

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ



Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 287, παράγραφοι 1 και 4 της ΣΛΕΕ, και των άρθρων 148, παράγραφος 1, και 162, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, καθώς και των άρθρων 139 και 156 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 10ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης,

το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνεδρίασή του της 4ης Σεπτεμβρίου 2014,

ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΙΣ

ετήσιες εκθέσεις του για το οικονομικό έτος 2013.

Οι εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές και στα λοιπά θεσμικά όργανα.

Τα Μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (Πρόεδρος), Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAIU, Karel PINXTEN, Henri GRETHEN, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ, Λάζαρος Σ. ΛΑΖΑΡΟΥ, Hans Gustaf WESSBERG, Henrik OTBO, Pietro RUSSO, Ville ITÄLÄ, Kevin CARDIFF, Baudillo TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES, Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ, Phil WYNN OWEN, Klaus-Heiner LEHNE, Oskar HERICKS.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

(2014/C 398/01)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
Γενική εισαγωγή	7
Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της	9
Κεφάλαιο 2 — Έσοδα	53
Κεφάλαιο 3 — Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη	77
Κεφάλαιο 4 — Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία	105
Κεφάλαιο 5 — Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια	137
Κεφάλαιο 6 — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	173
Κεφάλαιο 7 — Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση	199
Κεφάλαιο 8 — Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές	215
Κεφάλαιο 9 — Διοικητικές και συναφείς δαπάνες	235
Κεφάλαιο 10 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	253

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

0.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το θεσμικό όργανο το οποίο ιδρύθηκε από τη Συνθήκη για τη διενέργεια του ελέγχου των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Με την ιδιότητα του εξωτερικού ελεγκτή της ΕΕ, ενεργεί ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της και συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισής της. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Συνέδριο παρέχονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του, η οποία, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του σχετικά με τα προγράμματα δαπανών και τα έσοδα της ΕΕ, καθώς και με τις γνώμες που αυτό διατυπώνει επί νέας ή υπό τροποποίηση νομοθεσίας, διατίθεται στον ιστότοπό του:

www.eca.europa.eu

0.2. Η παρούσα έκθεση αποτελεί την 37η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και καλύπτει το οικονομικό έτος 2013. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης αποτελούν το αντικείμενο χωριστής ετήσιας έκθεσης.

0.3. Ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου αποτελεί, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του, τη βάση της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει κατά πόσον η Επιτροπή εκτέλεσε επαρκώς τα καθήκοντά της σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Το Συνέδριο διαβιβάζει την ετήσια έκθεσή του στα εθνικά κοινοβούλια και συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

0.4. Κεντρική θέση στην ετήσια έκθεση κατέχει η δήλωση του Συνεδρίου (η «DAS») σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων (αναφερόμενη στην έκθεση ως «κανονικότητα των πράξεων»). Η έκθεση αρχίζει με τη δήλωση αξιοπιστίας, ενώ οι πληροφορίες που ακολουθούν αφορούν, κυρίως, το ελεγκτικό έργο στο οποίο βασίζεται η δήλωση αυτή.

0.5. Η έκθεση διαρθρώνεται ως εξής:

- Το κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει τη δήλωση αξιοπιστίας, σύνοψη των αποτελεσμάτων του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων, επισκόπηση της συγκεκριμένης έκθεσης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, καθώς και συνοπτική παρουσίαση της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Το παράρτημα 1.3 του κεφαλαίου 1 περιέχει αποσπάσματα από τους ενοποιημένους λογαριασμούς του 2013. Εκτενέστερες δημοσιονομικές πληροφορίες για

το 2013 παρουσιάζονται στους δημοσιευμένους ενοποιημένους λογαριασμούς και στη δημοσιονομική έκθεση που κατάρτισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα έγγραφα αυτά είναι αμφότερα διαθέσιμα στον ακόλουθο ιστότοπο:

http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/2013/2013_en.cfm

- Τα κεφάλαια 2 έως 9 περιλαμβάνουν λεπτομερείς διαπιστώσεις ελέγχου, υπό μορφή «ειδικών εκτιμήσεων» σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ. Το κεφάλαιο 2 πραγματεύεται το σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ, ενώ τα κεφάλαια 3 έως 9 αφορούν επτά ομάδες τομέων πολιτικής, στο πλαίσιο των οποίων εγκρίνονται και καταχωρίζονται οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αυτές οι ομάδες τομέων πολιτικής αντιστοιχούν, εν γένει, στους τίτλους που χρησιμοποιήθηκαν στο δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013, το οποίο καθορίζει τα γενικά σχέδια πολυετών δαπανών της ΕΕ.
- Στο κεφάλαιο 10 αναλύονται οι επιδόσεις και εξετάζονται οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ από την άποψη της εστιάσεώς τους σε αυτές. Το κεφάλαιο αυτό περιέχει επίσης τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με ορισμένες πτυχές των εκθέσεων της Επιτροπής που αναφέρονται στις επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και της τέταρτης έκθεσης αξιολόγησης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που καταρτίζουν οι γενικοί διευθυντές της. Επισημαίνονται ακόμη ορισμένα από τα σημαντικότερα θέματα που προέκυψαν από τις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου που άπτονταν ζητημάτων επιδόσεων και δημοσιεύθηκαν το 2013.

0.6. Οι ειδικές εκτιμήσεις βασίζονται, κυρίως, στα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών της κανονικότητας των πράξεων τις οποίες διενεργεί το Συνέδριο και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των κύριων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που διέπουν τα σχετικά έσοδα ή τις δαπάνες.

0.7. Η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, τις απαντήσεις της Επιτροπής στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου (ή, κατά περίπτωση, τις απαντήσεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ). Το Συνέδριο, κατά την παρουσίαση των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων του, λαμβάνει υπόψη τις σχετικές απαντήσεις του ελεγχόμενου. Ωστόσο, το Συνέδριο, ως εξωτερικός ελεγκτής, φέρει την ευθύνη της αναφοράς των διαπιστώσεων ελέγχου, της συναγωγής συμπερασμάτων από τις διαπιστώσεις αυτές και, επομένως, της ανεξάρτητης και αμερόληπτης αξιολόγησης της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XII
Εισαγωγή	1.1-1.8
Διαπιστώσεις του ελέγχου για το οικονομικό έτος 2013	1.9-1.40
Αξιοπιστία των λογαριασμών	1.9-1.15
Συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ελέγχου όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων	1.16-1.24
Επισκόπηση της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	1.25-1.40
Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	1.41-1.50
Οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί αύξησαν σημαντικά τον όγκο των πληρωμών που επιτρεπόταν να πραγματοποιήσει η Επιτροπή	1.42
Τα επίπεδα των συνολικών δαπανών προσέγγισαν το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο στο πλαίσιο του δημοσιονομικού πλαισίου	1.43
Παρά το υψηλό επίπεδο των πληρωμών, οι μελλοντικές υποχρεώσεις πληρωμών εξακολούθησαν να αυξάνουν	1.44-1.45
Σταθερά μεγάλο το χρονικό διάστημα από την αρχική ανάληψη υποχρέωσης έως την έγκριση της δαπάνης σε πολλούς τομείς δαπανών	1.46-1.47
Σημαντικός όγκος κεφαλαίων καταλογίστηκαν μεν στον προϋπολογισμό, αλλά δεν καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες	1.48
Καθυστερήσεις στην καταχώριση των εσόδων του προϋπολογισμού	1.49
Ανάγκη μακροπρόθεσμων προβλέψεων όσον αφορά τις ταμειακές ροές	1.50
Παράρτημα 1.1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	
Παράρτημα 1.2 — Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	
Παράρτημα 1.3 — Αποσπάσματα από τους ενοποιημένους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2013	

**ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ —
ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ**

I. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο:

- α) των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ⁽¹⁾ και τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽²⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013, οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 30 Ιουλίου 2014· και
- β) της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.

Ευθύνη της διοίκησης

II. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει των διεθνώς αποδεκτών προτύπων ελέγχου για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνες με τους κανόνες που τις διέπουν. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

Ευθύνη του ελεγκτή

III. Ευθύνη του Συνεδρίου είναι, βάσει του ελέγχου που αυτό διενεργεί, να παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Το Συνέδριο διενήργησε τον έλεγχο του σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου του INTOSAI. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν ότι το Συνέδριο σχεδιάζει και διενεργεί τον έλεγχο προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

IV. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς και ουσιωδών μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζεται το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών, του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων, καθώς και της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων λογαριασμών.

V. Όσον αφορά τα έσοδα, σημείο εκκίνησης του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με τους ιδίους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη σύμφωνα με τα οποία αυτοί υπολογίζονται. Το Συνέδριο αξιολογεί τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, μέχρι την είσπραξη των εισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, το Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύει τη ροή των δαμών, μέχρι την είσπραξη των ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

⁽¹⁾ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης κατά τομέα).

⁽²⁾ Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

VI. Όσον αφορά τις δαπάνες, το Συνέδριο εξετάζει τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και το όργανο ή ο φορέας αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε κατά το ίδιο έτος είτε αργότερα.

VII. Το Συνέδριο φρονεί ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώθηκαν είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνώμών του.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

VIII. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Ένωσης την 31η Δεκεμβρίου 2013, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

IX. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Αναλήψεις υποχρεώσεων

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των αναλήψεων υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

X. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Πληρωμές

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

XI. Όλες οι ομάδες πολιτικής που καλύπτουν επιχειρησιακές δαπάνες περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος όσον αφορά τις πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες και στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι 4,7 %. Τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου υπήρξαν μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

XII. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, λόγω της σοβαρότητας των ζητημάτων που παρουσιάζονται στο ανωτέρω σημείο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί», οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

4 Σεπτεμβρίου 2014

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

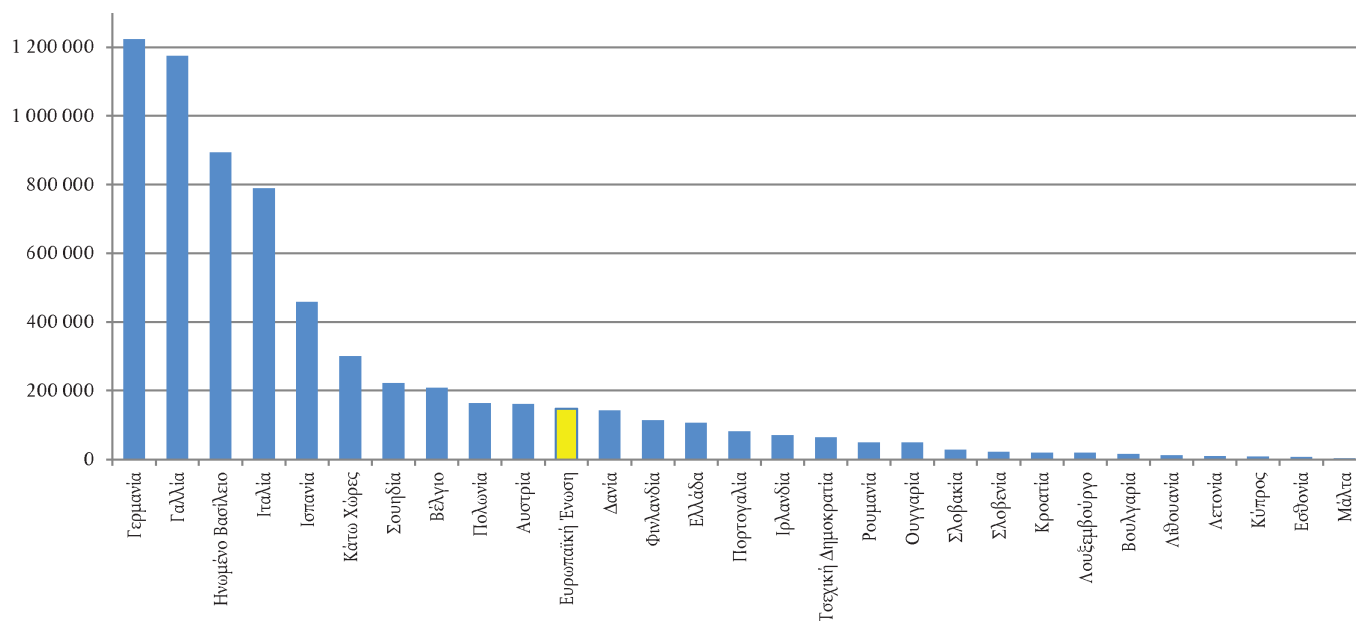
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αποτελεί το μέσο για τη χρηματοδότηση των στόχων των πολιτικών της. Οι δαπάνες της ΕΕ αντιστοιχούν σε μία περίπου εκατοστιαία μονάδα του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός της (περί τα 290 ευρώ ανά πολίτη της το 2013). Αυτό αντιστοιχεί σε περίπου δύο εκατοστιαίες μονάδες των συνολικών δημόσιων δαπανών των κρατών μελών της. Στο **γράφημα 1.1** πραγματοποιείται σύγκριση μεταξύ του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ που εκτελέστηκε το 2013 και των δημόσιων δαπανών ⁽³⁾ των κρατών μελών της ΕΕ κατά το ίδιο έτος.

Γράφημα 1.1 — Συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών της ΕΕ το 2013 και δαπάνες της ΕΕ κατά το ίδιο έτος
(σε εκατομμύρια ευρώ)



Πηγή: Ευρωπαϊκή Ένωση: Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013 — αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ — Πίνακας 1.1 πληρωμές (βλέπε **παράρτημα 1.3** — πίνακας 5).

Κράτη μέλη: Eurostat — Δημόσιες στατιστικές — Δημόσια έσοδα, δημόσιες δαπάνες και κύρια συγκεντρωτικά μεγέθη — Συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης για το 2013.

(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/data/database)

⁽³⁾ Ορίζομενες ως «συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης» στον κύριο στατιστικό ορισμό που χρησιμοποιεί η Eurostat (ευρωπαϊκό σύστημα λογαριασμών 1995, σημείο 8.99).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.2. Δύο είναι τα κύρια είδη δαπανών της ΕΕ:

- α) τα προγράμματα βάσει δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των οποίων οι πληρωμές εξαρτώνται από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων (συμπεριλαμβανομένων των άμεσων ενισχύσεων που καταβάλλονται στους γεωργούς (κεφάλαιο 3) και της άμεσης δημοσιονομικής στήριξης (κεφάλαιο 7))· και
- β) τα καθεστώτα επιστροφής δαπανών, στο πλαίσιο των οποίων η ΕΕ αποδίδει επιλέξιμες δαπάνες για επιλέξιμες δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων της αγροτικής και περιφερειακής ανάπτυξης (κεφάλαια 4 και 5), των καθεστώτων επιμόρφωσης (κεφάλαιο 6), των αναπτυξιακών έργων (κεφάλαιο 7) και των ερευνητικών έργων (κεφάλαιο 8)).

1.3. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου συνίσταται στα εξής:

- στην αξιολόγηση του κατά πόσον ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις,
- στη διατύπωση άποψης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- στην αναφορά των στοιχείων που προκύπτουν από την εξέταση της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δαπανών της ΕΕ, και
- στη γνωμοδότηση επί προτεινόμενων νομοθετικών πράξεων που έχουν αντίκτυπο στη διαχείριση των πόρων.

Οι δύο πρώτες από τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις εκπληρώνονται μέσω της δημοσίευσης της δήλωσης αξιοπιστίας⁽⁴⁾ (βλέπε σημείο 1.5).

1.4. Στο παρόν κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης:

- περιγράφεται το πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας του Συνεδρίου και συνοψίζονται οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του ελέγχου στα οποία βασίζεται η δήλωση αυτή,
- παρέχονται πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ,
- αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο το Συνέδριο διενεργεί τον έλεγχο της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων (βλέπε **παράρτημα 1.1**), και
- παρουσιάζονται τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή σε συνέχεια των παρατηρήσεων και συστάσεων που διατύπωσε το Συνέδριο σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών (βλέπε **παράρτημα 1.2**).

⁽⁴⁾ Βλέπε άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο προβαίνει σε δήλωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Το Συνέδριο συμπληρώνει τη δήλωση αυτή με ειδικές εκτιμήσεις για κάθε μείζονα τομέα δραστηριότητας της ΕΕ. Οι εν λόγω ειδικές εκτιμήσεις δεν συνιστούν ελεγκτικές γνώμες, παρουσιάζουν απλώς σημαντικά ζητήματα που αφορούν την εκάστοτε ομάδα πολιτικής. Το συμπέρασμα κάθε ειδικής εκτίμησης βασίζεται στα συνολικά αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώνονται στο επίπεδο της συγκεκριμένης ομάδας πολιτικής.

1.6. Στόχος των εργασιών που αφορούν την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η συγκέντρωση επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων να μπορεί να συναχθεί, αφενός, κατά πόσον τα έσοδα, οι δαπάνες και τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού έχουν καταχωριστεί δεόντως και, αφετέρου, εάν οι ενοποιημένοι λογαριασμοί (βλέπε σχετικό απόσπασμα στο **παράρτημα 1.3**) αντικατοπτρίζουν ορθά την οικονομική κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2013, καθώς και τα έσοδα, τις δαπάνες, τις ταμειακές ροές και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή (βλέπε σημεία 1.9 και 1.11).

1.7. Οι εργασίες που αφορούν την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί του 2013 αποσκοπούν στη συγκέντρωση επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων να μπορεί να συναχθεί, αφενός, κατά πόσον οι πράξεις αυτές είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες κανονιστικές ή συμβατικές διατάξεις και, αφετέρου, κατά πόσον είναι ορθοί οι σχετικοί υπολογισμοί (βλέπε σημεία 1.16 έως 1.24 για συνοπτική επισκόπηση των αποτελεσμάτων και κεφάλαια 2 έως 9 για αναλυτικότερα στοιχεία).

1.8. Με την εξέταση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής και της σχετικής συγκεφαλαιωτικής έκθεσης εκτιμάται κατά πόσον στις εκθέσεις αυτές αξιολογείται ορθά η ποιότητα της δημοσιονομικής διαχείρισης και, κατ' αυτό τον τρόπο, διευκολύνεται η διαμόρφωση άποψης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών (βλέπε σημεία 1.25 έως 1.40, καθώς και τις σχετικές παρατηρήσεις που περιλαμβάνει η ενότητα «Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου» στα κεφάλαια 2 έως 9 ⁽⁵⁾).

⁽⁵⁾ Το κεφάλαιο 10 πραγματεύεται τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων από την άποψη της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της οικονομίας των δαπανών της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013**Αξιοπιστία των λογαριασμών**

1.9. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου αφορούν τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013, οι οποίοι καταρτίστηκαν από τον υπόλογο της Επιτροπής, εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό⁽⁶⁾ και περιήλθαν στο Συνέδριο, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, στις 31 Ιουλίου 2014. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν:

- α) τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τον ισολογισμό (στον οποίο παρουσιάζονται τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους), την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων (που περιλαμβάνει τα έσοδα και τα έξοδα του οικονομικού έτους), την κατάσταση ταμειακών ροών (από όπου προκύπτει πώς οι μεταβολές στους λογαριασμούς επηρεάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους), την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και τις σχετικές σημειώσεις·
- β) τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, οι οποίες καλύπτουν τα έσοδα και τις δαπάνες του οικονομικού έτους, καθώς και τις σχετικές σημειώσεις.

1.10. Στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του 2013, το Συνέδριο προσέφυγε στις υπηρεσίες ανεξάρτητου αναλογιστή, ο οποίος εξέτασε τον υπολογισμό και τις γνωστοποιήσεις που αφορούσαν τις παροχές σε εργαζόμενους, οι οποίες καλύπτονται από το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της ΕΕ. Το σχετικό αποτέλεσμα επιβεβαιώνει το γενικό συμπέρασμα του Συνεδρίου σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς του 2013. Ωστόσο, οι πραγματοποιηθείσες εργασίες καταδεικνύουν την ανάγκη η Επιτροπή να βελτιώσει την αξιοπιστία των πρωτογενών δεδομένων και να εξασφαλίσει ότι διαθέτει τους κατάλληλους τεχνικούς πόρους που απαιτούνται για τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της εν λόγω υποχρέωσης.

1.11. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου επί των ενοποιημένων λογαριασμών του 2013 διαπιστώθηκε ότι αυτοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες (βλέπε επίσης **παράρτημα 1.2**).

1.10. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη θετική αξιολόγηση και θα συνεχίσει να βελτιώνει τις μεθόδους της στον τομέα αυτό.

⁽⁶⁾ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2002, σ. 1), οι οριστικοί λογαριασμοί πρέπει να διαβιβάζονται έως την 31η Ιουλίου του επόμενου οικονομικού έτους (βλέπε άρθρο 148).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Νέες προκλήσεις όσον αφορά την παρουσίαση αξιόπιστων οικονομικών πληροφοριών

1.12. Μία από τις τρέχουσες εξελίξεις στη δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ είναι η διαρκώς αυξανόμενη χρήση καθαρών διορθώσεων και χρηματοοικονομικών μέσων. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή έχει να αντιμετωπίσει όλο και περισσότερες προκλήσεις όσον αφορά την παρουσίαση αξιόπιστων οικονομικών πληροφοριών, όπως:

- α) να παρουσιάσει στους λογαριασμούς την εκτεταμένη χρήση των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων στον τομέα της συνοχής, να διακρίνει τις διορθώσεις αυτές από άλλους διορθωτικούς μηχανισμούς και να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τον διαφορετικό αντίκτυπο των ποικίλων διορθωτικών μηχανισμών στην ετήσια ανακοίνωσή της σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ⁽⁷⁾ (βλέπε σημείο 1.13).
- β) να καθιερώνει νέες διαδικασίες για την καταγραφή της λειτουργίας όλων των διορθωτικών μηχανισμών που παρουσιάζονται στη σημείωση 6 και υφίστανται στο πλαίσιο των συμβατικών λογιστικών συστημάτων και να εξασφαλίσει από τους αρμόδιους φορείς επιβεβαίωση όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, την προέλευση και τη φύση των μηχανισμών αυτών (βλέπε σημείο 1.14).
- γ) να ολοκληρώσει τη διαδικασία καταγραφής και αποτίμησης των χρηματοδοτικών μέσων και των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (όπως απαιτεί το άρθρο 140, παράγραφος 11, του δημοσιονομικού κανονισμού), ιδίως μέσω αξιόπιστων διαδικασιών για τον εντοπισμό και την καταγραφή των απομειώσεων.
- δ) να εξασφαλίσει πληροφορίες σχετικά με ρευστά διαθέσιμα που διακρατώνται εν αναμονή της χρήσης τους σύμφωνα με την αρχική τους πρόβλεψη (βλέπε σημείο 1.48) και

1.12. Οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που χρησιμοποιούνται στην κοινή γεωργική πολιτική από το 1976 θα εφαρμοστούν επίσης συστηματικά και στον τομέα της συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

- α) Τα ποσά που προκύπτουν από την εκτεταμένη χρήση των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων στον τομέα της συνοχής θα παρουσιάζονται στους λογαριασμούς με την εφαρμογή κοινών λογιστικών διαδικασιών.

Ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θα συμπεριλάβει ένα κεφάλαιο για τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις στην ετήσια ανακοίνωσή της σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

- β) Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες λαμβάνοντας υπόψη τις νέες απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων. Ωστόσο, θεωρεί ότι οι πράξεις που συνδέονται με την αντικατάσταση μη επιλέξιμων έργων/δαπανών με επιλέξιμα έργα/δαπάνες από τα κράτη μέλη πρέπει καταρχάς να καταχωρίζονται στα εθνικά λογιστικά συστήματα. Όσον αφορά το νέο κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, βλ. απάντηση στο σημείο 1.12 στοιχείο α).

- γ) Η Επιτροπή εφαρμόζει διαδικασία υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα βάσει του λογιστικού κανόνα 11 της ΕΕ, που συνάδει με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS). Έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για τους καταπιστευματικούς λογαριασμούς και έχει προβλέψει λεπτομερείς απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στο τέλος του έτους στις χρηματοδοτικές και διοικητικές συμφωνίες-πλαίσια (FAFA) με την ΕΤΕπ και το ΕΤΕ.

Η Επιτροπή επί του παρόντος αναλύει την κατάσταση των χρηματοδοτικών μέσων που συστάθηκαν πριν από το 2014.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το άρθρο 140 του δημοσιονομικού κανονισμού ισχύει μόνο για τα χρηματοδοτικά μέσα που τελούν υπό άμεση και έμμεση διαχείριση. Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης διέπονται από τον ΚΚΔ και λογίζονται ως προπληρωμές προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ.

- δ) Η Επιτροπή θα εξετάσει από κοινού με τα κράτη μέλη πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω η πληροφόρηση με τον τρόπο που προτείνει το Συνέδριο, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους που αφορούν τη σχέση κόστους-οφέλους.

⁽⁷⁾ Έκθεση σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 150, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρώπη) αριθ. 966/2012, η οποία υποβάλλεται στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές τον Σεπτέμβριο κάθε έτους (για το 2012: COM(2013) 682 final/2).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- ε) να εξασφαλίσει ότι όλες οι υπηρεσίες της εκκαθαρίζουν τις προπληρωμές μόνο βάσει πραγματοποιηθεισών δαπανών που υποστηρίζονται από αξιόπιστες πληροφορίες προερχόμενες από τους αποδέκτες (βλέπε κεφάλαιο 7, σημείο 7.25, σύσταση 1).

Παρουσίαση πληροφοριών καλύτερης ποιότητας σχετικά με τους διορθωτικούς μηχανισμούς

1.13. Στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ παρουσιάζονται συνοπτικά αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Τα στοιχεία αυτά αναλύονται περαιτέρω στην ετήσια ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Επί του παρόντος, ούτε η σημείωση 6 ούτε η ετήσια ανακοίνωση της Επιτροπής συνοψίζει τον διαφορετικό αντίκτυπο μιας σειράς διαφορετικών διορθωτικών προσαρμογών:

- α) — απόρριψη δαπανών δηλούμενων από τα κράτη μέλη πριν από την έγκρισή τους από την Επιτροπή ή
 - προσαρμογές στις εγκεκριμένες δαπάνες μετά την απόδοσή τους από την Επιτροπή·
- β) — προσαρμογές σε επίπεδο έργου ή
 - διορθώσεις σε επίπεδο προγράμματος μόνον·
- γ) — διορθώσεις που συνεπάγονται τη μείωση των διατιθέμενων στα επιμέρους κράτη μέλη δαπανών (καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις) ή
 - συμφωνίες που επιτρέπουν την αντικατάσταση παράτυπων δαπανών με νέες δηλώσεις.

1.14. Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στη σημείωση 6 εστιάζουν στον εποπτικό ρόλο της Επιτροπής και περιλαμβάνουν αριθμητικά στοιχεία τόσο σε ετήσια όσο και συγκεντρωτική ⁽⁸⁾ βάση. Ωστόσο, οι μηχανισμοί που παρουσιάζονται συνοπτικά στη σημείωση:

- α) συνεπάγονται την εμπλοκή πολλών εθνικών φορέων και υπηρεσιών της Επιτροπής·
- β) χρειάζονται αρκετά χρόνια για να ολοκληρωθούν (ιδίως όσον αφορά τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής, όπου περί τα τέσσερα πέμπτα των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013 αφορούσαν επιχειρησιακά προγράμματα προηγούμενων περιόδων, βλέπε **γράφημα 1.2**)· και
- γ) όσον αφορά τη συνοχή, καταχωρίζονται σε μεγάλο βαθμό εκτός του λογιστικού συστήματος της Επιτροπής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- ε) Οι υφιστάμενοι λογιστικοί κανόνες και η σχετική καθοδήγηση, που έχουν ήδη κοινοποιηθεί στις ΓΔ, διευκρινίζουν την ορθή διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για τις εκκαθαρίσεις.

Η ΓΔ ELARG θα θέσει σε εφαρμογή μια νέα διαδικασία, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς.

1.13. Η Επιτροπή θα εξετάσει την παρουσίαση των εν λόγω πληροφοριών, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το κόστος όσο και τα οφέλη αυτής της προσέγγισης.

- γ) Βλ. απάντηση στο σημείο 1.12 στοιχείο α).

1.14.

- α) Αυτή είναι η φύση/διάρθρωση του συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης.

- β) Βλ. απάντηση στο σημείο 1.18.

- γ) Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι οι πληροφορίες καταχωρίζονται εν μέρει εκτός του λογιστικού συστήματος της Επιτροπής σύμφωνα με τη σχετική νομική βάση και σύμφωνα με το γεγονός ότι πρόκειται για πράξεις του κράτους μέλους και όχι της Επιτροπής.

Βλ. απάντηση στο σημείο 1.12 στοιχείο β).

⁽⁸⁾ Στη σημείωση 6 η Επιτροπή παρουσιάζει συγκεντρωτικές πληροφορίες που αφορούν διάφορα έτη. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με άλλες σημειώσεις που συνοδεύουν τους ενοποιημένους λογαριασμούς και περιέχουν κυρίως πληροφορίες που αφορούν το υπό αναφορά οικονομικό έτος και, για λόγους σύγκρισης, το προηγούμενο.

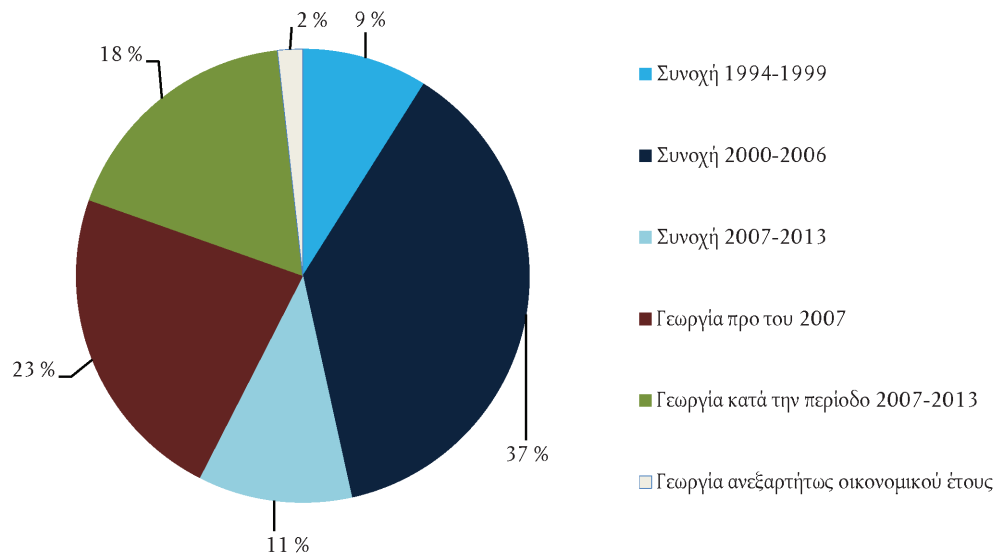
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.15. Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό η Επιτροπή να καθιερώσει άρτιες διαδικασίες για την εξασφάλιση από τα κράτη μέλη επιβεβαίωσης όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, την προέλευση και το ποσό των διορθωτικών μέτρων, στοιχεία τα οποία παρέχουν μεγαλύτερη διασφάλιση σχετικά με την ακρίβεια των αριθμητικών στοιχείων που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς και στην ετήσια ανακοίνωση για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.15. Η Επιτροπή θα εξετάσει από κοινού με τα κράτη μέλη πώς μπορούν να βελτιωθούν περαιτέρω τα υφιστάμενα συστήματα πληροφόρησης με τον τρόπο που προτείνει το Συνέδριο.

Γράφημα 1.2 — Κατανομή ανά περίοδο των δημοσιονομικών διορθώσεων στους τομείς της γεωργίας και της συνοχής που ανακοίνωσε η Επιτροπή κατά τα έτη 2007 έως 2013



ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ελέγχου όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων

1.16. Το Συνέδριο παρουσιάζει τα αποτελέσματα του ελέγχου σχετικά με τα έσοδα στο κεφάλαιο 2 και σχετικά με τις δαπάνες στα κεφάλαια 3 έως 9 (βλέπε **πίνακα 1.1**).

Πίνακας 1.1 — Πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο για τα κεφάλαια 3 έως 9 της ετήσιας έκθεσης

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Κεφάλαια της ετήσιας έκθεσης		Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2013	Πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο το 2013
		(Α)	(Β)
Κεφάλαιο 3	Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη	45 004	45 016
Κεφάλαιο 4	Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία	14 780	15 581
Κεφάλαιο 5	Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια	45 084	45 477
Κεφάλαιο 6	Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	14 017	16 200
Κεφάλαιο 7	Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση	6 180	6 019
Κεφάλαιο 8	Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές	13 156	10 431
Κεφάλαιο 9	Διοικητικές και συναφείς δαπάνες ⁽¹⁾	10 248	10 600
Σύνολο		148 469	149 324

Οι «πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο το 2013» (στήλη Β) συνίστανται σε «πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2013» (στήλη Α), εξαιρουμένων των προπληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2013 (16 763 εκατομμύρια ευρώ) και συμπεριλαμβανομένων των εκκαθαρίσεων προπληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2013 (15 842 εκατομμύρια ευρώ) και των καταβολών σε τελικούς δικαιούχους που προέρχονταν από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής (1 776 εκατομμύρια ευρώ).

⁽¹⁾ Το κεφάλαιο αυτό καλύπτει επίσης τις δαπάνες οι οποίες καταχωρίζονται μεν στον προϋπολογισμό ως επιχειρησιακές, αλλά η δαπάνη είναι από τη φύση της διοικητική, όπως οι δαπάνες για τα κτίρια και οι μισθολογικές δαπάνες των επιχειρησιακών ΓΔ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.17. Τα αποτελέσματα του ελέγχου του 2013 υποδηλώνουν ότι τα έσοδα (149 504 εκατομμύρια ευρώ) και οι πράξεις στην ομάδα πολιτικής «Διοικητικές και συναφείς δαπάνες» (10 600 εκατομμύρια ευρώ) δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα και ότι τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου υπήρξαν αποτελεσματικά (βλέπε **πίνακα 1.2**, καθώς και σημεία 2.27 και 9.18). Όλες οι ομάδες πολιτικής που καλύπτουν επιχειρησιακές δαπάνες χαρακτηρίζονταν από την ύπαρξη ουσιωδών σφαλμάτων (βλέπε σημεία 3.44, 4.35, 5.61 έως 5.62, 6.39 έως 6.40, 7.22 έως 7.23 και 8.33 έως 8.34). Οι αναλήψεις υποχρεώσεων δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.17. Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι διορθώσεις δαπανών έργων ή οι επιστροφές που περιείχαν σφάλματα τα οποία διαπιστώθηκαν και καταγράφηκαν πριν από τον έλεγχο του Συνεδρίου.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεσμεύεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος στο άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο ε) ορίζει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, «επαρκή διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων, καθώς και της φύσης των πληρωμών».

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εκπληρώνει τον εποπτικό της ρόλο, ιδίως με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται. Λόγω του νομικού πλαισίου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, της πολυπλοκότητας των σχετικών διαδικασιών και του αριθμού των επιπέδων ελέγχου που απαιτούνται σε πολλούς τομείς, η διόρθωση των σφαλμάτων δεν μπορεί να γίνει παρά μόνον αφού παρέλθουν αρκετά έτη από τη στιγμή που αυτά προκύπτουν.

Επιπλέον, στον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 80 παράγραφος 4) προβλέπεται η χρήση διορθώσεων κατ' αποκοπή ή κατά παρέκταση, σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες, όταν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια, κάτι που αποτελεί συχνό φαινόμενο. Η Επιτροπή ενεργεί εντός των αρμοδιοτήτων της και με πλήρη σεβασμό των υφιστάμενων κανονισμών με στόχο την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Σύμφωνα με την προσέγγιση του ελέγχου την οποία ακολουθεί το Συνέδριο, προσαρμογές εφαρμόζονται εφόσον έχει διαπιστωθεί σύνδεση με μεμονωμένες πράξεις.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα του πολυετούς χαρακτήρα των παρεμβάσεων της ΕΕ (βλ. επίσης σημεία 3.7, 3.44 πρώτη περίπτωση, 4.6, 4.36 πρώτη περίπτωση, 5.20, 5.21 και 6.13).

Η Επιτροπή συµμερίζεται την εκτίμηση του Συνεδρίου για τα αναφερόµενα σφάλματα εκτός από έναν περιορισµένο αριθµό εξαιρέσεων που περιγράφονται στα σηµεία: 3.6 β), 3.7, 3.13, 4.5 β), 4.7, 4.15, 6.13.

Πίνακας 1.2 — Σύνοψη των αποτελεσμάτων του ελέγχου για το 2013 όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων

Κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης	Πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο (σε εκατομμύρια ευρώ)	Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (ΠΠΣ) για το 2013 (%)	Διάστημα εμπιστοσύνης		Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (ΠΠΣ) για το 2012 (%)
			Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	
Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη	45 016	3,6	1,7	5,5	3,8
Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία	15 581	6,7	3,5	9,9	7,9
Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια	45 477	6,9	3,7	10,1	6,8
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	16 200	3,1	1,5	4,7	3,2
Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση	6 019	2,6	1,2	4,0	3,3
Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές	10 431	4,6	2,6	6,6	3,9
Διοικητικές και συναφείς δαπάνες	10 600	1,0	0,0	2,3	0
Σύνολο	149 324	4,7	3,5	5,9	4,8
Έσοδα	149 504 ⁽¹⁾	0	0	0	0

⁽¹⁾ Ο έλεγχος περιλάμβανε την εξέταση, σε επίπεδο Επιτροπής, δείγματος ενταλμάτων ανάκτησης το οποίο κάλυπτε όλα τα είδη εσόδων (βλέπε σημείο 2.4).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.18. Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, οι πληρωμές⁽⁹⁾ περιείχαν ουσιώδη σφάλματα και ότι τα εξετασθέντα συστήματα εποπτείας και ελέγχου υπήρξαν, εν γένει, μερικώς αποτελεσματικά (βλέπε **πίνακα 1.2**).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.18. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα εξετασθέντα συστήματα είναι μερικώς αποτελεσματικά, όπως φαίνεται και από το εκτιμώμενο από το Συνέδριο ποσοστό σφάλματος σε επίπεδο τελικών αποδεκτών. Ως συνέπεια της λειτουργίας των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου, η Επιτροπή εφάρμοσε δημοσιονομικές διορθώσεις, καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις το 2013 ύψους 3 334 εκατ. ευρώ (προσωρινό ποσό) που ισοδυναμεί με ποσοστό 2,4 % σε σύγκριση με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν (βλ. **πίνακα 1.1**). Η κατανομή ανά τομέα πολιτικής παρουσιάζεται κατωτέρω:

- Κεφάλαιο 3 — Γεωργία — Αγορά και άμεση στήριξη: 637 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (1,4 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν),
- Κεφάλαιο 4 — Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία: 476 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις (3,2 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν),
- Κεφάλαιο 5 — Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές: 1 029 εκατ. ευρώ για δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις που εκτελέστηκαν (2,3 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν),
- Κεφάλαιο 6 — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις: 898 εκατ. ευρώ (6,4 % των συνολικών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν),
- Κεφάλαιο 7 — Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση: 93 εκατ. ευρώ (1,5 % των συνολικών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν),
- Κεφάλαιο 8 — Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές: 197 εκατ. ευρώ (1,5 % των συνολικών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν), και
- Κεφάλαιο 9 — Διοικητικές δαπάνες: 3 εκατ. ευρώ (0 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν).

Αυτό δεν σημαίνει ότι όλες οι ανακτήσεις, οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που εκτελέστηκαν κατά το έτος Τ μπορούν να αφαιρεθούν από τα σφάλματα του έτους Τ. Ωστόσο, αυτό σημαίνει ότι κατά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συνολικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ σε πολυετή βάση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο τα ποσοστά σφάλματος όσο και οι ανακτήσεις/δημοσιονομικές διορθώσεις/καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις (βλ. απάντηση στο σημείο 1.17).

Ανάλυση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

1.19. Από τα αποτελέσματα του υπό εξέταση οικονομικού έτους και για τα περισσότερα τμήματα του προϋπολογισμού, προκύπτει σημαντικό επίπεδο σφάλματος, το οποίο προσεγγίζει το αντίστοιχο του 2012. Συνολικά, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το 2013 είναι 4,7 %, γεγονός που σημαίνει μείωση κατά 0,1 εκατοστιαίες μονάδες. Καθοριστικός παράγοντας για το 2013 ήταν ο αυξημένος αντίκτυπος των διορθωτικών μέτρων που εφάρμοσαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή. Εάν, στις πράξεις που συμπεριλάμβανε το δείγμα του Συνεδρίου, δεν είχαν εφαρμοστεί τα διορθωτικά αυτά μέτρα, το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν υψηλότερο κατά 1,6 εκατοστιαίες μονάδες.

1.19. Βλ. απαντήσεις στα σημεία 1.17 και 1.18.

⁽⁹⁾ Το Συνέδριο εξετάζει τις πληρωμές αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι σχετικές δαπάνες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.20. Τα ανωτέρω σχετικά σταθερά αποτελέσματα επιτεύχθηκαν σε ένα έτος κατά το οποίο αυξήθηκαν σημαντικά οι δαπάνες στον τομέα που ενέχει τον μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος (συνοχή).

1.21. Άλλοι παράγοντες που επηρέασαν το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2013 είναι:

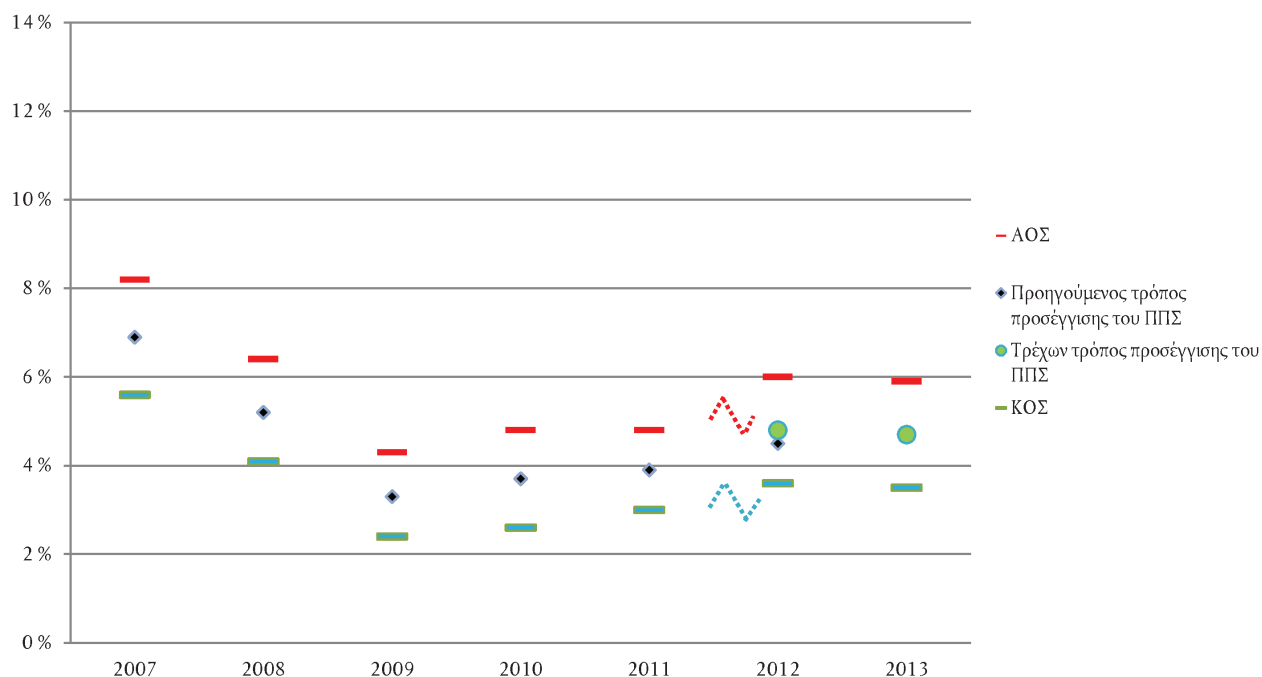
- Ο περιορισμός των επιπτώσεων των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων (μολονότι σε αυτόν ανάγεται το ένα πέμπτο του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος, βλέπε σημείο 1.22 και **γράφημα 1.4**).
- όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, ο μεγάλος αριθμός σφαλμάτων (άνω του ενός τετάρτου των γεωργών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο και υπόκειντο στις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης δεν τηρούσαν τουλάχιστον μία από αυτές) και η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της είχαν ως συνέπεια το συνολικό ποσοστό σφάλματος να αυξηθεί κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες (έναντι 0,1 εκατοστιαίων μονάδων το 2012).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.21.

Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για τις πληρωμές της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναφών πράξεων. Βλ. απαντήσεις στα σημεία 3.6 στοιχείο β), 3.7, 3.13, 4.5 στοιχείο β), 4.7 και 4.15.

Γράφημα 1.3 — Εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (2007-2013) ⁽¹⁾



⁽¹⁾ Όσον αφορά τα δύο αποτελέσματα για το 2012, το ένα εξ αυτών αντιστοιχεί στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (ΠΠΣ) που προέκυψε από την εκτίμηση του Συνεδρίου για το 2012 (4,8 %, βλέπε **πίνακα 1.2** στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το 2012) και το άλλο σε εκτίμηση του ΠΠΣ στο οποίο θα είχαν καταλήξει οι ίδιες διαπιστώσεις, εάν το δείγμα είχε ληφθεί με τη μέθοδο που εφαρμόζονταν τα προηγούμενα έτη (4,5 %, βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημεία 1.14 και 1.15). Τα ανώτατα και κατώτατα όρια σφάλματος (ΑΟΣ και ΚΟΣ) για το 2012 βασίζονται στον τρόπο προσέγγισης όσον αφορά τη δειγματοληψία που εφαρμόζεται από το έτος αυτό και εξής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.22. Κυρίαρχη θέση μεταξύ των σφαλμάτων που εντόπισε το Συνέδριο για το 2013 κατέχουν τα σφάλματα που συνδέονται με την επιλεξιμότητα των αποδιδόμενων δαπανών. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονταν στις σχετικές δηλώσεις συνέβαλαν στο συνολικό ποσοστό σφάλματος κατά 1,8 εκατοστιαίες μονάδες (έναντι 1,0 το 2012), ενώ η κατηγορία των μη επιλέξιμων έργων, δραστηριοτήτων και δικαιούχων συνέβαλε σε αυτό κατά περαιτέρω 1,1 εκατοστιαίες μονάδες (έναντι 1,1 το 2012). Τέλος, οι σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων (που αφορούσαν κατά κύριο λόγο την απόδοση δαπανών αλλά και ορισμένες διοικητικές δαπάνες) συνέτειναν στο προαναφερόμενο ποσοστό κατά περαιτέρω 1,0 εκατοστιαία μονάδα (έναντι 1,4 το 2012). Η σημαντικότερη πηγή σφαλμάτων για τις δαπάνες βάσει δικαιωμάτων ήταν οι λανθασμένες δηλώσεις γεωργών, οι οποίες συνέβαλαν στο συνολικό επίπεδο σφάλματος κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες (έναντι 0,8 το 2012) (βλέπε **γράφημα 1.4**).

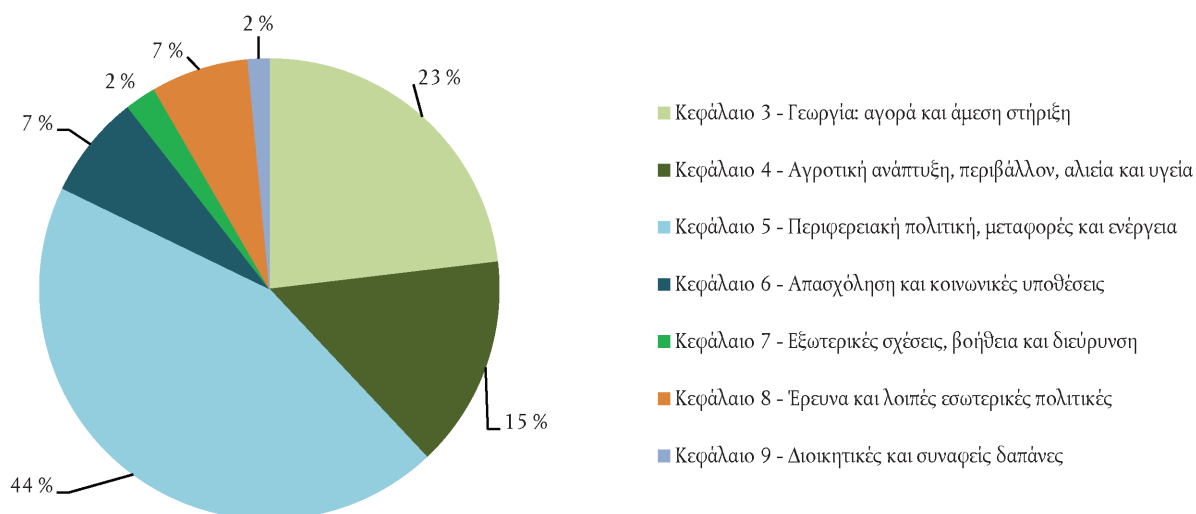
Γράφημα 1.4 — Συμβολή κάθε είδους σφάλματος στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος



1.23. Από την ανάλυση του συνολικού εκτιμώμενου σφάλματος ανά κεφάλαιο προκύπτει ότι στην ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια» (κεφάλαιο 5) ανάγονται περίπου τα δύο πέμπτα του συνολικού εκτιμώμενου σφάλματος, στην ομάδα «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη» (κεφάλαιο 3) περίπου το ένα τέταρτο και στην ομάδα «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία» (κεφάλαιο 4) περίπου το ένα έβδομο (βλέπε **γράφημα 1.5**). Η κατανομή αυτή δεν παρουσιάζει σημαντικές αλλαγές σε σύγκριση με το 2012.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.22. Η Επιτροπή έχει εντοπίσει επίσης παρόμοια προβλήματα στο πλαίσιο των ελέγχων της. Η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες κατά τη διάρκεια της τελευταίας περιόδου προκειμένου να εντοπίσει τα βαθύτερα αίτια των προβλημάτων και να εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα όπου κρίνεται αναγκαίο.

Γράφημα 1.5 — Συμβολή κάθε κεφαλαίου της ετήσιας έκθεσης στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

1.24. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Συνεδρίου, το συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες υπό επιμερισμένη διαχείριση ανέρχεται σε 5,2 % (έναντι 5,3 % το 2012), ενώ για όλα τα άλλα είδη επιχειρησιακών δαπανών⁽¹⁰⁾ σε 3,7 % (έναντι 4,3 % το 2012). Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις διοικητικές δαπάνες είναι 1 % το 2013 (έναντι 0 % το 2012).

⁽¹⁰⁾ Πρόκειται κυρίως για τις δαπάνες τις οποίες πραγματοποιούνται τα κεφάλαια 7 και 8, αλλά και για τμήματα των δαπανών που καλύπτονται από τα κεφάλαια 4, 5 και 6. Όσον αφορά τις δαπάνες υπό επιμερισμένη διαχείριση, το σφάλμα που προκύπτει από την αναγωγή στον συνολικό πληθυσμό βασίζεται στην εξέταση 699 πράξεων (προερχόμενων από πληθυσμό 119,6 δισεκατομμυρίων ευρώ), ενώ η αναγωγή για τις άλλες μορφές επιχειρησιακών δαπανών βασίζεται στην εξέταση 342 πράξεων (προερχόμενων από πληθυσμό 19 δισεκατομμυρίων ευρώ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επισκόπηση της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων*Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων*

Οι γενικοί διευθυντές παρουσιάζουν ετησίως στοιχεία που αφορούν την κανονικότητα ...

1.25. Η Επιτροπή απαιτεί από τους γενικούς διευθυντές⁽¹¹⁾ να διατυπώνουν δηλώσεις αξιοπιστίας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που καταρτίζουν⁽¹²⁾ (η παρουσίαση στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αποτελεί το θέμα του κεφαλαίου 10). Όταν οι γενικοί διευθυντές δεν είναι σε θέση να παράσχουν διαβεβαίωση για κάποιο σημαντικό τμήμα των δαπανών, διατυπώνουν επιφύλαξη. Η διασφάλιση που παρέχουν οι γενικοί διευθυντές πρέπει να συνοδεύεται από επιφύλαξη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

- α) έχει επέλθει συμβάν με σοβαρές επιπτώσεις για τη φήμη της Επιτροπής· ή
- β) ο αντίκτυπος των εκτιμώμενων επιπέδων σφάλματος, μετά την αφαίρεση των δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτησεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, παραμένει ουσιώδης.

1.26. Το 2013 η Γενική Γραμματεία και η ΓΔ Προϋπολογισμού επικαιροποίησαν τις οδηγίες⁽¹³⁾ σχετικά με την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και την παρουσίαση πληροφοριών σε αυτές, καθώς και σχετικά με τη βάση επί της οποίας θεμελιώνεται η διατύπωση επιφυλάξεων. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αποσκοπούν πλέον στην παρουσίαση ενός συνεκτικού μηνύματος μέσω τριών επιπέδων πληροφοριών, ήτοι: 1) σύνοψης, 2) περιγραφής των επιτευγμάτων, της διαχείρισης και των αξιολογήσεων και 3) αναλυτικών παραρτημάτων. Βάσει ενός νέου στοιχείου που περιέχουν οι οδηγίες, οι γενικοί διευθυντές οφείλουν να καταγράφουν τους τομείς που παρουσιάζουν σταθερά υψηλό επίπεδο σφάλματος. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι οδηγίες ανταποκρίνονται επίσης στην απαίτηση του δημοσιονομικού κανονισμού σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή οφείλει να προτείνει τα κατάλληλα μέτρα σε περίπτωση που το επίπεδο σφάλματος είναι σταθερά υψηλό⁽¹⁴⁾.

⁽¹¹⁾ Ο όρος «γενικός διευθυντής» χρησιμοποιείται εν προκειμένω για να καλύψει όλα τα πρόσωπα που υπογράφουν τις δηλώσεις. Οι δηλώσεις έχουν υπογραφεί από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, 36 γενικούς διευθυντές, οκτώ διευθυντές και τέσσερις προϊστάμενους υπηρεσίας, καθώς και από τον διοικητικό διευθυντή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης.

⁽¹²⁾ Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής διατίθενται στον ιστότοπό της: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm.

⁽¹³⁾ Πάνγιες οδηγίες για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2013 (SEC/2013/SEC(2013) 584).

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 32, παράγραφος 5, του δημοσιονομικού κανονισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

... και διατύπωσαν λιγότερες επιφυλάξεις χάρις στην πτώση των επιπέδων πληρωμών στο πλαίσιο ορισμένων προγραμμάτων υψηλότερου κινδύνου

1.27. Το 2013 οι γενικοί διευθυντές διατύπωσαν συνολικά 17 ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις, έναντι 23 το 2012 (βλέπε **πίνακα 1.3**). Ο σημαντικότερος παράγοντας για τη μείωση του αριθμού των επιφυλάξεων ήταν η πτώση του επιπέδου των πληρωμών στο πλαίσιο του έκτου προγράμματος-πλαισίου (6ο ΠΠ) και των επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006 στον τομέα της συνοχής⁽¹⁵⁾ (για τις οποίες διατυπώθηκαν πέντε ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις⁽¹⁶⁾ το 2012, αλλά καμία το 2013). Οι αρμόδιες ΓΔ δεν έχουν ακόμη προβεί σε εκκαθάριση των δηλώσεων δαπανών για τα προγράμματα αυτά⁽¹⁷⁾.

1.28. Κατόπιν των παρατηρήσεων του Συνεδρίου⁽¹⁸⁾ και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου, ο Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης διατύπωσε δύο νέες επιφυλάξεις. Οι συμπληρωματικές αυτές επιφυλάξεις και ο αναπροσαρμοσμένος ποσοτικός προσδιορισμός των συνεχιζόμενων επιφυλάξεων στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης παρέχουν μια ρεαλιστικότερη εικόνα του εν λόγω τομέα πολιτικής σε σύγκριση με το παρελθόν έτος. Εντούτοις, το Συνέδριο επισημαίνει τους περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εφαρμόσιμη προσέγγιση (σημεία 3.39 έως 3.43).

1.28. Η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης έχει υιοθετήσει μια πολυεπίπεδη προσέγγιση για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, αναγνωρίζοντας ότι καθένα από τα επίπεδα διασφάλισης της αξιοπιστίας ενδέχεται να μην επαρκεί από μόνο του. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, η Επιτροπή έχει ενσωματώσει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες ούτως ώστε να διαμορφώνει μια όσο το δυνατόν πιο εμπεριστατωμένη εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος και κατά συνέπεια να προσδιορίζει τα σημεία όπου απαιτείται να διατυπωθούν επιφυλάξεις.

⁽¹⁵⁾ Επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

⁽¹⁶⁾ Οι γενικοί διευθυντές της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και της ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, καθώς και ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής δεν διατήρησαν την επιφύλαξη που είχαν διατυπώσει το 2012 σχετικά με δαπάνες του 2012 ύψους 58,5 εκατομμυρίων ευρώ, 2,4 εκατομμυρίων ευρώ και 25,9 εκατομμυρίων ευρώ αντίστοιχα.

⁽¹⁷⁾ Οι κίνδυνοι που αφορούσαν το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006 αποτελούν επί του παρόντος αντικείμενο δύο μη ποσοτικώς προσδιορισμένων επιφυλάξεων (που αφορούν τη φήμη) που διατυπώθηκαν από τους γενικούς διευθυντές της ΓΔ Περιφερειακής και Πολυεποχικής Πολιτικής και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. Οι δύο άλλες μη ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις διατυπώθηκαν από τους γενικούς διευθυντές της ΓΔ Δράσης για το Κλίμα (όσον αφορά το ευρωπαϊκό σύστημα εμπορίας εκπομπών) και της ΓΔ Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας (όσον αφορά πιθανολογούμενη απάτη σε ένα Ευρωπαϊκό Σχολείο).

⁽¹⁸⁾ Ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012, σημεία 4.38 και 4.44 (σύσταση 3).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων εξελίσσονται ακόμη και, ως εκ τούτου, είναι δύσκολο να υπάρξει σύγκριση από το ένα οικονομικό έτος στο άλλο

1.29. Οι αλλαγές στην παρουσίαση που εισήχθησαν το 2013 σημαίνουν ότι οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων παρέχουν περισσότερες της μίας εκτιμήσεις των «ποσών σε κίνδυνο» (έννοια περίπλοκη καθ' εαυτή, βλέπε σημεία 1.31 και 1.32). Ωστόσο, το ποσοστό σφάλματος επί του οποίου βασίζεται ο υπολογισμός αυτός τοποθετείται στο χαμηλότερο σημείο της κλίμακας των εκτιμήσεων του Συνεδρίου. Στον καθοριστικό τομέα της συνοχής, μολονότι οι τιμές του κινδύνου παρουσιάζονται ως ένα φάσμα πιθανών αποτελεσμάτων⁽¹⁹⁾, η σύνοψη εστιάζει στο χαμηλότερο αριθμητικό στοιχείο⁽²⁰⁾ (βλέπε κεφάλαιο 3, σημείο 3.42, κεφάλαιο 5, σημεία 5.46, 5.47, 5.51, 5.52 και 5.57, καθώς και κεφάλαιο 6, σημεία 6.34 έως 6.38).

1.30. Δύο γενικές διευθύνσεις⁽²¹⁾ υποβλήθηκαν σε «περιορισμένη επισκόπηση» και τρεις σε επισκόπηση παρακολούθησης⁽²²⁾ από την Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (ΥΕΛΕ) της Επιτροπής. Με την περιορισμένη επισκόπηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος για τη ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής διαπιστώθηκε ότι ο σχεδιασμός του συστήματος ελέγχου και διόρθωσης των ποσοστών σφάλματος των κρατών μελών ήταν σχετικά καλός, αλλά ότι, μολαταύτα, τα αριθμητικά στοιχεία επηρεάζονταν από σημαντικές αβεβαιότητες και αδυναμίες. Για τη ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, η ΥΕΛΕ διαπίστωσε ότι ο γενικός διευθυντής διαθέτει σταθερότερη βάση για την παροχή διασφάλισης σε σχέση με το 2012. Ωστόσο, οι μηχανισμοί για τη συλλογή και την επεξεργασία των πληροφοριών καθώς και για την παρουσίαση των σχετικών στοιχείων χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης.

1.29. Η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για την εναρμόνιση και την απλούστευση της δομής των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων με στόχο τη βελτίωση της σαφήνειας και της συνέπειας.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εκτιμήσεις της συμβαδίζουν γενικά με εκείνες του Συνεδρίου. Επιπλέον, η εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος για το κεφάλαιο 3 προσεγγίζει περισσότερο τη μέση παρά τη χαμηλότερη τιμή του διαστήματος εμπιστοσύνης.

1.30. Τα μέτρα που έχει ήδη δρομολογήσει η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης από το 2012 συνεχίζονται με στόχο την αυτοματοποίηση της συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων και, συνεπώς, την επίτευξη των περαιτέρω βελτιώσεων που συνέστησε η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (ΥΕΛΕ).

⁽¹⁹⁾ Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής (σ. 6) αναφέρεται ότι το εκτιμώμενο ποσοστό του μέσου κινδύνου που αφορά τις πληρωμές από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής για το 2013 κυμαίνεται μεταξύ 2,8 % και 5,3 %, ενώ στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (σ. 44) αναφέρεται μέσο ποσοστό σφάλματος στο πλαίσιο του ΕΚΤ κυμαινόμενο μεταξύ 2,6 % και 3,5 % για τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2007-2013.

⁽²⁰⁾ Για τη ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής και τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης ο βασικός δείκτης επιδόσεων αριθ. 5 είναι 1,2 % και 1,1 % αντίστοιχα.

⁽²¹⁾ ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής και ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών.

⁽²²⁾ ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid και ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αυτή τη φορά η Επιτροπή παρουσιάζει δύο τιμές για τα «ποσά σε κίνδυνο»

1.31. Στον **πίνακα 1.3** παρουσιάζονται δύο «ποσά σε κίνδυνο» προερχόμενα από τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων⁽²³⁾. Το υψηλότερο εξ αυτών, 4 179 εκατομμύρια ευρώ συνολικά, είναι το ποσό που αναφέρεται στην ενότητα 4.1 της συγκεκριμένης έκθεσης (βλέπε σημείο 1.35). Η παρουσίαση του αριθμητικού αυτού στοιχείου συνιστά βελτίωση σε σχέση με το 2012 (βλέπε σημείο 1.36). Το χαμηλότερο ποσό (2 437 εκατομμύρια ευρώ) είναι το αποτέλεσμα του ποσοτικού προσδιορισμού των επιφυλάξεων που διατύπωσαν οι γενικοί διευθυντές στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

1.32. Το Συνέδριο είναι της άποψης ότι ορισμένες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων ενδέχεται να υποεκτιμούν τα «ποσά σε κίνδυνο». Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση, εκ μέρους της Επιτροπής, των διαφορετικών τομέων δαπανών, καθώς και ο εντοπισμός εκείνων που παρουσιάζουν σταθερά υψηλό ποσοστό σφάλματος, ενδέχεται να μην είναι επαρκώς αξιόπιστοι (βλέπε σημείο 1.29).

1.31. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η συγκεκριμένη έκθεση περιλαμβάνει ορισμό του «ποσού σε κίνδυνο», πίνακα ποσοτικώς προσδιορισμένων επιφυλάξεων και εκτίμηση του ποσού σε κίνδυνο για τις δαπάνες για τις οποίες δεν έχει διατυπωθεί επιφύλαξη.

Παρότι η «κλασική» προσέγγιση (με βάση τα ποσά σε κίνδυνο από τις δραστηριότητες για τις οποίες έχει διατυπωθεί επιφύλαξη) εξακολούθησε να αποτελεί τη βασική μέθοδο για την εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο, οι ΓΔ που τελούν υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης παρουσίασαν επίσης στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους την εναλλακτική μέθοδο (μέγιστες εκτιμήσεις) συμπεριλαμβάνοντας τους τομείς με σχετικά χαμηλότερο ποσοστό σφάλματος για τους οποίους δεν έχει διατυπωθεί επιφύλαξη.

1.32. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η εκ μέρους της αξιολόγηση των διαφορετικών τομέων δαπανών, καθώς και ο εντοπισμός των τομέων που παρουσιάζουν σταθερά υψηλό ποσοστό σφάλματος, είναι επαρκώς αξιόπιστοι, μετά την εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση αδυναμιών που είχαν εντοπιστεί στο παρελθόν.

⁽²³⁾ Τα «ποσά σε κίνδυνο» του παραρτήματος 1 της συγκεκριμένης έκθεσης (3 807 εκατομμύρια ευρώ) συν 372 εκατομμύρια ευρώ για τις δαπάνες για τις οποίες δεν διατυπώθηκε επιφύλαξη (ενότητα 4.1 της συγκεκριμένης έκθεσης).

Πίνακας 1.3 — Ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις όπως διατυπώθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Επιτροπής

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Κεφάλαιο	ΓΔ/Υπηρεσία ⁽¹⁾	Λόγος για τη διατύπωση επιφύλαξης	Σύνολο πληρωμών για συναφείς δραστηριότητες το 2013	Συνολικό ποσό σε κίνδυνο	Σύνολο πληρωμών σε φορείς που αποτελούν αντικείμενο επιφύλαξης για συναφείς δραστηριότητες το 2013	Ποσό σε κίνδυνο (επιφυλάξεις)
3	AGRI	Αδυναμίες όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών για παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές εννέα κρατών μελών.	3 193,2	237,4	670,8	198,3
		Αδυναμίες όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των άμεσων πληρωμών στους γεωργούς σε έξι κράτη μέλη.	41 658,3	973,9	18 997,5	652,2
4	AGRI	Τα σχέδια δράσης 31 οργανισμών πληρωμών σε 19 κράτη μέλη δεν κάλυπταν όλες τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων.	13 151,8	673,90	9 591,5	598,8
		Διαπιστώθηκαν αδυναμίες όσον αφορά το εύλογο των δαπανών στο πλαίσιο επενδυτικών μέτρων σε μία υποψήφια για ένταξη χώρα.	47,6	2,60	26,0	2,60
	MARE	Η εθνική έκθεση ελέγχου ανέφερε ποσοστά σφάλματος που υπερέβαιναν το 2 % των δαπανών που είχαν δηλωθεί (σε τέσσερα κράτη μέλη). Σε ένα κράτος μέλος η έκθεση δεν ήταν αξιόπιστη και σε ένα άλλο δεν είχε καταρτιστεί έκθεση.	566,4	10,8	91,3	7,6
	SANCO	Επιφύλαξη σχετικά με το ποσοστό του εναπομένοντος σφάλματος όσον αφορά την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών των κρατών μελών στο πλαίσιο των προγραμμάτων εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνοδόων στον τομέα πολιτικής για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (ετήσια προγράμματα).	229,1	4,5	229,1	4,5

⁽¹⁾ Για την πλήρη κατάσταση των ΓΔ/υπηρεσιών της Επιτροπής βλέπε <http://publications.europa.eu/code/en/en-390600.htm>.

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Κεφάλαιο	ΓΔ/Υπηρεσία ⁽¹⁾	Λόγος για τη διατύπωση επιφύλαξης	Σύνολο πληρωμών για συναφείς δραστηριότητες το 2013	Συνολικό ποσό σε κίνδυνο	Σύνολο πληρωμών σε φορείς που αποτελούν αντικείμενο επιφύλαξης για συναφείς δραστηριότητες το 2013	Ποσό σε κίνδυνο (επιφυλάξεις)
5	REGIO	Σοβαρές αδυναμίες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου 73 επιχειρησιακών προγραμμάτων σε 15 κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης/Ταμείου Συνοχής (2007-2013) και δύο προγραμμάτων στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (IPA).	43 392,8	1 152,7	5 636,0	440,2
6	EMPL	Σοβαρή αδυναμία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (2007-2013) για 36 επιχειρησιακά προγράμματα σε 11 κράτη μέλη.	13 763,8	330,3	2 159,4	123,2
7	DEVCO ⁽²⁾	Υψηλός αριθμός σφαλμάτων στις πράξεις επί των οποίων βασίζονται οι λογαριασμοί (συνολικός αριθμός για τη Γενική Διεύθυνση).	6 730,8	225,5	225,5	225,5
8	RTD CNECT ENTR ENER MOVE	Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών στο πλαίσιο των επιχορηγήσεων του 7ου προγράμματος-πλαισίου (7ο ΠΠ).	3 664,4	107,5	3 664,4	107,5
			1 533,0	31,8	1 533,0	31,8
			403,2	1,2	403,2	1,2
			143,7	5,3	143,7	5,3
			65,3	0,8	65,3	0,8
	REA	Σφάλμα στις δηλώσεις δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ όσον αφορά το διάστημα και την ασφάλεια.	250,8	6,3	250,8	6,3
		Σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ όσον αφορά τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.	230,4	27,1	230,4	27,1
	EACEA	Σφάλμα σε πληρωμή επιχορήγησης στο πλαίσιο του LLP (2007-2013).	124,4	3,7	124,4	3,7
Σύνολο βάσει του ποσοτικού προσδιορισμού των επιφυλάξεων			129 149,0	3 795,3	50 547,6	2 436,6
	HOME	«Ποσό σε κίνδυνο» στο πλαίσιο της «Αλληλεγγύης και των «Μεταναστευτικών ροών»		11,7		
Σύνολο των «ποσών σε κίνδυνο» στο παράρτημα 1 της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης			129 149,0	3 807,0	50 547,6	2 436,6

⁽¹⁾ Για την πλήρη κατάσταση των ΓΔ/υπηρεσιών της Επιτροπής βλέπε <http://publications.europa.eu/code/en/en-390600.htm>.⁽²⁾ Τα ποσά για τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid (ΓΔ DEVCO) περιλαμβάνουν, στις αντίστοιχες στήλες, 2 963,0 εκατομμύρια ευρώ και 99,3 εκατομμύρια ευρώ για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ).

Πηγή: ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων, υπηρεσιών και εκτελεστικών οργανισμών και συγκεφαλαιωτική έκθεση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συγκεφαλαιωτική έκθεση

Η συγκεφαλαιωτική έκθεση συνιστά μέσο εσωτερικής και εξωτερικής λογοδοσίας ...

1.33. Η Επιτροπή ενέκρινε τη «συγκεφαλαιωτική έκθεση»⁽²⁴⁾ στις 11 Ιουνίου 2014. Η έκθεση αναπτύχθηκε αρχικά ως μέρος των μηχανισμών εσωτερικής λογοδοσίας της Επιτροπής, ωστόσο διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και δημοσιοποιείται⁽²⁵⁾ (εξωτερική λογοδοσία).

1.34. Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012⁽²⁶⁾, η συγκεφαλαιωτική έκθεση δεν αποτελεί αντικείμενο ελέγχου εκ μέρους του Συνεδρίου. Οριστικοποιούμενη σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίζει ο δημοσιονομικός κανονισμός, έρχεται πολύ αργά για να επηρεάσει ουσιαστικά τις εργασίες του Συνεδρίου. Τα σχόλια που ακολουθούν αφορούν τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για το 2012 και την οικονομική αποδοτικότητα των διαδικασιών ελέγχου.

... με το οποίο η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι δαπάνες περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος ...

1.35. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση για το 2013 περιγράφει και παρουσιάζει συνοπτικά τα ποσά σε κίνδυνο (κατά τρόπο παρόμοιο με τον **πίνακα 1.3**). Επισημαίνει ότι το πεδίο χρηματοοικονομικής αναφοράς των επιφυλάξεων των γενικών διευθυντών έχει διευρυνθεί σε σχέση με το αντίστοιχο του 2012. Τα ποσά σε κίνδυνο (βλέπε σημεία 1.29 έως 1.32) αντιστοιχούν στο 2,8 %⁽²⁷⁾ των συνολικών δαπανών που εκταμιεύθηκαν (τόσο από τον προϋπολογισμό της ΕΕ όσο και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης). Κατ' αυτό τον τρόπο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι δαπάνες περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Στους μείζονες τομείς δαπανών, ως βάση για την αξιολόγηση αυτή η Επιτροπή λαμβάνει τις εκτιμήσεις των γενικών διευθυντών που είναι χαμηλότερες από τις αντίστοιχες του Συνεδρίου. Κατά την άποψη του τελευταίου, ένας σοβαρός λόγος για την παρουσίαση διαφορετικών αριθμητικών στοιχείων όσον αφορά το εκτιμώμενο σφάλμα από το Συνέδριο και τα «ποσά σε κίνδυνο» από την Επιτροπή είναι οι διαφορές στο επίπεδο του εντοπισθέντος σφάλματος.

1.35. Εν γένει, η Επιτροπή συμπληρώνει το ετήσιο ποσό σε κίνδυνο με το πολυετές εναπομένον ποσοστό σφάλματος στο οποίο λαμβάνονται υπόψη οι δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το πολυετές εναπομένον ποσοστό σφάλματος παρέχει μια καλή ένδειξη του βαθμού στον οποίο ο προϋπολογισμός της ΕΕ εξακολουθεί να επηρεάζεται από δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας μετά την εφαρμογή των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου.

⁽²⁴⁾ Ο πλήρης τίτλος του εγγράφου είναι «Συγκεφαλαιωτική έκθεση για τα αποτελέσματα της διαχείρισης της Επιτροπής για το 2013», αναφερόμενη εν συντομία στο παρόν ως «συγκεφαλαιωτική έκθεση».

⁽²⁵⁾ Η συγκεφαλαιωτική έκθεση δημοσιεύεται στον ιστότοπο της Επιτροπής: http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2013_en.pdf, συνοδευόμενη από το παράρτημά της: http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2013_annex_en.pdf

⁽²⁶⁾ Ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012, σημείο 1.45.

⁽²⁷⁾ Συγκεφαλαιωτική έκθεση, σημείο 4.1, σ. 14.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

... και όπου επιχειρείται να αποσαφηνιστεί η έννοια των «ποσών σε κίνδυνο» που χρησιμοποιεί η Επιτροπή

1.36. Η συγκεκριλαιωτική έκθεση της Επιτροπής συνοδεύεται από μονοσέλιδο παράρτημα σχετικά με τον υπολογισμό των ποσών σε κίνδυνο. Σε αυτό ορίζεται ότι τα «ποσά σε κίνδυνο» είναι «η αξία του τμήματος των πράξεων που, κατά τις εκτιμήσεις, δεν συμμορφώνονται πλήρως με τις ισχύουσες κανονιστικές και συμβατικές απαιτήσεις μετά την εφαρμογή όλων των δικλίδων ελέγχου (διορθωτικών μέτρων) που σκοπό έχουν τον περιορισμό των κινδύνων συμμόρφωσης». Κρίνεται σκόπιμο οι εξωτερικοί αναγνώστες να γνωρίζουν τη φύση και τον χρηματοοικονομικό αντίκτυπο των εν λόγω «διορθωτικών μέτρων». Το Συνέδριο θα εξετάσει το ενδεχόμενο να περιλάβει την περαιτέρω εξέταση του υπολογισμού των ποσών σε κίνδυνο σε μελλοντικές ελεγκτικές εργασίες του, λαμβάνοντας υπόψη τις εργασίες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής.

Η συγκεκριλαιωτική έκθεση παρέχει μια πρώτη ανάλυση της οικονομικής αποδοτικότητας των διαδικασιών ελέγχου

1.37. Η συγκεκριλαιωτική έκθεση αναλύει την οικονομική αποδοτικότητα των συστημάτων ελέγχου στο σημείο 3.4. Το στοιχείο αυτό αποτελεί απάντηση σε μια νέα απαίτηση που εισήχθη με την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού το 2012. Μολονότι η ανάλυση που παρουσιάζεται στο κυρίως μέρος της έκθεσης δεν είναι οριστική ⁽²⁸⁾ και εξετάζει την προοπτική περαιτέρω επικαιροποιήσεων της μεθοδολογίας, η σύνοψη περιέχει ορισμένα σαφή συμπεράσματα. Η Επιτροπή καταλήγει ότι, όσον αφορά την άμεση διαχείριση, «διεξοδικότεροι έλεγχοι είναι δαπανηροί και [...] πρόσθετοι έλεγχοι πρέπει να διενεργούνται μόνον όταν αποδεικνύεται ότι τα δυνητικά οφέλη υπερκερούν το συνεπαγόμενο για την Επιτροπή και τους δικαιούχους κόστος». Ως προς την επιμερισμένη διαχείριση, η Επιτροπή καταλήγει ότι «τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιούν κατά το δυνατόν περισσότερο όλα τα διαθέσιμα μέσα για την πρόληψη των σφαλμάτων».

1.38. Η έκθεση δεν περιλαμβάνει στοιχεία περί κόστους τα οποία να τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα που παρουσιάζει για την άμεση διαχείριση (στο πλαίσιο της οποίας «διεξοδικότεροι έλεγχοι είναι δαπανηροί», καθώς και για την επιμερισμένη διαχείριση (στο πλαίσιο της οποίας ζητείται από τα κράτη μέλη «να χρησιμοποιούν κατά το δυνατόν περισσότερο όλα τα διαθέσιμα μέσα»). Η συγκεκριλαιωτική έκθεση δεν αναφέρεται στις προκλήσεις που θέτουν τα προγράμματα με σταθερά υψηλό επίπεδο σφάλματος (βλέπε σημείο 1.26).

1.36. Η Επιτροπή θα παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση και τον δημοσιονομικό αντίκτυπο των εν λόγω διορθωτικών μέτρων στην επικαιροποιημένη ανακοίνωσή της σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

1.37. Σύμφωνα με τον νέο δημοσιονομικό κανονισμό, ο αριθμός και η έκταση των ελέγχων πρέπει να προσαρμόζονται στο επίπεδο κινδύνου, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την οικονομική αποδοτικότητα. Η αξιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων αποσκοπεί πρωτίτως στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων σε επίπεδο διαχείρισης σχετικά με τον σχεδιασμό των συστημάτων ελέγχου και τη συνακόλουθη κατανομή των πόρων. Αυτό ισχύει επίσης για τους ελέγχους των κρατών μελών που αφορούν κονδύλια της ΕΕ. Το 2013 ζητήθηκε από τις ΓΔ της Επιτροπής να επανεξετάσουν τις στρατηγικές και τα συστήματα ελέγχου προκειμένου να διασφαλίσουν την οικονομική αποδοτικότητά τους και την αναλογικότητά τους προς τους κινδύνους. Αυτό ενδέχεται να συνεπάγεται σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές στις διαδικασίες χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Η Επιτροπή δεσμεύεται να εφαρμόσει αποτελεσματικά τις νέες απαιτήσεις.

⁽²⁸⁾ Η συγκεκριλαιωτική έκθεση (ενότητα 3.4, σ. 12) αναφέρει ότι «απαιτούνται περαιτέρω εργασίες για την καλύτερη αξιοποίηση αυτών των πληροφοριών, ούτως ώστε η ένταση και η συχνότητα των ελέγχων να διαφοροποιούνται ανάλογα με τον κίνδυνο. Είναι προφανής η ύπαρξη σημαντικών ελλείψεων όσον αφορά την καθιέρωση δεικτών για την αποδοτικότητα των ελέγχων.»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνολική αξιολόγηση

1.39. Το Συνέδριο αναμένει με ενδιαφέρον περαιτέρω βελτιώσεις στη συγκεφαλαιωτική έκθεση τα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο να αποσαφηνίσει περαιτέρω τον υπολογισμό των ποσών σε κίνδυνο και να αναλύσει τον εκτιμώμενο αντίκτυπο των διορθωτικών μηχανισμών επ' αυτού του αριθμητικού στοιχείου. Η αποσαφηνίση αυτών των σημείων θα διευκολύνει την Επιτροπή να εξαγάγει συμπεράσματα σε τομείς που παρουσιάζουν σταθερά υψηλά επίπεδα σφάλματος, τα οποία απαιτείται να επανεξεταστούν διεξοδικότερα (βλέπε σημείο 1.26).

1.40. Ορισμένοι από τους προς βελτίωση τομείς που ανέφερε το Συνέδριο το 2012 παραμένουν επίκαιροι. Η παρουσίαση της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ορίζει το άρθρο 66 του δημοσιονομικού κανονισμού σημαίνει ότι αυτή δημοσιεύεται πολύ αργά για να έχει ουσιαστική επίδραση στα συμπεράσματα του Συνεδρίου. Επιπλέον, η έκθεση, μολονότι σαφέστερη όσον αφορά τον ουσιαστικό αντίκτυπο των παρατυπιών, δεν περιλαμβάνει, ούτε οφείλει άλλωστε, ρητή δήλωση ⁽²⁹⁾ παρόμοια με αυτή που διατυπώνεται σε άλλους τομείς.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

1.41. Τα κύρια χαρακτηριστικά της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ το 2013 ήταν τα εξής:

- α) σημαντική αύξηση του όγκου των πληρωμών που επιτρεπόταν να πραγματοποιήσει η Επιτροπή·
- β) επίπεδα συνολικών δαπανών που προσέγγιζαν το ανώτατο όριο που επέτρεπε το δημοσιονομικό πλαίσιο για τον προϋπολογισμό·
- γ) συνεχής αύξηση των υποχρεώσεων πληρωμών στο μέλλον·

1.39. Η Επιτροπή θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω η συγκεφαλαιωτική έκθεση, ιδίως ως προς τα ετήσια ποσά σε κίνδυνο και τον εκτιμώμενο αντίκτυπο του διορθωτικού μηχανισμού στα πολυετή εναπομένοντα ποσοστά σφάλματος. Λεπτομερή στοιχεία περιλαμβάνονται ήδη στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

Η Επιτροπή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία αυτά στο πλαίσιο του άρθρου 32 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, βάσει του οποίου οφείλει να λαμβάνει ή να προτείνει κατάλληλα μέτρα όταν το επίπεδο σφάλματος είναι σταθερά υψηλό.

1.40. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεφαλαιωτική έκθεση υπερβαίνει κατά πολύ τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού, ο οποίος αναφέρει στο άρθρο 66: «Το αργότερο στις 15 Ιουνίου κάθε έτους η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο περίληψη των ετήσιων εκθέσεων πεπραγμένων που αναφέρονται στο προηγούμενο έτος». Η συγκεφαλαιωτική έκθεση αποτελεί τη σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και είναι το έγγραφο με το οποίο το Σώμα των Επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη βάσει του άρθρου 317 της ΣΛΕΕ. Περιλαμβάνει ανάλυση των επιφυλάξεων και τους σχετικούς λόγους και παρέχει οδηγίες προς τις υπηρεσίες σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των υπόλοιπων αδυναμιών.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο συνδυασμός των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης εκπληρώνει τους στόχους εσωτερικής και εξωτερικής λογοδοσίας που καθορίζονται από το Συνέδριο. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων ολοκληρώνονται εγκαίρως ώστε να λαμβάνονται υπόψη από το Συνέδριο και περιέχουν ρητή δήλωση συγκρίσιμη με εκείνη άλλων τομέων.

⁽²⁹⁾ Λόγου χάριν, διαχειριστική δήλωση των αρμόδιων οργανισμών στα κράτη μέλη (άρθρο 59, παράγραφος 5, στοιχείο α), του δημοσιονομικού κανονισμού) και δηλώσεις εταιρικής διακυβέρνησης που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 46, στοιχείο α), της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασισμένης στο άρθρο 54, παράγραφος 3, στοιχείο ζ), της συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών (ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- δ) σταθερά μεγάλο χρονικό διάστημα από την αρχική ανάληψη υποχρέωσης έως την έγκριση της δαπάνης σε πολλούς τομείς δαπανών·
- ε) σημαντικός όγκος κεφαλαίων που καταλογίζονται μεν στον προϋπολογισμό, αλλά δεν καταβάλλονται στους τελικούς αποδέκτες· και
- στ) καθυστερήσεις στην καταχώριση των επιστροφών στα έσοδα του προϋπολογισμού.

Οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί αύξησαν σημαντικά τον όγκο των πληρωμών που επιτρεπόταν να πραγματοποιηθεί σε η Επιτροπή

1.42. Ο αρχικός προϋπολογισμός για το 2013 έθετε όριο 132,8 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις πληρωμές. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους εγκρίθηκαν εννέα διορθωτικοί προϋπολογισμοί. Συγκεκριμένα, οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί αριθ. 2 και 8⁽³⁰⁾ προσέθεσαν 11,2 δισεκατομμύρια ευρώ στις επιτρεπόμενες για το οικονομικό έτος δαπάνες. Συνολικά, οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί και οι προσαρμογές λόγω μεταφοράς κονδυλίων από το προηγούμενο οικονομικό έργο αύξησαν τις πιστώσεις για πληρωμές του ετήσιου προϋπολογισμού σε 145,5 εκατομμύρια ευρώ⁽³¹⁾ (αύξηση κατά 6,3 % σε σχέση με το 2012). Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός (9,2 δισεκατομμύρια ευρώ) για τη συνοχή (τομέας 1β) αντιστοιχούσε σε αύξηση 17 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Τα επίπεδα των συνολικών δαπανών προσέγγισαν το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο στο πλαίσιο του δημοσιονομικού πλαισίου

1.43. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο έθετε το ανώτατο όριο των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών που μπορούσαν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό στα 153,3 δισεκατομμύρια ευρώ και στα 144,6 δισεκατομμύρια ευρώ, αντίστοιχα⁽³²⁾. Ο τελικός προϋπολογισμός έθετε όριο που προσέγγιζε το ανώτατο επιτρεπόμενο από το δημοσιονομικό πλαίσιο (99,3 % του ανώτατου ορίου για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και το 99,9 % του ανώτατου ορίου για τις πληρωμές). Το τελικό αποτέλεσμα για αμφότερες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές προσέγγιζε, με τη σειρά του, τα όρια που ετίθεντο στον ετήσιο προϋπολογισμό —και κατά συνέπεια στο δημοσιονομικό πλαίσιο — με τις πληρωμές να φθάνουν το 98,8 % του ανώτατου ορίου που έθετε το δημοσιονομικό πλαίσιο.

⁽³⁰⁾ Διορθωτικοί προϋπολογισμοί αριθ. 2 (ΕΕ L 327 της 6.12.2013, σ. 1) και 8 (ΕΕ L 49 της 19.2.2014, σ. 13).

⁽³¹⁾ Ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ, πίνακας 3.1, στήλες (7) + (8), καθώς και τα μεταφερθέντα από το προηγούμενο οικονομικό έτος ποσά, ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ, στη στήλη (9).

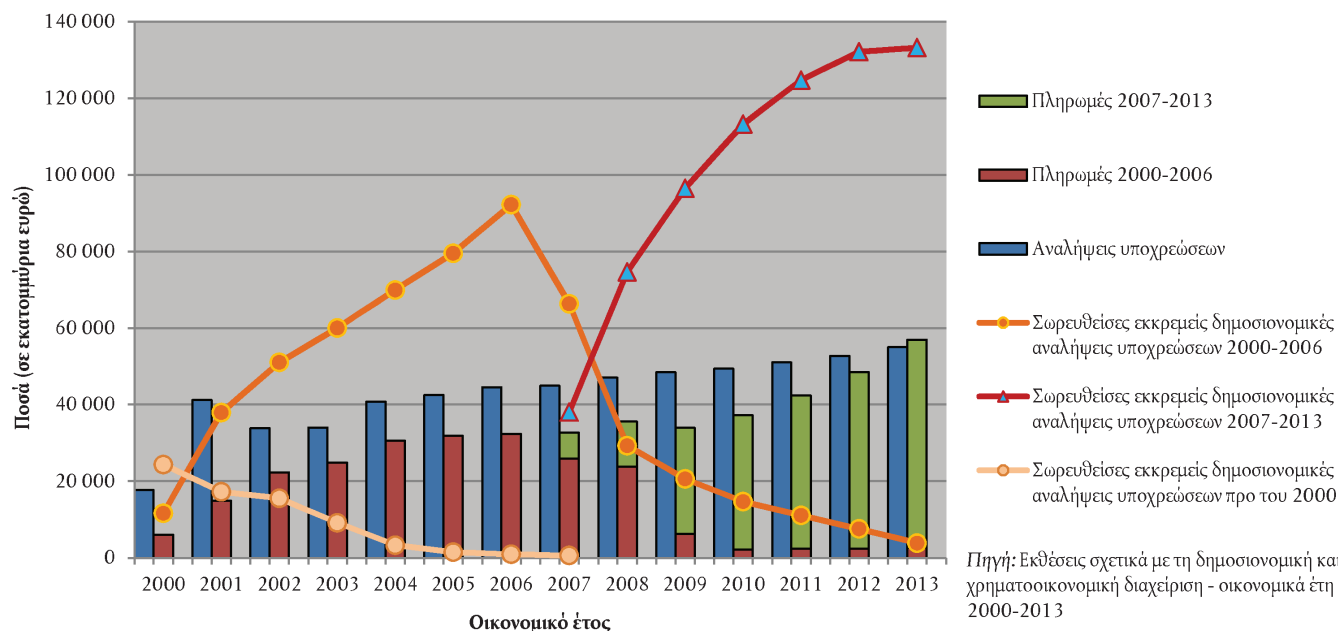
⁽³²⁾ Στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται 0,8 δισεκατομμύρια ευρώ για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 0,3 δισεκατομμύρια ευρώ για πιστώσεις πληρωμών για τέσσερα ταμεία για τα οποία δεν ισχύει το ανώτατο όριο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (αποθεματικό έκτακτης βοήθειας, Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσο ευελιξίας και Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρά το υψηλό επίπεδο των πληρωμών, οι μελλοντικές υποχρεώσεις πληρωμών εξακολούθησαν να αυξάνουν

1.44. Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος ήταν θετικό, καθώς το 2013 (όπως και το 2012) τα έσοδα (ουσιαστικά οι ίδιοι πόροι που εισπράττονται από τα κράτη μέλη) υπερέβησαν τις πληρωμές κατά 1,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό το δημοσιονομικό πλεόνασμα θα συμψηφιστεί κατά την είσπραξη των ιδίων πόρων από τα κράτη μέλη το 2014. Εντούτοις, το οικονομικό αποτέλεσμα (καταρτιζόμενο σε δεδουλευμένη βάση) είναι αρνητικό, απηχώντας αύξηση του καθαρού παθητικού κατά 5,4 δισεκατομμύρια ευρώ (βλέπε **παράρτημα 1.3**, πίνακες 1 και 6). Ένα από τα βασικά αίτια της κατάστασης αυτής ήταν η αύξηση των δεδουλευμένων εξόδων και των προβλέψεων.

1.45. Εάν οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων και οι εκκρεμείς υποχρεώσεις ληφθούν υπόψη ως σύνολο, το ποσό που πρέπει να χρηματοδοτηθεί από μελλοντικούς προϋπολογισμούς αυξήθηκε από 313 δισεκατομμύρια ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2012 σε 322 δισεκατομμύρια ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Εξ αυτών των 322 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα 222 δισεκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούν σε εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων και τα 99 δισεκατομμύρια ευρώ⁽³³⁾ αφορούν τα στοιχεία παθητικού του ισολογισμού που δεν καλύπτονται από εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων για τη συνοχή (τομέας 1β) αντιστοιχούν στο 61,6 % του συνόλου (βλέπε **γράφημα 1.6**).

Γράφημα 1.6 — Εξέλιξη των σωρευτικών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στον τομέα της συνοχής

⁽³³⁾ Με την αξιοσημείωτη εξαίρεση των δανείων, τα περισσότερα στοιχεία παθητικού του ισολογισμού θα μετατραπούν στην πορεία σε αιτήσεις πληρωμών από τον προϋπολογισμό. Από τα στοιχεία παθητικού ύψους 143 δισεκατομμυρίων ευρώ τα οποία δεν αφορούν δάνεια, μόνο τα 44 δισεκατομμύρια ευρώ καλύπτονται ήδη από αναλήψεις υποχρεώσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σταθερά μεγάλο το χρονικό διάστημα από την αρχική ανάληψη υποχρέωσης έως την έγκριση της δαπάνης σε πολλούς τομείς δαπανών

1.46. Μεταξύ μιας ανάληψης υποχρέωσης και της αντίστοιχης πληρωμής μεσολαβεί, κατά μέσο όρο, χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών. Η εκκαθάριση μιας ανάληψης υποχρέωσης με μια πληρωμή δεν σημαίνει κατ' ανάγκη την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταχώρισης της δαπάνης. Η Επιτροπή καταχωρίζει τις τελικές δαπάνες εκκαθαρίζοντας τις προχρηματοδοτήσεις. Αυτό συμβαίνει μόνον όταν έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές δραστηριότητες, με διαβίβαση των σχετικών στοιχείων, και αφού η ίδια τις εγκρίνει. Στον **πίνακα 1.4** παρουσιάζεται το επίπεδο των εκταμιεύσεων στο πλαίσιο προχρηματοδοτήσεων για τις οποίες η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εγκρίνει ούτε επικυρώσει την τελική χρήση από τους δικαιούχους. Στο τέλος του 2013, οι ακαθάριστες προχρηματοδοτήσεις ανέρχονταν σε 79,4 δισεκατομμύρια ευρώ.

1.46. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν λάβει την εντολή να εκκαθαρίζουν προχρηματοδοτήσεις μόνο βάσει δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί και συνοδεύονται από αξιόπιστες πληροφορίες προερχόμενες από τους αποδέκτες, οι οποίες έχουν επικυρωθεί και εγκριθεί (βλ. σημείο 1.12 στοιχείο ε).

Πίνακας 1.4 — Κατανομή των εκκρεμών δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων και των προχρηματοδοτήσεων της Επιτροπής

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Εκκρεμίες δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽¹⁾

Τομέας		< 2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Σύνολο	Έτη αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽²⁾
1	Βιώσιμη ανάπτυξη ⁽³⁾	4 097	337	859	3 760	12 112	28 399	51 867	65 263	166 694	2,3
2	Φυσικοί πόροι	479	46	95	139	219	2 571	9 496	15 383	28 428	1,7
3	Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	6	16	50	144	214	398	728	1 522	3 078	1,1
4	Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	956	415	823	1 237	2 375	3 845	5 923	7 738	23 312	2,5
5	Διοίκηση	—	—	—	—	—	1	3	339	343	0,0
	Σύνολο	5 538	814	1 827	5 280	14 920	35 214	68 017	90 245	221 855 ⁽⁴⁾	2,2

Προχρηματοδοτήσεις ⁽⁵⁾

Τομέας		< 2007 ⁽⁶⁾	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Σύνολο	Έτη πληρωμών ⁽⁷⁾
1	Βιώσιμη ανάπτυξη ⁽³⁾	1 776	6 947	11 888	12 476	3 710	4 743	6 867	8 746	57 153	0,8
2	Φυσικοί πόροι	805	3 826	2 723	158	93	121	205	346	8 277	0,1
3	Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	3	2	69	154	224	697	1 421	1 455	4 025	2,4
4	Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	214	128	174	591	908	1 488	2 409	3 982	9 894	1,5
5	Διοίκηση	—	—	—	—	—	—	1	5	6	0,0
	Σύνολο (ακαθάριστες προχρηματοδοτήσεις)	2 798	10 903	14 854	13 379	4 935	7 049	10 903	14 534	79 355	0,6

Σημ.: Κατά τη σύγκριση του παρόντος πίνακα με τα στοιχεία του 2012, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αύξηση του προϋπολογισμού, συνεπεία της οποίας μειώνεται ο αριθμός των ετών πληρωμών της τελευταίας στήλης.

⁽¹⁾ Πηγή: Προσωρινοί ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2013, σ. 71, πίνακας 3.5.⁽²⁾ Πηγή: Έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση — 2013 — τμήμα Α.6.3.⁽³⁾ Ο τομέας 1 — Βιώσιμη ανάπτυξη περιλαμβάνει τον τομέα 1α — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση και τον τομέα 1β — Συνοχή για την ανάπτυξη και την απασχόληση.⁽⁴⁾ Στις εκκρεμίες δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων δεν περιλαμβάνονται 557 εκατομμύρια ευρώ προερχόμενα από άλλα θεσμικά όργανα.⁽⁵⁾ Οι προχρηματοδοτήσεις από άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα ανέρχονται σε 255 εκατομμύρια ευρώ.⁽⁶⁾ Μέρος των προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν πριν από το 2007 διατέθηκε στον αντίστοιχο τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου βάσει αρμόδιας ΓΔ, δεδομένου ότι, στο σύστημα πληροφοριών της Επιτροπής, δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το κοινό του προϋπολογισμού.⁽⁷⁾ Προχρηματοδοτήσεις που είχαν καταβληθεί στις 31.12.2013 δία των πληρωμών που είχαν πραγματοποιηθεί από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.47. Από τον **πίνακα 1.4** προκύπτει ότι, κατά μέσο όρο, το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από την ανάληψη μιας υποχρέωσης έως την έγκριση της αντίστοιχης δαπάνης απαιτείται για τον τομέα 4 (Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων), όπου για μια συνήθη πράξη μεσολαβούν 4 χρόνια από την ανάληψη της υποχρέωσης έως τη στιγμή που η Επιτροπή θα καταχωρίσει τη σχετική τελική δαπάνη.

Σημαντικός όγκος κεφαλαίων καταλογίστηκαν μεν στον προϋπολογισμό, αλλά δεν καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες

1.48. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Επιτροπής⁽³⁴⁾ σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων, η οποία δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2013 και περιγράφει την κατάσταση στο τέλος του 2012, μόνο το 37 % των ποσών που διατέθηκαν στα εν λόγω μέσα καταβλήθηκε στους τελικούς δικαιούχους. Στο τέλος του 2012, η ΕΕ είχε εισφέρει στα προαναφερόμενα ταμεία 8,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Λαμβανομένων υπόψη της πίεσης για πληρωμές που ασκείται επί του προϋπολογισμού και του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος ορίζει, στο άρθρο 140, παράγραφος 7, ότι πρέπει να αποφεύγονται τα υπερβολικά υπόλοιπα στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει προσεκτικά τη ροή πληρωμών προς τα εν λόγω μέσα. Οφείλει επίσης να μεριμνά ώστε τα ποσά που βρίσκονται σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς να παραμένουν στο κατώτατο επίπεδο που απαιτείται βάσει των αναμενόμενων αιτημάτων ταμειακών ροών για το επόμενο οικονομικό έτος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.48. Η Επιτροπή έχει υπόψη της τους περιορισμούς του νομοθετικού πλαισίου κατά τη διάρκεια του ΠΔΠ 2007-2013: σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού (1083/2006) για την πολιτική συνοχής για την περίοδο 2007-2013, τα κράτη μέλη μπορούν να αιτούνται άμεσα την καταβολή από την Επιτροπή του 100 % των ποσών που έχουν καταβάλει στα χρηματοδοτικά μέσα την περίοδο 2007-2013. Όπως ισχύει και για όλες τις άλλες αιτήσεις, η Επιτροπή προβαίνει στις σχετικές πληρωμές εντός δύο μηνών, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια (άρθρο 87).

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι έχει λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση των υπερβολικών υπολοίπων. Σε αυτά συγκαταλέγονται η διενέργεια πρόσθετων ελεγκτικών εργασιών και αξιολογήσεων, καθώς και η παροχή λεπτομερούς καθοδήγησης και δομών υποστήριξης. Επιπλέον, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο έχει ενισχυθεί σημαντικά, τόσο για την άμεση όσο και για την έμμεση διαχείριση (άρθρο 140 παράγραφος 7 του δημοσιονομικού κανονισμού), καθώς και για την επιμερισμένη διαχείριση [άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013] ούτως ώστε να αποφεύγεται το πρόβλημα της μη αξιοποίησης των κεφαλαίων.

Ειδικότερα, στο άρθρο 41 προβλέπεται ότι κατά την περίοδο 2014-2020 τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν μόνο τις πληρωμές σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή σε περισσότερες ποσοστιαίες δόσεις (που δεν υπερβαίνουν το 25 % και ανάλογα με τις πραγματικές εκταμιεύσεις). Η πείρα που αποκομίστηκε από την προηγούμενη περίοδο, όπως επισημαίνεται από το Συνέδριο, έχει ενσωματωθεί δεόντως στον νέο κανονισμό.

Η Επιτροπή έχει ήδη αναφέρει στο παρελθόν το χαμηλό επίπεδο εκτέλεσης κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού στις διάφορες εκθέσεις της προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν εστιάζει μόνο στην απορρόφηση των κονδυλίων αλλά και στην επίτευξη αποτελεσμάτων από τις συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Κατά συνέπεια, μπορεί να αποδεχθεί χαμηλότερο βαθμό απορρόφησης εάν διασφαλίζεται η ποιότητα των επενδύσεων.

Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι στα τέλη του 2012 το μέσο ποσοστό εκταμίευσης σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ήταν 40 %. Το εν λόγω μέσο ποσοστό αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στην πλειονότητά τους δημιουργήθηκαν από το 2009 και μετά. Στο διάστημα από το 2011 έως το 2012 ο αριθμός των χρηματοδοτικών μέσων αυξήθηκε κατά 60 % και το ποσό της συνεισφοράς των προγραμμάτων στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής αυξήθηκε κατά 14 %. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει ότι ακόμη και το 2012 συστάθηκε σημαντικός αριθμός νέων μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, επηρεάζοντας τα μέσα ποσοστά εκταμίευσης (βλ. απάντηση στο σημείο 5.35).

⁽³⁴⁾ Αριθμός εγγράφου: COCOF_13-0093-00-EN.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Καθυστερήσεις στην καταχώριση των εσόδων του προϋπολογισμού

1.49. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σε καταπιστευματικό λογαριασμό στην ΕΤΕπ είχαν σωρευθεί και παρέμεναν επανεισροές⁽³⁵⁾ από δάνεια και πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου στο πλαίσιο του προγράμματος MEDA⁽³⁶⁾, ύψους 259 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς να έχουν ληφθεί υπόψη ως έσοδα του προϋπολογισμού. Αρχικά αυτές οι επανεισροές μεταφέρονταν τακτικά από την ΕΤΕπ στην Επιτροπή. Ωστόσο, κατόπιν αιτήματος της δεύτερης⁽³⁷⁾, η μεταφορά επανεισροών στον προϋπολογισμό διεκόπη το 2008. Συνεπεία αυτού, μετά την ημερομηνία αυτή, οι επανεισροές δεν επιστρέφονταν ως έσοδα στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Ανάγκη μακροπρόθεσμων προβλέψεων όσον αφορά τις ταμειακές ροές

1.50. Η συνεχιζόμενη αύξηση των ποσών που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς (βλέπε σημείο 1.45), παρά την αύξηση των πληρωμών το 2013, ενισχύει περαιτέρω την άποψη που εξέφρασε το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το 2013. Το Συνέδριο εξακολουθεί να υποστηρίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να καταρτίζει και να δημοσιεύει ετησίως μακροπρόθεσμες προβλέψεις όσον αφορά τις ταμειακές ροές⁽³⁸⁾. Αυτό θα διευκόλυνε τα εμπλεκόμενα μέρη στην εκτίμηση των μελλοντικών απαιτήσεων για πληρωμές και τον καθορισμό των δημοσιονομικών προτεραιοτήτων. Επίσης, θα παρείχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λαμβάνει τις αποφάσεις που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση των σημαντικότερων πληρωμών από τους εγκρινόμενους ετήσιους προϋπολογισμούς.

1.49. Σημειώθηκαν καθυστερήσεις λόγω της εν εξελίξει συζήτησης για τον βέλτιστο δυνατό τρόπο επαναχρησιμοποίησης των εν λόγω κεφαλαίων. Το ζήτημα αυτό έχει πλέον επιλυθεί με την απόφαση 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης (ΕΕ L 135 της 8.5.2014, σ. 1), η οποία προβλέπει τα εξής:

- 110 εκατ. ευρώ θα χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση του Ταμείου Εγγυήσεων της ΓΔ Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων — ECFIN (για την ΕΤΕπ). Προς το παρόν, έχει ζητηθεί από την ΕΤΕπ να επιστρέψει τα εν λόγω κεφάλαια στην Επιτροπή.
- το υπόλοιπο των κεφαλαίων επανεισροών (151 εκατ. ευρώ) έχει ήδη αποδοθεί από την ΕΤΕπ και έχει επιστραφεί στον γενικό προϋπολογισμό.

1.50. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα παρουσιάσει την εν λόγω πρόβλεψη στην έκθεση του υπολόγου (άρθρο 150 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού) προς την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή τον Σεπτέμβριο του 2014. Ωστόσο, η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι ήδη διαθέτει λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές της ανάγκες, τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού και της παρακολούθησης του ΠΔΠ.

⁽³⁵⁾ Πληρωμές τόκων και αποπληρωμές δανείων, καταβολές μερισμάτων και επιστροφές κεφαλαίου.

⁽³⁶⁾ Το κύριο μέσο οικονομικής και χρηματοπιστωτικής συνεργασίας στο πλαίσιο της ευρω-μεσογειακής εταιρικής σχέσης.

⁽³⁷⁾ Βάσει νομοθετικής πρότασης για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, η οποία ωστόσο δεν εγκρίθηκε.

⁽³⁸⁾ Βλέπε σημεία 1.58 έως 1.59 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζει το Συνέδριο καθορίζεται στο εγχειρίδιο δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης (Financial and Compliance Audit Manual, FCAM). Το εγχειρίδιο αυτό είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Συνεδρίου. Για τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών του και τον καθορισμό της έκτασης των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης, το Συνέδριο χρησιμοποιεί ένα μοντέλο διασφάλισης του ελέγχου. Αυτό συνίσταται στην εξέταση του κινδύνου εμφάνισης σφαλμάτων στις πράξεις (εγγενής κίνδυνος) και του κινδύνου τα συστήματα ελέγχου να μην προλαμβάνουν ή να μην εντοπίζουν και να μην διορθώνουν τα σφάλματα αυτά (κίνδυνος των δικλίδων ελέγχου).

ΜΕΡΟΣ 1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

2. Προκειμένου να αξιολογείται εάν οι ενοποιημένοι λογαριασμοί (οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και οι συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού) παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος του οικονομικού έτους, καθώς και των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε, ο έλεγχος περιλαμβάνει:

- α) αξιολόγηση του περιβάλλοντος λογιστικού ελέγχου·
- β) έλεγχο της λειτουργίας των βασικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και της διαδικασίας κλεισίματος στο τέλος του οικονομικού έτους·
- γ) αναλυτικούς ελέγχους (συνάφειας και εύλογου χαρακτήρα) των κύριων λογιστικών στοιχείων·
- δ) αναλύσεις και συμφωνίες λογαριασμών ή/και υπολοίπων·
- ε) ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης των αναλήψεων υποχρεώσεων, των πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων· και
- στ) στο μέτρο του δυνατού και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, χρησιμοποίηση των εργασιών άλλων ελεγκτών. Αυτό αφορά ιδίως την περίπτωση του ελέγχου των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων που διαχειρίζεται η Επιτροπή, του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις και του ταμείου BUFI για τα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόσημα, στοιχεία για τα οποία υπάρχουν πιστοποιητικά εξωτερικού ελέγχου.

ΜΕΡΟΣ 2 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

3. Ο έλεγχος της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συνίσταται:

- α) σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες των πράξεων (βλέπε **πίνακες 1.1** και **1.2**), προκειμένου να εξακριβωθεί ότι αυτές συμμορφώνονται με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις· και
- β) σε εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου. Τα ανωτέρω συμπληρώνονται με αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα από τις εργασίες άλλων ελεγκτών (κατά περίπτωση), καθώς και με ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων και των διασφαλίσεων που παρέχει η Επιτροπή.

Πώς το Συνέδριο υποβάλλει τις πράξεις σε ελεγκτικές δοκιμασίες

4. Οι άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων στο πλαίσιο κάθε ειδικής εκτίμησης (κεφάλαια 2 έως 9) βασίζονται σε αντιπροσωπευτικό δείγμα των εισπραχθέντων ποσών (στην περίπτωση των εσόδων) και των πράξεων που εμπίπτουν στη σχετική ομάδα πολιτικής⁽¹⁾. Βάσει των εν λόγω δοκιμασιών εκτιμάται ο βαθμός στον οποίο οι πράξεις που περιλαμβάνει ο σχετικός πληθυσμός είναι παράτυπες.

5. Οι ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων συνεπάγονται εξέταση κάθε επιλεγείσας πράξης, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν η δήλωση ή η πληρωμή, αφενός, πραγματοποιήθηκε για τους σκοπούς που προβλέπει ο προϋπολογισμός και ορίζει η σχετική νομοθεσία και, αφετέρου, υπολογίστηκε ορθά και σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις. Αυτό συνεπάγεται την παρακολούθηση της πορείας της πράξης από τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. γεωργού, διοργανωτή μαθημάτων κατάρτισης ή αναδόχου έργου στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας) και τη διενέργεια ελεγκτικών δοκιμασιών συμμόρφωσης σε κάθε επίπεδο. Μια πράξη (σε οποιοδήποτε επίπεδο) που έχει υπολογιστεί εσφαλμένα ή δεν συμμορφώνεται με κανονιστική απαίτηση ή συμβατική διάταξη θεωρείται ότι περιέχει σφάλμα.

⁽¹⁾ Επιπλέον, λαμβάνεται οριζόντιο αντιπροσωπευτικό δείγμα αναλήψεων υποχρεώσεων, το οποίο υποβάλλεται σε ελεγκτικές δοκιμασίες όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις.

6. Όσον αφορά τα έσοδα, σημείο εκκίνησης του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με τους ίδιους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάση των οποίων υπολογίζονται οι ως άνω πόροι. Το Συνέδριο εξετάζει τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία αυτών των δεδομένων, φθάνοντας έως την εισπραξη των εισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους, το Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και τη ροή των δασμών, φθάνοντας έως την εισπραξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

7. Όσον αφορά τις δαπάνες, το Συνέδριο εξετάζει τις πληρωμές αφού πραγματοποιηθεί, καταχωριστεί και εγκριθεί η σχετική δαπάνη («πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες»). Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο τελικός αποδέκτης των κεφαλαίων της ΕΕ (π.χ. γεωργός, ερευνητικό ινστιτούτο, εταιρεία που εκτελεί έργα ή παρέχει υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό) αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η Επιτροπή (ή άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμός που διαχειρίζεται κεφάλαια της ΕΕ) συμφωνήσει ότι η τελική χρήση των κεφαλαίων αυτών είναι αιτιολογημένη και προβεί στην εκκαθάριση της προπληρωμής.

8. Το δείγμα ελέγχου του Συνεδρίου είναι σχεδιασμένο κατά τρόπον ώστε να παρέχει εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος που περιέχει το σύνολο του πληθυσμού που υποβάλλεται σε έλεγχο. Το Συνέδριο δεν εξετάζει τις πράξεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο σε κάθε κράτος μέλος, δικαιούχο χώρα ή/και περιφέρεια. Τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση είναι ενδεικτικά και καταδεικνύουν τα σφάλματα που εντοπίζονται συνήθως. Η κατονομασία συγκεκριμένων κρατών μελών, δικαιούχων χωρών ή/και περιφερειών δεν σημαίνει ότι τα αναφερόμενα παραδείγματα δεν μπορούν να εμφανιστούν και σε άλλες περιπτώσεις. Τα ενδεικτικά παραδείγματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση δεν αποτελούν βάση για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα αντίστοιχα κράτη μέλη, δικαιούχους χώρες ή/και περιφέρειες⁽²⁾.

Πώς το Συνέδριο αξιολογεί και παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλει τις πράξεις

9. **Σφάλματα** στις πράξεις εμφανίζονται για διάφορους λόγους και λαμβάνουν ποικίλες μορφές, ανάλογα με τη φύση της παράβασης και τον συγκεκριμένο κανόνα ή τη συγκεκριμένη συμβατική απαίτηση που παραβιάζεται. Μια μεμονωμένη πράξη μπορεί να περιέχει σφάλμα εν όλω ή εν μέρει. Τα σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν από τους ελέγχους του Συνεδρίου και ανεξάρτητα από αυτούς δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό και τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων του πληθυσμού, αφού αυτά αποδεικνύουν ότι τα συστήματα ελέγχου λειτουργούν αποτελεσματικά. Το Συνέδριο χαρακτηρίζει ένα σφάλμα προσδιορισμό ή μη προσδιορισμό ποσοτικώς εκτιμώντας τον βαθμό κατά τον οποίο είναι δυνατό να μετρηθεί το τμήμα του ελεγχόμενου ποσού που περιέχει σφάλμα.

10. Πολλά σφάλματα εμφανίζονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί δημόσιων συμβάσεων. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις βασικές αρχές του ανταγωνισμού που προβλέπει το δίκαιο της ΕΕ, οι σημαντικοί διαγωνισμοί πρέπει να δημοσιεύονται, οι προσφορές να αξιολογούνται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, οι συμβάσεις να μην κατακερματίζονται τεχνητά προς αποφυγή της υπέρβασης κάποιων ορίων κ.λπ.

11. Για τους σκοπούς του ελέγχου του, το Συνέδριο αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη μη τήρηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας περί δημόσιων συμβάσεων, ήτοι:

- α) προσδιορίζει ποσοτικώς (προβαίνοντας, κατά περίπτωση, και σε αναγωγή στον συνολικό πληθυσμό) τον αντίκτυπο των σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων⁽³⁾, θεωρώντας ότι ο αντίκτυπος αυτός επηρεάζει τη συνολική αξία της πληρωμής που σχετίζεται με τη σύμβαση (100 % προσδιορισμό ποσοτικώς σφάλμα⁽⁴⁾).
- β) δεν προσδιορίζει ποσοτικώς τα λιγότερο σοβαρά σφάλματα, τα οποία δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της διαδικασίας του διαγωνισμού (μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα)⁽⁵⁾.

12. Όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, ο τρόπος του ποσοτικού προσδιορισμού που εφαρμόζει το Συνέδριο μπορεί να διαφέρει από εκείνον της Επιτροπής ή των κρατών μελών.

⁽²⁾ Σκοπός του ελέγχου είναι η εξαγωγή έγκυρου συμπεράσματος για το σύνολο των δαπανών και των εσόδων της ΕΕ. Προκειμένου να υπάρξει έγκυρη και στατιστικά σημαντική σύγκριση μεταξύ κρατών μελών, δικαιούχων χωρών ή/και περιφερειών, θα απαιτείτο δείγμα με πολύ μεγαλύτερο αριθμό πράξεων από κάθε κράτος μέλος, χώρα ή/και περιφέρεια, κάτι που είναι ανέφικτο στην πράξη.

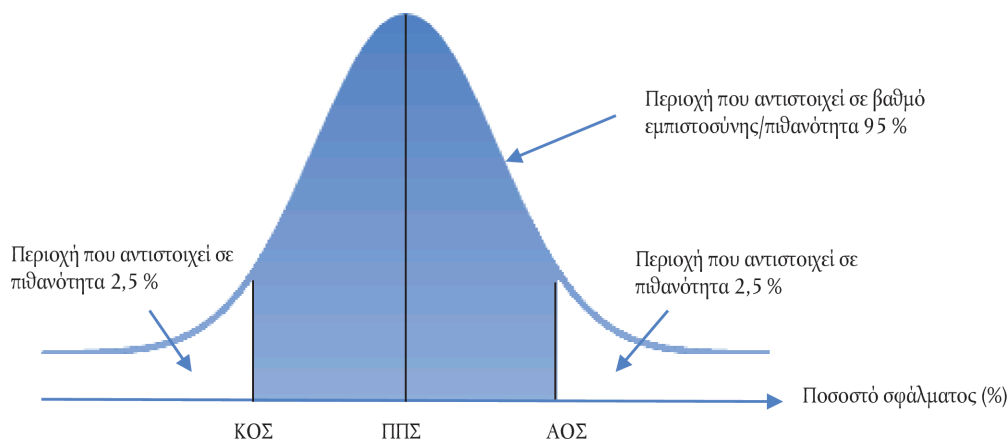
⁽³⁾ Το Συνέδριο θεωρεί ως σοβαρά σφάλματα αυτά που παρεμποδίζουν την επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας περί δημόσιων συμβάσεων, οι οποίοι είναι η προστασία του θεμιτού ανταγωνισμού και η ανάθεση της σύμβασης στον καταλληλότερο προσφέροντα. Δύο είναι κατ' ουσίαν τα συστήματα ανάθεσης: βάσει της χαμηλότερης προσφοράς και βάσει της πλέον συμφέρουσας προσφοράς.

⁽⁴⁾ Παραδείγματα προσδιορισμού ποσοτικώς σφάλματος: περιορισμένος ανταγωνισμός ή απουσία ανταγωνισμού (εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες αυτό επιτρέπεται ρητά από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο) σχετικά με την κύρια ή τη συμπληρωματική σύμβαση, εσφαλμένη αξιολόγηση των προσφορών που επηρεάζει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, ουσιαστικής τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής της σύμβασης, τεχνητός κατακερματισμός των συμβάσεων ώστε η αξία των έργων να είναι κατώτερη του ορίου πέραν του οποίου εφαρμόζονται οι κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων.

⁽⁵⁾ Παραδείγματα μη προσδιορισμού ποσοτικώς σφάλματος: εσφαλμένη αξιολόγηση των προσφορών που δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, τυπικές αδυναμίες της διαδικασίας διαγωνισμού ή της συγγραφής υποχρεώσεων, μη τήρηση τυπικών πτυχών των απαιτήσεων περί διαφάνειας.

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος (πιθανότερο ποσοστό σφάλματος)

13. Βάσει των σφαλμάτων που έχει προσδιορίσει ποσοτικώς, το Συνέδριο εκτιμά το **πιθανότερο ποσοστό σφάλματος** (ΠΠΣ) σε κάθε ειδική εκτίμηση, καθώς και για το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού. Το ΠΠΣ ως ποσοστό συνιστά στατιστική εκτίμηση του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος (ήτοι των προσδιορισμένων ποσοτικώς παραβιάσεων των εφαρμοστέων κανονισμών, κανόνων και όρων συμβάσεων και επιχορηγήσεων) ⁽⁶⁾ που χαρακτηρίζει τον συγκεκριμένο πληθυσμό. Το Συνέδριο εκτιμά επίσης το κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ) και το ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ) (βλέπε γραφική παράσταση κατωτέρω).



14. Το ποσοστό της σκιασμένης περιοχής κάτω από την καμπύλη δηλώνει την πιθανότητα το ποσοστό σφάλματος του πληθυσμού να βρίσκεται μεταξύ του ΚΟΣ και του ΑΟΣ.

15. Το Συνέδριο, κατά τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών του, επιδιώκει την εφαρμογή διαδικασιών που καθιστούν δυνατή τη σύγκριση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος στον πληθυσμό με προβλεπόμενο **όριο σημαντικότητας 2 %**. Κατά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου, το Συνέδριο έχει ως οδηγό αυτό το όριο και, κατά τη διατύπωση της ελεγκτικής γνώμης του, λαμβάνει υπόψη τη φύση και το πλαίσιο των σφαλμάτων, καθώς και τα ποσά που επηρεάζονται από αυτά.

Συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων

16. Το Συνέδριο εκφράζει τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων ως ποσοστό των πράξεων του δείγματος που περιέχει προσδιορίσιμα ή μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα.

Πώς το Συνέδριο εξετάζει τα συστήματα ελέγχου και πώς παρουσιάζει τα σχετικά αποτελέσματα

17. Τα συστήματα ελέγχου καθιερώνονται από την Επιτροπή, άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, τις αρχές των κρατών μελών, τις δικαιούχους χώρες ή/και τις περιφέρειες με σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που επαπειλούν τον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένου αυτού που αφορά την κανονικότητα των πράξεων. Η εξέταση των συστημάτων ελέγχου είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διατύπωση συστάσεων βελτίωσης.

18. Σε κάθε ομάδα πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, εφαρμόζονται πολλά επιμέρους συστήματα. Κάθε χρόνο, το Συνέδριο επιλέγει προς αξιολόγηση δείγμα των συστημάτων αυτών. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου παρουσιάζονται υπό μορφή πίνακα στο παράρτημα χ.2 των κεφαλαίων 2 έως 9. Τα εξετασθέντα συστήματα κατατάσσονται ως **αποτελεσματικά** όσον αφορά τον περιορισμό του κινδύνου σφάλματος στις πράξεις, ως **μερικώς αποτελεσματικά** (όταν υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες που επηρεάζουν τη λειτουργική αποτελεσματικότητα) ή ως **μη αποτελεσματικά** (όταν οι αδυναμίες είναι διάχυτες υπονομεύοντας, ως εκ τούτου, πλήρως τη λειτουργική αποτελεσματικότητα).

⁽⁶⁾
$$MLE = \frac{1}{\sum ASI} * \sum_i \left(ASI_i * \frac{error amount_i}{audited amount_i} \right)$$
, όπου ASI είναι το μέσο διάστημα δειγματοληψίας και i η αρίθμηση των πράξεων στο δείγμα.

Πώς το Συνέδριο καταλήγει στις γνώμες που διατυπώνει στη δήλωση αξιοπιστίας

19. Το Συνέδριο καταλήγει στη γνώμη του σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία παρατίθεται στη δήλωση αξιοπιστίας, βάσει του συνολικού ελεγκτικού έργου του, όπως αυτό περιγράφεται στα κεφάλαια 2 έως 9, της παρούσας έκδοσης, συμπεριλαμβανομένης εκτίμησης του διάχυτου χαρακτήρα των σφαλμάτων. Αυτό το ελεγκτικό έργο επιτρέπει στο Συνέδριο να αξιολογεί την παρεχόμενη διασφάλιση ότι τα σφάλματα που περιέχει ο πληθυσμός υπερβαίνουν τα όρια σημαντικότητας ή βρίσκονται εντός αυτών. Σύμφωνα με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση του Συνεδρίου, το ποσοστό σφάλματος που περιέχει το σύνολο των δαπανών του 2013 είναι 4,7 %. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης άνω του 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο ελεγχθείς πληθυσμός είναι σημαντικό. Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος που διαπιστώθηκε στους διάφορους τομείς πολιτικής ποικίλλει, όπως περιγράφεται στα κεφάλαια 3 έως 9. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, τα σφάλματα είναι διάχυτα, ήτοι απαντούν στην πλειονότητα των τομέων δαπανών. Το Συνέδριο διατυπώνει συνολική γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των αναλήψεων υποχρεώσεων βάσει πρόσθετου οριζόντιου δείγματος.

Απάτη

20. Εάν το Συνέδριο έχει δικαιολογημένη υπόνοια δόλιας δραστηριότητας, ενημερώνει σχετικά την OLAF, την υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης της ΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή κάθε σχετικής έρευνας. Το Συνέδριο αναφέρει κάθε χρόνο στην OLAF πολλές τέτοιες περιπτώσεις.

ΜΕΡΟΣ 3 — Πώς συνδέεται η ελεγκτική γνώμη για την αξιοπιστία των λογαριασμών με τις ελεγκτικές γνώμες για την κανονικότητα των πράξεων

21. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της ΣΛΕΕ, το Συνέδριο έχει εκδώσει:

- α) ελεγκτική γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος που έληξε· και
- β) ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων, των πληρωμών και των αναλήψεων υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.

22. Οι εν λόγω ελεγκτικές γνώμες εκδίδονται και οι συναφείς έλεγχοι πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου του INTOSAI.

23. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν επίσης την περίπτωση κατά την οποία οι ελεγκτές εκδίδουν ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ορίζοντας ότι η τροποποίηση της γνώμης σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων δεν οδηγεί αυτομάτως σε τροποποίηση της γνώμης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών. Στις οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες το Συνέδριο διατυπώνει γνώμη, ιδίως στη σημείωση 6, αναγνωρίζεται ότι υπάρχει ουσιώδες ζήτημα όσον αφορά τις παραβιάσεις των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό των δαπανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αντίστοιχα, το Συνέδριο αποφάσισε ότι η ύπαρξη σημαντικού επιπέδου σφάλματος όσον αφορά την κανονικότητα δεν αποτελεί από μόνη της λόγο τροποποίησης της χωριστής γνώμης του σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών.

ΠΑΡΤΗΡΙΑ 1.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σε προηγούμενα έτη	Ανάλυση εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών Όσον αφορά τις προχρηματοδοτήσεις, τους πληρωτέους λογαριασμούς και τη σχετική χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών, από το οικονομικό έτος 2007 και εξής, το Συνέδριο εντοπίζει λογιστικά σφάλματα χωρίς σημαντικό συνολικό δημοσιονομικό αντίκτυπο, αλλά με υψηλή συχνότητα εμφάνισης. Το γεγονός αυτό τονίζει την ανάγκη περαιτέρω βελτιώσεων σε επίπεδο ορισμένων γενικών διευθύνσεων. Όσον αφορά τη λογιστική καταχώριση των προχρηματοδοτήσεων, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι πολλές γενικές διευθύνσεις εξακολουθούσαν να καταχωρίζουν εκτιμήσεις στους λογαριασμούς, ακόμη και όταν διαθέτουν επαρκή βάση για την εκκαθάριση των αντίστοιχων προχρηματοδοτήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι καθυστερήσεις στη λογιστική καταχώριση των δαπανών που είχαν πραγματοποιηθεί συνδέονταν με απώλεια της διαδρομής του ελέγχου. Το Συνέδριο ήταν της άποψης ότι οι διαδικασίες που εφαρμόζονταν σε ορισμένες γενικές διευθύνσεις εχρζαν σημαντικών βελτιώσεων. Η Επιτροπή συμπεριέλαβε για πρώτη φορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στους λογαριασμούς του 2010 και τις προπληρωμές από άλλα καθήκοντα ενισχύσεων στους λογαριασμούς του 2011. Και στις δύο περιπτώσεις, τα εκκρεμή υπόλοιπα υπολογίζονται βάσει της παραδοχής ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται κατά ισόρροπο τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάσει την παραδοχή αυτή.	1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών Το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις κατά τις οποίες στους λογαριασμούς καταχωρίζονταν εκτιμήσεις (σε ορισμένες υπήρχε ήδη επαρκής βάση για την εκκαθάριση των αντίστοιχων προχρηματοδοτήσεων). Το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης ότι, σε πολλές γενικές διευθύνσεις, οι διαδικασίες χρονικής τακτοποίησης των λογαριασμών πρέπει να βελτιωθούν, να εναρμονιστούν και να αυτοματοποιηθούν.	1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών Οι υφιστάμενοι λογιστικοί κανόνες και η σχετική καθοδήγηση, που έχουν ήδη κοινοποιηθεί στις ΓΔ, διευκρινίζουν την ορθή διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για τις εκκαθαρίσεις. Η ενδιαφερόμενη ΓΔ θα θέσει σε εφαρμογή μια νέα διαδικασία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς. Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι είναι φυσιολογικό και κατανοητό να υπάρχουν πάντοτε δυνατότητες βελτίωσης, καθώς πρόκειται για μια συνεχή διαδικασία. Ωστόσο, η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι οι προχρηματοδοτήσεις και τα τιμολόγια έχουν απεικονιστεί ορθά κατά τα τελευταία επτά έτη.
2. Γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις Ο υπόλογος έχει βελτιώσει την παρουσίαση των πληροφοριών σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις στη σημείωση 6 που συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις. Η σημείωση αυτή είναι πλέον περισσότερο στοχοθετημένη και λιγότερο εκτενής, αλλά περιέχει επίσης μη παρουσιαστών καλύτερα στην έκθεση σχετικά με την προεξόφληση του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 150, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, η οποία υποβάλλεται στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές τον Σεπτέμβριο κάθε έτους.	2. Γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις Και στις δύο περιπτώσεις, τα εκκρεμή υπόλοιπα υπολογίζονται βάσει της παραδοχής ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται κατά ισόρροπο τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.	2. Γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις Η Επιτροπή θα εξετάσει από κοινού με τα κράτη μέλη πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω η πληροφόρηση με τον τρόπο που προτείνει το Συνέδριο, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους που αφορούν τη σχέση κόστους-οφέλους.

Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σε προηγούμενα έτη	Ανάλυση, εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου	Απάντηση της Επιτροπής
3. Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo Το Συνέδριο, στην ετήσια έκδοσή του για το οικονομικό έτος 2010 αλλά και στις επόμενες, εφιστούσε την προσοχή στις επιφυλάξεις που είχε διατυπώσει ο αρμόδιος γενικός διευθυντής στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του σχετικά με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών πληροφοριακών στοιχείων που διαβίβαζε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος.	3. Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo Ο αρμόδιος γενικός διευθυντής, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του για το 2013, απέσυρε την επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών πληροφοριακών στοιχείων που διαβίβαζε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος.	3. Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.3

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013 ⁽¹⁾

Πίνακας 1 — Ισολογισμός (*)

	(σε εκατομμύρια ευρώ)	
	31.12.2013	31.12.2012
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Ασώματες ακινητοποιήσεις	237	188
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	6 104	5 978
Επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης	349	392
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	59 844	62 311
Απαιτήσεις και ανακτήσιμα ποσά	498	564
Προχρηματοδοτήσεις	38 072	44 505
	105 104	113 938
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	128	138
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	5 571	1 981
Απαιτήσεις και ανακτήσιμα ποσά	13 182	14 039
Προχρηματοδοτήσεις	21 367	13 238
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9 510	10 674
	49 758	40 070
Σύνολο ενεργητικού	154 862	154 008
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συντάξεις και λοιπές αποχές προς το προσωπικό	(46 818)	(42 503)
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	(1 323)	(1 258)
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(54 153)	(57 232)
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(2 216)	(2 527)
	(104 510)	(103 520)
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	(545)	(806)
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(3 065)	(15)
Πληρωτέοι λογαριασμοί	(92 594)	(90 083)
	(96 204)	(90 904)
Σύνολο παθητικού	(200 714)	(194 424)
Καθαρό ενεργητικό	(45 852)	(40 416)
Αποθεματικά	4 073	4 061
Ποσά που θα κληθούν να καταβάλουν τα κράτη μέλη ^(**) ^(**)	(49 925)	(44 477)
Καθαρό ενεργητικό	(45 852)	(40 416)

(*) Η παρουσίαση του ισολογισμού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(**) Στις 20 Νοεμβρίου 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει την πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΕΕ από ιδίους πόρους που θα συλλέγονταν ή θα καταβάλλονταν από τα κράτη μέλη το 2014. Επιπροσθέτως, δυνάμει του άρθρου 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης (κανονισμός αριθ. 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε), τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού τις υποχρεώσεις που αφορούν τις συντάξεις.

⁽¹⁾ Συνιστάται στον αναγνώστη να μελετήσει το πλήρες κείμενο των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013, που περιλαμβάνουν τόσο τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τις επεξηγηματικές σημειώσεις όσο και τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις αντίστοιχες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Πίνακας 2 — Κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων (*)

	(σε εκατομμύρια ευρώ)	
	2013	2012
Έσοδα λειτουργίας		
Έσοδα από ιδίους πόρους και εισφορές	141 241	130 919
Λοιπά έσοδα λειτουργίας	8 414	6 826
	149 655	137 745
Δαπάνες λειτουργίας		
Διοικητικές δαπάνες	(9 269)	(9 320)
Δαπάνες λειτουργίας	(138 571)	(124 633)
	(147 840)	(133 953)
Πλεόνασμα από δραστηριότητες λειτουργίας	1 815	3 792
Χρηματοοικονομικά έσοδα	2 038	2 157
Χρηματοοικονομικές δαπάνες	(2 045)	(1 942)
Μεταβολή των υποχρεώσεων σχετικά με τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό	(5 565)	(8 846)
Μερίδιο του καθαρού ελλείμματος συγγενών και κοινών επιχειρήσεων	(608)	(490)
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	(4 365)	(5 329)

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 3 — Κατάσταση ταμειακών ροών (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	2013	2012
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(4 365)	(5 329)
Δραστηριότητες λειτουργίας		
Απόσβεση (ασώματες ακινητοποιήσεις)	48	39
Απόσβεση (ενσώματες ακινητοποιήσεις)	401	405
(Αύξηση)/μείωση των δανείων	20	(16 062)
(Αύξηση)/μείωση των απαιτήσεων και των ανακτήσιμων ποσών	923	(4 837)
(Αύξηση)/μείωση των προχρηματοδοτήσεων	(1 695)	(2 013)
(Αύξηση)/μείωση των αποθεμάτων	10	(44)
Αύξηση/(μείωση) των προβλέψεων	(196)	299
Αύξηση/(μείωση) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	(29)	16 017
Αύξηση/(μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	(311)	468
Αύξηση/(μείωση) των πληρωτέων λογαριασμών	2 511	(1 390)
Δημοσιονομικό πλεόνασμα του προηγούμενου έτους λαμβανόμενο ως μη ταμειακά έσοδα	(1 023)	(1 497)
Λοιπές μη ταμειακές μεταβολές	(50)	260
Αύξηση/(μείωση) των υποχρεώσεων σχετικά με τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό	4 315	7 668
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση των ασώματων ακινητοποιήσεων, καθώς και όσον αφορά τα ακίνητα, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό	(624)	(1 390)
(Αύξηση)/μείωση των επενδύσεων που λογιστικοποιούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης	43	(18)
(Αύξηση)/μείωση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	(1 142)	(837)
Καθαρές ταμειακές ροές	(1 164)	(8 261)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων	(1 164)	(8 261)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του οικονομικού έτους	10 674	18 935
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του οικονομικού έτους	9 510	10 674

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης ταμειακών ροών ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 4 — Κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	Αποθεματικά (Α)		Ποσά που θα κληθούν να καταβάλουν τα κράτη μέλη (Β)		Καθαρό ενεργητικό = (Α) + (Β)
	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Σωρευτικό πλεόνασμα/ (έλλειμμα)	Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2011	(108)	3 716	(35 669)	(1 789)	(33 850)
Μεταβολή αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	—	168	(168)	—	0
Μεταβολές εύλογης αξίας	258	—	—	—	258
Λοιπά	—	21	(19)	—	2
Κατανομή του οικονομικού αποτελέσματος για το 2012	—	6	(1 795)	1 789	0
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2011 που πιστώθηκε στα κράτη μέλη	—	—	(1 497)	—	(1 497)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—	—	(5 329)	(5 329)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2012	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)
Μεταβολή αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	—	46	(46)	—	0
Μεταβολές εύλογης αξίας	(51)	—	—	—	(51)
Λοιπά	—	12	(9)	—	3
Κατανομή του οικονομικού αποτελέσματος για το 2012	—	5	(5 334)	5 329	0
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2011 που πιστώθηκε στα κράτη μέλη	—	—	(1 023)	—	(1 023)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—	—	(4 365)	(4 365)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2013	99	3 974	(45 560)	(4 365)	(45 852)

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης μεταβολών του καθαρού ενεργητικού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 5 — Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Ευρωπαϊκή Ένωση	2013	2012
Έσοδα του οικονομικού έτους	149 504	139 541
Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους	(147 567)	(137 738)
Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1	(1 329)	(936)
Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1	437	92
Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους	(42)	60
Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (**)	1 002	1 019

(*) Η παρουσίαση του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(**) Εκ του οποίου το αποτέλεσμα για την ΕΖΕΣ ανήλθε συνολικά σε (4) εκατομμύρια ευρώ το 2013 και σε (4) εκατομμύρια ευρώ το 2012.

Πίνακας 6 — Συμφωνία του οικονομικού αποτελέσματος με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (*)

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	2013	2012
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	(4 365)	(5 329)
Έσοδα		
Δικαιώματα που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος, αλλά δεν εισπράχθηκαν ακόμη	(2 071)	(2 000)
Δικαιώματα που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	3 357	4 582
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	(134)	(38)
Έξοδα		
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	3 216	(1 544)
Έξοδα του προηγούμενου έτους που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος	(1 123)	(2 695)
Καθαρό αποτέλεσμα των προχρηματοδοτήσεων	(902)	820
Πιστώσεις πληρωμών που μεταφέρθηκαν στο επόμενο οικονομικό έτος	(1 528)	(4 666)
Πληρωμές από μεταφερθείσες πιστώσεις και ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών	1 538	4 768
Μεταβολές των προβλέψεων	4 136	7 805
Λοιπά	(1 028)	(670)
Οικονομικό αποτέλεσμα οργανισμών και ΕΚΑΧ	(93)	(15)
Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους	1 002	1 019

(*) Η παρουσίαση της συμφωνίας του οικονομικού αποτελέσματος με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Έσοδα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	2.1-2.4
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα των εσόδων	2.2-2.3
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	2.4
Κανονικότητα των πράξεων	2.5
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	2.6-2.26
Ίδιοι πόροι ΑΕΕ	2.7-2.12
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.13-2.19
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ	2.20-2.22
Πρόστιμα και ποινές	2.23-2.24
Άλλα γενικά ζητήματα σχετικά με τα έσοδα	2.25
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων	2.26
Συμπέρασμα και συστάσεις	2.27-2.29
Συμπέρασμα για το 2013	2.27
Συστάσεις	2.28-2.29
Παράρτημα 2.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις σχετικά με τα έσοδα	
Παράρτημα 2.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων σχετικά με τα έσοδα	
Παράρτημα 2.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων σχετικά με τα έσοδα	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με τα έσοδα, τα οποία αποτελούνται από τους ιδίους πόρους και τα λοιπά έσοδα. Βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα έσοδα το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 2.1**.

Πίνακας 2.1 — Έσοδα — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

Είδος εσόδων	Περιγραφή	Έσοδα 2013 (εκατομμύρια ευρώ)
Ίδιοι πόροι ΑΕΕ	Πόροι που βασίζονται στο ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα) του τρέχοντος οικονομικού έτους	110 032
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)	Τελωνειακοί δασμοί και τέλη παραγωγής ζάχαρης	15 366
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ	Πόροι που προέρχονται από τον ΦΠΑ (φόρος προστιθέμενης αξίας) του τρέχοντος οικονομικού έτους	14 542
Διόρθωση δημοσιονομικών ανισορροπιών	Διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου	166
Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ	Παραχωρηθείσα στις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία	-6
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΠΟΡΩΝ		140 100
Συμφωνίες και προγράμματα της Ένωσης/Κοινότητας		3 897
Τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα		2 973
Έσοδα προερχόμενα από πρόσωπα που συνδέονται με τα θεσμικά όργανα και τους λοιπούς οργανισμούς της Ένωσης		1 199
Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές		698
Έσοδα από τη διοικητική λειτουργία των θεσμικών οργάνων		611
Διάφορα έσοδα		24
Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις		2
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		9 404
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ		149 504

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα των εσόδων

2.2. Οι ίδιοι πόροι αποτελούν μακράν την κύρια πηγή των εσόδων (93,7 % των εσόδων) ⁽¹⁾. Τρεις είναι οι κατηγορίες των ιδίων πόρων:

- Οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο ΑΕΕ των κρατών μελών (110 032 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 73,6 % των εσόδων). Ο υπολογισμός των εισφορών των κρατών μελών βασίζεται σε προβλέψεις για το ΑΕΕ ⁽²⁾. Τα εν λόγω δεδομένα είναι δυνατό να αναθεωρηθούν ⁽³⁾ για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών, μετά την παρέλευση του οποίου παραγράφονται ⁽⁴⁾. Αφού ληφθεί υπόψη το σύνολο των πηγών εσόδων, οι ίδιοι πόροι ΑΕΕ χρησιμοποιούνται για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού της ΕΕ ⁽⁵⁾. Οι κύριοι κίνδυνοι για την κανονικότητα είναι οι σχετικές στατιστικές να μην έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης ή η επεξεργασία τους από την Επιτροπή να μην έχει γίνει σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες.
- Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ) είναι δασμοί που εισπράττονται επί των εισαγωγών και τέλη παραγωγής ζάχαρης. Τόσο η βεβαίωση όσο και η είσπραξή τους γίνονται από τα κράτη μέλη. Τα τρία τέταρτα των εν λόγω ποσών καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ (15 366 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 10,3 % των εσόδων), το δε υπόλοιπο 25 % παρακρατείται για την κάλυψη των δαπανών είσπραξης. Οι κύριοι κίνδυνοι που συνδέονται με τους ΠΙΠ αφορούν την πληρότητα, την ακρίβεια και την έγκαιρη καταβολή των δικαιωμάτων που τίθενται στη διάθεση της Ένωσης.

⁽¹⁾ Απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 163 της 23.6.2007, σ. 17) και κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 105/2009 (ΕΕ L 36 της 5.2.2009, σ. 1). Τα εν λόγω δεδομένα συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά τη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων.

⁽²⁾ Οι αναθεωρήσεις λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των υπολοίπων και των αναπροσαρμογών ΑΕΕ των κρατών μελών των προηγούμενων ετών, που επίσης συνεισφέρουν στον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων. Οι εν λόγω αναθεωρήσεις μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές σε κάθε κράτος μέλος. Για το 2013, τα καθαρά υπόλοιπα και οι αναπροσαρμογές ΑΕΕ ανήλθαν σε 162 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 0,1 % των εσόδων (οι θετικές αναπροσαρμογές ανήλθαν σε 1 177 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 0,8 % των εσόδων, ενώ οι αρνητικές αναπροσαρμογές σε 1 015 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 0,7 % των εσόδων).

⁽³⁾ Εκτός εάν διατυπωθούν επιφυλάξεις (βλέπε σημείο 2.7).

⁽⁴⁾ Τυχόν υποεκτίμηση (ή υπερεκτίμηση) του ΑΕΕ για συγκεκριμένο κράτος μέλος, μολονότι δεν επηρεάζει συνολικά τους ιδίους πόρους που βασίζονται στο ΑΕΕ, συνεπάγεται αύξηση (ή μείωση) των εισφορών των λοιπών κρατών μελών, έως ότου διορθωθούν τα δεδομένα που αφορούν το ΑΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— Οι ίδιοι πόροι που υπολογίζονται βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις θεωρητικά εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ των κρατών μελών⁽⁶⁾ (14 542 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 9,7 % των εσόδων). Οι κύριοι κίνδυνοι αφορούν, αφενός, την πληρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη και, αφετέρου, την ακρίβεια των υπολογισμών της Επιτροπής όσον αφορά τις οφειλόμενες εισφορές και την έγκαιρη καταβολή τους από τα κράτη μέλη.

2.3. Οι κύριοι κίνδυνοι όσον αφορά τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν τη διαχείριση των προστίμων από την Επιτροπή και σφάλματα στο πλαίσιο του υπολογισμού των εισφορών που σχετίζονται με συμφωνίες της Ένωσης/Κοινότητας.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

2.4. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο των εσόδων, επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση σε επίπεδο Επιτροπής δείγματος 55 ενταλμάτων ανάκτησης⁽⁷⁾, όπως ορίζεται στο σημείο 6 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των ενταλμάτων ανάκτησης στο πλαίσιο των εσόδων.
- β) Η αξιολόγηση των συστημάτων ελέγχου κάλυψε:
 - i) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα δεδομένα των κρατών μελών για το ΑΕΕ είναι τα ενδεδειγμένα για τους σκοπούς των ιδίων πόρων και τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για τον υπολογισμό και την είσπραξη των εισφορών σε ιδίους πόρους που βασίζονται στο ΑΕΕ⁽⁸⁾,
 - ii) τα συστήματα της Επιτροπής για τους ΠΙΠ, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των λογιστικών ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη μετά τον εκτελωνισμό,
 - iii) τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζονται για τους ΠΙΠ σε τρία κράτη μέλη που επελέγησαν (Γερμανία, Κάτω Χώρες και Ρουμανία)⁽⁹⁾ και επισκόπηση των συστημάτων τους σε σχέση με τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό,

⁽⁶⁾ Σε τέσσερα κράτη μέλη (Γερμανία, Κάτω Χώρες, Αυστρία και Σουηδία) εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής για την περίοδο 2007-2013.

⁽⁷⁾ Ένταλμα ανάκτησης είναι η διαδικασία διά της οποίας ο διατάκτης καταχωρίζει απαίτηση της Επιτροπής, προκειμένου να ανακτηθεί το οφειλόμενο ποσό.

⁽⁸⁾ Αφετηρία της αξιολόγησης αποτέλεσαν οι συμφωνηθείσες προβλέψεις σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΕ. Το Συνέδριο δεν δύναται να διατυπώσει κρίση σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

⁽⁹⁾ Ο έλεγχος του Συνεδρίου δεν είναι δυνατόν να καλύπτει μη δηλωθείσες εισαγωγές ή εισαγωγές που διέλαθαν της τελωνειακής επιτήρησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- iv) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει τον ορθό υπολογισμό και την είσπραξη των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ ⁽¹⁰⁾,
- v) τη διαχείριση, εκ μέρους της Επιτροπής, των προστίμων και των ποινών,
- vi) τις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων για το 2013 της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (ΓΔ Προϋπολογισμού) και της Eurostat.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

2.5. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 2.1**. Από τις 55 πράξεις τις οποίες υπέβαλε σε έλεγχο το Συνέδριο, καμία δεν περιείχε σφάλμα.

- Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα όσον αφορά τον υπολογισμό από την Επιτροπή των εισφορών των κρατών μελών βάσει των δεδομένων ΦΠΑ και ΑΕΕ και την καταβολή τους.
- Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, συνολικά, τα εντάλματα ανάκτησης που εξέδωσε η Επιτροπή αντικατοπτρίζουν τις καταστάσεις ΠΠ που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.
- Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα στον υπολογισμό ή την πληρωμή πράξεων που συνδέονται με τα λοιπά έσοδα.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.6. Σύνοψη των αποτελεσμάτων των συστημάτων που εξέτασε το Συνέδριο παρουσιάζεται στο **παράρτημα 2.2**.

Ίδιοι πόροι ΑΕΕ

2.7. Η επιφύλαξη ⁽¹¹⁾ αποτελεί μέσο που καθιστά εφικτή την πραγματοποίηση διορθώσεων στα αμφισβητούμενα στοιχεία που περιλαμβάνουν τα δεδομένα ΑΕΕ τα οποία υποβάλλουν τα κράτη μέλη, μετά την παρέλευση της τετραετούς προθεσμίας που ορίζει η σχετική κανονιστική ρύθμιση. Επομένως, η χρήση των επιφυλάξεων αποτελεί μέρος της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη οφείλουν να καταβάλλουν προσπάθειες για την ταχύτερη δυνατή αποσαφήνιση των αμφισβητούμενων στοιχείων.

⁽¹⁰⁾ Αφετηρία του ελέγχου του Συνεδρίου αποτέλεσε η εναρμονισμένη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Δεν υποβλήθηκαν σε άμεσες δοκιμασίες οι στατιστικές και τα δεδομένα που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

⁽¹¹⁾ Οι επιφυλάξεις μπορεί να είναι γενικές ή συγκεκριμένες. Οι γενικές επιφυλάξεις καλύπτουν όλα τα στοιχεία της κατάρτισης του ΑΕΕ, ενώ οι συγκεκριμένες επιφυλάξεις καλύπτουν διακριτά στοιχεία του ΑΕΕ (ΑΕΠ έως το 2001, ΑΕΕ στη συνέχεια).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.8. Στο τέλος του 2013, οι εκκρεμείς συγκεκριμένες επιφυλάξεις ήταν 114 (βλέπε **πίνακα 2.2**). Κατά τη διάρκεια του 2013 διατυπώθηκαν 21 συγκεκριμένες επιφυλάξεις⁽¹²⁾ και ήρθαν 12. Εκκρεμεί ακόμη μία συγκεκριμένη επιφύλαξη σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΠ που αφορά την περίοδο 1995 — 2001. Το Συνέδριο υπολόγισε το οικονομικό αποτέλεσμα⁽¹³⁾ των επιφυλάξεων σχετικά με τα δεδομένα για το ΑΕΕ και το ΑΕΠ που ήρθαν το 2013 ως καθαρή μείωση των εισφορών των ενδιαφερόμενων κρατών μελών κατά 583,5 εκατομμύρια ευρώ⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Από τις 21 αυτές επιφυλάξεις, οι 19 διατυπώθηκαν σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του κύκλου επαληθεύσεων για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Μία επιφύλαξη διατυπώθηκε για την Αυστρία σε συνέχεια επίσκεψης διαλόγου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και μία για το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσης αριθ. 11/2013 του Συνεδρίου με τίτλο «Εξασφαλίζοντας σωστά στοιχεία για το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ): μια περισσότερο συστηματοποιημένη και ορθότερα εστιασμένη προσέγγιση θα καθιστούσε αποτελεσματικότερη την επαλήθευση της Επιτροπής».

⁽¹³⁾ Το Συνέδριο προσδιόρισε το οικονομικό αποτέλεσμα της άρσης των επιφυλάξεων λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των τροποποιήσεων στη βάση ΑΕΕ οι οποίες οφείλονται στον αντίκτυπο των επιφυλάξεων που ήρθαν το 2013 για τα έτη τα οποία είχαν ήδη παραγραφεί.

⁽¹⁴⁾ Το υπόλοιπο μετά την αύξηση κατά 0,4 εκατομμύρια ευρώ και τη μείωση κατά 583,9 εκατομμύρια ευρώ.

Πίνακας 2.2 — Συγκεκριμένες επιφυλάξεις ΑΕΕ/ΑΕΠ ανά κράτος μέλος στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ⁽¹⁾

Κράτος μέλος	Αριθμός εκκρεμών επιφυλάξεων στις 31.12.2012	Επιφυλάξεις διατυπωθείσες το 2013	Επιφυλάξεις αρθείσες το 2013	Εκκρεμείς επιφυλάξεις στις 31.12.2013	Παλαιότερο έτος στο οποίο αναφέρονται οι επιφυλάξεις
Βέλγιο	3	0	0	3	2002
Βουλγαρία	ά.α.	8	0	8	2007
Τσεχική Δημοκρατία	2	0	0	2	2004
Δανία	1	0	0	1	2002
Γερμανία	2	0	0	2	2002
Εσθονία	2	0	0	2	2004
Ιρλανδία	1	0	1	0	ά.α.
Ελλάδα	9	0	0	9	1995
Ισπανία	3	0	0	3	2002
Γαλλία	2	0	0	2	2002
Ιταλία	3	0	0	3	2002
Κύπρος	5	0	0	5	2004
Λετονία	10	0	0	10	2004
Λιθουανία	2	0	0	2	2004
Λουξεμβούργο	2	0	1	1	2002
Ουγγαρία	10	0	0	10	2004
Μάλτα	8	0	1	7	2004
Κάτω Χώρες	4	0	4	0	ά.α.
Αυστρία	1	1	1	1	2009
Πολωνία	11	0	0	11	2004
Πορτογαλία	3	0	0	3	2002
Ρουμανία	ά.α.	11	0	11	2007
Σλοβενία	3	0	1	2	2004
Σλοβακία	2	0	0	2	2004
Φινλανδία	1	0	0	1	2002
Σουηδία	4	0	0	4	2002
Ηνωμένο Βασίλειο	11	1	3	9	2002
ΣΥΝΟΛΟ	105	21	12	114	

⁽¹⁾ Οι εγκάρσιες συγκεκριμένες επιφυλάξεις δεν περιλαμβάνονται στον εν λόγω πίνακα.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.9. Επιπλέον των συγκεκριμένων επιφυλάξεων ΑΕΕ, η Επιτροπή διατύπωσε και συγκεκριμένες εγκάρσιες επιφυλάξεις. Η Επιτροπή ορίζει τις εν λόγω επιφυλάξεις ως σημεία που κοινοποιούνται σε όλα τα κράτη μέλη με σκοπό να παρέχεται στην Επιτροπή η δυνατότητα να προβαίνει σε σύγκριση των μεθόδων κατάρτισης των σχετικών δεδομένων. Το 2013 διατυπώθηκαν δύο νέες εγκάρσιες επιφυλάξεις ⁽¹⁵⁾ (ανεβάζοντας σε οκτώ τον αριθμό των ανοικτών εγκάρσιων επιφυλάξεων). Όσον αφορά τις έξι εγκάρσιες επιφυλάξεις που έχουν ήδη διατυπωθεί, η Επιτροπή δρομολόγησε τη διαδικασία άρσης τους (σε τρεις περιπτώσεις η διαδικασία αυτή οδήγησε σε άρση τους σε ορισμένα κράτη μέλη) ⁽¹⁶⁾.

2.10. Η μόνη εκκρεμής γενική επιφύλαξη στο τέλος του 2013 αφορούσε τα ελληνικά δεδομένα ΑΕΕ των ετών 2008 και 2009. Η επιφύλαξη για το έτος 2008 διατυπώθηκε το 2012 διότι τα δεδομένα για το συγκεκριμένο έτος βασίστηκαν σε προκαταρκτικές εκτιμήσεις. Η εν λόγω επιφύλαξη δεν κατέστη δυνατό να αρθεί το 2013 επειδή η Ελλάδα δεν διαβίβασε στην Επιτροπή νέα πληροφοριακά στοιχεία. Χρειάστηκε να καλύψει και το 2009 ώστε να αποφευχθεί η παραγραφή (βλέπε σημείο 2.2 πρώτη περίπτωση), επειδή τα δεδομένα για το έτος αυτό βασίζονταν επίσης σε προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

2.11. Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση σχετικά με τα προβλήματα στην κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών της Ελλάδας, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών επισκέψεων. Το Συνέδριο εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή διατυπώνει γενικές επιφυλάξεις σχετικά με τα ελληνικά δεδομένα για το ΑΕΕ, διασφαλίζοντας κατά τον τρόπο αυτό τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Ωστόσο, η παρατεταμένη χρήση γενικών επιφυλάξεων μπορεί να οδηγήσει σε δημοσιονομική αβεβαιότητα.

2.12. Κατά τη διάρκεια του 2013, το ζήτημα της μη παρατηρούμενης οικονομίας συζητήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής ΑΕΕ. Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι ο βαθμός εναρμόνισης των δεδομένων δεν ανταποκρίνεται στα συνήθη πρότυπα των ευρωπαϊκών στατιστικών. Το Συνέδριο έχει επιστήσει και παλαιότερα την προσοχή στο ζήτημα αυτό και διατύπωσε συγκεκριμένη σύσταση στην ειδική έκθεσή του αριθ. 11/2013.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.9. Η διευθέτηση των εγκάρσιων επιφυλάξεων συνεχίζεται. Η διαδικασία επιταχύνεται το 2014, καθώς 25 επιπλέον εγκάρσιες επιφυλάξεις ήρθαν μόνο κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους.

2.10. Για τη βελτίωση των ελληνικών ετήσιων εθνικών λογαριασμών προβλέπεται βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης στο πλαίσιο έργου συνδρομής που ξεκίνησε πρόσφατα.

2.11. Επί του παρόντος εκκρεμεί μόνο μία γενική επιφύλαξη.

2.12. Ήδη από τις πρώτες ημέρες η πληρότητα αποτελούσε και θα συνεχίσει να αποτελεί μείζονα παράγοντα για τη διαδικασία επαλήθευσης ΑΕΠ/ΑΕΕ.

Τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να προβαίνουν σε χωριστές εκτιμήσεις των μεμονωμένων στοιχείων της μη παρατηρούμενης οικονομίας εφόσον εξασφαλίζεται συνολικά η πληρότητα των συνόλων ΑΕΕ που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς των ιδίων πόρων.

⁽¹⁵⁾ «Καταχώριση του φόρου ταξινόμησης οχημάτων» και «Υπολογισμός της ενδιάμεσης ανάλωσης για πραγματικά και τεκμαρτά μισθώματα στην εκτίμηση της παραγωγής υπηρεσιών στέγασης». Αμφότερες βασίζονται στα προβλήματα που εντοπίστηκαν στην ειδική έκθεση αριθ. 11/2013.

⁽¹⁶⁾ Η εγκάρσια επιφύλαξη III (μεταχείριση οντοτήτων με ελάχιστη ή καθόλου φυσική παρουσία) ήρθε σε 19 χώρες, η εγκάρσια επιφύλαξη IV (μεταχείριση των προγραμμάτων απόσυρσης αυτοκινήτων) σε 17 χώρες και η εγκάρσια επιφύλαξη V (μεταχείριση συνεταιριστικών συγκροτημάτων κατοικιών) σε 11 χώρες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.13. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν, μετά την παράδοση των εμπορευμάτων και προκειμένου να διαπιστώσουν την ακρίβεια των στοιχείων τελωνειακής διασάφησης, να προβαίνουν σε έλεγχο των εμπορικών εγγράφων και στοιχείων που έχουν σχέση με τις πράξεις εισαγωγής⁽¹⁷⁾. Οι εν λόγω έλεγχοι μετά τον εκτελωνισμό, στους οποίους περιλαμβάνονται οι λογιστικοί έλεγχοι μετά τον εκτελωνισμό⁽¹⁸⁾, πρέπει να βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου για την οποία χρησιμοποιούνται κριτήρια που ορίζονται σε εθνικό, κοινοτικό και, κατά περίπτωση, διεθνές επίπεδο⁽¹⁹⁾.

2.14. Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι η ποιότητα, η εμβέλεια και τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό εμφάνιζαν σημαντικές διαφορές στα τρία κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις⁽²⁰⁾. Όσον αφορά τον εντοπισμό, την επιλογή και την επιθεώρηση των εισαγωγών μετά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων και τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, διαπιστώθηκαν οι εξής αδυναμίες:

- α) Σε σχέση με τον εντοπισμό και την επιλογή εισαγωγών:
- i) Δεν υφίστανται νομικώς δεσμευτικά πρότυπα για την ανάλυση κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό.
 - ii) Οι μέθοδοι που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επιλογή των προς επιθεώρηση εισαγωγών δεν είναι εναρμονισμένες.
 - iii) Δεν υφίσταται σε επίπεδο ΕΕ βάση δεδομένων για τις εισαγωγές η οποία να περιέχει πληροφορίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό και την επιλογή εισαγωγών για τους σκοπούς της διενέργειας λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό⁽²¹⁾.

2.14. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου. Όπου έχουν εντοπιστεί αδυναμίες θα ζητήσει από τα κράτη μέλη να λάβουν διορθωτικά μέτρα.

α)

- i) Μολονότι η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους αποτελεί νομική απαίτηση, τα κριτήρια κινδύνου που ορίζονται στην τελευταία έκδοση του οδηγού τελωνειακών ελέγχων (Customs Audit Guide, Μάρτιος 2014) δεν είναι νομικά δεσμευτικά. Η Επιτροπή παρέχει στα κράτη μέλη πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους, υπό μορφή κοινοποιήσεων αμοιβαίας συνδρομής και κοινοποιήσεων του εντύπου πληροφοριών για τους κινδύνους (Risk Information Form — RIF), ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές στις οικείες αναλύσεις κινδύνου. Στο πλαίσιο των ελέγχων της για το 2014, η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσον τα κράτη μέλη κάνουν χρήση των εν λόγω πληροφοριών.
- ii) Ο νέος οδηγός τελωνειακών ελέγχων (ο οποίος υποστηρίζεται από το αντίστοιχο πρόγραμμα για τα τελωνεία) προβλέπει μια κοινή εναρμονισμένη προσέγγιση για τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό.
- iii) Η Επιτροπή διαχειρίζεται βάση δεδομένων στην οποία καταχωρίζονται οι εισαγωγές στα κράτη μέλη (Surveillance II), στην οποία ωστόσο δεν αναφέρονται τα ονόματα των εισαγωγών. Η βάση Surveillance III, η οποία δεν αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία πριν από το 2018, θα παρέχει περισσότερες πληροφορίες, οι οποίες θα καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό των εισαγωγών.

⁽¹⁷⁾ Άρθρο 78 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ «Ο εκ των υστέρων λογιστικός έλεγχος αποτελεί μέθοδο ελέγχου των επιχειρήσεων που συνίσταται σε εξέταση λογαριασμών, αρχείων και συστημάτων τους». Πηγή: Οδηγός τελωνειακών ελέγχων.

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 13 παράγραφος 2 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

⁽²⁰⁾ Σε σύγκριση με τις προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στις Κάτω Χώρες και τη Ρουμανία, η πλέον συστηματική προσέγγιση όσον αφορά την ανάλυση κινδύνου, καθώς και την εφαρμογή και τη διενέργεια των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό παρατηρήθηκε στη Γερμανία.

⁽²¹⁾ Η Επιτροπή διαχειρίζεται βάση δεδομένων στην οποία καταχωρίζονται οι εισαγωγές στα κράτη μέλη για λόγους ασφάλειας και προστασίας αλλά, επειδή τα στοιχεία των εισαγωγών δεν αναφέρονται, τα δεδομένα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι τρεις αυτές αδυναμίες περιορίζουν την αποτελεσματικότητα του εντοπισμού και της επιλογής εισαγωγών για τους σκοπούς των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό. Οι εισαγωγείς που εμφανίζουν τους μεγαλύτερους κινδύνους ενδέχεται να μην επιλεγούν, ενώ ορισμένοι εισαγωγείς ενδέχεται να μην υποβληθούν ποτέ σε έλεγχο. Παραδείγματος χάριν, εισαγωγέας ο οποίος εκτελωνίζει εμπορεύματα μεγάλης συνολικής αξίας σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, ενδέχεται να μην επιλεγεί ποτέ για έλεγχο εάν οι εθνικές τελωνειακές αρχές κρίνουν ασήμαντα τα ποσά που αφορούν το εκάστοτε κράτος μέλος.

β) Σε σχέση με την επιθεώρηση των εισαγωγών:

i) Δεν έχουν θεσπιστεί με νομοθετική ρύθμιση ελάχιστα πρότυπα σε επίπεδο ΕΕ για τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό, με αποτέλεσμα τα κράτη μέλη να μπορούν να ορίζουν ελεύθερα το δικό τους πλαίσιο ⁽²²⁾. Ο μη δεσμευτικός οδηγός τελωνειακών ελέγχων ⁽²³⁾ που κατάρτισε η Επιτροπή δεν είχε χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, στα οποία διαπιστώθηκαν διαφορές στη μεθοδολογία ελέγχου. Τα τελευταία χρόνια, δεν υπήρξε παρακολούθηση από την Επιτροπή στον τομέα αυτό.

ii) Στις περιπτώσεις εκτελωνισμού εμπορευμάτων σε κράτος μέλος (Α) διαφορετικό από το κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα του ο εισαγωγέας (Β), τόσο η διενέργεια των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό όσο και η εφαρμογή τυχόν διαδικασιών ανάκτησης (που κινεί το κράτος μέλος Α) καθίστανται επαχθέστερες, δεδομένου ότι ο εισαγωγέας εμπίπτει στη δικαιοδοσία άλλου κράτους μέλους (Β) (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 2.1). Μολονότι η επιτροπή τελωνειακού κώδικα είχε διαπιστώσει το πρόβλημα αυτό το 2000, δεν ελήφθη κανένα μέτρο σχετικά με το ζήτημα αυτό.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β)

i) Η Επιτροπή εξετάζει διάφορες πιυχές των τελωνειακών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό, στο πλαίσιο των ετήσιων ελέγχων που πραγματοποιεί στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή διένειμε τον οδηγό τελωνειακών ελέγχων στις τελωνειακές αρχές όλων των κρατών μελών με σκοπό, αφενός, την καταβολή προσπάθειών για την επίτευξη πλήρως εναρμονισμένης προσέγγισης σε θέματα ελέγχου για τους σκοπούς των τελωνειακών ελέγχων και, αφετέρου, την προώθηση αναγνωρισμένων λογιστικών ελέγχων εντός της ΕΕ. Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο εν λόγω οδηγός δεν χρησιμοποιήθηκε από τα κράτη μέλη στα οποία το Συνέδριο πραγματοποίησε επισκέψεις, και θα ζητήσει από όλα τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τον νέο οδηγό τελωνειακών ελέγχων.

ii) Μολονότι, σύμφωνα με την ορθή πρακτική ελέγχου, κρίνεται σκόπιμο να επικοινωνούν τα κράτη μέλη μεταξύ τους, ιδίως σε περίπτωση εισαγωγής μεγάλης ποσότητας εμπορευμάτων από εταιρεία σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο βρίσκεται η έδρα της εταιρείας, το κράτος μέλος εισαγωγής δεν υποχρεούται, βάσει της τελωνειακής νομοθεσίας της ΕΕ, να ακολουθήσει τον συγκεκριμένο τρόπο δράσης. Ωστόσο, κάθε κράτος μέλος μπορεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 515/97 του Συμβουλίου, να χρησιμοποιήσει το εργαλείο αμοιβαίας συνδρομής για να ζητήσει την αρωγή των τελωνειακών αρχών άλλου κράτους μέλους. Ο νέος οδηγός ελέγχων παραπέμπει στην εν λόγω επιλογή.

⁽²²⁾ Για την εφαρμογή των άρθρων 13 και 78 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

⁽²³⁾ Ο οδηγός αυτός αποτελεί το αποτέλεσμα της συνεργασίας των κρατών μελών και της Επιτροπής στο πλαίσιο της ομάδας Τελωνεία 2007 σχετικά με τα συστήματα λογιστικού ελέγχου μετά τον εκτελωνισμό. Ωστόσο, η εφαρμογή του από τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωτική.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 2.1 — Χαμηλά ποσοστά ανακτήσεων στην περίπτωση που ο εισαγωγέας έχει την έδρα του σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εκτελούνται και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία τα εμπορεύματα

Σε συνέχεια γνωστοποίησης από την OLAF, οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές εντόπισαν εισαγωγές υφασμάτων εξαιρετικά χαμηλής αξίας από την Κίνα, οι οποίες υπεβλήθησαν σε διαδικασίες διασάφησης στο Ρότερνταμ (Κάτω Χώρες).

Οι ολλανδικές αρχές διενήργησαν επιθεωρήσεις σε σχέση με τις εν λόγω εισαγωγές στις εγκαταστάσεις των υπεύθυνων διασάφησης στις Κάτω Χώρες. Οι επιθεωρήσεις οδήγησαν στην έκδοση κοινοποιήσεων ανάκτησης για ποσό ύψους περίπου 50 εκατομμυρίων ευρώ. Στην πλειονότητά τους, αυτές οι κοινοποιήσεις ανάκτησης επιδόθηκαν σε εταιρείες με έδρα σε άλλα κράτη μέλη.

Το ποσοστό των πραγματοποιηθεισών ανακτήσεων ήταν πολύ χαμηλό: κατά την ημερομηνία του ελέγχου στις καταστάσεις της λογιστικής Β εκκρεμούσε ποσό υψηλότερο των 45 εκατομμυρίων ευρώ και, κατά την εκτίμηση των ολλανδικών τελωνειακών αρχών, ήταν απίθανο να επιτευχθεί η ανάκτηση των ανεξόφλητων χρεών.

Σε μία από τις περιπτώσεις αυτές, οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές διαπίστωσαν ότι τα εμπορεύματα είχαν εκφορτωθεί στο Αμβούργο (Γερμανία), από όπου είχαν στη συνέχεια μεταφερθεί στο Ρότερνταμ (Κάτω Χώρες). Στο Ρότερνταμ τα εμπορεύματα εκτελωνίστηκαν και τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία και, κατόπιν, οδηγήθηκαν στον τελικό προορισμό τους, την Πολωνία. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεδομένου ότι οι διαδρομές μεταφοράς που ακολουθήθηκαν δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από οικονομική ή επιμελητική άποψη, οι εισαγωγείς επεδίωκαν προφανώς τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων σε διαφορετικό κράτος μέλος, προκειμένου να μειωθεί η πιθανότητα να υποβληθούν σε ελέγχους και να καταστεί περισσότερο πολύπλοκη μια ενδεχόμενη διαδικασία ανάκτησης.

- iii) Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε δύο από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις (Κάτω Χώρες και Ρουμανία), κατά τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό σε εισαγωγέα δεν υποβάλλονταν σε εξέταση οι εισαγωγές που είχε εκτελωνίσει ο ίδιος εισαγωγέας σε άλλο κράτος μέλος. Στη Γερμανία, οι ελεγκτές προχωρούν περισσότερο και ελέγχουν εάν τα εμπορεύματα έχουν υπαχθεί σε τελωνειακή διαδικασία σε άλλο κράτος μέλος. Εάν διαπιστώσουν αποκλίσεις, ενημερώνουν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ⁽²⁴⁾ (βλέπε πλαίσιο 2.2).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 2.1 — Χαμηλά ποσοστά ανακτήσεων στην περίπτωση που ο εισαγωγέας έχει την έδρα του σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εκτελούνται και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία τα εμπορεύματα

Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει το συγκεκριμένο ζήτημα σε συνεργασία με τις ολλανδικές τελωνειακές αρχές. Η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά τις πράξεις ανάκτησης των κρατών μελών για ποσά άνω των 50 000 ευρώ τα οποία έχουν διαγραφεί από τις καταστάσεις της λογιστικής Β και έχουν κοινοποιηθεί σε αυτήν όπως απαιτείται από τη σχετική νομοθεσία. Σε περίπτωση που υπεύθυνο για τη μη ανάκτηση είναι το κράτος μέλος, η Επιτροπή θα ζητήσει από το συγκεκριμένο κράτος μέλος να διαθέσει το εν λόγω ποσό.

- iii) Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου. Όπου έχουν εντοπιστεί αδυναμίες θα ζητήσει από τα κράτη μέλη να λάβουν διορθωτικά μέτρα.

⁽²⁴⁾ Στο πλαίσιο του καθεστώτος αμοιβαίας συνδρομής (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 515/97 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 1997, περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων (ΕΕ L 82 της 22.3.1997, σ. 1)).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 2.2 — Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν στην περίπτωση εισαγωγέα σε ένα κράτος μέλος, οι οποίες αφορούν και άλλα κράτη μέλη

Οι γερμανικές τελωνειακές αρχές διαπίστωσαν σφάλμα δασμολογικής κατάταξης, το οποίο αφορούσε και εισαγωγές που είχαν αποτελέσει αντικείμενο εκτελωνισμού σε δύο άλλα κράτη μέλη (Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο). Οι γερμανικές τελωνειακές αρχές ενημέρωσαν τα εν λόγω κράτη μέλη σχετικά με τις αποκλίσεις αυτές. Παρά ταύτα, τον Μάιο του 2014, 15 μήνες αργότερα, τα δύο ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δεν είχαν διαβιβάσει στις γερμανικές αρχές καμία πληροφορία σχετικά με τυχόν διαδικασίες ανάκτησης.

iv) Το επίπεδο εφαρμογής των σχεδίων ελέγχου για το 2012 ήταν χαμηλό στη Ρουμανία και τις Κάτω Χώρες.

2.15. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή μηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δικαιωμάτων («λογιστική Α»), καθώς και τριμηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δικαιωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατάσταση («λογιστική Β») ⁽²⁵⁾.

2.16. Στο πλαίσιο των ελέγχων του Συνεδρίου στα τρία κράτη μέλη εντοπίστηκαν αδυναμίες σε σχέση με τη διαχείριση της λογιστικής Β. Παραδείγματος χάριν, τα ποσά που θεωρούνταν μη ανακτήσιμα ⁽²⁶⁾ είχαν υποεκτιμηθεί ⁽²⁷⁾, ενώ διαπιστώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στις διαδικασίες εκτέλεσης και παρακολούθησης.

2.17. Επιπλέον, το Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες στη διαχείριση της λογιστικής Α στις Κάτω Χώρες, δεδομένου ότι εξακολουθεί να απαιτείται ανθρώπινη παρέμβαση για την κατάρτιση των καταστάσεων της λογιστικής Α, γεγονός που ενέχει κίνδυνο σφαλμάτων ⁽²⁸⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 2.2 — Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν στην περίπτωση εισαγωγέα σε ένα κράτος μέλος, οι οποίες αφορούν και άλλα κράτη μέλη

Η Επιτροπή παρακολουθεί, από κοινού με τα κράτη μέλη, όλα τα ζητήματα που αναφέρονται στις εκθέσεις ελέγχου που συντάσσει, καθώς και στα ζητήματα που εγείρει το Συνέδριο, και, όπου διαπιστώνονται αδυναμίες, ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

2.17. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει το συγκεκριμένο ζήτημα σε συνεργασία με τις ολλανδικές τελωνειακές αρχές, στο πλαίσιο της τακτικής παρακολούθησής της επί των ζητημάτων που εγείρει το Συνέδριο.

⁽²⁵⁾ Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δασμοί ή εισφορές εξακολουθούν να μην έχουν καταβληθεί και δεν έχουν συσταθεί σχετικές εγγυήσεις, ή καλύπτονται από εγγυήσεις αλλά έχουν τεθεί υπό αμφισβήτηση, τα κράτη μέλη μπορούν να αναστείλουν τη διάθεση αυτών των πόρων, εγγράφοντάς τους στη χωριστή αυτή λογιστική.

⁽²⁶⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.

⁽²⁷⁾ Οι περιπτώσεις αυτές δεν επηρέασαν την αξιοπιστία του συνολικού ποσού που υπολογίστηκε στη χωριστή κατάσταση και τη σχετική απομείωση που παρουσιάζεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽²⁸⁾ Παραδείγματος χάριν, τα σφάλματα των Κάτω Χωρών κατά την επεξεργασία των μη ανακτήσιμων ποσών σε σχέση με τη λογιστική Α και τη λογιστική Β για την περίοδο 1/2005 — 4/2012, είχαν ως αποτέλεσμα οι ολλανδικές αρχές να καταβάλουν ποσό ύψους 12,3 εκατομμυρίων ευρώ σε σχέση με τους ΠΠΠ (μετά την παρακράτηση δαπανών εισπραξής 25 %), καθώς και τόκους ύψους 6,5 εκατομμυρίων ευρώ το 2012 και το 2013 αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.18. Στο πλαίσιο των ελέγχων που διενήργησε η Επιτροπή το 2013 διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στη διαχείριση της λογιστικής Β στα περισσότερα από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις ⁽²⁹⁾. Δύο έλεγχοι που διενεργήθηκαν στην Ελλάδα αποκάλυψαν σημαντικά προβλήματα στη διαχείριση της λογιστικής Β ⁽³⁰⁾.

2.19. Οι έλεγχοι της Επιτροπής στα κράτη μέλη οδηγούν σε «ανοικτά σημεία» ⁽³¹⁾, τα οποία ενδέχεται να έχουν ή να μην έχουν δημοσιονομικό αντίκτυπο και κλείνουν αφού αντιμετωπιστούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο από τα κράτη μέλη. Στο τέλος του έτους ήταν ανοικτά συνολικά 341 σημεία, 35 εκ των οποίων παρέμεναν ανοικτά για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών (βλέπε **πίνακα 2.3**).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.18. Στους ελέγχους που διενεργεί η Επιτροπή περιλαμβάνεται η εξέταση της λογιστικής Β για την (τις) υπηρεσία(-ες) των κρατών μελών όπου πραγματοποιείται επίσκεψη, ενώ οι σχετικές διαπιστώσεις αφορούν συνήθως την εκάστοτε περίπτωση και αναδεικνύουν μεμονωμένα προβλήματα που εντοπίζονται κατά τη διαδικασία είσπραξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Τα εν λόγω προβλήματα σπανίως έχουν συστηματικό χαρακτήρα ώστε να επηρεάζουν τη διαχείριση της λογιστικής Β. Στις καταστάσεις λογιστικής αυτού του είδους (συλλογή προβλημάτων και αμφισβητούμενων περιπτώσεων που είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε διαφορετικές νομικές ερμηνείες), είναι αναπόφευκτο να υπάρχουν μεμονωμένες διαπιστώσεις. Η Ελλάδα αποτελεί ειδική περίπτωση για την οποία αναλαμβάνονται ειδικές δράσεις παρακολούθησης.

2.19. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνεργάζονται συνεχώς με τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των εκκρεμοτήτων. Μολονότι ορισμένα σημεία, τα οποία προκύπτουν από τους ελέγχους της Επιτροπής ή του Συνεδρίου, μπορεί να είναι σχετικώς απλά και να αντιμετωπίζονται γρήγορα, άλλα σημεία, τα οποία αναφέρονται από τα κράτη μέλη, είναι περισσότερο σύνθετα και μπορεί να απαιτούν την πραγματοποίηση νομοθετικών/οργανωτικών αλλαγών ή την κίνηση νομικών διαδικασιών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η διευθέτηση των σημείων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Από τα 341 σημεία που επισημάνθηκαν από το Συνέδριο ως ανοικτά, 313 παρέμεναν εκκρεμή στα τέλη Μαΐου 2014. Από αυτά, 27 παραμένουν εκκρεμή για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών.

⁽²⁹⁾ Οι έλεγχοι της Επιτροπής κάλυψαν το ζήτημα της λογιστικής Β σε 22 κράτη μέλη. Σε 17 εξ αυτών εντοπίστηκαν προβλήματα.

⁽³⁰⁾ Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής, με την εξέταση των υποθέσεων που αφορούν τη λογιστική Β επιβεβαιώνεται ότι η Ελλάδα δεν συμμορφώνεται με τις νομικές υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου 17 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.

⁽³¹⁾ Κατά τη διάρκεια του 2013 δημοσιεύθηκαν συνολικά 29 εκθέσεις επιθεώρησης, οι οποίες οδήγησαν σε 98 νέα «ανοικτά σημεία».

Πίνακας 2.3 — Ανοικτά σημεία σχετικά με τους ΠΠΠ στις 31 Δεκεμβρίου 2013

Κράτος μέλος	Σημεία ανοικτά στις 31.12.2012	Σημεία διατυπωθέντα το 2013	Σημεία αρθθέντα το 2013	Σημεία ανοικτά στις 31.12.2013	Σημεία ανοικτά επί διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών	Παλαιότερο έτος κατά το οποίο άνοιξε σημείο
Βέλγιο	14	6	9	11	0	2009
Βουλγαρία	14	4	8	10	0	2009
Τσεχική Δημοκρατία	8	3	5	6	0	2012
Δανία	15	3	1	17	0	2009
Γερμανία	28	1	12	17	9	2001
Εσθονία	4	0	3	1	0	2012
Ιρλανδία	10	6	6	10	0	2011
Ελλάδα	33	4	3	34	5	2002
Ισπανία	17	4	1	20	0	2009
Γαλλία	40	5	11	34	7	2003
Ιταλία	23	3	11	15	0	2009
Κύπρος	6	2	0	8	0	2011
Λετονία	6	0	3	3	0	2011
Λιθουανία	5	0	0	5	0	2011
Λουξεμβούργο	7	1	3	5	0	2011
Ουγγαρία	12	4	9	7	0	2011
Μάλτα	2	4	2	4	0	2013
Κάτω Χώρες	29	13	6	36	4	2005
Αυστρία	3	2	0	5	0	2009
Πολωνία	11	2	3	10	4	2006
Πορτογαλία	16	2	3	15	5	2002
Ρουμανία	11	4	2	13	0	2011
Σλοβενία	5	0	5	0	0	ά.α.
Σλοβακία	4	1	4	1	0	2013
Φινλανδία	7	5	2	10	1	1998
Σουηδία	11	10	1	20	0	2009
Ηνωμένο Βασίλειο	19	9	4	24	0	2009
ΣΥΝΟΛΟ	360	98	117	341	35	

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ

2.20. Στο τέλος του έτους, οι εκκρεμείς επιφυλάξεις⁽³²⁾ ανέρχονταν σε 103 (βλέπε **πίνακα 2.4**). Το 2013 η Επιτροπή ήρε 81 επιφυλάξεις (έναντι 57 το προηγούμενο έτος), εκ των οποίων 21 αφορούσαν παραβάσεις. Οκτώ επιφυλάξεις αυτού του είδους ήρθαν επειδή το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απεφάνθη ότι η νομοθεσία των κρατών μελών ήταν σύμφωνη με την οδηγία για τον ΦΠΑ. Στις υπόλοιπες 13 περιπτώσεις υπολογίστηκε αποζημίωση εφόσον η παράβαση είχε αντίκτυπο στη βάση των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

2.21. Το Συνέδριο υπολόγισε το καθαρό οικονομικό αποτέλεσμα⁽³³⁾ της άρσης των επιφυλάξεων το 2013 για τα έτη που έχουν παραγραφεί ως αύξηση των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ κατά 81,7 εκατομμύρια ευρώ⁽³⁴⁾.

2.22. Οι διατυπωθείσες από την Επιτροπή επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού⁽³⁵⁾ ήταν 12 στο τέλος του 2013, μία λιγότερη από ό,τι το προηγούμενο έτος. Κατά τη διάρκεια του 2013 ήρθαν επτά επιφυλάξεις οι οποίες εκκρεμούσαν από μακρού στο τέλος του 2012. Έξι διατυπωθείσες από την Επιτροπή επιφυλάξεις κατέστησαν «εκκρεμούσες από μακρού» επειδή αφορούν το έτος 2004. Στο τέλος του 2013 υπήρχαν επίσης τέσσερις επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού διατυπωθείσες από κράτη μέλη (τρεις από αυτές ταυτίζονται με επιφυλάξεις της Επιτροπής).

2.21. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το εν λόγω ποσό δεν αποτελεί κατάλληλο δείκτη των αποτελεσμάτων του προγράμματος ελέγχου των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ και δεν είναι ενδεικτικό κάποιας τάσης.

2.22. Κατά τη διάρκεια του 2013 η Επιτροπή συνέχισε να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη με σκοπό την επίλυση των ζητημάτων με τα οποία σχετίζονταν οι επιφυλάξεις που είχε διατυπώσει. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το 2013 σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στον τομέα αυτό.

⁽³²⁾ Τα χαρακτηριστικά των επιφυλάξεων αναλύονται στο σημείο 2.7.

⁽³³⁾ Το Συνέδριο προσδιόρισε το οικονομικό αποτέλεσμα της άρσης των επιφυλάξεων λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των τροποποιήσεων στη βάση ΦΠΑ οι οποίες οφείλονται στην ελεγκτική δραστηριότητα της Επιτροπής κατά τα έτη 1995 — 2009. Το έτος 2009 παραγράφηκε το 2013 και, επομένως, τροποποιήσεις στη βάση ΦΠΑ των ετών έως και το 2009 μπορούν να γίνουν μόνον εφόσον έχει διατυπωθεί επιφύλαξη. Ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα του καθορισμού ανώτατου ορίου.

⁽³⁴⁾ Το υπόλοιπο μετά την αύξηση κατά 218,3 εκατομμύρια ευρώ και τη μείωση κατά 136,6 εκατομμύρια ευρώ.

⁽³⁵⁾ Σύμφωνα με τον ορισμό του Συνεδρίου, οι επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού είναι εκείνες που αφορούν οικονομικό έτος τουλάχιστον προ δεκαετίας, ήτοι επιφυλάξεις εκκρεμούσες στο τέλος του 2013, οι οποίες αφορούν έτη έως και το 2004.

Πίνακας 2.4 — Επιφυλάξεις ΦΠΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2013

Κράτος μέλος	Εκκρεμείς επιφυλάξεις στις 31.12.2012	Επιφυλάξεις διατυπωθείσες το 2013	Επιφυλάξεις αρθείσες το 2013	Εκκρεμείς επιφυλάξεις στις 31.12.2013	Παλαιότερο έτος στο οποίο αναφέρονται οι επιφυλάξεις
Βέλγιο	6	0	2	4	2007
Βουλγαρία	7	3	3	7	2007
Τσεχική Δημοκρατία	8	0	8	0	ά.α.
Δανία	6	0	1	5	2005
Γερμανία	7	0	2	5	2007
Εσθονία	10	0	9	1	2007
Ιρλανδία	4	0	0	4	2006
Ελλάδα	5	4	3	6	1999
Ισπανία	3	0	1	2	2003
Γαλλία	12	1	8	5	2005
Ιταλία	12	5	5	12	1999
Κύπρος	0	0	0	0	ά.α.
Λετονία	5	0	4	1	2006
Λιθουανία	2	0	2	0	ά.α.
Λουξεμβούργο	2	3	1	4	2008
Ουγγαρία	4	0	3	1	2010
Μάλτα	4	0	0	4	2005
Κάτω Χώρες	11	4	9	6	2006
Αυστρία	5	0	0	5	2004
Πολωνία	10	1	5	6	2004
Πορτογαλία	5	0	5	0	ά.α.
Ρουμανία	4	4	0	8	2007
Σλοβενία	0	0	0	0	ά.α.
Σλοβακία	0	0	0	0	ά.α.
Φινλανδία	8	1	2	7	2001
Σουηδία	5	1	1	5	1995
Ηνωμένο Βασίλειο	8	4	7	5	2004
ΣΥΝΟΛΟ	153	31	81	103	

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόστιμα και ποινές

2.23. Η Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει πρόστιμα σε εταιρείες για παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού. Στο τέλος του 2013, το 97 % περίπου των εκκρεμών προστίμων ⁽³⁶⁾ είχε καλυφθεί είτε από προσωρινή πληρωμή είτε από εγγύηση. Οι κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽³⁷⁾ προβλέπουν ότι η Επιτροπή οφείλει να εκτελεί την ανάκτηση των απαιτήσεων με κάθε μέσο που έχει στη διάθεσή της, εφόσον δεν έχει γίνει προσωρινή είσπραξη και οι οφειλέτες δεν έχουν καταθέσει εγγύηση για την κάλυψη ολόκληρου του ποσού έως την καταληκτική ημερομηνία. Είναι δυνατή η παράταση της προθεσμίας πληρωμής, αλλά απαλλαγή από την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης μπορεί να χορηγηθεί μόνο βάσει της εκτίμησης του υπολόγου.

2.24. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της συνέχειας που δόθηκε στις διαπιστώσεις που διατυπώθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις των ετών 2011 και 2012, το Συνέδριο εξέτασε δείγμα 14 επί συνόλου 33 εκκρεμών προστίμων ⁽³⁸⁾, τα οποία δεν καλύπτονταν ούτε από προσωρινή πληρωμή ούτε από εγγύηση, και διαπίστωσε ότι σε 13 περιπτώσεις η Επιτροπή δεν είχε εξαντλήσει τα μέσα που είχε στη διάθεσή της για την εκτέλεση της ανάκτησης. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, η Επιτροπή εξέταζε ακόμη το ενδεχόμενο παράτασης της προθεσμίας πληρωμής.

Άλλα γενικά ζητήματα σχετικά με τα έσοδα

2.25. Το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στο ζήτημα που αναφέρεται στο σημείο 1.49.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων

2.26. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2013 της ΓΔ Προϋπολογισμού και της Eurostat παρέχουν ακριβοδίκαιη αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων που αφορούν τους ιδίους πόρους και τα λοιπά έσοδα, ενώ οι πληροφορίες που παρέχονται επιβεβαιώνουν τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα του Συνεδρίου.

2.23. Τα περισσότερα από τα εκκρεμή πρόστιμα έχουν προσωρινό χαρακτήρα, δεδομένου ότι έχει ασκηθεί προσφυγή κατ' αυτών και ενδέχεται να ακυρωθούν ή να μειωθούν. Στόχος της Επιτροπής είναι να μην επιβάλλει οπωσδήποτε ανάκτηση, διότι αυτό θα μπορούσε να έχει ανεπανόρθωτες συνέπειες για τις επιχειρήσεις στις οποίες έχει επιβληθεί πρόστιμο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει κάλυψη μέσω σχεδίου πληρωμών που έχει προκύψει κατόπιν διαπραγματεύσεων και που καλύπτεται από χρηματοοικονομική εγγύηση, ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, βάσει των νέων κανόνων εφαρμογής χωρίς χρηματοοικονομική εγγύηση.

2.24. Τα πρόστιμα αυτά αφορούν είτε περιπτώσεις στις οποίες εκκρεμούσε αδυναμία πληρωμής των απαιτήσεων ή/και περιπτώσεις στις οποίες η εκτέλεση θα μπορούσε να προκαλέσει την άμεση πτώχευση της επιχείρησης στην οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο, με συνέπεια η Επιτροπή να μην εισπράξει το πρόστιμο διότι δεν επρόκειτο για προτιμησιακό πιστωτή δυνάμει των εν ισχύ κανόνων. Όπως επισημαίνεται στο σημείο 2.23, για να εξεταστεί το ενδεχόμενο παράτασης της προθεσμίας πληρωμής απαιτείται διεξοδική ανάλυση.

⁽³⁶⁾ Περίπου 8,3 δισεκατομμύρια ευρώ επί συνόλου 8,5 δισεκατομμυρίων ευρώ.

⁽³⁷⁾ Άρθρα 88, 89 και 90 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

⁽³⁸⁾ Αντιστοιχούν σε ποσό 116 εκατομμυρίων ευρώ επί συνόλου 225 εκατομμυρίων ευρώ. Το δείγμα περιελάμβανε 11 πρόστιμα τα οποία εξετάστηκαν στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για το 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013

2.27. Όσον αφορά τα έσοδα:

- το Συνέδριο δεν διαπίστωσε σφάλματα στις πράξεις τις οποίες υπέβαλε σε δοκιμασίες,
- τα εξετασθέντα συστήματα αξιολογούνται ως αποτελεσματικά όσον αφορά τους ιδίους πόρους ΑΕΕ και ΦΠΑ και τα λοιπά έσοδα ⁽³⁹⁾ (βλέπε **παράρτημα 2.2**),
- τα εξετασθέντα συστήματα αξιολογούνται ως συνολικά αποτελεσματικά όσον αφορά τους ΠΠΠ. Οι βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικές (βλέπε **παράρτημα 2.2**).

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι τα έσοδα δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

2.28. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 2.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε πέντε συστάσεις. Από τις συστάσεις αυτές, η Επιτροπή εφάρμοσε πλήρως δύο, άλλες δύο έχουν εφαρμοστεί ως επί το πλείστον και μία δεν έχει εφαρμοστεί.

2.29. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

2.29.

Ιδιοί πόροι ΑΕΕ

- **Σύσταση 1:** να προτρέψει τα κράτη μέλη να αποσαφηνίσουν περαιτέρω τις μεθόδους που χρησιμοποιούν για την κατάρτιση των δεδομένων στον τομέα της μη παρατηρούμενης οικονομίας και να προωθήσει την εναρμόνιση μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα αυτό.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Ήδη από τις πρώτες ημέρες, η πληρότητα αποτελούσε —και θα συνεχίσει να αποτελεί— μείζον ζήτημα για τη διαδικασία επαλήθευσης ΑΕΠ/ΑΕΕ.

Στον επόμενο κύκλο επαληθεύσεων, η Επιτροπή (Eurostat) σχεδιάζει να επανεξετάσει και να επικαιροποιήσει την εγκάρσια ανάλυση που είχε πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με την πληρότητα.

⁽³⁹⁾ Το συμπέρασμα για τα συστήματα αφορά μόνον τα επιλεγέντα για εξέταση συστήματα, όπως αυτά ορίζονται στην ενότητα για την εμβέλεια του ελέγχου στο σημείο 2.4.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** να καταρτίσει λεπτομερές σχέδιο δράσης με σαφείς ενδιάμεσους στόχους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών της Ελλάδας και να παρακολουθήσει στενά την εφαρμογή του·

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

- **Σύσταση 3:** να θεσπίσει ελάχιστα πρότυπα όσον αφορά την ανάλυση κινδύνου για τους τελωνειακούς λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τις πληροφορίες που περιέχονται στην υφιστάμενη βάση δεδομένων για τις εισαγωγές, προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εστιάζουν στους εισαγωγείς που εμφανίζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο·
- **Σύσταση 4:** να προτρέπει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες κατευθυντήριες οδηγίες και να παρακολουθεί τη διενέργεια των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό από τα κράτη μέλη·
- **Σύσταση 5:** να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν ορθώς τις καταστάσεις λογιστικής Α και Β και να εξασφαλίζουν ότι είναι ευαποδείκτως πλήρεις και ακριβείς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και σημειώνει ότι η εφαρμογή της βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή (Eurostat) επικεντρώνει τις προσπάθειές της στους τομείς των εθνικών λογαριασμών που αποτελούν τη μεγαλύτερη απειλή για τους ίδιους πόρους ΑΕΕ, και συγκεκριμένα στις διατυπωθείσες επιφυλάξεις, την πρόοδο των οποίων η Eurostat παρακολουθεί στενά. Για τη βελτίωση των ελληνικών ετήσιων εθνικών λογαριασμών προβλέπεται βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης στο πλαίσιο έργου συνδρομής που ξεκίνησε πρόσφατα.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Στη νέα έκδοση του οδηγού τελωνειακών ελέγχων (2014) καθορίζονται δείκτες κινδύνου για τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό. Προβλέπονται αλλαγές στην υφιστάμενη βάση δεδομένων για τις εισαγωγές, η οποία ωστόσο δεν θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία πριν από το 2018.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου, η διενέργεια ελέγχων συνιστά αρμοδιότητα των κρατών μελών. Επιπλέον, η Επιτροπή, κατά τις επιθεωρήσεις των διενεργηθέντων τελωνειακών ελέγχων, θα προτρέπει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες κατευθυντήριες οδηγίες και, όπου διαπιστώνονται αδυναμίες κατά τη διεξαγωγή των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό, θα ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν διορθωτικά μέτρα. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο αναθεωρημένος οδηγός τελωνειακών ελέγχων εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2014.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν ορθώς τις καταστάσεις λογιστικής Α και Β και να εξασφαλίζουν ότι είναι ευαποδείκτως πλήρεις και ακριβείς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

	2013				2012	2011	2010
	ΠΠΠ	ΦΠΑ/ΑΕΕ, διορθώσεις στο πλαίσιο του τίτλου 1 του προϋπολογισμού	Λοιπά έσοδα	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ							
Σύνολο πράξεων	7	46	2	55	55	55	55
Εντάλματα εισπράξεως	7	46	2	55	55	55	55
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾							
Ποσοστό (αριθμός) των πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:							
δεν περιέχουν σφάλματα	100 %	(7)	100 %	(46)	100 %	(2)	100 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %
ΕΚΕΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ							
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος	0,0				0,0 %	0,8 %	0,0 %
⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τοιμών με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της ατής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών αντιστοιχούν στην ποσοστιαία ανάλυση κάθε επιμέρους τμήματος εντός της ομάδας πολιτικής.							
⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.							

⁽¹⁾ Προς διευκρίνιση της κατανόησης τωμένων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διατρήθηκε σε επιμέρους τμήματα.

Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών αντιστοιχούν στην ποσοστιαία αναλογία κάθε επιμέρους τμήματος εντός της ομάδας πολιτικής.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Αξιολόγηση των συστημάτων που εξετάστηκαν

Σύστημα	Έλεγχοι της Επιτροπής σε κράτη μέλη	Υπολογισμός/έλεγχος βάσει εγγράφων και διαχείριση των εσόδων από την Επιτροπή	Διαχείριση των επιφυλάξεων από την Επιτροπή	Βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις	Συνολική αξιολόγηση
ΑΕΕ	ά.α. (*)	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	ά.α.	Αποτελεσματικά
ΦΠΑ	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	ά.α.	Αποτελεσματικά
ΠΠΠ	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό (**)	Αποτελεσματικά
Πρόστιμα και ποινές	ά.α.	Αποτελεσματικό	ά.α.	ά.α.	Αποτελεσματικά

(*) Το 2013 το Συνέδριο δημοσίευσε την ειδική έκθεση αριθ. 11/2013, στο πλαίσιο της οποίας αξιολογήθηκε η αποτελεσματικότητα της επαλήθευσης από πλευράς της Επιτροπής των στοιχείων για το ΑΕΕ της περιόδου 2002 — 2010. Το 2013 η Επιτροπή δεν προέβη σε δραστηριότητες επαλήθευσης. Ο επόμενος κύκλος επαληθεύσεων αναμένεται να δρομολογηθεί το 2015 με την υποβολή των νέων καταλόγων ΑΕΕ από τα κράτη μέλη.

(**) Βλέπε σημεία 2.13 έως 2.18.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.3
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2011 και 2010	Στις ετήσιες εκδόσεις του για το 2011 και το 2010, το Συνέδριο συνέστησε στην Επιτροπή:							Κατά τους ετήσιους ελέγχους που πραγματοποιεί στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των οποίων δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στους ελέγχους που διενεργούνται και στη χρήση της ανάλυσης κινδύνου, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους τελωνειακούς ελέγχους και την τελωνειακή εποπτεία (μεταξύ άλλων και στις περιπτώσεις στις οποίες έχουν χορηγηθεί υπερταυτοποιήσεις για τον εκτελωνισμό στον οριζόμενο από τον ενδιαφερόμενο τύπο) ώστε να διαφυλάσσεται η είσπραξη των ΠΠΠ.
	να προτρέψει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την τελωνειακή επιτήρηση, με στόχο τη μεγιστοποίηση του ποσού των εισπραττόμενων ΠΠΠ,	x						Η Επιτροπή συνέχισε να καταβάλλει προσπάθειες εξασφάλισης της ορθής εφαρμογής της λογιστικής Β και της ευαποδέκτης πληρότητας και ακρίβειας των λογιστικών καταστάσεων των κρατών μελών. Το γεγονός ότι εξακολουθούν να υφίστανται προβλήματα σχετικά με τη λογιστική Β σχετίζεται με τη φύση της ίδιας της λογιστικής, καθώς αποτελείται από προβλήματα και αμφισβητούμενες περιπτώσεις τα οποία είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε διαφορετικές νομικές ερμηνείες.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	να παρουσιάσει στην επιτροπή ΑΕΕ τις εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με τα δεδομένα των κρατών μελών για το ΑΕΕ, ούτως ώστε να μπορέσει να αντικαταστήσει όλες τις εκκρεμείς γενικές επιφυλάξεις με συγκεκριμένες επιφυλάξεις για το χρονικό διάστημα από το 2002 και εξής,	x						
	να καταστήσει σαφή την εμβέλεια της γνώμης που διατυπώνει το πλαίσιο της αξιολόγησης των δεδομένων ΑΕΕ των κρατών μελών,	x						
	να λάβει υπόψη την αξιολόγηση της των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζουν οι ΕΣΥ για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών.				x			Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσέγγιση που ακολουθεί (έλεγχος βάσει εγγράφων των ερωτηματολογίων ΑΕΕ, επαλήθευση των καταλόγων ΑΕΕ με χρήση του ερωτηματολογίου αξιολόγησης GIAQ και, συμπληρωματικά, με άμεση επαλήθευση) είναι ενδεδειγμένη για την τελική αξιολόγηση του ΑΕΕ των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου (ΣΕΕ) έχουν οργανωτικό χαρακτήρα και δεν προσφέρουν καμία ειδική ένδειξη ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών, η οποία εξαρτάται κυρίως από τις χρησιμοποιούμενες στατιστικές πηγές και μεθόδους, έστω και αν τα ΣΕΕ συμβάλλουν στον μετριασμό του κινδύνου σφαλμάτων στους εθνικούς λογαριασμούς. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών για τα ΣΕΕ σχετικά με την κατάρτιση, από τα κράτη μέλη, των εθνικών τους λογαριασμών, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Συνέδριο.

Η Επιτροπή παρακολουθεί σε ετήσια βάση τη χρήση της λογιστικής Α και της λογιστικής Β. Ωστόσο, δεδομένου ότι τα προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται, οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν.

(*) Η Επιτροπή παρακολουθεί σε ετήσια βάση τη χρήση της λογιστικής Α και της λογιστικής Β. Ωστόσο, δεδομένου ότι τα προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται, οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	3.1-3.6
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	3.2-3.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	3.6
Κανονικότητα των πράξεων	3.7-3.15
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	3.16-3.43
Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	3.16-3.38
Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)	3.17-3.29
Αξιολόγηση της διαδικασίας ενίσχυσης της αξιοπιστίας	3.30-3.35
Σύστημα ελέγχου που εφαρμόζεται όσον αφορά τις ενισχύσεις της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών	3.36-3.38
Εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από την Επιτροπή	3.39-3.43
Συμπέρασμα και συστάσεις	3.44-3.46
Συμπέρασμα για το 2013	3.44
Συστάσεις	3.45-3.46
Παράρτημα 3.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη»	
Παράρτημα 3.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των επιλεγέντων συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη»	
Παράρτημα 3.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη»	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη». Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον ΠΙΝΑΚΑ 3.1.

Πίνακας 3.1 — Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Γεωργικές δαπάνες οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΓΤΕ	Άμεσες ενισχύσεις	41 658
	Παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές	3 193
	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾	132
	Λοιπά	153
		45 136
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		45 136
- σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽²⁾		132
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		45 004
- προπληρωμές ⁽³⁾		9
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽³⁾		21
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		45 016
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		45 132

⁽¹⁾ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο σύνολο των διοικητικών δαπανών για τον τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη».

⁽²⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽³⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημείο 7).

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

3.2. Οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), όπως καθορίζονται στη Συνθήκη⁽¹⁾, είναι η αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας και, κατά συνέπεια, η εξασφάλιση δικαίου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, η σταθεροποίηση των αγορών, η εξασφάλιση του εφοδιασμού και η διασφάλιση λογικών τιμών διάθεσης των αγαθών στους καταναλωτές.

3.3. Η ΕΕ χρηματοδοτεί τις δαπάνες της ΚΓΠ μέσω δύο ταμείων⁽²⁾: του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το οποίο χρηματοδοτεί πλήρως τα μέτρα στήριξης της αγοράς⁽³⁾ και τις άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της ΕΕ, καθώς και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το οποίο συγχρηματοδοτεί προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης από κοινού με τα κράτη μέλη. Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει το ΕΓΤΕ, ενώ το ΕΓΤΑΑ παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 4. Τα κύρια μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ είναι τα εξής:

- Το «καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης (ΚΕΕ)» (άμεση ενίσχυση), το οποίο προβλέπει αποσυνδεδεμένη⁽⁴⁾ στήριξη του εισοδήματος βάσει «δικαιωμάτων»⁽⁵⁾, καθένα εκ των οποίων ενεργοποιείται με ένα εκτάριο επιλέξιμης έκτασης. Το 2013 το ΚΕΕ αντιστοιχούσε σε δαπάνες ύψους 31 394 εκατομμυρίων ευρώ.
- Το «καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ)» (άμεση ενίσχυση), ένα απλουστευμένο καθεστώς αποσυνδεδεμένης στήριξης του εισοδήματος, το οποίο απευθύνεται στους γεωργούς των 10 κρατών μελών⁽⁶⁾ που εντάχθηκαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007 και προβλέπει την καταβολή ενιαίων ποσών ανά επιλέξιμο εκτάριο γεωργικής γης. Το 2013 το ΚΕΣΕ αντιστοιχούσε σε δαπάνες ύψους 6 681 εκατομμυρίων ευρώ.
- Άλλα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης, τα οποία προβλέπουν κυρίως συνδεδεμένες ενισχύσεις⁽⁷⁾. Το 2013 τα καθεστώτα αυτά αντιστοιχούσαν σε δαπάνες ύψους 3 583 εκατομμυρίων ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 39 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1).

⁽³⁾ Εξαιρουμένων ορισμένων μέτρων, όπως τα μέτρα προώθησης και το σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, τα οποία είναι συγχρηματοδοτούμενα.

⁽⁴⁾ Οι αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις χορηγούνται για επιλέξιμες γεωργικές εκτάσεις, ανεξαρτήτως του εάν οι εκτάσεις αυτές χρησιμοποιούνται για παραγωγή ή όχι.

⁽⁵⁾ Ο αριθμός και η αξία των δικαιωμάτων κάθε γεωργού υπολογίζονται από τις εθνικές αρχές βάσει ενός από τα μοντέλα που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ.

⁽⁶⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία.

⁽⁷⁾ Οι συνδεδεμένες ενισχύσεις υπολογίζονται βάσει του αριθμού των διατηρούμενων ζώων (π.χ. θηλάζουσες αγελάδες, αιγοπρόβατα) και/ή του αριθμού των καλλιεργούμενων με συγκεκριμένο είδος εκταρίων (π.χ. βαμβάκι, ρύζι, ζαχαρότευτλα κ.λπ.).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

— Παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές, στις οποίες περιλαμβάνονται, παραδείγματος χάριν, η ειδική στήριξη για τον τομέα των οπωροκηπευτικών και τον αμπελοοινικό τομέα, η στήριξη για την προώθηση της κατανάλωσης γάλακτος και φρούτων στα σχολεία, τα επισιτιστικά προγράμματα, η στήριξη των τιμών στο πλαίσιο του προγράμματος POSEI⁽⁸⁾, οι παρεμβάσεις υπό μορφή αποθεματοποίησης και οι επιστροφές κατά την εξαγωγή (ανερχόμενες συνολικά σε 3 193 εκατομμύρια ευρώ το 2013).

3.4. Οι δαπάνες της ΚΓΠ τελούν σχεδόν αποκλειστικά υπό διαχείριση επιμεριζόμενη μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Οι δαπάνες διοχετεύονται μέσω 80 περίπου οργανισμών πληρωμών, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους. Οι λογαριασμοί και τα αρχεία πληρωμών των οργανισμών πληρωμών εξετάζονται από ανεξάρτητους φορείς ελέγχου (οργανισμούς πιστοποίησης), οι οποίοι υποβάλλουν ετησίως στην Επιτροπή πιστοποιητικά και εκθέσεις.

3.5. Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι για την κανονικότητα των άμεσων ενισχύσεων είναι η πιθανότητα καταβολής στρεμματικής ενίσχυσης είτε για μη επιλέξιμη έκταση είτε σε μη επιλέξιμο δικαιούχο είτε σε περισσότερους του ενός δικαιούχους για το ίδιο αγροτεμάχιο, ο εσφαλμένος υπολογισμός των δικαιωμάτων και η καταβολή πριμοδοτήσεων για ανύπαρκτα ζώα. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές, οι κύριοι κίνδυνοι για την κανονικότητα είναι η χορήγηση ενίσχυσης σε μη επιλέξιμους αιτούντες, ή για μη επιλέξιμες ή διογκωμένες δαπάνες, ή για μη επιλέξιμα προϊόντα.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

3.6. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1 του κεφαλαίου 1**. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 180 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε πράξεις από 17 κράτη μέλη⁽⁹⁾.

3.6.

⁽⁸⁾ Το πρόγραμμα POSEI είναι πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

⁽⁹⁾ Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) Στο πλαίσιο των δοκιμασιών πολλαπλής συμμόρφωσης, το Συνέδριο επικεντρώθηκε σε επιλεγείσες υποχρεώσεις⁽¹⁰⁾ σχετικά με την ΚΓΠΚ (καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση) και επέλεξε κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ)⁽¹¹⁾ για τις οποίες μπορούσαν να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία και να διατυπωθεί συμπέρασμα κατά τον χρόνο των επισκέψεων ελέγχου⁽¹²⁾.
- γ) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου⁽¹³⁾, εξετάστηκε το ΟΣΔΕ (ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου) σε τέσσερα κράτη μέλη⁽¹⁴⁾, το έργο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας ενίσχυσης της αξιοπιστίας⁽¹⁵⁾ στην Ιταλία και το σύστημα ελέγχου που εφαρμόζεται όσον αφορά τις ενισχύσεις της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών στην Πολωνία.
- δ) Εξετάστηκε η εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από την Επιτροπή.
- ε) Επίσης, το Συνέδριο εξέτασε τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών της ΓΔ AGRI. Τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών, τα οποία ισχύουν και για το παρόν κεφάλαιο, παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 (βλέπε σημεία 4.22 έως 4.27).

- β) Βλέπε απάντηση στο σημείο 3.13.

⁽¹⁰⁾ Αποφυγή της επέκτασης ανεπιθύμητης βλάστησης, διατήρηση των αναβαθμίδων, διατήρηση των ελαιώνων και τήρηση των ελάχιστων ρυθμών ανανέωσης ζωικού πληθυσμού ή των υποχρεώσεων κοπής της βλάστησης.

⁽¹¹⁾ Απαιτήσεις για την ΚΑΔ 4 (οδηγία για τη νιτρορρύπανση) και για τις ΚΑΔ 6 έως 8 (σχετικά με την αναγνώριση και καταγραφή των ζώων).

⁽¹²⁾ Οι υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης αποτελούν ουσιαστικές νομικές απαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να πληρούν όλοι οι αποδέκτες άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ. Αποτελούν τους βασικούς και, σε πολλές περιπτώσεις, τους μοναδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να δικαιολογείται η καταβολή του πλήρους ποσού της άμεσης ενίσχυσης, εξ ου και η απόφαση του Συνεδρίου να θεωρεί σφάλματα τις παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης.

⁽¹³⁾ Τα κράτη μέλη και τα ελεγχθέντα συστήματα επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, άρα δεν είναι δυνατό τα αποτελέσματα να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικά για την ΕΕ συνολικά.

⁽¹⁴⁾ Γερμανία (Bavaria), Ιρλανδία (Department of Agriculture, Fisheries and Food, DAFF), Ιταλία (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura, AGEA) και Γαλλία (Agence de Services et de Paiement, ASP).

⁽¹⁵⁾ Βλέπε σημείο 3.30.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

3.7. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.1**. Από τις 180 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 110 (61 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 101 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,6 % ⁽¹⁶⁾.

3.8. Τα προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο μπορούν να συμπεριληφθούν σε τέσσερις κύριες κατηγορίες:

- πληρωμές για αιτήσεις ενίσχυσης με διογκωμένο αριθμό επιλέξιμων εκταρίων ή ζώων,
- πληρωμές προς μη επιλέξιμους δικαιούχους ή για μη επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες,
- πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν χωρίς να έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης ⁽¹⁷⁾,
- πληρωμές που περιείχαν διοικητικά σφάλματα.

3.7. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση, στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι ανακτήσεις και τα διορθωτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν πριν από τους ελέγχους του Συνεδρίου. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι οι εν λόγω δαπάνες υπόκεινται σε διόρθωση σε μεταγενέστερα έτη μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που προκύπτουν από διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, καθώς και μέσω ανακτήσεων από δικαιούχους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του πολυετούς χαρακτήρα των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων.

Επιπλέον, όπως έχει ήδη επισημανθεί κατά τα προηγούμενα έτη, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το Συνέδριο ως προς τον χαρακτηρισμό των παραβάσεων όσον αφορά τις υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης ως προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων που αντιστοιχούν σε 0,5 ποσοστιαίες μονάδες και θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να συνεκτιμώνται στον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος της δήλωσης αξιοπιστίας.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας της ΓΔ AGRI για το 2013, οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που επέβαλε η Επιτροπή στα κράτη μέλη και οι ανακτήσεις από δικαιούχους που πραγματοποιήθηκαν για το ΕΓΤΕ ανήλθαν σε 575,89 εκατομμύρια ευρώ το 2013 (1,28 % των συνολικών δαπανών).

3.8.

⁽¹⁶⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,7 % και 5,5 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

⁽¹⁷⁾ Βλέπε σημείο 3.12.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

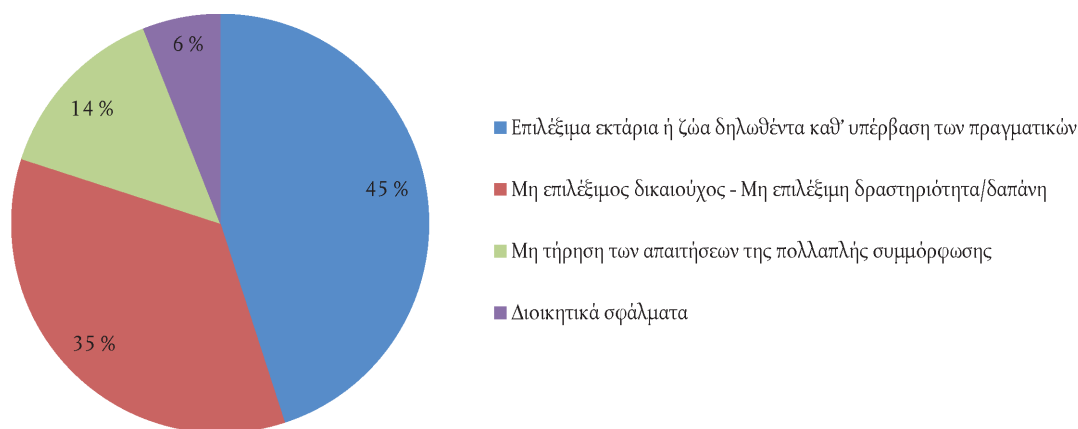
Ανάλυση του εκτιμώμενου πιθανότερου ποσοστού σφάλματος ανά είδος σφάλματος παρουσιάζεται στο **γράφημα 3.1**. Σε 33 περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων των τελικών δικαιούχων, οι εθνικές αρχές διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία (προερχόμενα, παραδείγματος χάριν, από τους τελικούς δικαιούχους, τους ελεγκτές τους ή από τους ελέγχους των ίδιων των εθνικών αρχών) ώστε να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να διορθώνουν τα σφάλματα πριν από την υποβολή της δήλωσης δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλα τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,1 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, για 24 περιπτώσεις, οι εθνικές αρχές ήταν υπεύθυνες για το σφάλμα που εντοπίστηκε από το Συνέδριο. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, αναπτύσσει μια σειρά διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν και, συνακόλουθα, τη μείωση του ποσοστού σφάλματος στο μέλλον. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2013 προσδιορίζονται 11 τέτοιες περιπτώσεις σε 9 κράτη μέλη όσον αφορά μέτρα στήριξης της αγοράς και 20 περιπτώσεις σε 6 κράτη μέλη όσον αφορά άμεσες ενισχύσεις. Μέχρι στιγμής, τα σχέδια δράσης έχουν αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικά. Η Επιτροπή διασφαλίζει επίσης ότι ο χρηματοπιστωτικός κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ που προκύπτει από τις εν λόγω ελλείψεις καλύπτεται πάντοτε μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται με τη διαδικασία πολυετούς εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Το Συνέδριο επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να είχαν εντοπίσει, διορθώσει και αποτρέψει έναν σχετικά σημαντικό αριθμό σφαλμάτων. Συνεπώς, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα προβλήματα δεν οφείλονται τόσο στο ίδιο το σύστημα όσο στις ελλείψεις κατά την εφαρμογή του από ορισμένα κράτη μέλη.

Γράφημα 3.1 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος



ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.9. Διαπιστώθηκαν σφάλματα σχετικά με δήλωση επιλέξιμων εκταρίων καθ' υπέρβαση των πραγματικών σε 69 πράξεις για 15 από τα 17 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη. Το ήμισυ των σφαλμάτων αυτών ανέρχεται σε λιγότερο από 2 %, με μικρό, κατά συνέπεια, αντίκτυπο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Τα σημαντικότερα σφάλματα στην κατηγορία αυτή αφορούσαν πληροφορίες για μη επιλέξιμες εκτάσεις που είχαν δηλωθεί ως επιλέξιμοι μόνιμοι βοσκότοποι (βλέπε πλαίσιο 3.1).

Πλαίσιο 3.1 — Παραδείγματα πληρωμών για επιλέξιμες εκτάσεις που δηλώθηκαν καθ' υπέρβαση των πραγματικών

Στην Ελλάδα, ένα αγροτεμάχιο που δηλώθηκε ως μόνιμος βοσκότοπος⁽¹⁸⁾ έτυχε ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΚΕΕ, ενώ στην πραγματικότητα καλυπτόταν με πυκνή χαμηλή βλάστηση, θάμνους και δένδρα, άρα θα έπρεπε να είχε εξαιρεθεί εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τις ενισχύσεις της ΕΕ. Το εν λόγω σφάλμα συνέβη διότι οι ελληνικές αρχές καταχώρισαν τέτοιου είδους εκτάσεις ως επιλέξιμους μόνιμους βοσκοτόπους στη βάση δεδομένων LPIS (σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων, Land Parcel Identification System)⁽¹⁹⁾.

Καταστάσεις κατά τις οποίες μόνιμοι βοσκότοποι των οποίων η έκταση δηλώθηκε καθ' υπέρβαση της πραγματικής έτυχαν άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ παρατηρήθηκαν επίσης στη Γερμανία (Σλέσβιχ-Χόλσταϊν), την Ιρλανδία, τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Ρουμανία⁽²⁰⁾.

3.10. Το Συνέδριο έχει αναφερθεί και σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του⁽²¹⁾ σε περιπτώσεις εσφαλμένης αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των εκτάσεων που περιλαμβάνουν οι βάσεις δεδομένων LPIS· επίσης, έχει εντοπίσει τέτοιες περιπτώσεις και στο πλαίσιο των ελέγχων συστημάτων του ΟΣΔΕ που διενεργήθηκαν το 2013 (βλέπε σημείο 3.20).

3.11. Το Συνέδριο εντόπισε τρεις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δραστηριότητα, ο δικαιούχος ή η δαπάνη δεν ήταν επιλέξιμα για ενίσχυση της ΕΕ, δύο εκ των οποίων αφορούν μέτρα στήριξης της αγорάς (βλέπε πλαίσιο 3.2).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.9. Η Επιτροπή θα συζητήσει περαιτέρω με το Συνέδριο σχετικά με την καταλληλότερη μεθοδολογία για τις μετρήσεις πεδίου, ιδίως όταν απαιτείται υπέρθεση των μετρήσεων με σύστημα GPS πάνω από τις ορθοφωτογραφίες προκειμένου να προσδιοριστεί η επιλέξιμη έκταση, παρότι αμφότερα τα στοιχεία βρίσκονται σε διαφορετικές κλίμακες, και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν συνεπείς οδηγίες από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Πλαίσιο 3.1 — Παραδείγματα πληρωμών για επιλέξιμες εκτάσεις που δηλώθηκαν καθ' υπέρβαση των πραγματικών

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμμερίζονται την άποψη του Συνεδρίου. Με τους ελέγχους που διενέργησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής εντοπίστηκαν παρόμοιες ανεπάρκειες. Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν παρακολουθούνται με διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, οι οποίες εγγυώνται την επαρκή κάλυψη του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων.

3.10. Στις καταστάσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες εκθέσεις του Συνεδρίου δόθηκε συνέχεια με διάφορες διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽¹⁸⁾ Η νομοθεσία της ΕΕ ορίζει ως μόνιμο βοσκότοπο τη γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωστών ή άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών τα οποία φύονται συνήθως σε φυσικούς βοσκότοπους.

⁽¹⁹⁾ Όσον αφορά το LPIS, βλέπε σημείο 3.20.

⁽²⁰⁾ Η Επιτροπή, στα παραρτήματα (σ. 130) της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της για το 2013, αναφέρει συστηματικές αδυναμίες που σχετίζονται με τους μόνιμους βοσκοτόπους στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία, την Αυστρία, την Πορτογαλία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία και Βόρεια Ιρλανδία).

⁽²¹⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2010, παράρτημα 3.2, για την Ισπανία (Εστρεμαδούρα και Καστίλη-Λα Μάντσα)· ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 3.20 και παράρτημα 3.2, για την Ισπανία (Γαλικία), την Ιταλία (Λομβαρδία) και την Αυστρία· ετήσια έκθεση για το 2012, παράρτημα 3.2, για το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία και Βόρεια Ιρλανδία).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.2 — Παράδειγμα πληρωμών για μη επιλέξιμες δραστηριότητες και προς μη επιλέξιμους δικαιούχους

Στην Ιταλία, χορηγήθηκαν ενισχύσεις για την προώθηση οίνου ⁽²²⁾ στις Ηνωμένες Πολιτείες και το Ισραήλ σε ένωση πέντε επιχειρηματιών, εκ των οποίων μόνο τέσσερις ήταν όντως οινοπαραγωγοί, και ως εκ τούτου επιλέξιμοι. Επιπλέον, το εγκεκριμένο έργο περιλάμβανε δαπάνες που αντιστοιχούσαν στο κόστος των υπηρεσιών ενός φορέα υλοποίησης. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι χορηγήθηκε ενίσχυση της ΕΕ για τις δαπάνες αυτές, μολονότι η ένωση είχε ενημερώσει εν συνεχεία τις ιταλικές αρχές ότι, σε αντίθεση με όσα προβλέπονταν στο εγκεκριμένο έργο, δεν είχε συνάψει σύμβαση με φορέα υλοποίησης.

3.12. Όλα τα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ επιβάλλουν στους δικαιούχους την υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης. Οι απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνουν, αφενός, τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ), οι οποίες αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων και, αφετέρου, τις υποχρεώσεις ΚΓΠΚ. Η μη συμμόρφωση των γεωργών με τις εν λόγω απαιτήσεις έχει ως συνέπεια τη μείωση του ποσού της ενίσχυσής τους.

3.13. Εκατόν εξήντα τέσσερις από τις δηλώσεις που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο υπάγονταν στις εν λόγω απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης, ενώ 44 από τους γεωργούς δεν συμμορφώθηκαν με τους κανόνες. Η συχνότητα μη συμμόρφωσης (25 % των σχετικών δηλώσεων, ποσοστό ανάλογο με εκείνο που ανέφεραν τα κράτη μέλη) είναι σχετικά υψηλή, με αντίκτυπο 0,5 εκατοστιαίας μονάδας στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.2 — Παράδειγμα πληρωμών για μη επιλέξιμες δραστηριότητες και μη επιλέξιμους δικαιούχους

Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι οι διατάξεις οι οποίες, κατά την άποψη του Συνεδρίου, δεν τηρήθηκαν από τις ιταλικές αρχές δεν συνιστούν απαιτήσεις της ΕΕ, αλλά αποτελούν μέρος των ιταλικών εκτελεστικών διατάξεων.

3.13. Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για τις πληρωμές της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων. Η πολλαπλή συμμόρφωση είναι ένας μηχανισμός με τον οποίο επιβάλλονται κυρώσεις στους γεωργούς όταν δεν τηρούν ορισμένους κανόνες που απορρέουν γενικά από άλλες πολιτικές εκτός της ΚΓΠ και ισχύουν για τους πολίτες της ΕΕ ανεξάρτητα από την ΚΓΠ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μειώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις σε σχέση με τις απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος όσον αφορά την ΚΓΠ.

Το ποσοστό σφάλματος του 0,5 % για την πολλαπλή συμμόρφωση έχει σημαντικό αντίκτυπο στο συνολικό ποσοστό σφάλματος του 3,6 %.

Επιπλέον, δεδομένου ότι οι μειώσεις λόγω παραβάσεων στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης εφαρμόζονται μόνο στις άμεσες ενισχύσεις και όχι στις μετρήσεις αγοράς, ο αντίκτυπος για τις άμεσες ενισχύσεις είναι ακόμη μεγαλύτερος.

Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι στο νέο νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ ο νομοθέτης επιβεβαίωσε τι εννοούσε ευθύς εξαρχής (και για την περίοδο 2007-2013 επίσης), και συγκεκριμένα ότι για όλες τις ενισχύσεις της ΚΓΠ «η επιβολή διοικητικής κύρωσης δεν επηρεάζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των ενισχύσεων επί των οποίων επεβλήθη» (άρθρο 97 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).

⁽²²⁾ Η νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση μέτρων προώθησης του οίνου σε τρίτες χώρες. Η ιταλική νομοθεσία εφαρμογής περιορίζει την ενίσχυση στους οινοπαραγωγούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.14. Οι συνηθέστερες παραβάσεις που παρατήρησε το Συνέδριο στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης αφορούν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων γνωστοποίησης όσον αφορά τις βάσεις δεδομένων για τα ζώα (βλέπε πλαίσιο 3.3).

Πλαίσιο 3.3 — Παράδειγμα σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης, οι μετακινήσεις, οι γεννήσεις και οι θάνατοι των ζώων πρέπει να γνωστοποιούνται προς καταχώριση στην εθνική βάση δεδομένων για τα ζώα εντός επτά ημερών. Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία), ένας γεωργός δεν είχε τηρήσει την προθεσμία γνωστοποίησης για 53 από 104 τέτοια γεγονότα.

Το Συνέδριο εντόπισε και άλλες περιπτώσεις μη τήρησης των υποχρεώσεων γνωστοποίησης όσον αφορά τις βάσεις δεδομένων για τα ζώα στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Δανία, τη Γερμανία (Βαυαρία και Σλέσβιχ-Χόλσταϊν), την Ιρλανδία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία.

3.15. Επίσης, το Συνέδριο εντόπισε ορισμένα διοικητικά σφάλματα στον τρόπο επεξεργασίας των αιτήσεων από τις εθνικές αρχές. Το συνηθέστερο σφάλμα στην κατηγορία αυτή αφορά την υπέρβαση του ανώτατου ορίου δικαιωμάτων βάσει του ΚΕΕ στη Γαλλία. Το σφάλμα αυτό εντοπίστηκε και στις 26 ελεγχθείσες πράξεις ΚΕΕ στο εν λόγω κράτος μέλος (βλέπε πλαίσιο 3.5).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.14. Σχετικά με τα σημαντικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν όσον αφορά την ταυτοποίηση και την καταγραφή των ζώων, η Επιτροπή συμφωνεί με την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή σε αυτές τις απαιτήσεις κατά τη διάρκεια των ελέγχων πολλαπλής συμμόρφωσης που διενεργεί.

Πλαίσιο 3.3 — Παράδειγμα σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου της στη Σκωτία το 2014, η Επιτροπή διαπίστωσε αδυναμίες στον έλεγχο της τήρησης των προθεσμιών γνωστοποίησης. Το εν λόγω θέμα θα παρακολουθείται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης σε όλα τα κράτη μέλη που υποβλήθηκαν σε έλεγχο από το Συνέδριο και σε πολλά εξ αυτών παρατηρήθηκαν αδυναμίες στον έλεγχο και στην επιβολή κυρώσεων όσον αφορά τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης και, γενικότερα, σε σχέση με την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων. Όταν εντοπίζεται μια συστηματική μη συμμόρφωση, η Επιτροπή πάντοτε την παρακολουθεί με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

3.15. Κατόπιν των δικών της ελέγχων, η Επιτροπή γνωρίζει την κατάσταση και παρακολουθεί το ζήτημα της ανεπάρκειας με τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών για τα αντίστοιχα οικονομικά έτη. Βλέπε περαιτέρω παρατηρήσεις στο πλαίσιο 3.5.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

3.16. Τα αποτελέσματα ⁽²³⁾ της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.2** ⁽²⁴⁾.

Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)

3.17. Το ΟΣΔΕ συνιστά το κύριο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου το οποίο λειτουργεί για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων καταβολής άμεσων ενισχύσεων. Καλύπτει ποσοστό άνω του 90 % των δαπανών του ΕΓΤΕ. Το σύστημα περιλαμβάνει βάσεις δεδομένων για τις εκμεταλλεύσεις και τις αιτήσεις ενίσχυσης, σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS), βάσεις δεδομένων για τα ζώα, καθώς και βάση δεδομένων για τα δικαιώματα στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΕ. Οι οργανισμοί πληρωμών διενεργούν διοικητικούς διασταυρωτικούς ελέγχους μεταξύ των εν λόγω βάσεων δεδομένων, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι οι πληρωμές αφορούν το ορθό ποσό και τον σχετικό επιλέξιμο δικαιούχο, για επιλέξιμες εκτάσεις ή ζώα. Πληρωμές πραγματοποιούνται μόνο για τις δηλώσεις που αξιολογούνται ως επιλέξιμες κατόπιν της διενέργειας όλων των αναγκαίων διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων (διοικητικοί έλεγχοι για το 100 % και επιτόπιοι έλεγχοι για το 5 % τουλάχιστον ⁽²⁵⁾).

3.16. Στο πλαίσιο του συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης, ο εντοπισμός των ελλείψεων αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των οργανισμών πληρωμών. Αυτό σημαίνει ότι το σύστημα παρακολούθησης και ο εσωτερικός έλεγχος του οργανισμού πληρωμών θα πρέπει να εντοπίζουν τις ελλείψεις σε πρώτο στάδιο σε περίπτωση που οι διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες δεν είναι αποτελεσματικές. Εν γένει, όταν οι οργανισμοί πληρωμών εντοπίζουν τις ελλείψεις, λαμβάνουν μέτρα για τη διόρθωσή τους. Η διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση έχει θεσπιστεί ώστε να εξασφαλίζεται ότι μπορούν να εφαρμόζονται καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις σε κράτη μέλη για δημοσιονομικό κίνδυνο που οφείλεται σε ανεπαρκείς ελέγχους ή για μη συμμόρφωση με βασικούς ελέγχους.

3.17. Ωστόσο, ενώ αναγνωρίζεται ότι αναπόφευκτα θα υπάρχουν πάντα ορισμένες αδυναμίες και ατέλειες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είναι της γνώμης ότι το ΟΣΔΕ στο σύνολό του παραμένει ένα σταθερό σύστημα για τη διαχείριση των δαπανών της ΚΓΠ.

⁽²³⁾ Δεδομένου ότι ο έλεγχος της ενίσχυσης της αξιοπιστίας στην Ιταλία δεν είχε σχεδιαστεί με σκοπό να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων, τα αποτελέσματά του δεν παρουσιάζονται στο **παράρτημα 3.2**, αλλά σε χωριστή ενότητα του παρόντος κεφαλαίου (σημεία 3.30-3.35).

⁽²⁴⁾ Οι διαπιστώσεις σχετικά με το ΟΣΔΕ, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στα δικαιώματα, ισχύουν επίσης για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που έχουν σχέση με τις εκτάσεις και τα ζώα, και τα οποία αναλύονται στο κεφάλαιο 4.

⁽²⁵⁾ Μεταξύ 20 % και 25 % των επιθεωρήσεων αυτών επιλέγονται τυχαία, ενώ οι υπόλοιπες μέσω εκτίμησης κινδύνου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.18. Το Συνέδριο αξιολόγησε τα εξής βασικά στοιχεία του ΟΣΔΕ:

- α) διαδικασίες διοικητικού ελέγχου και ποιότητα των βάσεων δεδομένων·
- β) συστήματα ελέγχου βασιζόμενα σε επιτόπιους ελέγχους·
- γ) διαδικασίες διασφάλισης της ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθεισών ενισχύσεων.

Διαδικασίες διοικητικού ελέγχου και ποιότητα των βάσεων δεδομένων

3.19. Οι διαδικασίες διοικητικού ελέγχου που εφαρμόζουν οι οργανισμοί πληρωμών απαιτούν τη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων μεταξύ όλων των βάσεων δεδομένων του ΟΣΔΕ, οσάκις αυτό είναι δυνατό και σκόπιμο ⁽²⁶⁾. Το Συνέδριο επαλήθευσε κατά πόσον οι βάσεις δεδομένων περιέχουν πλήρη και αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία, πραγματοποιούνται όλοι οι σχετικοί διασταυρωτικοί έλεγχοι και λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα.

3.20. Το LPIS είναι βάση δεδομένων η οποία περιέχει αρχείο με το σύνολο των γεωργικών εκτάσεων ενός κράτους μέλους, οι οποίες υποδιαιρούνται σε αγροτεμάχια αναφοράς, καθώς και τις επιλέξιμες εκτάσεις κάθε αγροτεμαχίου αναφοράς. Το LPIS βασίζεται σε σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών (Geographical Information System, GIS), το οποίο περιέχει δεδομένα σχετικά με τα όρια των αγροτεμαχίων, ψηφιοποιημένα και με γεωγραφική αναφορά, βάσει ορθοφωτογραφιών ⁽²⁷⁾. Το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις κατά τις οποίες η επιλεξιμότητα των εκτάσεων είχε καταχωριστεί λανθασμένα στις βάσεις δεδομένων του LPIS (βλέπε πλαίσιο 3.4).

Πλαίσιο 3.4 — Παραδείγματα ανακριβειών στις βάσεις δεδομένων LPIS

Στην Ιρλανδία, το Συνέδριο εξέτασε τις ορθοφωτογραφίες των αγροτεμαχίων που δηλώθηκαν από έξι δικαιούχους οι οποίοι επελέγησαν τυχαία και διαπίστωσε ότι, για τέσσερα από αυτά, δεν είχαν εξαιρεθεί από την επιλέξιμη έκταση που καταχωρίζεται στο LPIS μη επιλέξιμα στοιχεία (θάμνοι, κτίρια, οδοί πρόσβασης κ.λπ.) που ήταν σαφώς ορατά στις ορθοφωτογραφίες.

Στη Γαλλία, χορηγείται ενίσχυση της ΕΕ για ερεϊκώνες κατάλληλους για βόσκηση («landes et parcours»). Μολονότι οι εκτάσεις αυτές περιλαμβάνουν μείγμα επιλέξιμης πόσδους βλάστησης και μη επιλέξιμης χαμηλής βλάστησης, θάμνων κ.λπ., το γαλλικό LPIS τις καταχωρίζει ως πλήρως επιλέξιμες.

Πλαίσιο 3.4 — Παραδείγματα ανακριβειών στις βάσεις δεδομένων LPIS

Οι ελεγκτικές εργασίες της Επιτροπής έχουν ήδη αποκαλύψει τις ελλείψεις τόσο στην Ιρλανδία όσο και στη Γαλλία. Ως εκ τούτου, βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για αμφότερα τα εν λόγω κράτη μέλη. Ο κίνδυνος για το Ταμείο καλύπτεται και θα συνεχίσει να καλύπτεται συστηματικά με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή διαδικασιών πολυετούς εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽²⁶⁾ Άρθρα 28 και 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 316 της 2.12.2009, σ. 65).

⁽²⁷⁾ Οι ορθοφωτογραφίες είναι εναέριες φωτογραφίες που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των εκτάσεων που περιλαμβάνει το LPIS.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.21. Όσον αφορά τους διοικητικούς ελέγχους σχετικά με τα καθεστώτα ενίσχυσης βάσει της έκτασης, το Συνέδριο διαπίστωσε σημαντικές ελλείψεις σε δύο οργανισμούς πληρωμών (βλέπε πλαίσιο 3.5).

Πλαίσιο 3.5 — Παραδείγματα ανεπαρειών στις διαδικασίες διοικητικού ελέγχου

Το 2010 η Γαλλία χορήγησε δικαιώματα ενίσχυσης που υπερέβαιναν το εθνικό ανώτατο όριο δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ κατά 4,61 % ⁽²⁸⁾. Ωστόσο, οι γαλλικές αρχές, αντί να εφαρμόσουν μείωση κατά 4,61 % στις αξίες όλων των δικαιωμάτων, εφάρμοσαν μειώσεις κατά 3,92 %, 3,4 % και 3,31 % σε όλες τις πληρωμές ΚΕΕ για τα οικονομικά έτη 2011 έως 2013, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα οι εν λόγω πληρωμές να είναι υπερβολικά υψηλές ⁽²⁹⁾.

Στην Ιταλία, σε περισσότερες από 10 000 περιπτώσεις, χορηγήθηκαν ενισχύσεις για εκτάσεις που δηλώθηκαν εκπρόθεσμα, μολονότι η νομοθεσία της ΕΕ αποκλείει την καταβολή ενίσχυσης σε τέτοιου είδους περιπτώσεις ⁽³⁰⁾.

3.21. Βλέπε παρατηρήσεις στο πλαίσιο 3.5.

Πλαίσιο 3.5 — Παραδείγματα ανεπαρειών στις διαδικασίες διοικητικού ελέγχου

Κατόπιν των δικών της ελεγκτικών εργασιών, η Επιτροπή γνωρίζει την κατάσταση και παρακολουθεί το ζήτημα της ανεπάρκειας μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών για τα αντίστοιχα οικονομικά έτη. Ο κίνδυνος για το Ταμείο θα αξιολογηθεί και θα καλυφθεί με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Συστήματα ελέγχου βασισμένα σε επιτόπιους ελέγχους

3.22. Το Συνέδριο επαναδιενήργησε 82 επιτόπιες μετρήσεις που είχαν πραγματοποιήσει οι τέσσερις οργανισμοί πληρωμών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Μολονότι σε 21 περιπτώσεις ⁽³¹⁾ το αποτέλεσμα των μετρήσεων του Συνεδρίου διέφερε από αυτό των οργανισμών πληρωμών, σε 12 από τις περιπτώσεις αυτές οι διαφορές που παρατηρήθηκαν στις εκτάσεις δεν υπερέβαιναν τα 0,1 εκτάρια. Κατά συνέπεια, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, τα αποτελέσματα της επαναδιενέργειας των ελέγχων υπήρξαν ικανοποιητικά.

⁽²⁸⁾ Η υπέρβαση ανωτάτου ορίου σημειώθηκε όταν ορισμένα καθεστώτα συνδεδεμένων ενισχύσεων αποσυνδέθηκαν από την παραγωγή και εντάχθηκαν στο ΚΕΕ.

⁽²⁹⁾ Το Συνέδριο αναφέρθηκε στο ζήτημα αυτό στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2011 (βλέπε πλαίσιο 3.2) και στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2012 (βλέπε πλαίσιο 3.1).

⁽³⁰⁾ Βλέπε άρθρο 23 παράγραφος 2 τελευταίο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009.

⁽³¹⁾ Έξι περιπτώσεις στην Ιταλία, οκτώ περιπτώσεις στην Ιρλανδία, τέσσερις περιπτώσεις στη Γερμανία (Βαυαρία) και τρεις περιπτώσεις στη Γαλλία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Διαδικασίες διασφάλισης της ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθεισών ενισχύσεων

3.23. Δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ ⁽³²⁾, τα κράτη μέλη πρέπει να ανακτούν τα ποσά τα οποία απωλέσθησαν λόγω παρατυπιών ή αμέλειας και να δρομολογούν τη διαδικασία εντός ενός έτους από τη στιγμή που λαμβάνουν γνώση της ζημίας. Εάν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά δεν ανακτηθούν εντός τετραετίας (ή εντός οκτώ ετών εάν η ανάκτηση αποτελεί αντικείμενο προσφυγής στα εθνικά δικαστήρια), η ζημία πρέπει να κατανέμεται ισομερώς μεταξύ του κράτους μέλους και της ΕΕ ⁽³³⁾.

3.24. Στην Ιρλανδία, το Συνέδριο παρατήρησε ότι οι οφειλές που αφορούν το έτος υποβολής δηλώσεων 2008 ή νωρίτερα είχαν κοινοποιηθεί στους οφειλέτες με σημαντική καθυστέρηση και δεν είχε εφαρμοστεί σχετικά καμία διαδικασία ανάκτησης ή εκτέλεσης επί σειρά ετών. Έως το τέλος του 2012, από τα 6,7 εκατομμύρια ευρώ των οφειλών που συνδέονταν με τα εν λόγω έτη υποβολής δηλώσεων, συνολικά 2,3 εκατομμύρια ευρώ βάρυναν την ΕΕ στο πλαίσιο του κανόνα επιμερισμού του 50/50, ενώ άλλα 0,7 εκατομμύρια ευρώ διεγράφησαν και βάρυναν εξ ολοκλήρου τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

3.25. Όταν υπάρχει απώλεια ποσών λόγω διοικητικού σφάλματος, ο κανόνας επιμερισμού του 50/50 δεν ισχύει και το κράτος μέλος πρέπει να αποδώσει ολόκληρο το ποσό στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι ιταλικές αρχές δεν είχαν καταγράψει με αξιόπιστο τρόπο εάν οι οφειλές προέκυψαν λόγω παρατυπίας ή διοικητικού σφάλματος. Ως αποτέλεσμα, τα ποσά που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή ως προκύψαντα από διοικητικά σφάλματα ήταν αναξιόπιστα, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει δυνητικά σε περιττή επιβάρυνση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.23. Το ζήτημα του κατά πόσον οι εθνικές αρχές ενήργησαν αμελώς προέκυψε επίσης από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ). Προκειμένου να απαλλάσσονται από την υποχρέωσή τους να διορθώνουν το ταχύτερο δυνατό τις παρατυπίες και να θεωρείται ότι επιδεικνύουν επιμέλεια ως προς το εν λόγω ζήτημα, τα κράτη μέλη οφείλουν να:

- κινούν διαδικασία ανάκτησης εντός 4 ετών από την πρώτη ένδειξη ότι διαπράχθηκε παρατυπία
- κινούν διαδικασία ανάκτησης εντός 1 έτους από την πρώτη διοικητική ή δικαστική διαπίστωση
- δίνουν συνέχεια στην εθνική διαδικασία ανάκτησης εντός 1 έτους από το τελευταίο συμβάν ή μέτρο που είναι συναφές με αυτήν τη διαδικασία ανάκτησης
- τηρούν τις αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας με στόχο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

3.24. Κατόπιν των δικών της ελεγκτικών εργασιών και της επανεξέτασης της τελευταίας έκθεσης του οργανισμού πιστοποίησης, η Επιτροπή είναι ενήμερη για ορισμένες από τις ελλείψεις στην Ιρλανδία που περιγράφει το Συνέδριο και επί του παρόντος βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, στο πλαίσιο της οποίας αξιολογούνται τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα. Μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας, ο συνολικός εντοπισθείς κίνδυνος για το ταμείο θα καλυφθεί με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες θα υπολογιστούν βάσει των πληροφοριών που θα παράσχει ο οργανισμός πιστοποίησης.

3.25. Κατόπιν των δικών της ελεγκτικών εργασιών, η Επιτροπή είναι ενήμερη για ορισμένες ελλείψεις στη διαχείριση του χρέους στην Ιταλία, οι οποίες παρακολουθούνται στο πλαίσιο μιας σειράς διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Επιπλέον, τον Ιούνιο του 2014 η Επιτροπή πραγματοποίησε αποστολή στην Ιταλία προκειμένου να αποσαφηνίσει περαιτέρω την κατάσταση σχετικά με τις παρατυπίες. Οποιοσδήποτε κίνδυνος για το Ταμείο θα καλυφθεί με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

⁽³²⁾ Άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

⁽³³⁾ Άρθρο 32 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνολική αξιολόγηση του ΟΣΔΕ

3.26. Συνολικά, το ΟΣΔΕ διαδραματίζει βασικό ρόλο όσον αφορά την πρόληψη και τη μείωση των σφαλμάτων που περιέχουν οι δηλώσεις των γεωργών. Ωστόσο, οι συνεχιζόμενες αδυναμίες όσον αφορά την εξαίρεση των μη επιλέξιμων εκτάσεων από το LPIS και τη διοικητική μεταχείριση των δηλώσεων συμβάλλουν σημαντικά στο επίπεδο των σφαλμάτων που απομένουν στις πληρωμές προς τους γεωργούς.

3.27. Όσον αφορά τα ανακριβή δεδομένα σχετικά με την επιλεξιμότητα εκτάσεων που καταχωρίζονται στο LPIS, τα σφάλματα αυτά συχνά προκύπτουν είτε λόγω ανεπαρκούς ερμηνείας των ορθοφωτογραφιών είτε λόγω της χρήσης εσφαλμένων κριτηρίων επιλεξιμότητας από το κράτος μέλος (βλέπε σημεία 3.9 και 3.10, καθώς και πλαίσιο 3.4).

3.28. Όσον αφορά την εσφαλμένη διοικητική μεταχείριση των αιτήσεων ενίσχυσης, τα σφάλματα αυτά προκύπτουν λόγω εσφαλμένης εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ ή λόγω παράλειψης, εκ μέρους των κρατών μελών, να διορθώσουν τα σφάλματα των συστημάτων που τους επισημαίνονται (βλέπε πλαίσιο 3.5 και υποσημείωση 29).

3.29. Παρά τις αδυναμίες στο LPIS και στους διοικητικούς ελέγχους, οι οποίες εντοπίστηκαν με τον έλεγχο, το Συνέδριο φρονεί ότι, βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου του, το ΟΣΔΕ συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των ποσοστών σφάλματος στις δαπάνες που καλύπτει. Αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης στο χαμηλό ποσοστό σφαλμάτων που περιέχουν οι δαπάνες των οποίων η διαχείριση ασκείται στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ, σε σύγκριση με το υψηλό ποσοστό σφάλματος που εντοπίστηκε στα μέτρα στήριξης της αγοράς, όπως ανέφερε η Επιτροπή στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013 (βλέπε σημεία 3.40 και 3.41).

Αξιολόγηση της διαδικασίας ενίσχυσης της αξιοπιστίας

3.30. Το 2010 η Επιτροπή θέσπισε, σε εθελοντική βάση, τη «διαδικασία ενίσχυσης της αξιοπιστίας». Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, η οποία στηρίζεται σε κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής, ένας ανεξάρτητος φορέας ελέγχου που ορίζεται από το κράτος μέλος διατυπώνει γνώμη όχι μόνο σχετικά με την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αλλά και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στην ΕΕ, βάσει λεπτομερούς εξέτασης αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων. Το δείγμα επιλέγεται τυχαία μεταξύ των αιτήσεων που ελέγχθηκαν επί τόπου από τον οργανισμό πληρωμών.

3.26. Στόχος του ΟΣΔΕ είναι να αποτρέπει καταρχάς την καταχώριση μη επιλέξιμων δηλώσεων. Όταν εφαρμόζεται ορθά, ο διοικητικός έλεγχος διασταύρωσης όλων των δηλώσεων καθιστά δυνατό τον εντοπισμό της πλειονότητας των σφαλμάτων που υπάρχουν στις δηλώσεις που καταχωρίζονται στο σύστημα. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στην ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχουν οι βάσεις δεδομένων, δεδομένου ότι αποτελούν βασικό στοιχείο για τη διασφάλιση ορθής διαχείρισης και ελέγχου. Όταν εντοπίζονται ελλείψεις, ζητείται από τα κράτη μέλη να τις αντιμετωπίζουν. Επιπλέον, ο κίνδυνος για το Ταμείο καλύπτεται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Ενώ αναγνωρίζεται ότι αναπόφευκτα θα υπάρχουν πάντα ορισμένες αδυναμίες και ατέλειες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είναι της γνώμης ότι το ΟΣΔΕ στο σύνολό του, όταν εφαρμόζεται ορθά, παραμένει ένα σταθερό σύστημα για τη διαχείριση των δαπανών της ΚΓΠ.

3.27. Βλέπε απάντηση στο σημείο 3.26.

3.28. Βλέπε απάντηση στο σημείο 3.26.

3.29. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο όσον αφορά τη θετική συμβολή του ΟΣΔΕ στο επίπεδο σφάλματος. Ο ρόλος του ΟΣΔΕ όσον αφορά το σφάλμα έχει προληπτικό, ανιχνευτικό και διορθωτικό χαρακτήρα. Ωστόσο, η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι, λόγω της πολυμορφίας και της στοχευμένης φύσης των διαφόρων μέτρων στήριξης της αγοράς, δεν θα ήταν δυνατή η επέκταση του ΟΣΔΕ για την κάλυψή τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.31. Όταν το κράτος μέλος μπορεί να πιστοποιήσει, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται από την Επιτροπή, ότι το ποσοστό σφάλματος που διαπιστώθηκε στο τυχαίο δείγμα το οποίο ελέγχθηκε επί τόπου δεν υπερβαίνει το 2 % επί τουλάχιστον δύο συναπτά έτη, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αντικαταστήσει τους φυσικούς επιτόπιους ελέγχους με ελέγχους βάσει ορθοφωτογραφιών⁽³⁴⁾.

3.32. Η Ιταλία εφάρμοσε αναδρομικά τη διαδικασία ενίσχυσης της αξιοπιστίας το 2012 για τα έτη υποβολής δηλώσεων 2010, 2011 και 2012, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος ήταν κάτω του 2 % για τα εν λόγω έτη. Κατά συνέπεια, η Ιταλία αποφάσισε να μειώσει το ποσοστό των επιτόπιων επιθεωρήσεων της σε 1 % από το έτος υποβολής δηλώσεων 2012 και εξής.

3.33. Το Συνέδριο εξέτασε τις εργασίες του ιταλικού φορέα ελέγχου για το έτος υποβολής δηλώσεων 2011 και διαπίστωσε ότι το δείγμα, το οποίο δεν είχε καταρτιστεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής, δεν ήταν αντιπροσωπευτικό. Επιπλέον, ο φορέας ελέγχου δεν εξέτασε τη διοικητική μεταχείριση των δηλώσεων, σε αντίθεση με τη διαδικασία που ορίζεται στις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΕ.

3.34. Από τις 133 πράξεις που ελέγχθηκαν από τον ιταλικό φορέα ελέγχου για το έτος υποβολής δηλώσεων 2011, το Συνέδριο εξέτασε τυχαία επιλογή 60 πράξεων και διαπίστωσε ότι εννέα πράξεις περιείχαν διοικητικά σφάλματα που δεν είχαν εντοπιστεί. Σε έξι από τις επτά περιπτώσεις που επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, το Συνέδριο πραγματοποίησε μετρήσεις επί τόπου και διαπίστωσε ότι η επιλέξιμη έκταση που καθορίστηκε από τον φορέα ελέγχου ήταν εσφαλμένη.

3.35. Λόγω των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στις 60 εξετασθείσες πράξεις, το Συνέδριο φρονεί ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε από τον ιταλικό φορέα ελέγχου δεν ήταν επαρκής ώστε να δικαιολογηθεί η μετέπειτα μείωση του ποσοστού των επιτόπιων επιθεωρήσεων από τις ιταλικές αρχές.

Σύστημα ελέγχου όσον αφορά τις ενισχύσεις της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών

3.36. Όσον αφορά τα κράτη μέλη που προσχώρησαν το 2004 ή αργότερα⁽³⁵⁾, οι ενισχύσεις της ΕΕ διατίθενται σε ομάδες παραγωγών για επενδύσεις οι οποίες είναι απαραίτητες ώστε να αναγνωριστούν στη συνέχεια ως οργάνωση παραγωγών⁽³⁶⁾. Η αναγνώριση αυτή πρέπει να επιτευχθεί εντός πενταετίας κατ' ανώτατο όριο. Η ομάδα παραγωγών μπορεί να συσταθεί με πρωτοβουλία των γεωργών που καλλιεργούν ένα ή περισσότερα από τα προϊόντα του τομέα των οπωροκηπευτικών. Η ΕΕ συγχρηματοδοτεί το 50 % του επιλέξιμου κόστους των εν λόγω επενδύσεων.

⁽³⁴⁾ Επιπλέον προϋπόθεση είναι να έχει αξιολογηθεί το LPIS ως αξιόπιστο από το εν λόγω κράτος μέλος.

⁽³⁵⁾ Το καθεστώς αυτό ισχύει εξίσου για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ και τα μικρά νησιά του Αιγαίου.

⁽³⁶⁾ Οι οργανώσεις παραγωγών είναι οι βασικοί παράγοντες του καθεστώτος για τα οπωροκηπευτικά. Παρέχουν στα μέλη τους τεχνική βοήθεια και συγκεντρώνουν τις προμήθειές τους. Η αναγνώρισή τους υπόκειται σε σειρά προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον καλλιεργητικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των αποβλήτων και της ύπαρξης ορθής εμπορικής και λογιστικής διαχείρισης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.31. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει ότι δεν εκπληρώθηκαν οι νόμιμες προϋποθέσεις, αυτό θα αντιμετωπιστεί ως έλλειψη στο σύστημα ελέγχου και οποιοσδήποτε κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ θα καλυφθεί με καθαρή δημοσιονομική διόρθωση.

3.35. Η μείωση των φυσικών επιτόπιων ελέγχων από τις ιταλικές αρχές θα παρακολουθείται στο πλαίσιο διαδικασιών ελέγχου της συμμόρφωσης και ο κίνδυνος για το Ταμείο θα καλυφθεί με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.37. Το Συνέδριο εξέτασε το σύστημα ελέγχου που εφαρμόζεται όσον αφορά τις ενισχύσεις της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών στην Πολωνία⁽³⁷⁾. Στο πλαίσιο των πολωνικών κανόνων, μια ομάδα παραγωγών μπορεί να αναγνωριστεί μόνον εάν περιλαμβάνει τουλάχιστον πέντε μέλη και με την προϋπόθεση ότι κανένα από τα μέλη δεν κατέχει άνω του 20 % των δικαιωμάτων ψήφου στην ομάδα. Προκειμένου να αναγνωριστούν ως ομάδα παραγωγών, οι αιτούντες πρέπει να υποβάλουν σχέδιο αναγνώρισης⁽³⁸⁾. Επιπλέον, η νομοθεσία της ΕΕ⁽³⁹⁾ προβλέπει ότι η συγκέντρωση της προσφοράς και η διάθεση στην αγορά των προϊόντων των μελών της ομάδας πρέπει να αποτελεί την κύρια δραστηριότητα της ομάδας παραγωγών και ότι η μη τήρηση του όρου αυτού συνεπάγεται ανάκληση της αναγνώρισης.

3.38. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου αποκαλύφθηκαν σημαντικές ανεπάρκειες όσον αφορά τις ελεγκτικές διαδικασίες που εφαρμόστηκαν για τη χορήγηση της αναγνώρισης σε ομάδες παραγωγών. Από τις 40 περιπτώσεις που εξέτασε το Συνέδριο, εντόπισε 9 κατά τις οποίες οι ομάδες δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι απαιτήσεις όσον αφορά τον ελάχιστο αριθμό μελών και το ανώτατο όριο δικαιωμάτων ψήφου καλύφθηκαν με τη διαίρεση εκμεταλλεύσεων αμέσως πριν από την υποβολή του σχεδίου αναγνώρισης ή με τη δημιουργία χωριστών νομικών οντοτήτων που ανήκουν σε μέλη της ομάδας. Σε τρεις περιπτώσεις, η παραγωγή της ομάδας δεν τοποθετήθηκε στην αγορά από την ομάδα αλλά από ένα ή δύο μέλη της ή από εταιρείες που τους ανήκουν. Οι έλεγχοι της Επιτροπής έχουν ήδη καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες στις διαδικασίες έγκρισης των σχεδίων αναγνώρισης ομάδων παραγωγών στην Πολωνία. Ως αποτέλεσμα, η Επιτροπή, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, διατύπωσε επιφύλαξη βάσει της εκτίμησης ότι το 25 % των συνολικών δαπανών στο πλαίσιο του μέτρου βρίσκονται σε κίνδυνο.

3.38. Στόχος των ομάδων παραγωγών είναι να αποκτήσουν αναγνώριση ως οργανώσεις παραγωγών εντός χρονικού διαστήματος πέντε ετών. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι έχει επίσης εντοπίσει ελλείψεις κατά τους ελέγχους που διενήργησε στις ομάδες παραγωγών. Από τις 14 Φεβρουαρίου 2014 έχει δρομολογηθεί διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Τα σχετικά πορίσματα οδήγησαν στη διατύπωση επιφύλαξης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2013 και σε αίτημα για λήψη διορθωτικών μέτρων όσον αφορά τους ελέγχους πριν από την έγκριση (τροποποιήσεων) των σχεδίων αναγνώρισης και πριν από την καταβολή των ενισχύσεων, καθώς και στην ανάληψη ενεργειών για τις απαιτούμενες ανακτήσεις των αχρεωστήτως καταβληθεισών ενισχύσεων από δικαιούχους. Οι πολωνικές αρχές έχουν επίσης ζητήσει τη δρομολόγηση σχεδίου δράσης, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αναθεώρησης όλων των σχεδίων αναγνώρισης. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή του σχεδίου δράσης. Η μη εφαρμογή του σχεδίου δράσης θα έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή/μείωση των πληρωμών της ΕΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι οι κανόνες της ΕΕ δεν εμποδίζουν την αναγνώριση μιας ομάδας παραγωγών μόνο λόγω του ότι έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό μελών ή το ανώτατο όριο δικαιωμάτων ψήφου λίγο πριν από τη δημιουργία της. Ομοίως, οι κανονιστικές διατάξεις για τις ομάδες παραγωγών δεν αποκλείουν την εξωτερική ανάθεση πωλήσεων σε ή από σημαντικό μέλος κατά τη μεταβατική περίοδο.

⁽³⁷⁾ Οι συνολικές δαπάνες της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών ανήλθαν σε 343 εκατομμύρια ευρώ το 2013, εκ των οποίων το 90 % περίπου διατέθηκε στην Πολωνία.

⁽³⁸⁾ Το σχέδιο προσδιορίζει τα διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού, καθώς και τις επενδύσεις και ενέργειες που απαιτούνται για την αναγνώριση ως οργανώσης παραγωγών κατά το τέλος της περιόδου αναγνώρισης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι επενδύσεις αυτές περιλαμβάνουν την αγορά υπαρχόντων μηχανημάτων από τα μέλη της ομάδας.

⁽³⁹⁾ Άρθρο 28 παράγραφος 1, άρθρο 43, άρθρο 116 παράγραφος 1 και άρθρο 118 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής (ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1) και άρθρο 41 παράγραφος 1, άρθρο 114 παράγραφος 1 και άρθρο 116 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής (ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος από την Επιτροπή

3.39. Η ΓΔ AGRI, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, προβαίνει σε εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος, ήτοι του βαθμού στον οποίο οι πράξεις εξακολουθούν να περιέχουν σφάλμα μετά την εφαρμογή των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου. Τα εναπομένοντα ποσοστά σφάλματος για τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα στήριξης της αγοράς υπολογίζονται κατ' αρχάς χωριστά.

3.40. Για τις άμεσες ενισχύσεις, το σημείο εκκίνησης για τον προσδιορισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος είναι τα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν τα κράτη μέλη στις στατιστικές των επίδεωρήσεών τους. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εν λόγω στατιστικές δεν καλύπτουν όλες τις συνιστώσες του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος και δεν είναι πάντοτε αξιόπιστες, η ΓΔ AGRI προέβη σε χωριστή εκτίμηση για κάθε οργανισμό πληρωμών βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των διαπιστώσεων ελέγχου του Συνεδρίου. Ανάλογα με την έκταση των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν, αναπροσάρμοσε προς τα άνω έως και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες τα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν 42 από τους 66 οργανισμούς πληρωμών οι οποίοι διαχειρίζονται άμεσες ενισχύσεις. Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος που εκτιμήθηκε για τις άμεσες ενισχύσεις ανέρχεται στο 2,33 % του συνόλου των δαπανών⁽⁴⁰⁾.

3.41. Όσον αφορά τα μέτρα στήριξης της αγοράς, το εναπομένον ποσοστό σφάλματος δεν προσδιορίζεται για κάθε οργανισμό πληρωμών, αλλά συνολικά για όλα τα μέτρα, βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριακών στοιχείων ελέγχου. Εκτιμάται στο 7,44 % επί του συνόλου των δαπανών.

3.39. Το 2012 η ΓΔ AGRI προσάρμοσε τη μέθοδό της για την εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος κατά τρόπο πιο ολοκληρωμένο, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες (τις δικές της εκθέσεις ελέγχου, εκείνες του Συνεδρίου και εκείνες των οργανισμών πιστοποίησης). Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012 και επεκτάθηκε, σύμφωνα με σύσταση του Συνεδρίου (στην ετήσια έκθεσή του για το 2012), σε όλες τις δαπάνες της ΚΓΠ κατόπιν περαιτέρω αποσαφήνισης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013.

Η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος θα αναπτυχθεί περαιτέρω το επόμενο έτος (ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014) βάσει μιας πολυετούς σωρευτικής προσέγγισης που θα αντικατοπτρίζει τον αντίκτυπο των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλει η Επιτροπή εκ των υστέρων (και των ανακτήσεων από δικαιούχους στις οποίες προβαίνουν τα ίδια τα κράτη μέλη) στον υπολειπόμενο κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

⁽⁴⁰⁾ Το ποσοστό αυτό είναι πάνω από τρεις φορές υψηλότερο από το σταθμισμένο μέσο ποσοστό σφάλματος, ύψους 0,69 %, που υπολογίστηκε βάσει των στατιστικών τις οποίες διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.42. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτίμησε ότι το συνολικό εναπομένον ποσοστό σφάλματος για τις πληρωμές του ΕΓΤΕ για το 2013 είναι 2,69 %. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η νέα προσέγγιση, η οποία λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τα στοιχεία ελέγχου που παρέχονται από τα κράτη μέλη αλλά και άλλα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, αποτελεί βελτίωση για τον υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος.

3.43. Ωστόσο, το Συνέδριο παρατηρεί ότι τα αποτελέσματα της προσέγγισης αυτής καταδεικνύουν ότι οι στατιστικές των επιθεωρήσεων των κρατών μελών, οι δηλώσεις των διευθυντών των οργανισμών πληρωμών και οι εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης παρέχουν περιορισμένη μόνο διασφάλιση. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι οι διευθυντές όλων πλην ενός (Ισπανία, Πριγκιπάτο Αστουριών) από τους 81 οργανισμούς πληρωμών είχαν διατυπώσει δηλώσεις αξιοπιστίας χωρίς επιφύλαξη⁽⁴¹⁾, καθώς και από το ότι οι οργανισμοί πιστοποίησης διατύπωσαν θετικά συμπεράσματα όσον αφορά την ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων και των σχετικών στατιστικών για 79 από τους οργανισμούς πληρωμών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.42. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την εκτίμηση του Συνεδρίου ότι η νέα της μεθοδολογία για τον υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος αποτελεί βελτίωση.

Σύμφωνα με σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ΓΔ AGRI εφαρμόζει μια νέα προσέγγιση για την εκτίμηση των εναπομένων ποσοστών σφάλματος, η οποία λαμβάνει υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες, και ιδίως τους ελέγχους που διενήργησε τόσο η ΓΔ AGRI όσο και το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τα τελευταία τρία έτη. Ο πιθανός αντίκτυπος των εντοπιζόμενων ανεπαρειών στο ποσοστό σφάλματος εκτιμάται και προστίθεται ως συμπλήρωμα στο ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το οικείο κράτος μέλος στο επίπεδο κάθε οργανισμού πληρωμών, με αποτέλεσμα η εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος να είναι πιο ρεαλιστική και πιο ακριβής. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στις άμεσες ενισχύσεις για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2012 έχει αναπτυχθεί περαιτέρω και, σύμφωνα με σύσταση του Συνεδρίου, έχει επεκταθεί σε όλες τις δαπάνες της ΚΓΠ στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013.

3.43. Κάθε επίπεδο διασφάλισης της αξιοπιστίας μπορεί να μην επαρκεί από μόνο του. Γι' αυτό τον λόγο, η Επιτροπή έχει ενσωματώσει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες ούτως ώστε η εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος να είναι όσο το δυνατόν πιο εμπεριστατωμένη.

⁽⁴¹⁾ Στο πλαίσιο του προτύπου αξιοπιστίας που χρησιμοποιεί η Επιτροπή, οι διευθυντές των οργανισμών πληρωμών υποβάλλουν τις δηλώσεις αξιοπιστίας τους δηλώνοντας ότι έχουν θεσπίσει ένα σύστημα το οποίο παρέχει εύλογη διασφάλιση ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013

3.44. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 3,6 %,

- εκ των πέντε εξετασθέντων συστημάτων ελέγχου, ένα αξιολογήθηκε ως αποτελεσματικό, δύο αξιολογήθηκαν ως μερικώς αποτελεσματικά και δύο ως μη αποτελεσματικά.

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

3.44.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση, στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι ανακτήσεις και τα διορθωτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν πριν από τους ελέγχους του Συνεδρίου. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι οι εν λόγω δαπάνες υπόκεινται σε διόρθωση σε μεταγενέστερα έτη μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που προκύπτουν από διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, καθώς και μέσω ανακτήσεων από δικαιούχους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του πολυετούς χαρακτήρα των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων.

Επιπλέον, δεν συμφωνεί με το Συνέδριο ως προς τον χαρακτηρισμό των παραβάσεων όσον αφορά τις υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης ως προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων και θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να συνεκτιμώνται στον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος της δήλωσης αξιοπιστίας.

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 287 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η δήλωση αξιοπιστίας αφορά την «ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων».

Ωστόσο, οι παραβάσεις όσον αφορά τις υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης δεν επηρεάζουν ούτε την επιλεξιμότητα των γεωργών για στήριξη στο πλαίσιο της ΚΓΠ (1ος και 2ος πυλώνες) ούτε την κανονικότητα των πληρωμών. Η επιλεξιμότητα των δαπανών δεν εξαρτάται από το αν ο γεωργός εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης που υπέχει και, συνεπώς, η αθέτηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνεπάγεται πλήρη ή μερική απώλεια του δικαιώματος του γεωργού για ενίσχυση στο πλαίσιο της ΚΓΠ, ωστόσο επιφέρει την επιβολή μειώσεων οι οποίες υπόκεινται σε ειδικές προϋποθέσεις, διαφορετικές από εκείνες που αφορούν την επιλεξιμότητα.

Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι στο νέο νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ ο νομοθέτης επιβεβαίωσε τι εννοούσε ευθύς εξαρχής, και για την περίοδο 2007-2013 επίσης, και συγκεκριμένα ότι για όλες τις ενισχύσεις της ΚΓΠ «η επιβολή διοικητικής κύρωσης δεν επηρεάζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των ενισχύσεων επί των οποίων επεβλήθη» (άρθρο 97 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

3.45. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 3.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε έξι συστάσεις, εκ των οποίων τρεις υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον, ενώ τρεις υλοποιήθηκαν μερικώς.

3.46. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι το ΟΣΔΕ αξιοποιείται πλήρως. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως προσπάθειες να διασφαλιστεί ότι:
 - η επιλεξιμότητα και το μέγεθος των αγροτεμαχίων, ιδίως των μόνιμων βοσκοτόπων, αξιολογούνται και καταγράφονται ορθά από τα κράτη μέλη βάσει των εφαρμοστέων κριτηρίων της ΕΕ, μέσω ολοκληρωμένης ανάλυσης των πλέον πρόσφατων ορθοφωτογραφιών (βλέπε σημεία 3.9, 3.10 και 3.20),
 - λαμβάνονται άμεσα διορθωτικά μέτρα από τα κράτη μέλη στα οποία διαπιστώθηκε ότι το ΟΣΔΕ επηρεάζεται από συστημικά σφάλματα, ιδίως όσον αφορά τη λανθασμένη διοικητική μεταχείριση των αιτήσεων ενίσχυσης (βλέπε σημείο 3.15 και πλαίσιο 3.5),
 - οι λογαριασμοί οφειλετών των κρατών μελών περιέχουν πλήρη και αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το ύψος και τη φύση των χρεών και ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικές διαδικασίες ανάκτησης/εκτέλεσης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση (βλέπε σημεία 3.24 και 3.25).
- **Σύσταση 2:** Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι η διαδικασία ενίσχυσης της αξιοπιστίας εφαρμόζεται αποτελεσματικά, προκειμένου να βελτιωθούν η ποιότητα και η συγκρισιμότητα των εργασιών που εκτελούνται από τους φορείς ελέγχου, καθώς και ότι λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα όσον αφορά την αδικαιολόγητη μείωση, εκ μέρους των ιταλικών αρχών, του ποσοστού των επιτόπιων επιδεωρήσεων (βλέπε σημεία 3.30 έως 3.35).
- **Σύσταση 3:** Η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί ενεργά την εφαρμογή διορθωτικών μέτρων σχετικών με τις ελλείψεις στο σύστημα ελέγχου που εφαρμόζεται όσον αφορά τις ενισχύσεις της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών στην Πολωνία (βλέπε σημεία 3.36 έως 3.38).

3.46.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι διασφαλίζει τα οικονομικά συμφέροντα του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Προκειμένου να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των νέων κανόνων για τις άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, δημιουργήθηκε ειδικά γι' αυτό τον σκοπό μια νέα μονάδα στο πλαίσιο της ΓΔ AGRI.

Επιπλέον, οι ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση με στοχευμένα και ολοκληρωμένα σχέδια δράσης. Όταν οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαπιστώσουν τέτοιου είδους προβλήματα κατά τη διάρκεια των ελέγχων τους, ζητούν από το κράτος μέλος να λάβει διορθωτικά μέτρα. Στις περιπτώσεις όπου το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ, το κράτος μέλος υποχρεούται να εφαρμόσει σχέδιο διορθωτικών μέτρων το οποίο παρακολουθείται στενά από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Μέχρι στιγμής, τα εν λόγω σχέδια έχουν αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικά.

Η Επιτροπή διενεργεί έρευνες για τη συμμόρφωση σε επίπεδο διαχείρισης του χρέους ώστε να διασφαλίσει τη σχετική διαβεβαίωση. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κριτήρια επιμέλειας που παρατίθενται στην απάντησή μας στο σημείο 3.23 εφαρμόζονται αυστηρά. Σε περίπτωση αμέλειας του κράτους μέλους, το πλήρες μη ανακτηθέν ποσό καταλογίζεται στον προϋπολογισμό του οικείου κράτους μέλους. Βάσει αυτής της προσέγγισης, διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση των μεμονωμένων περιπτώσεων και των κρατών μελών.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η μείωση των επιτόπιων ελέγχων από τις ιταλικές αρχές θα παρακολουθείται με διαδικασίες ελέγχου της συμμόρφωσης και ο κίνδυνος για το ταμείο θα καλυφθεί με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και ήδη εφαρμόζει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα για αυτό τον σκοπό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
«ΓΕΩΡΓΙΑ: ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗ»

Αξιολόγηση των επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου — ΕΓΤΕ

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Καθεστώς	Δαπάνες σχετικές με το ΟΣΔΕ [εθνικό ανώτατο όριο, παράρτημα VIII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009] (σε χιλιάδες ευρώ)	Διαδικασίες διοικητικού ελέγχου που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ορθότητας των πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων	Μεθοδολογία των επιτόπιων επιθεωρήσεων, επιλογή, εκτέλεση, έλεγχος ποιότητας και κοινοποίηση των επιμέρους αποτελεσμάτων	Διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών	Συνολική αξιολόγηση
Γαλλία	ΚΕΕ	8 527 494	Μη αποτελεσματικό 1, 2, 3, 4, 5	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά
Ιρλανδία	ΚΕΕ	1 340 869	Μερικώς αποτελεσματικό 1, 2	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό Α	Μερικώς αποτελεσματικά
Ιταλία (AGEA)	ΚΕΕ	4 379 985	Μερικώς αποτελεσματικό 1, 3, 6	Μερικώς αποτελεσματικό α	Μερικώς αποτελεσματικό Β	Μερικώς αποτελεσματικά
Γερμανία (Bavaria)	ΚΕΕ	5 852 938	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό α	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικά

1 Η επιλεξιμότητα των εκτάσεων δεν είχε καταχωριστεί με ακρίβεια στο LPIS.

2 Ανεπαρκής παρακολούθηση της διαδρομής του ελέγχου στις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ.

3 Αδυναμίες στη διαδικασία καταχώρισης των δηλώσεων.

4 Λανθασμένη βάση υπολογισμού της πληρωμής.

5 Μη τήρηση του ανώτατου ορίου για τα δικαιώματα ενίσχυσης.

6 Δεν εφαρμόστηκαν ποινές για αγροτεμάχια που προστέθηκαν στη δήλωση εκπρόθεσμα, αναξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις διορθώσεις προφανών σφαλμάτων.

α Ανεπαρκής ποιότητα των μετρήσεων των εκτάσεων κατά τους επιτόπιους ελέγχους.

Α Καθυστερήσεις στην εφαρμογή των διαδικασιών επιβολής.

Β Ελλιπή πληροφοριακά στοιχεία στους λογαριασμούς οφειλετών.

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Καθεστώς	Δαπάνες για το οικονομικό έτος 2013 (σε χιλιάδες ευρώ)	Διοικητικές και ελεγκτικές διαδικασίες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ορθότητας των πληρωμών	Επιτόπιες επιθεωρήσεις	Συνολική αξιολόγηση
Πολωνία	Ενίσχυση σε ομάδες παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών για προαναγνώριση	307 264	Μη αποτελεσματικό 1, 2, 3, 4	Μερικώς αποτελεσματικό α	Μη αποτελεσματικά

1 Αδυναμίες στον έλεγχο επιλεξιμότητας του δικαιούχου

Η αναγνώριση των ομάδων παραγωγών δεν πληρούσε τις νομικές απαιτήσεις

Ο ελάχιστος αριθμός μελών επετεύχθη μέσω της διαίρεσης υφιστάμενων εκμεταλλεύσεων

2 Αδυναμίες στους ελέγχους σχετικά με την αναγκαιότητα της επένδυσης

Ανεπαρκείς έλεγχοι/ελλιπής παρακολούθηση της διαδρομής του ελέγχου όσον αφορά τους διενεργηθέντες ελέγχους

Οι εγκριθείσες αυξήσεις των επενδύσεων ήταν δυσανάλογες προς την αύξηση της παραγωγής

3 Αδυναμίες στους ελέγχους σχετικά με το εύλογο του κόστους

Ανεπαρκείς έλεγχοι/ελλιπής παρακολούθηση της διαδρομής του ελέγχου όσον αφορά τους διενεργηθέντες ελέγχους

Αποδοχή στοιχείων δαπανών που προέκυψαν από συναλλαγές μεταξύ σχετιζόμενων προσώπων αντίθετες προς την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού

4 Άλλα προβλήματα νομιμότητας και κανονικότητας

Οι δαπάνες μεταφοράς συμπεριλήφθησαν στην αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (value of marketed production, VMP)

Η παραγωγή της ομάδας δεν διατέθηκε στην αγορά από τα μέλη της ομάδας

Διάρκεια του σχεδίου αναγνώρισης μεγαλύτερη από την αναγκαία

Το κόστος της επικαρπίας έγινε δεκτό ως επιλέξιμη δαπάνη

α Αδυναμίες στον τελικό έλεγχο μετά το τελευταίο έτος εφαρμογής του σχεδίου αναγνώρισης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ: ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδοκτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
	3.45. Κατόπιν της εν λόγω επισκόπησης και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2011, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν την κατάλληλη δράση κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού προκειμένου να διασφαλιστούν τα εξής: Σύσταση 1: Η επλεξιμότητα μιας έκτασης ως μόνιμου βοσκοτόπου να αξιολογείται δεόντως, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου οι περιοχές καλύπτονται εν μέρει με θάμνους, χαμωδένδρα, πυκνά δένδρα ή βράχους (βλέπε σημεία 3.12 και 3.20).		X				Η Επιτροπή είναι ενήμερη για το εν λόγω ζήτημα και τα κράτη α επιλεξιμότητας στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ με ορίζοντα το 2020 έχουν αποσαφηνιστεί. Για την τρέχουσα περίοδο, όπου η Επιτροπή διαπιστώνει αδυναμίες αυτού του είδους, διατυπώνονται συστάσεις προς το κράτος μέλος για να διορθωθεί η κατάσταση και επιβάλλονται καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης της συμμόρφωσης προκειμένου να προστατευτούν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Περαιτέρω δράση για το εν λόγω ζήτημα αναλαμβάνεται βάσει ειδικών σχεδίων διορθωτικών μέτρων που καταρτίζουν τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής· αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις της Ισπανίας και της Ελλάδας: — Η αποστολή που πραγματοποιήθηκε το 2013 κατέδειξε ότι οι εργασίες της Ελλάδας δεν πληρούσαν τα πρότυπα, με αποτέλεσμα την αναλογική άρση της αναστολής πληρωμών για τμήμα των σχετικών ποσών (δηλ. «ανακλήθηκε» μόνο το τμήμα που σχετιζόταν με τον μόνιμο βοσκότοπο) και την εφαρμογή καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων. — Οι διορθωτικές ενέργειες στις οποίες προέβη η Ισπανία υποβλήθηκαν σε έλεγχο στα μέσα του 2013 και διαπιστώθηκε ότι δεν αντιμετώπισαν πλήρως την κατάσταση. Συνεπώς, θα υιοθετηθεί πιο πρακτική προσέγγιση όσον αφορά την Ισπανία και στη συνέχεια θα εφαρμοστούν καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.	

2011

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής	
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον		Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 2: Οι οργανισμοί πληροφοιών να προβάλουν σε άμεσες διορθωτικές ενέργειες όταν εντοπίζονται αδυναμίες στα συστήματα διοίκησης και ελέγχου και/ή στις βάσεις δεδομένων ΟΣΔΕ (βλέπε σημεία 3.19 έως 3.22) ⁽¹⁾ .		X				Πραγματοποιήθηκε. Η Επιτροπή ασκεί μόνον εποπτικό ρόλο στο πλαίσιο της επιμεριζόμενης διαχείρισης: υπεύθυνα για την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διόρθωση των σφαλμάτων είναι κατά κύριο λόγο τα κράτη μέλη. Συνεπώς, η Επιτροπή συνεργάζεται με τα κράτη μέλη ώστε να εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της αξιοπιστίας των πληροφοριών στο LPIIS-GIS. Από το έτος υποβολής αιτήσεων 2010, με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 146/2010 της Επιτροπής θεσπίστηκε η απαίτηση τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε αξιολόγηση της ποιότητας του LPIIS-GIS σε ετήσια βάση σύμφωνα με προκαθορισμένες διαδικασίες και να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα και τις προβλεπόμενες ενέργειες, εφόσον απαιτείται, για τη βελτίωση της κατάστασης [2010/AUD/0083].	
	Σύσταση 3: Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις να διαθέτουν την αναγκαία ποιότητα ώστε να προσδιορίζεται η επιλέξιμη περιοχή με αξιόπιστο τρόπο (βλέπε σημείο 3.23) ⁽¹⁾ .		X				Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο και συνιστά συστηματικά στα κράτη μέλη να βελτιώνουν, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης, τα συστήματα ελέγχου και να διασφαλίζουν την αυστηρότερη εφαρμογή τους. Γενικότερα, η ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων αποτελεί ζήτημα των ομάδων εμπειρογνομόνων που δημιουργούνται για τα θέματα των επιτόπιων ελέγχων. Επιπλέον, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν εντοπίσει παρόμοιες ελλείψεις ως προς την ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων, και οι διαπιστωθείσες αδυναμίες παρακολουθούνται μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που εξασφαλίζουν την επαρκή κάλυψη του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Κατά τη δήλωση αξιοπιστίας για το 2013, το Ελεγκτικό Συνέδριο εντόπισε προβλήματα κατά τη διάρκεια των ελέγχων συστημάτων στη Γαλλία. Επ' αυτού του θέματος, η Επιτροπή επιθυμεί να επιστημονήσει ότι από το 2013 και έπειτα η Γαλλία εφαρμόζει σχέδια δράσης που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αδυναμιών στο LPIIS. Το προσχέδιο δράσης συζητήθηκε σε πολυάριθμες διμερείς συνεδριάσεις προτού η Γαλλία υποβάλει την «τελική» έκδοση του σχεδίου δράσης στις 15 Νοεμβρίου 2013. Επιπλέον, στη Γαλλία εφαρμόζεται σχέδιο δράσης το οποίο είναι σε εξέλιξη για την αντιμετώπιση των αδυναμιών στους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και στις συνδεδεμένες ενισχύσεις που δεν συνδέονται με την έκταση. Τα αποτελέσματα θα είναι ορατά το 2014 ή το 2015.	

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση Ός επί το πλείστον	Μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
2011	Σύσταση 4: Ο σχεδιασμός και η ποιότητα του έργου που εκτελείται από τους οργανισμούς πιστοποίησης να παρέχουν αξιόπιστη εκτίμηση της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων των οργανισμών πληρωμών (βλέπε σημεία 3.29 κ. εξ.).			X			Η Επιτροπή έχει καταβάλει προσπάθειες ώστε να εξασφαλίσει ότι ο σχεδιασμός και η ποιότητα των εργασιών που επιτελούν οι οργανισμοί πιστοποίησης παρέχουν αξιόπιστη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων στους οργανισμούς πληρωμών. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ —άρθρο 9 του κανονισμού 1306/2013— προτείνεται η ενίσχυση του έργου των οργανισμών πιστοποίησης. Σύμφωνα με το νέο νομικό πλαίσιο, οι εν λόγω εργασίες θα αρχίσουν να εκτελούνται από το έτος υποβολής αιτήσεων 2014 (οικονομικό έτος 2015) και, συνεπώς, η έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα θα υποβληθεί τον Φεβρουάριο του 2016 για τους σκοπούς της δημοσιονομικής εκκαθάρισης των λογαριασμών. Λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη μεθοδολογία ελέγχου για τον οργανισμό πιστοποίησης καταρτίστηκαν σε συνεργασία με το κράτος μέλος και κατέστησαν διαθέσιμες στις 15 Ιανουαρίου 2014. Περαιτέρω καθοδήγηση παρέχεται στους οργανισμούς πιστοποίησης κατά τη διάρκεια των τακτικών συνεδριάσεων της ομάδας εμπεριονομώνων.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής	
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον		Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	3.58. Κατόπιν της εν λόγω εξέτασης, καθώς και βάσει των ευρημάτων και συμπερασμάτων για το οικονομικό έτος 2010, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζονται τα εξής: α) να καταστεί υποχρεωτική η χρήση των ορδοφωτογραφιών, καθώς και η τακτική ενημέρωση του LPIΣ, βάσει των νέων ορδοφωτογραφιών (βλέπε σημείο 3.31),	X					Πραγματοποιήθηκε. Η Επιτροπή ασκεί μόνον εποπτικό ρόλο στο πλαίσιο της επιμεριωμένης διαχείρισης: υπεύθυνα για την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διόρθωση των σφαλμάτων είναι κατά κύριο λόγο τα κράτη μέλη. Το ζήτημα της τακτικής ενημέρωσης του LPIΣ λαμβάνεται υπόψη στην προσφάτως θεσπισθείσα υποχρεωτική αξιολόγηση της ποιότητας του LPIΣ. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ για την περίοδο μετά το 2013, όπου το άρθρο 70 του κανονισμού 1306/2013 της Επιτροπής καθιστά υποχρεωτική τη χρήση τεχνικών που βασίζονται σε ηλεκτρονικό σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της εναέριας ή δορυφορικής ορδοφωτογραφίας, είναι ακόμη πιο σημαντικό να χρησιμοποιούνται επικαιροποιημένες απεικονίσεις, δεδομένου ότι η έλλειψη επικαιροποίησης/ακρίβειας στην ορδοφωτογραφία καθιστά δύσκολη τη διενέργεια αρκούντως ποιστικών ελέγχων επιλεξιμότητας. Επιπλέον, η χρήση επικαιροποιημένης ορδοφωτογραφίας θα προσδώσει σημαντική αξία στους γεωργούς και θα τους παράσχει τη δυνατότητα να καθορίζουν με μεγαλύτερη αξιοπιστία τις επιλέξιμες εκτάσεις και τις μεταβολές στη βλάστηση και στην κάλυψη του εδάφους. Τέλος, ο γενικός κίνδυνος ότι οι παρωχημένες ορδοφωτογραφίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε παράτυπες πληρωμές αντικατοπτρίζεται, κατά περίπτωση, στο κεντρικό μητρώο κινδύνου και, συνεπώς, στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της Διεύθυνσης J).	
	δ) οι οργανισμοί πιστοποίησης να ελέγχουν και να αναφέρουν επαρκώς την ποιότητα των επιθεωρήσεων (βλέπε σημεία 3.46 και 3.47).		X				Από το έτος υποβολής αιτήσεων 2014 (οικονομικό έτος 2015), οι οργανισμοί πιστοποίησης αναμένεται να πραγματοποιούν πιο διεξοδική επαλήθευση των ελέγχων που διενεργούνται στους οργανισμούς πληρωμών (τόσο για τους διοικητικούς όσο και για τους επιτόπιους ελέγχους). Βλέπε επίσης την απάντηση στη σύσταση 4 — οικονομικό έτος 2011.	

Παρόμοιες συστάσεις διατυπώθηκαν στο σημείο 3.58, στοιχεία β) και γ), της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010.

(¹) Παρόμοιες συστάσεις διατυπώθηκαν στο σημείο 3.58, στοιχεία β) και γ), της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	4.1-4.5
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	4.2-4.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	4.5
Κανονικότητα των πράξεων	4.6-4.16
Αγροτική ανάπτυξη	4.7-4.15
Περιβάλλον, αλιεία και υγεία	4.16
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	4.17-4.34
Αγροτική ανάπτυξη	4.17-4.30
Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	4.17-4.21
Συστήματα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	4.22-4.30
Περιβάλλον, αλιεία και υγεία	4.31-4.34
Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	4.32-4.33
Συστήματα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	4.34
Συμπέρασμα και συστάσεις	4.35-4.38
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	4.35
Συστάσεις	4.36-4.38
Παράρτημα 4.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία»	
Παράρτημα 4.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των επιλεγέντων συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία»	
Παράρτημα 4.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία», η οποία περιλαμβάνει την αγροτική ανάπτυξη (που υπάγεται στον τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη») και τους τομείς πολιτικής «Περιβάλλον και δράση για το κλίμα», «Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία» και «Υγεία και προστασία των καταναλωτών». Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 4.1**.

Πίνακας 4.1 — Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Αγροτική ανάπτυξη	Αγροτική ανάπτυξη	13 152
	Προενταξιακά μέτρα	48
	Διεθνείς πτυχές του τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη»	3
		13 203
Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	Επιχειρησιακές δαπάνες	779
	Διοικητικές δαπάνες	41
		820
Υγεία και προστασία των καταναλωτών	Επιχειρησιακές δαπάνες	484
	Διοικητικές δαπάνες	115
		599
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα	Επιχειρησιακές δαπάνες	314
	Διοικητικές δαπάνες	92
		406
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		15 028
- σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾		248
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		14 780
- προπληρωμές ⁽²⁾ ⁽³⁾		537
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾		1 254
+ εκταμιεύσεις προς τελικούς δικαιούχους στο πλαίσιο μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής		84
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		15 581
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		17 173

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9. Το σύνολο των διοικητικών δαπανών για τον τομέα πολιτικής «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη» περιλαμβάνεται στον **πίνακα 3.1**.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 7 του **παράρτηματος 1.1**).

⁽³⁾ Στο εν λόγω αριθμητικό στοιχείο περιλαμβάνονται 13 εκατομμύρια ευρώ σε προπληρωμές που καταβλήθηκαν για μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

4.2. Η αγροτική ανάπτυξη αποτελεί μέρος της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), της οποίας οι γενικοί στόχοι, οι πηγές χρηματοδότησης, καθώς και η διαχείριση και ο έλεγχος των δαπανών παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 (σημεία 3.2 έως 3.4). Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) συγχρηματοδοτεί, κατά διάφορα ποσοστά, τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης οι οποίες εκταμιεύονται μέσω των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών⁽¹⁾. Οι δαπάνες καλύπτουν 46 μέτρα⁽²⁾, στα οποία περιλαμβάνονται τόσο μέτρα βάσει της έκτασης⁽³⁾ όσο και μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση⁽⁴⁾.

4.3. Όσον αφορά τους άλλους τομείς πολιτικής, η πολιτική της Ένωσης για το περιβάλλον αποσκοπεί να συμβάλλει στην προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, της ζωής των πολιτών της, καθώς και στην ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και σε διεθνές επίπεδο. Οι δαπάνες υλοποιούνται σε κεντρικό επίπεδο από τη ΓΔ ENV⁽⁵⁾ και τη ΓΔ CLIMA⁽⁶⁾ όσον αφορά την κλιματική δράση. Η κοινή αλιευτική πολιτική του τομέα πολιτικής «Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία» επιδιώκει παρεμφερείς γενικούς στόχους με την κοινή γεωργική πολιτική (βλέπε σημείο 3.2). Στον εν λόγω τομέα πολιτικής εφαρμόζεται τόσο η επιμερισμένη διαχείριση μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής (ΓΔ MARE⁽⁷⁾), όσο και η άμεση διαχείριση από τη ΓΔ MARE. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Υγεία και προστασία των καταναλωτών», τον οποίο διαχειρίζεται σε κεντρικό επίπεδο η ΓΔ SANCO⁽⁸⁾, η ΕΕ συμβάλλει, αφενός, στην προστασία της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και, αφετέρου, στην ευημερία των καταναλωτών.

4.4. Ο κύριος κίνδυνος για την κανονικότητα σχετικά με την λόγω ομάδα πολιτικής, και ιδίως σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη, είναι η μη επιλεξιμότητα των δαπανών, λόγω μη συμμόρφωσης με τους συχνά πολύπλοκους κανόνες και όρους επιλεξιμότητας.

4.2. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι δαπάνες του ΕΓΤΑΑ περιλαμβάνουν τόσο μέτρα βάσει της έκτασης (τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΟΣΔΕ για τις πτυχές που σχετίζονται με την έκταση) όσο και μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση. Το γεγονός αυτό έχει αντίκτυπο στο μέγεθος των σφαλμάτων για τα αντίστοιχα μέτρα.

4.4. Όσον αφορά τους πολύπλοκους κανόνες και όρους επιλεξιμότητας που αναφέρονται από το Συνέδριο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι αποτελούν σε μεγάλο βαθμό συνέπεια των φιλόδοξων στόχων της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.

Ωστόσο, το νομικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 έχει απλουστευθεί.

⁽¹⁾ Το σύνολό τους ανέρχεται σε 13 152 εκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών για την ολοκλήρωση προγραμμάτων που είχαν δρομολογηθεί πριν από το 2006 (195 εκατομμύρια ευρώ).

⁽²⁾ Τα μέτρα απαριθμούνται στο σημείο 7α του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1974/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 15).

⁽³⁾ Τα μέτρα βάσει της έκτασης είναι μέτρα στο πλαίσιο των οποίων οι ενισχύσεις συνδέονται με τον αριθμό των εκταρίων, όπως οι γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις και οι αντισταθμιστικές πληρωμές προς γεωργούς σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα.

⁽⁴⁾ Τα μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση είναι κατά κανόνα επενδυτικά μέτρα, όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η δημιουργία βασικών υπηρεσιών για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό.

⁽⁵⁾ Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Επιτροπής.

⁽⁶⁾ Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα της Επιτροπής.

⁽⁷⁾ Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Επιτροπής.

⁽⁸⁾ Γενική Διεύθυνση Υγείας και Καταναλωτών της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

4.5. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 177 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που περιλαμβάνονται στην ομάδα πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε 162 πράξεις σχετικές με την αγροτική ανάπτυξη σε 16 κράτη μέλη και μία υποψήφια χώρα ⁽⁹⁾, καθώς και 15 πράξεις σχετικές με τους τομείς του περιβάλλοντος, της αλιείας και της υγείας σε πέντε κράτη μέλη ⁽¹⁰⁾.
- β) Στο πλαίσιο των δοκιμασιών των απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης (οι οποίες περιγράφονται στο σημείο 3.13), το Συνέδριο επικεντρώθηκε στις υποχρεώσεις σχετικά με την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΓΠΚ) και επέλεξε κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ) ⁽¹¹⁾ για τις οποίες μπορούσαν να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία και να διατυπωθεί συμπέρασμα κατά τον χρόνο των επισκέψεων ελέγχου ⁽¹²⁾.
- γ) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη εξετάστηκαν οκτώ οργανισμοί πληρωμών ⁽¹³⁾ σε οκτώ κράτη μέλη ⁽¹⁴⁾. Επιπροσθέτως, εξετάστηκε το σύστημα ελέγχου σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση σε τέσσερα κράτη μέλη ⁽¹⁵⁾. Όσον αφορά τους άλλους τομείς πολιτικής, ελέγχθηκαν τα συστήματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην Πολωνία και στη ΓΔ MARE.

4.5.

β) Βλέπε την απάντηση στο σημείο 4.15.

⁽⁹⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία (Βραδεμβούργο και Βερολίνο, Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία, Σαξονία), Ελλάδα, Ισπανία (Ανδαλουσία), Γαλλία, Ιταλία (Καλαβρία, Πεδεμόντιο, Σαρδηνία), Λετονία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία (Αζόρες, Ηπειρωτική Πορτογαλία), Ρουμανία, Φινλανδία και Τουρκία.

⁽¹⁰⁾ Το δείγμα αποτελείται από οκτώ πράξεις υπό άμεση διαχείριση και επτά πράξεις υπό επιμερισμένη διαχείριση στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πολωνία και την Πορτογαλία.

⁽¹¹⁾ ΚΑΔ 4 (οδηγία για τη νιτρορρύπανση) και 6 έως 8 (σχετικά με την ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων), καθώς και την προφανή μη συμμόρφωση με τις ΚΑΔ 16 και 18 (καλή διαβίωση των ζώων).

⁽¹²⁾ Οι υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης αποτελούν ουσιαστικές νομικές απαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να πληρούν όλοι οι αποδέκτες άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ. Αποτελούν τους βασικούς και, σε πολλές περιπτώσεις, τους μοναδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να δικαιολογείται η καταβολή του πλήρους ποσού της άμεσης ενίσχυσης, εξ ου και η απόφαση του Συνεδρίου να θεωρεί σφάλματα τις παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης.

⁽¹³⁾ Οι οργανισμοί πληρωμών και οι βασικές δικλίδες ελέγχου επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου.

⁽¹⁴⁾ Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία), Ισπανία (Βαλένθια), Ιταλία (Σικελία), Λετονία, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβενία.

⁽¹⁵⁾ Τσεχική Δημοκρατία, Ισπανία (Καστίλη και Λεόν), Ιταλία (Αιμιλία-Ρωμανία) και Μάλτα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- δ) Εξετάστηκαν οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI⁽¹⁶⁾ (σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη) και της ΓΔ SANCO της Επιτροπής.
- ε) Επιπλέον, το Συνέδριο, προκειμένου να αξιολογήσει το έρεισμα των αποφάσεων εκκαθάρισης της Επιτροπής, εξέτασε τις ελεγκτικές εργασίες της ΓΔ AGRI στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών (για το ΕΓΤΕ —Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων— και το ΕΓΤΑΑ).

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.6. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.1**. Από τις 177 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 96 (54 %) περιείχαν σφάλματα. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 48 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 6,7 %⁽¹⁷⁾. Οι βασικές κατηγορίες σφαλμάτων παρουσιάζονται στο **γράφημα 4.1**.

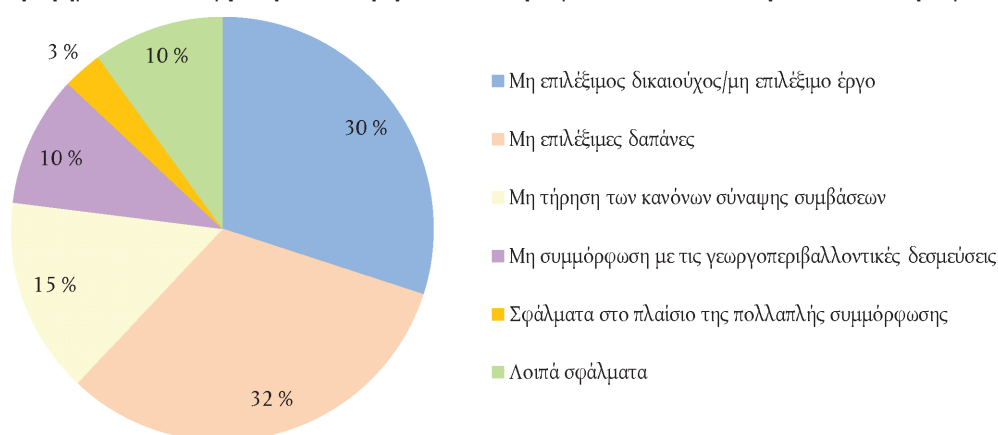
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.6. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι ανακτήσεις και τα διορθωτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν πριν από τους ελέγχους του Συνεδρίου. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι οι εν λόγω δαπάνες υπόκεινται σε διόρθωση σε μεταγενέστερα έτη μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που προκύπτουν από διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, καθώς και μέσω ανακτήσεων από δικαιούχους. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο πρέπει να εξεταστεί επίσης στο πλαίσιο του πολυετούς χαρακτήρα των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, το οποίο είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό του προηγούμενου έτους. Η Επιτροπή επισημαίνει ακόμη ότι, όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2013, οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που επέβαλε η Επιτροπή στα κράτη μέλη και οι ανακτήσεις από δικαιούχους που εκτελέστηκαν για το ΕΓΤΑΑ ανήλθαν το 2013 σε 327,77 εκατομμύρια ευρώ (2,53 % των συνολικών δαπανών).

⁽¹⁶⁾ Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής (ΓΔ AGRI).

⁽¹⁷⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 3,5 % και 9,9 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

Γράφημα 4.1 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αγροτική ανάπτυξη

4.7. Όσον αφορά τις δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, επί συνόλου 162 πράξεων που περιλαμβάνονταν στο δείγμα, 92 (57 %) περιείχαν σφάλματα, εκ των οποίων 48 (52 %) ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.7. Η συχνότητα σφαλμάτων που διαπίστωσε το Συνέδριο στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης μειώθηκε από 63 % το 2012 σε 57 %. Το ποσοστό σφάλματος για την αγροτική ανάπτυξη πρέπει επίσης να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα των φιλόδοξων στόχων της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι 11 από τα προαναφερθέντα προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα αφορούσαν μόνο παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης. Συνεπώς, κατά την άποψη της Επιτροπής, επειδή οι απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης δεν επηρεάζουν ούτε την επιλεξιμότητα των γεωργών για τη χορήγηση στήριξης στο πλαίσιο της ΚΓΠ (1ος και 2ος πυλώνας) ούτε την κανονικότητα των πληρωμών, η εξαίρεση των εν λόγω σφαλμάτων μειώνει τον αριθμό των πράξεων που περιέχουν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα σε 37 (40 %).

Στη δήλωση αξιοπιστίας που υπέβαλε για το έτος 2013, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ AGRI διατύπωσε επιφυλάξεις σχετικά με τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης για 19 κράτη μέλη (31 οργανισμοί πληρωμών). Οι επιφυλάξεις αυτές διατυπώθηκαν λόγω του υψηλού ποσοστού εμφάνισης αδυναμιών στις υποκείμενες πράξεις και συνοδεύτηκαν από αίτημα προς τα αντίστοιχα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις μέσω διορθωτικών μέτρων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.8. Σε 20 περιπτώσεις προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων που διέπραξαν οι τελικοί δικαιούχοι, οι εθνικές αρχές διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία (από τους τελικούς δικαιούχους, τους ελεγκτές τους ή από τους ελέγχους των ίδιων των εθνικών αρχών) ώστε να προλάβουν, να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλα τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για το εν λόγω κεφάλαιο θα ήταν 4,7 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο. Επιπροσθέτως, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι όσον αφορά τρεις περιπτώσεις, τα σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο διαπράχθηκαν από τις εθνικές αρχές. Τα εν λόγω σφάλματα συνέβαλαν κατά μισή ποσοστιαία μονάδα στο εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος.

4.9. Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν πράξεις από 31 διαφορετικά μέτρα. Επί συνόλου 162 πράξεων, 61 αφορούσαν μέτρα βάσει της έκτασης και 101 αφορούσαν μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση. Στο δείγμα των πράξεων εντοπίστηκαν σφάλματα και στα 16 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη. Όπως και τα προηγούμενα έτη, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος, το οποίο αναφέρεται στο σημείο 4.6, αφορά κατά μείζονα λόγο (75 %) μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση.

4.10. Η αιτία της πλειονότητας των προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων ήταν η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας, ιδίως δε εκείνες που αφορούν:

- α) τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις.
- β) τις ειδικές απαιτήσεις σχετικά με τα επενδυτικά έργα, τους δικαιούχους και τις δαπάνες.
- γ) τους κανόνες σύναψης συμβάσεων.

Οι ανωτέρω κατηγορίες σφαλμάτων αναλύονται χωριστά στα σημεία που ακολουθούν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.8. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν δυνητικά να έχουν εντοπίσει πολλά από τα σφάλματα που διαπίστωσε το Συνέδριο: οι κανόνες της ΚΓΠ παρέχουν στα κράτη μέλη όλα τα αναγκαία μέσα για τον μετριασμό των περισσότερων από τους κινδύνους σφάλματος. Σε συνέχεια των επιφυλάξεων που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής της ΓΔ AGRI το 2011, το 2012 και το 2013, καταρτίστηκαν σε συνεργασία με τα κράτη μέλη εκτενή σχέδια δράσης για τον προσδιορισμό των βασικών αιτίων των σφαλμάτων και των κατάλληλων διορθωτικών ενεργειών.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, όλα τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να περιλαμβάνουν εκ των προτέρων εκτίμηση της επαληθευσσιμότητας και της ελεγχσιμότητας των μέτρων, την οποία διενεργούν από κοινού η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών.

Επιπλέον, από το 2013 η Επιτροπή έχει εντείνει τους ελέγχους που διεξάγει όσον αφορά τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη.

4.9. Κατά τους δικούς της ελέγχους σε ορισμένα κράτη μέλη, η Επιτροπή διαπίστωσε ελλείψεις παρόμοιες με εκείνες που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Στα εν λόγω κράτη μέλη επιβλήθηκαν σημαντικές καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις (ή βρίσκονται υπό εξέλιξη διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με σκοπό την εφαρμογή των εν λόγω διορθώσεων) για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις στις οποίες διατυπώθηκαν επιφυλάξεις, τα αντίστοιχα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν διορθωτικά μέτρα (βλέπε το σημείο 4.8).

Το χαμηλότερο επίπεδο σφαλμάτων για τα μέτρα βάσει της έκτασης επιβεβαιώνει ότι, όταν εφαρμόζεται σωστά, το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) είναι ένα αποτελεσματικό σύστημα για την πρόληψη και τη διόρθωση σφαλμάτων.

4.10. Η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης παρεμφερείς περιπτώσεις στους ελέγχους που διεξήγαγε η ίδια στα κράτη μέλη. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή απευθύνει στις εθνικές αρχές συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων και αποκλείει τις μη επιλέξιμες δαπάνες από τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

Στην πλειονότητά τους, οι ειδικές απαιτήσεις που αναφέρονται από το Συνέδριο δεν προβλέπονται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά συνιστούν κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζουν τα κράτη μέλη για την καλύτερη υλοποίηση των στόχων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης των εν λόγω κρατών μελών.

Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, βλέπε την απάντηση στο σημείο 4.13.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.11. Στο δείγμα του ελέγχου περιλαμβάνονταν 36 πράξεις για τις γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις, οι οποίες αφορούσαν τη χρήση μεθόδων γεωργικής παραγωγής συμβατών με την προστασία του περιβάλλοντος, του τοπίου και των φυσικών πόρων. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε επτά περιπτώσεις (19 %) οι γεωργοί δεν πληρούσαν όλους τους όρους για τη λήψη ενισχύσεων. Στο πλαίσιο 4.1 παρουσιάζεται παράδειγμα τέτοιου είδους σφάλματος που διαπίστωσε το Συνέδριο.

Πλαίσιο 4.1 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη συμμόρφωση με τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις

Ένας δικαιούχος στην Ιταλία (Σαρδηνία) είχε δεσμευθεί να μην χρησιμοποιεί βλαβερά φυτοπροστατευτικά προϊόντα για τις αγκινάρες. Κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου του, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο δικαιούχος είχε χρησιμοποιήσει τέτοιου είδους προϊόντα 12 φορές κατά τη διάρκεια της ελεγχθείσας περιόδου.

Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις εντοπίστηκαν επίσης στην Ιταλία (Πεδεμόντιο), την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία και τη Ρουμανία.

4.12. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι διαδικασίες επιλογής συμβάλλουν στην στόχευση των ενισχύσεων σε συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δαπανών στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Εντούτοις, από τις 101 εξετασθείσες πράξεις που αφορούσαν επενδυτικά έργα, 24 (24 %) δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας. Ένα παράδειγμα σφάλματος αυτού του είδους παρουσιάζεται στο πλαίσιο 4.2.

Πλαίσιο 4.2 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη επιλέξιμος δικαιούχος

Το μέτρο «προστιθέμενη αξία στα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα» παρέχει στήριξη για επενδύσεις. Οι ενισχύσεις πρέπει να έχουν ως στόχο τους επιχειρήσεις μικρότερες από συγκεκριμένο μέγεθος, δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις θεωρούνται ότι βρίσκονται σε ευνοϊκότερη θέση ώστε να αυξήσουν την αξία των τοπικών προϊόντων. Στην Πορτογαλία, οι δικαιούχοι στο πλαίσιο του μέτρου αυτού πρέπει να έχουν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή κύκλο εργασιών κάτω των 200 εκατομμυρίων ευρώ. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν πληρούνται η απαίτηση αυτή, πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και αριθμητικά στοιχεία των μητρικών εταιρειών (π.χ. πλειοψηφούντες μέτοχοι).

Ένας δικαιούχος που ελέγχθηκε στην Πορτογαλία έλαβε ενίσχυση από την ΕΕ ύψους 523 644 ευρώ, προκειμένου να επεκτείνει τις εγκαταστάσεις του για την παραγωγή ελαιολάδου. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η επιχείρηση ανήκε σε δύο μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες υπερέβαιναν και τα δύο προαναφερθέντα μεγέθη κατά περισσότερες από 300 φορές όσον αφορά τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας. Κατά συνέπεια, ο δικαιούχος δεν ήταν επιλέξιμος για ενίσχυση και δεν θα έπρεπε να είχε λάβει καμία πληρωμή.

Μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας για επενδυτικά έργα ή για τις συναφείς δαπάνες διαπιστώθηκε επίσης στη Βουλγαρία, τη Δανία, τη Γερμανία (Βραδεμβούργο και Βερολίνο), την Ελλάδα, την Ισπανία (Ανδαλουσία), τη Γαλλία, την Ιταλία (Πεδεμόντιο), τη Λετονία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πολωνία, την Πορτογαλία (Αζόρες), τη Ρουμανία και τη Φινλανδία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.11. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η συχνότητα σφαλμάτων που διαπίστωσε το Συνέδριο στις γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις μειώθηκε από 26 % το 2012 σε 19 % το 2013.

Η Επιτροπή έχει ελέγξει την εφαρμογή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων σε όλα τα κράτη μέλη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Παρά τις εναπομένουσες αδυναμίες, η συνολική ποιότητα της εφαρμογής βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια της προαναφερθείσας περιόδου.

Πλαίσιο 4.1 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη συμμόρφωση με τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που αναφέρει το Συνέδριο, η Επιτροπή εντόπισε και η ίδια αδυναμίες, και στην Ουγγαρία, στην Ιταλία (Πεδεμόντιο), στις Κάτω Χώρες, στην Πολωνία και στη Ρουμανία βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, οι οποίες θα οδηγήσουν σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, καλύπτοντας με τον τρόπο αυτόν τον κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

4.12. Βάσει των αποτελεσμάτων των δικών της ελέγχων, η Επιτροπή εφάρμοσε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις εν προκειμένω και θα συνεχίσει να το πράττει, εφόσον είναι αναγκαίο. Στα σχέδια δράσης για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος στην αγροτική ανάπτυξη, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής είναι δύο από τους τομείς που εξετάζονται.

Πλαίσιο 4.2 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη επιλέξιμος δικαιούχος

Η Επιτροπή συμφωνεί με την εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά το παράδειγμα του πλαισίου 4.2, στην οποία θα δώσει συνέχεια μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Η Επιτροπή ήταν ήδη ενήμερη για την ανεπάρκεια που διαπιστώθηκε, διότι είχε εντοπίσει αδυναμίες ως προς τον έλεγχο των κριτηρίων επιλεξιμότητας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια μίας από τις αποστολές ελέγχου που πραγματοποίησε η ίδια το 2012 στην Πορτογαλία. Για τις συγκεκριμένες ανεπάρκειες θα προταθεί καθαρή δημοσιονομική διόρθωση μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.13. Όσον αφορά τις 24 πράξεις που εξετάστηκαν, ο δικαιούχος είχε την υποχρέωση να συμμορφώνεται με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Οι κανόνες αυτοί έχουν σχεδιαστεί ώστε να διασφαλίζουν ότι τα αναγκαία αγαθά και υπηρεσίες αποκτώνται με τους πλέον ευνοϊκούς όρους, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται ίση πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και η συμμόρφωση με τις αρχές της διαφάνειας και της μη πραγματοποίησης διακρίσεων. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε 11 περιπτώσεις υπήρξε παραβίαση ενός ή περισσότερων από τους εν λόγω κανόνες. Εξ αυτών, πέντε αναφέρθηκαν ως προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, επειδή αφορούσαν σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων περί σύναψης συμβάσεων, παράδειγμα των οποίων παρουσιάζεται στο πλαίσιο 4.3.

Πλαίσιο 4.3 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση των κανόνων περί σύναψης συμβάσεων

Στη Γαλλία, ένας αγροτικός δήμος έλαβε χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ για έργο που αφορούσε την ανακαίνιση και την επέκταση ενός δημόσιου κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων εργασιών κατασκευής και υπηρεσιών παροχής συμβουλών.

Όσον αφορά μια σύμβαση που αποτελούσε τμήμα του έργου, ο δήμος δεν την ανέθεσε στον μειοδότη, χωρίς, ωστόσο, να τεκμηριώνει τους λόγους για την επιλογή του αυτή. Όσον αφορά τις υπηρεσίες παροχής συμβουλών, ο δικαιούχος έλαβε τρεις εκδηλώσεις ενδιαφέροντος στις οποίες δεν αναφέρονταν τιμές. Μολονότι θεωρήθηκε ότι και οι τρεις προσφέροντες είχαν τις απαιτούμενες για το έργο επαγγελματικές ικανότητες, ο δικαιούχος πραγματοποίησε διαπραγματεύσεις σχετικά με την τιμή με μία μόνον εταιρεία, με την οποία και συνήψε τη σύμβαση, χωρίς να ζητήσει προσφορές από τους άλλους δύο προσφέροντες.

Εξαιτίας της μη τήρησης των βασικών αρχών σύναψης συμβάσεων, ήτοι της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, οι σχετικές δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες.

Επίσης, το Συνέδριο διαπίστωσε παραβιάσεις των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων στη Βουλγαρία, τη Γερμανία (Βραδεμβούργο και Βερολίνο, Σαξονία), την Ισπανία (Ανδαλουσία), τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Φινλανδία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.13. Οι δημόσιες συμβάσεις αποτελούν καίριο στοιχείο των σχεδίων δράσης για την αγροτική ανάπτυξη που αναφέρονται στο σημείο 4.8.

Η Επιτροπή θα ήθελε επίσης να υπογραμμίσει ότι ένα σφάλμα στις δημόσιες συμβάσεις δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι πρόκειται για περίπτωση απάτης ή κατάχρησης των κονδυλίων της ΕΕ. Ούτε η μη τήρηση των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι το 100 % των σχετικών δαπανών έχει αποτελέσει αντικείμενο κατάχρησης. Πολύ συχνά οι στόχοι πολιτικής της μεμονωμένης δράσης επιτυγχάνονται πράγματι και τα χρήματα των φορολογουμένων δεν χάνονται.

Για την επιβολή των ισχυόντων κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, η Επιτροπή εξέδωσε νέες κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνονται στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την Ένωση στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, λόγω μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων [απόφαση C(2013) 9527 της Επιτροπής]. Σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η μη τήρηση των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων κρίνεται με βάση την αρχή της αναλογικότητας. Όσον αφορά τα παραδείγματα που παρατίθενται από το Συνέδριο στο πλαίσιο 4.3, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαπίστωσαν επίσης σημαντικές ανεπάρκειες σε ορισμένα κράτη μέλη. Οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση βρίσκονται σε εξέλιξη και θα εφαρμοστούν καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, εφόσον κριθούν αναγκαίες.

Πλαίσιο 4.3 — Παράδειγμα σφάλματος επιλεξιμότητας: μη τήρηση των κανόνων περί σύναψης συμβάσεων

Βλέπε τις απαντήσεις στο σημείο 4.13.

Βλέπε την απάντηση στο σημείο 4.13.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.14. Οι αδυναμίες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου μπορούν να επηρεάσουν μεγάλο αριθμό πληρωμών, δεδομένου ότι αφορούν όλες τις πράξεις του ίδιου είδους, των οποίων η επεξεργασία πραγματοποιείται μέσω του σχετικού συστήματος. Εκ των 92 σφαλμάτων που εντόπισε το Συνέδριο, το 40 % προέκυψε από συνθήκες που επηρεάζουν περισσότερες από μία πράξεις. Τα εν λόγω σφάλματα μπορεί να έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις ή όχι. Στο πλαίσιο 4.4 παρουσιάζεται παράδειγμα τέτοιου είδους σφάλματος.

Πλαίσιο 4.4 — Παράδειγμα σφάλματος που επηρεάζει περισσότερες από μία πράξεις

Οι γεωργοί που πλησιάζουν την ηλικία της συνταξιοδότησης και παύουν τη γεωργική δραστηριότητά τους προκειμένου να μεταφέρουν την εκμετάλλευση σε άλλους γεωργούς μπορούν να επωφελούνται από ενίσχυση για πρόωρη συνταξιοδότηση στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ. Στην Πολωνία, το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης ορίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης για πρόωρη συνταξιοδότηση μειώνεται κατά το ποσό της κρατικής σύνταξης, μόλις ο δικαιούχος φθάσει το νόμιμο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και εφόσον είχε καταβάλει συνταξιοδοτικές εισφορές επί τουλάχιστον 25 έτη.

Ο οργανισμός πληρωμών δεν είχε καθιερώσει κατάλληλους ελέγχους ώστε να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με την εν λόγω απαίτηση. Κατά συνέπεια, ένας δικαιούχος 63 ετών εξακολουθούσε να λαμβάνει το πλήρες ποσό της ενίσχυσης για πρόωρη συνταξιοδότηση χωρίς τη σχετική μείωση της κρατικής σύνταξης, μολονότι πληρούσε τις προϋποθέσεις για να τη λαμβάνει. Το Συνέδριο συμπεραίνει ότι το τμήμα της ενίσχυσης για πρόωρη συνταξιοδότηση που έπρεπε να είχε καταβληθεί από το εθνικό ταμείο κοινωνικής ασφάλισης ως κρατική σύνταξη είναι μη επιλέξιμο για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ. Το σφάλμα αυτό στην Πολωνία επηρεάζει και άλλες πράξεις που αφορούν τους γεωργούς οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στην ανωτέρω παράγραφο.

Σφάλματα που επηρεάζουν και άλλες πληρωμές πέραν εκείνης που εξετάστηκε και τα οποία έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις διαπιστώθηκαν επίσης στις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία (Αζόρες, Ηπειρωτική Πορτογαλία) και τη Φινλανδία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 4.4 — Παράδειγμα σφάλματος που επηρεάζει περισσότερες από μία πράξεις

Η Επιτροπή επιθυμεί να διευκρινίσει ότι δεν υφίσταται εν προκειμένω καμία ένδειξη καταβολής διπλής ενίσχυσης στον συνταξιούχο· πρόκειται μάλλον για περίπτωση επιβάρυνσης του προϋπολογισμού της ΕΕ με δαπάνες που θα έπρεπε να είχαν χρηματοδοτηθεί από τον εθνικό προϋπολογισμό.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου ότι οι εθνικές αρχές θα έπρεπε να είχαν μεριμνήσει ώστε τυχόν δικαιώματα σε εθνικές συνταξιοδοτικές παροχές να αφαιρεθούν από την ενίσχυση για πρόωρη συνταξιοδότηση, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ο δικαιούχος δεν διεκδίκησε την εθνική σύνταξη. Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η Επιτροπή δίνει συνέχεια στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου όσον αφορά τις εθνικές αρχές με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η Επιτροπή δίνει συνέχεια στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου όσον αφορά συστημικά σφάλματα (π.χ. ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου) με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.15. Στο πλαίσιο ορισμένων καθεστώτων ενισχύσεων του ΕΓΤΑΑ ⁽¹⁸⁾, οι δικαιούχοι ενισχύσεων της ΕΕ αναλαμβάνουν τη νομική υποχρέωση να συμμορφωθούν με τους όρους της «πολλαπλής συμμόρφωσης», όπως αναφέρεται στο σημείο 3.12. Μολονότι 24 (39 %) από τους 61 γεωργούς στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, οι οποίοι υποχρεούνταν να πληρούν απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης, δεν πληρούσαν τις εν λόγω απαιτήσεις, ο αντίκτυπος στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος είναι σχετικά χαμηλός (0,2 ποσοστιαίες μονάδες). Οι γεωργοί ήταν περισσότερο πιθανό να παραβιάζουν τους κανόνες περί αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.15. Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για τις πληρωμές της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναφών πράξεων. Η πολλαπλή συμμόρφωση είναι ένας μηχανισμός με τον οποίο επιβάλλονται κυρώσεις στους γεωργούς όταν δεν τηρούν ορισμένους κανόνες που προέρχονται γενικά από άλλες πολιτικές εκτός της ΚΓΠ και οι οποίοι ισχύουν για τους πολίτες της ΕΕ ανεξάρτητα από την ΚΓΠ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μειώσεις που επιβάλλονται για την αθέτηση απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος όσον αφορά την ΚΓΠ.

Η Επιτροπή φρονεί επίσης ότι, στο νέο νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ, ο νομοθέτης επιβεβαιώνει ρητά την εν λόγω προσέγγιση για το σύνολο της στήριξης μέσω της ΚΓΠ ορίζοντας στο άρθρο 97 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ότι «η επιβολή διοικητικής κύρωσης δεν επηρεάζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των ενισχύσεων επί των οποίων επεβλήθη».

Σχετικά με τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν όσον αφορά την αναγνώριση και την καταγραφή ζώων, η Επιτροπή συμφωνεί με τη διαπίστωση του Συνεδρίου και δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε αυτές τις απαιτήσεις κατά τη διάρκεια των ελέγχων πολλαπλής συμμόρφωσης που διενεργεί η ίδια.

Περιβάλλον, αλιεία και υγεία

4.16. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής «Περιβάλλον, αλιεία και υγεία», επί συνόλου 15 πράξεων του δείγματος, τέσσερις (27 %) περιείχαν μη προσδιορίσιμα ποσοτικούς σφάλματα.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αγροτική ανάπτυξη

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

4.17. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.2** ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁸⁾ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 50α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

⁽¹⁹⁾ Όσον αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που συνδέονται με την έκταση, η επαλήθευση ορισμένων βασικών στοιχείων, όπως η επιλέξιμη έκταση, πραγματοποιείται μέσω του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ), όπως περιγράφεται στο σημείο 3.17. Άλλες απαιτήσεις επιλεξιμότητας διέπονται από ειδικά σχεδιασμένους ελέγχους. Όπως περιγράφεται στο **παράρτημα 3.2**, το Συνέδριο αξιολόγησε τα συστήματα ΟΣΔΕ τεσσάρων οργανισμών πληρωμών και διαπίστωσε ότι σε μία περίπτωση το σύστημα ήταν αποτελεσματικό, σε δύο περιπτώσεις μερικό και σε μία περίπτωση μη αποτελεσματικό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.18. Οι αρχές των κρατών μελών είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ειδικότερα:

- α) κατάλληλων διοικητικών και ελεγκτικών διαδικασιών για τη διασφάλιση της ακρίβειας των δηλώσεων των αιτούντων και της πλήρωσης των απαιτήσεων επιλεξιμότητας·
- β) επιτόπιων ελέγχων, οι οποίοι, αναλόγως του καθεστώτος ενίσχυσης, πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 5 % του συνόλου των δικαιούχων ή των δαπανών ⁽²⁰⁾·
- γ) συστήματος που να διασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης.

4.19. Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου καλύφθηκε η συμμόρφωση με τις διατάξεις των συναφών κανονισμών και αξιολογήθηκε η αποτελεσματικότητα των συστημάτων όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Προκειμένου να επιτευχθεί ευρύτερη κάλυψη των συστημάτων και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα, το Συνέδριο βάσισε εν μέρει την αξιολόγηση των συστημάτων σε ελέγχους που είχε διενεργήσει η Επιτροπή (ΓΔ AGRI) (βλέπε σημείο 4.23).

4.20. Όσον αφορά τα εξετασθέντα συστήματα των κρατών μελών, το Συνέδριο εντόπισε τις εξής κύριες αδυναμίες ⁽²¹⁾:

- αδυναμίες στους διοικητικούς ελέγχους σχετικά με τους όρους και τις δεσμεύσεις επιλεξιμότητας, όπως ο μη εντοπισμός μη επιλέξιμου ΦΠΑ ή ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, σε επτά από τα οκτώ κράτη μέλη·

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.20. Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τις αδυναμίες του συστήματος ελέγχου των κρατών μελών για το ΕΓΤΑΑ. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2013, διατυπώνονται επιφυλάξεις όσον αφορά τις δαπάνες του ΕΓΤΑΑ για το ήμισυ σχεδόν των οργανισμών πληρωμών και ζητείται επίσης η λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων. Όπως αναφέρει το Συνέδριο στο σημείο 4.19, η αξιολόγηση των συστημάτων των κρατών μελών που πραγματοποίησε το ίδιο βασίστηκε εν μέρει στις διαπιστώσεις των ελέγχων συμμόρφωσης που είχαν διενεργήσει οι υπηρεσίες της Επιτροπής.

Κάθε φορά που η Επιτροπή, στο πλαίσιο των ελέγχων της, εντοπίζει αδυναμίες στους διοικητικούς ελέγχους, τις παρακολουθεί μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ.

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τις ανεπάρκειες που αφορούν προβλήματα σχετικά με την επιλεξιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων και του ΦΠΑ. Τα εν λόγω ζητήματα βρίσκονται στο επίκεντρο των ελέγχων που διενεργούνται στα κράτη μέλη όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα. Επίσης, τα προβλήματα αυτά έχουν εξεταστεί και εξακολουθούν να εξετάζονται στα σχέδια δράσης που καταρτίζονται από κοινού με τα κράτη μέλη για τη μείωση των ποσοστών σφάλματος.

Για τη χρηματοδοτική περίοδο 2014-2020, οι κανόνες επιλεξιμότητας σχετικά με τον ΦΠΑ για τους δημόσιους φορείς έχουν απλουστευθεί, στοιχείο που αναμένεται να μειώσει τον κίνδυνο σφάλματος.

⁽²⁰⁾ Άρθρα 12 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 65/2011 της Επιτροπής (ΕΕ L 25 της 28.1.2011, σ. 8).

⁽²¹⁾ Στο **παράρτημα 4.2** αναφέρεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος στο οποίο διαπιστώθηκε η αδυναμία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- ανεπαρκής αξιολόγηση του ευλόγου των δαπανών και στα τέσσερα κράτη μέλη στα οποία υποβλήθηκε σε έλεγχο η πτυχή αυτή, μέσω, παραδείγματος χάριν, σύγκρισης με τις δαπάνες αναφοράς και διαπίστωσης ότι διοργανώθηκε διαδικασία ανοικτού διαγωνισμού·
- αδυναμίες στην παρακολούθηση των παρατυπιών που εντόπισαν οι οργανισμοί πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής μειώσεων ή ανακτήσεων, σε τέσσερα από τα έξι κράτη μέλη·
- ανεπαρκής ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων (παραδείγματος χάριν δεν κάλυπταν όλες τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις), σε πέντε από τα οκτώ κράτη μέλη·
- ανεπάρκειες στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου όσον αφορά τους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και στα τέσσερα κράτη μέλη, όπως ανεπαρκείς εθνικοί κανόνες ΚΓΠΚ ή λανθασμένη εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση.

Οι αδυναμίες αυτές ομοιάζουν πολύ με εκείνες που διαπιστώθηκαν και αναφέρθηκαν σχετικά με τα συστήματα των κρατών μελών που εξετάστηκαν τα δύο τελευταία έτη ⁽²²⁾. Τέτοιου είδους αδυναμίες αιτιολογούν σε μεγάλο βαθμό τα σφάλματα που εντοπίστηκαν κατά τις δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις (βλέπε σημείο 4.8).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι οι διοικητικοί έλεγχοι που εξετάζουν το εύλογο των δαπανών είναι καθοριστικής σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού συστήματος. Η Επιτροπή διαπίστωσε και αυτή, κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης τους οποίους διενήργησε, αδυναμίες ως προς την αξιολόγηση του ευλόγου των δαπανών και επέβαλε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις εν προκειμένω για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι, κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι απλουστευμένες δαπάνες για την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών (κατ' αποκοπή χρηματοδότηση, τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους και εφάπαξ ποσά) θα χρησιμοποιηθούν σε ευρύτερη κλίμακα. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να συμβάλει στην αποδοτικότερη και ορθότερη χρήση των ταμείων.

Μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η Επιτροπή δίνει συνέχεια σε τυχόν συστημικές ελλείψεις που εντοπίζονται στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργεί, συμπεριλαμβανομένων των ελλείψεων που συνδέονται με τη διαχείριση των παρατυπιών και των οφειλών από τα κράτη μέλη. Μετά το πέρας των εν λόγω διαδικασιών, ο συνολικός κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ καλύπτεται από καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις. Όσον αφορά τα τέσσερα κράτη μέλη που αναφέρονται από το Συνέδριο, η Επιτροπή είναι ενήμερη για τις ελλείψεις που παρουσιάζουν και βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Ανεπάρκειες όσον αφορά την ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων έχει εντοπίσει επίσης και η ίδια η Επιτροπή. Για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά τις ανεπάρκειες μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου όσον αφορά τα 3 κράτη μέλη, όπως επιβεβαιώνεται από τα αποτελέσματα των ελέγχων πολλαπλής συμμόρφωσης που διενήργησε η Επιτροπή στους εν λόγω οργανισμούς πληρωμών.

Το τέταρτο κράτος μέλος έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα ελέγχου για το 2015.

⁽²²⁾ Σημεία 4.21 έως 4.25, κεφάλαιο 4, ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το έτος 2012, και σημεία 4.22 έως 4.32, κεφάλαιο 4, ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το έτος 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.21. Το Συνέδριο διαπίστωσε αδυναμίες στους ελέγχους των κανόνων περί σύναψης συμβάσεων, οι οποίες ήταν εμφανείς και στα τρία κράτη μέλη στα οποία ελέγχθηκε η εν λόγω απαίτηση. Το Συνέδριο εξέτασε 17 πράξεις σχετικά με τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, εκ των οποίων οκτώ (47 %) περιείχαν σφάλματα. Σε τρεις από τις οκτώ περιπτώσεις διαπιστώθηκαν μη επιλέξιμες δαπάνες, για ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ, οι οποίες στο σύνολό τους υπερέβαιναν τα 4,8 εκατομμύρια ευρώ. Στο πλαίσιο 4.5 παρουσιάζεται παράδειγμα μη επιλέξιμων δαπανών οι οποίες δεν εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων του κράτους μέλους.

Πλαίσιο 4.5 — Παράδειγμα ανεπαρκούς ποιότητας των διοικητικών ελέγχων κράτους μέλους

Όσον αφορά μια περίπτωση σύναψης δημόσιας σύμβασης που ελέγχθηκε στη Λετονία, ο ίδιος ο οργανισμός πληρωμών ήταν δικαιούχος ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ, ύψους δύο εκατομμυρίων ευρώ, η οποία αφορούσε το σύστημα ΤΠ που είχε ανατεθεί σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η σύμβαση για το σύστημα ΤΠ και η μετέπειτα συντήρησή του είχε ανατεθεί σε εταιρεία με διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού, η οποία όμως ενείχε αρκετά σοβαρά σφάλματα. Παραδείγματος χάριν, ο οργανισμός πληρωμών εφάρμοσε αδικαιολόγητα διαδικασία με διαπραγμάτευση, της οποίας οι όροι δεν ήταν ικανοποιητικοί, αντί για μια ανοικτή ή κλειστή διαδικασία όπως όριζε η νομοθεσία. Η μη τήρηση των εφαρμοστέων διαδικασιών καθιστά τη δαπάνη μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση από την ΕΕ.

Τα τελευταία δύο έτη, το Συνέδριο έχει αναφέρει περιπτώσεις που παρατηρούνται πάρα πολλές ομοιότητες όσον αφορά την προμήθεια συστημάτων και υπηρεσιών ΤΠ, κατά τις οποίες ο ίδιος ο οργανισμός πληρωμών ήταν ο δικαιούχος της ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ και δεν τήρησε τους κανόνες περί σύναψης δημόσιων συμβάσεων⁽²³⁾. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι οι οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο των ενισχύσεων της ΕΕ δεν τηρούν και οι ίδιοι σε κάθε περίπτωση τους κανόνες.

Πλαίσιο 4.5 — Παράδειγμα ανεπαρκούς ποιότητας των διοικητικών ελέγχων κράτους μέλους

Στα ζητήματα που θίγει το Συνέδριο θα δοθεί συνέχεια από την Επιτροπή στο πλαίσιο ελέγχου συμμόρφωσης.

Όσον αφορά τα παραδείγματα που παρατίθενται στις προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις του Συνεδρίου, η Επιτροπή δίνει συνέχεια στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης των λογαριασμών ως προς τη συμμόρφωση και θα εφαρμόσει κατά περίπτωση καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Συστήματα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

Διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών της Επιτροπής

4.22. Η διαχείριση του μεγαλύτερου τμήματος των γεωργικών δαπανών επιμερίζεται μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται από τα κράτη μέλη και, στη συνέχεια, αποδίδονται σε αυτά από την Επιτροπή (σε μηνιαία βάση για το ΕΓΤΕ και σε τριμηνιαία για το ΕΓΤΑΑ). Προκειμένου να είναι σε θέση να αναλάβει την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η Επιτροπή εφαρμόζει δύο διακριτές διαδικασίες:

⁽²³⁾ Πλαίσιο 4.6, κεφάλαιο 4, της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012 και πλαίσιο 4.2, κεφάλαιο 4, της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- α) Μια ετήσια διαδικασία δημοσιονομικής εκκαθάρισης, η οποία καλύπτει τους ετήσιους λογαριασμούς και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου κάθε διαπιστευμένου οργανισμού πληρωμών. Η απόφαση εκκαθάρισης των λογαριασμών που λαμβάνεται βασίζεται σε ελέγχους που διενεργούν ανεξάρτητοι οργανισμοί πιστοποίησης στα κράτη μέλη και οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή.
- β) Μια πολυετή διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε δημοσιονομικές διορθώσεις για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εάν οι δαπάνες ενός ή περισσότερων οικονομικών ετών δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται ως προς τη συμμόρφωση βασίζονται σε ελέγχους συμμόρφωσης που διενεργεί η Επιτροπή.

4.23. Το Συνέδριο έλεγξε τη συμφωνία με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου 20 ελέγχων συμμόρφωσης που είχε διενεργήσει η Επιτροπή. Τα περισσότερα βασικά στοιχεία εφαρμόζονταν και συμφωνούσαν με τις κύριες κανονιστικές απαιτήσεις. Το Συνέδριο επεσήμανε βελτιώσεις σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, παραδείγματος χάριν όσον αφορά την τεκμηρίωση των ελέγχων, και διαπίστωσε ότι τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής που αφορούσαν το ΕΓΤΑΑ και τους ελέγχους συμμόρφωσης ήταν ικανοποιητικής ποιότητας ώστε να χρησιμοποιηθούν από το Συνέδριο ως τμήμα των αξιολογήσεων του για τα συστήματα των κρατών μελών. Εντούτοις, εξακολουθούν να υφίστανται αδυναμίες, ιδίως στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ, όσον αφορά τον έλεγχο της ποιότητας, τη συστηματική χρήση ερωτηματολογίων, καθώς και τον τρόπο αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων και διατύπωσης των συμπερασμάτων. Το Συνέδριο είχε διατυπώσει παρόμοιες παρατηρήσεις κατά τα τελευταία δύο έτη ⁽²⁴⁾.

4.24. Η ΓΔ AGRI ανέφερε ότι οι έλεγχοι συμμόρφωσης που διενήργησε το 2013 κάλυψαν το 42 % των δαπανών του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, ποσοστό όμοιο με εκείνο που αναφέρθηκε για το 2012. Οι δαπάνες που κάλυψε ο έλεγχος της Επιτροπής συνδέονται άμεσα με τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Εντούτοις, το Συνέδριο δεν μπορούσε να ελέγξει την ακρίβεια των αναφερόμενων αριθμητικών στοιχείων, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να παράσχει στο Συνέδριο επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού τους.

4.23. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναγνώριση από το Συνέδριο των βελτιώσεων που έχουν επιτευχθεί ως προς τις διαδικασίες ελέγχου. Όσον αφορά τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν σχετικά με το ΕΓΤΕ, οι εργασίες για τη βελτίωση του συστήματος συνεχίζονται.

4.24. Το Συνέδριο διατύπωσε ορισμένες ενδιαφέρουσες και καίριες παρατηρήσεις σχετικά με την αναλυτική μεθοδολογία υπολογισμού των δαπανών που καλύπτονται από τους ελέγχους. Η Επιτροπή θα τις εξετάσει με σκοπό την ευθυγράμμιση των δικών της υπολογισμών όσον αφορά την κάλυψη στο πλαίσιο του νέου πολυετούς προγράμματος του ελεγκτικού έργου της.

⁽²⁴⁾ Σημείο 4.27, κεφάλαιο 4, ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το έτος 2012 και σημείο 4.41, κεφάλαιο 4, ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το έτος 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.25. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης της Επιτροπής βασίζονται στα συστήματα και δεν ελέγχουν την κανονικότητα των συναφών πράξεων. Τα δείγματα επιλέγονται τυχαία ή κατά την κρίση των αρμοδίων και καλύπτουν δαπάνες που αφορούν περισσότερα του ενός οικονομικά έτη· ωστόσο, τα δείγματα δεν είναι αντιπροσωπευτικά. Κατά συνέπεια, βάσει του ελεγκτικού έργου της Επιτροπής δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός ενός ετήσιου ποσοστού σφάλματος και οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνεπεία των ελέγχων πραγματοποιούνται στις περισσότερες περιπτώσεις σε κατ' αποκοπήν βάση. Οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις πρέπει να χρησιμοποιούνται όταν δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών⁽²⁵⁾. Επιπλέον, οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις, οι οποίες είναι συνήθως 2 % ή 5 %, εφαρμόζονται ανεξαρτήτως του αριθμού των διαπιστωθεισών αδυναμιών στις δικλίδες ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.25. Από το έτος υποβολής αιτήσεων 2014, οι οργανισμοί πιστοποίησης θα ελέγχουν αντιπροσωπευτικό δείγμα των πράξεων, διαδικασία που θα τους παρέχει τη δυνατότητα να γνωμοδοτούν σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων και να επικυρώνουν το ποσοστό σφάλματος. Από την άλλη πλευρά, στόχος των εργασιών της Επιτροπής που σχετίζονται με τον έλεγχο της συμμόρφωσης είναι, αφενός, να εξασφαλίζεται βεβαιότητα ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης της ΚΓΠ τηρούν τους κανόνες και, αφετέρου, να προστατεύεται ο προϋπολογισμός της ΕΕ μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι τα συστήματα αυτά παρουσιάζουν ελλείψεις. Με τους ελέγχους εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η Επιτροπή δεν φιλοδοξεί να διενεργεί δοκιμασίες επαλήθευσης, οι οποίες θα της παρείχαν τη δυνατότητα να υπολογίζει τα ποσοστά σφάλματος σχετικά με κάθε οργανισμό πληρωμών για τον οποίο εξετάζεται το ενδεχόμενο επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης. Η δοκιμασία στην οποία υποβάλλονται τα δείγματα κατά τη διάρκεια των αποστολών έχει ως στόχο τον έλεγχο του υπό εξέταση συστήματος. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται τα δείγματα αυτά να είναι αντιπροσωπευτικά.

Οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις καθορίζονται με βάση τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης, καθώς και την οικονομική ζημία που προκλήθηκε στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Εάν είναι δυνατόν, το ποσό υπολογίζεται βάσει της πράγματι προκληθείσας ζημίας ή βάσει παρέκτασης. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί με αναλογικές προσπάθειες, σε περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη δεν έχουν την ευκαιρία να εκτελέσουν τις απαραίτητες συμπληρωματικές εργασίες ώστε να παράσχουν κατ' εκτίμηση υπολογισμό της ζημίας για τον προϋπολογισμό της ΕΕ ή, εφόσον ο εν λόγω υπολογισμός δεν είναι πλήρης ή αρκούντως ακριβής, χρησιμοποιούνται κατ' αποκοπήν ποσά τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα των ελλείψεων που εντοπίζονται στα εθνικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Οι κανόνες για την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων αναθεωρήθηκαν στο πλαίσιο του οριζόντιου κανονισμού για το νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ της περιόδου 2013-2020 (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013), δυνάμει του οποίου απαιτούνται τα ακριβή κριτήρια εκτίμησης του κινδύνου για την ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, οι διατάξεις που προβλέπονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη καθορίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τη μέθοδο και τα κριτήρια υπολογισμού της καθαρής δημοσιονομικής διόρθωσης που είναι δεόντως ανάλογη του κινδύνου που συνεπάγονται οι παράτυπες δαπάνες. Για παράδειγμα, θα εφαρμόζονται αυστηρότεροι κανόνες και υψηλότερες καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις στις περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνονται τρεις ή περισσότερες διαφορετικές ελλείψεις σε ένα σύστημα ελέγχου.

⁽²⁵⁾ Το άρθρο 80, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1) ορίζει ότι: «Η Επιτροπή προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις για τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποκλείσει από τη χρηματοδότηση της Ένωσης δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας. Η Επιτροπή βασίζει τις δημοσιονομικές διορθώσεις στον εντοπισμό αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και στις επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό. Εάν αυτά τα ποσά δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόζει διορθώσεις κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπήν, σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.26. Το 2013 η Επιτροπή έλαβε τέσσερις αποφάσεις ως προς τη συμμόρφωση, οι οποίες οδήγησαν σε δημοσιονομικές διορθώσεις ύψους 1 116,8 εκατομμυρίων ευρώ (861,9 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το ΕΓΤΕ, 236,2 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το ΕΓΤΑΑ και 18,6 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με άλλα μέσα). Οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις αντιστοιχούσαν στο 66 % των εν λόγω δημοσιονομικών διορθώσεων, ποσοστό σχεδόν όμοιο με το μέσο ποσοστό των τελευταίων πέντε ετών (65 %).

4.27. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που εγκρίθηκαν το 2013 αντιστοιχούν περίπου στο 2 % του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2013 στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, ποσοστό υψηλότερο από το μέσο επίπεδο των δημοσιονομικών διορθώσεων που εφαρμόστηκαν την περίοδο 2008-2012 (1,4 %). Η κατάσταση αυτή αιτιολογείται κυρίως λόγω της μείωσης των καθυστερημένων εκκρεμών φακέλων ελέγχου από 553 στο τέλος του 2012 σε 516 στο τέλος του 2013. Η διευθέτηση και το κλείσιμο των εν λόγω φακέλων, οι οποίοι αφορούσαν οικονομικά έτη πριν από το 2010, είχε ως αποτέλεσμα δημοσιονομικές διορθώσεις ύψους 881 εκατομμυρίων ευρώ (79 % του συνόλου) το 2013. Εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετοί καθυστερημένοι εκκρεμείς φάκελοι, ιδίως σε σχέση με το ΕΓΤΕ και με παρατυπίες, εκ των οποίων εκκρεμούν ακόμη 46 φάκελοι σχετικά με ελέγχους που διενεργήθηκαν μεταξύ του 2007 και του 2009.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.26. Κατ' αποκοπήν καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις εφαρμόζονται μόνον όταν η Επιτροπή δεν είναι σε θέση, με αναλογική προσπάθεια, να υπολογίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τον κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα κριτήρια και η μεθοδολογία για την εφαρμογή κατ' αποκοπήν δημοσιονομικών διορθώσεων καθορίζονται με διαφανή τρόπο σε σχετικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (VI/5330/97 της 23ης Δεκεμβρίου 1997), ούτως ώστε να διασφαλίζεται η κάλυψη του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Βλέπε επίσης την απάντηση στο σημείο 4.25.

4.27. Στο πλαίσιο της ΚΓΠ, η Επιτροπή εφαρμόζει πάντα «καθαρές» δημοσιονομικές διορθώσεις, δηλαδή τα ποσά όντως επιστρέφονται από τα κράτη μέλη στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για τη μείωση του αριθμού των εκκρεμών φακέλων ελέγχου και η ΓΔ AGRI έχει προσλάβει 5 εξειδικευμένους υπαλλήλους οι οποίοι εργάζονται αποκλειστικά για τη διεκπεραίωση των καθυστερημένων εκκρεμών υποθέσεων.

Επιπλέον, η ΓΔ AGRI εφαρμόζει ήδη σύστημα στενότερης παρακολούθησης της διαχείρισης των διαδικαστικών καθυστερήσεων.

Μέσω του νέου νομικού πλαισίου της ΚΓΠ, η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για τον εξορθολογισμό ολόκληρης της διαδικασίας συμμόρφωσης και για τον περιορισμό του κινδύνου των περιττών καθυστερήσεων. Ειδικότερα, στο άρθρο 34 του σχεδίου εκτελεστικού κανονισμού, ο οποίος αναμένεται να εκδοθεί από την Επιτροπή τον Ιούλιο του 2014, θεσπίζονται προθεσμίες για κάθε στάδιο της διαδικασίας συμμόρφωσης τόσο στα κράτη μέλη όσο και στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια επίσπευσης της διαδικασίας συμμόρφωσης. Ωστόσο, η διαδικασία συμμόρφωσης προϋποθέτει τη διαδοχική εφαρμογή ορισμένων σταδίων, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (ένα στάδιο αντιπαράθεσης, το οποίο αποτελεί το βασικό τμήμα μιας τυποποιημένης διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, και ένα στάδιο συνδιαλλαγής κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους). Σε περισσότερο σύνθετες περιπτώσεις, τα δύο στάδια της διαδικασίας συμμόρφωσης (το στάδιο αντιπαράθεσης, το οποίο ακολουθείται από το στάδιο συνδιαλλαγής), ο σεβασμός του δικαιώματος του κράτους μέλους να προσβάλει τις διαπιστώσεις της Επιτροπής και η ανάγκη εφαρμογής διόρθωσης που να είναι ανάλογη της σοβαρότητας της έλλειψης, ενδέχεται να απαιτούν εκτενείς συμπληρωματικές εργασίες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI

4.28. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI⁽²⁶⁾ περιλαμβάνονται επιφυλάξεις σχετικά με τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες αφορούν 31 οργανισμούς πληρωμών σε 19 κράτη μέλη. Οι επιφυλάξεις διατυπώθηκαν «λόγω των πολυάριθμων αδυναμιών που εμφανίζονται στις σχετικές πράξεις». Το υπό επιφύλαξη ποσό ανέρχεται σε 599 εκατομμύρια ευρώ, βάσει εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος⁽²⁷⁾ ύψους 5,19 %. Αυτό συνιστά σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, όταν το εναπομένον ποσοστό σφάλματος ήταν 1,62 % βάσει των στατιστικών ελέγχου των κρατών μελών⁽²⁸⁾.

4.29. Η μεγάλη αύξηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος για το 2013 προκύπτει λόγω της αναθεωρημένης προσέγγισης της Επιτροπής σε σύγκριση με εκείνη του 2012. Η Επιτροπή λαμβάνει πλέον υπόψη τους δικούς της ελέγχους ως προς τη συμμόρφωση, καθώς και τους ελέγχους του Συνεδρίου, τις ετήσιες εκθέσεις των οργανισμών πιστοποίησης, καθώς και κάθε άλλο διαθέσιμο πληροφοριακό στοιχείο κατά την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος για τους οργανισμούς πληρωμών. Όσον αφορά το 2013, σε σύνολο 69 οργανισμών πληρωμών, η Επιτροπή προσάρμοσε τα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν τα κράτη μέλη για 43 από τους 48 οργανισμούς πληρωμών οι οποίοι υποβλήθηκαν σε έλεγχο από την Επιτροπή και το Συνέδριο κατά τα τελευταία τρία έτη. Εντούτοις, δεν πραγματοποιήθηκαν προσαρμογές όσον αφορά τις δαπάνες που δεν καλύπτονται από τους ελέγχους της Επιτροπής ή του Συνεδρίου. Η κατάσταση αυτή μπορεί να έχει αντίκτυπο στο εναπομένον ποσοστό σφάλματος.

4.28. Στο κεφάλαιο 4 της ετήσιας έκθεσής του για το 2012 το Συνέδριο συνέστησε στη ΓΔ AGRI, για τα μελλοντικά οικονομικά έτη, να εφαρμόζει για το ΕΓΤΑΑ τη νέα μεθοδολογία που χρησιμοποίησε για το 2012 κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος και του ποσού σε κίνδυνο για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις (ΕΓΤΕ). Άμεσο αποτέλεσμα της εφαρμογής αυτής της νέας μεθοδολογίας ήταν η απόκλιση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος για το ΕΓΤΑΑ που υπολογίστηκε για το 2013, από το αντίστοιχο ποσοστό για το 2012 και τα προηγούμενα έτη, το οποίο υπολογίστηκε βάσει της παλαιάς μεθοδολογίας. Χάρη στην ακριβέστερη εκτίμηση του ποσού σε κίνδυνο σε επίπεδο οργανισμών πληρωμών, οι επιφυλάξεις για το ΕΓΤΑΑ έχουν αρθεί για το ήμισυ των οργανισμών πληρωμών.

4.29. Η Επιτροπή αξιολογεί τα ποσοστά σφάλματος που υποβάλλουν οι οργανισμοί πληρωμών και προβαίνει σε αναπροσαρμογές βάσει «όλων των διαθέσιμων συναφών στοιχείων». Όλοι οι οργανισμοί πληρωμών υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο από τους οργανισμούς πιστοποίησης (ακόμη και αν η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η βεβαιότητα που πρέπει να αποκομίζεται από τη γνωμοδότηση του οργανισμού πιστοποίησης εξακολουθεί να χρήζει ενίσχυσης — αυτό τίθεται σε εφαρμογή από το έτος υποβολής αιτήσεων 2014). Επιπροσθέτως, δεδομένου ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται από την Επιτροπή αποφασίζονται βάσει ανάλυσης κινδύνου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι οργανισμοί πληρωμών που δεν υποβλήθηκαν σε έλεγχο κατά την τελευταία τριετία θεωρούνται χαμηλότερου κινδύνου. Περαιτέρω αναπροσαρμογές που δεν βασίζονται σε πρακτικά και συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία θα οδηγούσαν σε υπερεκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος.

Πέραν τούτου, υπογραμμίζεται ότι, στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή προβαίνει σε αναπροσαρμογή του ποσοστού σφάλματος ενός οργανισμού πληρωμών, η ενέργεια αυτή ενδέχεται να συνεπάγεται αναγκαστικά τη διατύπωση επιφύλαξης και, συνεπώς, την υποβολή σχεδίου διορθωτικών μέτρων για τον συγκεκριμένο οργανισμό πληρωμών. Η εξέλιξη αυτή θα είχε επιπτώσεις στους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους του εν λόγω οργανισμού πληρωμών, χωρίς να έχει η Επιτροπή στη διάθεσή της αντικειμενικά στοιχεία προς θεμελίωση της αναπροσαρμογής.

⁽²⁶⁾ http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm.

⁽²⁷⁾ Το εναπομένον ποσοστό σφάλματος αποτελεί εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος που απομένει μετά τη διόρθωση των σφαλμάτων που εντόπισαν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών.

⁽²⁸⁾ Μολονότι η Επιτροπή ανέφερε ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος για το 2012 ήταν πιθανό να είναι υψηλότερο, δεν παρέιχε τη δική της ποσοτικώς προσδιορισμένη εκτίμηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.30. Έπειτα από τη διατύπωση επιφύλαξης από τη ΓΔ AGRI σχετικά με το ΕΓΤΑΑ στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων της για το 2011 και το 2012, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να αναπτύξουν σχέδια δράσης με σκοπό τη μείωση του ποσοστού σφάλματος στον εν λόγω τομέα πολιτικής. Μολονότι το Συνέδριο αναγνωρίζει τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, η εξέταση δείγματος σχεδίων δράσης κατέδειξε ότι η ποιότητα και η εμβέλεια τους παρούσαζε σημαντικές διακυμάνσεις. Ιδιαίτερη αδυναμία αποτελεί το γεγονός ότι στα σχέδια δράσης δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι διαπιστώσεις ελέγχου της Επιτροπής και του Συνεδρίου. Παράδειγμα ορθής πρακτικής διαπιστώθηκε στη Ρουμανία, η οποία είχε καθορίσει 19 διαφορετικές δράσεις που, αφενός, κάλυπταν τόσο τα μέτρα βάσει της έκτασης όσο και εκείνα που δεν συνδέονταν με αυτή και, αφετέρου, αντιμετώπιζαν αδυναμίες οι οποίες είχαν εντοπισθεί κατά τους ελέγχους. Αντιθέτως, στην Ισπανία διαπιστώθηκε περίπτωση κατά την οποία μόνον εννέα από τις 17 περιφέρειες είχαν συμμετοχή στο εθνικό σχέδιο δράσης, το οποίο, επιπλέον, επικεντρωνόταν σε μέτρα βάσει της έκτασης και όχι στα επενδυτικά μέτρα για τα οποία το Συνέδριο είχε διαπιστώσει ότι ενείχαν τον μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος.

Περιβάλλον, αλιεία και υγεία

4.31. Το Συνέδριο εξέτασε τα συστήματα της Πολωνίας υπό την αρμοδιότητα της ελεγκτικής αρχής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας και τα κύρια στοιχεία των συστημάτων της ΓΔ MARE για τη διαχείριση των δαπανών του εν λόγω ταμείου.

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

4.32. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.2**.

4.33. Κύριος στόχος του ελέγχου του Συνεδρίου ήταν να υποβληθούν σε δοκιμασίες οι βασικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου το οποίο χρησιμοποιεί η ελεγκτική αρχή στην Πολωνία για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας. Επιπλέον, το Συνέδριο επαναδιενήργησε τους ελέγχους της ελεγκτικής αρχής οι οποίοι είχαν διενεργηθεί σε πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας. Οι κύριες αδυναμίες που διαπιστώθηκαν αφορούν την επαλήθευση των όρων επιλεξιμότητας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.30. Μόλις το Συνέδριο ανέφερε το 2012 υψηλό ποσοστό σφάλματος για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, η Επιτροπή έλαβε αμέσως μέτρα σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη. Σχέδια δράσης καταρτίστηκαν το 2012 σε 14 κράτη μέλη και από το 2013 και μετά σε όλα τα κράτη μέλη, με σκοπό τον προσδιορισμό των αιτίων των σφαλμάτων και τον καθορισμό διορθωτικών μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από την Επιτροπή. Μολονότι η διαδικασία αυτή είναι μια διαδικασία εκμάθησης για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι μέχρι στιγμής έχει στεφθεί με επιτυχία. Εκ των υστέρων διαπιστώνεται αναμφίβολα ότι ορισμένα μέτρα θα μπορούσαν να είναι περισσότερο στοχοθετημένα, κάποια άλλα θα μπορούσαν να είχαν προγραμματιστεί διαφορετικά κ.λπ. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου στις συνεχιζόμενες εργασίες που εκτελεί από κοινού με τις αρχές των κρατών μελών με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση των προσπαθειών για τη μείωση των ποσοστών σφάλματος.

Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τα σχέδια δράσης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη οι σημαντικότερες διαπιστώσεις ελέγχου και οι αντίστοιχες ελλείψεις. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη αγνοούν επανειλημμένως σημαντικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με αυξημένο ποσοστό σφάλματος, η Επιτροπή δύναται να ενεργοποιήσει την εφαρμογή καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων ή την αναστολή/διακοπή των πληρωμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστήματα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

4.34. Το Συνέδριο εξέτασε τα συστήματα εκτίμησης κινδύνου, σχεδιασμού ελέγχων και δημοσιονομικών διορθώσεων της ΓΔ MARE σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, επικεντρωνόμενο στην Πολωνία, με σκοπό τη συμπλήρωση του ελέγχου των συστημάτων του εν λόγω κράτους μέλους. Στο πλαίσιο του ελέγχου διαπιστώθηκε ότι μια δημοσιονομική διόρθωση για την Πολωνία, μολονότι βασιζόταν σε λεπτομερείς υπολογισμούς, εντούτοις η επαλήθευσή της δεν είχε τεκμηριωθεί με επαρκή αποδεικτικά στοιχεία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013**

4.35. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός ανέρχεται σε 6,7 %·

- από τα 13 εξετασθέντα συστήματα δικλίδων ελέγχου, επτά αξιολογήθηκαν ως μερικώς αποτελεσματικά και έξι ως μη αποτελεσματικά.

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

4.34. Η δημοσιονομική διόρθωση εφαρμόστηκε σε σχέση με τη μη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 25 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006. Δεν διεκπεραιώθηκε από έναν μεμονωμένο υπάλληλο: δημιουργήθηκε ειδική ομάδα εργασίας στο πλαίσιο της ΓΔ MARE για την ανάλυση ανάλογων περιπτώσεων. Αφορούσε δε τις επιχειρησιακές μονάδες και τις μονάδες διατήρησης και ελέγχου, και αποσκοπούσε στην εξασφάλιση συνοχής ως προς την αντιμετώπιση των κρατών μελών και στην αποτελεσματική διάδοση των πληροφοριών.

4.35.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι ανακτήσεις και τα διορθωτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν πριν από τους ελέγχους του Συνεδρίου. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι οι εν λόγω δαπάνες υπόκεινται σε διόρθωση σε μεταγενέστερα έτη μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που προκύπτουν από διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, καθώς και μέσω ανακτήσεων από δικαιούχους. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο πρέπει να εξεταστεί επίσης στο πλαίσιο του πολυετούς χαρακτήρα των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος σύμφωνα με την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ωστόσο, δεν συμφωνεί, συγκεκριμένα, με το Συνέδριο ως προς τον χαρακτηρισμό των παραβάσεων που αφορούν τις υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης ως προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων και θεωρεί ότι δεν πρέπει να συνεκτιμώνται στον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος της δήλωσης αξιοπιστίας.

Για λεπτομερή ανάλυση της θέσης της Επιτροπής εν προκειμένω, βλέπε επίσης την απάντησή της στο σημείο 4.15.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται είναι παρόμοια με τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

4.36. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 4.3**. Στις ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε 11 συστάσεις, εκ των οποίων μία υλοποιήθηκε πλήρως, δύο ως επί το πλείστον, έξι εν μέρει, ενώ δύο δεν υλοποιήθηκαν.

4.37. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης:

- **Σύσταση 1:** Τα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο διενεργούν τους υφιστάμενους διοικητικούς ελέγχους τους, αξιοποιώντας το σύνολο των συναφών πληροφοριών που έχουν στη διάθεσή τους οι οργανισμοί πληρωμών, καθώς έτσι είναι δυνατός ο εντοπισμός και η διόρθωση της πλειονότητας των σφαλμάτων (βλέπε σημεία 4.8 και 4.20). Ιδίως όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα, κατά τους διοικητικούς ελέγχους πρέπει να χρησιμοποιούνται όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες προς επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών, του έργου και του δικαιούχου (συμπεριλαμβανομένων όλων των τελικών ενδιαφερόμενων μερών), καθώς και της συμμόρφωσης των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ ή/και τους εθνικούς κανόνες.
- **Σύσταση 2:** Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι δίδεται η κατάλληλη συνέχεια σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα (όπως προσδιορίζεται στα σημεία 4.14, 4.20 και 4.21, καθώς και στο σημείο 4.16 που αφορά το περιβάλλον).

4.36. Για τις 10 συστάσεις σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη, βλέπε τις απαντήσεις στο παράρτημα 4.3.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και συμμερίζεται την άποψη ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν καλύτερα τους διοικητικούς ελέγχους.

Επί του παρόντος, οι οργανισμοί πληρωμών και τα κράτη μέλη διενεργούν από κοινού τις εκ των προτέρων εκτιμήσεις της επαληθευσιμότητας και της ελεγχιμότητας των μέτρων, οι οποίες θα αποτελούν μέρος των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την περίοδο 2014-2020. Οφείλουν να συνοδεύουν όλες τις πηγές σφαλμάτων που εντοπίζονται με στοχοθετημένες δράσεις μετριασμού.

Με την εκτελεστική πράξη του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 θα αποσαφηνιστούν η εμβέλεια και το περιεχόμενο των διοικητικών, επιτόπιων και εκ των υστέρων ελέγχων.

Για την καλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, η Επιτροπή έχει ενισχύσει τους κανόνες για τη διακοπή πληρωμών στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης σε περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη δεν επιτελούν σωστά τον ρόλο τους δυνάμει των κανόνων περί επιμερισμένης διαχείρισης.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα μεριμνήσει ώστε να δοθεί η κατάλληλη συνέχεια σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες το Συνέδριο διαπίστωσε συστηματικά σφάλματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 3:** Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση του υψηλού ποσοστού σφάλματος στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης είναι πλήρη, συμπεριλαμβάνοντας όλες τις περιφέρειες και όλα τα μέτρα, ιδίως τα επενδυτικά, καθώς και ότι λαμβάνουν υπόψη τις διαπιστώσεις ελέγχου της Επιτροπής και του Συνεδρίου (βλέπε σημείο 4.30).

Όσον αφορά την ΚΓΠ συνολικά:

- **Σύσταση 4:** Η Επιτροπή πρέπει να τεκμηριώνει τον τρόπο υπολογισμού των δαπανών που καλύπτονται από τους ελέγχους της ως προς τη συμμόρφωση (βλέπε σημείο 4.24).
- **Σύσταση 5:** Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την περαιτέρω μείωση των καθυστερημένων εκκρεμών φακέλων ελέγχου, ώστε όλοι οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν πριν από το 2012 να κλείσουν έως το τέλος του 2015 (βλέπε σημείο 4.27).
- **Σύσταση 6:** Η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω την προσέγγισή της όσον αφορά τον υπολογισμό του εναπομένου ποσοστού σφάλματος, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι δαπάνες και όλοι οι οργανισμοί πληρωμών. (βλέπε σημείο 4.29).

4.38. Επιπροσθέτως, το Συνέδριο συνιστά:

- **Σύσταση 7:** Όσον αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται σε κράτη μέλη σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, η επαλήθευσή τους πρέπει να τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία (βλέπε σημείο 4.34).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή συνεργάζεται εντατικά με τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό και την εξάλειψη των αιτίων των σφαλμάτων που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή της πολιτικής. Η συνεργασία αυτή θα συνεχιστεί και στο εγγύς μέλλον, με σκοπό την περαιτέρω αντιμετώπιση των ανεπαρκειών που εντοπίστηκαν, συμπεριλαμβανομένων των ανεπαρκειών που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Κατά την τελευταία διαδικασία παρακολούθησης των σχεδίων δράσης όσον αφορά τα ποσοστά σφάλματος, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2014, ζητήθηκε από όλα τα κράτη μέλη να συνδέσουν τα σχέδια δράσης και τις δράσεις μετριασμού με διάφορες διαπιστώσεις ελέγχου που κοινοποιήθηκαν από την Επιτροπή ή από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η επόμενη διαδικασία παρακολούθησης θα ξεκινήσει κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου του 2014 και θα εξετάσει σε βάθος το εν λόγω ζήτημα. Κάθε τρίμηνο υποβάλλεται έκθεση προόδου του ελέγχου για την παρακολούθηση των σημαντικότερων διαπιστώσεων.

Η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη το εν λόγω ζήτημα στο πλαίσιο όλων των ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης και των επιτροπών παρακολούθησης με τις διαχειριστικές αρχές, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πληρότητα και την αποτελεσματικότητα των σχεδίων δράσης.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Πληροφορίες σχετικά με την κάλυψη των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων όλων των υποκείμενων αναλυτικών στοιχείων που σχετίζονται με ζητήματα που έθεσε το Ελεγκτικό Συνέδριο, διαβιβάστηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο την πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου του 2014.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Κατά τα τελευταία έτη η προτεραιότητα αυτή προωθείται ενεργά από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και αντικατοπτρίζεται στον ετήσιο προγραμματισμό των εργασιών τους.

Η Επιτροπή αποδέχεται την παρούσα σύσταση υπό την έννοια ότι, από το έτος υποβολής αιτήσεων 2014, οι οργανισμοί πιστοποίησης θα ελέγχουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος και με τον τρόπο αυτό θα παρέχονται περισσότερο αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό σφάλματος σε επίπεδο οργανισμών πληρωμών.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΑΛΙΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ»

2013				2012	2011	2010				
Αγροτική ανάπτυξη	Περιβάλλον, αλεία και υγεία	Σύνολο								
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ										
Σύνολο πράξεων		1 62	15	177	178	92				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾										
Ποσοστό (αριθμός) πράξεων οι οποίες βύσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:										
δεν περιέχουν σφάλματα		43 %	(70)	73 %	(11)	46 %	(81)	37 %	43 %	48 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα		57 %	(92)	27 %	(4)	54 %	(96)	63 %	57 %	52 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα										
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος										
Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα		48 %	(44)	100 %	(4)	50 %	(48)	43 %	38 %	48 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα		52 %	(48)	0 %	(0)	50 %	(48)	57 %	62 %	52 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ										
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος		6,7 %			7,9 %	7,7 %	μ.δ.			
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)		9,9 %								
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)		3,5 %								
⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαφέρθηκε σε επιμέρους τμήματα. ⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.										

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΔΕΙΞΕΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΑΛΙΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ»

Αξιολόγηση των επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Πίνακας 1

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Ελεγχθέντα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης	Διοικητικοί έλεγχοι σχετικά με τους όρους και τις δυσμενείς επιπτώσεις	Αξιολόγηση του ευλόγου των δαπανών	Παρακολούθηση των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής μετώπων ή ανακτήσεων	Έλεγχοι των κανόνων συνάφης συμβάσεων	Επιτόπιοι έλεγχοι και επιλογή δείγματος	Συνολική αξιολόγηση
Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία)	Μέτρα βάσει έκτασης (M211, M212, M213, M214, M215)	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Ισπανία (Βαλένθια)	Μέτρα βάσει έκτασης (M211, M212, M214)	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α.	Μη αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Μάλτα	Μέτρα βάσει έκτασης (M212, M214)	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α.	Μη αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Σλοβενία	Μέτρα βάσει έκτασης (M211, M212, M214)	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α.	Αποτελεσματικό	ά.α.	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Ιταλία (Σικελία)	Μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (M121, M123, M311, M511)	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά
Λετονία	Μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (M121, M123, M321, M511)	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά
Πολωνία	Μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (M321, M322)	Αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Ρουμανία	Μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (M312)	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	ά.α.	ά.α.	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Ελεγχθέντα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης	Διοικητικοί έλεγχοι με τους όρους και τις δεσμεύσεις επιλεξιμότητας	Αξιολόγηση του ευλόγου των δαπανών	Παρακολούθηση των παρατυπιών, συμπεραλαμβανομένης της επιβολής μειώσεων ή ανακτήσεων	Έλεγχοι των κανόνων σύνταξης συμβάσεων	Επιτόπιοι έλεγχοι και επιλογή δείγματος	Συνολική αξιολόγηση
Αριθμός κρατών μελών με αδυναμίες/Αριθμός ελεγχθέντων κρατών μελών		7/8	4/4	4/6	3/3	5/8	
Ελεγχθέντα μέτρα βάσει έκτασης:	M211: ενισχύσεις λόγω φυσικών μετονεκμημάτων στους γεωργούς ορεινών περιοχών- M212: ενισχύσεις λόγω φυσικών μετονεκμημάτων στους γεωργούς περιοχών εκτός των ορεινών περιοχών- M213: ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ- M214: γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις- M215: ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων.						
Ελεγχθέντα μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση:	M121: εκσυγχρονισμός των εκμεταλλεύσεων- M123: προστιθέμενη αξία στα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα- M311: διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες- M312: δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρήσεων- M321: βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό- M322: ανάπτυξη και ανάπτυξη βοήθεια.						

Πίνακας 2

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Καθεστώς	Παρακολούθηση των παρατυπιών, συμπεραλαμβανομένης της επιβολής μειώσεων ή ανακτήσεων	Εφαρμογή των προτύπων πολλαπλής συμμόρφωσης και της καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης	Επιτόπιοι έλεγχοι και επιλογή δείγματος	Συνολική αξιολόγηση
Τσεχική Δημοκρατία	Πολλαπλή συμμόρφωση	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά
Ισπανία (Καστίλη και Λεόν)	Πολλαπλή συμμόρφωση	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά
Ιταλία (Αιμυλία-Ρωμανία)	Πολλαπλή συμμόρφωση	Μερικώς αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικό	Μη αποτελεσματικά
Μάλτα	Πολλαπλή συμμόρφωση	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά
Αριθμός κρατών μελών με αδυ- ναμίες/Αριθμός ελεγχθέντων κρατών μελών		4/4	4/4	4/4	

Πίνακας 3

Κράτος μέλος	Γενικές πινακίδες	Κάλυψη του εγχειριδίου ελέγχου	Μεθοδολογία ελέγχου για τον έλεγχο συστημάτων	Επανεξέταση των ελέγχων συστημάτων	Μεθοδολογία δειγματοληψίας για τους ελεγχόμενους πράξεις	Μεθοδολογία ελέγχου για τους ελεγχόμενους πράξεις	Επανεξέταση των ελέγχων πράξεων	Επανάδειξη εργασιών ελέγχων πράξεων	Ετήσια έκθεση ελέγχου και ελεγκτική γνώμη	Συνολική αξιολόγηση
Πολωνία (ελεγκτική αρχή για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας)	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΠΙΚΗΣ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΛΙΞΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Ως επί το πλείστον	Μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
2011	4.53. Σημειώτεον ότι η σύσταση του Συνεδρίου για περαιτέρω απλούστευση των κανόνων και των προϋποθέσεων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης εξακολουθεί να ισχύει.			X			Η Επιτροπή βρίσκεται διαρκώς κατάσταση επαγρύπνησης για την αξιοποίηση δυνατότητων απλούστευσης των κανόνων και των προϋποθέσεων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το γεγονός ότι πολλές από τις προϋποθέσεις αυτές είναι συμπληρωματικά στοιχεία που προστίθενται από τα κράτη μέλη και δεν εμπίπτουν συνεπώς στη σφαίρα επιρροής της Επιτροπής. Στη νέα νομοθεσία για την αγροτική ανάπτυξη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η οποία τέθηκε σε ισχύ στα τέλη του 2013, προβλέπονται διάφορα στοιχεία απλούστευσης, καθώς και η υποχρέωση της επαληθευσσιμότητας και της ελεγχσιμότητας των μέτρων που καθορίζονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων. Ωστόσο, εφόσον πλέον η εν λόγω νομοθεσία έχει τεθεί σε ισχύ, το περιδώριο που έχει η Επιτροπή στη διάθεσή της για την επιβολή περαιτέρω μέτρων απλούστευσης είναι ελαφρώς περιορισμένο κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Τα αποτελέσματα των νέων στοιχείων απλούστευσης που θεσπίστηκαν θα γίνουν ορατά μόνο κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου υλοποίησης.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς			
2011	4.54. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2011, το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού: Σύσταση 1: τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν αυστηρότερους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος διήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών στην ΕΕ.			X			Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο και συνιστά συστηματικά στα κράτη μέλη να διορθώνουν τυχόν ελλείψεις αυτού του είδους στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που εφαρμόζει. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, η ΓΔ AGRI διατύπωσε 62 επιφυλάξεις και ζήτησε να ληφθούν μέτρα για τη διόρθωση των σχετικών ελλείψεων. Η μη λήψη των αναγκαίων μέτρων από τους οργανισμούς πληρωμών μπορεί να οδηγήσει σε αναστολή πληρωμών από την Επιτροπή. Επιπλέον, οι νέες εργασίες που θα εκτελούν οι οργανισμοί πιστοποίησης από το οικονομικό έτος 2015 στο πλαίσιο της υποβολής γνωμοδότησης εκ μέρους τους ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα, θα συμβάλουν επίσης στον εντοπισμό ελλείψεων όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούν οι οργανισμοί πληρωμών, και στον προαναταναλισμό των τελευταίων προς τις απαραίτητες βελτιώσεις για τη διασφάλιση της διεξαγωγής των ελέγχων με την απαιτούμενη αυστηρότητα. Σε περίπτωση διήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή προστατεύει τον προϋπολογισμό της ΕΕ με την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων.
	Σύσταση 2: η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν καλύτερη εφαρμογή των ισχύοντων κανόνων σχετικά με: — τους κανόνες περί σύνταξης δημόσιων συμβάσεων και ΦΠΑ, όταν δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι δημόσιοι φορείς — τις δεσμεύσεις στον γεωργοπεριβαλλοντικό τομέα και τους κανόνες επιλεξιμότητας όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.			X			Στο πλαίσιο των δικών της ελέγχων, η ΓΔ AGRI διαπίστωσε επίσης αδυναμίες παρόμοιες με τις αδυναμίες που εντόπισε το Συνέδριο και δίνει σε αυτές τη δέουσα συνέχεια μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Όταν διαπιστώνεται κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, επιβάλλονται καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις. Στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση παρακολουθούνται ελλείψεις που εντοπίζονται όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων περί ΦΠΑ και περί δημόσιων συμβάσεων, καθώς και του αντίστοιχου μέτρου αγροτικής ανάπτυξης. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, επισημαίνεται ότι εκδόθηκαν πρόσφατα οι νέες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες αφορούν ολόκληρη την Επιτροπή, για τον καθορισμό των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνονται στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την Ένωση στο πλαίσιο της επιμεριζόμενης διαχείρισης, λόγω μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων [απόφαση C(2013) 9527 της Επιτροπής].

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδοκτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 3: η Επιτροπή πρέπει να αναλύσει τους λόγους εμφάνισης σημαντικού ποσοστού σφάλματος.		X					Κατά την περίοδο 2012-2013 η Επιτροπή προέβη, στο πλαίσιο ομάδας εργασίας, σε ανάλυση των κυριότερων λόγων εμφάνισης του ποσοστού σφάλματος. Τα αποτελέσματα συμπεριλήφθηκαν σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, το οποίο υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2013, σχετικά με την αξιολόγηση των βασικών αιτίων των σφαλμάτων και τις διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης (SWD(2013) 244 final).
	Σύσταση 4: η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου κατά την κατάρτιση της στρατηγικής ελέγχου της ΓΔ AGRI για τους ελέγχους στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών.	X						Η Επιτροπή διοργάνωσε σειρά σεμιναρίων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για την εξέταση του θέματος και θα συνεχίσει να αναλύει τους λόγους για τους οποίους εντοπίζονται τυχόν νέα στοιχεία.
	Σύσταση 5: η Επιτροπή πρέπει να προσδώσει στις κατευθυντήριες οδηγίες προς τους οργανισμούς πιστοποίησης την απαίτηση να περιλαμβάνουν στη στρατηγική και τις εκδόσεις ελέγχου τους τις διαπιστώσεις προγενέστερων ελέγχων της Επιτροπής και του Συνεδρίου.				X			Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση αυτή υλοποιείται πλήρως. Το εν λόγω ζήτημα αντιμετωπίζεται με την κατευθυντήρια γραμμή η οποία εφαρμόζεται από τους οργανισμούς πιστοποίησης μετά το 2013 στο πλαίσιο του ελεγκτικού έργου τους σε δύο στάδια: 1) στο στάδιο σχεδιασμού, βάσει αρχικής ανάλυσης κινδύνου στην οποία πρέπει να εξετάζονται δεόντως όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων διαπιστώσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου· τα στοιχεία αυτά πρέπει να τεκμηριώνουν με ορδή τρόπο τη στρατηγική ελέγχου (βλέπε σημείο 3.2 της κατευθυντήριας γραμμής)· και 2) στο στάδιο εκτίμησης σφάλματος, στο οποίο οι οργανισμοί πιστοποίησης οφείλουν να προβαίνουν σε ανάλυση σχετικά με το κατά πόσον τα αποτελέσματά τους μπορούν να αμφισβητηθούν ή όχι από τυχόν συναφείς πληροφορίες που προέρχονται από άλλους διαύλους επαλήθευσης (μεταξύ των οποίων το Ελεγκτικό Συνεδριο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 6: όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν την τήρηση των απαιτήσεων σχετικά με την ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων, καθώς και να βελτιώσουν την κατανομή των ελέγχων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους κατά τρόπο ώστε να ελέγχονται ορθά όλες οι σχετικές απαιτήσεις.				X			Κατά τους ελέγχους που διενεργεί όσον αφορά την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή εξακριβώνει συστηματικά εάν τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων που αφορούν την ταυτοποίηση και την καταγραφή ζώων, καθώς και του χρονοδιαγράμματος διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων.
	4.55. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις και Υγεία και προστασία των καταναλωτών, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να βελτιώσει την παρακολούθηση των αλιευμάτων ιχθύων στο πλαίσιο των συμφωνιών αλιευτικής σύμπραξης με τρίτες χώρες.		X					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς			
2010	3.58 δ) οι οργανισμοί πιστοποίησης να ελέγχουν και να αναφέρουν επαρκώς την ποιότητα των επιθεωρήσεων.			X			Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση αυτή υλοποιείται πλήρως, καθώς έχει τεθεί σε εφαρμογή το πλαίσιο για την ορθή διαβίβαση στοιχείων σχετικά με την ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων από τους οργανισμούς πιστοποίησης και έχουν εκδοθεί οι σχετικές αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές που είναι απαραίτητες για τους οργανισμούς πιστοποίησης εν προκειμένο. Πράγματι, από το έτος υποβολής αιτήσεων 2014 (οικονομικό έτος 2015), οι οργανισμοί πιστοποίησης υποχρεούνται να παρέχουν γνωμοδότηση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή. Για τον σκοπό αυτό, υποχρεούνται να ελέγχουν και να διαβιβάζουν στοιχεία σχετικά με την ποιότητα των επιθεωρήσεων που διενεργούν οι οργανισμοί πληρωμών.
	3.59. Στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεμελιώσουν τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν, ιδίως βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται για τα μέτρα που δεν αφορούν το ΟΣΔΕ.			X			Η Επιτροπή εκτιμά ότι έχει ήδη σημειωθεί σημαντική πρόοδος εν προκειμένο. Εκτελέστηκαν εκτενείς εργασίες εντός της ΓΔ AGRI και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό των βασικών αιτιών των σφαλμάτων και την υλοποίηση σχετικών διορθωτικών ενεργειών. Το έργο αυτό θα συνεχιστεί όπου εντοπίζονται νέες ελλείψεις. Κατά τα έτη 2012 και 2013 τέθηκε σε εφαρμογή ευρύ φάσμα σχεδίων δράσης και το 2014 απαιτήθηκε η εφαρμογή 31 σχεδίων δράσης για συγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμών οι οποίοι εξακολουθούν να παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό σφάλματος. Οι νέες εργασίες που θα εκτελούν οι οργανισμοί πιστοποίησης από το οικονομικό έτος 2015, στο πλαίσιο της υποβολής γνωμοδότησης εκ μέρους τους ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα, θα συμβάλουν επίσης στον εντοπισμό ελλείψεων όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούν οι οργανισμοί πληρωμών, και στον προσανατολισμό των τελευταίων προς τις απαραίτητες βελτιώσεις για τη διασφάλιση της διεξαγωγής των ελέγχων σύμφωνα με τις απαιτούμενες προδιαγραφές.
	3.60. Τέλος, απαιτείται η λήψη αποτελεσματικών μέτρων εκ μέρους της Επιτροπής και των κρατών μελών, προκειμένου να επιλυθούν τα ζητήματα που εντοπίστηκαν στους τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, καθώς και Υγεία και προστασία των καταναλωτών.			X			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	5.1-5.19
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	5.3-5.18
Στόχοι της πολιτικής	5.3-5.4
Μέσα της πολιτικής	5.5-5.15
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	5.16-5.18
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5.19
Κανονικότητα των πράξεων	5.20-5.32
Εξέταση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής	5.33-5.36
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	5.37-5.60
Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών	5.37-5.51
Επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής	5.52-5.60
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης	5.53-5.58
Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και Γενική Διεύθυνση Ενέργειας	5.59-5.60
Συμπέρασμα και συστάσεις	5.61-5.64
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	5.61-5.62
Συστάσεις	5.63-5.64
Παράρτημα 5.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια»	
Παράρτημα 5.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου για τον τομέα της συνοχής	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια», η οποία περιλαμβάνει τους τομείς πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική», «Κινητικότητα και μεταφορές» και «Ενέργεια». Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 5.1**.

Πίνακας 5.1 — Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Περιφερειακή πολιτική	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και άλλες περιφερειακές πράξεις	31 130
	Ταμείο Συνοχής	11 906
	Προενταξιακές παρεμβάσεις σχετικές με τις διαρθρωτικές πολιτικές	358
	Διοικητικές δαπάνες	86
	Ταμείο αλληλεγγύης	14
		43 494
Κινητικότητα και μεταφορές	Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)	771
	Χερσαίες, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές	158
	Διοικητικές δαπάνες	65
	Έρευνα με αντικείμενο τις μεταφορές	65
		1 059
Ενέργεια	Συμβατικές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	312
	Πυρηνική ενέργεια	199
	Έρευνα με αντικείμενο την ενέργεια	144
	Διοικητικές δαπάνες	76
	Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)	27
		758
Συνολικές πληρωμές για το οικονομικό έτος		45 311
— συνολικές διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾		227
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		45 084
— προπληρωμές ⁽²⁾ ⁽³⁾		2 974
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾		1 742
+ εκταμιεύσεις προς τους τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής		1 625
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		45 477
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους		46 759

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημείο 7).

⁽³⁾ Αυτό το ποσό περιλαμβάνει προπληρωμές ύψους 1 869 εκατομμυρίων ευρώ προς τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.2. Η περιφερειακή πολιτική, η οποία υλοποιείται κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), αντιστοιχεί στο 96 % των δαπανών των τομέων πολιτικής που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, ενώ το υπόλοιπο 4 % αφορά τους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας.

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής**Στόχοι της πολιτικής****Περιφερειακή πολιτική**

5.3. Στόχος της περιφερειακής πολιτικής είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της μείωσης των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, της αναδιάρθρωσης παρακμαζουσών βιομηχανικών περιοχών και της διαφοροποίησης των αγροτικών περιοχών, καθώς και μέσω της ενθάρρυνσης της διασυνοριακής και της διακρατικής συνεργασίας.

Πολιτικές κινητικότητας, μεταφορών και ενέργειας

5.4. Στόχος των πολιτικών μεταφορών και ενέργειας είναι η εγκαθίδρυση ασφαλών, βιώσιμων και ανταγωνιστικών συστημάτων και υπηρεσιών μεταφορών και ενέργειας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ, καθώς και η ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση και την υλοποίηση των εν λόγω πολιτικών.

Μέσα της πολιτικής**Περιφερειακή πολιτική**

5.5. Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί έργα υποδομής, τη δημιουργία ή τη διατήρηση θέσεων εργασίας, περιφερειακές πρωτοβουλίες οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και δραστηριότητες στήριξης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτεί επενδύσεις σε έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών στα κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα υπολείπεται του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ. Επιπλέον, ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας βοηθά τις υπονήφισες χώρες να προετοιμαστούν για τη χρήση των πόρων της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ και το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ παρέχει στήριξη σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών στα κράτη μέλη (βλέπε **πίνακα 5.1**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών στο πλαίσιο των ταμείων για την πολιτική συνοχής (ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ)

5.6. Το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής. Τα ταμεία αυτά διέπονται από κοινούς κανόνες, εκτός των εξαιρέσεων που ορίζουν οι ειδικοί κανονισμοί κάθε ταμείου. Τα ταμεία της πολιτικής συνοχής εκτελούνται μέσω πολυετών προγραμμάτων και η διαχείρισή τους επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Το ΕΚΤ, το οποίο αποτελεί αντικείμενο του κεφαλαίου 6, αναφέρεται στο παρόν κεφάλαιο όταν αναλύονται θέματα κοινά για όλα τα ταμεία.

5.7. Σε κάθε περίοδο προγραμματισμού η Επιτροπή εγκρίνει, βάσει προτάσεων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) και ενδεικτικά σχέδια χρηματοδότησης που προβλέπουν τη συνεισφορά της ΕΕ και τις εθνικές συνεισφορές⁽¹⁾. Τα έργα που επιλέγονται από τις αρχές των κρατών μελών χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των ΕΠ και υλοποιούνται από ιδιώτες, ενώσεις, επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα ή από τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς δημόσιους φορείς. Οι κανόνες σχετικά με την απόδοση των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προβλέπονται στους κανονισμούς και/ή στους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας.

5.8. Οι δικαιούχοι δηλώνουν τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με κάθε έργο στις εθνικές αρχές. Οι εν λόγω επιμέρους δηλώσεις ενοποιούνται σε περιοδικές δηλώσεις δαπανών ανά ΕΠ, πιστοποιούνται από τις αρχές των κρατών μελών και υποβάλλονται στην Επιτροπή⁽²⁾. Στη συνέχεια, το συνολικό ποσό της συγχρηματοδότησης της ΕΕ αποδίδεται στο κράτος μέλος από τον προϋπολογισμό της, σύμφωνα με τον συντελεστή συγχρηματοδότησης που έχει καθοριστεί σε επίπεδο προτεραιότητας.

5.7. Η θέσπιση κανόνων επιλεξιμότητας σε εθνικό επίπεδο [άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006] ήταν ένα από τα βασικά στοιχεία της απλούστευσης που εισήχθη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Σκοπός ήταν να παρασχεθεί στα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευελιξία να προσαρμόζουν τους κανόνες επιλεξιμότητας στις συγκεκριμένες ανάγκες των περιφερειών ή προγραμμάτων και να τους εναρμονίζουν με τους ισχύοντες κανόνες για άλλα εθνικά δημόσια συστήματα.

⁽¹⁾ Συνολικά, η Επιτροπή ενέκρινε 434 ΕΠ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013: 317 αφορούν το ΕΤΠΑ/ΤΣ (εκ των οποίων 24 ΕΠ περιλαμβάνουν έργα του ΤΣ) και 117 αφορούν το ΕΚΤ. Την 1η Ιουλίου 2013 η Κροατία έγινε το 28ο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως αποτέλεσμα, ο συνολικός αριθμός των ΕΠ αυξήθηκε σε 440 (322 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και 118 ΕΠ του ΕΚΤ).

⁽²⁾ Ο βαθμός στον οποίο αποδίδονται οι δαπάνες εξαρτάται από το ποσοστό που ορίζεται για αυτά τα έργα στο ΕΠ, ενώ λαμβάνονται υπόψη και άλλα κριτήρια (όπως ειδικά ανώτατα όρια που προβλέπονται από τους κανονισμούς και/ή τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επίπεδο κρατών μελών και περιφερειών

5.9. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παρατυπιών δαπανών, και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή. Η ευθύνη της καθημερινής διαχείρισης βαρύνει διαχειριστικές αρχές και ενδιάμεσους φορείς που ορίζουν τα κράτη μέλη ⁽³⁾ και που οφείλουν να διασφαλίζουν ότι όλα τα έργα είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την ΕΕ και ότι οι δηλωθείσες δαπάνες συμμορφώνονται με τους όρους που προβλέπουν οι κανονισμοί και/ή οι εθνικοί κανόνες. Οι εν λόγω επαληθεύσεις περιλαμβάνουν επιτόπιες επιθεωρήσεις των έργων σε δειγματοληπτική βάση και έλεγχο βάσει εγγράφων σχετικά με τη διαχείριση, πριν από την πιστοποίηση των δαπανών από τις διαχειριστικές αρχές. Οι αρχές πιστοποίησης οφείλουν να διασφαλίζουν ότι έχουν πραγματοποιηθεί οι κατάλληλοι έλεγχοι και να διενεργούν πρόσθετες επαληθεύσεις πριν από την υποβολή των δηλώσεων απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Συνολικά αυτές οι επαληθεύσεις σε επίπεδο διαχείρισης ονομάζονται «πρωτοβάθμιοι έλεγχοι».

5.10. Επιπλέον, οι ελεγκτικές αρχές στα κράτη μέλη διενεργούν για κάθε ΕΠ (ή ομάδα ΕΠ) ελέγχους συστημάτων και, σε δειγματοληπτική βάση, κατασταλτικούς ελέγχους πράξεων ⁽⁴⁾. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τους ελέγχους αυτούς μέσω ετήσιων εκθέσεων ελέγχου, οι οποίες περιλαμβάνουν ετήσια ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων, καθώς και την εκτίμηση της ελεγκτικής αρχής για το ποσοστό σφάλματος (βλέπε σημεία 5.38 και 5.41) ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Οι ενδιάμεσοι φορείς είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς που ενεργούν υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής και εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της.

⁽⁴⁾ Άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

⁽⁵⁾ Περαιτέρω πληροφορίες για τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των ΕΑ, καθώς επίσης σχετικά με τη συμβολή τους στη διαδικασία αξιοπιστίας της Επιτροπής παρέχονται στην ειδική έκθεση αριθ. 16/2013 «Απολογισμός του “ενιαίου ελέγχου” (single audit) και της χρησιμοποίησης από την Επιτροπή των εργασιών των εθνικών ελεγκτικών αρχών στον τομέα της συνοχής», σημεία 5 έως 11.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επίπεδο Επιτροπής

5.11. Η Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής και Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης) οφείλει να αποκομίζει βεβαιότητα ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που πληρούν τις απαιτήσεις των κανονισμών και λειτουργούν αποτελεσματικά ⁽⁶⁾. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει προβεί σε διόρθωση παράτυπων δαπανών, οι οποίες είχαν πιστοποιηθεί και δηλωθεί, ή ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις, μπορεί να διακόψει ή να αναστείλει τις πληρωμές ⁽⁷⁾. Εάν το κράτος μέλος δεν αποσύρει τις παράτυπες δαπάνες (οι οποίες είναι δυνατό να αντικατασταθούν από επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο άλλων έργων του ίδιου ΕΠ) και/ή δεν διορθώσει τις εντοπισθείσες αδυναμίες των συστημάτων, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις ⁽⁸⁾. Περαιτέρω πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή έχει επιβάλει διακοπή ή αναστολή και έχει εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις παρέχονται στο κεφάλαιο 1, σημεία 1.12 έως 1.14.

Κινητικότητα και μεταφορές και ενέργεια

5.12. Οι πολιτικές μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και της καινοτομίας, καθώς και στην ολοκλήρωση των δικτύων μεταφορών. Οι πολιτικές της ΕΕ στον εν λόγω τομέα προωθούν την κινητικότητα, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ασφάλεια των μεταφορών. Οι ενεργειακές πολιτικές έχουν ως στόχο να παρέχουν στους πολίτες και τις επιχειρήσεις οικονομικά προσιτή ενέργεια, ανταγωνιστικές τιμές και τεχνολογικά προηγμένες υπηρεσίες στον τομέα της ενέργειας. Προωθούν τη βιώσιμη παραγωγή, μεταφορά και κατανάλωση ενέργειας, καθώς και τον ασφαλή ενεργειακό εφοδιασμό στο εσωτερικό της ΕΕ. Το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και το ευρωπαϊκό ενεργειακό πρόγραμμα ανάκαμψης (ΕΕΠΑ) αποτελούν τα βασικά χρηματοδοτικά μέσα σε αυτούς τους δύο τομείς (βλέπε **πίνακα 5.1**).

⁽⁶⁾ Άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁷⁾ Άρθρο 39 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1), άρθρα 91 και 92 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁸⁾ Άρθρο 99 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών στους τομείς της κινητικότητας και των μεταφορών, καθώς και της ενέργειας

5.13. Η Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και Γενική Διεύθυνση Ενέργειας) εκτελεί τις δαπάνες στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας μέσω δύο εκτελεστικών οργανισμών και μιας Κοινής Επιχείρησης ⁽⁹⁾, καθώς και στο πλαίσιο από κοινού διαχείρισης (όπως στις περιπτώσεις της χρηματοδότησης για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων ή της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης για την ευρωπαϊκή ενεργειακή απόδοση).

5.14. Κατά γενικό κανόνα, η Επιτροπή χρηματοδοτεί έργα κατόπιν προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Καταβάλλει απευθείας στους δικαιούχους τις πληρωμές που αφορούν τα εγκεκριμένα έργα, βάσει συμφωνιών επιχορήγησης ή αποφάσεων που λαμβάνει η ίδια. Συνήθως, δικαιούχοι είναι οι αρχές των κρατών μελών, αλλά μπορούν επίσης να είναι εταιρείες του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Η χρηματοδότηση της ΕΕ καταβάλλεται σε δόσεις, ως εξής: μία προπληρωμή ή καταβολή προχρηματοδότησης κατά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της απόφασης χρηματοδότησης, ακολουθούμενη από ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές με τις οποίες αποδίδονται οι επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσαν οι δικαιούχοι.

5.15. Η Επιτροπή αξιολογεί τις προτάσεις βάσει καθορισθέντων κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης, παρέχει πληροφορίες και καθοδήγηση στους δικαιούχους, ενώ επίσης παρακολουθεί και επαληθεύει την υλοποίηση των έργων βάσει των εκθέσεων που υποβάλλουν οι δικαιούχοι σχετικά με τη χρηματοδοτική και τεχνική πρόοδο. Για τις συμφωνίες χρηματοδότησης ή τις αποφάσεις της Επιτροπής είναι πιθανό να απαιτείται πιστοποίηση των δηλώσεων δαπανών από ανεξάρτητο ελεγκτή ή σχετικό εθνικό φορέα. Επιπλέον, η Επιτροπή διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους για τον εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων τα οποία ενδεχομένως δεν απετράπησαν στο πλαίσιο προγενέστερων ελέγχων.

⁽⁹⁾ Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων, INEA (διάδοχος του Εκτελεστικού Οργανισμού του Διερωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών), Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρές και τις Μεσαίες Επιχειρήσεις, EASME (διάδοχος του Εκτελεστικού Οργανισμού για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία) και Κοινή Επιχείρηση SESAR (Single European Sky Air Traffic Management Research — ερευνητικό πρόγραμμα για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κίνδυνοι για την κανονικότητα**Περιφερειακή πολιτική**

5.16. Όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, οι κύριοι κίνδυνοι αφορούν, αφενός, τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ και/ή τους εθνικούς κανόνες σχετικά με τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων κατά την ανάθεσή τους και, αφετέρου, τη χρηματοδότηση έργων τα οποία δεν είναι επιλέξιμα ή δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις⁽¹⁰⁾. Ένας άλλος κίνδυνος είναι η δήλωση από τους δικαιούχους δαπανών οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους κανονισμούς και/ή τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας.

5.17. Κατά την υλοποίηση των ΕΠ, οι αρχές των κρατών μελών έρχονται αντιμέτωπες με αντικρουόμενες προτεραιότητες. Οι δαπάνες πρέπει να υποβάλλονται στους ενδεδειγμένους ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στη διασφάλιση της κανονικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Παράλληλα, ενδιαφέρει η απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Στην πράξη, αυτό μπορεί να αποβεί σε βάρος της συνεπούς διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων, με αποτέλεσμα να μην εντοπίζονται και να μη διορθώνονται παραβάσεις των κανόνων και, τελικώς, να αποδίδονται μη επιλέξιμες δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ενδέχεται επίσης να οδηγήσει στη χρηματοδότηση έργων υπερβολικά δαπανηρών, υλοποιούμενων κατά τρόπο μη αποδοτικό ή τα οποία δεν είναι πιθανό να επιτύχουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα⁽¹¹⁾. Ο κίνδυνος αυτός αυξάνει καθώς η περίοδος επιλεξιμότητας βγαίνει προς το τέλος της.

Κινητικότητα και μεταφορές και ενέργεια

5.18. Όσον αφορά τις δαπάνες στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας, ο κύριος κίνδυνος είναι ο μη εντοπισμός από την Επιτροπή των μη επιλέξιμων δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι, πριν από την απόδοσή τους. Όπως και στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, υφίστανται, επίσης, κίνδυνοι που συνδέονται με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων.

5.16. Η Επιτροπή συμμερίζεται αυτή την εκτίμηση, όπως αναλύεται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της με τίτλο «Ανάλυση ασφαμάτων στην πολιτική συνοχής για τα έτη 2006-2009» [SEC(2011) 1179 της 5ης Οκτωβρίου 2011]. Στο έγγραφο αυτό, η Επιτροπή αναφέρει τις συγκεκριμένες δράσεις που αναλαμβάνονται για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων (ειδικότερα, πρόσθετη καθοδήγηση και κατάρτιση για τις διαχειριστικές αρχές σε σχέση με τους εντοπιζόμενους κινδύνους, έγκαιρη εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, διαδικασίες διακοπής και αναστολής, και έλεγχοι στοχευμένοι στους τομείς που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο).

⁽¹⁰⁾ Περαιτέρω πληροφορίες για τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις παρέχονται στην ειδική έκθεση αριθ. 15/2011, με τίτλο «Διασφαλίζουν οι διαδικασίες της Επιτροπής την αποτελεσματική διαχείριση του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων».

⁽¹¹⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 10.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

5.19. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 180 πράξεων⁽¹²⁾, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε πράξεις από 19 κράτη μέλη⁽¹³⁾.
- β) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής (MXT) όσον αφορά τα ποσοστά εκταμίευσής τους (δηλαδή το ποσοστό των κονδυλίων που χρησιμοποιήθηκε σε επίπεδο τελικών αποδεκτών), η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω της επισκόπησης των εκθέσεων προόδου της Επιτροπής για το 2012, καθώς και των πέντε MXT που περιλαμβάνονταν στο ελεγχθέν δείγμα πράξεων.
- γ) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου εξετάστηκαν:
 - i) οι δραστηριότητες εποπτείας της Επιτροπής επί των εθνικών ελεγκτικών αρχών των κρατών μελών,
 - ii) οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών και της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας.

⁽¹²⁾ Το εν λόγω δείγμα περιλαμβάνει 180 πράξεις σχετικές με 168 έργα περιφερειακής πολιτικής (125 έργα του ΕΤΠΑ, 38 του ΤΣ και 5 μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής), 8 έργα του τομέα μεταφορών και 4 του τομέα ενέργειας (βλέπε **παράρτημα 5.1**). Το δείγμα επελέγη από το σύνολο των πληρωμών, με εξαίρεση τις προπληρωμές οι οποίες ανήλθαν σε 2,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2013. Από τις 168 πράξεις της περιφερειακής πολιτικής (συμπεριλαμβανομένων όλων των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής), 157 αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Τα εξετασθέντα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής επελέγησαν δειγματοληπτικά από τα κονδύλια οι εκταμιεύσεις των οποίων στους τελικούς αποδέκτες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2013 (όπως δάνεια, εγγυήσεις ή επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου).

⁽¹³⁾ Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία και Σουηδία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.20. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.1**. Από τις 180 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 102 (57 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 40 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 6,9 % ⁽¹⁴⁾.

5.21. Το κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει εκτίμηση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των στοιχείων για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που παρουσιάζονται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ (βλέπε σημεία 1.12 έως 1.14). Στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης για το 2012 επεξηγείται ο βαθμός στον οποίο το Συνέδριο λαμβάνει υπόψη τις δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τον υπολογισμό του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος ⁽¹⁵⁾.

5.22. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη παρατυπιών συνέβαλαν στην εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για το 2013 παρουσιάζεται στο **γράφημα 5.1**.

5.20. Κοινή απάντηση στα σημεία 5.20 και 5.21.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που αναφέρθηκε για το 2013 είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπέβαλε το Ελεγκτικό Συνέδριο για τα τελευταία τέσσερα έτη.

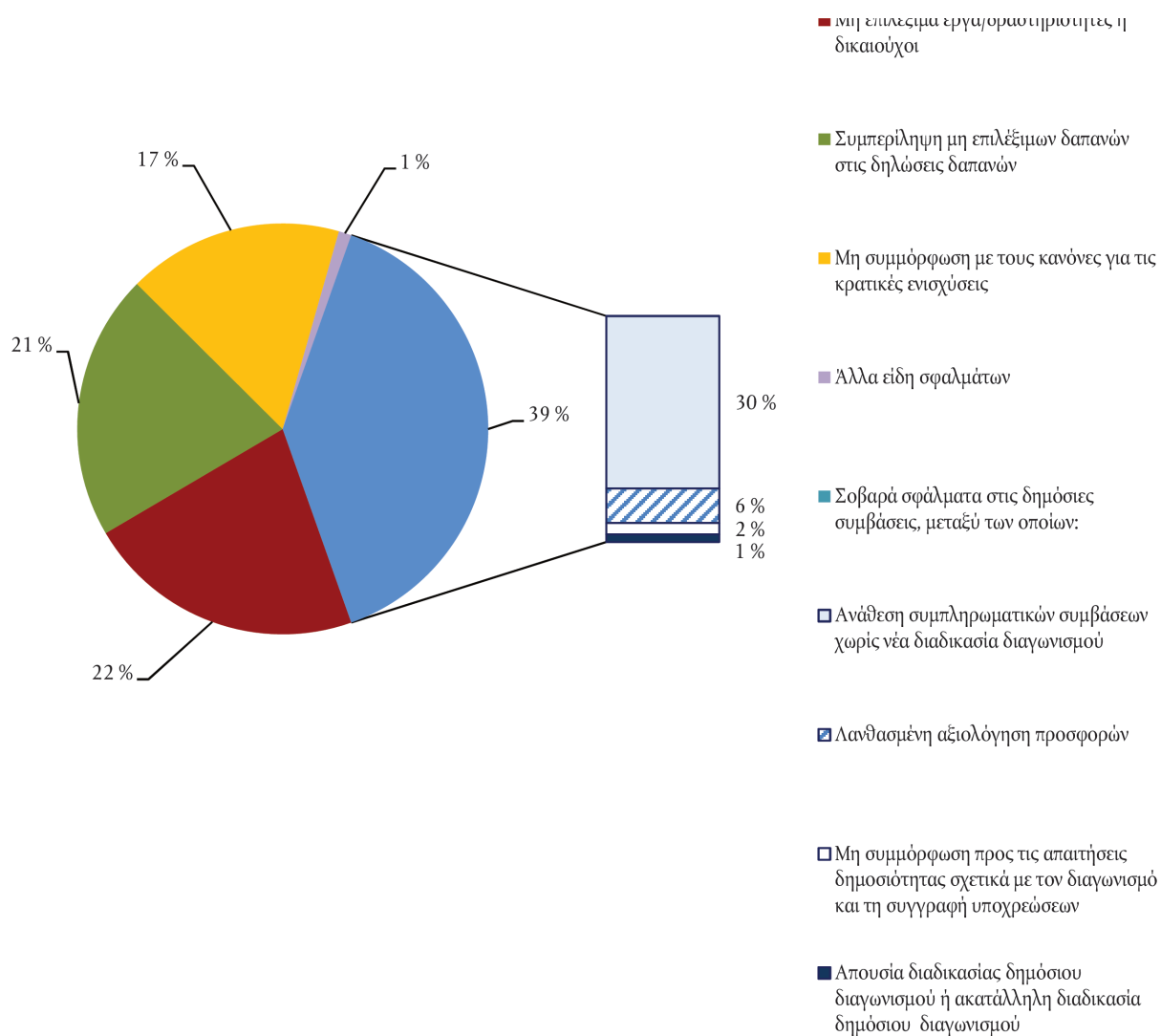
Αυτό επιβεβαιώνει το γεγονός ότι το ποσοστό σφάλματος για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 παραμένει σταθερό και είναι σημαντικά χαμηλότερο από τα ποσοστά που αναφέρθηκαν για την περίοδο 2000-2006. Η θετική αυτή εξέλιξη οφείλεται στις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, καθώς και στην αυστηρή πολιτική διακοπών/ αναστολών των πληρωμών που εφαρμόζει η Επιτροπή όταν εντοπίζονται αδυναμίες, όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (βλ. την ενότητα 2.111 ΣΤ, σ. 44-45). Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εστιάζει τις δράσεις της στα προγράμματα/κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο, και να εφαρμόζει διορθωτικά μέτρα όταν χρειάζεται μέσω αυστηρής πολιτικής διακοπών και αναστολών των πληρωμών. Για τη νέα περίοδο 2014-2020, η διορθωτική ικανότητα της Επιτροπής βελτιώθηκε περαιτέρω μέσω της αφαίρεσης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, της δυνατότητας των κρατών μελών να επαναχρησιμοποιούν πόρους, με αποτέλεσμα καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις. Αυτό θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο προκειμένου τα κράτη μέλη να εντοπίζουν και να διορθώνουν παρατυπίες πριν από την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών στην Επιτροπή.

Επιπλέον, ο δημοσιονομικός κανονισμός (άρθρο 80 παράγραφος 4) προβλέπει τη χρήση, σύμφωνα με τους κανόνες της πολιτικής συνοχής [άρθρο 99 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006], διορθώσεων κατ' αποκοπή ή διορθώσεων κατά παρέκκταση όταν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά δεν μπορούν να εντοπιστούν με ακρίβεια, κάτι που συμβαίνει συχνά. Αυτή ήταν η περίπτωση και όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική το 2013. Η Επιτροπή ενήργησε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της τηρώντας πλήρως τους υφιστάμενους κανονισμούς προκειμένου να προστατέψει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σύμφωνα με την προσέγγιση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γίνονται προσαρμογές εφόσον έχει διαπιστωθεί σύνδεση με μεμονωμένες πράξεις. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που εφαρμόστηκαν κάλυψαν όλα τα σχετικά προγράμματα και πράξεις. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.17.

⁽¹⁴⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 3,7 % και 10,1 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

⁽¹⁵⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση 2012, σημεία 1.19 έως 1.37.

Γράφημα 5.1 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος



ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων αντιστοιχούν σε περισσότερο από το ένα τρίτο του ποσοστού σφάλματος, σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, για τους συγκεκριμένους τομείς πολιτικής.

5.23. Οι κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων αποτελούν βασικό μέσο για τη διασφάλιση της χρήσης των δημόσιων πόρων κατά τρόπο οικονομικό και αποτελεσματικό, καθώς και για την εγκαθίδρυση εσωτερικής αγοράς εντός της ΕΕ.

5.24. Το 2013 το Συνέδριο εξέτασε 122 διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων και παροχής υπηρεσιών, στο πλαίσιο των οποίων πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες τις οποίες αφορούν οι 180 πράξεις που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο⁽¹⁶⁾. Η συνολική εκτιμώμενη αξία αυτών των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων ανέρχεται σε 4,2 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου⁽¹⁷⁾.

5.25. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ενείχαν ιδιαίτερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος⁽¹⁸⁾. Το Συνέδριο διαπίστωσε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ και/ή τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων στις 60 από τις 122 διαδικασίες που εξετάστηκαν. Περίπου το ένα τρίτο αυτών ήταν σοβαρές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες και ως εκ τούτου χαρακτηρίστηκαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα. Αυτά τα σφάλματα αντιστοιχούν στο 45 % του συνόλου των προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων και στο 39 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για την εν λόγω ομάδα πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 5.1).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.23. Κοινή απάντηση στα σημεία 5.23 έως 5.25.

Ενώ η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων με τον ίδιο τρόπο, η Επιτροπή εφαρμόζει από την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 αναλογικές κατ' αποκοπή διορθώσεις αντιμετωπίζοντας έτσι τον κίνδυνο πρόκλησης ζημίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και τη βαρύτητα των πραγματικών παρατυπιών.

Τα ποσοστά αυτά εφαρμόζονται από την Επιτροπή και από τις περισσότερες εθνικές αρχές κατά την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων για παραβάσεις των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, καθώς και κατά την παρακολούθηση των σφαλμάτων που αναφέρονται από το Συνέδριο.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή ζήτησε από την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο να εναρμονίσουν τις μεθοδολογίες τους για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με δημόσιες συμβάσεις (απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2011).

Η Επιτροπή επικαιροποίησε το 2013 την απόφασή της σχετικά με τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων των δαπανών συνοχής και της αγροτικής ανάπτυξης [βλ. την απόφαση της Επιτροπής C(2013) 9527 final].

Η Επιτροπή, βάσει αυτής της απόφασής της, εκτιμά ότι ο ποσοτικός προσδιορισμός των σφαλμάτων που σχετίζονται με δημόσιες συμβάσεις το 2013 θα είναι έως και 0,6 εκατοστιαίες μονάδες χαμηλότερος απ' ό,τι υπολόγισε το Ελεγκτικό Συνέδριο χρησιμοποιώντας τον δικό του ποσοτικό προσδιορισμό.

⁽¹⁶⁾ Στο 73 % περίπου των 122 διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων τις οποίες ήλεγξε το Συνέδριο, η αξία της σύμβασης υπερέβαινε το κατώτατο όριο πέραν του οποίου η σύμβαση υπόκειται στους κανόνες της ΕΕ περί δημόσιων συμβάσεων, όπως αυτοί έχουν μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία.

⁽¹⁷⁾ Το εν λόγω ποσό αντιστοιχεί στο σύνολο των δαπανών για τις ανατεθείσες συμβάσεις, τμήμα των οποίων έχει πιστοποιηθεί στο πλαίσιο των ελεγχθεισών δηλώσεων δαπανών.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε σημεία 4.26 έως 4.27 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010, σημεία 5.31 έως 5.33 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011 και σημεία 5.30 έως 5.34 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 5.1 — Παραδείγματα σοβαρών περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων

- α) *Αδικοιολόγητη απευθείας ανάθεση πρόσθετων εργασιών (απουσία απρόβλεπτων συνθηκών):* Στην περίπτωση ενός έργου ΔΕΔ-Μ στη Γερμανία, δηλώθηκαν για συγχρηματοδότηση συμβάσεις για πρόσθετες κατασκευαστικές εργασίες σε έναν τερματικό σταθμό επιβατών αερολιμένα (οι οποίες είχαν ανατεθεί απευθείας στον ίδιο ανάδοχο). Οι εν λόγω πρόσθετες εργασίες οφείλονταν σε ανεπάρκειες κατά την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου και όχι σε απρόβλεπτες συνθήκες. Σε τέτοιες περιπτώσεις η απευθείας ανάθεση είναι παράνομη και θα έπρεπε να είχε προκηρυχθεί διαγωνισμός.

Ανάλογες περιπτώσεις εντοπίστηκαν σε άλλα έργα του ΕΤΠΑ/ΤΣ και έργα στον τομέα των μεταφορών στο Βέλγιο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Σουηδία.

- β) *Χρήση παράνομων κριτηρίων ανάθεσης κατά τη διαδικασία διαγωνισμού:* Στην περίπτωση ενός έργου του ΕΤΠΑ στην Ισπανία, το οποίο αφορούσε την ανακαίνιση ενός δημόσιου κτιρίου, ο τύπος για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας οικονομικά προσφοράς που προβλεπόταν στο τεύχος δημοπράτησης αλλοίωσε αδικαιολόγητα το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, με συνέπεια την ανάθεση της σύμβασης κατά τρόπο παράτυπο.

- γ) *Τροποποίηση του αντικείμενου της σύμβασης μετά τον διαγωνισμό:* Στην περίπτωση ενός έργου του ΕΤΠΑ στην Ισπανία, το οποίο αφορούσε την αναβάθμιση και την ανάπλαση του δικτύου ύδρευσης, το αντικείμενο του έργου τροποποιήθηκε σημαντικά μετά τον διαγωνισμό και την ανάθεση της σύμβασης, κατά παράβαση των κανόνων της ΕΕ και των εθνικών κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων. Ως εκ τούτου, οι δηλωθείσες δαπάνες για την εν λόγω σύμβαση είναι παράτυπες. Επιπλέον, οι εργασίες που εκτελέστηκαν τελικά δεν ήταν σύμφωνες με την τροποποιηθείσα σύμβαση.

Ανάλογες περιπτώσεις εντοπίστηκαν σε έργα του ΕΤΠΑ/ΤΣ στην Τσεχική Δημοκρατία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 5.1 — Παραδείγματα σοβαρών περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων

- γ) Για την Τσεχική Δημοκρατία, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι επέβαλε κατ' αποκοπή διόρθωση 10 % σε όλες τις δαπάνες του συγκεκριμένου προγράμματος από το 2007 έως την 31η Αυγούστου 2012, η οποία καλύπτει τα σφάλματα ίδιου χαρακτήρα που αναφέρθηκαν με αυτά που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Αυτή η διόρθωση εφαρμόστηκε σε όλα τα έργα που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.26. Άλλα σφάλματα που συνδέονται με τις διαδικασίες διαγωνισμού και σύναψης συμβάσεων διαπιστώθηκαν σε ακόμη ένα τρίτο των 122 δημόσιων συμβάσεων που ελέγχθηκαν. Τα σφάλματα αυτά περιλαμβάνουν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις περί ενημέρωσης και δημοσιότητας, εσφαλμένης εφαρμογής των κριτηρίων επιλογής και ελλείψεων στη συγγραφή υποχρεώσεων. Τα σφάλματα αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος από το Συνέδριο ⁽¹⁹⁾.

Τρία έργα που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας

5.27. Το Συνέδριο εντόπισε τρία έργα τα οποία δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προβλέπονται στους κανονισμούς και/ή τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας και προσδιόρισε ποσοτικώς τα σφάλματα. Τα εν λόγω σφάλματα αντιστοιχούν στο 8 % του συνόλου των προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων και στο 22 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος (βλέπε πλαίσιο 5.2).

Πλαίσιο 5.2 — Παραδείγματα μη επιλέξιμων έργων

- α) Επιλογή έργου οι στόχοι του οποίου ήταν αντικειμενικά αδύνατο να επιτευχθούν: Ένα έργο του ΕΤΠΑ στην Πολωνία αφορούσε την ανακαίνιση ενός ιστορικού κτιρίου και της περιβάλλουσας έκτασης προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως εκπαιδευτικό κέντρο με εγκαταστάσεις διαμονής. Το εν λόγω έργο επελέγη από τη διαχειριστική αρχή, παρότι οι στόχοι του, όπως προσδιορίστηκαν στην αίτηση έργου, ήταν αντικειμενικά αδύνατο να επιτευχθούν. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των εκπαιδευόμενων οι οποίοι θα χρησιμοποιούσαν τις εγκαταστάσεις είχε διογκωθεί σημαντικά. Επιπλέον, δηλώθηκαν δαπάνες σχετικές με την ιδιωτική χρήση του κτιρίου, οι οποίες δεν καλύπτονται από τη συμφωνία επιχορήγησης.
- β) Δικαιούχος που δεν πληρούσε τα κριτήρια επιλεξιμότητας που όριζε το ΕΠ: Ένα έργο του ΕΤΠΑ στην Ουγγαρία αφορούσε την αγορά εκσκαφέα από δικαιούχο που δραστηριοποιείται στους τομείς των μεταφορών και των κατασκευών. Ωστόσο, δεν θεωρείται ότι συνιστούν καινοτομία ούτε το έργο ούτε η δραστηριότητα του δικαιούχου και, ως εκ τούτου, δεν πληρούνταν τα κριτήρια που όριζε το ΕΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.26. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής C(2013) 9527 final.

5.27. Κοινή απάντηση στα σημεία 5.27 έως 5.29.

Η Επιτροπή επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι οι δικαιούχοι και οι διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων έχουν επαρκή γνώση των κανόνων επιλεξιμότητας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω κατάρτισης και καθοδήγησης και, όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη, οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να μεταδίδουν αυτές τις γνώσεις σε όλους τους οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση των κονδυλίων. Όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική, όταν η Επιτροπή εντοπίζει σύνθετους κανόνες σε επίπεδο προγραμμάτων, απευθύνει επίσης συστάσεις στα κράτη μέλη να απλουστεύσουν τους κανόνες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εστιάζει τις δράσεις της, εφόσον εντοπίζονται κίνδυνοι, στις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα.

⁽¹⁹⁾ Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο προσέγγισης του Συνεδρίου όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις παρέχονται στο **παράρτημα 1.1**, σημεία 10 έως 12.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μη επιλέξιμες δαπάνες δηλώθηκαν περίπου στο ένα δέκατο του συνόλου των έργων που ελεγχθηκαν από το Συνέδριο

5.28. Όταν οι εθνικές αρχές δηλώνουν δαπάνες στην Επιτροπή, πιστοποιούν ότι οι δαπάνες αυτές πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με σειρά ειδικών διατάξεων που καθορίζονται σε κανονισμούς της ΕΕ, εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας, ειδικούς κανόνες των ΕΠ, προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αποφάσεις έγκρισης της συγχρηματοδότησης έργων ή συμφωνίες επιχορήγησης.

5.29. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι είχαν δηλωθεί μη επιλέξιμες δαπάνες στο 8 % των πράξεων που εξετάστηκαν. Οι εν λόγω πράξεις αντιστοιχούν στο 38 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων και στο 21 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τους εν λόγω τομείς πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 5.3).

Πλαίσιο 5.3 — Παραδείγματα δήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών

- α) *Μη τεκμηρίωση κόστους προσωπικού:* Στην περίπτωση ενός έργου ΕΤΠΑ στον τομέα της ενέργειας στη Γαλλία, το οποίο αφορούσε την κατασκευή διασύνδεσης μεταξύ των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Γαλλίας και Ισπανίας, ο δικαιούχος δεν ήταν σε θέση να τεκμηριώσει μέρος του κόστους προσωπικού. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες που σχετίζονται με αυτό το κόστος προσωπικού είναι μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.

Ανάλογη περίπτωση δήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών μισθοδοσίας εντοπίστηκε και στο πλαίσιο ενός έργου του ΕΤΠΑ στην Ιταλία.

- β) *Δήλωση δαπανών που αφορούσαν οργανισμό εκτός της ΕΕ:* Ένα έργο ΔΕΔ-Μ που αφορούσε την περαιτέρω ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού εναέριου χώρου υλοποιήθηκε από οργανισμούς σε διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ και μία χώρα εκτός της ΕΕ. Η κοινοπραξία δεν έλαβε υπόψη την απαίτηση σύμφωνα με την οποία μόνον οργανισμοί των κρατών μελών της ΕΕ μπορούν να είναι δικαιούχοι και, επομένως, να δηλώνουν δαπάνες, με αποτέλεσμα να αποδοθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ οι δαπάνες ενός συμμετέχοντα από χώρα εκτός της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι παραβάσεις των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων αντιστοιχούν στο 17 % του ποσοστού σφάλματος

5.30. Οι κρατικές ενισχύσεις θεωρούνται, καταρχήν, ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, καθώς ενδέχεται να στρεβλώσουν τις εμπορικές συναλλαγές ανάμεσα στα κράτη μέλη ⁽²⁰⁾. Η Επιτροπή επιβάλλει άμεσα τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ. Τα κράτη μέλη οφείλουν να κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις περιπτώσεις πιθανών κρατικών ενισχύσεων (είτε στο πλαίσιο καθιερωτών ενισχύσεων είτε ανά έργο), με την εξαίρεση των έργων η ενίσχυση των οποίων είναι χαμηλότερη από το όριο *de minimis* ή καλύπτεται από τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία (GBER) ⁽²¹⁾. Για όλες τις κοινοποιούμενες περιπτώσεις, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού αποφαινεται στη συνέχεια εάν η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογεί, μεταξύ άλλων, εάν το ίδιο έργο θα είχε υλοποιηθεί χωρίς τη χορηγηθείσα ενίσχυση.

5.31. Το Συνέδριο εντόπισε φέτος 16 έργα σε οχτώ κράτη μέλη, τα οποία παραβίαζαν τους κανόνες της ΕΕ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το Συνέδριο ζήτησε και έλαβε προκαταρκτική αξιολόγηση από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού. Αυτή η αξιολόγηση, καθώς και η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ελήφθησαν υπόψη κατά την ταξινόμηση των σφαλμάτων. Το Συνέδριο θεωρεί ότι, σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πέντε από αυτά τα έργα δεν θα έπρεπε να έχουν λάβει δημόσια χρηματοδότηση ή θα έπρεπε να έχουν λάβει μικρότερη δημόσια χρηματοδότηση από την ΕΕ και/ή τα κράτη μέλη. Αυτά τα προσδιορισμένα ποσοτικά σφάλματα αντιστοιχούν στο 17 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος ⁽²²⁾ (βλέπε πλαίσιο 5.4). Οι υπόλοιπες 11 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων δεν ελήφθησαν υπόψη για την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος από το Συνέδριο.

Πλαίσιο 5.4 — Παραδείγματα έργων που παραβιάζουν τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων

- α) Δεν αποδείχθηκε η δημιουργία κινήτρου: Στην περίπτωση ενός έργου ΕΤΠΑ στην Πολωνία το οποίο αποσκοπούσε στην ίδρυση ενός κοινού κέντρου εξυπηρέτησης για μια πολυεθνική εταιρεία, από τις πληροφορίες που παρείχε η επιχείρηση προκύπτει ότι το έργο ήταν ούτως ή άλλως επικερδές, χωρίς τη δημόσια στήριξη, και ότι η ενίσχυση δεν ήταν αναγκαία για την υλοποίησή του. Ως αποτέλεσμα, το έργο δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση από την ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (GBER).

Ανάλογη περίπτωση εντοπίστηκε και στο πλαίσιο ενός άλλου έργου του ΕΤΠΑ στην Πολωνία.

5.31. Η Επιτροπή είναι η αρμόδια αρχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση που μπορεί να αποφασίζει εάν μια ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με τους κανόνες για την εσωτερική αγορά. Όταν το πράττει αυτό, κάνει διάκριση μεταξύ παραβιάσεων των επίσημων και διαδικαστικών απαιτήσεων για τις κρατικές ενισχύσεις και του ασυμβίβαστου μιας ενίσχυσης με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς, η οποία, ως εκ τούτου, δεν συμμορφώνεται με τις ουσιώδεις προϋποθέσεις των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Κατά συνέπεια, μια ενίσχυση που δεν συμμορφώνεται με τις επίσημες και διαδικαστικές απαιτήσεις ενδέχεται να συμμορφώνεται με τις υλικές και ουσιώδεις.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα δώσει συνέχεια στις περιπτώσεις που εντόπισε το Συνέδριο.

⁽²⁰⁾ Άρθρο 107, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

⁽²²⁾ Το 2012 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 9 % (βλέπε ετήσια έκθεση 2012, σημείο 5.41).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) Μη δικαιολογημένη προμολόγηση ΜΜΕ για κρατική ενίσχυση: Στην περίπτωση ενός έργου του ΕΤΠΑ στη Σλοβενία, χορηγήθηκε ενίσχυση στο πλαίσιο ενός κοινοποιημένου καθεστώτος για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στην αυτοκινητοβιομηχανία. Ωστόσο, ο εν λόγω δικαιούχος δεν πληρούσε εκ των πραγμάτων τα κριτήρια για να χαρακτηριστεί ΜΜΕ, εφόσον ανήκε εξ ολοκλήρου σε μεγάλες επιχειρήσεις και πραγματοποιούσε τις δραστηριότητες έρευνας αποκλειστικά για λογαριασμό τους. Θα έπρεπε να είχε εφαρμοστεί το χαμηλότερο ποσοστό έντασης ενίσχυσης που ισχύει για τις μεγάλες επιχειρήσεις και, ως αποτέλεσμα, τμήμα της ενίσχυσης καταβλήθηκε αχρεωστήτως.

Ανάλογες περιπτώσεις εντοπίστηκαν σε έργα του ΕΤΠΑ στη Βουλγαρία και την Ουγγαρία.

Στις περιπτώσεις του ενός τρίτου των πράξεων που εξετάστηκαν, ορισμένα τουλάχιστον από τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν θα μπορούσαν να είχαν προληφθεί με ελέγχους σε επίπεδο κρατών μελών

5.32. Σε 17 περιπτώσεις προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων εκ μέρους των τελικών δικαιούχων οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες (για παράδειγμα από τους τελικούς δικαιούχους, τους ελεγκτές τους ή τους ελέγχους των ίδιων των εθνικών αρχών) προκειμένου να αποτρέψουν, να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλες οι παραπάνω πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για αυτό το κεφάλαιο θα ήταν τρεις ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο. Σε δέκα από αυτές τις περιπτώσεις, η δήλωση έγινε λαμβάνοντας υπόψη την κατ' αποκοπή διόρθωση που επέβαλε η Επιτροπή. Επιπλέον, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε πέντε περιπτώσεις το σφάλμα που εντόπισε οφειλόταν στις εθνικές αρχές. Τα εν λόγω σφάλματα συνέβαλαν κατά 2 % στο εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.32. Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά αυτές τις υποθέσεις για να διασφαλίσει ότι στο μέλλον τα εν λόγω συστήματα θα προλαμβάνουν καλύτερα τα σφάλματα πριν από την πιστοποίηση. Συμφωνεί ότι πρέπει να προβλέπονται έγκυρες και έγκαιρες επαληθεύσεις διαχείρισης προκειμένου να αποτρέπονται εξ αρχής οι παρατυπίες ή να μην περιλαμβάνονται στις αιτήσεις πληρωμής που πιστοποιούνται στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή διεξάγει από το 2010 στοχευμένους ελέγχους επί των επαληθεύσεων διαχείρισης σε προγράμματα υψηλού κινδύνου, εφόσον διαπιστώσει ότι οι ελλείψεις ενδέχεται να μην εντοπιστούν καθόλου ή να μην εντοπιστούν εγκαίρως από την ελεγκτική αρχή του προγράμματος. Αποτελέσματα των ελέγχων αυτών έως το τέλος του 2013 παρουσιάζονται στην ΕΕΔ της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (βλ. σελίδα 41).

Η Επιτροπή αναφέρεται στις ενισχυμένες διαδικασίες στο κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, όπου οι επαληθεύσεις και οι έλεγχοι διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων) θα πρέπει να διενεργούνται εγκαίρως για την πιστοποίηση στην Επιτροπή των ετήσιων λογαριασμών του προγράμματος και την υποβολή δηλώσεων διαχείρισης από τις διαχειριστικές αρχές. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτές οι ενισχυμένες διαδικασίες ελέγχου θα οδηγήσουν σε διαρκείς μειώσεις του ποσοστού σφάλματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

5.33. Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής (MXT) παρέχουν στήριξη σε επιχειρήσεις ή έργα αστικής ανάπτυξης μέσω επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων⁽²³⁾. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε τρεις κυρίως τομείς: για τη στήριξη ΜΜΕ⁽²⁴⁾, την αστική ανάπτυξη⁽²⁵⁾ και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης.

5.34. Μέχρι το τέλος του 2012 είχαν συσταθεί 940 MXT στο πλαίσιο 175 ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ-27, με την εξαίρεση δύο (της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου). Συνολικά, διαθέτουν κεφάλαια ύψους περίπου 12 558 εκατομμυρίων ευρώ⁽²⁶⁾.

Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής εξακολουθούν να παρουσιάζουν χαμηλά ποσοστά εκταμίευσης

5.35. Κατά κανόνα, τα ταμεία που εκτελούν MXT λαμβάνουν συνεισφορά από τα ΕΠ μετά τη συγκρότηση της νομικής δομής τους και, στη συνέχεια, χρησιμοποιούν αυτά τα κονδύλια για τη στήριξη έργων. Χρηματοδοτική στήριξη αυτού του είδους παρέχεται μόνον σε έργα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ΕΠ. Αυτά τα MXT σχεδιάστηκαν ώστε να έχουν ανανεούμενο χαρακτήρα ή, για ορισμένα είδη ταμείων εγγυήσεων, ώστε να επιτυγχάνουν υψηλό αποτέλεσμα μόχλευσης. Οι αποδόσεις επενδύσεων ή δανείων που χορηγήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των κερδών, επαναχρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του MXT.

⁽²³⁾ Άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽²⁴⁾ Σε αυτά περιλαμβάνεται το πρόγραμμα κοινών ευρωπαϊκών πόρων για τις πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις (JEREMIE), το οποίο υλοποιείται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), για την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης σε ΜΜΕ.

⁽²⁵⁾ Σε αυτά περιλαμβάνεται το πρόγραμμα κοινής ευρωπαϊκής υποστήριξης για βιώσιμες επενδύσεις στις αστικές περιοχές (JESSICA), το οποίο υλοποιείται από κοινού με την ΕΤΕπ, για την πραγματοποίηση επιστρεπτών επενδύσεων (με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων) για την αστική ανάπτυξη.

⁽²⁶⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Summary of data on the progress made in financing and implementing FELs co-financed by Structural Funds» (Συνοπτική παρουσίαση των δεδομένων σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τη χρηματοδότηση και την εκτέλεση MXT συγχρηματοδοτούμενων από τα διαρθρωτικά ταμεία), COCOF 13/0093-00/EN, 19 Σεπτεμβρίου 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.36. Η εξέταση του Συνεδρίου κατέδειξε ότι το δείγμα των ΜΧΤ που εξετάστηκε το 2013 εξακολούθησε να εμφανίζει χαμηλά ποσοστά εκταμίευσης (πρόκειται για τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται σε επίπεδο τελικών αποδεκτών) (πλαίσιο 5.5). Σύμφωνα με τους κανονισμούς, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν ή εγγυήσεις που χορηγήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες, ενώ το κεφάλαιο των ΜΧΤ που δεν χρησιμοποιήθηκε επιστρέφεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά το κλείσιμο ⁽²⁷⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.36. Κοινή απάντηση στο σημείο 5.36 και στο πλαίσιο 5.5.

Η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη χαμηλή εκτέλεση των μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής (ΜΧΤ) έως τα τέλη του 2012 [βλ. Ares(2013) 3153620 της 1ης Οκτωβρίου 2013]. Το μέσο ποσοστό εκταμίευσης αντικατοπτρίζει τη δημιουργία πρόσθετων ΜΧΤ το 2012. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση το δεύτερο εξάμηνο του 2014 σχετικά με την κατάσταση στα τέλη του 2013. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκτίμηση των επιδόσεων θα πρέπει επίσης να εστιάζει στην επίτευξη αποτελεσμάτων από τα συγχρηματοδοτούμενα χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων του αποτελέσματος μόχλευσης και του αποτελέσματος ανανέωσης.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι μια λεπτομερής ανάλυση απαιτεί εκτίμηση των διαφόρων καταστάσεων που μπορούν να προκύψουν λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη ότι τα ΜΧΤ που υποβλήθηκαν σε έλεγχο αφορούν τη Βουλγαρία, την Ελλάδα, την Ιταλία και τη Λιθουανία, κράτη μέλη δηλαδή που έχουν πληγεί σοβαρά από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση.

Πλαίσιο 5.5 — Χαμηλά ποσοστά εκταμίευσης για τα ΜΧΤ

Σύμφωνα με την Επιτροπή, το μέσο ποσοστό εκταμίευσης για όλα τα ΜΧΤ εντός της ΕΕ-27 ήταν 37 % στο τέλος του 2012. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση κατά 3 μονάδες σε σύγκριση με το 2011. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό παραμένει πολύ χαμηλό ώστε να προσδοκάται ότι θα χρησιμοποιηθεί το σύνολο των διαθέσιμων κεφαλαίων τουλάχιστον μία φορά. Ιδιαίτερα προβλήματα επισημάνθηκαν στις περιπτώσεις των ΜΧΤ σε τρία κράτη μέλη (Βουλγαρία, Ελλάδα και Σλοβακία), όπου τα ποσοστά εκταμίευσης είναι σημαντικά χαμηλότερα του μέσου όρου της ΕΕ το 2012.

Για τέσσερα από τα πέντε εξετασθέντα ΜΧΤ, τα ποσοστά εκταμίευσης στο τέλος του 2013 (μεταξύ 3 % και 16 %) παρέμειναν σημαντικά χαμηλότερα του μέσου επιπέδου του 2012. Το Συνέδριο σημειώνει επίσης ότι τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να προβούν σε περαιτέρω συνεισφορές στα ΜΧΤ στο πλαίσιο των ΕΠ έως το τέλος του 2013.

Εξετασθέντα ΜΧΤ ανά κράτος μέλος	2012			2013		
	Ποσό σε ευρώ που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου 2012 (*)		Ποσοστό εκταμίευσης	Ποσό που ανέφεραν τα ΜΧΤ σε ευρώ		Ποσοστό εκταμίευσης
	Ποσό που καταβλήθηκε ή για το οποίο χορηγήθηκε εγγύηση από το ταμείο χαρτοφυλακίου	Ποσό που καταβλήθηκε ή για το οποίο χορηγήθηκε εγγύηση στους τελικούς αποδέκτες		Ποσό που καταβλήθηκε ή για το οποίο χορηγήθηκε εγγύηση από το ταμείο χαρτοφυλακίου	Ποσό που καταβλήθηκε ή για το οποίο χορηγήθηκε εγγύηση στους τελικούς αποδέκτες	
Βουλγαρία	37 818 872	0	0 %	37 818 872	1 023 107	3 %
Ελλάδα	460 000 000	6 343 202	1 %	488 000 338 (**)	79 701 074	16 %
Ιταλία	202 000 000	0	0 %	202 000 000	10 595 207,5	5 %
Ιταλία	110 000 000	10 467 204	10 %	110 000 000	16 870 778	15 %
Λιθουανία	169 974 513	64 237 987	38 %	240 931 417 (**)	87 263 848	36 %

(*) Πηγή: Οι ετήσιες εκθέσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2 στοιχείο ι) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Οι πληροφορίες για το 2013 παρασχέθηκαν από τα εξετασθέντα ΜΧΤ.

(**) Αύξηση των κονδυλίων το 2013 σε σύγκριση με το 2012: στην Ελλάδα η αύξηση ανήλθε σε 28 εκατομμύρια ευρώ περίπου και στη Λιθουανία σε 71 εκατομμύρια ευρώ περίπου.

⁽²⁷⁾ Άρθρο 78 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ**Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών**

5.37. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.2**.

Η Επιτροπή βασίζεται στο έργο των ελεγκτικών αρχών στα κράτη μέλη

5.38. Οι ελεγκτικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή διασφάλιση όσον αφορά την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου στο πλαίσιο του ΕΠ, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των πιστοποιηθεισών δαπανών⁽²⁸⁾. Αυτές οι πληροφορίες παρέχονται από τις ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, τις ελεγκτικές γνώμες και τις εκθέσεις ελέγχου συστημάτων (βλέπε σημείο 5.10).

5.38. Οι ελεγκτικές αρχές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στο πλαίσιο της διαδικασίας διασφάλισης αξιοπιστίας, ήδη από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού και τη συγκρότηση των σχετικών συστημάτων.

Ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να βασίζεται στο έργο μιας ελεγκτικής αρχής, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις [άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006]. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά και συντονίζει το έργο της με τις ελεγκτικές αρχές, και έχει αρχίσει, ήδη από το 2009, να εξετάζει τις μεθόδους που εφαρμόζουν και τα πορίσματα των ελέγχων τους. Η διαδικασία αυτή έχει συμβάλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων με την παροχή συμβουλών, καθοδήγησης και συστάσεων στις ελεγκτικές αρχές μέσω της επανεκτέλεσης των ελεγκτικών εργασιών που πραγματοποιούν οι ελεγκτικές αρχές.

Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2013, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης παρέδωσαν λεπτομερή εκτίμηση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του ελέγχου που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τους για το 2013 (βλ. την ενότητα 2.111 Β, σελίδες 33 έως 36 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2012 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και σελίδες 42 έως 44 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2013 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης).

⁽²⁸⁾ Συνολικά, στα κράτη μέλη της ΕΕ-28 συστάθηκαν 113 ελεγκτικές αρχές για τα 440 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ που εγκρίθηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Από αυτές τις αρχές 63 είναι αρμόδιες για τα ΕΠ τόσο του ΕΤΠΑ/ΤΣ όσο και του ΕΚΤ. Συνολικά για τα 440 ΕΠ καταρτίστηκαν από τις ελεγκτικές αρχές, έως το τέλος του Δεκεμβρίου του 2013, 199 ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και ελεγκτικές γνώμες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.39. Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης χρησιμοποιούν αυτές τις πληροφορίες κατά την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, προκειμένου να αποφασίζουν σχετικά με πιθανή διακοπή και/ή αναστολή των πληρωμών προς ΕΠ⁽²⁹⁾. Προκειμένου να αξιολογήσουν κατά πόσον μπορούν να βασίζονται σε αυτές τις πληροφορίες, οι ΓΔ ελέγχουν τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι ελεγκτικές αρχές για κάθε ΕΠ (ή ομάδα ΕΠ)⁽³⁰⁾:

- Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει μια ελεγκτική αρχή είναι αξιόπιστο (και αντιπροσωπευτικό για τις πιστοποιηθείσες δαπάνες), το αποδέχεται. Επίσης, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε νέο υπολογισμό του ποσοστού για τη δική της αξιολόγηση βάσει πρόσθετων πληροφοριών που παρέχει η ελεγκτική αρχή.
- Σε περίπτωση που τα ποσοστά σφάλματος δεν είναι αξιόπιστα, η Επιτροπή εφαρμόζει ενιαίο ποσοστό σφάλματος (μεταξύ 2 % και 25 %), ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που διενεργεί όσον αφορά τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου.

5.40. Η Επιτροπή υπολογίζει επίσης για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος», το οποίο λαμβάνει υπόψη όλες τις δημοσιονομικές διορθώσεις από την αρχή της περιόδου προγραμματισμού, περιλαμβανομένων εκείνων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σε επίπεδο ΕΕ ή εθνικό επίπεδο, καθώς και των εκκρεμών δημοσιονομικών διορθώσεων⁽³¹⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.39. Το 2013 η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης επισήμαναν στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους ότι σχεδόν τα δύο τρίτα των διακοπών/αναστολών πληρωμών βασίστηκαν σε αποτελέσματα ελέγχων που οι ελεγκτικές αρχές έδωσαν υπόψη της Επιτροπής (βλ. σελίδα 45 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2012 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και το παράρτημα VII ενότητα 2.1.1.1 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2013 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης). Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι διαδικασίες διακοπής/εκ των προτέρων αναστολής κατά τη διάρκεια του 2013 αφορούσαν 181 προγράμματα του ΕΤΠΑ/Ταμείου Συνοχής και αιτήσεις πληρωμής ύψους σχεδόν 6 δισεκατομμυρίων ευρώ που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη, αλλά δεν καταβλήθηκαν, εκτός εάν η Επιτροπή είχε λάβει πρόσθετα στοιχεία ότι είχαν γίνει όλες οι απαραίτητες διορθώσεις από τα οικεία κράτη μέλη.

Για το ΕΚΤ, όπως αναφέρεται στη σελίδα 49 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2013 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, η Επιτροπή απέστειλε 12 προειδοποιητικές επιστολές και 19 επιστολές εκ των προτέρων αναστολής αποφάσισε 25 διακοπές πληρωμών και ανέστειλε 11 επιχειρησιακά προγράμματα. Συνολικά, διακόπηκαν αιτήσεις πληρωμής ύψους 348,8 εκατομμυρίων ευρώ.

⁽²⁹⁾ Τον Μάρτιο κάθε έτους οι Γενικές Διευθύνσεις καταρτίζουν τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους, τις οποίες υποβάλλουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και τις δημοσιεύουν. Συμπληρωματικά προς την έκθεση αυτή, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει δήλωση στην οποία αναφέρει αν ο προϋπολογισμός υπό την αρμοδιότητά του εκτελέστηκε με νόμιμο και κανονικό τρόπο. Αυτό ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία το επίπεδο των παρατυπιών είναι κατώτερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % της Επιτροπής. Σε διαφορετική περίπτωση, ο γενικός διευθυντής δύναται να διατυπώσει συνολικές ή επιμέρους επιφυλάξεις για ορισμένους τομείς (ή προγράμματα).

⁽³⁰⁾ Τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι ελεγκτικές αρχές για το έτος n υπολογίζονται με βάση ένα δείγμα ελέγχων πράξεων, το οποίο πρέπει να είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικό των δαπανών που πιστοποιήθηκαν στην Επιτροπή για το έτος $n - 1$ (ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 11).

⁽³¹⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, σ. 49.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.41. Με βάση αυτούς τους δύο δείκτες, η Επιτροπή αξιολογεί το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΠ. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής λαμβάνονται επίσης υπόψη οι έλεγχοι συστημάτων που υποβάλλονται από τις ελεγκτικές αρχές κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και πρόσθετες πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή. Η αξιολόγηση αυτή παρουσιάζεται στη συνέχεια στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης ⁽³²⁾.

5.42. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η Επιτροπή έχει θεσπίσει σύστημα που της παρέχει τη δυνατότητα να αποκομίζει βεβαιότητα όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ από τις εργασίες των ελεγκτικών αρχών ⁽³³⁾. Ο σχεδιασμός αυτού του συστήματος είναι εν γένει σύμφωνος με τις αρχές του «ενιαίου ελέγχου», όπως ορίστηκαν από το Συνέδριο στη γνώμη του αριθ. 2/2014. Το Συνέδριο σημειώνει, επίσης, τη στενή συνεργασία της Επιτροπής με τις εθνικές ελεγκτικές αρχές και τις βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν χάρη σε ένα συνεκτικότερο επίπεδο εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά τα ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ στα 28 κράτη μέλη.

Η Επιτροπή κρίνει ότι οι πληρωμές για περισσότερο από το ήμισυ του συνόλου των ΕΠ δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος

5.43. Για το 2013, η Επιτροπή κρίνει ότι αποκόμισε βεβαιότητα ότι 243 από τα 440 ΕΠ (που αντιπροσωπεύουν περίπου το 55 % των πληρωμών του 2013) δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Οι ελεγκτικές αρχές ανέφεραν ποσοστά σφάλματος κατώτερα του ορίου σημαντικότητας του 2 % της Επιτροπής και τα εν λόγω ποσοστά επικυρώθηκαν από την Επιτροπή. Για άλλα 140 ΕΠ (που αντιπροσωπεύουν το 34 % των πληρωμών), τα ποσοστά σφάλματος που επικυρώθηκαν (ή υπολογίστηκαν εκ νέου) υπερβαίνουν το 2 %, αλλά το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» είναι κατώτερο του 2 % ⁽³⁴⁾. Σε σύγκριση με το 2012, ο αριθμός των ΕΠ στα οποία η Επιτροπή εντόπισε σοβαρά προβλήματα μειώθηκε από 61 σε 57 ⁽³⁵⁾. Τα 39 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και τα 18 ΕΠ του ΕΚΤ για τα οποία τόσο το επικυρωμένο ποσοστό σφάλματος όσο και το εναπομένον ποσοστό σφάλματος υπερβαίνουν το 2 % αντιστοιχούν στο 11 % των πληρωμών του 2013. Το Συνέδριο αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή διατυπώνει επιφυλάξεις μη βασισμένη αποκλειστικά στα ποσοστά σφάλματος. Κατά την αξιολόγησή της, εφαρμόζει επαγγελματική κρίση και λαμβάνει υπόψη το σύνολο των λοιπών διαθέσιμων πληροφοριών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.41. Η Επιτροπή ανατρέχει στην εκτενή έρευνα ελέγχων της προκειμένου να εξετάσει το έργο των ελεγκτικών αρχών προτού αποφασίσει επισήμως να βασιστεί σε αυτό, συμπεριλαμβανομένου μέσω της επανεκτέλεσης των ελέγχων επί των πράξεων που επιτελέστηκαν από τις ελεγκτικές αρχές (βλ. τις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των δύο Γενικών Διευθύνσεων). Ως αποτέλεσμα, οι Γενικές Διευθύνσεις κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι εργασίες αντίστοιχα 40 και 81 από τις 113 ελεγκτικές αρχές που είναι αρμόδιες για περίπου το 90 % των κονδυλίων του ΕΤΠΑ/Ταμείου Συνοχής και το 91 % των προγραμμάτων του ΕΚΤ είναι σε γενικές γραμμές αξιόπιστες.

5.42. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ενίσχυσαν το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 σε σύγκριση με τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού. Αυτό συμβάλλει στη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών συνοχής σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁽³²⁾ Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στην ειδική έκθεση αριθ. 16/2013 με τίτλο «Απολογισμός του “ενιαίου ελέγχου” (single audit) και της χρησιμοποίησης από την Επιτροπή των εργασιών των εθνικών ελεγκτικών αρχών στον τομέα της συνοχής», σημεία 5 έως 11.

⁽³³⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 80.

⁽³⁴⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης για το 2013, σ. 33 έως 36, και ετήσια έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης για το 2013, σ. 43.

⁽³⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 26 και παράρτημα III.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.44. Το 2013, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον η Επιτροπή υπήρξε αποτελεσματική όσον αφορά την επαλήθευση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές. Αυτό έγινε σε δείγμα 194 ΕΠ σε 19 κράτη μέλη (140 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ από τα 322 και 54 ΕΠ του ΕΚΤ από τα 118) με βάση τους φακέλους εργασίας της Επιτροπής⁽³⁶⁾. Επιπλέον, το Συνέδριο ζήτησε και έλαβε πρόσθετες πληροφορίες απευθείας από τις ελεγκτικές αρχές.

5.45. Η εξέταση του Συνεδρίου κατέδειξε ότι η Επιτροπή είχε ορθώς επικυρώσει (ή υπολογίσει εκ νέου) τα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές για 155 από τα 194 εξετασθέντα ΕΠ (βλέπε **παράρτημα 5.2**).

5.46. Ωστόσο, το Συνέδριο κρίνει ότι η Επιτροπή έπρεπε να έχει επικυρώσει υψηλότερο ποσοστό σφάλματος (ή να έχει επιβάλει ενιαίο ποσοστό) στις περιπτώσεις 39 από τα 194 εξετασθέντα ΕΠ (32 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και επτά ΕΠ του ΕΚΤ)⁽³⁷⁾.

5.47. Σε τέσσερις από αυτές τις περιπτώσεις σε σχέση με 15 ΕΠ του ΕΤΠΑ και ένα ΕΠ του ΕΚΤ, το Συνέδριο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν εξέθεσε τους λόγους για τη μη διατύπωση επιφυλάξεων (ή τη μη διατύπωση επιφυλάξεων με μεγαλύτερο δημοσιονομικό αντίκτυπο) στα εσωτερικά έγγραφα εργασίας της και/ή στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2013 (βλέπε πλαίσιο 5.6). Για τα υπόλοιπα ΕΠ, η Επιτροπή είχε ήδη διατυπώσει επιφύλαξη ή το υψηλότερο ποσοστό σφάλματος που υπολόγισε εκ νέου το Συνέδριο εξακολουθούσε να υπολείπεται του ορίου σημαντικότητας της Επιτροπής του 2 %.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.46. Κατά την επικύρωση των ποσοστών σφάλματος για τους σκοπούς της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων, η Επιτροπή έλαβε υπόψη όλες τις πληροφορίες που συνέλεξε μέχρι την ημερομηνία της εκτίμησής της.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν επηρεάζουν τις εκδοθείσες γνωμοδοτήσεις ελέγχου ή τον αριθμό των επιφυλάξεων, και έχουν μικρή μόνο επίδραση στον ποσοτικό προσδιορισμό των επιφυλάξεων που διατυπώνονται.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση, τα 39 προγράμματα που αναφέρει το Συνέδριο αντιστοιχούν στο έργο 13 ελεγκτικών αρχών επί συνόλου 113 αρχών που είναι επιφορτισμένες με το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής. Σημειώνει επίσης ότι το ζήτημα που τέθηκε για τα ισπανικά προγράμματα αφορά έναν εθνικό ενδιάμεσο φορέα που υπέβαλε δαπάνες για 9 περιφερειακά προγράμματα του ΕΤΠΑ το 2013.

Όσον αφορά τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, η Επιτροπή παραπέμπει στις απαντήσεις της στα σημεία 6.34 και 6.35.

⁽³⁶⁾ Αυτά τα 194 ΕΠ αντιστοιχούν στο 65 % για το ΕΤΠΑ/ΤΣ και στο 75 % για το ΕΚΤ των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών που εγκρίθηκαν το 2013 και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα 41 από τις 113 ελεγκτικές αρχές.

⁽³⁷⁾ Αυτό σημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που υπολόγισε εκ νέου το Συνέδριο είναι τουλάχιστον κατά 0,5 % υψηλότερο από το ποσοστό που επαλήθευσε η Επιτροπή και/ή υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας της Επιτροπής (σε αντίθεση με το ποσοστό σφάλματος της Επιτροπής).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 5.6 — Παραδείγματα αδυναμιών στην επικύρωση από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές

Για μία ομάδα τεσσάρων ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο, η ελεγκτική αρχή επέλεξε δείγμα 68 πράξεων, όπως προβλέπει η στρατηγική ελέγχου της. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το εν λόγω δείγμα επελέγη από προκαταρκτικό πληθυσμό, ο οποίος ήταν εσφαλμένος για τρία από τα τέσσερα ΕΠ. Επιπλέον, η ελεγκτική αρχή εκτίμησε και υπέβαλε στην ετήσια έκθεση ελέγχου της επιμέρους ποσοστά σφάλματος για καθένα από τα τέσσερα ΕΠ, παρότι θα έπρεπε να είχε αναφέρει ένα κοινό ποσοστό σφάλματος σύμφωνα με τις ισχύουσες κατευθυντήριες οδηγίες για τη δειγματοληψία. Η Επιτροπή σημείωσε τα παραπάνω ζητήματα, ωστόσο επικύρωσε τα εσφαλμένα επιμέρους ποσοστά που υπολόγισε η ελεγκτική αρχή ή τα υπολόγισε εκ νέου ομαδοποιώντας ορισμένα ΕΠ. Το Συνέδριο κρίνει ότι τα ποσοστά που αναφέρθηκαν και για τα τέσσερα ΕΠ δεν είναι αξιόπιστα και, κατ' αρχήν, απουσία πρόσθετων επεξηγήσεων και πληροφοριών, η Επιτροπή έπρεπε να είχε εφαρμόσει ενιαίο ποσοστό σφάλματος 5 % για την ομάδα των τεσσάρων ΕΠ.

Για μία ομάδα τεσσάρων ΕΠ του ΕΤΠΑ στις Κάτω Χώρες, η ελεγκτική αρχή επέλεξε ενιαίο δείγμα, όπως προβλέπει η στρατηγική ελέγχου της. Ωστόσο, στην ετήσια έκθεση ελέγχου αναφέρθηκαν μη αντιπροσωπευτικά ποσοστά σφάλματος για το καθένα από τα τέσσερα ΕΠ. Επιπλέον, η ελεγκτική αρχή χρησιμοποίησε εσφαλμένη μεθοδολογία για τον υπολογισμό αυτών των ποσοστών. Μετά την απόρριψη από την Επιτροπή της αρχικής εκδοχής της ετήσιας έκθεσης ελέγχου, η ελεγκτική αρχή αποφάσισε να ομαδοποιήσει εκ νέου τα τρία από τα τέσσερα ΕΠ, για τα οποία υπολόγισε εκ νέου ποσοστό σφάλματος κατώτερο του 2 %, με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με τις ισχύουσες κατευθυντήριες οδηγίες για τη δειγματοληψία. Για το τέταρτο ΕΠ επικυρώθηκε ποσοστό σφάλματος 6,9 % και διατυπώθηκε επιφύλαξη. Αυτό σημαίνει επίσης ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος για τα εν λόγω τρία ΕΠ είχε υποεκτιμηθεί. Ωστόσο, κατά την άποψη του Συνεδρίου, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε προβεί σε ενιαία αξιολόγηση της ομάδας ΕΠ. Τον Οκτώβριο του 2013 η Επιτροπή υπήγαγε στο καθεστώς του άρθρου 73 (καθεστώς του «ενιαίου ελέγχου») και τα τέσσερα ΕΠ ⁽³⁸⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 5.6 — Παραδείγματα αδυναμιών όσον αφορά την επικύρωση από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές

Το καθεστώς του άρθρου 73 χορηγήθηκε και στα τέσσερα ολλανδικά προγράμματα του ΕΤΠΑ στις 30 Οκτωβρίου 2013 βάσει ολοκληρωμένων ελεγκτικών εργασιών. Η Επιτροπή κατέληξε στο θετικό συμπέρασμα ότι δεν προέκυψαν αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου τα οποία να θέτουν υπό αμφισβήτηση την ποιότητα των εργασιών της ολλανδικής ελεγκτικής αρχής.

⁽³⁸⁾ Το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να βασίζεται στις εργασίες μιας εθνικής ελεγκτικής αρχής και να μειώνει τους ελέγχους και τις εξακριβώσεις που διενεργεί η ίδια, υπό την προϋπόθεση ότι έχει κάνει δεκτή την εθνική αξιολόγηση της συμμόρφωσης και τη στρατηγική ελέγχου της ελεγκτικής αρχής και έχει αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος λειτουργούν αποτελεσματικά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Στην περίπτωση μιας ομάδας ΕΠ του ΕΤΠΑ στην Ισπανία η ελεγκτική αρχή διαπίστωσε ότι ο δικαιούχος δεν είχε διατηρήσει τις δημιουργηθείσες θέσεις εργασίας για την απαιτούμενη περίοδο (δηλ. για τουλάχιστον δύο έτη μετά την παροχή της επιχορήγησης), όπως προέβλεπε η συμφωνία επιχορήγησης. Ωστόσο, η ελεγκτική αρχή δεν συμπεριέλαβε τη διαπίστωση αυτή στον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος, επειδή οι νέες θέσεις εργασίας υφίσταντο ακόμη κατά τον χρόνο πιστοποίησης της δαπάνης. Κατά συνέπεια, το ποσοστό σφάλματος για την ομάδα των ΕΠ υποεκτιμήθηκε από την ελεγκτική αρχή. Η Επιτροπή αποδέχθηκε την παραπάνω προσέγγιση και αυτό σήμαινε επίσης ότι το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» (για το οποίο λαμβάνονται υπόψη όλες οι πραγματοποιηθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις από το 2007) είχε υποεκτιμηθεί και, ως αποτέλεσμα, εξακολουθούσε να είναι κατώτερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % της Επιτροπής. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, αυτό θα έπρεπε να αντικατοπτρίζεται επίσης στην αξιολόγηση της Επιτροπής για εννέα από αυτά τα 19 ΕΠ.

Στην περίπτωση τεσσάρων ΕΠ στη Γερμανία-Niedersachsen, ο πληθυσμός δειγματοληψίας δεν συμφωνούσε με τις δαπάνες που δηλώθηκαν στην Επιτροπή το έτος 2012. Το Συνέδριο είχε ήδη εντοπίσει ανάλογο πρόβλημα όσον αφορά την ετήσια έκθεση ελέγχου για το 2012. Ωστόσο, η Επιτροπή επικύρωσε το ποσοστό σφάλματος που ανέφερε η ελεγκτική αρχή. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, θα έπρεπε να έχει εφαρμοστεί ενιαίο ποσοστό σφάλματος 5 % για δύο ΕΠ του ΕΤΠΑ και 2 % για δύο ΕΠ του ΕΚΤ. Αυτό θα έπρεπε να αντικατοπτρίζεται και στην αξιολόγηση της Επιτροπής για δύο από αυτά τα τέσσερα ΕΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.48. Το Συνέδριο εντόπισε επίσης περιπτώσεις στις οποίες η προσέγγιση της Επιτροπής για την επαλήθευση των πληροφοριών που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές διέφερε μεταξύ ΕΠ ή μεταξύ των δύο γενικών διευθύνσεων. Αυτές οι διαφορές παρακωλύουν την εναρμονισμένη αξιολόγηση των εργασιών των ελεγκτικών αρχών και, κατά συνέπεια, της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών στον τομέα της συνοχής από τις δύο γενικές διευθύνσεις.

Οι έλεγχοι βάσει εγγράφων της Επιτροπής δεν αντιμετωπίζουν καταλλήλως τον κίνδυνο τα κράτη μέλη να αναφέρουν μη ακριβείς και μη αξιόπιστες πληροφορίες

5.49. Σε σύγκριση με το 2012, το Συνέδριο κρίνει ότι, συνολικά, οι δύο γενικές διευθύνσεις ενίσχυσαν τους ελέγχους τους. Σε πολλές περιπτώσεις η Επιτροπή ζήτησε από τις ελεγκτικές αρχές να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες, όπως συμφωνία του ελεγχθέντος πληθυσμού με τις δηλωθείσες δαπάνες, εκ νέου υπολογισμό του μεγέθους του δείγματος ή λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένους ελέγχους πράξεων. Επιπλέον, οι δύο γενικές διευθύνσεις πραγματοποίησαν διερευνητικές αποστολές σε 21 κράτη μέλη προκειμένου να επαληθεύσουν τα στοιχεία που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές. Αυτό έδωσε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διενεργήσει λεπτομερέστερη ανάλυση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου.

5.48. Η Επιτροπή θεωρεί ότι διαθέτει άρτια και εναρμονισμένα συστήματα για την ανάλυση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου που αφορούν τις δύο Γενικές Διευθύνσεις που είναι αρμόδιες για την πολιτική συνοχής. Ωστόσο, οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου εξετάζονται κατά περίπτωση και η τελική εκτίμηση εξαρτάται από τις επαγγελματικές κρίσεις των αρμόδιων ελεγκτών οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για να διαμορφώσουν τη γνώμη τους. Ως αποτέλεσμα, μπορεί να υπάρχουν μικρές αποκλίσεις, οι οποίες είναι αποδεκτές εφόσον τα βασικά συμπεράσματα δεν διαφέρουν σημαντικά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.50. Ωστόσο, το Συνέδριο παρατηρεί ότι η ορθότητα της αξιολόγησης της Επιτροπής εξαρτάται από την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών που αναφέρουν οι αρχές των κρατών μελών. Ειδικότερα, οι έλεγχοι του Συνεδρίου κατά τα τελευταία τρία έτη κατέδειξαν ότι ⁽³⁹⁾:

- ορισμένες ελεγκτικές αρχές υποτιμούν τα προβλήματα, και τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται δεν είναι πάντα απολύτως αξιόπιστα,
- οι πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις που αναφέρουν τα κράτη μέλη ενδέχεται να μην είναι πάντα αξιόπιστες ή ακριβείς και η μέθοδος υπολογισμού που εφαρμόζει η Επιτροπή οδηγεί σε υποεκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος.

5.51. Οι επαληθεύσεις της Επιτροπής συνίστανται κυρίως σε ελέγχους βάσει εγγράφων και μπορούν να αντιμετωπίσουν τους ανωτέρω κινδύνους μόνον εν μέρει. Το Συνέδριο κρίνει ότι η δυνατότητα επικύρωσης (και, κατά περίπτωση, προσαρμογής) από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται παραμένει περιορισμένη εφόσον δεν ζητείται συστηματικά από τις ελεγκτικές αρχές να παράσχουν στην Επιτροπή συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους πράξεων που διενεργούν, στο πλαίσιο της επαληθεύσης των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου. Επιπλέον, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, η παρακολούθηση των ελεγκτικών αρχών από την Επιτροπή κατά τη διάρκεια του έτους θα πρέπει να περιλαμβάνει εκ νέου διενέργεια ορισμένων από τους ελέγχους πράξεων που πραγματοποιήθηκαν από αυτές ⁽⁴⁰⁾.

Επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής

5.52. Το Συνέδριο αξιολόγησε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2013 και τις συνοδευτικές δηλώσεις της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών και της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την κανονικότητα των πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά το 2013, το Συνέδριο:

- α) ήλεγξε τη συνέπεια και την ακρίβεια του υπολογισμού των ποσών σε κίνδυνο εκ μέρους της Επιτροπής·
- β) αξιολόγησε τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν για το 2013.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.50. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 5.41. Στις ελεγκτικές εργασίες της Γενικής Διεύθυνσης περιλαμβάνονταν μια εξαντλητική έρευνα επιτόπιων ελέγχων και, μεταξύ άλλων, η επανεκτέλεση ελέγχων συστημάτων και ελέγχων πράξεων στο επίπεδο μεμονωμένων δικαιούχων.

- Η Επιτροπή διενήργησε ειδικό επιτόπιο έλεγχο βάσει του κινδύνου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διορθώσεις που αναφέρθηκαν εφαρμόζονται αποτελεσματικά για τα 68 επιχειρησιακά προγράμματα τα τελευταία τρία έτη και, σε περίπτωση αμφιβολιών ή ανεπαρκών αποδεικτικών στοιχείων, αφαιρεί τα εν λόγω ποσά από τις σωρευτικές δημοσιονομικές διορθώσεις που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του υπολογισμού του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος.

5.51. Η Επιτροπή εφαρμόζει συστηματική διαδικασία επαλήθευσης, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων διερευνητικών αποστολών, προκειμένου να διαπιστώσει την αξιοπιστία των ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται από τις ελεγκτικές αρχές. Εναλλακτικά, χρησιμοποιεί κατ' αποκοπή συντελεστές όταν θεωρεί ότι τα ποσοστά σφάλματος είναι αναξιόπιστα. Η εκτίμηση της Επιτροπής πρέπει να ενταχθεί στο ευρύτερο πλαίσιο της εξέτασης των εργασιών των ελεγκτικών αρχών, η οποία περιλαμβάνει εκτενείς επαναληπτικές εργασίες (βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 5.41 και 5.54). Η Επιτροπή διενεργεί επίσης ελέγχους προσανατολισμένους στους κινδύνους προκειμένου να επιβεβαιώσει την ακρίβεια των αναφερόμενων δημοσιονομικών διορθώσεων (βλ. την απάντηση στο σημείο 5.50).

⁽³⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 83.

⁽⁴⁰⁾ Ετήσια έκθεση 2012, σημείο 5.52 (πρώτη περίπτωση), και ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 83 και συστάσεις 1 και 4.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης

5.53. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης εκτίμησε ότι ενείχε κίνδυνο σφάλματος ποσοστό 2,8 % έως 5,3 % των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, οι οποίες αφορούσαν ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΤΣ. Η παραπάνω εκτίμηση βασίζεται στα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές σε σχέση με τις δαπάνες για το 2012 και επικύρωσε η Επιτροπή τον Μάιο του 2014 (βλέπε σημεία 5.38 έως 5.42).

5.54. Η εκτίμηση της Επιτροπής υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 % που η ίδια έχει ορίσει. Το Συνέδριο υπενθυμίζει ότι τα ετήσια ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται από την Επιτροπή δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με εκείνα τα οποία εκτιμά το Συνέδριο ⁽⁴¹⁾.

5.55. Συνολικά, ο υπολογισμός των ποσών σε κίνδυνο από την Επιτροπή συμφωνεί με τις διαθέσιμες πληροφορίες και είναι ακριβής. Επιπροσθέτως των ζητημάτων που αναλύονται στα σημεία 5.49 έως 5.51, το Συνέδριο σημειώνει τις εξής δύο πτυχές (βλέπε πλαίσιο 5.7).

Πλαίσιο 5.7 — Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο από την Επιτροπή

Ο εκ νέου υπολογισμός από το Συνέδριο (2,9 %) ουσιαστικά επιβεβαιώνει την εκτίμηση της Επιτροπής για το κατώτατο όριο ποσοστού σφάλματος (2,8 % για τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές των ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013).

Η Επιτροπή τροποποίησε τη μεθοδολογία της για την εκτίμηση του εύρους των σφαλμάτων το 2013 ⁽⁴²⁾. Με βάση την προσέγγιση που εφαρμόστηκε τα προηγούμενα έτη, το εκτιμώμενο ανώτατο όριο ποσοστού σφάλματος για το εξεταζόμενο έτος θα ήταν 6,9 % αντί του 5,3 % που αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2013.

5.54. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 5.54 και 5.55.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αυτό της Επιτροπής δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα. Ωστόσο, ο στόχος της εν λόγω διαδικασίας είναι ουσιαστικά ο ίδιος, δηλαδή εκτίμηση του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ένα συγκεκριμένο έτος.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλες αυτές τις διαφορές στην εκτίμησή της, ιδίως τον χρόνο, τις διαφορές στον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και τον αντίκτυπο των κατ' αποκοπή διορθώσεων που επιβάλλει σε προγράμματα (βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 11 της ειδικής έκθεσης αριθ. 16/2013 του Ελεγκτικού Συνεδρίου).

Εκτός από τις διαφορές που προαναφέρθηκαν, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για την ετήσια έκθεση του 2013, όπως συνέβη τα τελευταία τρία διαδοχικά έτη για τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και δύο διαδοχικά έτη για τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης πριν από τη συγκεκριμένη ετήσια έκθεση, το αποτέλεσμα της εκτίμησης της Επιτροπής είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπολόγισε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Πλαίσιο 5.7 — Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτίμηση της Επιτροπής για τα ποσά σε κίνδυνο

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης τροποποίησε τη μέθοδο εκτίμησης του υψηλότερου ποσοστού σφάλματος προκειμένου να αξιοποιεί καλύτερα όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες που αναφέρονται από τις ελεγκτικές αρχές όταν θεωρούνται αξιόπιστες.

⁽⁴¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 11.

⁽⁴²⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, σ. 53, υποσημείωση 73.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.56. Κατά την αξιολόγηση της ανάγκης διατύπωσης επιφυλάξεων για ΕΠ (ή ομάδες ΕΠ), η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης εξετάζει επίσης το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» των ΕΠ (βλέπε σημεία 5.40 και 5.41).

5.57. Συνολικά για τα 322 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, η Επιτροπή εκτιμά το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» σε 1,2 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο αριθμός των ΕΠ για τα οποία διατυπώθηκαν επιφυλάξεις από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης μειώθηκε από 85 ΕΠ το 2012 σε 73 το 2013 ⁽⁴³⁾. Παράλληλα, ο εκτιμώμενος δημοσιονομικός αντίκτυπος αυτών των επιφυλάξεων αυξήθηκε από 308 εκατομμύρια ευρώ το 2012 σε 423 εκατομμύρια ευρώ το 2013 ⁽⁴⁴⁾.

5.58. Ωστόσο, το Συνέδριο σημειώνει ότι η Επιτροπή διαθέτει περιορισμένες μόνο πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από τα κράτη μέλη για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων και με την ακρίβεια, την πληρότητα και την αξιοπιστία των πληροφοριών που ανέφεραν οι αρχές πιστοποίησης έως τα τέλη Μαΐου 2013 ⁽⁴⁵⁾. Αυτή η αξιολόγηση επιβεβαιώνεται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής, η οποία θεωρεί ότι η διασφάλιση που παρέχουν οι δημοσιονομικές διορθώσεις που αναφέρουν τα κράτη μέλη είναι πολύ περιορισμένη, αφενός, εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο αναφέρονται στην Επιτροπή και, αφετέρου, λόγω του περιορισμένου αριθμού των ελέγχων που διενεργούν οι ελεγκτικές αρχές. Ως εκ τούτου, υπάρχει κίνδυνος η Επιτροπή να υποεκτιμά το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» και, ως αποτέλεσμα, να μην είναι επαρκώς ορδή η αξιολόγηση της Επιτροπής για τα επιμέρους ΕΠ και τον δημοσιονομικό αντίκτυπο των επιφυλάξεων στην ετήσια έκθεση δραστηριότητων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.56. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η χρήση «σωρευτικού εναπομένοντος κινδύνου» αποτελεί, όπως σημειώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, ένα πρόσθετο κριτήριο για την πιθανή διατύπωση πρόσθετων επιφυλάξεων στην ετήσια έκθεση δραστηριότητων, μετά την εκτίμηση του συστήματος και την εξέταση του επικυρωμένου ποσοστού σφάλματος (βλ. το κοινό παράρτημα 4 «Κριτήρια σημαντικότητας» των ετήσιων εκθέσεων δραστηριότητων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης).

5.58. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 5.50, δεύτερη περίπτωση. Δράσεις στις οποίες προβαίνει για την επαλήθευση των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη. Η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης αποφάσισε επίσης να αυξήσει την κάλυψη του ελέγχου επί των δεδομένων σχετικά με αποσύρσεις και ανακτήσεις που αναφέρουν τα κράτη μέλη και να χρησιμοποιεί όλα τα διαθέσιμα πορίσματα ελέγχων από τις ελεγκτικές αρχές, προκειμένου να αυξήσει την αξιοπιστία της όσον αφορά τα αναφερόμενα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του σωρευτικού εναπομένοντος κινδύνου.

⁽⁴³⁾ Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης έχει επίσης διατυπώσει επιφυλάξεις για 35 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ για τα οποία τα ποσοστά σφάλματος που επικυρώθηκαν και/ή το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» ήταν κατώτερα του ορίου σημαντικότητας του 2 % της Επιτροπής (βλέπε σημείο 5.43).

⁽⁴⁴⁾ Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία περιλαμβάνουν πλήρως και μερικώς προσδιορισμένες ποσοτικές επιφυλάξεις, αφενός, για ΕΠ για τα οποία είχαν εγκριθεί ενδιάμεσες και/ή τελικές πληρωμές κατά τη διάρκεια του έτους (61 το 2012 και 55 το 2013) και, αφετέρου, για ΕΠ για τα οποία δεν είχαν πραγματοποιηθεί τέτοιες πληρωμές (24 το 2012 και 19 το 2013).

⁽⁴⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημεία 35 έως 40.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και Γενική Διεύθυνση Ενέργειας

5.59. Η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών και η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας:

- διατύπωσαν επιφυλάξεις σχετικά με το 1,4 % (όσον αφορά τις πολιτικές κινητικότητας και μεταφορών) και το 16,4 % (όσον αφορά τις πολιτικές ενέργειας) των συνολικών πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους⁽⁴⁶⁾.
- εκτίμησαν ότι το 4,1 % περίπου των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2013 σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη περιείχε σφάλματα.
- υπολόγισαν τον αντίκτυπο των επιφυλάξεών τους σε 0,1 % (όσον αφορά τις πολιτικές κινητικότητας και μεταφορών) και 0,8 % (όσον αφορά τις πολιτικές ενέργειας) των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2013 με βάση τα αντίστοιχα εναπομένοντα ποσοστά σφάλματος για αυτούς τους τομείς.

5.60. Το 2013, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το Συνέδριο εντόπισε αρκετά σφάλματα σχετικά με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ και τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων για τα εξετασθέντα έργα του ΔΕΔ-Μ και του ΕΕΠΑ (βλέπε **παράρτημα 5.1**). Ωστόσο, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών δεν διατύπωσε καμία επιφύλαξη για το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ. Το Συνέδριο θεωρεί επίσης ότι η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας δεν θα έπρεπε να είχε άρει την επιφύλαξη την οποία διατύπωσε για πρώτη φορά το 2012 για το ΕΕΠΑ, όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.

5.60. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών έχει ακολουθήσει τις πάγιες οδηγίες για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2013 και ότι δεν υπήρχαν λόγοι να διατυπωθεί επιφύλαξη για το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ. Το πολυετές ποσοστό εναπομεινάντων σφαλμάτων για τους ολοκληρωμένους εκ των υστέρων ελέγχους για το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ 2007-2013 ήταν χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας του 2 %. Επιπλέον, καθ' όλη τη διάρκεια του 2013, ο Οργανισμός συνέχισε να ενισχύει τους εκ των προτέρων και τους εκ των υστέρων ελέγχους, ιδίως στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

Η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας αποφάσισε την άρση της επιφύλαξης που εξέφρασε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2012, καθώς:

- οι περισσότεροι εκ των υστέρων έλεγχοι στο πρόγραμμα ΕΕΠΑ οδήγησαν σε υπολογισθέν ποσοστό εναπομεινόντος σφάλματος για το 2013 κάτω από το ποσοτικό όριο σημαντικότητας του 2 %.
- επιπλέον, έχουν ληφθεί περαιτέρω διορθωτικά μέτρα από το 2013 προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος, ιδίως σε σχέση με τις δημόσιες συμβάσεις.

⁽⁴⁶⁾ Σε αυτές περιλαμβάνονται οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον Εκτελεστικό Οργανισμό Καινοτομίας και Δικτύων (INEA, προηγούμενος γνωστό ως Εκτελεστικό Οργανισμό του ΔΕΔ-Μ) και τον Εκτελεστικό Οργανισμό για τις Μικρές και τις Μεσαίες Επιχειρήσεις (EASME, προηγούμενος γνωστό ως EACI).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013

5.61. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 6,9 %.

5.61.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που αναφέρθηκε για το 2013 είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπέβαλε το Ελεγκτικό Συνέδριο για τα τελευταία τέσσερα έτη.

Αυτό επιβεβαιώνει το γεγονός ότι το ποσοστό σφάλματος για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 παραμένει σταθερό και είναι σημαντικά χαμηλότερο από τα ποσοστά που αναφέρθηκαν για την περίοδο 2000-2006. Η θετική αυτή εξέλιξη οφείλεται στις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, καθώς και στην αυστηρή πολιτική διακοπών/ αναστολών των πληρωμών που εφαρμόζει η Επιτροπή όταν εντοπίζονται αδυναμίες, όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (βλ. την ενότητα 2.111 ΣΤ, σ. 44-45). Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εστιάζει τις δράσεις της στα προγράμματα/κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο και να εφαρμόζει διορθωτικά μέτρα όταν χρειάζεται μέσω αυστηρής πολιτικής διακοπών και αναστολών των πληρωμών. Για την περίοδο 2014-2020, η διορθωτική ικανότητα της Επιτροπής βελτιώθηκε περαιτέρω μέσω της αφαίρεσης, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, της δυνατότητας των κρατών μελών να επαναχρησιμοποιούν πόρους, οδηγώντας σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις. Αυτό θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο προκειμένου τα κράτη μέλη να εντοπίζουν και να διορθώνουν παρατυπίες πριν από την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών στην Επιτροπή.

Επιπλέον, ο δημοσιονομικός κανονισμός (άρθρο 80 παράγραφος 4) προβλέπει τη χρήση, σύμφωνα με τους κανόνες της πολιτικής συνοχής [άρθρο 99 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006], κατ' αποκοπή διορθώσεων ή διορθώσεων κατά παρέκταση όταν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά δεν μπορούν να εντοπιστούν με ακρίβεια, κάτι που συμβαίνει συχνά. Αυτή ήταν η περίπτωση και όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική το 2013. Η Επιτροπή ενήργησε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της τηρώντας πλήρως τους υφιστάμενους κανονισμούς προκειμένου να προστατέψει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σύμφωνα με την προσέγγιση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γίνονται προσαρμογές εφόσον έχει διαπιστωθεί σύνδεση με μεμονωμένες πράξεις. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που εφαρμόστηκαν κάλυψαν όλα τα σχετικά προγράμματα και πράξεις.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.17.

- τα εξετασθέντα συστήματα αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁷⁾ Το συμπέρασμα περί των συστημάτων περιορίζεται στα συστήματα που επελέγησαν προς εξέταση, όπως αυτά ορίζονται στο σημείο 5.19 γ) i) περί εμβέλειας του ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.62. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

5.63. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 6.2** ως τμήμα του κεφαλαίου 6.

5.64. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να επιβεβαιώνουν ρητά στις διαχειριστικές δηλώσεις τους [σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽⁴⁸⁾] την αποτελεσματικότητα των πρωτοβάθμιων ελέγχων που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές πιστοποίησης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.62. Η Επιτροπή προέβη σε συγκεκριμένες ενέργειες προκειμένου να μετριάσει τους κινδύνους που εντοπίστηκαν, στις οποίες περιλαμβάνονται συγκεκριμένα: προληπτικά και διορθωτικά μέτρα όπως καθοδήγηση, κατάρτιση, απλούστευση επιπρόσθετα στους στοχευμένους επιτόπιους ελέγχους βάσει των κινδύνων και αυστηρή πολιτική σε περιπτώσεις διακοπής και αναστολής πληρωμών και δημοσιονομικές διορθώσεις.

5.64.

Η Επιτροπή κάνει δεκτή τη συγκεκριμένη σύσταση.

Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων για την περίοδο 2014-2020 απαιτεί οι διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων να υποβάλλουν δήλωση διαχείρισης επιβεβαιώνοντας τις πληροφορίες που περιέχονται στους λογαριασμούς και ότι το σύστημα ελέγχου που εφαρμόζεται παρέχει τις απαραίτητες εγγυήσεις όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων και των δηλωθένων δαπανών μέσω της εφαρμογής των απαραίτητων επαληθεύσεων διαχείρισης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 125 του κανονισμού. Η εν λόγω δήλωση θα συνοδεύεται από έκθεση η οποία θα περιέχει σύνοψη όλων των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργήθηκαν μέχρι την πιστοποίηση των λογαριασμών, ανάλυση της φύσης και του βαθμού των σφαλμάτων και των αδυναμιών του συστήματος που εντοπίστηκαν, καθώς και διορθωτικές ενέργειες που ελήφθησαν ή προγραμματίστηκαν. Η Επιτροπή καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές για τις διαχειριστικές αρχές σχετικά με τη σύνταξη των δηλώσεων διαχείρισης και της ετήσιας περίληψης.

⁽⁴⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** Να διενεργήσει αξιολόγηση των «πρωτοβάθμιων ελέγχων» που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύσει το κόστος και τα οφέλη πιθανών διορθωτικών μέτρων και να λάβει (ή να προτείνει) κατάλληλα μέτρα (όπως απλούστευση των ισχυουσών διατάξεων, βελτιώσεις στα συστήματα ελέγχου και επανασχεδιασμό του προγράμματος ή του συστήματος εφαρμογής).
- **Σύσταση 3:** Να αναλύσει τα βασικά αίτια για τον υψηλό αριθμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη συγκεκριμένη σύσταση και παραπέμπει στον σχεδιασμό του συστήματος παράδοσης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, καθώς δεν είναι εφικτό να σχεδιαστεί εκ νέου το σύστημα για την περίοδο 2007-2013.

Τα βασικά στοιχεία της μεταρρύθμισης για την περίοδο 2014-2020 σχετίζονται με τη διασφάλιση καλύτερων δαπανών και καλύτερης διακυβέρνησης προγραμμάτων με σκοπό την επίτευξη ενός περιβάλλοντος λιγότερο εκτεθειμένου σε σφάλματα. Αυτό θα περιλαμβάνει αυξημένο προσανατολισμό στα αποτελέσματα και αυξημένες επιδόσεις, εκ των προτέρων όρους που θα πρέπει να ικανοποιούνται κατά την έναρξη εφαρμογής κάθε προγράμματος, απλούστευση, ιδίως για τους δικαιούχους, και εναρμονισμένους και απλοποιημένους κανόνες επιλεξιμότητας.

Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 περιέχει επίσης ενισχυμένες διατάξεις και απαιτήσεις ελέγχου σε σύγκριση με την περίοδο 2007-2013, οι οποίες θα βελτιώσουν την υποχρέωση λογοδοσίας, προκειμένου να αντιμετωπίζονται καλύτερα τα σφάλματα και να διασφαλίζεται η νομιμότητα και κανονικότητα των συγχρηματοδοτούμενων δαπανών κάθε έτος πριν από την πιστοποίηση των λογαριασμών του προγράμματος στην Επιτροπή.

Όσον αφορά την εκτίμηση των πρωτοβάθμιων ελέγχων για την περίοδο 2007-2013, η Επιτροπή θεωρεί ότι διενεργεί ήδη αυτή την εκτίμηση από το 2010 μέσω στοχευμένων κινδύνων σε προγράμματα υψηλού κινδύνου στο πλαίσιο της έρευνας ελέγχου «Καλύτεριονας το κενό της αξιοπιστίας». Αποτελέσματα αυτών των ελέγχων βάσει του κινδύνου έως το τέλος του 2013 υποβλήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της απαλλαγής του 2012 και παρατίθενται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (βλ. σελίδα 41 και παράρτημα 8).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και, βάσει της εκτίμησης των αναφερθεισών περιπτώσεων, θα αναπτύξει σχέδιο δράσης προκειμένου να αυξήσει προδραστικά την ευαισθητοποίηση και να βελτιώσει τις διοικητικές ικανότητες των εθνικών αρχών, προκειμένου να μειωθεί με τον τρόπο αυτό ο αριθμός των σφαλμάτων που συνδέονται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει επίσης ότι οι διαχειριστικές αρχές δίνουν τη δέουσα προσοχή στους ισχύοντες κανόνες, και επισημαίνει ότι το σημείωμα της επιτροπής συντονισμού των ταμείων (COCOF) του 2012 σχετικά με την αποσαφήνιση της ανάγκης να κοινοποιούνται οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε υποδομές και ο νέος γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (GBER) που πρόκειται να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2014 θα συμβάλλουν στην αποσαφήνιση των κανόνων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 4:** Να αναλύσει τα αίτια των συνεχών καθυστερήσεων εκταμίευσης των κεφαλαίων της ΕΕ μέσω των ΜΧΤ και να λάβει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.
- **Σύσταση 5:** Να επιβεβαιώνει στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής ότι ο υπολογισμός του «εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος» από την Επιτροπή βασίζεται σε ακριβείς, πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να πιστοποιούν την ακρίβεια των στοιχείων σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις που αναφέρουν οι αρχές πιστοποίησης για κάθε ΕΠ, όποτε το κρίνει αναγκαίο.
- **Σύσταση 6:** Να γνωστοποιεί συστηματικά μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της τους λόγους της μη διατύπωσης επιφυλάξεων (ή της διατύπωσης επιφυλάξεων με χαμηλότερο δημοσιονομικό αντίκτυπο) στις περιπτώσεις όπου αυτό οφείλεται σε εξαιρέσεις στις εφαρμοστέες κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής ή τις εγκεκριμένες στρατηγικές ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και θα συνεχίσει να αναλύει τα δεδομένα και να υποβάλλει εκθέσεις σε ετήσια βάση.

Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα στην επιτροπή παρακολούθησης να εξετάζουν και να συζητούν την κατάσταση εφαρμογής των ΜΧΤ, συμπεριλαμβανομένων των λόγων των καθυστερήσεων και των πιθανών διορθωτικών μέτρων που πρόκειται να ληφθούν.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και συμφωνεί να επισημαίνει στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων περιστατικά που θεωρεί ότι, λόγω ανεπαρκούς βεβαιότητας όσον αφορά τις αναφερθείσες πληροφορίες για τις αποσύρσεις και ανακτήσεις, δεν έλαβε υπόψη κατά τον υπολογισμό του σωρευτικού εναπομένοντος κινδύνου.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα του ελέγχου των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα και θα ζητεί πρόσθετους ελέγχους από τις ελεγκτικές αρχές όπου κρίνεται απαραίτητο.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή θα αυξήσει την κάλυψη των ελέγχων της για τις ανακτήσεις και αποσύρσεις τα προσεχή έτη προκειμένου να λάβει πρόσθετη άμεση διασφάλιση σχετικά με την ακρίβεια των αναφερόμενων δεδομένων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και συμφωνεί να παρέχει περαιτέρω λεπτομέρειες σε παράρτημα των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων για τις μεμονωμένες περιπτώσεις όπου, βάσει της εκτίμησης των συγκεκριμένων καταστάσεων, λαμβάνει αιτιολογημένη απόφαση να μην εκφράσει επιφυλάξεις ή να μη συμπεριλάβει το ζήτημα στον ποσοτικό προσδιορισμό της επιφύλαξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
(ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ)

Αξιολόγηση της επαλήθευσης από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές

Το Συνέδριο ...	Εξετασθέντα ΕΠ του ΕΠΠΑ/ΤΑ	Εξετασθέντα ΕΠ του ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ
... Δεν διαπίστωσε προβλήματα όσον αφορά τους ελέγχους της Επιτροπής	108 (77 %)	47 (87 %)	155 (80 %)
... διαπίστωσε σημαντικά προβλήματα όσον αφορά τους ελέγχους της Επιτροπής, αλλά χωρίς αντίκτυπο στον αριθμό των επιφυλάξεων που διατυπώθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ή στον ποσοτικό προσδιορισμό τους)	17 (12 %)	6 (11 %)	23 (12 %)
... διαπίστωσε σημαντικά προβλήματα όσον αφορά τους ελέγχους της Επιτροπής και ότι θα έπρεπε να είχαν κοινοποιηθεί οι λόγοι για τη μη διατύπωση πρόσθετων επιφυλάξεων (ή τον ποσοτικό προσδιορισμό των επιφυλάξεων με διαφορετικό τρόπο) στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων	15 (11 %)	1 (2 %)	16 (8 %)
Συνολικός αριθμός εξετασθέντων ΕΠ	140 (100 %)	54 (100 %)	194 (100 %)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	6.1-6.12
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα πολιτικής	6.3-6.11
Στόχοι της πολιτικής	6.3
Μέσα της πολιτικής	6.4-6.8
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	6.9-6.11
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	6.12
Κανονικότητα των πράξεων	6.13-6.27
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	6.28-6.38
Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών	6.30-6.32
Εξέταση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης	6.33-6.38
Συμπέρασμα και συστάσεις	6.39-6.42
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	6.39-6.40
Συστάσεις	6.41-6.42
Παράρτημα 6.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»	
Παράρτημα 6.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα πολιτικής «Συνοχή, μεταφορές και ενέργεια»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις». Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 6.1**.

Πίνακας 6.1 — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	13 763
	Απασχόληση, κοινωνική αλληλεγγύη και ισότητα των φύλων	97
	Διοικητικές δαπάνες	90
	Μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας	65
	Εργασία στην Ευρώπη — Κοινωνικός διάλογος και κινητικότητα	50
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση	42
		14 107
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		14 107
- σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾		90
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών		14 017
- προπληρωμές ⁽²⁾ ⁽³⁾		220
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾		2 336
+ εκταμιεύσεις προς τους τελικούς αποδέκτες μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής		67
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		16 200
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		12 131

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημείο 7).

⁽³⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει προπληρωμές ύψους 70 εκατομμυρίων ευρώ προς μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.2. Η πολιτική στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων χρηματοδοτείται κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), το οποίο είναι ένα από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), και διέπεται από τους ίδιους κανόνες. Πρόσθετες διατάξεις για το ΕΚΤ θεσπίζονται με ειδικό κανονισμό⁽¹⁾. Όσον αφορά ζητήματα κοινά και για τα τρία ταμεία, το παρόν κεφάλαιο παραπέμπει στο κεφάλαιο 5.

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα πολιτικής*Στόχοι της πολιτικής*

6.3. Ο τομέας πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» υπάγεται στην πολιτική συνοχής της ΕΕ, στόχος της οποίας είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ, μέσω της μείωσης της διαφοράς στο επίπεδο ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών. Συγκεκριμένα, οι κύριοι στόχοι της πολιτικής για την απασχόληση και της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ είναι η καταπολέμηση της ανεργίας, η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και η προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας.

Μέσα της πολιτικής

6.4. Το ΕΚΤ αποτελεί το κύριο μέσο υλοποίησης της πολιτικής για την απασχόληση και της κοινωνικής πολιτικής, μέσω του οποίου εκτελέστηκε περίπου το 98 % των δαπανών για τον εν λόγω τομέα πολιτικής το 2013. Το ΕΚΤ επενδύει σε ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω μέτρων επιμόρφωσης για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων μέτρων στήριξης ατόμων από μειονεκτούσες ομάδες στην εξεύρεση εργασίας και άλλων μέτρων στον τομέα της απασχόλησης (παραδείγματος χάρη, επιδοτήσεις μισθού και/ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για πρώην ανέργους).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 12).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.5. Οι λοιπές δαπάνες στον εν λόγω τομέα πολιτικής λαμβάνουν τη μορφή επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων προς οργανισμούς που υλοποιούν και συντονίζουν ενέργειες στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης. Στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση που χορηγείται σε οργανισμούς της ΕΕ ⁽²⁾, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) ⁽³⁾ και στον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) ⁽⁴⁾, καθώς και οι συνεισφορές σε χρηματοδοτικά μέσα όπως ο ευρωπαϊκός μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress ⁽⁵⁾.

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών

6.6. Η εκτέλεση των δαπανών του ΕΚΤ και του ΕΤΠ τελεί υπό διαχείριση επιμεριζόμενη μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Για το ΕΚΤ ισχύουν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται για τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής συνολικά, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 5 (βλέπε σημεία 5.6 έως 5.11). Όσον αφορά το ΕΤΠ, οι αποφάσεις σχετικά με τις πιστώσεις λαμβάνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή της ΕΕ (το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο). Εν συνεχεία, η Επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις χρηματοδότησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη και εγκρίνει τις πληρωμές.

6.7. Το ΕΤΠ εκτελείται μέσω αποκεντρωμένης διαχείρισης. Στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης, η Επιτροπή αναθέτει τη διαχείριση ορισμένων καθηκόντων (π.χ. προκηρύξεις διαγωνισμών, σύναψη συμβάσεων και πληρωμές) στη δικαιούχο χώρα, διατηρώντας, ωστόσο, την τελική γενική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽⁶⁾.

6.8. Οι λοιπές δαπάνες στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση τελούν ως επί το πλείστον υπό την άμεση διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης (ΓΔ EMPL) της Επιτροπής.

⁽²⁾ Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.

⁽³⁾ Το ΕΤΠ στηρίζει εργαζομένους που απολύονται στην ΕΕ ως αποτέλεσμα των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου και λόγω της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

⁽⁴⁾ Ο δημοσιονομικός τομέας πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» περιλαμβάνει μόνον πληρωμές για τη συνιστώσα ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων του ΜΠΒ. Μεταξύ άλλων, ο ΜΠΒ παρέχει στήριξη σε υποψήφιες προς ένταξη χώρες, προκειμένου να προετοιμαστούν για την εφαρμογή και τη διαχείριση του ΕΚΤ.

⁽⁵⁾ Ο ευρωπαϊκός μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress, που τέθηκε σε εφαρμογή το 2010, αυξάνει τη διαθεσιμότητα μικροπιστώσεων —ήτοι δανείων κάτω των 25 000 ευρώ— για τη δημιουργία ή την ανάπτυξη μιας μικρής επιχείρησης.

⁽⁶⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 53γ του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

6.9. Οι κύριοι κίνδυνοι για αυτό τον τομέα πολιτικής συνδέονται με τον άυλο χαρακτήρα των επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό (όπως τα μαθήματα επιμόρφωσης), την ποικιλομορφία των συγχρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων και τη συμμετοχή στην υλοποίηση των έργων πολλών, συχνά μικρής κλίμακας, εταιρών. Οι παράγοντες αυτοί αυξάνουν τους κινδύνους μη συμμόρφωσης με τους κανόνες επιλεξιμότητας και τη νομοθεσία της ΕΕ και/ή των κρατών μελών, με αποτέλεσμα την αποδοχή μη επιλέξιμων δαπανών ή την εμφάνιση σφαλμάτων υπολογισμού που επηρεάζουν την ακρίβεια των δηλώσεων, χωρίς να εντοπίζονται στη συνέχεια από τα εφαρμοζόμενα συστήματα. Ενδέχεται επίσης να εγκρίνονται αιτήσεις που αφορούν μαθήματα τα οποία δεν πραγματοποιήθηκαν ή τα οποία παρακολούθησαν λιγότεροι συμμετέχοντες από τους δηλωθέντες.

6.10. Επιπλέον, οι αρχές των κρατών μελών έρχονται αντιμέτωπες με αντικρουόμενες προτεραιότητες. Οι δαπάνες πρέπει να υπόκεινται στους ενδεδειγμένους ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στη διασφάλιση της κανονικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Παράλληλα, ενδιαφέρει η απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Στην πράξη, αυτό μπορεί να αποβεί εις βάρος της συνεπούς διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων, με αποτέλεσμα παραβάσεις των κανόνων να μην εντοπίζονται και να μη διορθώνονται και, τελικώς, να αποδίδονται μη επιλέξιμες δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ενδέχεται επίσης να οδηγήσει στη χρηματοδότηση έργων υπερβολικά δαπανηρών, υλοποιούμενων κατά τρόπο μη αποδοτικό ή τα οποία είναι απίθανο να επιτύχουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα⁽⁷⁾. Ο κίνδυνος αυτός αυξάνει καθώς η περίοδος επιλεξιμότητας βαίνει προς το τέλος της.

6.11. Μολονότι η υλοποίηση έργων με την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων είναι λιγότερο συχνή στην περίπτωση του ΕΚΤ (δεδομένου ιδίως ότι είναι ελάχιστες οι δημόσιες συμβάσεις των οποίων η αξία υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που έχει ορίσει η ΕΕ), ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι υπαρκτός σε αυτό τον τομέα πολιτικής.

6.9. Η Επιτροπή προέβη σε συγκεκριμένες ενέργειες προκειμένου να μετριάσει τους κινδύνους που εντοπίστηκαν, στις οποίες περιλαμβάνονται προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, όπως καθοδήγηση, κατάρτιση, απλούστευση και αυστηρή πολιτική σε περιπτώσεις διακοπής και αναστολής πληρωμών, όταν κρίνεται απαραίτητο. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή προωθεί ενεργά τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τα κράτη μέλη, καθώς και την αντιμετώπιση των εντοπισμένων περιπτώσεων κανονιστικού υπερθεματισμού (gold plating) που αφορούν περίπλοκους και περιττούς κανόνες επιλεξιμότητας τους οποίους θέτουν ορισμένα κράτη μέλη. Η Επιτροπή επιμένει επίσης στη σημασία των πρωτοβάθμιων ελέγχων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης πραγματοποίησε θεματικό έλεγχο βάσει των κινδύνων σχετικά με τις επαληθεύσεις διαχείρισης και γνωστοποίησε τα συμπεράσματα και τις συστάσεις του ελέγχου στις διαχειριστικές αρχές του ΕΚΤ.

6.10. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν έργα σε κυλιόμενη βάση, όπως προβλέπεται στον άξονα προτεραιότητας των πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Οι σχετικές επιτροπές παρακολούθησης απαιτείται να διασφαλίζουν ότι επιλέγονται και εγκρίνονται έργα με προστιθέμενη αξία για την ΕΕ και ότι οι δαπάνες υπόκεινται σε πολλαπλούς ελέγχους από εθνικές αρχές και αρχές της ΕΕ.

⁽⁷⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 10.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

6.12. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο του τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 182 πράξεων ⁽⁸⁾, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο του τομέα πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε 24 ενδιάμεσες ή τελικές πληρωμές (ή εκκαθαρίσεις), πρώτον, στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) του ΕΚΤ σε 13 κράτη μέλη ⁽⁹⁾, δεύτερον, σχετικά με τρεις οργανισμούς της ΕΕ και, τρίτον, σχετικά με άλλα έργα ή δράσεις που τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.

β) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου εξετάστηκαν:

- i) οι δραστηριότητες εποπτείας της Επιτροπής επί των ελεγκτικών αρχών. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών αξιολογήθηκε η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της Επιτροπής (ΓΔ EMPL) όσον αφορά την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών και των συμπερασμάτων που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και στις ελεγκτικές γνώμες που κατάρτισαν οι ελεγκτικές αρχές,
- ii) η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL.

⁽⁸⁾ Όσον αφορά το ΕΚΤ και τον ΜΠΒ, το δείγμα του Συνεδρίου περιλάμβανε 175 έργα του ΕΚΤ, εκ των οποίων 161 αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και 14 την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Τα υπόλοιπα 7 έργα αφορούσαν το ΕΤΠ και άλλα μέτρα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις. Το δείγμα ελήφθη από το σύνολο των πληρωμών και εκκαθαρίσεων, εξαιρουμένων των προπληρωμών, οι οποίες ανήλθαν σε 220 εκατομμύρια ευρώ το 2013.

⁽⁹⁾ Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λετονία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.13. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 6.1**. Από τις 182 πράξεις τις οποίες υπέβαλε σε έλεγχο το Συνέδριο, 50 (27 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 30 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,1 % ⁽¹⁰⁾.

6.13. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.13 και 6.14.

Η Επιτροπή διαφωνεί με τη συμπερίληψη σφάλματος με σημαντικό αντίκτυπο παρά το γεγονός ότι δεν διατίθενται στοιχεία για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το εν λόγω έργο, που πραγματοποιήθηκε από δικαιούχο ο οποίος τελεί επί του παρόντος υπό προκαταρκτική έρευνα για την οποία δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση από τις δικαστικές αρχές, επηρεάστηκε από ενδεχόμενες παρατυπίες και, παρά το γεγονός ότι οι ισχυρισμοί, οι οποίοι σχετίζονται με πιθανές υπέρογκες δαπάνες, δεν αφορούν την πράξη που ελέγχθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς πραγματοποιήθηκε μέσω τυπικού μοναδιαίου κόστους (βλ. το σημείο 6.16) εγκεκριμένου από τη διαχειριστική αρχή. Εάν επιβεβαιωθούν τελικά οι ισχυρισμοί, η Επιτροπή θα προβεί στις απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η Επιτροπή επισημαίνει μείωση της συχνότητας των σφαλμάτων που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» κατά το 2013 (27 %) σε σύγκριση με το 2012 (35 %) και το 2011 (40 %).

Η Επιτροπή κατανοεί ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση που λαμβάνει υπόψη τις διορθώσεις στις δαπάνες των έργων ή τις αποδόσεις δαπανών που επηρεάζονται από τα σφάλματα που εντοπίστηκαν και καταχωρίστηκαν πριν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεσμεύεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος στο άρθρο 32 παράγραφος 2 (στοιχείο ε) ορίζει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, «επαρκή διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένων υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων και της φύσης των πληρωμών». Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εκπληρώνει τον εποπτικό της ρόλο, ιδίως με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω ότι, δεδομένου του πολυετούς χαρακτήρα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, τα σφάλματα που έγιναν το 2013 μπορούν να διορθωθούν και τα επόμενα έτη, ακόμη και μετά το κλείσιμο των προγραμμάτων. Για παράδειγμα, οι δημοσιονομικές διορθώσεις του 2013 που αφορούν τις περιόδους προγραμματισμού 2000-2006 και 2007-2013 του ΕΚΤ ανήλθαν σε 689 εκατ. ευρώ. Σε αυτό το ποσό περιλαμβάνονται οι διορθώσεις τις οποίες το Ελεγκτικό Συνέδριο έλαβε ήδη υπόψη του κατά τον προσδιορισμό του ποσοστού σφάλματος. Επιπλέον, δημοσιονομικές διορθώσεις που ανέρχονταν σε 153 εκατ. ευρώ για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 εφαρμόστηκαν επίσης το 2013. Οι συνολικές ανακτήσεις ανήλθαν σε 56 εκατ. ευρώ το 2013.

⁽¹⁰⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,5 % και 4,7 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

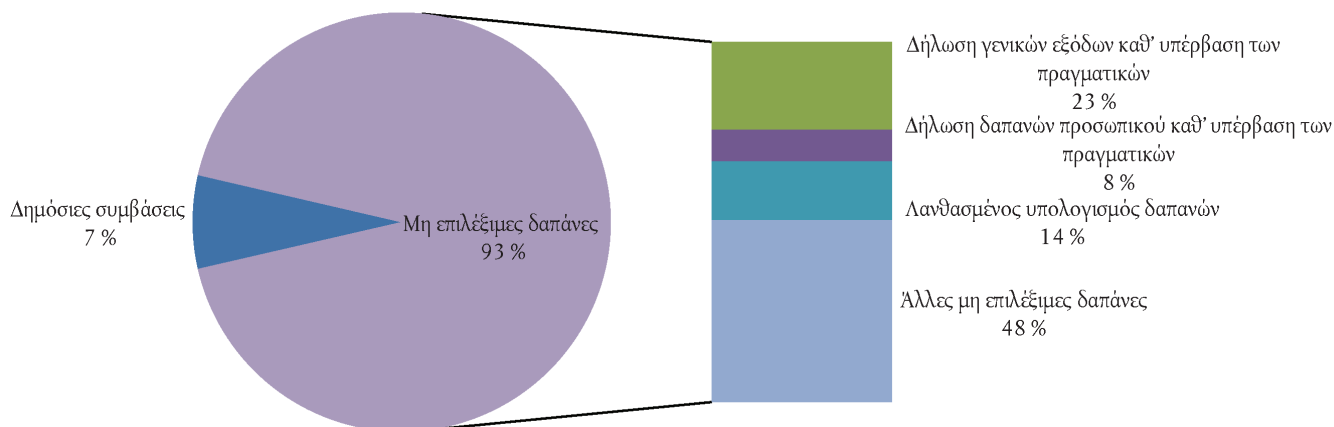
6.14. Το κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει εκτίμηση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των στοιχείων για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που παρουσιάζονται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ (βλέπε σημεία 1.12 έως 1.14). Στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης για το 2012 εξηγείται ο βαθμός στον οποίο το Συνέδριο λαμβάνει υπόψη τις δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τον υπολογισμό του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος ⁽¹⁾.

6.15. Η πλειονότητα των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στον εν λόγω τομέα πολιτικής αφορούσε μη επιλέξιμες δαπάνες, καθώς και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες σύνταξης δημοσίων συμβάσεων. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη παρατυπιών συνέβαλαν στην εκτίμηση του Συνεδρίου όσον αφορά το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος παρουσιάζεται στο **γράφημα 6.1**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.15. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις, όταν αυτό είναι αναγκαίο και νομικά εφικτό. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σε ορισμένες υποθέσεις, οι εθνικοί ή περιφερειακοί κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται σε δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ είναι περισσότερο απαιτητικοί από αυτούς που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία για παρόμοιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο. Επομένως, αυτές οι πρόσθετες απαιτήσεις μπορούν να εκληφθούν ως παράδειγμα κανονιστικού υπερθεματισμού (gold plating), που συνεπάγονται περιττό διοικητικό φόρτο και πολύπλοκους κανόνες για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, όπως περιγράφηκε στην έκθεση της Επιτροπής που δημοσιεύτηκε πρόσφατα ⁽¹⁾.

Γράφημα 6.1 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος



⁽¹¹⁾ Βλέπε σημεία 1.19 έως 1.37 της ετήσιας έκθεσης για το 2012.

⁽¹⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201311/20131115ATT74496/20131115ATT74496EN.pdf>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.16. Το 2013 το δείγμα του Συνεδρίου περιλάμβανε 31 πράξεις, οι οποίες σχετίζονταν με 14 από τις 24 πληρωμές προς ΕΠ που περιλάμβαναν επιλογές απλουστευμένης απόδοσης των δαπανών στις δηλώσεις δαπανών τους. Το Συνέδριο δεν εντόπισε κανένα σφάλμα σχετικό με τη συγκεκριμένη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης των δαπανών, γεγονός που καταδεικνύει ότι τα έργα στο πλαίσιο των οποίων χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένης απόδοσης των δαπανών ενέχουν μικρότερο κίνδυνο σφάλματος σε σύγκριση με εκείνα στο πλαίσιο των οποίων χρησιμοποιούνται οι πραγματικές δαπάνες.

Μη επιλέξιμες δαπάνες

6.17. Το Συνέδριο διαπίστωσε την απόδοση μη επιλέξιμων και εσφαλμένα υπολογισθεισών δαπανών σε 28 πράξεις, ήτοι στο 15 % των 182 πράξεων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Από τις πράξεις αυτές, 26 αφορούσαν έργα του ΕΚΤ. Τα εν λόγω σφάλματα αντιστοιχούν στο 93 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων και στο 93 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τον εν λόγω τομέα πολιτικής.

6.18. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, αυτή είναι η κύρια πηγή σφαλμάτων. Ειδικότερα, η πλειονότητα των σφαλμάτων οφειλόταν σε:

- α) Δήλωση γενικών εξόδων καθ' υπέρβαση των πραγματικών.
- β) Δήλωση δαπανών προσωπικού καθ' υπέρβαση των πραγματικών.
- γ) Λανθασμένο υπολογισμό δαπανών.
- δ) Άλλες μη επιλέξιμες δαπάνες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.16. Η Επιτροπή έχει καταβάλει ενεργές προσπάθειες από την εισαγωγή των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών για να επεκτείνει σταδιακά τη χρήση τους και θεωρεί ότι οι προσπάθειες αυτές έχουν ήδη οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα. Η Επιτροπή συνεχίζει να προωθεί ενεργά τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος των δικαιούχων και να περιοριστεί περαιτέρω ο κίνδυνος σφάλματος.

6.17. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει όλες τις περιπτώσεις που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα διασφαλίσει τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.19. Ενδεικτικά παραδείγματα σφαλμάτων της κατηγορίας αυτής παρουσιάζονται στο πλαίσιο 6.1.

Πλαίσιο 6.1 — Παραδείγματα μη επιλέξιμων δαπανών

α) Δήλωση γενικών εξόδων καθ' υπέρβαση των πραγματικών: Σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ και/ή των κρατών μελών, τα γενικά έξοδα καταλογίζονται στην πράξη κατ' αναλογία, σύμφωνα με δίκαιη και δεόντως αιτιολογημένη μέθοδο κατανομής. Στην Τσεχική Δημοκρατία τα γενικά έξοδα δικαιούχου, ο οποίος υλοποίησε έργο επιμόρφωσης, καταλογίστηκαν στο έργο του ΕΚΤ βάσει εσφαλμένου παράγοντα κόστους, με αποτέλεσμα τα γενικά έξοδα που δηλώθηκαν να υπερβαίνουν τα πραγματικά.

Παρεμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε άλλα έργα του ΕΚΤ στην Ισπανία και τη Ρουμανία.

β) Δήλωση δαπανών προσωπικού καθ' υπέρβαση των πραγματικών: Σε ιδιωτικό σχολείο στην Πορτογαλία καταλογίστηκε στο έργο του ΕΚΤ το σύνολο του μισθού του διευθυντή χωρίς να ληφθούν υπόψη τα άλλα, άσχετα με το ΕΚΤ, καθήκοντά του ή το ανώτατο όριο που έχει οριστεί για τη συγχρηματοδότηση μισθών από το ΕΚΤ. Σε συνέχεια του ελέγχου, οι πορτογαλικές αρχές διόρθωσαν το σφάλμα αυτό τον Μάρτιο του 2014.

Παρεμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε έργο που τελούσε υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, καθώς και σε άλλα έργα του ΕΚΤ στη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

γ) Εσφαλμένος υπολογισμός δαπανών: Στη Γερμανία, ο δικαιούχος ενός έργου δήλωσε ποσά τιμολογηθέντα από θυγατρική του για μισθώματα, τροφοδοσία, δημοσιεύσεις κ.λπ., χωρίς να υποβάλει δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το πραγματικό κόστος ή τη σύνδεση με τις πραγματοποιηθείσες δραστηριότητες. Οι εθνικές αρχές δεν ασχολήθηκαν με το ζήτημα αυτό, μολονότι είχαν γνώση της κατάστασης.

Παρεμφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε έργα του ΕΚΤ στην Πολωνία και την Πορτογαλία.

δ) Άλλες μη επιλέξιμες δαπάνες: Στην Ισπανία, στο πλαίσιο ενός έργου του ΕΚΤ, οι εργοδότες καταβάλλουν μειωμένες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης όταν διατηρούν μια θέση απασχόλησης έπειτα από άδεια μητρότητας. Προκειμένου να επωφεληθούν από τη στήριξη αυτή, οι εργοδότες οφείλουν, μεταξύ άλλων, να είναι φορολογικά ενήμεροι. Σε μία περίπτωση, ο δικαιούχος δεν πληρούσε την προϋπόθεση αυτή για διάστημα έξι επί συνόλου εννέα μηνών, με αποτέλεσμα οι σχετικές δαπάνες να μην είναι επιλέξιμες.

Ανάλογες περιπτώσεις μη επιλέξιμων δαπανών διαπιστώθηκαν και σε άλλο έργο του ΕΚΤ στην Πολωνία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραβάσεις των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων

6.20. Το ποσοστό των πράξεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι χαμηλότερο για τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» σε σχέση με τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια». Επί συνόλου 182 πράξεων του δείγματος, στις 53 εφαρμόζονταν οι κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ και/ή των κρατών μελών. Το Συνέδριο διαπίστωσε παραβάσεις των εν λόγω κανόνων σε 11 εξ αυτών (21 %). Σοβαρές παραλείψεις, οι οποίες οδήγησαν σε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα, διαπιστώθηκαν σε 2 από αυτές τις περιπτώσεις. Τα σφάλματα αυτά αντιστοιχούν στο 7 % του συνόλου των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων και στο 7 % περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος στον εν λόγω τομέα πολιτικής (βλέπε πλαίσιο 6.2).

6.21. Στις περιπτώσεις επτά πράξεων που ελέγχθηκαν σε τρία κράτη μέλη⁽¹²⁾, οι εθνικές αρχές είχαν εντοπίσει σοβαρές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και είχαν επιβάλει συγκεκριμένες δημοσιονομικές διορθώσεις σε επίπεδο έργου⁽¹³⁾. Τα σφάλματα αυτά δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος, επειδή τα διορθωτικά μέτρα είχαν ληφθεί πριν από τη γνωστοποίηση του ελέγχου του Συνεδρίου.

6.20. Ενώ η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων με τον ίδιο τρόπο, η Επιτροπή εφαρμόζει από την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 αναλογικές κατ' αποκοπή διορθώσεις αντιμετωπίζοντας έτσι τον κίνδυνο ζημίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και τη βαρύτητα των πραγματικών παρατυπιών.

Τα ποσοστά αυτά εφαρμόζονται από την Επιτροπή και από τις περισσότερες εθνικές αρχές κατά την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων για παραβάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, καθώς και κατά την παρακολούθηση των σφαλμάτων που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή ζήτησε από την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο να εναρμονίσουν τις μεθοδολογίες τους για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με δημόσιες συμβάσεις (απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2011).

Η Επιτροπή επικαιροποίησε το 2013 την απόφασή της σχετικά με τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των δαπανών συνοχής και της αγροτικής ανάπτυξης [βλ. την απόφαση της Επιτροπής C(2013) 9527 final].

Η Επιτροπή, βάσει αυτής της απόφασής της, εκτιμά ότι ο ποσοτικός προσδιορισμός των σφαλμάτων που σχετίζονται με δημόσιες συμβάσεις το 2013 θα είναι έως και 0,1 εκατοστιαία μονάδα χαμηλότερος απ' ό,τι υπολόγισε το Ελεγκτικό Συνέδριο χρησιμοποιώντας τον δικό του ποσοτικό προσδιορισμό.

⁽¹²⁾ Τσεχική Δημοκρατία, Πολωνία και Ρουμανία.

⁽¹³⁾ Σύμφωνα με το σημείωμα COCOF 07/0037/03 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 6.2 — Παραδείγματα παραβάσεων των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων

- α) Μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης: Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στη Γαλλία, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης στο πλαίσιο της ανάθεσης δημόσιας σύμβασης δεν τηρήθηκε η αρχή της ίσης μεταχείρισης. Επιπλέον, η σύμβαση παροχή υπηρεσιών υποδιαιρέθηκε εσφαλμένα σε παρτίδες. Ελήφθη μία μόνον προσφορά για κάθε γεωγραφικό τμήμα, γεγονός που εκ των πραγμάτων περιόρισε τον ανταγωνισμό. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, τα προβλήματα αυτά θα έπρεπε να είχαν οδηγήσει στην ακύρωση της διαδικασίας.
- β) Ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας-πλαίσου: Στην Ουγγαρία ένας δικαιούχος ανέθεσε την παροχή υπηρεσιών ανάπτυξης λογισμικού βάσει υφιστάμενης συμφωνίας-πλαίσου, η οποία ήταν το αποτέλεσμα διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης που διοργάνωσε ο κεντρικός φορέας προμηθειών της Ουγγαρίας. Η συγκεκριμένη πρόσκληση υποβολής προσφορών ανέφερε ρητά ότι η ανάπτυξη λογισμικού δεν καλυπτόταν από τη συμφωνία-πλαίσιο και ότι για την παροχή υπηρεσιών αυτού του είδους ήταν αναγκαία η διενέργεια χωριστής διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Πολυάριθμες περιπτώσεις μη τήρησης διαδικαστικών απαιτήσεων

6.22. Το Συνέδριο διαπίστωσε αρκετές περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαχειριστικές αρχές και οι δικαιούχοι δεν τήρησαν τις διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται για τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων του ΕΚΤ. Το Συνέδριο θεωρεί 24 από αυτές τις περιπτώσεις σοβαρά ζητήματα μη συμμόρφωσης. Παραδείγματα των κύριων κατηγοριών μη προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων παρουσιάζονται στο πλαίσιο 6.3. Τα σφάλματα αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος.

6.22. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα διασφαλίσει τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

Πλαίσιο 6.3 — Παραδείγματα περιπτώσεων μη τήρησης διαδικαστικών απαιτήσεων

- α) Καθυστερήσεις στην πραγματοποίηση πληρωμών στους δικαιούχους: Στη Γαλλία οι εθνικές αρχές κατέβαλαν με μεγάλη καθυστέρηση τα κεφάλαια του ΕΚΤ στους περιφερειακούς φορείς που ενεργούσαν ως δικαιούχοι, κατά παράβαση των σχετικών κανόνων. Σε δύο περιπτώσεις, η καθυστέρηση πληρωμής υπερέβαινε τους πέντε μήνες.
- β) Καθυστερημένη αποστολή ή μη αποστολή της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων ανάθεσης της σύμβασης: Σύμφωνα με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποστέλλουν ανακοίνωση με τα αποτελέσματα της σχετικής διαδικασίας το αργότερο 48 ημέρες μετά την ανάθεση της σύμβασης. Το Συνέδριο εντόπισε τρεις περιπτώσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο στις οποίες ο κανόνας αυτός δεν τηρήθηκε.

Παραμεφερείς διαπιστώσεις έγιναν και σε ένα έργο του ΕΚΤ στη Γαλλία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- γ) Μη εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων: Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα έργο του ΕΚΤ συνίστατο στην παροχή δωρεάν μαθημάτων επιμόρφωσης στο προσωπικό επιχειρήσεων, Μολονότι τα ποσά που χορηγήθηκαν ήταν μάλλον αμελητέα, οι εθνικές αρχές και ο υπεύθυνος του έργου θα έπρεπε να είχαν εξακριβώσει τη συμμόρφωση του μέτρου με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δηλώσεις υπερβολικών δαπανών που δεν οδήγησαν σε σφάλματα

6.23. Το Συνέδριο διαπίστωσε επτά περιπτώσεις σε τέσσερα κράτη μέλη⁽¹⁴⁾ στις οποίες οι δαπάνες που καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ ήταν υπερβολικές, αλλά οι κανονισμοί δεν ήταν επαρκώς σαφείς ώστε να μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι δαπάνες ήταν παράτυπες. Παρά το γεγονός ότι οι περιπτώσεις αυτές συνιστούν ενδεχομένως μη αποδοτική χρήση των κεφαλαίων της ΕΕ, δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος (βλέπε παραδείγματα στο πλαίσιο 6.4).

6.23. Βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο 6.4 στοιχείο α).

Πλαίσιο 6.4 — Παραδείγματα δήλωσης υπερβολικών δαπανών

- α) Υπερβολικά υψηλές αποδοχές: Στη Ρουμανία διαπιστώθηκαν περιπτώσεις στις οποίες οι αποδοχές εργαζομένων σε χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ έργα ήταν έως και πενταπλάσιες των συνήθων αποδοχών των εργαζομένων σε έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους. Αυτό κατέστη δυνατό λόγω του ότι οι εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας προκαθόριζαν, για τα έργα της ΕΕ, μισθολογικά όρια κατά πολύ υψηλότερα του μέσου επιπέδου των αποδοχών στη χώρα.
- β) Διόγκωση δαπανών: Στην Πορτογαλία, ο δικαιούχος ενός έργου του ΕΚΤ δήλωσε δαπάνες μίσθωσης βάσει σύμβασης υπεκμίσθωσης η οποία προέβλεπε μίσθωμα διπλάσιο σε σύγκριση με αυτό που όριζε προηγούμενη σύμβαση που είχε υπογραφεί για τον ίδιο χώρο γραφείων τρεις εβδομάδες νωρίτερα. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, ο πρόσθετος εξοπλισμός και τα πρόσθετα έπιπλα που διατέθηκαν δεν δικαιολογούν αυτή την αύξηση του μισθώματος. Δεν κατέστη δυνατός ο ποσοτικός προσδιορισμός της παρατήρησης αυτής, επειδή το Συνέδριο δεν είχε πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με το κόστος προμήθειας των επίπλων από τον εκμισθωτή, ο οποίος δεν ήταν ο τελικός δικαιούχος.

Πλαίσιο 6.4 — Παραδείγματα υπερβολικών δηλωθέντων δαπανών

- α) Η μισθολογική κατάσταση στα χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ έργα στη Ρουμανία ήταν ένα θέμα που εντόπισε η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης σε έλεγχο που πραγματοποίησε το 2012. Εφαρμόστηκε κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση ύψους 25 % στο συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ως αποτέλεσμα, η αρμόδια διαχειριστική αρχή ανέθεσε σε τρίτο τη διενέργεια μελέτης σχετικά με τη διάρθρωση του κόστους και το μισθολογικό κόστος προκειμένου να λειτουργήσει ως βάση για τον καθορισμό των μέγιστων επιπέδων μισθών που πρόκειται να εφαρμοστούν σε μελλοντικά έργα. Η Επιτροπή εξέδωσε περαιτέρω συστάσεις προς την αρμόδια διαχειριστική αρχή σχετικά με τις παραμέτρους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ανώτατων επιπέδων μισθών που πρέπει να εφαρμόζονται σε χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ έργα, καθώς τα τρέχοντα επίπεδα εξακολουθούν να θεωρούνται πολύ υψηλά.

⁽¹⁴⁾ Γαλλία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- γ) Σώρευση πρόσθετων πληρωμών προχρηματοδότησης: Στη Γαλλία, οι εθνικές αρχές ζητούν από την Επιτροπή το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας⁽¹⁵⁾, μολονότι τα ποσοστά συγχρηματοδότησης που ισχύουν για τους δικαιούχους είναι χαμηλότερα⁽¹⁶⁾. Στην περίπτωση του ελεγχθέντος άξονα προτεραιότητας, η μέχρι στιγμής σωρευθείσα διαφορά ανέρχεται σε 32 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που συνιστά εκ των πραγμάτων συμπληρωματική προπληρωμή προς τη Γαλλία χωρίς ειδική παρέκκλιση⁽¹⁷⁾. Σε περίπτωση μη διάθεσης των σωρευθέντων ποσών σε δικαιούχο στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού, οι σχετικές πιστώσεις πρέπει να επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά το κλείσιμο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- γ) Μπορεί να υπάρξουν διαφορές μεταξύ των πληρωμών από την Ένωση όσον αφορά την προτεραιότητα και την πραγματική συνεισφορά των Ταμείων στις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προτεραιότητας. Πρόκειται για συνέπεια της ευελιξίας που διαθέτουν οι διαχειριστικές αρχές κατά την εφαρμογή διαφορετικών ποσοστών συγχρηματοδότησης για επιμέρους πράξεις, όπως αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 4 του γενικού κανονισμού.

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το κλείσιμο, που ενέκρινε η Επιτροπή στις 20 Μαρτίου 2013, οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν κατά το κλείσιμο ένα ποσό δημόσιας συνεισφοράς (εθνικά ταμεία και ΕΚΤ) που ισούται τουλάχιστον με το ποσό του ΕΚΤ που απέδωσε η Επιτροπή στο κράτος μέλος.

Ανεπαρκής αξιοπιστία των επαληθεύσεων διαχείρισης

6.24. Σε 13 περιπτώσεις προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων που έγιναν από τελικούς δικαιούχους, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες (παράδειγματος χάριν, από τους τελικούς δικαιούχους, τους ελεγκτές τους ή από τους ελέγχους που διενήργησαν οι ίδιες) ώστε να προλάβουν, να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλες αυτές οι πληροφορίες είχαν αξιοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για το κεφάλαιο αυτό θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,3 ποσοστιαίες μονάδες. Επιπροσθέτως, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, σε τρεις περιπτώσεις, υπεύθυνες για το σφάλμα που εντόπισε το Συνέδριο ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα στο εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος.

6.25. Το 2013 η ΓΔ EMPL διενήργησε θεματικό έλεγχο σε οκτώ ΕΠ έξι κρατών μελών⁽¹⁸⁾, τα οποία επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου. Ο έλεγχος αυτός κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πρωτοβάθμιοι έλεγχοι δεν είναι αξιόπιστοι, καθώς «διενεργούνται σε καθαρά τυπική βάση και υποτίθεται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των κανονισμών [...]». Ως αποτέλεσμα, πιστοποιήθηκαν στην Επιτροπή δαπάνες οι οποίες δεν είχαν καμία προστιθέμενη αξία ή σχέση με το έργο⁽¹⁹⁾. Επιπροσθέτως, σε αρκετές περιπτώσεις, στο πλαίσιο των επαληθεύσεων διαχείρισης δεν εντοπίστηκαν παραβάσεις των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, μολονότι η διαχειριστική αρχή ή ο ενδιαμέσος φορέας της είχαν διενεργήσει ελέγχους εξακρίβωσης στις εγκαταστάσεις των δικαιούχων.

6.24. Η Επιτροπή χάραξε νέες κατευθύνσεις προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η αξιοπιστία των επαληθεύσεων διαχείρισης κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Αυτές οι οδηγίες, οι οποίες βασίζονται στα διδάγματα που αποκομίστηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, παρουσιάστηκαν στα κράτη μέλη και θα εκδοθούν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2014.

6.25. Πέραν των εκτενών εργασιών σχετικά με τις επαληθεύσεις διαχείρισης που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των τακτικών ελέγχων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, ο θεματικός έλεγχος βάσει των κινδύνων που ανέφερε το Ελεγκτικό Συνέδριο επικεντρώθηκε σε συγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα προκειμένου να εντοπίσει και να αντιμετωπίσει τις βασικές αιτίες της ανεπαρκούς αξιοπιστίας των επαληθεύσεων διαχείρισης. Τα αποτελέσματα αυτού του θεματικού ελέγχου παρουσιάστηκαν από την Επιτροπή στις διαχειριστικές και ελεγκτικές αρχές το 2014 και χρησιμοποιούνται για τη χάραξη των κατευθύνσεων που αναφέρονται στο σημείο 6.24.

⁽¹⁵⁾ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 77 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

⁽¹⁶⁾ Κατά παράβαση του άρθρου 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽¹⁷⁾ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 78 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽¹⁸⁾ Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Εσθονία, Σλοβακία και Ισπανία.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε "Overview report on the results of the thematic audit on management verifications conducted by Member States" (Συγκεφαλαιωτική έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα του θεματικού ελέγχου των επαληθεύσεων διαχείρισης που διενεργούν τα κράτη μέλη). <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201311/20131115ATT74498/20131115ATT74498EN.pdf>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σφάλματα που διαπιστώθηκαν σε επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν κλείσει

6.26. Το δείγμα του Συνεδρίου περιλάμβανε 14 πράξεις με τελικές πληρωμές για το κλείσιμο δύο ΕΠ της περιόδου 2000-2006. Στις περιπτώσεις δύο προγραμμάτων, το Συνέδριο εντόπισε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα σε πέντε πράξεις. Στις περιπτώσεις τεσσάρων από τις πράξεις αυτές, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να προλάβουν, να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Ωστόσο, ούτε το κράτος μέλος ούτε η Επιτροπή εντόπισαν τα σφάλματα αυτά στο πλαίσιο των ελέγχων εξακρίβωσης που διενεργήθηκαν κατά το κλείσιμο⁽²⁰⁾. Ένα από τα ΕΠ έκλεισε χωρίς δημοσιονομικές διορθώσεις. Το άλλο αποτέλεσε αντικείμενο διόρθωσης 5 % που εφαρμόστηκε σε ορισμένα από τα επιλεγέντα έργα. Το Συνέδριο έλαβε υπόψη κατά την αξιολόγησή του τις διορθώσεις αυτές που αφορούσαν συγκεκριμένα έργα και προέβη σε σημαντική μείωση των ποσοστών σφάλματος που ανέφερε. Ακόμη και μετά τη συνεκτίμηση των εν λόγω διορθώσεων, οι περιπτώσεις αυτές αντιστοιχούν στο 26 % του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής.

6.27. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει την παρατήρηση που διατυπώθηκε στις ετήσιες εκθέσεις του 2011 και του 2012⁽²¹⁾, σύμφωνα με την οποία μη επιλέξιμες δαπάνες εξακολουθούν να υφίστανται μετά τη διαδικασία του κλεισίματος, εκτός εάν η Επιτροπή διενεργήσει εκ των υστέρων έλεγχο και προβεί εν συνεχεία σε διορθωτικές ενέργειες.

6.26. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.26 και 6.27.

Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, στόχος της Επιτροπής είναι να διασφαλίσει ότι το ποσοστό σφάλματος κατά το κλείσιμο δεν θα υπερβαίνει το 2 % για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Προς τον σκοπό αυτό, εκτός από τον σημαντικό αριθμό ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης διενήργησε στο διάστημα 2011-2013 14 ελέγχους κλεισίματος βάσει των κινδύνων που κάλυψαν 21 επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2000-2006, τα οποία αντιστοιχούν στο 8,8 % του συνολικού αριθμού των επιχειρησιακών προγραμμάτων και στο 25,6 % του συνολικού ποσού των δαπανών.

Βάσει αυτών των εκτενών ελεγκτικών εργασιών, και προκειμένου να προστατευθεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ, εφαρμόστηκαν σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις κατά το κλείσιμο. Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης για το 2013 (σελίδα 121), στο τέλος του 2013 είχαν κλείσει 233 επιχειρησιακά προγράμματα για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Η Επιτροπή εφάρμοσε δημοσιονομικές διορθώσεις σε σωρευτική βάση για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, που ανήλθαν σε 1,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 452 εκατ. ευρώ το 2013, όταν οι τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 ανήλθαν σε 3,3 δισ. ευρώ. Η Επιτροπή θα συνεχίσει την εξέταση των συγκεκριμένων σφαλμάτων που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο, και σημειώνει ότι μπορεί να προβεί σε περαιτέρω δημοσιονομικές διορθώσεις έως και τρία έτη μετά την επίσημη ολοκλήρωση ενός προγράμματος όταν διαπιστωθούν εναπομείναντα σφάλματα.

Η Επιτροπή μολονότι αναγνωρίζει τους ανωτέρω κινδύνους, υπογραμμίζει ότι είναι εκ φύσεως σχεδόν αναπόφευκτο να μην παραμένουν μεμονωμένες περιπτώσεις μη επιλέξιμων δαπανών σε επίπεδο έργου μετά τη διαδικασία κλεισίματος, καθώς αυτή η διαδικασία έχει ως στόχο να διασφαλίζει ότι το συνολικό εναπομείναν ποσοστό σφάλματος είναι κάτω από το όριο σημαντικότητας του 2 %. Επιπλέον, η Επιτροπή, εφαρμόζοντας κατ' αποκοπή δημοσιονομικές διορθώσεις κατά το κλείσιμο, προστατεύει αποτελεσματικά τον προϋπολογισμό της ΕΕ χωρίς απαραίτητα να διορθώνει κάθε μεμονωμένη περίπτωση μη επιλέξιμων δαπανών σε επίπεδο έργου.

⁽²⁰⁾ Γερμανία (Θουριγγία) και Ισπανία.

⁽²¹⁾ Βλέπε σημεία 6.26 και 6.27 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012 και σημεία 5.52 έως 5.64 της ετήσιας έκθεσης για το 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

6.28. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.2**.

6.29. Για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, έχουν συσταθεί 113 ελεγκτικές αρχές στα κράτη μέλη για τα 322 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και τα 118 ΕΠ του ΕΚΤ⁽²²⁾. Οι ελεγκτικές αρχές υποβάλλουν στην Επιτροπή ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, καθώς και ελεγκτική γνώμη στην οποία παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών της ΕΕ. Το 2013 καταρτίστηκαν συνολικά 199 ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, εκ των οποίων 104 αφορούσαν ΕΠ του ΕΚΤ. Από αυτές τις ελεγκτικές αρχές, 63 καλύπτουν παράλληλα και με την ίδια ετήσια έκθεση ελέγχου τα ΕΠ διαφορετικών ταμείων (ΕΤΠΑ/ΤΣ και/ή ΕΚΤ).

Αξιολόγηση της εποπτείας που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών

6.30. Τα αποτελέσματα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά την εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή επί των ελεγκτικών αρχών παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5 (βλέπε σημεία 5.37 έως 5.51).

6.31. Όσον αφορά το ΕΚΤ, η ΓΔ EMPL αξιολόγησε το ποσοστό σφάλματος που ανέφεραν στις εκθέσεις τους οι ελεγκτικές αρχές ως απολύτως αξιόπιστο για 65 (56 %) από τα 117 ΕΠ του ΕΚΤ⁽²³⁾. Αυτό σημαίνει ότι τα ποσοστά σφάλματος δεν υπολογίστηκαν εκ νέου και οι ελεγκτικές γνώμες με ή χωρίς επιφύλαξη που διατυπώθηκαν στη συνέχεια δεν τροποποιήθηκαν. Η Επιτροπή προσάρμοσε ή έκρινε αναξιόπιστο το ποσοστό σφάλματος που αναφέρθηκε για τα υπόλοιπα 52 από τα 117 ΕΠ το 2013 (31 επί συνόλου 117 ΕΠ το 2012). Η σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος οφείλεται κυρίως σε ΕΠ που εμφανίζουν αξιόπιστο ποσοστό σφάλματος, το οποίο, ωστόσο, υπολογίστηκε εκ νέου (από 18 το 2012, 41 το 2013), και όχι σε εκείνα με μη αξιόπιστο ή μηδενικό ποσοστό σφάλματος. Επιπλέον, στις περιπτώσεις 12 επί συνόλου 41 ΕΠ, το αποτέλεσμα του νέου υπολογισμού ήταν οριακό (+/- 0,1 %). Το Συνέδριο αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή διατυπώνει επιφυλάξεις μη βασισμένη αποκλειστικά στα ποσοστά σφάλματος. Κατά την αξιολόγησή της, εφαρμόζει επαγγελματική κρίση και λαμβάνει υπόψη το σύνολο των λοιπών διαθέσιμων πληροφοριών.

6.29. Οι ελεγκτικές αρχές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία διασφάλισης της αξιοπιστίας, από την αρχή της περιόδου προγραμματισμού και της θέσπισης των συστημάτων.

Ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να βασίζεται στο έργο μιας ελεγκτικής αρχής, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις [άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006]. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά και συντονίζει το έργο της με τις ελεγκτικές αρχές, και έχει αρχίσει, ήδη από το 2009, να εξετάζει τις μεθόδους που εφαρμόζουν και τα πορίσματα των ελέγχων τους. Η διαδικασία αυτή έχει συμβάλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων με την παροχή συμβουλών, καθοδήγησης και συστάσεων στις ελεγκτικές αρχές μέσω της επανεκτέλεσης, από την Επιτροπή, των ελεγκτικών εργασιών που πραγματοποιούν οι ελεγκτικές αρχές.

Η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013 (βλ. σελίδες 42 έως 44) υπέβαλε αναλυτική εκτίμηση της ακρίβειας και αξιοπιστίας των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του ελέγχου που ανέφεραν οι αρχές ελέγχου στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τους για το 2013.

⁽²²⁾ Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία περιλαμβάνουν τις ελεγκτικές αρχές που συγκροτήθηκαν μετά την προσχώρηση της Κροατίας (μία για το ΕΤΠΑ/ΤΣ και μία για το ΕΚΤ).

⁽²³⁾ Η ελεγκτική αρχή της Κροατίας δεν υποχρεούτο να υποβάλει ετήσια έκθεση ελέγχου το 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.32. Παραδείγματα αδυναμιών που εντόπισε το Συνέδριο:

- α) Σε μία περίπτωση, η Επιτροπή επικύρωσε ενιαίο ποσοστό σφάλματος 10 % παρά το γεγονός ότι είχαν εντοπιστεί σημαντικές ελλείψεις στο επίπεδο της ελεγκτικής αρχής. Βάσει των δεδομένων που παρέσχε η ελεγκτική αρχή, το Συνέδριο εκτίμησε το ποσοστό σφάλματος στο 25 % περίπου και θεωρεί ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε εφαρμόσει ενιαίο ποσοστό σφάλματος 25 % (αντί του 10 %).
- β) Σε μία περίπτωση ο πληθυσμός δειγματοληψίας ήταν εσφαλμένος. Επιπλέον, η ελεγκτική αρχή υπολόγισε και ανέφερε στην ετήσια έκθεση ελέγχου της επιμέρους ποσοστά σφάλματος για δύο ΕΠ του ΕΚΤ, μολονότι θα έπρεπε να είχε αναφέρει ένα κοινό ποσοστό σφάλματος, δεδομένου ότι είχε επιλεγεί κοινό δείγμα το οποίο περιλάμβανε και άλλα δύο ΕΠ. Η Επιτροπή σημείωσε τα παραπάνω ζητήματα, ωστόσο επικύρωσε τα επιμέρους ποσοστά που υπολόγισε η ελεγκτική αρχή. Το Συνέδριο κρίνει ότι, καταρχήν, απουσία πρόσθετων επεξηγήσεων και πληροφοριών, η Επιτροπή έπρεπε να είχε εφαρμόσει ενιαίο ποσοστό σφάλματος 5 % για την ομάδα των τεσσάρων ΕΠ (βλέπε πλαίσιο 5.6).
- γ) Σε μία περίπτωση η ελεγκτική αρχή χαρακτήρισε ένα σφάλμα ανωμαλία ⁽²⁴⁾ και αυτό έγινε δεκτό από την Επιτροπή, μολονότι κατά τη γνώμη του Συνεδρίου η φύση του σφάλματος δεν δικαιολογούσε την ταξινόμηση αυτή. Δεν γίνεται αναγωγή των ανωμαλιών στο σύνολο του πληθυσμού και, επομένως, το ποσοστό σφάλματος που παρουσιάζεται είναι μικρότερο του πραγματικού.

Εξέταση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης

6.33. Το Συνέδριο εξέτασε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013, καθώς και τη συνοδευτική δήλωση του γενικού διευθυντή της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης. Ειδικότερα, όσον αφορά την κανονικότητα των πληρωμών που εγκρίθηκαν κατά το 2013, το Συνέδριο:

- α) αξιολόγησε τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων·
- β) ήλεγξε τη συνέπεια και την ακρίβεια του υπολογισμού των «ποσών σε κίνδυνο» εκ μέρους της Επιτροπής.

⁽²⁴⁾ Στην ενότητα 4.3 του καθοδηγητικού σημειώματος 08/0021/03 της COCOF σχετικά με τις μεθόδους δειγματοληψίας για τις ελεγκτικές αρχές, η ανωμαλία ορίζεται ως σφάλμα που εμφανώς δεν είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού. Το στατιστικό δείγμα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού και, επομένως, ανωμαλίες πρέπει να γίνονται δεκτές μόνον σε άκρως εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Η συχνή προσφυγή χωρίς επαρκή αιτιολόγηση στην έννοια αυτή μπορεί να υπονομεύσει την αξιοπιστία της ελεγκτικής γνώμης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.32.

- α) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστο ποσοστό σφάλματος βάσει των διαθέσιμων στοιχείων. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να εφαρμόσει προσωρινά κατ' αποκοπή ποσοστό 10 %, σύμφωνα με την απόφαση C(2011) 7321 της Επιτροπής, της 19 Οκτωβρίου 2011 — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις αρχές, τα κριτήρια και τις ενδεικτικές κλίμακες προς εφαρμογή για τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων την περίοδο 2007 — 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.34. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης εκτίμησε ότι ενείχε κίνδυνο σφάλματος ποσοστό 2,6 % έως 3,5 % των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, οι οποίες αφορούσαν ΕΠ του ΕΚΤ. Η παραπάνω εκτίμηση βασίζεται στα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές σε σχέση με τις δαπάνες για το 2012 και επικύρωσε η Επιτροπή τον Μάρτιο του 2014 (βλέπε σημεία 6.30 και 6.31). Περίπου το 41 % των πληρωμών πραγματοποιήθηκαν προς ΕΠ τα οποία, σύμφωνα με την οριστική εκτίμηση της Επιτροπής που παρουσιάστηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013, περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (ποσοστό μεγαλύτερο από ή ίσο με 2 %).

6.35. Η εκτίμηση της Επιτροπής υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 % που η ίδια έχει ορίσει. Το Συνέδριο υπενθυμίζει ότι τα ετήσια ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται από την Επιτροπή δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με εκείνα τα οποία εκτιμά το Συνέδριο.

6.36. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης περιέχει επιφύλαξη σχετική με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η οποία αφορά ποσό σε κίνδυνο ύψους 123,2 εκατομμυρίων ευρώ το 2013. Η επιφύλαξη αυτή καλύπτει 36 επί συνόλου 118 ΕΠ του ΕΚΤ (έναντι 27 επί συνόλου 117 ΕΠ το 2012).

6.37. Το Συνέδριο θεωρεί ότι, στην περίπτωση ενός ΕΠ, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν διατύπωσε επιφύλαξη [βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 5.6 και σημείο 6.32, στοιχείο β)].

6.38. Οι διαπιστώσεις της εξέτασης από το Συνέδριο των πληροφοριών που παρουσίασε η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 10 (βλέπε σημεία 10.32 έως 10.39).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.34. Σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες της Επιτροπής για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2013 απαιτείται επιφύλαξη μόνον εάν ο σωρευτικός δημοσιονομικός κίνδυνος είναι μεγαλύτερος του 2 %, κάτι που δεν συνέβη στη μεγάλη πλειονότητα των επιχειρησιακών προγραμμάτων που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς εφαρμόστηκαν οι απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις. Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης για το 2013, από το 41 % των πληρωμών για επιχειρησιακά προγράμματα που ανέφερε το Ελεγκτικό Συνέδριο, το 30 % αφορούσε επιχειρησιακά προγράμματα με ποσοστό σφάλματος από 2 έως 5 % και μόνο το 11 % των πληρωμών καταβλήθηκε σε επιχειρησιακά προγράμματα με ποσοστό σφάλματος πάνω από 5 %. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζει σαφώς την αυστηρή πολιτική διακοπών και αναστολών που εφαρμόζει συστηματικά η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, η οποία οδήγησε σε 25 διακοπές, 12 προειδοποιητικές επιστολές και 11 αποφάσεις αναστολής που εγκρίθηκαν το 2013.

6.35. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Επιτροπής δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα. Ωστόσο, ο στόχος της εν λόγω διαδικασίας είναι ουσιαστικά ο ίδιος, δηλαδή εκτίμηση του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ένα συγκεκριμένο έτος.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλες αυτές τις διαφορές στην εκτίμησή της, ιδίως τον χρόνο, τις διαφορές στον ποσοτικό προσδιορισμό των δημόσιων συμβάσεων και άλλα σφάλματα, καθώς και τον αντίκτυπο των κατ' αποκοπή διορθώσεων που επιβάλλει σε προγράμματα (βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 11 της ειδικής έκθεσης αριθ. 16/2013 του Ελεγκτικού Συνεδρίου).

Εκτός από τις διαφορές που προαναφέρθηκαν, η Επιτροπή θεωρεί ότι για την ετήσια έκθεση του 2013, όπως συνέβη τα τελευταία τρία διαδοχικά έτη για τη ΓΔ Απασχόλησης πριν από τη συγκεκριμένη ετήσια έκθεση, το αποτέλεσμα της εκτίμησης της Επιτροπής είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπολόγισε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

6.38. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 10.32 έως 10.39.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013

6.39. Για τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»,

- α) βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 3,1 % και

- β) τα εξετασθέντα συστήματα ελέγχου αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά ⁽²⁵⁾.

6.40. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

6.39

- α) Κοινή απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.39 στοιχεία α) και β).

Η Επιτροπή συμμερίζεται την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου με εξαίρεση ένα σφάλμα (βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.13).

Η Επιτροπή διαθέτει εκτενή διαδικασία για την επαλήθευση της αξιοπιστίας των ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται από τις ελεγκτικές αρχές, τα οποία αναθεωρούνται ανάλογα με την περίπτωση. Το γεγονός ότι τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης είναι σύμφωνα με το ποσοστό σφάλματος που προσδιορίστηκε από το Συνέδριο επιβεβαιώνει την αξιοπιστία του συστήματος ελέγχου και υποβολής εκθέσεων.

Η Επιτροπή κατανοεί ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση που λαμβάνει υπόψη τις διορθώσεις στις δαπάνες των έργων ή τις αποδόσεις δαπανών που επηρεάζονται από τα σφάλματα που εντοπίστηκαν και καταχωρίστηκαν πριν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεσμεύεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος στο άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο ε) ορίζει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, «επαρκή διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένων υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων και της φύσης των πληρωμών». Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εκπληρώνει τον εποπτικό της ρόλο, ιδίως με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω ότι, δεδομένου του πολυετούς χαρακτήρα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, τα σφάλματα που έγιναν το 2013 μπορούν να διορθωθούν και τα επόμενα έτη, ακόμη και μετά το κλείσιμο των προγραμμάτων.

Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει όλες τις περιπτώσεις που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα διασφαλίσει τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

⁽²⁵⁾ Βλέπε παράρτημα 1.1, σημεία 17 και 18.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

6.41. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 6.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε 15 συστάσεις που αφορούν τους τομείς της συνοχής, των μεταφορών και της ενέργειας. Η Επιτροπή υλοποίησε έξι εξ αυτών πλήρως, ενώ τέσσερις υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον. Ο βαθμός υλοποίησης των άλλων πέντε συστάσεων ποικίλλει, ανάλογα με την εμπλεκόμενη ΓΔ.

6.42. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2013, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή:

- **Σύσταση 1:** Να διασφαλίσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, την παρακολούθηση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο του θεματικού ελέγχου βάσει ανάλυσης κινδύνου που διενήργησε η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης σε σχέση με τις επαληθεύσεις διαχείρισης. Αυτό προϋποθέτει ενίσχυση των ελέγχων εξακρίβωσης όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους κανόνες σύνταξης δημόσιων συμβάσεων και άλλες συναφείς πηγές σφαλμάτων (δαπάνες που δεν συνδέονται με το έργο ή απουσία προστιθέμενης αξίας).
- **Σύσταση 2:** Να επιβεβαιώνει στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ότι διενήργησε τους ενδεδειγμένους ελέγχους προκειμένου να διασφαλίσει ότι το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος» βασίζεται σε ακριβείς, πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρέπει να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές, όποτε το κρίνει αναγκαίο, να πιστοποιούν την ακρίβεια των δεδομένων σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις που διαβιβάζουν οι αρχές πιστοποίησης για κάθε ΕΠ.

6.42. Η Επιτροπή προέβη σε συγκεκριμένες ενέργειες προκειμένου να μετριάσει τους κινδύνους που εντοπίστηκαν, στις οποίες περιλαμβάνονται συγκεκριμένα: προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, όπως καθοδήγηση, κατάρτιση, απλούστευση και αυστηρή πολιτική σε περιπτώσεις διακοπής και αναστολής πληρωμών και δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και συμφωνεί όσον αφορά τη σημασία των πρωτοβάθμιων ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη, ενώ ταυτόχρονα συμμερίζεται την άποψη ότι αυτοί οι έλεγχοι πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω. Ως εκ τούτου, εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να καθορίζουν και να εκτελούν τις επαληθεύσεις διαχείρισής τους. Επιπλέον, συντάχθηκε περιεκτικό καθοδηγητικό σημείωμα σχετικά με τις επαληθεύσεις διαχείρισης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, το οποίο βασίζεται στα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου και πρόκειται να εκδοθεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2014.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και συμφωνεί να ανακοινώνει στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων περιστατικά όπου θεωρεί ότι λόγω ανεπαρκούς βεβαιότητας όσον αφορά τις αναφερθείσες πληροφορίες για τις αποσύρσεις και ανακτήσεις δεν έλαβε υπόψη αυτές τις πληροφορίες κατά τον υπολογισμό του σωρευτικού εναπομένοντος κινδύνου.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα του ελέγχου των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα και θα εξετάσει το ενδεχόμενο να ζητεί πρόσθετους ελέγχους από τις ελεγκτικές αρχές όπου κρίνεται απαραίτητο.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή θα αυξήσει την κάλυψη των ελέγχων της για τις ανακτήσεις και αποσύρσεις τα προσεχή έτη προκειμένου να λάβει πρόσθετη διασφάλιση σχετικά με την ακρίβεια των αναφερόμενων δεδομένων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 3:** Να διασφαλίσει ότι τα άρθρα 78 και 130 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 θα εφαρμόζονται κατά τρόπο ο οποίος αποκλείει τη σώρευση πληρωμών προχρηματοδότησης επιπλέον της αρχικής (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 6.4).

- **Σύσταση 4:** Να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες για τη διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων αρχές των κρατών μελών θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της χρέωσης υψηλότερων δαπανών προσωπικού στην περίπτωση έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ σε σύγκριση με τις δαπάνες προσωπικού των έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους.

- **Σύσταση 5:** Να διασφαλίζει, κατά τον χρόνο έγκρισης των ΕΠ για τη νέα περίοδο προγραμματισμού, ότι τα κράτη μέλη έλαβαν υπόψη το σύνολο των δυνατοτήτων απλούστευσης που παρέχουν οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί σχετικά με τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία για την περίοδο 2014-2020.

- **Σύσταση 6:** Να γνωστοποιεί συστηματικά μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της τους λόγους της μη διατύπωσης επιφυλάξεων (ή της διατύπωσης επιφυλάξεων με χαμηλότερο δημοσιονομικό αντίκτυπο) στις περιπτώσεις όπου αυτό οφείλεται σε εξαιρέσεις στις εφαρμοστέες κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής ή τις εγκεκριμένες στρατηγικές ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Ενώ η Επιτροπή συμφωνεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι η ευελιξία στην κατανομή των πόρων σε πράξεις σε ποσοστό χαμηλότερο ή υψηλότερο από το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τον άξονα προτεραιότητας που έχει χορηγηθεί στα κράτη μέλη από τους κανονισμούς για τις περιόδους 2007-2013 και 2014-2020 μπορεί να οδηγήσει σε διαφορές μεταξύ της συνεισφοράς από τα Ταμεία που καταβάλλεται από την Επιτροπή στο κράτος και του ποσού του ΕΚΤ που επιστρέφει το κράτος μέλος σε επίπεδο έργου, θεωρεί ότι αυτό δεν μπορεί να ενσωματώνεται στην προχρηματοδότηση.

Σύμφωνα με τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και για κάθε λαμβανόμενη αίτηση πληρωμής και κατά το κλείσιμο, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι το καταβληθέν ποσό από το ΕΚΤ στο κράτος μέλος σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας δεν είναι υψηλότερο από την επιλέξιμη δημόσια συνεισφορά που αναφέρεται στην αίτηση πληρωμής για την προτεραιότητα [άρθρο 130 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013]. Επιπλέον, στο άρθρο 132 παράγραφος 1 αναφέρεται ότι οι διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης, το αργότερο 90 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο. Τέλος, το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι, το αργότερο μέχρι το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος, το ποσό της δημόσιας δαπάνης που καταβάλλεται σε δικαιούχους είναι τουλάχιστον ίσο προς τη συνεισφορά των Ταμείων που καταβάλλεται από την Επιτροπή στο κράτος μέλος [άρθρο 129 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013].

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση, αλλά πιστεύει ότι αυτά τα ζητήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά περίπτωση. Αυτό το θέμα έχει ήδη τεθεί σε αρκετές εκδόσεις ελέγχου που έχει εκδώσει η Επιτροπή (ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης). Για ορισμένα κράτη μέλη, όπου το πρόβλημα θεωρήθηκε ότι έχει συστηματικό χαρακτήρα, ζητήθηκε να καταρτιστούν σχέδια δράσης προκειμένου να εξεταστεί συγκεκριμένα το εν λόγω φαινόμενο.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και την εφαρμόζει ήδη. Σχετικά με την απλούστευση για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή προέβη στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα σχετικά μέτρα όπως προβλέπονται από τους κανονισμούς για τα ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Επενδύσεων στα επιχειρησιακά προγράμματά τους. Παρέχεται η απαραίτητη στήριξη στα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι δυνατότητες απλούστευσης μέσω κατάρτισης, καθοδήγησης στις επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών, καθώς και τεχνικών ομάδων εργασίας που ενθαρρύνουν την ενεργή ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Αυτές οι δυνατότητες εφαρμογής μέτρων απλούστευσης αποτυπώνονται επίσης στην έγκριση συμφωνιών εταιρικής σχέσης όπου τα κράτη μέλη απαιτείται να αποδείξουν τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την επίτευξη μείωσης του διοικητικού φόρτου, καθώς και τις διοικητικές ικανότητές τους. Συντάσσεται επίσης καθοδηγητικό σημείωμα προκειμένου να παρασχεθεί βοήθεια στα κράτη μέλη ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως τις σημαντικά ενισχυμένες δυνατότητες απλούστευσης κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και συμφωνεί να παρέχει περαιτέρω λεπτομέρειες σε παράρτημα των ετήσιων εκδόσεων δραστηριοτήτων για τις μεμονωμένες περιπτώσεις όπου, βάσει της εκτίμησης των συγκεκριμένων καταστάσεων, λαμβάνει αντιλογημένη απόφαση να μην εκφράσει επιφυλάξεις ή να μη συμπεριλάβει το ζήτημα στον ποσοτικό προσδιορισμό της επιφύλαξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΣΥΝΟΧΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ»

A = ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης, Π = ΓΔ Περιφερειακής και Πολυεθνικής Πολιτικής, ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών και ΓΔ Ενέργειας, X = Κοινή αξιολόγηση για το σύνολο των ΓΔ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου υπό το ισχύον πλαίσιο	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 1 (σύσταση 1 και 3 του 2010): να απαιτεί αυστηρή συμμόρφωση με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση από το ΕΚΤ και να πραγματοποιήσει, βάσει της πείρας που απέκτησε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, αξιολόγηση της εφαρμογής των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας, προς εντοπισμό τομέων στους οποίους απαιτούνται ενδεχομένως περαιτέρω απλουστεύσεις και προς εξέλεψη δυνατικών πηγών σφαλμάτων για την περίοδο μετά το 2013.		A ⁽¹⁾	Π ⁽¹⁾				
	Σύσταση 2 του κεφαλαίου 6 και σύσταση 3 του κεφαλαίου 5: να υπενθυμίζει στα κράτη μέλη την ευθύνη τους να προβλέπουν διαδικασίες που να διασφαλίζουν την ορθότητα και την κανονικότητα των δηλωθέντων δαπανών, καθώς και να αντιμετωπίζει τις αδυναμίες των πρωτοβάθμιων ελέγχων που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιάμεσοι φορείς μέσω πρόδετης καθοδήγησης και μέτρων επιμόρφωσης.	A	Π ⁽²⁾					
2011	Κεφάλαιο 6, σύσταση 3 (σύσταση 2 του 2010): να ενθαρρύνει τις εθνικές αρχές να εφαρμόζουν αυστηρά τους διορθωτικούς μηχανισμούς πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή (2008). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίζονται σημαντικές ελλείψεις στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, η Επιτροπή οφείλει να διακόψει ή να αναστείλλει τις πληρωμές έως ότου το οικείο κράτος μέλος λάβει σχετικά διορθωτικά μέτρα, καθώς και να πραγματοποιεί δημοσιονομικές διορθώσεις, εάν αυτό είναι αναγκαίο.	X						
	Σύσταση 4 (σύσταση 5 του 2010): να παράσχει περαιτέρω κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ελεγκτικές αρχές για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, ιδίως σχετικά με τη δειγματοληψία και την εμβέλεια των επαληθεύσεων που πρέπει να πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των ελέγχων έργων και του ελέγχου ποιότητας, να ενθαρρύνει τις ελεγκτικές αρχές ώστε να πραγματοποιούν συγκεκριμένους ελέγχους συστημάτων όσον αφορά τους «πρωτοβάθμιους ελέγχους» που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιάμεσοι φορείς.		X ⁽³⁾					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου υπό το ισχύον πλαίσιο	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Κεφάλαιο 6, σύσταση 5 : να επαληθεύει αυστηρά την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που παρουσιάζουν οι ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ελεγκτικές γνώμες τους. Η επαλήθευση της Επιτροπής πρέπει να λαμβάνει πλήρως υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους συστημάτων και τους ελέγχους πράξεων που διενεργούν οι ελεγκτικές αρχές.		A ⁽⁴⁾					
	Κεφάλαιο 6, σύσταση 6 : να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που επιτρέπουν οι κανονισμοί, προκειμένου να μειώνονται τα περιθώρια σφάλματος.	A						
	Κεφάλαιο 5, σύσταση 1 : να καταστήσει αποτελεσματικότερα τα συστήματα κυρώσεων, αυξάνοντας τον αντίκτυπο των δημοσιονομικών διορθώσεων και μειώνοντας την πιθανότητα αντικατάστασης των μη επιλέξιμων δαπανών με άλλες δαπάνες, όπως προτείνει η Επιτροπή για τον τομέα της συνοχής όσον αφορά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Θα πρέπει να θεωρείται ότι κάθε παρατυπία που εντοπίζεται κατόπιν της παρούσας των ετήσιων λογαριασμών θα οδηγεί σε καθαρή δημοσιονομική διόρθωση.	Π						
	Κεφάλαιο 5, σύσταση 5 : προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η διαδικασία για το κλείσιμο των πολυετών προγραμμάτων στον τομέα της συνοχής, η Επιτροπή θα πρέπει: — να υπενθυμίζει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι τελικές δηλώσεις που υποβάλλονται για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 είναι αξιόπιστες, — να εξετάζει τις συγκεκριμένες αδυναμίες που εντοπίζονται από το Συνέδριο στις δηλώσεις εκκαθάρισης για το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006, — να υπολογίζει εάν τα εν λόγω προβλήματα έχουν εμφανιστεί και σε άλλα ΕΠ και να εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις όπου απαιτείται, — να διασφαλίζει ότι οι εν εξελίξει έλεγχοι κλεισίματος αντιμετωπίζουν επαρκώς τα ζητήματα που επισήμανε το Συνέδριο.	Π Π Π Π						

2011

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου υπό το ισχύον πλαίσιο	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Οι συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010, οι οποίες είναι επί της ουσίας αντίστοιχες με αυτές που διατυπώθηκαν το 2011, αναλύθηκαν από κοινού.	X						
2010	Σύσταση 4: να προτείνει τροποποίηση των κανονισμών των διαρθρωτικών ταμείων για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, προκειμένου να απαιτηθεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση των ΜΧΤ. Η Επιτροπή οφείλει επίσης να ελέγχει σε τακτική βάση την εκτέλεση των ταμείων. Σύσταση 6: να υποβάλει προτάσεις με σκοπό, αφενός, την εναρμόνιση των περιόδων αναφοράς των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου με την χρήση της ΕΕ στους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο μετά το 2013, και, αφετέρου, την ευθυγράμμιση των ακολουθούμενων προσεγγίσεων, προκειμένου να είναι δυνατή η ενοποίηση των ελεγκτικών γνώμων των ΕΑ ανά ταμείο τόσο σε επίπεδο κράτους μελών όσο και σε επίπεδο ΕΕ.	X ⁽⁵⁾						
⁽¹⁾	Δεν πραγματοποιήθηκε συστηματική αξιολόγηση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας με σκοπό την επίτευξη απλουστεύσεων. Όσον αφορά την ΓΔ EMPL, η δράση της Επιτροπής επικεντρώθηκε ουσιαστικά στην ενδάρθρωση της χρήσης των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης διαπανών στα κράτη μέλη.							
⁽²⁾	Βλέπε κεφάλαιο 5, συστάσεις 1 και 2.							
⁽³⁾	Παρά την έκδοση νέων κατευθυντήριων οδηγιών για τις ελεγκτικές αρχές το 2013, το Συνέδριο διαπίστωσε συγκεκριμένες αδυναμίες στις κατευθυντήριες οδηγίες που εξέδωσε η Επιτροπή για τις ελεγκτικές αρχές, ιδίως όσον αφορά τη μεταχείριση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και τη χρήση της δεκατολμήιας νομισματικής μονάδας. Επιπλέον, δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί η υλοποίηση της σύστασης να ενθαρρυνθούν οι ελεγκτικές αρχές να πραγματοποιούν συγκεκριμένους ελέγχους συστημάτων όσον αφορά τους «προτοβάζιμους ελέγχους», που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιαμέσοι φορείς.							
⁽⁴⁾	Το Συνέδριο διαπίστωσε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων κατά τις οποίες η εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή επί των εργασιών των ελεγκτικών αρχών θα μπορούσε να βελτιωθεί (σημείο 6.32).							
⁽⁵⁾	Το Συνέδριο επιστήμαινει την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της μερικτής εφαρμόνησης της μερικτής εφαρμόνησης των περιόδων αναφοράς των εκθέσεων με τη χρήση της ΕΕ στους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων. Ωστόσο εντοπίστηκαν ορισμένες ανακολουθίες στις προσεγγίσεις των ελεγκτικών αρχών (βλέπε σημεία 5.48 και 6.32).							

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	7.1-7.10
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	7.2-7.9
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	7.5-7.9
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	7.10
Κανονικότητα των πράξεων	7.11-7.18
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	7.19-7.21
EuropeAid	7.19
ΓΔ Διεύρυνσης	7.20
Συμβάσεις-πλαίσια	7.21
Συμπέρασμα και συστάσεις	7.22-7.25
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	7.22-7.23
Συστάσεις	7.24-7.25
Παράρτημα 7.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»	
Παράρτημα 7.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των επιλεγέντων συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»	
Παράρτημα 7.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση», η οποία περιλαμβάνει τους τομείς πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις», «Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ)»⁽¹⁾, «Διεύρυνση» και «Ανθρωπιστική βοήθεια». Στον **πίνακα 7.1** παρατίθενται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013.

Πίνακας 7.1 — Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Εξωτερικές σχέσεις	Ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας και σχέσεις με τη Ρωσία	1 423
	Σχέσεις με τα κράτη της Ασίας, της Κεντρικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής	623
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας	312
	Σχέσεις με τη Λατινική Αμερική	298
	Αντιμετώπιση κρίσεων και παγκόσμιες απειλές κατά της ασφάλειας	264
	Διοικητικές δαπάνες	157
	Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (EIDHR)	136
	Συνεργασία με τρίτες χώρες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου	39
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	24
	Σχέσεις και συνεργασία με εκβιομηχανισμένες τρίτες χώρες	19
		3 295
Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	Διοικητικές δαπάνες	349
	Γεωγραφική συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ)	295
	Μη κρατικοί φορείς στην ανάπτυξη	212
	Επισιτιστική ασφάλεια	203
	Περιβάλλον και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας	134
	Ανθρώπινη και κοινωνική ανάπτυξη	108
	Δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας και προγράμματα ad-hoc	30
	Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	14
		1 345

⁽¹⁾ Η βοήθεια που παρέχεται μέσω των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης αναλύεται σε χωριστή έκθεση, καθώς δεν χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό.

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Ανθρωπιστική βοήθεια	Ανθρωπιστική βοήθεια	1 197
	Διοικητικές δαπάνες	36
	Χρηματοδοτικό μέσο πολιτικής προστασίας	16
		1 249
Διεύρυνση	Διαδικασία και στρατηγική για τη διεύρυνση	833
	Διοικητικές δαπάνες	87
		920

Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος	6 809
- σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾	629
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών	6 180
- προπληρωμές ⁽²⁾	4 181
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾	4 020
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	6 019

Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος	9 173

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημείο 7).

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

7.2. Οι εξωτερικές δράσεις της ΕΕ διέπονται από τις αρχές που θεσπίζει το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσον αφορά τη **συνεργασία για την ανάπτυξη**, κύριος στόχος της ΕΕ είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας⁽²⁾. Στόχος της **διεύρυνσης** είναι να βοηθήσει τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες να σέβονται τις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των ανθρώπινων δικαιωμάτων⁽³⁾. Η **ανθρωπιστική βοήθεια** αποσκοπεί, κατά περίπτωση, να παρέχει εγκαίρως συνδρομή και βοήθεια στους πληθυσμούς τρίτων χωρών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές και να τους προστατεύει⁽⁴⁾.

7.3. Η χρηματοδότηση παρέχεται μέσω των ακόλουθων προγραμμάτων και μέσων:

- α) γεωγραφικά προγράμματα, τα οποία καλύπτουν τις χώρες τις οποίες αφορά η πολιτική γειτονίας, διεύρυνσης και ανάπτυξης (3 526 εκατομμύρια ευρώ)·
- β) θεματικά προγράμματα, στους τομείς της επισιτιστικής ασφάλειας, των μη κρατικών φορέων και των τοπικών αρχών, του περιβάλλοντος, της υγείας και της εκπαίδευσης, της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων (846 εκατομμύρια ευρώ)·
- γ) δράσεις εξωτερικής πολιτικής στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, του μέσου σταθερότητας, των αποστολών παρατήρησης εκλογών και του χρηματοδοτικού μέσου για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες χώρες (595 εκατομμύρια ευρώ)· και
- δ) ανθρωπιστική βοήθεια και χρηματοδοτικό μέσο πολιτικής προστασίας (1 213 εκατομμύρια ευρώ).

7.4. Η διαχείριση του προϋπολογισμού στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων και της συνεργασίας για την ανάπτυξη ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, καθώς και από την Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (Service for Foreign Policy Instruments, FPI). Η διαχείριση του προϋπολογισμού στον τομέα της διεύρυνσης ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης — ΓΔ ELARG, ενώ η διαχείριση του προϋπολογισμού στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας — ΓΔ ECHO.

⁽²⁾ Άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽³⁾ Άρθρο 49 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁽⁴⁾ Άρθρο 214 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

7.5. Οι δαπάνες που καλύπτει το παρόν κεφάλαιο εκτελούνται στο πλαίσιο ευρέος φάσματος μέσων συνεργασίας και μεθόδων παράδοσης, που εφαρμόζονται σε περισσότερες από 150 χώρες. Οι κανόνες και οι διαδικασίες συχνά χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους δημόσιους διαγωνισμούς και τη σύναψη συμβάσεων. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, ο εγγενής κίνδυνος είναι υψηλός.

7.6. Όσον αφορά δύο τομείς —τη δημοσιονομική στήριξη⁽⁵⁾ και τις συνεισφορές της ΕΕ σε έργα πολλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς⁽⁶⁾, όπως τα Ηνωμένα Έθνη— η φύση των μέσων και οι όροι πληρωμής περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο οι πράξεις ενέχουν κίνδυνο σφάλματος.

7.7. Η δημοσιονομική στήριξη συνεισφέρει στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε προϋπολογισμό του κράτους ο οποίος προορίζεται για συγκεκριμένη πολιτική ή στόχο. Το Συνέδριο εξετάζει κατά πόσον η Επιτροπή, αφενός, τήρησε τους ειδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται για την πραγματοποίηση πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης στην οικεία χώρα-εταίρο και, αφετέρου, επαλήθευσε ότι τηρήθηκαν οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη προόδου στη δημοσιονομική διαχείριση του δημόσιου τομέα).

7.8. Ωστόσο, η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας όταν αποφασίζει κατά πόσο τηρήθηκαν οι εν λόγω γενικοί όροι. Ο έλεγχος κανονικότητας του Συνεδρίου δεν είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του σταδίου καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο. Τα μεταβιβαζόμενα κεφάλαια συγχωνεύονται στη συνέχεια με τους δημοσιονομικούς πόρους της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση που ασκεί η εν λόγω χώρα δεν εμφανίζονται ως σφάλματα στον έλεγχο κανονικότητας του Συνεδρίου.

⁽⁵⁾ Οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τον γενικό προϋπολογισμό ανήλθαν το 2013 σε 805 εκατομμύρια ευρώ.

⁽⁶⁾ Οι πληρωμές προς διεθνείς οργανισμούς από τον γενικό προϋπολογισμό ανήλθαν το 2013 σε 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.9. Οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν προορίζονται για συγκεκριμένα στοιχεία επιλέξιμων δαπανών. Στο πλαίσιο του αποκαλούμενου «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης», η Επιτροπή υποθέτει ότι οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι κανονικές, εφόσον το συνολικό ποσό περιλαμβάνει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες ώστε να καλυφθεί η συνεισφορά της ΕΕ. Σε περίπτωση που και άλλοι χορηγοί βοήθειας υιοθετούν τον ίδιο τρόπο προσέγγισης και εφαρμόζουν τα ίδια κριτήρια επιλεξιμότητας για τη συνεισφορά τους, υπάρχει κίνδυνος η συνολική δαπάνη να μην πληροί τον συνδυασμό προϋποθέσεων που επιβάλλει τόσο η Επιτροπή όσο και οι άλλοι χορηγοί βοήθειας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.9. Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα μέτρα εσωτερικού ελέγχου που έχει θεσπίσει, σε συνδυασμό με τα μέτρα των διεθνών οργανισμών, περιορίζουν τον θεωρητικό αυτό κίνδυνο σε βαθμό που θεωρείται πράγματι αποδεκτός.

Εξ όσων γνωρίζει η Επιτροπή, δεν υπάρχουν ειδικά προβλήματα σχετικά με τον «τεκμαρτό τρόπο προσέγγισης» (ο οποίος έχει αναπτυχθεί με σκοπό να παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να συμμετέχει σε δράσεις στις οποίες συμμετέχουν πολλοί χορηγοί βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων των καταπιστευματικών ταμείων). Η προσέγγιση αυτή εγγυάται ότι πληρούνται οι νομικές απαιτήσεις που ισχύουν για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ (εξασφαλίζοντας ότι τα ποσά που συνεισφέρουν άλλοι χορηγοί είναι επαρκή για τη χρηματοδοτική κάλυψη ενδεχόμενων δραστηριοτήτων οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες βάσει των κανόνων της ΕΕ), δαπανώντας τα κεφάλαια της ΕΕ με τον αποδοτικότερο δυνατό τρόπο (μέσω του συντονισμού των χορηγών), σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η Επιτροπή περιορίζει τον κίνδυνο αυτό αξιολογώντας τις διαδικασίες τήρησης λογιστικής, λογιστικού ελέγχου, εσωτερικού ελέγχου, προμηθειών, εκ των υστέρων δημοσίευσης πληροφοριών και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των διεθνών οργανισμών εταίρων πριν από οποιαδήποτε κοινή εργασία, με την επιτόπου παρουσία προσωπικού της (και τη συμμετοχή σε ομάδες καθοδήγησης), καθώς και με την αυστηρή επιβολή γενικών υποχρεώσεων χρηματοοικονομικής αναφοράς στον διεθνή οργανισμό. Επιπλέον, κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων εξωτερικών δράσεων, γίνεται τακτική επανεξέταση των συστημάτων με την πραγματοποίηση αποστολών επαλήθευσης από εξωτερικούς ελεγκτές.

Από τους ελέγχους που έχει διενεργήσει η Επιτροπή δεν έχουν προκύψει μέχρι στιγμής στοιχεία που να καταδεικνύουν «ειδικούς κινδύνους» αυτού του είδους, ούτε γνωρίζει η Επιτροπή κάποιον άλλο χορηγό βοήθειας με «τα ίδια κριτήρια επιλεξιμότητας».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

7.10. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 172 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε 60 πράξεις οι οποίες είχαν εγκριθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής και 112 πράξεις οι οποίες είχαν εγκριθεί από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ ⁽⁷⁾.
- β) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκαν σφάλματα, αναλύθηκαν τα σχετικά συστήματα ελέγχου προκειμένου να προσδιοριστούν οι συγκεκριμένες αδυναμίες των συστημάτων.
- γ) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου εξετάστηκαν οι προληπτικοί έλεγχοι, η παρακολούθηση και εποπτεία, καθώς και ο εσωτερικός έλεγχος της EuropeAid.
- δ) Το Συνέδριο εξέτασε επιλογή συμβάσεων-πλαισίων τις οποίες δρομολόγησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής.
- ε) Το Συνέδριο εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Υπηρεσίας Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI) και της EuropeAid.
- στ) Τέλος, το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον η Επιτροπή ακολούθησε τις συστάσεις που αυτό είχε διατυπώσει στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011 (βλέπε **παράρτημα 7.3**).

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.11. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.1**. Από τις 172 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 50 (29 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 30 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 2,6 % ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, την Καμπότζη, τη Μολδαβία, την Παλαιστίνη, το Περού, την Τυνησία και την Τουρκία, όπου οι ελεγκτές πραγματοποίησαν επίσκεψη. Όσον αφορά το Αφγανιστάν, το Μπαγκλαντές και το Ιράκ, πραγματοποιήθηκε έλεγχος βάσει εγγράφων.

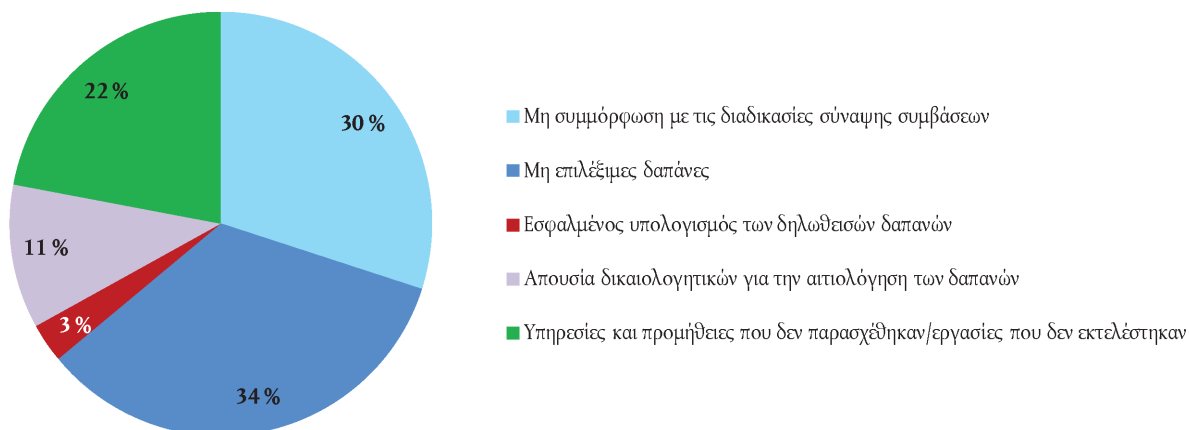
⁽⁸⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,2 % και 4,0 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.12. 30 από τις 172 πληρωμές και εκκαθαρίσεις περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, εκ των οποίων 20 περιλαμβάνονταν σε τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις. Το σύνολο των εν λόγω προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων εμφανίστηκε σε πράξεις που είχαν κατ' αρχήν υποβληθεί σε ελέγχους της Επιτροπής· κανένα από τα σφάλματα αυτά δεν είχε προληφθεί ή εντοπιστεί. Σε δύο πράξεις, το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα τα οποία δεν είχαν εντοπιστεί από τους ελεγκτές που είχαν διορίσει οι δικαιούχοι.

7.13. Επισκόπηση της φύσης των σφαλμάτων, καθώς και της συμβολής τους ανά είδος σφάλματος στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για την ομάδα πολιτικής παρουσιάζεται στο **γράφημα 7.1**.

Γράφημα 7.1 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος



7.14. Η κατηγορία σφάλματος *μη επιλέξιμες δαπάνες* (14 πράξεις) περιλαμβάνει δαπάνες συνδεόμενες με δραστηριότητες που δεν καλύπτονταν από τη σύμβαση ή που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας, μη επιλέξιμους φόρους και έμμεσες δαπάνες που καταλογίστηκαν λανθασμένα ως άμεσες. Σε τρεις άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή αποδέχθηκε λανθασμένα (και εκκαθάρισε) δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών και προμηθειών, καθώς και για την εκτέλεση εργασιών, που δεν είχαν πραγματοποιηθεί κατά τον χρόνο αποδοχής τους από την Επιτροπή. Παραδείγματα σφαλμάτων παρέχονται κατωτέρω (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 7.1).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.12. Κοινή απάντηση στα σημεία 7.12 έως 7.15.

Οι έλεγχοι της Επιτροπής έχουν σχεδιαστεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να εξακολουθεί να είναι εφικτός ο εντοπισμός και η διόρθωση σφαλμάτων μέσω εκ των υστέρων ελέγχων —μετά τις τελικές πληρωμές. Οι ΓΔ που είναι αρμόδιες για την εξωτερική βοήθεια σχεδιάζουν και εφαρμόζουν σε ετήσια βάση εκτενές πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχων, το οποίο βασίζεται σε επίσημη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.1 — Παραδείγματα προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων

Μη επιλέξιμες δαπάνες

ΓΔ ECHO

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία επιχορήγησης με γερμανική ΜΚΟ για ποσό 750 000 ευρώ, όσον αφορά την εκτέλεση έργου ανθρωπιστικής βοήθειας που συνδεόταν με την υγειονομική περίθαλψη ευάλωτων ατόμων στον Νίγηρα κατά την περίοδο 2011-2012. Η ΜΚΟ καταλόγισε στο έργο ποσό 12 800 ευρώ για δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης και φόρους, τις οποίες η Επιτροπή δεν έπρεπε να είχε αποδώσει διότι δεν αφορούσαν το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο.

Μη πραγματοποιηθείσες δαπάνες

EuropeAid — Μολδαβία

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία συνεισφοράς στο πρόγραμμα ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για ποσό ύψους 10,6 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων 9,5 εκατομμύρια ευρώ χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στη Μολδαβία.

Το 2013 η Επιτροπή αποδέχθηκε λανθασμένα δαπάνες ύψους 1,8 εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες αφορούσαν συμβάσεις που είχε υπογράψει ο οργανισμός, αλλά για τις οποίες δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία δαπάνη.

7.15. Τέσσερα από τα 30 προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα σχετίζονται με παράτυπες διαδικασίες προμηθειών ή σύναψης συμβάσεων, τις οποίες εφάρμοσε είτε η ίδια η Επιτροπή (μία περίπτωση) είτε οι δικαιούχοι των επιχορηγήσεων (τρεις περιπτώσεις) (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 7.2).

Πλαίσιο 7.2 — Παράτυπη διαδικασία σύναψης σύμβασης

EuropeAid — Τυνησία

Η Επιτροπή υπέγραψε σύμβαση παροχής υπηρεσιών, ύψους 98 000 ευρώ, με Γάλλο νομικό εμπειρογνώμονα για συμβουλευτικές υπηρεσίες στην Τυνησία. Στην πραγματικότητα, επρόκειτο για παράταση υφιστάμενης σύμβασης παροχής υπηρεσιών. Η παράταση αυτή αντιβαίνει στον δημοσιονομικό κανονισμό και, ως εκ τούτου, ήταν παράτυπη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.1 — Παραδείγματα ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων

Η Επιτροπή υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι εκ των προτέρων έλεγχοι που διενεργούνται πριν από κάθε πληρωμή πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του γενικότερου συστήματος ελέγχου. Τα εφαρμοζόμενα συστήματα εποπτείας και ελέγχου θα μπορούσαν, ωστόσο, να είχαν εντοπίσει τα σφάλματα μέσω της διενέργειας εκ των υστέρων ελέγχων, δεδομένου ότι οι πράξεις που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο δεν ελέγχθηκαν μετά τα τελευταία στάδια της αλυσίδας ελέγχου της Επιτροπής.

Ωστόσο, η Επιτροπή υπενθύμισε στον εταίρο τις συμβατικές υποχρεώσεις του, και ειδικότερα την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.16. Για εννέα πράξεις που αφορούσαν το εθνικό προενταξιακό πρόγραμμα, η Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία, επικύρωσε (ήτοι εκκαθάρισε ⁽⁹⁾) δαπάνες συνολικού ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ, ελλείψει δικαιολογητικών τα οποία θα της παρείχαν τη δυνατότητα να επιβεβαιώσει ότι οι δαπάνες είχαν όντως πραγματοποιηθεί, ότι αντικατοπτρίζονταν με ακρίβεια στα ποσά που είχαν γίνει δεκτά και ότι ήταν επιλέξιμες. Τα εκκαθαρισθέντα ποσά υπολογίστηκαν βάσει εκτιμήσεων της ίδιας της Επιτροπής παρά βάσει δαπανών που είχαν πραγματοποιηθεί, καταβληθεί και γίνει αποδεκτές, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε πραγματικές δαπάνες, αποδεικνυόμενες με δικαιολογητικά έγγραφα. Επιπλέον των εννέα πράξεων του δείγματος, το Συνέδριο εντόπισε και άλλες πράξεις που περιείχαν το ίδιο συστημικό σφάλμα. Κατόπιν του ελέγχου του Συνεδρίου, η Επιτροπή αναγνώρισε το σφάλμα που εντοπίστηκε όσον αφορά την εκκαθάριση και προέβη σε λογιστικές διορθώσεις των σχετικών πράξεων. Επίσης, η Επιτροπή συμφώνησε να τροποποιήσει αναλόγως τη διαδικασία εκκαθάρισής της.

7.17. 20 από τις 172 πράξεις περιείχαν 30 μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, όσον αφορά τη μη συμμόρφωση με νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις.

7.18. Οι 20 πράξεις δημοσιονομικής στήριξης που εξετάστηκαν δεν περιείχαν σφάλματα βάσει του ρυθμιστικού πλαισίου. Μία από τις πράξεις αφορούσε την πληρωμή 15 εκατομμυρίων ευρώ, εκ μέρους της Επιτροπής, τον Νοέμβριο του 2013, για την πρώτη σταθερή δόση της δημοσιονομικής στήριξης, ύψους 35 εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο της «Υποστήριξης της εφαρμογής της εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής της Ουκρανίας». Η εν λόγω πληρωμή εγκρίθηκε από την Επιτροπή με το σκεπτικό ότι πληρούνταν τόσο οι γενικοί όσο και οι ειδικοί όροι. Συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι, για δύο από τους γενικούς όρους, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση της Ουκρανίας διασφάλιζε τη μακροοικονομική σταθερότητα στη χώρα, καθώς και την αξιοπιστία και τη διαφάνεια της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών (μολονότι ορισμένοι βασικοί δείκτες επιδόσεων ήταν ιδιαίτερα χαμηλοί). Το παράδειγμα αυτό καταδεικνύει τους κινδύνους που περιγράφηκαν στα σημεία 7.7 και 7.8.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

EuropeAid

7.19. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων της EuropeAid από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.2**. Τα λεπτομερή αποτελέσματα της αξιολόγησης των συστημάτων της EuropeAid, συμπεριλαμβανομένης της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος που εκπόνησε η EuropeAid, παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με το όγδοο, ένατο και δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, σημεία 33-45.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.16. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι δεν τηρήθηκαν οι διαδικασίες της για τις συγκεκριμένες εκκαθαρίσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μόνο για εσωτερικούς λογιστικούς και διαχειριστικούς σκοπούς και είναι χωριστές από τις επίσημες διαδικασίες για την έγκριση των δηλωθεισών δαπανών. Η Επιτροπή αποδέχεται ότι η συγκεκριμένη λογιστική προσέγγιση πρέπει να αλλάξει και έχει ήδη αντιστρέψει τις εν λόγω εκκαθαρίσεις. Η ΓΔ Διεύρυνσης θα θέσει σε εφαρμογή νέα διαδικασία εκκαθάρισης. Η παροχή προενταξιακής βοήθειας περιλαμβάνει αυστηρή επαλήθευση και παρακολούθηση των συστημάτων και των διαδικασιών πριν από την καταβολή οποιασδήποτε προχρηματοδότησης. Κάθε πρόγραμμα λειτουργεί για ορισμένο αριθμό ετών και η εκτίμηση τόσο των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν όσο και της επιτυχίας του ίδιου του έργου είναι δυνατή μόνο κατά τη λήξη της υλοποίησης κάθε προγράμματος.

7.18. Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση το γεγονός ότι οι πράξεις δημοσιονομικής στήριξης δεν περιέχουν σφάλματα.

⁽⁹⁾ Η εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων πρέπει να πραγματοποιείται βάσει επαληθεύσιμων στοιχείων από τους αποδέκτες, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής του.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΔ Διεύθυνσης

7.20. Ο γενικός διευθυντής Διεύθυνσης, στη δήλωση αξιοπιστίας του για το οικονομικό έτος 2013, δήλωσε ότι είχε αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρείχαν τις αναγκαίες εγγυήσεις όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, καθώς και ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση είναι αξιόπιστες, πλήρεις και ορθές. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο σημείο 7.16, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το 18 % των δαπανών που καταχωρίστηκαν από τη ΓΔ ELARG βασίστηκε σε δικές της εκτιμήσεις παρά σε δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί, καταβληθεί και γίνει αποδεκτές, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε πραγματικές δαπάνες, αποδεικνυόμενες με δικαιολογητικά έγγραφα. Δεδομένου ότι το ποσό σε κίνδυνο ανέρχεται σε 150 εκατομμύρια ευρώ, ο γενικός διευθυντής έπρεπε να είχε διατυπώσει επιφύλαξη.

Συμβάσεις-πλαίσια

7.21. Το Συνέδριο εξέτασε τις συμβάσεις-πλαίσια που συνήφθησαν κατόπιν διαδικασιών διαγωνισμού στις οποίες προέβησαν οι τρεις γενικές διευθύνσεις και η υπηρεσία (FPI) που σχετίζονται με την ομάδα πολιτικής. Με την εν λόγω εξέταση δεν εντοπίστηκαν σφάλματα ή αδυναμίες των συστημάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013**

7.22. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- α) βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 2,6 %·
- β) ένα συστημικό σφάλμα που αφορά την εκκαθάριση των δαπανών από τη ΓΔ ELARG αντιστοιχεί σε 150 εκατομμύρια ευρώ· και
- γ) τα εξετασθέντα συστήματα στη EuropeAid αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά⁽¹⁰⁾.

7.23. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

7.20. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.16.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο γενικός διευθυντής Διεύθυνσης δεν ήταν υποχρεωμένος να διατυπώσει επιφύλαξη. Οι σχετικές πράξεις είχαν αντιστραφεί στο σύνολό τους πριν από την κατάρτιση των τελικών λογαριασμών.

7.22.

- γ) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις που τελούν υπό τη διαχείριση της EuropeAid είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό του 2012.

⁽¹⁰⁾ Το συμπέρασμα περί των συστημάτων περιορίζεται στα συστήματα που επελέγησαν προς εξέταση, όπως ορίζεται στο σημείο 7.10 περί εμβέλειας του ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

7.24. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 7.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε 11 συστάσεις. Η Επιτροπή υλοποίησε οκτώ εξ αυτών πλήρως, δύο ως επί το πλείστον και μία μερικώς.

7.25. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή και, ιδίως, η ΓΔ ELARG, πρέπει να διασφαλίσει ότι οι οδηγίες προς τους υπαλλήλους αναφέρουν ότι εκκαθαρίσεις πραγματοποιούνται μόνο βάσει πραγματοποιηθεισών δαπανών και όχι βάσει δικών τους εκτιμήσεων.
- **Σύσταση 2:** Η Υπηρεσία FPI πρέπει να πιστοποιεί όλες τις αποστολές της ΚΕΠΠΑ σύμφωνα με την «αξιολόγηση των έξι πυλώνων»⁽¹¹⁾.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και επισημαίνει ότι οι υφιστάμενοι λογιστικοί κανόνες και η σχετική καθοδήγηση, που έχουν ήδη κοινοποιηθεί στις ΓΔ, διευκρινίζουν την ορθή διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για τις εκκαθαρίσεις. Η ΓΔ Διεύρυνσης θα θέσει σε εφαρμογή νέα διαδικασία εκκαθάρισης. Η αναγνώριση δαπανών θα εξακολουθήσει να βασίζεται στη διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Οι βελτιώσεις έχουν επισημανθεί από τους ελεγκτές, όπως διευκρινίζεται στο παράρτημα 7.3. Η Υπηρεσία FPI δεσμεύτηκε να επιδιώξει τη σταδιακή συμμόρφωση των αποστολών, αρχίζοντας από τη μεγαλύτερη. Ο στόχος αυτός τελεί ακόμη υπό υλοποίηση, ωστόσο η FPI θεωρεί ότι έχουν μετριαστεί οι κίνδυνοι που οφείλονται σε μη συμμόρφωση. Οι τέσσερις μεγαλύτερες αποστολές, η συμμόρφωση των οποίων είτε έχει εξασφαλιστεί είτε αναμένεται να επιτευχθεί στο άμεσο μέλλον, αποτελούν πάνω από το 80 % του προϋπολογισμού της ΚΕΠΠΑ που διαχειρίζονται οι αποστολές. Τίθεται επίσης ένα ζήτημα σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας ως προς την επίτευξη της συμμόρφωσης των αποστολών, εφόσον πολλές εξ αυτών έχουν ενδεχομένως περιορισμένη διάρκεια. Εξ ορισμού η συμμόρφωση των νέων αποστολών της ΚΕΠΠΑ δεν είναι δυνατό να διασφαλιστεί από την πρώτη ημέρα, καθώς χρειάζονται χρόνο για να συγκροτήσουν τα συστήματά τους. Όταν οι αποστολές δεν συμμορφώνονται, η FPI δεν αναθέτει πλήρεις αρμοδιότητες δημοσιονομικής διαχείρισης αλλά διατηρεί ελέγχους μετριασμού των κινδύνων. Αυτό πλέον αναγνωρίζεται πλήρως από τον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 60 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο).

⁽¹¹⁾ Βλέπε παράρτημα 7.3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΑΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

	2013					2012	2011	2010
	EuropeAid ⁽³⁾	FPI	ELARG	ECHO	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ								
Σύνολο πράξεων	115	9	18	30	172	174	120	90
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾								
Ποσοστό (αριθμός) πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:								
Δεν περιέχουν σφάλματα	77 % (88)	78 % (7)	50 % (9)	60 % (18)	71 % (122)	77 %	59 %	62 %
	23 % (27)	22 % (2)	50 % (9)	40 % (12)	29 % (50)	23 %	41 %	38 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα								
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος								
Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορισίμα ποσοτικά σφάλματα	22 % (6)	100 % (2)	100 % (9)	25 % (3)	40 % (20)	25 %	55 %	47 %
Προσδιορισίμα ποσοτικά σφάλματα	78 % (21)	0 % (0)	0 % (0)	75 % (9)	60 % (30)	75 %	45 %	53 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ								
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος					2,6 %	3,3 %	ά.α.	ά.α.
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)					4,0 %			
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)					1,2 %			
⁽¹⁾ Προς διεκδίκηση της καταπόνησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός αυτής της ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαβρέθηκε σε επιμέρους τμήματα. ⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων. ⁽³⁾ Περιλαμβάνονται δύο πράξεις του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού.								

⁽¹⁾ Προς διευκρίνιση της κατανοήσης των με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός αυτής της ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαφέρθηκε σε επιμέρους τμήματα.⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.⁽³⁾ Περιλαμβάνονται δύο πράξεις του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

Αξιολόγηση των εξετασθέντων συστημάτων

Σύστημα	Προληπτικοί έλεγχοι	Παρακολούθηση και εποπτεία	Εσωτερικός έλεγχος	Συνολική αξιολόγηση
EuropeAid	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου δυνάμει του ισχύοντος πλαισίου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 1: Η EuroreAid, η ΓΔ ECHO και η FPI πρέπει να βελτιώσουν την εποπτεία των συμβάσεων επιχορήγησης, αξιοποιώντας καλύτερα τις επιτόπιες επισκέψεις για την πρόληψη και τον εντοπισμό της δόλωσης μη επιλέξιμων δαπανών ή/και για τη διεύρυνση της εμβέλειας των ελέγχων που διενεργούνται κατ' ανάθεση της Επιτροπής.	X						
	Σύσταση 2.1: Η FPI πρέπει να διασφαλίσει την έναρξη λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.	X						
	Σύσταση 2.2: Η FPI πρέπει να καθορίσει επακριβώς τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται κατά τις εκτιμήσεις κινδύνου για την επιλογή των συμβάσεων που θα ελέγχονται στο πλαίσιο του IIS και της ΚΕΠΠΑ.	X						
	Σύσταση 2.3: Η FPI πρέπει να διασφαλίσει ότι όλες οι αποστολές της ΚΕΠΠΑ πιστοποιούνται βάσει των «αξιολογήσεων των έξι πυλώνων».				X		Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 2.	
	Σύσταση 2.4: Η FPI πρέπει να επιταχύνει το κλείσιμο των παλαιών συμβάσεων στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2011 σύστασης του 2009).		X					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιήσιμα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου δυνάμει του ισχύοντος πλαισίου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Σύσταση 3: Η ΓΔ ELARG οφείλει να ορίσει λεπτομερέστερα κριτήρια για την κατάρτιση των προληπτικών ελέγχων και την αναστολή της «μεταβίβασης διαχειριστικών αρμοδιοτήτων» σε χώρες που εφαρμόζουν αποκεντρωμένη διαχείριση, καθώς και να εξετάσει τις επιδόσεις των συστημάτων που χρησιμοποιούν οι εθνικές αρχές. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009).	X						
	Σύσταση 4: Η ΓΔ ELARG οφείλει να συνεχίσει να βελτιώνει την ποιότητα των δεδομένων που καταχωρίζει στο σύστημα πληροφοριών διαχείρισής της. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009).	X						
	Σύσταση 5: Η ΓΔ ELARG οφείλει να αναπτύξει ένα εργαλείο το οποίο θα διευκολύνει την ενσωμάτωση των συμπερασμάτων των επισκέψεων ελέγχου που συνδέονται με ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009).	X						
	Σύσταση 6: Η ΓΔ ELARG οφείλει να αυξήσει τους κατασταλτικούς ελέγχους πράξεων που διενεργούνται στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης.	X						
	Σύσταση 7: Η Επιτροπή οφείλει να αναπτύξει συνεκτική μεθοδολογία υπολογισμού του εναπομένου ποσοστού σφάλματος από τις διενδυνσεις εξωτερικών σχέσεων, βάσει του οποίου οι γενικοί διευθυντές διατυπώνουν τη θέση τους.	X						
	Σύσταση 8: Η ΓΔ ECHO οφείλει να καθορίσει και να θέσει σε λειτουργία μηχανισμό για τη συγκέντρωση και ανάλυση των δεδομένων που αφορούν τη χρήση των «κέντρων προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας» από τους εταίρους της. (Πρόκειται για παρακολούθηση/ενημέρωση κατά το 2010 σύστασης του 2009).	X						

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	8.1-8.5
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	8.2-8.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	8.5
Κανονικότητα των πράξεων	8.6-8.16
Οι δαπάνες έρευνας περιέχουν τα ίδια είδη σφαλμάτων με το αυτό εύρος όπως και στο παρελθόν	8.8-8.12
Αύξηση των σφαλμάτων στον τομέα πολιτικής «Εκπαίδευση και πολιτισμός»	8.13
Η μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων συμβάλλει σημαντικά στο ποσοστό σφάλματος για το 2013	8.14-8.15
Οι μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιορίσουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ	8.16
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	8.17-8.32
Η πιστοποίηση των δηλώσεων δαπανών δεν αποκλείει όλα τα σφάλματα	8.18-8.20
Οι έλεγχοι που διενεργούνται πριν από την έγκριση των πληρωμών χαρακτηρίζονται από αδυναμίες	8.21-8.24
Σε ορισμένες γενικές διευθύνσεις οι έλεγχοι των δικαιούχων πραγματοποιούνταν με καθυστέρηση	8.25-8.30
Επισκόπηση επιλεγμένων ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής	8.31-8.32
Συμπέρασμα και συστάσεις	8.33-8.36
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	8.33-8.34
Συστάσεις	8.35-8.36
Αποτελέσματα του ελέγχου του ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις για το οικονομικό έτος 2013	8.37-8.40
Παράρτημα 8.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και εσωτερικές λοιπές πολιτικές»	
Παράρτημα 8.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των επιλεγέντων συστημάτων για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές»	
Παράρτημα 8.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και εσωτερικές λοιπές πολιτικές»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

8.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές», η οποία περιλαμβάνει τους τομείς πολιτικής «Έρευνα», «Εκπαίδευση και πολιτισμός», «Επικοινωνιακά δίκτυα, περιεχόμενο και τεχνολογία», «Επιχειρήσεις», «Εσωτερικές υποθέσεις», «Άμεση έρευνα», «Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις», «Επικοινωνία», «Δικαιοσύνη», «Εσωτερική αγορά», «Εμπόριο» και «Ανταγωνισμός». Επίσης, στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του επαναλαμβανόμενου ελέγχου του ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις που διενήργησε το Συνέδριο. Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 8.1**.

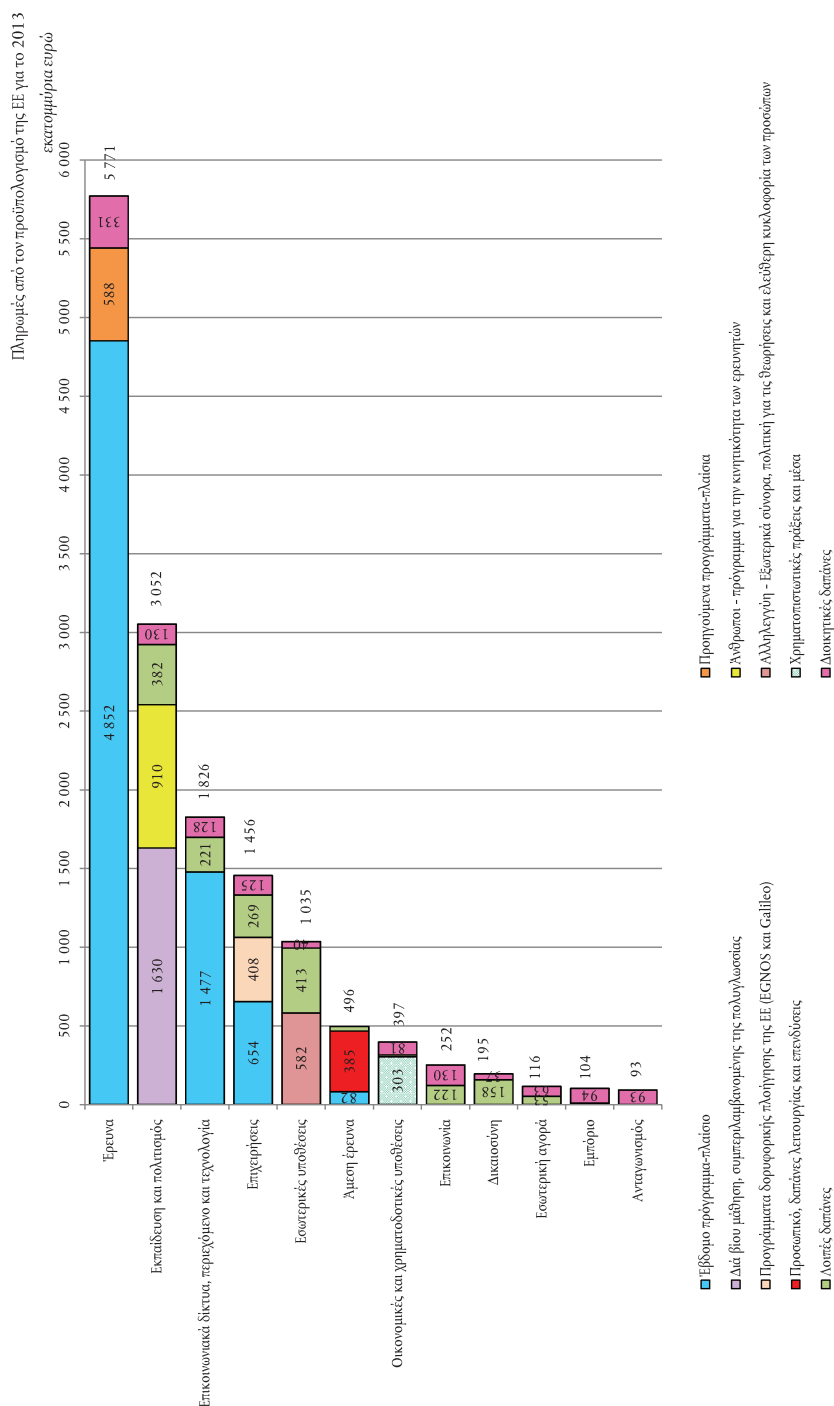
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

8.2. Οι δαπάνες καλύπτουν ευρύ φάσμα στόχων πολιτικής, όπως η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση, η ασφάλεια, η μετανάστευση και τα μέτρα για την καταπολέμηση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

8.3. Το 90 % σχεδόν των δαπανών λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων προς δικαιούχους που συμμετέχουν σε έργα. Στις λοιπές δαπάνες συγκαταλέγονται, παραδείγματος χάριν, η στήριξη σε χρηματοδοτικά μέσα που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και οι συνεισφορές σε προγράμματα που διαχειρίζονται τα κράτη μέλη, όπως το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων.

8.4. Εάν εξαιρεθούν οι πληρωμές προχρηματοδότησης, οι οποίες πραγματοποιούνται μετά την υπογραφή συμφωνίας επιχορήγησης ή απόφασης χρηματοδότησης, με την καταβολή των κεφαλαίων της ΕΕ εξασφαλίζεται η απόδοση των δαπανών που περιλαμβάνουν οι δικαιούχοι στις δηλώσεις δαπανών τις οποίες υποβάλλουν για το πρόγραμμα ή το έργο. Ο κύριος κίνδυνος για την κανονικότητα είναι οι δικαιούχοι, στις δηλώσεις δαπανών τους, να περιλάβουν μη επιλέξιμες ή μη τεκμηριωμένες δαπάνες, οι οποίες να μην εντοπιστούν και να μη διορθωθούν από τα συστήματα ελέγχου της Επιτροπής ή του οικείου κράτους μέλους.

Γράφημα 8.1 — Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013



Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος σύμφωνα με το ανωτέρω γράφημα	14 793
- σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾	1 637
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών	13 156
- προπληρωμές ⁽²⁾	8 823
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽²⁾	6 098
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	10 431
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος	17 812

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλ. παράρτημα 1.1 σημείο 7).

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

8.5. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία του ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1 του κεφαλαίου 1**. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 150 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του όλου φάσματος των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της υπό εξέταση ομάδας πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε 89 πράξεις από τον τομέα της έρευνας (86 για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (7ο ΠΠ) και τρεις για το έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο (6ο ΠΠ)), 25 πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων της διά βίου μάθησης (Lifelong Learning Programme, LLP) και «Νεολαία εν δράσει» (Youth in Action, YiA), καθώς και 36 πράξεις από άλλα προγράμματα.
- β) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου εξετάστηκε το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (7ο ΠΠ), το οποίο περιλάμβανε τρία βασικά στοιχεία ελέγχου:
 - πιστοποίηση, από ανεξάρτητους ελεγκτές, των δηλώσεων δαπανών των έργων προτού οι δικαιούχοι τις υποβάλουν στην Επιτροπή,
 - ελέγχους των υποβαλλόμενων δηλώσεων δαπανών και των εκθέσεων προόδου των έργων από την Επιτροπή πριν από την έγκριση των πληρωμών,
 - ελέγχους δείγματος δικαιούχων από την Επιτροπή και ανάκτηση των τυχόν μη επιλέξιμων αποδοθέντων ποσών τα οποία εντοπίστηκαν με τους ελέγχους.
- γ) Το Συνέδριο εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2013 της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας, της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, καθώς και του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

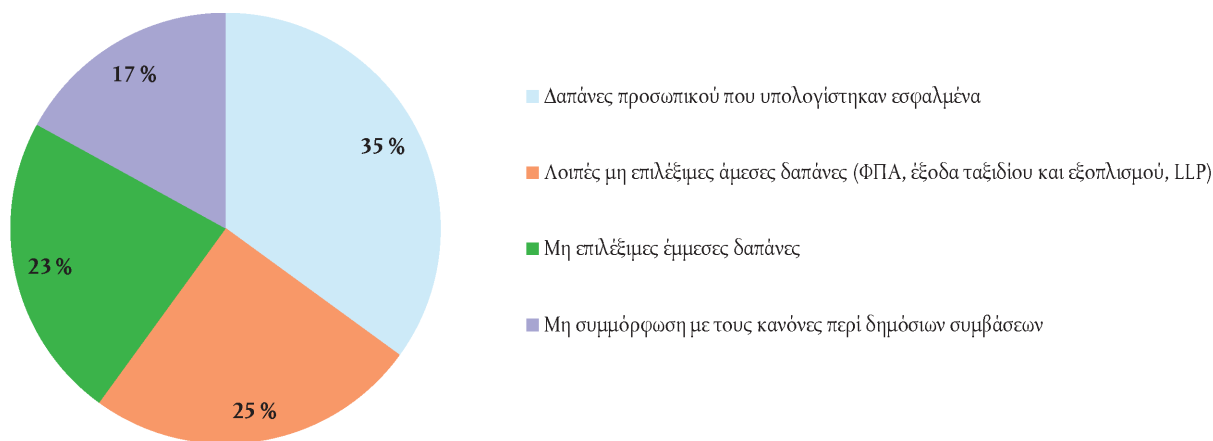
ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

8.6. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.1**. Από τις 150 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 76 (51 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 54 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 4,6 % ⁽¹⁾.

8.7. Τα συνηθέστερα είδη σφαλμάτων είναι δαπάνες προσωπικού που έχουν υπολογισθεί εσφαλμένα, άλλες μη επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, όπως μη τεκμηριωμένα έξοδα ταξιδιού ή εξοπλισμού, και οι έμμεσες δαπάνες που βασίζονται σε εσφαλμένα γενικά έξοδα ή περιλαμβάνουν κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που δεν συνδέονται με το έργο. Επιπλέον, στο ποσοστό σφάλματος για το 2013 συνέβαλε σημαντικά η μη συμμόρφωση δικαιούχων με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων, η οποία στο παρελθόν δεν συνιστούσε σοβαρή πηγή σφαλμάτων για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής (βλέπε **γράφημα 8.2**).

8.6. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσοστό σφάλματος που εντοπίστηκε από το Συνέδριο αποτελεί έναν μόνο δείκτη της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ. Είναι επίσης σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της πολυετούς στρατηγικής ελέγχου που εφαρμόζει η Επιτροπή. Βάσει αυτής, οι υπηρεσίες της προβαίνουν σε υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος λαμβάνοντας υπόψη τις ανακτήσεις, τις διορθώσεις και τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών και λοιπών ελέγχων που διεξάγουν κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του προγράμματος. Το υπολογιζόμενο εναπομένον ποσοστό σφάλματος στο τέλος του 2013 ανερχόταν σε ποσοστό περίπου 3 % για την ομάδα της έρευνας, σε 0,95 % για τα προγράμματα «Διά βίου μάθηση» (Lifelong Learning-LLP) και «Νεολαία εν δράσει» (Youth in Action — YiA), τα οποία τελούν υπό τη διαχείριση εθνικών οργανισμών, και σε ποσοστό μικρότερο του 2 % για τον τομέα εσωτερικών υποθέσεων και δικαιοσύνης.

Γράφημα 8.2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος



Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽¹⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 2,6 % και 6,6 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι δαπάνες έρευνας περιέχουν τα ίδια είδη σφαλμάτων με το αυτό εύρος όπως και στο παρελθόν

8.8. Όσον αφορά τις δαπάνες έρευνας, το Συνέδριο διαπίστωσε είδη και εύρος σφαλμάτων παρεμφερή με εκείνα προηγούμενων ετών. Η Επιτροπή, κατά τους ελέγχους της, διαπιστώνει και εκείνη τα ίδια είδη σφαλμάτων με παρόμοιο εύρος και παρόμοια συχνότητα εμφάνισης.

8.9. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, τα σφάλματα οφείλονται σε εσφαλμένο υπολογισμό, εκ μέρους των δικαιούχων, του ποσού των επιλέξιμων δαπανών που μπορούν να καταλογιστούν στο έργο ή σε δήλωση δαπανών που δεν σχετίζονται με το έργο ή που δεν μπορούν να τεκμηριωθούν. Οι δαπάνες προσωπικού που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις συχνά υπερεκτιμώνται, λόγω του ότι είτε οι δικαιούχοι δηλώνουν τις προϋπολογισθείσες δαπάνες και όχι τις πραγματικές είτε οι ωριαίες χρεώσεις είναι εσφαλμένες είτε χρεώνονται δαπάνες για χρόνο που δεν αναλώθηκε για το συγκεκριμένο έργο. Όσον αφορά τις λοιπές άμεσες δαπάνες, οι δικαιούχοι που διαπράττουν σφάλματα συχνά υπολογίζουν εσφαλμένα τις επιλέξιμες δαπάνες (παραδείγματος χάριν, υπερεκτιμούν το κόστος απόσβεσης του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για το έργο) ή δηλώνουν ως επιλέξιμη δαπάνη έμμεσους φόρους. Οι έμμεσες δαπάνες συχνά υπερεκτιμώνται διότι οι δικαιούχοι περιλαμβάνουν στις δηλώσεις τους χρεώσεις που δεν είναι συναφείς με την ερευνητική δραστηριότητα, όπως το κόστος προώθησης στην αγορά ή το κόστος διανομής (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 8.1).

Πλαίσιο 8.1 — Σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες για έργο χρηματοδότησης της ευρωπαϊκής έρευνας (7ο ΠΠ)

Δικαιούχος στο πλαίσιο έργου του 7ου ΠΠ δήλωσε δαπάνες ύψους 185 500 ευρώ, με αποτέλεσμα την απόδοση από την Επιτροπή συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 98 000 ευρώ. Το Συνέδριο εντόπισε διάφορα σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες, όπως:

- εσφαλμένη μέθοδο υπολογισμού των δαπανών προσωπικού βάσει κατ' εκτίμηση στοιχείων,
- δήλωση μη επιλέξιμου φόρου προστιθέμενης αξίας σε έξοδα ταξιδιού,
- χρέωση έμμεσων δαπανών μη συναφών με το έργο.

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες που δηλώθηκαν από τον δικαιούχο ήταν της τάξης των 36 000 ευρώ.

Το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις μη επιλέξιμων δηλωθεισών δαπανών σε περισσότερα από το ένα τρίτο των έργων του δείγματος που υπάγονταν στο 7ο ΠΠ.

8.10. Οι τελευταίες συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ υπεγράφησαν το 2013. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να διαχειρίζεται και να ελέγχει τα έργα αυτά τουλάχιστον έως το 2017, παράλληλα με την έναρξη του επόμενου ερευνητικού προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

8.9. Η Επιτροπή αναγνωρίζει το είδος και το εύρος των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο.

Πλαίσιο 8.1 — Σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες για έργο χρηματοδότησης της ευρωπαϊκής έρευνας (7ο ΠΠ)

Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι το είδος των σφαλμάτων που αναφέρθηκαν από το Συνέδριο θα μπορούσε να είχε εντοπιστεί μόνον στο πλαίσιο ενδελεχούς εκ των υστέρων, και όχι εκ των προτέρων, δημοσιονομικού ελέγχου.

Με τους κανόνες για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το οποίο αποτελεί το νέο πρόγραμμα-πλαίσιο, αναμένεται να αποτρέπονται τα περισσότερα από αυτά τα είδη σφάλματος, καθώς θα επιτρέπεται η εκτίμηση των μέσων δαπανών προσωπικού (όπου αυτό αποτελεί συνήθη πρακτική του δικαιούχου), ο ΦΠΑ θα είναι επιλέξιμη δαπάνη εάν δεν ανακτάται, και με κατ' αποκοπή απόδοση των έμμεσων δαπανών θα αποφεύγεται το είδος σφάλματος που εντοπίστηκε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.11. Σκοπός της απλούστευσης των κανόνων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», όπως η ευρύτερη αποδοχή των συνήθων λογιστικών πρακτικών των δικαιούχων και η κατ' αποκοπήν απόδοση των έμμεσων δαπανών, είναι να μετριαστεί ο βαθμός πολυπλοκότητας για τους δικαιούχους και να μειωθεί το ποσοστό σφάλματος. Ωστόσο, οποιαδήποτε επίδραση στο ποσοστό αυτό θα καταστεί πρόδηλη στο τέλος του 2016, αφού ολοκληρωθεί ο πρώτος κύκλος σημαντικών ενδιάμεσων πληρωμών.

8.12. Το 2013 η Επιτροπή μείωσε περαιτέρω τον χρόνο που απαιτείται για την πληρωμή των επιχορηγήσεων έρευνας. Εντούτοις, το Συνέδριο εντόπισε 14 περιπτώσεις κατά τις οποίες οι συντονιστές των έργων καθυστέρησαν τη μεταβίβαση των κονδυλίων στους άλλους εταίρους των έργων. Μολονότι σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρχαν δικαιολογημένοι λόγοι για την καθυστέρηση, όπως αμφιβολίες σχετικά με τις πραγματικές δαπάνες του εταίρου, οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις επηρεάζουν αρνητικά τους δικαιούχους που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα κεφάλαια της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της έρευνάς τους, όπως είναι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Αύξηση των σφαλμάτων στον τομέα πολιτικής «Εκπαίδευση και πολιτισμός»

8.13. Το 2013 περί το ήμισυ των πράξεων (12 από τις 22) που περιλάμβανε το δείγμα του προγράμματος της διά βίου μάθησης (LLP) αφορούσαν έργα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, πέραν των ανταλλαγών σπουδαστών Erasmus. Τα έργα αυτά υλοποιούνται συνήθως από μικρούς φορείς, όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, σχολεία και ΜΜΕ. Οι δικαιούχοι αυτοί έχουν περιορισμένη διοικητική ικανότητα. Συχνά είναι νεοεισερχόμενοι στο πρόγραμμα και λιγότερο εξοικειωμένοι με τους κανόνες και τις διαδικασίες, ιδίως με την απαίτηση να τηρούν χωριστά λογιστικά αρχεία για το έργο και να διαφυλάσσουν όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν τις δαπάνες που πραγματοποιούν σε σχέση με το έργο. Συνέπεια αυτού είναι η συχνότερη εμφάνιση σφαλμάτων (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 8.2).

Πλαίσιο 8.2 — Σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες για ένα έργο στο πλαίσιο του LLP

Δικαιούχος που συμμετείχε σε έργο επιμόρφωσης στο πλαίσιο του LLP συμπεριέλαβε στη δήλωση δαπανών που υπέβαλε δαπάνες προσωπικού που υπερέβαιναν τις 260 000 ευρώ, με αποτέλεσμα την απόδοση από την Επιτροπή συνεισφοράς της ΕΕ της τάξης των 190 000 ευρώ. Το Συνέδριο εντόπισε διάφορα σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες, όπως:

- υπολογισμό δαπανών προσωπικού με χρήση εσφαλμένων ωριαίων τιμών,
- δήλωση δαπανών υπεργολαβίας ως δαπανών προσωπικού,
- δήλωση δαπανών που πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας του έργου.

Όσον αφορά το εν λόγω έργο, το Συνέδριο εξέτασε δαπάνες ανερχόμενες σε 114 000 ευρώ περίπου, εκ των οποίων διαπίστωσε ότι οι μη επιλέξιμες ανέρχονταν σε 48 000 ευρώ περίπου.

Το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις μη επιλέξιμων δηλωθεισών δαπανών σε περισσότερα από το ένα τέταρτο των έργων του δείγματος που υπάγονταν στο LLP.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.12. Το ζήτημα της κατανομής των κονδυλίων υπάγεται στις διατάξεις της συμφωνίας κοινοπραξίας που συνάπτεται από τους δικαιούχους, στην οποία η Επιτροπή δεν αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο βέλτιστος τρόπος διαχείρισης της μεταβίβασης των κονδυλίων μεταξύ των μελών της κοινοπραξίας είναι η διαχείριση να αναλαμβάνεται εντός της κοινοπραξίας. Όταν εντοπίζεται καθυστέρηση στην κατανομή των κονδυλίων, πάγια πρακτική της Επιτροπής είναι να αναλύονται οι λόγοι της καθυστέρησης με τον συντονιστή του έργου.

Επιπλέον, η Επιτροπή έχει υπενθυμίσει στους συντονιστές την υποχρέωσή τους για έγκαιρη μεταβίβαση των κονδυλίων.

Πλαίσιο 8.2 — Σφάλματα στις δηλωθείσες δαπάνες για ένα έργο στο πλαίσιο του LLP

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τα σφάλματα που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο και θα ανακτήσει το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων συμβάλλει σημαντικά στο ποσοστό σφάλματος για το 2013

8.14. Οι πράξεις για την έρευνα και τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές συνήθως δεν αποτελούν αντικείμενο δημόσιων συμβάσεων. Μόλις σε οκτώ από τις 150 πράξεις του δείγματος εφαρμόστηκαν οι εθνικοί κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων ή οι αντίστοιχοι της ΕΕ.

8.15. Το Συνέδριο εντόπισε προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα σε δύο από τις εν λόγω οκτώ περιπτώσεις. Στη μία περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών επιμόρφωσης για έργο στο πλαίσιο του ΥiA, η αναθέτουσα αρχή στο κράτος μέλος εφαρμόσε εσφαλμένα τα κριτήρια ανάθεσης, με αποτέλεσμα την ανάθεση της σύμβασης σε εταιρεία στην οποία κανονικά δεν θα έπρεπε να ανατεθεί. Στην άλλη περίπτωση που αφορούσε σύμβαση για την οργάνωση εργαστηρίων για ερευνητικό έργο, ο δικαιούχος ανέθεσε τη σύμβαση απευθείας σε μια εταιρεία, μολονότι οι εθνικοί κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις απαιτούσαν την εφαρμογή διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού (βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημεία 10 και 11).

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιορίσουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ

8.16. Πέραν της έλλειψης διασφάλισης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών, η απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών είναι πιθανόν να αποτελέσει εμπόδιο για την επιτυχή εφαρμογή των στόχων πολιτικής. Στο πλαίσιο 8.3 παρατίθεται παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιορίσουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ που εξασφαλίζουν τα έργα.

Πλαίσιο 8.3 — Οι μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιορίσουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ που εξασφαλίζουν τα έργα

Το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων (EBF) αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ προς υποστήριξη της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Στόχος του είναι η εξασφάλιση αποδοτικών και αποτελεσματικών ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Το EBF συγχρηματοδοτεί προγράμματα και έργα τα οποία τελούν υπό τη διαχείριση των κρατών μελών.

Το Συνέδριο εξέτασε ένα έργο στην Ισπανία το οποίο συνίστατο στην αγορά τεσσάρων ελικοπτέρων προοριζόμενων για την επιτήρηση και τον έλεγχο των συνόρων. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους δήλωσε ότι οι δραστηριότητες επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων θα αντιστοιχούσαν στο 75 % της χρήσης των ελικοπτέρων.

8.15. Στη δεύτερη περίπτωση που αναφέρεται, η οποία αφορά τις δαπάνες διοργάνωσης εργαστηρίου από ένα πανεπιστήμιο (ύψους 24 000 ευρώ), το πανεπιστήμιο δεν συμμορφώθηκε με τους εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους απαιτείται η διεξαγωγή πλήρους διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού για όλα τα ποσά που υπερβαίνουν τις 10 000 ευρώ. Για τον λόγο αυτό, οι πληρωμές για το εργαστήριο καθίστανται μη επιλέξιμες, παρά την προστιθέμενη αξία του εργαστηρίου (και τις αποδεκτές δαπάνες του). Το γεγονός αυτό αναδεικνύει τη δυσκολία που αντιμετωπίζει η Επιτροπή όσον αφορά τη διασφάλιση της επιλεξιμότητας όλων των δαπανών, ιδίως όταν εθνικές (ή ακόμη και περιφερειακές) αρχές θεσπίζουν πρόσθετους κανόνες που υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του προγράμματος πλαισίου για την έρευνα και οι οποίοι δεν είναι πάντοτε κατάλληλοι για τη χρηματοδότηση της έρευνας.

Πλαίσιο 8.3 — Οι μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιορίσουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ που εξασφαλίζουν τα έργα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το Συνέδριο εξέτασε τη χρήση των ελικοπτέρων αυτών βάσει των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η αρμόδια αρχή. Τα στοιχεία αυτά περιείχαν σφάλματα και ανακολουθίες, γεγονός το οποίο τα καθιστούσε αναξιόπιστα ως πηγή δεδομένων για την επαλήθευση της χρήσης των ελικοπτέρων για δραστηριότητες επιλέξιμες στο πλαίσιο του EBF. Βάσει των παρασχεθέντων πληροφοριακών στοιχείων, το Συνέδριο εκτιμά ότι οι δραστηριότητες επιτήρησης και ελέγχου των εξωτερικών συνόρων για τις οποίες χρησιμοποιούνταν τα ελικόπτερα αντιστοιχούσαν κατ' ανώτατο όριο στο 25,5 % των συνολικών δραστηριοτήτων τους. Κατά συνέπεια, το ανώτατο ποσό που θα ήταν επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση από το EBF θα ήταν 8,3 εκατομμύρια ευρώ και όχι τα δηλωθέντα 24,3 εκατομμύρια ευρώ.

Τα υψηλά ποσά μη επιλέξιμων δαπανών τα οποία προκύπτουν από την αγορά εξοπλισμού που δεν χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του συγχρηματοδοτούμενου έργου μπορούν να περιορίσουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ που εξασφαλίζει το EBF και καταδεικνύουν έλλειψη επαρκούς παρακολούθησης εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους. Προβλήματα σε σχέση με την αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία του EBF αναφέρονται στην ειδική έκθεση αριθ. 15/2014 του Συνεδρίου σχετικά με το EBF (σημείο 47) ⁽²⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η διαπίστωση αυτή αφορά το ζήτημα της μεικτής χρήσης που συνεπάγεται τη χρήση του ίδιου εξοπλισμού για άλλα καθήκοντα εσωτερικής ασφάλειας. Η Επιτροπή θα δώσει τη δέουσα συνέχεια στην εν λόγω διαπίστωση, ανοίγοντας εκ νέου το ισπανικό ετήσιο πρόγραμμα του EBF για το 2009.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

8.17. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.2**.

Η πιστοποίηση των δηλώσεων δαπανών δεν αποκλείει όλα τα σφάλματα

8.18. Οι δικαιούχοι στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ οφείλουν να υποβάλλουν, μαζί με τις δηλώσεις δαπανών, πιστοποιητικά ελέγχου εφόσον η συνεισφορά της ΕΕ στο έργο τους υπερβαίνει τις 375 000 ευρώ. Ο ανεξάρτητος ελεγκτής πρέπει να πιστοποιεί ότι οι δηλωθείσες δαπάνες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και να αναφέρει τις τυχόν εξαιρέσεις.

8.19. Στην περίπτωση των δηλώσεων δαπανών που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο και για τις οποίες είχε εκδοθεί πιστοποιητικό (32 από τις 89 πράξεις του δείγματος που αφορούσε τη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής έρευνας (7ο ΠΠ)), το Συνέδριο συνέκρινε τα αποτελέσματα του δικού του ελέγχου με το συμπέρασμα του ανεξάρτητου ελεγκτή. Σε 9 περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ανεξάρτητος ελεγκτής είχε πιστοποιήσει ότι οι δηλωθείσες δαπάνες πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, το Συνέδριο διαπίστωσε σημαντικό επίπεδο σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών.

⁽²⁾ <http://eca.europa.eu>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.20. Η πιστοποίηση των δηλώσεων δαπανών συμβάλλει στη μείωση του επιπέδου σφάλματος όσον αφορά το σύνολο των ΠΠ. Μολονότι η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει ενημερωτική εκστρατεία προκειμένου να υπενθυμίσει στους ανεξάρτητους ελεγκτές τους κανόνες επιλεξιμότητας, η ποιότητα των εργασιών επί των οποίων βασίζονται τα εν λόγω πιστοποιητικά δεν αποκλείει όλα τα σφάλματα.

Οι έλεγχοι που διενεργούνται πριν από την έγκριση των πληρωμών χαρακτηρίζονται από αδυναμίες

8.21. Η Επιτροπή μείωσε στο ελάχιστο τους ελέγχους που διενεργούνται πριν από την πληρωμή, προκειμένου να επιταχύνει τις πληρωμές και να εξασφαλίσει εύλογη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου.

8.22. Προτού η Επιτροπή προβεί σε πληρωμές, οι υπεύθυνοι των έργων ελέγχουν τις εκθέσεις προόδου που υποβάλλουν οι δικαιούχοι. Οι οικονομικοί υπεύθυνοι ελέγχουν τις αντίστοιχες δηλώσεις δαπανών και τα πιστοποιητικά ελέγχου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να διενεργηθούν εις βάθος έλεγχοι, συμπεριλαμβανομένης της επαλήθευσης των επιμέρους στοιχείων δαπανών βάσει περαιτέρω τεκμηρίωσης η οποία ζητείται από τον δικαιούχο.

8.23. Στο σημείο αυτό, το Συνέδριο διαπίστωσε δύο ειδικότερα ζητήματα:

- Στη μία περίπτωση, η Επιτροπή ενέκρινε την απόδοση δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών που βασίζονταν εσφαλμένα σε προϋπολογισθείσες τιμές, παρά το γεγονός ότι το σφάλμα αυτό είχε εντοπιστεί από τον ανεξάρτητο ελεγκτή στο πιστοποιητικό που συνόδευε τη δήλωση δαπανών. Παρόμοιο ζήτημα σχετικά με τους ελέγχους διαπιστώθηκε από τη μονάδα εσωτερικού ελέγχου της συγκεκριμένης Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών).
- Το άλλο ζήτημα αφορούσε τους ασυνεπείς ελέγχους της Επιτροπής. Εάν ο δικαιούχος, κατά τον χρόνο κατάρτισης της δήλωσης δαπανών του, δεν διαθέτει στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές δαπάνες, μπορεί να δηλώσει ποσά κατ' εκτίμηση. Εάν χρειαστεί, οι δαπάνες μπορούν να αναπροσαρμοστούν στη δήλωση δαπανών της επόμενης περιόδου υποβολής δηλώσεων. Στην περίπτωση δηλώσεων δαπανών που υποβάλλονται για την τελική περίοδο υποβολής δηλώσεων για ένα έργο, η Επιτροπή, προτού προβεί στην τελική πληρωμή, δεν ελέγχει πάντοτε εάν απαιτούνται περαιτέρω αναπροσαρμογές.

8.24. Στην ειδική έκθεση αριθ. 2/2013⁽³⁾ σχετικά με το 7ο ΠΠ, το Συνέδριο υπογράμμισε ότι η Επιτροπή δεν εφαρμόζει πάντοτε ενιαίες διαδικασίες, γεγονός το οποίο μπορεί να περιορίσει την αποδοτική εφαρμογή του προγράμματος και να αυξήσει τη διοικητική επιβάρυνση των δικαιούχων. Οι εκθέσεις που εξέδωσαν, το 2013, οι μονάδες εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας και της ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών αναφέρονται και αυτές στους εν λόγω κινδύνους.

8.23.

Οι κανόνες για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» έχουν προσαρμοστεί ώστε η χρήση προϋπολογισθεισών τιμών για τις δαπάνες προσωπικού να είναι επιλέξιμες, εάν βασίζονται στις συνήθεις πρακτικές των δικαιούχων. Οι έμμεσες δαπάνες θα βασίζονται σε κατ' αποκοπή απόδοση προκειμένου να αποφεύγεται αυτό το είδος σφάλματος.

Η εξασφάλιση της κατάλληλης παρακολούθησης της γενικής υποχρέωσης για προσαρμογή των κατ' εκτίμηση δαπανών αποδείχθηκε δύσκολη στο πλαίσιο του ΠΠ7. Για τον λόγο αυτό, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» αποδέχεται τη χρήση κατ' εκτίμηση αριθμητικών στοιχείων για τις μέσες δαπάνες προσωπικού εάν αυτό αποτελεί τη συνήθη πρακτική του δικαιούχου προκειμένου να εξαλειφθεί αυτός ο κίνδυνος σφάλματος.

8.24. Η Επιτροπή αναγνωρίζει το υπαρκτό αυτό ζήτημα και καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για να εξασφαλίσει ενιαία αντιμετώπιση όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ιδίως μέσω της δημιουργίας κοινού κέντρου υποστήριξης, στο πλαίσιο του οποίου οι νομικές συμβουλές, οι επιχειρησιακές διαδικασίες, οι ΤΠ και ο λογιστικός έλεγχος συγκεντρώνονται σε μία ενιαία διεύθυνση η οποία παρέχει υποστήριξη σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής που διαχειρίζονται ζητήματα έρευνας.

⁽³⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR13_02/SR13_02_EN.PDF

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σε ορισμένες γενικές διευθύνσεις οι έλεγχοι των δικαιούχων πραγματοποιούνταν με καθυστέρηση

8.25. Οι έλεγχοι των δικαιούχων τους οποίους διενεργεί η Επιτροπή συμβάλλουν κατά τρόπο ουσιαστικό στις ετήσιες δηλώσεις αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων και αποτελούν τη βάση για την ανάκτηση, από τους δικαιούχους, τυχόν αποδοθεισών δαπανών που δεν ήταν επιλέξιμες.

8.26. Οι ΓΔ και οι εκτελεστικοί οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για την έρευνα ανέπτυξαν κοινή στρατηγική για τον έλεγχο των δαπανών του 7ου ΠΠ, συμπεριλαμβανομένου κοινού αντιπροσωπευτικού ελεγκτικού δείγματος, προοριζόμενου για την εκτίμηση του συνολικού επιπέδου σφάλματος στον τομέα της χρηματοδότησης της ευρωπαϊκής έρευνας (7ο ΠΠ), και καθιέρωσαν ελέγχους βάσει κινδύνου.

8.27. Στο τέλος του 2013, το ποσό των δαπανών που είχαν ελέγξει οι γενικές διευθύνσεις και οι εκτελεστικοί οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για την έρευνα ανερχόταν σε 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ ή στο 7 % του συνολικού προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ. Οι έλεγχοι που είχαν ολοκληρωθεί ανερχόταν σε 2 195, αριθμός οριακά χαμηλότερος από τους 2 236 ελέγχους που προέβλεπε η στρατηγική έλεγχου. Αυτό το έλλειμμα του 1,8 % στον αριθμό των ολοκληρωθέντων ελέγχων καλύπτει τις διακυμάνσεις στις επιδόσεις των γενικών διευθύνσεων και των οργανισμών. Παραδείγματος χάριν, η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας ολοκλήρωσε 977 ελέγχους (3,2 % περισσότερο από τους 947 προβλεπόμενους), ενώ η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών ολοκλήρωσε 435 (8,4 % λιγότερο από τους 475 προβλεπόμενους) και ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας ολοκλήρωσε 192 ελέγχους (18,3 % λιγότερο από τους 235 προβλεπόμενους).

8.28. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, με τον έλεγχο της Επιτροπής, εντοπίζονται σφάλματα, τα ποσά που έχουν καταβληθεί για την απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών πρέπει να ανακτηθούν από τον δικαιούχο, είτε μέσω εντάλματος είσπραξης είτε με αντιστάθμιση με μελλοντική πληρωμή.

8.29. Στο τέλος του 2013, τα ανακτηθέντα ποσά ανερχόταν σε 29,6 εκατομμύρια ευρώ, μολονότι τα εκκρεμή ανακτήσιμα ποσά είχαν επίσης αυξηθεί, από 12 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2012 σε σχεδόν 17 εκατομμύρια ευρώ. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο χρόνος που απαιτείται για τις ανακτήσεις ποικίλλει σημαντικά τόσο μεταξύ γενικών διευθύνσεων όσο και μεταξύ διαφορετικών διευθύνσεων της αυτής γενικής διεύθυνσης.

8.27. Η στρατηγική έλεγχου είναι μια πολυετής στρατηγική που καλύπτει το σύνολο της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, στο πλαίσιο αυτής είναι αναμενόμενο να υπάρχουν ετήσιες διακυμάνσεις τόσο όσον αφορά τον συνολικό αριθμό των ελέγχων όσο και ανά υπηρεσία, χωρίς να επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό η συνολική αποτελεσματικότητα της εκ των υστέρων ελεγκτικής λειτουργίας. Τυχόν εκκρεμείς έλεγχοι σε ένα δεδομένο έτος αντισταθμίζονται σε μεταγενέστερα έτη, σύμφωνα με τον πολυετή χαρακτήρα της στρατηγικής έλεγχου.

Ιδίως όσον αφορά τον Εκτελεστικό Οργανισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, οι εκστρατείες έλεγχου ξεκίνησαν με μικρή καθυστέρηση σε σχέση με τα προβλεπόμενα στη στρατηγική έλεγχου. Ωστόσο, η τάση που καταγράφεται υποδηλώνει μείωση του χάσματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.30. Επίσης, το Συνέδριο εξέτασε την πρόοδο της Επιτροπής ως προς την ανάκτηση ποσών για τα σφάλματα που είχαν εντοπιστεί και προσδιοριστεί ποσοτικώς από το Συνέδριο το 2012. Όσον αφορά τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές, τα ποσά είχαν ανακτηθεί για την πλειονότητα των σφαλμάτων αυτών. Στον τομέα της έρευνας, σε 11 από τις 35 περιπτώσεις που εξετάστηκαν, οι σχετικές διαδικασίες δεν είχαν ολοκληρωθεί πλήρως. Στο τέλος του 2013, η Επιτροπή είχε ανακτήσει 0,4 εκατομμύρια ευρώ λόγω σφαλμάτων 3,6 εκατομμυρίων ευρώ που είχε εντοπίσει το Συνέδριο.

Επισκόπηση επιλεγμένων ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής

8.31. Το Συνέδριο προέβη σε επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας, της ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού και του Εκτελεστικού Οργανισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι εκθέσεις παρέχουν ακριβοδίκαιη αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης σε σχέση με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, ενώ οι παρεχόμενες πληροφορίες επιβεβαιώνουν ως επί το πλείστον τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του Συνεδρίου.

8.32. Κατά κανόνα, εάν στο τέλος του έτους αναφοράς, για κάποιον τομέα δαπανών, το εναπομένον ποσοστό σφάλματος υπερβαίνει το 2 %, πρέπει να διατυπωθεί επιφύλαξη. Εντούτοις, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών δεν διατύπωσε επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες του προγράμματος υποστήριξης της πολιτικής για τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών ⁽⁴⁾, μολονότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος στο τέλος του 2013 ήταν 2,77 %. Εάν αυτό το εναπομένον ποσοστό σφάλματος εφαρμοστεί στις πληρωμές των 122,9 εκατομμυρίων ευρώ που πραγματοποιήθηκαν το 2013 για το εν λόγω πρόγραμμα, το ποσό σε κίνδυνο ανέρχεται σε 3,4 εκατομμύρια ευρώ.

8.32. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων εξασφαλιζόταν πλήρης διαφάνεια, καθώς περιλαμβανόταν αναφορά του εναπομένου ποσοστού σφάλματος, του διακυβευόμενου ποσού και της σημαντικότητας. Η απόφαση για μη διατύπωση επιφύλαξης —η οποία ελήφθη κατόπιν προσεκτικής εξέτασης— σχετικά με τις πληρωμές για την υποστήριξη της πολιτικής για τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία βασίστηκε στο γεγονός ότι το ποσοστό σφάλματος δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς παρέκτασης ούτε για τη συναγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, δεδομένου του περιορισμένου δείγματος (14 ολοκληρωμένοι έλεγχοι). Η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών θα συνεχίσει να καταβάλει προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή της στρατηγικής ελέγχου για τα ζητήματα που δεν άπτονται της έρευνας και θα παρακολουθεί στενά τα αριθμητικά στοιχεία που θα προκύπτουν. Στη νέα περίοδο προγραμματισμού, αυτό το σκέλος του προγράμματος έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

⁽⁴⁾ Υποπρόγραμμα στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013

8.33. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 4,6 %, και

- το εξετασθέν σύστημα για το 7ο ΠΠ αξιολογείται ως μερικώς αποτελεσματικό: το Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες στα πιστοποιητικά ελέγχου (σημείο 8.17) και στους ελέγχους που προηγούνται της έγκρισης των πληρωμών (σημεία 8.21 και 8.22), καθώς και καθυστερήσεις στην ανάκτηση αποδοχών μη επιλέξιμων δαπανών (σημεία 8.27 και 8.30).

8.34. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Συστάσεις

8.35. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 8.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε επτά συστάσεις. Η Επιτροπή υλοποίησε τρεις εξ αυτών πλήρως, ενώ τέσσερις υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον.

8.33.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσοστό σφάλματος που εντοπίστηκε από το Συνέδριο αποτελεί έναν μόνο δείκτη της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ. Είναι επίσης σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της πολυετούς στρατηγικής ελέγχου που εφαρμόζει η Επιτροπή. Βάσει αυτής, οι υπηρεσίες της προβαίνουν σε υπολογισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος λαμβάνοντας υπόψη τις ανακτήσεις, τις διορθώσεις και τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών και λοιπών ελέγχων. Το υπολογιζόμενο εναπομένον ποσοστό σφάλματος στο τέλος του 2013 ανερχόταν σε ποσοστό περίπου 3 % για την ομάδα της έρευνας, σε 0,95 % για τα προγράμματα LLP και ΥιΑ τα οποία τελούν υπό τη διαχείριση εθνικών οργανισμών, και σε ποσοστό μικρότερο του 2 % για τον τομέα εσωτερικών υποθέσεων και δικαιοσύνης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.36. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Να διευρύνει και να εντατικοποιήσει την ενημερωτική εκστρατεία της με στόχο την ενημέρωση των δικαιούχων και των ανεξάρτητων ελεγκτών σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας που διέπουν τις δαπάνες για την έρευνα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.
- **Σύσταση 2:** Να εξασφαλίσει, για ολόκληρη την ομάδα πολιτικής, ότι οι ελεγκτικές της δραστηριότητες λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τους παράγοντες κινδύνου, εστιάζουν στους δικαιούχους υψηλής επικινδυνότητας (παραδείγματος χάριν, μονάδες με λιγότερη εμπειρία στη χρηματοδότηση από την ΕΕ) και περιορίζουν τον φόρτο των ελέγχων επί δικαιούχων χαμηλότερης επικινδυνότητας.
- **Σύσταση 3:** Όσον αφορά τα νέα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 για την έρευνα και τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές, να παράσχει έγκαιρη, συνεπή και σαφή καθοδήγηση στους δικαιούχους και τις διαχειριστικές αρχές σχετικά με τις αναθεωρημένες απαιτήσεις επιλεξιμότητας και ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.36.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Στο πλαίσιο της εκστρατείας της Επιτροπής, έχουν έως σήμερα προσεγγιστεί 3 100 άτομα, τα οποία συμμετείχαν σε 24 εκδηλώσεις. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες αυτές στο πλαίσιο της παροχής καθοδήγησης για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» (βλέπε σύσταση 3).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Στον τομέα της έρευνας, οι δραστηριότητες ευαισθητοποίησης επισημαίνουν στο προσωπικό της Επιτροπής τους ιδιαίτερους κινδύνους που ενέχουν οι διάφοροι τύποι δικαιούχων. Αυτό αφορά τόσο το στάδιο της πληρωμής, όπου μπορεί ακόμη να υπάρξουν επιπτώσεις στο ΠΠ7, όσο και το στάδιο της σύναψης συμβάσεων, όπου κάθε αντίκτυπος θα αφορά το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Για το εν λόγω πρόγραμμα, το είδος αυτό των πληροφοριών θα ενσωματωθεί πιο συστηματικά στα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή. Αναμένεται ότι ποσοστό 83 % των εκ των υστέρων ελέγχων για την περίοδο 2012-2016 θα επιλεγεί με τη χρήση διαφορετικών παραγόντων κινδύνου, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη της εφαρμογής της σύστασης του Συνεδρίου.

Για τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές, η σύσταση θα αναλυθεί περαιτέρω υπό το πρίσμα του νέου περιβάλλοντος του προγράμματος με σκοπό την επίτευξη οικονομικά αποδοτικής λύσης.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή και αναγνωρίζει την υποχρέωσή της να παράσχει έγκαιρη και αποτελεσματική καθοδήγηση στους δικαιούχους. Για τα προγράμματα 2014-2020 έχει ήδη παρασχεθεί καθοδήγηση σε πολύ νωρίτερο στάδιο σε σχέση με οποιοδήποτε παλαιότερο πρόγραμμα.

Για την έρευνα, διατίθεται ήδη σειρά εγγράφων καθοδήγησης στη διαδικτυακή πύλη για τους συμμετέχοντες (http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html).

Στα έγγραφα αυτά συμπεριλαμβάνεται και η συνοδευόμενη από σχόλια συμφωνία επιχορήγησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», όπου εξηγούνται αναλυτικά και με μεγάλο αριθμό πρακτικών παραδειγμάτων όλες οι διατάξεις των συμφωνιών επιχορήγησης. Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στα τμήματα της συμφωνίας επιχορήγησης που διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με το ΠΠ7, όπως οι νέες διατάξεις για τις δαπάνες προσωπικού.

Όσον αφορά την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, η Επιτροπή έχει καταρτίσει ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για τους εθνικούς οργανισμούς σχετικά με τη διαχείριση του κύκλου ζωής των έργων και την εφαρμογή των προτύπων εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της επιλογής, εκτέλεσης και καταγραφής των ελέγχων επί των δικαιούχων στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+.

Περαιτέρω εξειδικευμένη καθοδήγηση θα καταρτιστεί εφόσον παρουσιαστεί ανάγκη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013**

8.37. Σκοπός του ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, το οποίο παρέχει εγγυήσεις για δάνεια της ΕΕ προς τρίτες χώρες, είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών της ΕΕ σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους δικαιούχου και η αποφυγή άμεσης προσφυγής στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Βάσει συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η διοικητική διαχείριση του Ταμείου ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων, ενώ η ΕΤΕπ είναι αρμόδια για την οικονομική διαχείρισή του.

8.38. Ο έλεγχος του Συνεδρίου επικεντρώθηκε στη συμμόρφωση με τη συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σχετικά με την οικονομική διαχείριση του ταμείου, καθώς και στις διαδικασίες παρακολούθησης που εφαρμόζει η Επιτροπή.

8.39. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, το 2013, η οικονομική διαχείριση του Ταμείου ασκήθηκε βάσει της συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και ότι η Επιτροπή είχε εφαρμόσει τις κατάλληλες διαδικασίες παρακολούθησης.

8.40. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Επιτροπή χρησιμοποιούν έναν δείκτη αναφοράς προκειμένου να εξετάζουν τις ετήσιες επιδόσεις του ταμείου. Η απόδοση του χαρτοφυλακίου του ταμείου για το 2013 ανήλθε σε 0,7914 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 34 μονάδες βάσης κάτω του δείκτη αναφοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»

	2013				2012	2011	2010
	ΠΠ	ΕΛΡ και ΥΓΑ	Λοιπά	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ							
Σύνολο πράξεων	89	25	36	150	150	86	73
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾							
Ποσοστό (αριθμός) πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:							
δεν περιέχουν σφάλματα	42 % (37)	56 % (14)	64 % (23)	49 % (74)	51 %	51 %	61 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	58 % (52)	44 % (11)	36 % (13)	51 % (76)	49 %	49 %	39 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα							
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος							
Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορίσιμα ποσοτικές σφάλματα	29 % (15)	27 % (3)	31 % (4)	29 % (22)	32 %	38 %	33 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικές σφάλματα	71 % (37)	73 % (8)	69 % (9)	71 % (54)	68 %	62 %	67 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ							
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος				4,6 %	3,9 %	μ.δ.	μ.δ.
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)				6,6 %			
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)				2,6 %			
⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαφερίθηκε σε επιμέρους τμήματα. ⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.							

⁽¹⁾ Προς διευκόλυνση της κατανόησης των μερών με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαφέρθηκε σε επιμέρους τμήματα.

⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό των πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»

Αξιολόγηση του εξετασθέντος συστήματος

Σύστημα	Πιστοποίηση των δαπάνων	Έλεγχος των δαπάνων πριν από την έγκριση της πληρωμής	Έλεγχοι και ανακτήσεις	Συνολική αξιολόγηση
Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας (7ο ΠΠ)	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	ά.α. ⁽¹⁾	Μερικώς αποτελεσματικά

⁽¹⁾ Οι έλεγχοι και οι ανακτήσεις παρέχουν διασφάλιση σε πολυετή βάση και όχι για κάθε οικονομικό έτος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΤΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιή- θηκε	Άνευ αντικει- μένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή: — στον τομέα των ΠΠ έρευνας: Σύσταση 1: να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές. Σύσταση 2: να ενισχύσει τις πρωτοβουλίες της για την ενημέρωση των δικαιούχων και των ανεξάρτητων ελεγκτών για τα σφάλματα που εντοπίζονται στο πλαίσιο των κατασταλτικών ελέγχων του Συνεδρίου και της Επιτροπής. Σύσταση 3: να διασφαλίσει ότι οι εξωτερικές εταιρείες ελέγχου που διενεργούν ελέγχους για λογαριασμό της εναρμονίζουν τις διαδικασίες τους με τις κατευθυντήριες οδηγίες και την πάγια πρακτική της Επιτροπής και, ιδίως, ότι βελτιώνουν την ποιότητα της τεκμηρίωσης των ελέγχων τους. Σύσταση 4: Η Επιτροπή οφείλει: — στον τομέα των λοιπών εσωτερικών πολιτικών: να θεσπίσει το συντομότερο δυνατό στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου για το πρόγραμμα ΠΥΠ-ΤΠΕ, βασισμένη στα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου της ΓΔ INFSO όσον αφορά τα σχέδια των προγραμμάτων-πλαisiών, η οποία βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου.	X	X					
2011			X					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιή- θηκε	Άνευ αντικει- μένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή: — στον τομέα των ΓΠΠ έρευνας: Σύσταση 1: i) να ανιχνύσει διδάγματα από την ορθή πρακτική της ΓΔ INFSO όσον αφορά τη μέθοδο κατασταλτικού ελέγχου βάσει ανάλυσης κινδύνου που εφαρμόζει, για την περαιτέρω ενίσχυση των προληπτικών ελέγχων της Επιτροπής με στόχο τον εντοπισμό των πληρωμών με σχετικά υψηλό επίπεδο κινδύνου, και Σύσταση 2: ii) με στόχο την περαιτέρω αύξηση της αξιοπιστίας των πιστοποιητικών ελέγχου, να εντείνει τις προσπάθειές της για την ευαισθητοποίηση των ανεξάρτητων ελεγκτών ως προς τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, ιδίως ενημερώνοντάς τους σχετικά με τις περιπτώσεις μη εντοπισμού των μη επιλέξιμων δαπανών. (σημείο 6.51)		X					
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή πρέπει: — στον τομέα του LLP, να εξακολουθήσει να δίνει έμφαση στη διενέργεια πρωτοβάθμιων ελέγχων. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο να διασφαλίζεται ότι οι εθνικές μονάδες συντονισμού ελέγχουν τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό φακέλων που απαιτεί η Επιτροπή και ότι το σύνολο των ελέγχων τεκμηριώνεται κατάλληλα. (σημείο 6.51)	X						

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Διοικητικές και συναφείς δαπάνες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	9.1-9.6
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	9.3-9.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	9.5-9.6
Κανονικότητα των πράξεων	9.7
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	9.8
Παρατηρήσεις για συγκεκριμένα θεσμικά και λοιπά όργανα	9.9-9.17
Επιτροπή	9.10-9.12
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)	9.13-9.15
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο, Δικαστήριο και άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα	9.16
Ελεγκτικό Συνέδριο	9.17
Συμπέρασμα και συστάσεις	9.18-9.20
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	9.18
Συστάσεις	9.19-9.20
Παράρτημα 9.1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις όσον αφορά τις διοικητικές και συναφείς δαπάνες	
Παράρτημα 9.2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων όσον αφορά τις διοικητικές και συναφείς δαπάνες	
Παράρτημα 9.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τις διοικητικές και συναφείς δαπάνες	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τις διοικητικές και συναφείς δαπάνες των θεσμικών και λοιπών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾. Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα καλυπτόμενα θεσμικά και λοιπά όργανα, καθώς και σχετικά με τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 9.1**.

Πίνακας 9.1 — Διοικητικές και συναφείς δαπάνες — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές
Διοικητικές και συναφείς δαπάνες	Επιτροπή	6 544
	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1 770
	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	735
	Συμβούλιο	496
	Δικαστήριο	342
	Ελεγκτικό Συνέδριο	132
	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	125
	Επιτροπή των Περιφερειών	87
	Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	10
	Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	7
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος		10 248
- προπληρωμές ⁽¹⁾		19
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽¹⁾		371
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού		10 600
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος		10 505

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομέρειες, βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημείο 7).

Πηγή: ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

⁽¹⁾ Το παρόν κεφάλαιο πραγματεύεται τις δαπάνες οι οποίες κατατάσσονται μεν ως επιχειρησιακές στον γενικό προϋπολογισμό, προορίζονται ωστόσο, κατά κύριο λόγο, για τη λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών της Επιτροπής, και όχι για την εφαρμογή πολιτικής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.2. Το Συνέδριο καταρτίζει χωριστές εκδόσεις σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), καθώς και σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία ⁽²⁾. Η εντολή του Συνεδρίου δεν περιλαμβάνει τον δημοσιονομικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

9.3. Οι διοικητικές και συναφείς δαπάνες περιλαμβάνουν, αφενός, τις δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους (μισθούς, επιδόματα και συντάξεις) και αντιστοιχούν στο 60 % του συνόλου και, αφετέρου, τις δαπάνες που συνδέονται με τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών.

9.4. Οι βασικοί κίνδυνοι στο πεδίο των διοικητικών και συναφών δαπανών αφορούν τη μη συμμόρφωση με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, την εκτέλεση των συμβάσεων, τις προσλήψεις προσωπικού και τον υπολογισμό μισθών και επιδομάτων.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

9.5. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο των διοικητικών και συναφών δαπανών, επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 153 πράξεων πληρωμών, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επιλέγεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο της ομάδας πολιτικής. Το 2013 το δείγμα περιλάμβανε 95 πληρωμές μισθών, συντάξεων και σχετικών επιδομάτων, 17 πληρωμές στο πλαίσιο συμβάσεων που αφορούσαν κτίρια και 41 πληρωμές στο πλαίσιο των λοιπών δαπανών.
- β) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου, εξετάστηκαν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζει κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο προκειμένου να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽³⁾.

⁽²⁾ Οι ειδικές ετήσιες εκδόσεις του Συνεδρίου σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα. Η ειδική ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία υποβάλλεται στο Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων και κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

⁽³⁾ Προληπτικοί και κατασταλτικοί έλεγχοι, λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, αναφορά των εξαιρέσεων και πρότυπα εσωτερικού ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- γ) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου, εξετάστηκαν επίσης οι διαδικασίες για την πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων, καθώς και οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στην Επιτροπή και το Δικαστήριο ⁽⁴⁾.
- δ) Εξετάστηκαν οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τεσσάρων γενικών διευθύνσεων και γραφείων της Επιτροπής ⁽⁵⁾ που φέρουν την κύρια ευθύνη για τις διοικητικές δαπάνες, καθώς και οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όλων των άλλων θεσμικών και λοιπών οργάνων.
- ε) Ο έλεγχος περιλάμβανε εξέταση των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ ⁽⁶⁾. Τα αποτελέσματα αυτής της εξέτασης παρατίθενται στο σημείο 1.10.

9.6. Το Ελεγκτικό Συνέδριο υποβάλλεται σε έλεγχο από εξωτερική ελεγκτική εταιρεία ⁽⁷⁾ η οποία κατάρτισε έκθεση ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις για το οικονομικό έτος από την 1η Ιανουαρίου 2013 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013, καθώς και έκθεση αξιοπιστίας σχετικά με την κανονικότητα της χρήσης των πόρων του Συνεδρίου και τις διαδικασίες ελεγκτικών δικλίδων που ισχύουν το 2013 (βλέπε σημείο 9.17).

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.7. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.1**. Από τις 153 πράξεις τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 15 (10 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των εννέα σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 1,0 % ⁽⁸⁾.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

9.8. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.2**.

⁽⁴⁾ Βάσει της προσέγγισης του εκ περιτροπής ελέγχου η οποία εφαρμόζεται από το 2012, ο έλεγχος των συστημάτων καλύπτει ετησίως δύο από τα θεσμικά ή τα λοιπά όργανα, βάσει δείγματος πράξεων λαμβανόμενου από κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο και σύστημα.

⁽⁵⁾ Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας, Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων, Γραφείο Υποδομής και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες και Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής.

⁽⁶⁾ Οι υποχρεώσεις αυτές προκύπτουν από αναλογιστικό υπολογισμό που διενεργεί η Eurostat, η οποία για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες εξωτερικού συμβούλου.

⁽⁷⁾ PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

⁽⁸⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 0,0 % και 2,3 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ

9.9. Οι ειδικές παρατηρήσεις που ακολουθούν παρουσιάζονται κατά θεσμικό ή άλλο όργανο της ΕΕ και δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις συνολικές εκτιμήσεις που παρουσιάζονται στα σημεία 9.7 και 9.8. Μολονότι δεν επηρεάζουν ουσιαστικά τις διοικητικές και συναφείς δαπάνες ως σύνολο, είναι σημαντικές στο πλαίσιο κάθε επιμέρους θεσμικού ή άλλου οργάνου.

Επιτροπή

9.10. Από τις τέσσερις εξετασθείσες πληρωμές, τις οποίες είχε πραγματοποιήσει το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) για παρασχεθείσες υπηρεσίες, δύο περιπτώσεις περιείχαν σφάλμα, καθώς από τα δικαιολογητικά δεν προέκυπτε με βεβαιότητα ότι όλες οι υπηρεσίες είχαν παρασχεθεί σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης.

9.11. Το Συνέδριο εξέτασε 66 πληρωμές του Γραφείου Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) και διαπίστωσε ότι τρεις πράξεις που αφορούσαν την καταβολή μισθών και συντάξεων, καθώς και δύο επιστροφές δαπανών ταξιδιού, περιείχαν σφάλμα. Επιπλέον, σε 11 περιπτώσεις διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων, λόγω, αφενός, της απουσίας επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων και, αφετέρου, σφαλμάτων στον υπολογισμό των εν λόγω επιδομάτων. Οι προαναφερόμενες αδυναμίες ήταν παρεμφερείς ως προς τη φύση τους με εκείνες που είχε εντοπίσει το Συνέδριο σε προηγούμενα έτη.

9.12. Η αξιολόγηση των συστημάτων ελέγχου βάσει της εξέτασης 15 διαδικασιών πρόσληψης και 19 διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν έφερε στο φως σοβαρές αδυναμίες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.10. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση και τις δύο διαπιστώσεις και θα μεριμνήσει για την εξασφάλιση όλων των δικαιολογητικών ώστε να επιβεβαιωθεί ότι οι υπηρεσίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.11. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 1.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)

9.13. Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν 11 πληρωμές τις οποίες είχε πραγματοποιήσει η ΕΥΕΔ. Τέσσερις εξ αυτών ήταν καταβολές μισθών σε υπαλλήλους, εκ των οποίων η μία περιείχε σφάλμα. Όσον αφορά την πληρωμή αυτή, διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων, την οποία ασκεί το ΡΜΟ για λογαριασμό της ΕΥΕΔ βάσει συμφωνίας επιπέδου υπηρεσιών.

9.14. Η σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας στην αντιπροσωπεία στην Κένυα (στο πλαίσιο της οποίας, το 2013, οι πληρωμές ανήλθαν σε 865 000 ευρώ) παρατάθηκε παράτυπα για διάστημα που υπερέβαινε τα δύο έτη. Η παράταση αυτή οφειλόταν σε προβλήματα που διαπίστωσαν οι κεντρικές υπηρεσίες και τα οποία αφορούσαν τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων που προκλήθηκε η αντιπροσωπεία για την έγκαιρη σύμβαση νέας σύμβασης για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών στο μέλλον.

9.15. Μία πληρωμή που αφορούσε σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών ΤΠ περιείχε σφάλμα, καθώς από τα δικαιολογητικά δεν προέκυπτε με βεβαιότητα ότι όλες οι υπηρεσίες είχαν παρασχεθεί σύμφωνα με τους όρους της ανατεθείσας σύμβασης-πλαisiού. Επίσης, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση για τη σύναψη της προαναφερόμενης σύμβασης δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

9.13. Μεταξύ του 2012 και του 2013 η ΕΥΕΔ υπενθύμισε επανειλημμένως στους υπαλλήλους της την υποχρέωσή τους να δηλώνουν τα επιδόματα από άλλες πηγές. Επιπλέον, κατά το προηγούμενο έτος, το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης Ατομικών Δικαιωμάτων (ΡΜΟ) αύξησε τον αριθμό των χωρών για τις οποίες ισχύει η ρύθμιση για τα επιδόματα που εισπράττονται από άλλες πηγές· το 2014 η εν λόγω διαδικασία προβλέπεται να συμπεριλάβει και την Αυστρία —χώρα καταγωγής του υπαλλήλου, η καταβολή μισθού του οποίου ελέγχθηκε, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από το ΡΜΟ.

Κατά τη δημιουργία της ΕΥΕΔ, μεταβιβάστηκαν στο ΡΜΟ η δραστηριότητα και οι πόροι (6,5 θέσεις) για τον υπολογισμό και την εκκαθάριση του καθεστώτος χρηματικών απολαβών. Η μη ληφθείσα άδεια καταχωρίζεται από την ΕΥΕΔ στην ηλεκτρονική εφαρμογή Sysper2. Μετά την καταχώριση ακολουθεί αυτομάτως η πληρωμή από το ΡΜΟ, χωρίς αλληλεπίδραση με την ΕΥΕΔ και σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΝΑΡ (Nouvelle Application Paie), το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση του ΡΜΟ. Τα δεδομένα του Sysper2 εξάγονται στο ΝΑΡ και το ΝΑΡ υπολογίζει τον φορολογικό συντελεστή. Ως εκ τούτου, είμαστε σε επικοινωνία με το ΡΜΟ για την ανάλογη προσαρμογή του προγράμματος ΝΑΡ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

9.14. Όπως τονίστηκε στην «αρνητική γνώμη» από τα κεντρικά γραφεία της ΕΥΕΔ σχετικά με τις δύο προσφορές, οι επιτροπές που συστάθηκαν σε επίπεδο αντιπροσωπειών πραγματοποίησαν σφάλματα κυρίως στο άνοιγμα και στην αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής. Άμεση συνέπεια του γεγονότος αυτού είναι η αναγκαστική παράταση της τρέχουσας σύμβασης πέραν της αρχικής της διάρκειας. Αυτή η διαδικασία σύναψης συμβάσεων, καθώς και η ανανέωση ορισμένων άλλων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, έχει γίνει πλέον δεκτή από την ειδική ομάδα που δημιουργήθηκε στα κεντρικά γραφεία για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ασφάλειας στις αντιπροσωπείες. Η νέα σύμβαση αναμένεται να συναφθεί έως τα τέλη του 2014.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

9.15. Κατά τη διάρκεια του έργου, ο ανάδοχος διέθεσε νέες τεχνολογίες τηλεπικοινωνιών για τη βελτίωση της ποιότητας των υφιστάμενων υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην ανατεθείσα σύμβαση-πλαisiού. Οι τιμές αυτών των βελτιώσεων στην παροχή υπηρεσιών συμπεριλήφθηκαν στα σχετικά έντυπα παραγγελίας υπηρεσιών, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συγκεκριμένης σύμβασης που συνάφθηκε βάσει της ανατεθείσας σύμβασης-πλαisiού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο, Δικαστήριο και άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα

9.16. Δεν εντοπίστηκαν σοβαρές αδυναμίες στις 15 διαδικασίες πρόσληψης και τις 15 διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εξετάστηκαν στο Δικαστήριο ως μέρος της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου. Στο πλαίσιο του ελέγχου, δεν διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες όσον αφορά τα ζητήματα που ελέγχθηκαν για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Ελεγκτικό Συνέδριο

9.17. Η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή⁽⁹⁾ αναφέρει ότι, κατά τη γνώμη των ελεγκτών, «οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου την 31η Δεκεμβρίου 2013, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων του και των ταμειακών ροών του για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013**

9.18. Για την υπό εξέταση ομάδα πολιτικής:

- βάσει των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός είναι 1,0 %.
- τα εξετασθέντα συστήματα αξιολογούνται ως αποτελεσματικά⁽¹⁰⁾.

Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες που έγιναν δεκτές δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

9.16. Το Κοινοβούλιο έχει σημειώσει τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕΠΔ

9.16. Ο ΕΠΠΔ λαμβάνει δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα συνεχίσει να βελτιώνει το σύστημα έγκαιρης παρακολούθησης και ελέγχου του.

⁽⁹⁾ Βλέπε την έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, η οποία αναφέρεται στο σημείο 9.6.

⁽¹⁰⁾ Το συμπέρασμα επί των συστημάτων βασίζεται στα συστήματα που επελέγησαν για εξέταση, όπως αυτά καθορίζονται στο σημείο 9.5 περί εμβέλειας του ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Συστάσεις

9.19. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 9.3**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε 12 συστάσεις, εκ των οποίων τέσσερις δεν επανεξετάστηκαν φέτος, δεδομένης της προσέγγισης του εκ περιτροπής ελέγχου που εφαρμόζει το Συνέδριο, ενώ πέντε υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και τρεις μερικώς από τα οικεία θεσμικά και λοιπά όργανα.

9.20. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή και ΕΥΕΔ πρέπει να λάβουν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι υπάλληλοι προσκομίζουν σε τακτική βάση έγγραφα τα οποία επιβεβαιώνουν την προσωπική κατάστασή τους, καθώς και προκειμένου να βελτιώσουν τα συστήματα ώστε να πραγματοποιείται εγκαίρως η επεξεργασία των εγγράφων εκείνων που έχουν σημασία για τον υπολογισμό των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημεία 9.11 και 9.13).

9.20.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η παρούσα σύσταση διατυπώθηκε εκ νέου και σχολιάστηκε στις παρατηρήσεις για το 2013.

Έχουν ληφθεί μέτρα για τη διόρθωση των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν.

Η αυτόματη επικαιροποίηση των ποσών των επιδομάτων παρόμοιας φύσεως έχει τεθεί σε εφαρμογή και είναι πλήρως λειτουργική, ενώ ήδη καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο του 90 % του πληθυσμού. Παράλληλα, πραγματοποιούνται εργασίες για την περαιτέρω επέκτασή της. Πρόσθετοι έλεγχοι διεξάγονται στο πλαίσιο υφιστάμενων διαδικασιών (έναρξη καθηκόντων/λήξη καθηκόντων).

Το 2013 προστέθηκε ενότητα που καθιστά δυνατή τη δήλωση επιδομάτων παρόμοιας φύσεως. Μία ακόμη ενότητα που επιτρέπει τη δήλωση αλλαγής της επαγγελματικής δραστηριότητας του (της) συζύγου δημιουργήθηκε στα τέλη Ιουνίου του 2014.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η ΕΥΕΔ υπενθύμισε στους υπαλλήλους της την υποχρέωσή τους να παρέχουν δεόντως επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την προσωπική τους κατάσταση και, ειδικότερα, να δηλώνουν τα επιδόματα από άλλες πηγές.

Το 2012 και το 2013 η ΕΥΕΔ απέστειλε προσωπικά ηλεκτρονικά μηνύματα σε όλους τους υπαλλήλους της που δήλωσαν έσοδα από άλλες πηγές, υπενθυμίζοντάς τους την υποχρέωσή τους να επικαιροποιούν τη δήλωσή τους.

Επιπλέον, υπενθύμιση απευθυνόμενη προς όλους τους υπαλλήλους της ΕΥΕΔ συμπεριλήφθηκε στο διοικητικό «εβδομαδιαίο ενημερωτικό δελτίο» και δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της ΕΥΕΔ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** Η ΕΥΕΔ οφείλει να βελτιώσει τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και τη διεξαγωγή των δημόσιων διαγωνισμών παρέχοντας, μέσω των κεντρικών υπηρεσιών της, αυξημένη ενίσχυση και καθοδήγηση στις αντιπροσωπείες της (βλέπε σημεία 9.14 και 9.15).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, για τις συμβάσεις αξίας άνω των 60 000 ευρώ που συνάπτονται από τα κεντρικά γραφεία της ΕΥΕΔ και τις αντιπροσωπείες απαιτούνται ανοικτές διαδικασίες υποβολής προσφορών, με την επιφύλαξη επαλήθευσης πριν από τη δημοσίευση ανακοίνωσης προκήρυξης σύμβασης ή την υπογραφή σύμβασης. Η επαλήθευση των διαδικασιών και των εγγράφων προσφορών πραγματοποιείται από ειδικό τμήμα στα κεντρικά γραφεία. Το τμήμα αυτό παρέχει επίσης στήριξη στις αναθέτουσες αρχές σε όλα τα στάδια των διαδικασιών υποβολής προσφορών.

Οι επιχειρησιακές υπηρεσίες, ειδικότερα οι αντιπροσωπείες, ανταλλάσσουν υποδείγματα και ορθές πρακτικές, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητά τους και να μειωθούν οι κίνδυνοι για τις αναθέτουσες αρχές.

Χάρη στο νέο αυτό πλαίσιο, από το 2012 έχει παρατηρηθεί ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας των διαγωνισμών που οργάνωσαν τα επιχειρησιακά τμήματα και οι αντιπροσωπείες.

Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, δεδομένου ότι οι συμβάσεις αυτές προκηρύσσονται συχνότερα παγκοσμίως από τις αντιπροσωπείες.

Στα τέλη του 2013 συστάθηκε ειδική ομάδα απαρτιζόμενη από μέλη του τμήματος εκ των προτέρων ελέγχου και του τμήματος επιτόπιας ασφάλειας, προκειμένου να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στον τομέα της ασφάλειας και να διασφαλιστεί η τήρηση των προθεσμιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ
ΔΑΠΑΝΕΣ

Αξιολόγηση των εξετασθέντων συστημάτων

Σύστημα	Επιτροπή	Δικαστήριο	Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα	Συνολική αξιολόγηση
Βασικές δικλίδες ελέγχου καθοριζόμενες στον δημοσιονομικό κανονισμό και τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικά
Προσλήψεις έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Δεν αξιολογήθηκε	Αποτελεσματικά
Σύναψη συμβάσεων	Αποτελεσματικό	Αποτελεσματικό	Δεν αξιολογήθηκε	Αποτελεσματικά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΙΑ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιη- κε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλο- ποιήθηκε	Άνευ αντικειμέ- νου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 1 (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο): Ενημέρωση των στοιχείων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των υπαλλή- λων και των επιδομάτων που αυτοί λαμβάνουν Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι υπάλληλοι υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που βεβαιώ- νουν την προσωπική τους κατάσταση, καθώς και να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση των εγγράφων αυτών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.12).		Με τον έλεγχο δεν εντοπίστηκαν σοβαρές αδυναμίες στη διαχείρι- ση των οικογενειακών επιδομά- των (βλέπε σημείο 9.16).				Το Κοινοβούλιο έχει σημειώσει τις παρα- τηρήσεις του Συνεδρίου.	
	Σύσταση 2 (Επιτροπή): Ενημέρωση των στοιχείων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των υπαλλή- λων και των επιδομάτων που αυτοί λαμβάνουν Η Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα προκει- μένου να διασφαλίζει ότι οι υπάλληλοι υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση, καθώς και να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρα- κολούθηση των εγγράφων αυτών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.19).		Εξακολουθούσαν να υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.11).				Το 2013 προστέθηκε ενότητα που καθι- στά δυνατή τη δήλωση επιδομάτων παρό- μοιας φύσεως. Μία ακόμη ενότητα που επιτρέπει σε όλα τα μέλη του προσωπικού να δηλώνουν αλλαγή της επαγγελματικής δραστηριότητας των συζύγων τους δη- μιουργήθηκε στα τέλη Ιουνίου του 2014. Το δικαίωμα σε επίδομα στέγης χορηγείται πλέον μόνο υπό όρο της υποβολής δήλωσης του εισοδήματος του (της) συζύ- γου. Όσον αφορά το δικαίωμα σε επίδομα συντηρούμενων τέκνων άνω της ηλικίας των 18 ετών, θα πρέπει επίσης να καταστεί δυνατή, κατά τους προσεχείς μήνες, η αυτόματη διακοπή της καταβολής του εν λόγω επιδόματος σε περίπτωση μη υποβολής ετήσιας δήλωσης εκπαίδευσης.	

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 3 (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης): Ενημέρωση των στοιχείων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων και των επιδομάτων που αυτοί λαμβάνουν Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υπάλληλοι υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση, καθώς και να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση των εγγράφων αυτών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.25).			Εξακολουθούσαν να υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.13).			Η ΕΥΕΔ υπενθύμισε στους υπαλλήλους της την υποχρέωσή τους να παρέχουν δόντως επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την προσωπική τους κατάσταση και, ειδικότερα, να δηλώνουν τα επιδόματα από άλλες πηγές. Το 2012 και το 2013 η ΕΥΕΔ απέστειλε προσωπικά ηλεκτρονικά μηνύματα σε όλους τους υπαλλήλους της που δήλωσαν έσοδα από άλλες πηγές, υπενθυμίζοντάς τους την υποχρέωσή τους να επικαιροποιούν τη δήλωσή τους. Επιπλέον, υπενθύμιση απευθυνόμενη προς όλους τους υπαλλήλους της ΕΥΕΔ συμπεριλήφθηκε στο διοικητικό «εβδομαδιαίο ενημερωτικό δελτίο» και δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της ΕΥΕΔ.	
2011	Σύσταση 4 (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο): Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών κανονισμών κατά τη σύνταξη, παράταση ή τροποποίηση συμβάσεων πρόσληψης μη μόνιμων υπαλλήλων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.13). Επίσης, οφείλει να μεριμνά για την κατάρτιση της κατάλληλης τεκμηρίωσης προς υποστήριξη των αποφάσεων πρόσληψης που λαμβάνει (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 7.15).		Στο πλαίσιο του ελέγχου του 2012, δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα ή αδυναμίες από την εξέταση 15 διαδικασιών πρόσληψης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 9.11).				Το Κοινοβούλιο έχει σημειώσει τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου.	

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 5 (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή): <i>Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων</i> Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών κανονισμών κατά τη σύνταξη, παράταση ή τροποποίηση συμβάσεων πρόσληψης μη μόνιμων υπαλλήλων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.23 και 9.24).				X			
	Σύσταση 6 (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης): <i>Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων</i> Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών κανονισμών κατά τη σύνταξη, παράταση ή τροποποίηση συμβάσεων πρόσληψης μη μόνιμων υπαλλήλων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.26).				X		Κατά τη μεταβατική περίοδο κατά την οποία πολυάριθμοι διπλωμάτες από τα κράτη μέλη προσλήφθηκαν ως έκτακτοι υπάλληλοι, ενδέχεται ορισμένες συμβάσεις να είχαν υπογραφεί λίγο μετά την ανάληψη των καθηκόντων των υπαλλήλων. Τέτοιες περιπτώσεις αποτελούσαν εξαίρεση. Όλες οι προσλήψεις πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις κανονικές και προβλεπόμενες διαδικασίες. Η ΕΥΕΔ έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι δεν θα επαναληφθούν τέτοιες περιπτώσεις.	
	Σύσταση 7 (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο): <i>Διμήσιες συμβάσεις</i> Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης διμήσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.15 έως 9.17).	Στο πλαίσιο του ελέγχου του 2012, δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα ή αδυναμίες από την εξέταση 18 διαδικασιών σύναψης συμβάσεων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 9.12).					Το Κοινοβούλιο έχει σημειώσει τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου.	

2011

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 8 (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο): Δηλώσεις συμβάσεις Το Συμβούλιο πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών συναυτής δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.18).		Στο πλαίσιο του ελέγχου του 2012, δεν διαπιστώθηκαν σοβαρά σφάλματα ή αδυναμίες από την εξέταση 15 διαδικασιών συναυτής συμβάσεων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 9.14).				O/S	Από τα μέσα του 2011 οι σχετικές υπηρεσίες εφαρμόζουν διάφορα μέτρα απλούστευσης στον τομέα των συμβάσεων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των φακέλων πρόσκλησης υποβολής προσφορών. Η συμμόρφωση με τον δημοσιονομικό κανονισμό εξασφαλίζεται με βάση την κοινή λογική, ενθαρρύνοντας κατά τον τρόπο αυτό τη συμμετοχή περισσότερων προσφερόντων.
	Σύσταση 9 (Επιτροπή): Δηλώσεις συμβάσεις Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών συναυτής δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.20 και 9.21).		Με τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες στις διαδικασίες συναυτής συμβάσεων (βλέπε σημείο 9.12).					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιήσιμα πρόοδο					Απάντηση του οργάνου	
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου (*)		Ανεπαρκή αποδοτικότητα στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 10 (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης): Δημόσιες συμβάσεις Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε επίσης έκθεση για το 2011, σημείο 9.28).		Με τον έλεγχο διαπιστώθηκαν αδυναμίες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (βλέπε σημεία 9.14 και 9.15).				Σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, για τις συμβάσεις αξίας άνω των 60 000 ευρώ που συνάπτονται από τα κεντρικά γραφεία της ΕΥΕΔ και τις αντιστοιχίες απαιτούνται ανοικτές διαδικασίες υποβολής προσφορών, με την επιφύλαξη επαλήθευσης πριν από τη δημοσίευση ανακίνωσης προκήρυξης σύμβασης ή την υπογραφή σύμβασης. Η επαλήθευση των διαδικασιών και των εγγράφων προσφορών πραγματοποιείται από ειδικό τμήμα στα κεντρικά γραφεία. Το τμήμα αυτό παρέχει επίσης στήριξη στις αναθέτουσες αρχές σε όλα τα στάδια των διαδικασιών υποβολής προσφορών. Οι επιχειρησιακές υπηρεσίες, ειδικότερα οι αντιπροσωπείες, ανταλλάσσουν υποδείγματα και ορθές πρακτικές, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητά τους και να μειωθούν οι κίνδυνοι για τις αναθέτουσες αρχές. Χάρη στο νέο αυτό πλαίσιο, από το 2012 έχει παρατηρηθεί ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας των διαγωνισμών που οργάνωσαν τα επιχειρησιακά τμήματα και οι αντιπροσωπείες. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, δεδομένου ότι οι συμβάσεις αυτές προκηρύσσονται συχνότερα παγκοσμίως από τις αντιπροσωπείες. Στα τέλη του 2013 συστάθηκε ειδική ομάδα απαρτιζόμενη από μέλη του τμήματος εκ των προτέρων ελέγχου και του τμήματος επιτόπιας ασφαλείας, προκειμένου να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στον τομέα της ασφαλείας και να διασφαλιστεί η τήρηση των προθεσμιών.	

2011

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιήσιμα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιηθή- κε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλο- ποιήθηκε	Άνευ αντικειμέ- νου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Σύσταση 11 (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή): Δηλώσεις συμβάσεις Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις έχουν στη διάθεση τους κατάλληλους ελέγχους και καλύτερη καθοδήγηση με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της εφαρμογής των διαδικασιών σύνταξης συμβάσεων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 7.27).				X			
	Σύσταση 12 (Επιτροπή των Περιφερειών): Δηλώσεις συμβάσεις Η Επιτροπή των Περιφερειών πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις έχουν στη διάθεση τους κατάλληλους ελέγχους και καλύτερη καθοδήγηση με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της εφαρμογής των διαδικασιών σύνταξης συμβάσεων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2010, σημεία 7.29 και 7.30).				X			

Βάσει της προσέγγισης της εκ περιτροπής λεπτομερούς εξέτασης των συστημάτων ελέγχου των θεσμικών και λοιπών οργάνων, η παρακολούθηση αυτών των συστάσεων θα πραγματοποιηθεί τα προσεχή έτη.

(*) Βάσει της προσέγγισης της εκ περιτροπής λεπτομερούς εξέτασης των συστημάτων ελέγχου των θεσμικών και λοιπών οργάνων, η παρακολούθηση αυτών των συστάσεων θα πραγματοποιηθεί τα προσχή έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	10.1-10.2
Μέρος 1 — Εστίαση στις επιδόσεις	10.3-10.16
Περίοδος προγραμματισμού 2007-2013	10.4-10.10
Περίοδος προγραμματισμού 2014-2020	10.11-10.16
Μέρος 2 — Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις	10.17-10.39
Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο	10.18-10.22
Εξέταση της έκθεσης αξιολόγησης που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2014	10.23-10.26
Σχεδιασμός και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης	10.27-10.39
Γενικά	10.28-10.31
Σχεδιασμός και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε τρεις επιλεγείσες ΓΔ	10.32-10.39
Μέρος 3 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου	10.40-10.55
Ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου το 2013	10.41-10.52
Προστιθέμενη αξία της ΕΕ	10.44-10.48
Φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης	10.49-10.52
Παρακολούθηση συστάσεων που είχαν διατυπωθεί σε ειδικές εκθέσεις	10.53-10.55
Συμπέρασμα και συστάσεις	10.56-10.65
Συμπέρασμα	10.56-10.63
Συστάσεις	10.64-10.65
Παράρτημα 10.1 — Ειδικές εκθέσεις που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο το 2013	
Παράρτημα 10.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για την επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

10.1. Το παρόν κεφάλαιο επικεντρώνεται στις επιδόσεις. Οι επιδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) αξιολογούνται βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα)⁽¹⁾ και καλύπτουν τα εξής:

- α) εισροές — τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή ρυθμιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του προγράμματος·
- β) υλοποιήσεις — τα παραδοτέα του προγράμματος·
- γ) αποτελέσματα — οι άμεσες επιδράσεις του προγράμματος στους άμεσους παραλήπτες ή αποδέκτες·
- δ) αντίκτυπος — μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία, οι οποίες μπορούν, εν μέρει τουλάχιστον, να αποδοθούν στη δράση της ΕΕ.

10.2. Το παρόν κεφάλαιο διαιρείται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος εξετάζονται οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ και η εκ προθέσεως εστίασή τους στις επιδόσεις. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με ορισμένες πτυχές της κατάρτισης εκθέσεων από την Επιτροπή που αφορούν τις επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της τέταρτης έκθεσης αξιολόγησης⁽²⁾, καθώς και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που κατάρτισαν οι γενικοί διευθυντές της Επιτροπής. Στο τρίτο μέρος υπογραμμίζονται ορισμένα από τα κύρια θέματα τα οποία προκύπτουν από τις ειδικές εκθέσεις⁽³⁾ του Συνεδρίου το 2013 που αφορούν επιδόσεις, καθώς και η παρακολούθηση από το Συνέδριο του τρόπου υλοποίησης των συστάσεών του.

ΜΕΡΟΣ 1 — ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

10.3. Το παρόν μέρος του κεφαλαίου αναλύει τον βαθμό στον οποίο υπήρξε εστίαση στις επιδόσεις, πέραν της πραγματοποίησης δαπανών σύμφωνα με τους κανόνες, κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013· επίσης, εξετάζονται οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

⁽¹⁾ Άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο καταργήθηκε από το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2013) (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽²⁾ Το άρθρο 318 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βασιζόμενη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί.

⁽³⁾ Οι ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου καλύπτουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Περίοδος προγραμματισμού 2007-2013

10.4. Για μεγάλα τμήματα του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδίως εκείνα τα οποία εκτελούνται υπό επιμερισμένη διαχείριση, το μέγιστο ποσό των προβλεπόμενων δαπανών για τους τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) κατανέμεται ετησίως στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαία τέτοιου είδους κατανομή για τον προγραμματισμό και τον εκ των προτέρων ποσοτικό προσδιορισμό των στόχων. Ωστόσο, το Συνέδριο έχει επισημάνει ότι αποτελεί πρόκληση η επίτευξη αποτελεσμάτων καλής ποιότητας στο πλαίσιο καθεστώτων όπου η απορρόφηση των πόρων από τα κράτη μέλη δεν αποτελεί ρητά εκπεφρασμένο στόχο αλλά, στην πράξη, αποτελεί τον κύριο στόχο ⁽⁴⁾.

10.5. Η εν λόγω πρόκληση επισημάνθηκε επίσης στην ειδική έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με την αποτελεσματικότητα της συνιστώσας «Περιβάλλον» του προγράμματος LIFE ⁽⁵⁾ —«τον ακρογωνιαίο λίθο της ΕΕ για το περιβάλλον». Το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ενδεικτικές εθνικές επιχορηγήσεις παρεμπόδισαν την επιλογή των καλύτερων έργων, δεδομένου ότι η επιλογή των έργων πραγματοποιήθηκε όχι μόνο βάσει της αξίας τους, αλλά και βάσει του κράτους μέλους προέλευσης. Το εν λόγω σύστημα εθνικών επιχορηγήσεων συνεπάγεται ότι ο συναγωνισμός των έργων ώστε να χορηγηθεί χρηματοδότηση στα καλύτερα εξ αυτών πραγματοποιήθηκε σε εθνικό επίπεδο, ήτοι εντός των κρατών μελών, και όχι σε ολόκληρη την ΕΕ. Κατά συνέπεια, ορισμένα από τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν είχαν χαμηλότερη βαθμολογία κατά τη διαδικασία επιλογής από άλλα έργα τα οποία δεν έλαβαν χρηματοδότηση ⁽⁶⁾.

10.4. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έκρινε ότι οι ετήσιες κατανομές στα κράτη μέλη αποτελούν σημαντικό μέσο για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με το ΠΔΠ. Ως εκ τούτου, οι κατανομές εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των νομικών βάσεων.

Ωστόσο, η απορρόφηση των πόρων δεν αποτελεί μη ρητά εκφρασμένο στόχο, αλλά προϋπόθεση για την επίτευξη αποτελεσμάτων.

10.5. Στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή πρότεινε στον νέο κανονισμό σχετικά με το LIFE την κατάργηση των ενδεικτικών εθνικών κατανομών. Οι εν λόγω κατανομές θα καταργηθούν σταδιακά κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

⁽⁴⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημείο 10.4. Βλέπε επίσης γνώμη αριθ. 7/2011 του Συνεδρίου σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ C 47 της 17.2.2012), σημείο 4 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁵⁾ Χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (*L'Instrument Financier pour l'Environnement*). Το πρόγραμμα LIFE δεν υπόκειται σε επιμερισμένη διαχείριση, αλλά σε άμεση διαχείριση από την Επιτροπή.

⁽⁶⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 15/2013 με τίτλο «Υπήρξε αποτελεσματική η συνιστώσα "Περιβάλλον" του προγράμματος LIFE;», σημεία 17 έως 21 (<http://eca.europa.eu>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.6. Η γενικότερη εστίαση στις δαπάνες, εις βάρος της επίτευξης αποτελεσμάτων, καταδείχθηκε σε ορισμένες ειδικές εκδόσεις που δημοσιεύθηκαν το 2013 σχετικά με τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του ελέγχου του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης της Επιτροπής διαπιστώθηκε ότι τα κράτη μέλη και η Επιτροπή επικεντρώνονταν στη δημοσιονομική εκτέλεση, ήτοι στη χρησιμοποίηση των πιστώσεων, και όχι στην επίτευξη αποτελεσμάτων⁽⁷⁾. Στο πλαίσιο αμφοτέρων των ελέγχων, αφενός της στήριξης προς τη βιομηχανία τροφίμων και, αφετέρου, των μέτρων για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας, σημειώθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κράτη μέλη είχαν δαπανήσει πόρους σε έργα τα οποία, σύμφωνα με τα δικά τους συστήματα επιλογής, θα είχαν κατά πάσα πιθανότητα μικρή μόνο συμβολή στην υλοποίηση των στόχων της ΕΕ⁽⁸⁾.

10.7. Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο καταδεικνύεται ότι το νομοθετικό πλαίσιο της περιόδου 2007-2013 έτεινε να επικεντρώνεται πρωταρχικά στην εκτέλεση των δαπανών σύμφωνα με τους κανόνες ήταν η εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων. Στην ετήσια έκθεση για το 2012 αναφέρονται οι ενέργειες στις οποίες μπορεί να προβαίνει η Επιτροπή όταν τα κονδύλια της ΕΕ στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης δεν δαπανώνται σύμφωνα με τους κανόνες. Αναλόγως των συνθηκών, η χρήση δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων μπορεί να επιφέρει απώλεια χρηματοδότησης είτε για το κράτος μέλος είτε για τον τελικό δικαιούχο⁽⁹⁾.

10.8. Στον τομέα της Συνοχής, όταν τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι οι δαπάνες δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες, μπορούν, κατά γενικό κανόνα, να αντικαθίστουν τα μη επιλέξιμα έργα. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν ετησίως στην Επιτροπή το μέγεθος της πραγματοποιηθείσας αντικατάστασης δαπανών. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν αναλύει τις αντικατασταθείσες δαπάνες ούτε έχει αξιολογήσει τις ενδεχόμενες επιδράσεις τους στις συνολικές επιδόσεις πολιτικής.

10.9. Οι εν λόγω πτυχές του νομοθετικού πλαισίου, ήτοι, αφενός, οι δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις και, αφετέρου, η αντικατάσταση έργων, τίθενται σε εφαρμογή εξαιτίας προβλημάτων σχετικά με τη συμμόρφωση. Δεν υπάρχει αντίστοιχη διαδικασία η οποία να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έργα ή προγράμματα δεν πέτυχαν τον αντίκτυπο και τα αποτελέσματα που αναμενόταν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.6. Στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, η Επιτροπή έχει επιμείνει, καθ' όλη την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, στην ανάγκη μεγαλύτερης επιλεκτικότητας και στόχευσης κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες, π.χ. χρηματοπιστωτικά δεδομένα, δεδομένα παρακολούθησης και πορίσματα αξιολογήσεων, λαμβάνονται υπόψη κατά τις ετήσιες συνεδριάσεις με τα κράτη μέλη, με σκοπό να εκτιμηθεί η πρόοδος εφαρμογής των προγραμμάτων και κάθε ανάγκη για προσαρμογή της στρατηγικής τους και των χρηματοδοτικών κονδυλίων.

10.8-10.9. Δυνάμει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου 2007-2013 στον τομέα της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν πληροφορίες μόνο σχετικά με το ποσό των παράτυπων δαπανών που αντικαθίσταται [άρθρο 20 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006]. Δεν παρέχουν πληροφορίες οι οποίες θα καθιστούσαν ενδεχομένως δυνατή τη σύνδεση των ποσών που αντικαθίστανται με συγκεκριμένα έργα που παράγουν υλοποιήσεις και αποτελέσματα, δεδομένου ότι δεν υφίσταται σχετική νομική απαίτηση.

⁽⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 12/2013 με τίτλο «Μπορούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταδείξουν ότι τα κονδύλια της ΕΕ που διατίθενται για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δαπανώνται ορθά;», σημεία 58 έως 75 και 81 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁸⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 1/2013 με τίτλο «Υπήρξε η στήριξη της ΕΕ προς τη βιομηχανία τροφίμων αποτελεσματική και αποδοτική όσον αφορά την αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων;», σημείο 38· ειδική έκθεση αριθ. 6/2013 με τίτλο «Πέτυχαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή τη βέλτιστη σχέση κόστους/οφέλους με τα μέτρα για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας;», σημεία 31 και 87 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁹⁾ Λεπτομέρειες παρέχονται στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012, σημεία 1.20 έως 1.35.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.10. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η επιλογή έργων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του κράτους μέλους, επικεντρώνεται, πρώτον, στην ανάγκη χρησιμοποίησης των διαθέσιμων πιστώσεων της ΕΕ, δεύτερον, στην ανάγκη συμμόρφωσης με τους κανόνες και μάλιστα, τρίτον, και σε περιορισμένο βαθμό, στις αναμενόμενες επιδόσεις τους⁽¹⁰⁾. Δεδομένου ότι τα έργα αντικατάστασης επιλέγονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα έργα που αντικαθιστούν, εφαρμόζεται και πάλι το ίδιο σύνολο προτεραιοτήτων. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, πρέπει να δίδεται το ίδιο βάρος στη συμμόρφωση και στις επιδόσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ενός έργου.

Περίοδος προγραμματισμού 2014-2020

10.11. Στην απάντησή της σχετικά με την ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012, η Επιτροπή δήλωσε ότι κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 θα υπάρχει μεγαλύτερη εστίαση στις επιδόσεις, υπογραμμίζοντας πέντε συγκεκριμένες πτυχές⁽¹¹⁾:

- α) Νέα προσέγγιση όσον αφορά την αξιολόγηση, όπως ορίζεται στον κανονισμό περί καθορισμού κοινών διατάξεων⁽¹²⁾. Θα ήταν πολύ πρώιμη μια αξιολόγηση της λειτουργίας των νέων ρυθμίσεων.
- β) Μακροοικονομικές αιρεσιμότητες, οι οποίες συνδέουν την εκταμίευση κονδυλίων της ΕΕ με τη συμμόρφωση του κράτους μέλους με τις απαιτήσεις οικονομικής διακυβέρνησης, όπως αυτές καθορίζονται κατά το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο⁽¹³⁾. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τις πληρωμές εν αναμονή της αναθεώρησης των συμφώνων εταιρικής σχέσης (βλέπε πλαίσιο 10.1) ή των συναφών προγραμμάτων⁽¹⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.10. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα κριτήρια επιδόσεων ενσωματώνονται στη διαδικασία επιλογής κάθε έργου που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί.

Μέσω της εφαρμογής σταθμισμένων κριτηρίων επιλογής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζουν τα έργα που μπορούν να συμβάλουν με τον βέλτιστο τρόπο στην επίτευξη αποτελεσμάτων.

⁽¹⁰⁾ Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής κατέληξε σε παρόμοια συμπεράσματα κατά τον έλεγχο που διενήργησε στα συστήματα μέτρησης επιδόσεων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής (REGIO) και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (EMPL)· αμφότερες οι σχετικές εκθέσεις δημοσιεύθηκαν τον Δεκέμβριο του 2013.

⁽¹¹⁾ Απάντηση της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 10.3. Οι αναθεωρημένες απαιτήσεις ισχύουν για τα «Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)», ήτοι το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ. Οι εν λόγω απαιτήσεις καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320), ο οποίος ορισμένες φορές καλείται κανονισμός περί καθορισμού κοινών διατάξεων.

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρα 54-57 και 114.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 23.

⁽¹⁴⁾ Κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, το νομοθετικό πλαίσιο επέτρεπε την αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων από το Ταμείο Συνοχής μόνο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Υπήρξε μια τέτοια περίπτωση αναστολής στην Ουγγαρία. Εντούτοις, η αναστολή δεν εφαρμόστηκε ποτέ, δεδομένου ότι, πριν από την εφαρμογή της, η Ουγγαρία υπέβαλε αναθεωρημένο πρόγραμμα σύγκλισης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 10.1 — Σύμφωνα εταιρικής σχέσης

Στο επίκεντρο του αναθεωρημένου πλαισίου που διέπει τις εκταμιεύσεις από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) βρίσκονται τα σύμφωνα εταιρικής σχέσης μεταξύ εκάστου κράτους μέλους και της Επιτροπής. Στα εν λόγω σύμφωνα καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο το κράτος μέλος σκοπεύει να χρησιμοποιήσει τη διαθέσιμη χρηματοδότηση της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων του, με περισσότερες λεπτομέρειες, επί παραδείγματι σχετικά με στόχους και ορόσημα, στα επιχειρησιακά προγράμματα κατώτερου επιπέδου ⁽¹⁵⁾.

- γ) Ενισχυμένη λογική παρέμβασης, η οποία συνδέει τους στόχους της ΕΕ με εκείνους του κράτους μέλους. Κατά τον σχεδιασμό των επιχειρησιακών προγραμμάτων, τα κράτη μέλη οφείλουν να εστιάζουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα προτού εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα το επιτύχουν.
- δ) Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, σκοπός των οποίων είναι να διασφαλίζουν ότι έχουν θεσπιστεί τα ορθά πλαίσια για την αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων των ΕΔΕΤ, όπως σχετικές στρατηγικές/σχέδια ⁽¹⁶⁾. Τα κράτη μέλη οφείλουν να καταδεικνύουν στα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα τη συμμόρφωση με τις σχετικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες ή να σχεδιάζουν την επίτευξή της έως το τέλος του 2016. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τις πληρωμές.
- ε) Αποθεματικό επίδοσης, το οποίο αναλύεται κατωτέρω.

10.12. Το **αποθεματικό επίδοσης** αποτελεί το βασικό κίνητρο των κρατών μελών για να εξακολουθήσουν την εστίασή τους στις επιδόσεις μετά την έναρξη των προγραμμάτων ⁽¹⁷⁾. Η προβλεπόμενη λειτουργία του αποθεματικού επίδοσης επεξηγείται στο πλαίσιο 10.2.

Πλαίσιο 10.2 — Το αποθεματικό επίδοσης

Στα άρθρα 20 έως 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα λειτουργεί το αποθεματικό επίδοσης. Τα βασικά χαρακτηριστικά του είναι τα εξής:

- Κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού, στα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα, η Επιτροπή και κάθε κράτος μέλος συμφωνούν ποιες συγκεκριμένες προτεραιότητες στο πλαίσιο των προγραμμάτων θα αποτελέσουν τη βάση για την κατανομή αποθεματικού επίδοσης ύψους 6 %.

10.12. Το αποθεματικό επίδοσης αποτελεί ένα από τα βασικά κίνητρα των κρατών μελών για να εστιάζουν στις επιδόσεις. Η εξασφάλιση σαφών δεικτών στα προγράμματα και διαφάνειας στην υποβολή των σχετικών εκθέσεων αποτελεί επίσης σημαντικό στοιχείο της λογοδοσίας και θα παρέχει κίνητρα για την εστίαση στις επιδόσεις.

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρα 15 έως 17.

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 19.

⁽¹⁷⁾ Επιπλέον, κατά την περίοδο 2014-2020 υπάρχει για πρώτη φορά η απαίτηση, πρώτον, να δημοσιοποιούνται τα δεδομένα, δεύτερον, οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης να περιέχουν σύνοψη για τους πολίτες και, τρίτον, να δημοσιοποιούνται οι εκθέσεις αξιολόγησης. Οι ανωτέρω απαιτήσεις αποσκοπούν στη διευκόλυνση της δημόσιας συζήτησης σχετικά με τις υλοποιήσεις και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Το 2019 η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα επανεξετάσει την επίτευξη των οροσήμων του προγράμματος για τις επιλεγείσες προτεραιότητες, βάσει των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης που θα υποβάλουν τα κράτη μέλη το έτος εκείνο.
- Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι επιδόσεις θα κριθούν ικανοποιητικές, η Επιτροπή θα αποδεσμεύσει το αποθεματικό επίδοσης του 6 %. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι επιδόσεις δεν θα είναι ικανοποιητικές, τα κράτη μέλη θα προτείνουν την ανακατανομή του αποθεματικού σε άλλες προτεραιότητες.
- Σε περίπτωση ύπαρξης αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με «σοβαρή αποτυχία» όσον αφορά την επίτευξη των οροσήμων, υπό ορισμένες συνθήκες η Επιτροπή ενδέχεται να αναστείλει την πληρωμή του αποθεματικού επίδοσης.

10.13. Όσον αφορά την περίοδο 2007-2013 ⁽¹⁸⁾ (εξαιρουμένου του ΕΓΤΑΑ), η επιλογή χρήσης αποθεματικού επίδοσης είχε ανατεθεί στα κράτη μέλη ⁽¹⁹⁾. Εντούτοις, μόνο δύο κράτη μέλη, η Πολωνία και η Ιταλία, επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν τη δυνατότητα αυτή, εστιάζοντας αμφότερες ελάχιστα ή καθόλου στις επιδόσεις.

10.14. Προκειμένου το αποθεματικό επίδοσης να είναι αποτελεσματικότερο σε σύγκριση με το παρελθόν, η Επιτροπή θα πρέπει να επιτύχει επί παραδείγματι:

- α) Τη διαπραγμάτευση κατάλληλων στόχων και οροσήμων κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να ορισθούν στο κατάλληλο επίπεδο, ήτοι να είναι αρκούντως απαιτητικοί ώστε η επίτευξή τους να μην αποτελεί τυπικό θέμα, ενώ παράλληλα η επίτευξή τους θα παραμένει ρεαλιστική για το κράτος μέλος.
- β) Την έγκαιρη απόκτηση δεδομένων από τα κράτη μέλη τα οποία να είναι ακριβή και αξιόπιστα, ώστε να μπορεί να προσδιορισθεί κατά πόσον επιτεύχθηκαν οι στόχοι.

⁽¹⁸⁾ Αποθεματικό επίδοσης, για το οποίο ίσχυαν διαφορετικές διαδικασίες, υπήρχε επίσης στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Εντούτοις, το Συνέδριο, κατόπιν ελέγχου που διενήργησε για τις συγκεκριμένες καθώς και συναφείς ρυθμίσεις (ειδική έκθεση αριθ. 1/2007, σημείο III) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το αποθεματικό επίδοσης δεν αύξησε την εστίαση στις επιδόσεις, αλλά «χρησιμοποιήθηκε πρωτίστως για τη μεγιστοποίηση των δαπανών παρά για την επικέντρωση σε τομείς που είχε αποδειχθεί ότι ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματικοί. Η Επιτροπή τονίζει τη σπουδαιότητα της απορρόφησης των κονδυλίων».

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 50 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.15. Εντούτοις, τα ορόσημα που θα ισχύσουν για το αποθεματικό επίδοσης θα περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς δείκτες, δείκτες υλοποιήσεων και, μόνο κατά περίπτωση, δείκτες αποτελεσμάτων⁽²⁰⁾. Το Συνέδριο, σε γενικές γραμμές, δεν έχει διαπιστώσει στις ειδικές εκθέσεις του σημαντικά προβλήματα όσον αφορά τις υλοποιήσεις: οι δυσχέρειες τείνουν να ανακύπτουν συχνότερα σε επίπεδο των αποτελεσμάτων/αντικτύπου. Στην πράξη, στο πλαίσιο του αποθεματικού επίδοσης θα χρησιμοποιηθούν σε περιορισμένο μόνο βαθμό οι δείκτες αποτελεσμάτων, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει δείκτες αποτελεσμάτων για κανέναν άλλο τομέα πλην του ΕΚΤ, με το σκεπτικό ότι τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα δεν έχουν καθ'αυτά επαρκή επιρροή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και ότι μπορεί να μεσολαβεί αρκετός χρόνος από τη δαπάνη των κονδυλίων έως την επίτευξη των αποτελεσμάτων. Επίσης, ο κανονισμός διευκρινίζει ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη όταν αποφασίζεται εάν θα ανασταλούν οι πληρωμές στο πλαίσιο του αποθεματικού επίδοσης ή εάν θα εκδοθούν δημοσιονομικές διορθώσεις. Η συμπερίληψη χρηματοοικονομικών δεικτών ως βάση των πληρωμών στο πλαίσιο του αποθεματικού επίδοσης εγκυμονεί τον κίνδυνο της εκ νέου εστίασης στην απορρόφηση των κονδυλίων αντί στις επιδόσεις.

10.16. Οι νέες ρυθμίσεις είναι ευπρόσδεκτες και η δημιουργία αποθεματικού επίδοσης μπορεί να ενθαρρύνει την αύξηση της εστίασης στα αποτελέσματα. Εντούτοις, ο αντίκτυπος ενδέχεται να είναι οριακός, δεδομένου ότι εξακολουθούν να μην υπάρχουν πραγματικά οικονομικά κίνητρα ή κυρώσεις στο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

10.16. Η δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικών με τις επιδόσεις από τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης, καθώς και οι απαιτήσεις αξιολόγησης (υποχρέωση διενέργειας τουλάχιστον μίας εκτίμησης επιπτώσεων για κάθε προτεραιότητα), αποσκοπούν στην προώθηση της συζήτησης όσον αφορά την πολιτική και της πραγματικής λογοδοσίας.

Επιπλέον, όπως προβλέπεται στο ρυθμιστικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 [άρθρο 22 παράγραφοι 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013], η Επιτροπή θα είναι σε θέση να επιβάλλει κυρώσεις στα κράτη μέλη σε σοβαρές περιπτώσεις πλημμελούς επίτευξης αποτελεσμάτων, κατόπιν επανεξέτασης των επιδόσεων [άρθρο 22 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και κατά το κλείσιμο (άρθρο 22 παράγραφος 7).

ΜΕΡΟΣ 2 — ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

10.17. Το παρόν μέρος του κεφαλαίου καλύπτει τρία στοιχεία: το πλαίσιο για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις της Επιτροπής, την τέταρτη έκθεση αξιολόγησης και την υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τις επιδόσεις σε επίπεδο γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής.

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, παράρτημα II, σημείο 2.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

10.18. Η Επιτροπή παράγει ευρύ φάσμα δημοσιεύσεων, επί διαφορετικών θεμάτων και για ποικίλο κοινό. Υπέχει νομική υποχρέωση να υποβάλλει ετησίως έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις της όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽²¹⁾ και αυτό σε τρία χωριστά έγγραφα ⁽²²⁾:

- α) την «έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση», στην οποία περιλαμβάνεται περιγραφή των στόχων που επιτεύχθηκαν για το εν λόγω έτος, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ⁽²³⁾.
- β) τη «συγκεφαλαιωτική έκθεση», η οποία αποτελεί σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, οι οποίες παρουσιάζουν, μεταξύ άλλων, τα επιτεύγματα πολιτικής ⁽²⁴⁾ και
- γ) την «έκθεση αξιολόγησης» σχετικά με τα οικονομικά της Ένωσης βάσει των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων ⁽²⁵⁾.

10.18. Βάσει της τρέχουσας πρακτικής, οι τρεις εκθέσεις εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς και είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση επικεντρώνεται στα επιτεύγματα της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση, η έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318 εστιάζει στα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από τα προγράμματα δαπανών, ενώ η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με τις δημοσιονομικές πτυχές και τη δημοσιονομική διαχείριση.

⁽²¹⁾ Άρθρο 317 ΣΛΕΕ.

⁽²²⁾ Επιπλέον, το άρθρο 249, παράγραφος 2, της ΣΛΕΕ απαιτεί από την Επιτροπή να δημοσιεύει κατ' έτος «γενική έκθεση περί της δραστηριότητας της Ένωσης». Η εν λόγω έκθεση απευθύνεται στο ευρύ κοινό, παρέχοντας γενική περιγραφή των δραστηριοτήτων της Επιτροπής, των άλλων οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών. Δεν αποτελεί ανάλυση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από την Επιτροπή.

⁽²³⁾ Άρθρο 142 του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και άρθρο 227 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

⁽²⁴⁾ Άρθρο 66, παράγραφος 9, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου.

⁽²⁵⁾ Άρθρο 318 ΣΛΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.19. Στην πράξη, η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση και η συγκεφαλαιωτική έκθεση δεν περιλαμβάνουν καθόλου ή περιλαμβάνουν περιορισμένες μόνο πληροφορίες όσον αφορά τις επιδόσεις. Μολονότι η συγκεφαλαιωτική έκθεση για το 2013 περιλαμβάνει ορισμένες γενικές πληροφορίες για το πλαίσιο που εφαρμόζει η Επιτροπή όσον αφορά τη διαχείριση των επιδόσεων, δεν περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τα όσα επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του προϋπολογισμού το εν λόγω έτος.

10.20. Βάσει της νομοθεσίας, και οι τρεις εκθέσεις υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ⁽²⁶⁾. Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, στόχος της Επιτροπής είναι να δημοσιεύει την έκθεση αξιολόγησης και τη συγκεφαλαιωτική έκθεση τον Ιούνιο του έτους $n + 1$, ενώ ο δημοσιονομικός κανονισμός προσδιορίζει ότι η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση πρέπει να καταρτίζεται νωρίτερα, έως τις 31 Μαρτίου του έτους $n + 1$. Σκοπός της έκθεσης αξιολόγησης είναι να χρησιμοποιείται συγκεκριμένα κατά τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής, ωστόσο κατά τα λοιπά η νομοθεσία δεν διευκρινίζει τον συγκεκριμένο σκοπό κάθε έκθεσης. Συνεπώς, εάν και τα τρία αυτά είδη εκθέσεων εξετασθούν συνολικά, διαπιστώνεται ότι υπάρχουν αλληλεπικαλύψεις, οι οποίες προκύπτουν βάσει της νομοθεσίας, καθώς και κενά και ασυνέπειες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.19. Όσον αφορά την έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση (ΕΔΧΔ), στους κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού αναφέρεται πράγματι ότι στην έκθεση πρέπει να περιγράφονται οι στόχοι που επιτεύχθηκαν. Ωστόσο, μολονότι το Συνέδριο θεωρεί ότι η υποχρέωση αυτή συνδέεται με τους στόχους πολιτικής, η Επιτροπή εκτιμά ότι συνδέεται με τους στόχους που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση. Το άρθρο 227 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού ορίζει ότι η έκθεση πρέπει να παρέχει πιστή εικόνα της επίτευξης των στόχων του οικονομικού έτους, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Σύμφωνα με το άρθρο 142 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, η ΕΔΧΔ περιέχει αναλυτικά στοιχεία, υπό τη μορφή πινάκων και κειμένου, σχετικά με τα ποσοστά απορρόφησης που επιτεύχθηκαν, καθώς και διευκρινίσεις σχετικά με τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκαν τα εργαλεία δημοσιονομικής διαχείρισης, όπως οι μεταφορές πιστώσεων και οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί, για την επίτευξη της μέγιστης απορρόφησης και την εξασφάλιση επαρκών πιστώσεων για τις προτεραιότητες. Με τον τρόπο αυτό εξετάζει τα στοιχεία που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 142 παράγραφος 2) και στους κανόνες εφαρμογής του (άρθρο 227), λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι το άρθρο 227 των κανόνων εφαρμογής ορίζει ότι η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση είναι χωριστή από τις εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Όσον αφορά τη συγκεφαλαιωτική έκθεση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, πέραν της αναφοράς στο πλαίσιο της Επιτροπής για τη διαχείριση των επιδόσεων, καλύπτονται επίσης διάφορες πτυχές σχετικά με τις επιδόσεις, όπως διευκρινίζεται στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 10.58.

10.20. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η εν λόγω πρακτική υποβολής εκθέσεων, στο πλαίσιο της οποίας όλες αυτές οι εκθέσεις επιτελούν συγκεκριμένο ρόλο και σκοπό, συνάδει με τις νομοθετικές και λειτουργικές διατάξεις σε διάφορα επίπεδα (η ΣΛΕΕ, ο δημοσιονομικός κανονισμός και οι εσωτερικές πάγιες οδηγίες της Επιτροπής).

Η Επιτροπή έχει λάβει υπόψη παλαιότερη καθοδήγηση που παρασχέθηκε στο πλαίσιο των διαφόρων εκθέσεων για τη χορήγηση απαλλαγής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και σε ετήσιες εκθέσεις του Συνεδρίου. Στην εν λόγω καθοδήγηση υποδεικνύεται, για παράδειγμα, ο άξονας γύρω από τον οποίο πρέπει να διαρθρώνεται η έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι, σύμφωνα με την καθοδήγηση που έχει ήδη λάβει, δεν είναι επιθυμητή η περαιτέρω αναμόρφωση της πρακτικής υποβολής εκθέσεων.

⁽²⁶⁾ Η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση υποβάλλεται και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.21. Η Επιτροπή έχει τονίσει επανειλημμένως ότι η προστιθέμενη αξία της ΕΕ πρέπει να αποτελεί τη λυδία λίθο για την αιτιολόγηση των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ⁽²⁷⁾. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν επιβεβαιώσει τη σημασία της εν λόγω έννοιας. Εντούτοις, καμία από τις τρεις βασικές εκθέσεις που δημοσιεύθηκαν το 2013 δεν περιλαμβάνει ολοκληρωμένη επισκόπηση των αποτελεσμάτων από τη σκοπιά της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ και αυτό αποτελεί σημαντικό κενό στο πλαίσιο της υποβολής πληροφοριακών στοιχείων.

10.22. Η παρουσίαση των πληροφοριών στις τρεις εκθέσεις δεν είναι συνεκτική, γεγονός που δυσχεραίνει τη μεταξύ τους σύγκριση. Η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση και η έκθεση αξιολόγησης παρουσιάζουν τις πληροφορίες σύμφωνα με τους τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), ενώ το σχετικό τμήμα της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης είναι διαρθρωμένο σύμφωνα με τις κατηγορίες που χρησιμοποιούνται στον προϋπολογισμό της ΕΕ («τίτλοι του προϋπολογισμού»). Δεν είναι εύκολη η συμφωνία των δύο αυτών διαφορετικών δομών ούτε η αντιστοίχισή τους. Κατά συνέπεια, είναι σχεδόν ανέφικτο να χρησιμοποιήσουν οι αναγνώστες τις εκθέσεις αυτές ως συμπληρωματικές πηγές ενημέρωσης.

Εξέταση της έκθεσης αξιολόγησης που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2014

10.23. Η Επιτροπή δημοσίευσε την τέταρτη έκθεση αξιολόγησης τον Ιούνιο του 2014⁽²⁸⁾. Η Συνθήκη απαιτεί από την Επιτροπή να καταρτίζει τέτοιου είδους έκθεση, η οποία αποτελεί τμήμα των αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων το Κοινοβούλιο χορηγεί κάθε χρόνο απαλλαγή στην Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁽²⁹⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.21. Κατά την υποβολή των προτάσεών της για τα νέα προγράμματα δαπανών, η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την πρόβλεψη της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ για κάθε πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις στις οποίες οι συννομοθέτες συμμερίστηκαν την άποψη αυτή, ενέκριναν τα προγράμματα δαπανών που προτάθηκαν. Η Επιτροπή θα διαχειρίζεται τα προγράμματα αυτά και θα υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ, η οποία αποτελεί μία από τις πτυχές που εξετάζονται στο πλαίσιο των εκ των υστέρων αξιολογήσεων. Οι αξιολογήσεις αυτές δημοσιοποιούνται και οι πληροφορίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ περιλαμβάνονται στην έκθεση του άρθρου 318.

10.22. Όσον αφορά τη διαφορετική δομή των εκθέσεων, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή ζήτησε από την Επιτροπή η έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318 να διαρθρώνεται γύρω από τους τομείς του ΠΔΠ. Με τον ίδιο τρόπο διαρθρώνεται και η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση. Η συγκεφαλαιωτική έκθεση για τα επιτεύγματα της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση διαρθρώνεται με βάση τους τίτλους του προϋπολογισμού, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης της Επιτροπής.

Δεδομένων των διαφορετικών σκοπών που εξυπηρετούν, οι πληροφορίες καλύπτουν αναπόφευκτα διαφορετικές πτυχές.

⁽²⁷⁾ Βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 10.31 έως 10.32 και στο πλαίσιο 10.2 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το 2011.

⁽²⁸⁾ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί [COM(2014) 383 final της 26.6.2014].

⁽²⁹⁾ Άρθρα 318 και 319 ΣΛΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.24. Σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκδόσεις αξιολόγησης, η τέταρτη έκδοση είναι βελτιωμένη στον βαθμό που προσπαθεί να συνδέσει τα κύρια χρηματοδοτικά προγράμματα, τα οποία παρουσιάζονται ανά τομέα του ΠΔΠ, με τις διαθέσιμες πληροφορίες για τις επιδόσεις σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, όπως αναφέρεται και στην ίδια την έκθεση αξιολόγησης, δεν είναι εφικτό να εκτιμηθεί επακριβώς η συμβολή καθενός από τα χρηματοδοτικά προγράμματα στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Το Συνέδριο συζητείται την άποψη αυτή και θεωρεί ότι η έκθεση αξιολόγησης πρέπει να συγκεντρώνει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», προκειμένου ο αναγνώστης να έχει σαφέστερη γενική εικόνα των επιτευγμάτων που πραγματοποιήθηκαν⁽³⁰⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.24. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί ότι η τέταρτη έκθεση συνιστά βελτίωση σε σχέση με τις προηγούμενες εκδόσεις αξιολόγησης όσον αφορά τον σύνδεσμο μεταξύ των κύριων χρηματοδοτικών προγραμμάτων και των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Όπως έχει ήδη δηλώσει η Επιτροπή, η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν είχε εκδοθεί ακόμη όταν εγκρίθηκε το ΠΔΠ της περιόδου 2007-2013 και τέθηκαν σε εφαρμογή οι ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων. Το γεγονός αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό τον λόγο για τον οποίο δεν κατέστη εφικτό να επισημανθεί η συμβολή κάθε χρηματοδοτικού προγράμματος χωριστά στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην εν λόγω στρατηγική. Στο νέο ΠΔΠ για την περίοδο 2014-2020, οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του σκεπτικού παρέμβασης των σημαντικότερων προγραμμάτων δαπανών και κονδυλίων. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να διευκολυνθεί ο προσδιορισμός της συμβολής των προγραμμάτων δαπανών στην επίτευξη των κυριότερων στόχων της Ένωσης και να εμπλουτιστούν με στοιχεία οι μελλοντικές εκδόσεις της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318. Η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσον θα ήταν κατάλληλες τυχόν αναπροσαρμογές της δομής της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318 με βάση την εξέλιξη αυτής της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων κατά τα προσεχή έτη, λαμβάνοντας επίσης δεόντως υπόψη την ύπαρξη άλλων, πιο ολοκληρωμένων διαδικασιών υποβολής στοιχείων σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», όπως, για παράδειγμα, μέσω του ευρωπαϊκού εξαμήνου.

⁽³⁰⁾ Η Eurostat δημοσιεύει μηνιαίως τους οκτώ βασικούς δείκτες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (για λεπτομέρειες, βλέπε http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators). Τον Μάρτιο η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωση «Απολογισμός της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» [COM (2014) 130]. Εντούτοις, η έκθεση αυτή δεν έχει ετήσιο χαρακτήρα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.25. Για πολλούς σημαντικούς τομείς, οι πληροφορίες και τα στοιχεία που παρέχονται στην έκθεση αξιολόγησης αφορούν τις αναληφθείσες δράσεις και τις πραγματοποιηθείσες υλοποιήσεις και όχι τα επιτευχθέντα αποτελέσματα. Πράγματι, όπως έχει ήδη επισημάνει το Συνέδριο, θα χρειαστούν ακόμη ορισμένα έτη προτού η Επιτροπή είναι σε θέση να υποβάλει εκθέσεις οι οποίες να παρουσιάζουν με ουσιαστικό τρόπο τα πραγματικά επιτεύγματα των προγραμμάτων δαπανών της περιόδου 2007-2013. Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, έχει καθιερωθεί νέο πλαίσιο διαχείρισης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις⁽³¹⁾. Βάσει του πλαισίου αυτού, η Επιτροπή αναμένει ότι, από τα οικονομικά έτη 2017-2018, θα αρχίσουν να περιλαμβάνονται στην έκθεση αξιολόγησης αρχικά συμπεράσματα σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων, καθώς και πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον τα προγράμματα βρίσκονται σε ορθή τροχιά ή απαιτούνται προσαρμογές.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.25. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η υποχρέωση υποβολής στοιχείων σχετικά με τα επιτεύγματα των προγραμμάτων δαπανών θα αποφέρει αποτελέσματα μόνον εφόσον θα έχουν εφαρμοστεί προηγουμένως για ορισμένο χρονικό διάστημα οι απαραίτητες ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων, ανάλογα με τα νομικά πλαίσια των διαφόρων προγραμμάτων. Επιπροσθέτως, πρέπει να παρέλθει επαρκής χρόνος όσον αφορά την υλοποίηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων για να παραγάγουν αποτελέσματα οι χρηματοδοτούμενες δράσεις και να μπορέσει να ξεκινήσει η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου. Όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013, οι τελικές και εκ των υστέρων αξιολογήσεις θα εξακολουθήσουν να βασίζονται στις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων που έχουν οριστεί για τα εν λόγω προγράμματα. Η Επιτροπή θα επιδιώξει να συγκεντρώσει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις. Όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020, η εστίαση στην υποβολή στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις είναι κατά πολύ ισχυρότερη και αναμένεται ότι οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις, οι οποίες έχουν προγραμματιστεί για την περίοδο 2017-2018, θα περιλαμβάνουν, όπως αναφέρει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, αρχικά συμπεράσματα για τις επιδόσεις των προγραμμάτων και πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον η πορεία εφαρμογής των προγραμμάτων είναι η δέουσα ή απαιτείται αναπροσαρμογή.

⁽³¹⁾ Όπως περιγράφεται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «Overview of the Monitoring, Reporting and Evaluation Frameworks for the MFF 2014-2020 Programmes» (Επισκόπηση των πλαισίων παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης για τα προγράμματα του ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020) [SWD(2014) 200 final της 26.6.2014], το οποίο συνόδευε την έκθεση αξιολόγησης [COM(2014) 383 final της 26.6.2014].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.26. Η έκθεση αξιολόγησης συνοδεύεται από ένα έγγραφο στο οποίο αναφέρεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί έως σήμερα σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη της έκθεσης αξιολόγησης, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 318⁽³²⁾. Το Συνέδριο θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την πρόοδο που πραγματοποιείται στον εν λόγω τομέα.

Σχεδιασμός και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης

10.27. Στο παρόν τμήμα του κεφαλαίου παρουσιάζονται κατ' αρχάς ορισμένες γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τον σχεδιασμό και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο ΓΔ. Εν συνεχεία, παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου έπειτα από λεπτομερή εξέταση των στοιχείων που αφορούν τις επιδόσεις στα σχέδια και τις εκθέσεις τριών συγκεκριμένων ΓΔ, όπως είχε συμβεί και στις τελευταίες τρεις ετήσιες εκθέσεις⁽³³⁾.

Γενικά

10.28. Σημαντική πηγή πληροφοριών για τις τρεις βασικές εκθέσεις που αναφέρθηκαν στα σημεία 10.18 έως 10.22 αποτελούν οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που κάθε ΓΔ καταρτίζει⁽³⁴⁾ και δημοσιεύει έως τις 31 Μαρτίου του έτους $n + 1$. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αποτελούν το πέρας μιας διαδικασίας η οποία αρχίζει με τις δηλώσεις δραστηριοτήτων και τα σχέδια διαχείρισης των ΓΔ· η εν λόγω διαδικασία παρουσιάζεται λεπτομερέστερα στο πλαίσιο 10.3.

⁽³²⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «Stock-taking on the Action Plan for the Development of the Article 318 Evaluation Report» (Απολογισμός σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη της έκθεσης αξιολόγησης βάσει του άρθρου 318) [SWD(2014) 201 final της 26.6.2014].

⁽³³⁾ Κεφάλαιο 8 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το 2010: ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (AGRI), ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής (REGIO) και ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας (RTD)· κεφάλαιο 10 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011: ΓΔ AGRI, ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, ΓΔ REGIO· και κεφάλαιο 10 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012: ΓΔ Ανταγωνισμού (COMP), ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (MARE) και ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών (MOVE).

⁽³⁴⁾ Οι αναφορές σε γενικές διευθύνσεις και γενικούς διευθυντές περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, και υπηρεσίες, καθώς και προϊστάμενους υπηρεσιών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 10.3 — Δηλώσεις δραστηριοτήτων και σχέδια διαχείρισης

Οι δηλώσεις δραστηριοτήτων (από το 2014 και εξής θα ονομάζονται δηλώσεις προγράμματος, με διαφορετική δομή και περιεχόμενο) καταρτίζονται για εξωτερική χρήση, ως τμήμα της διαδικασίας του προϋπολογισμού, με σκοπό την αιτιολόγηση των ποσών που ζητεί η Επιτροπή. Οι δηλώσεις παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες όχι μόνον όσον αφορά τους πόρους, τους στόχους και τους δείκτες, αλλά και όσον αφορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία σε επίπεδο ΕΕ.

Σημαντικό τμήμα των δηλώσεων επαναλαμβάνεται έξι μήνες αργότερα, όταν οι ΓΔ καταρτίζουν τα σχέδια διαχείρισής τους. Τα εν λόγω σχέδια αποτελούν βασική συνιστώσα του στρατηγικού σχεδιασμού και του κύκλου προγραμματισμού της Επιτροπής. Σκοπός τους είναι να αποτελούν ένα συνεκτικό εργαλείο, σύμφωνα με το οποίο όλες οι υπηρεσίες να μπορούν να σχεδιάζουν τις δραστηριότητές τους.

Βάσει των σχεδίων διαχείρισης, οι γενικοί διευθυντές λογοδοτούν στην Επιτροπή, μέσω των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους, σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τις δραστηριότητες της ΓΔ και την επίτευξη των βασικών στόχων πολιτικής. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αποτελούν το κύριο μέσο λογοδοσίας των υπευθύνων διαχείρισης εντός της Επιτροπής και αποτελούν τη βάση ανάλυσης ευθύνης από την Επιτροπή για τη διαχείριση των πόρων και την επίτευξη των στόχων. Δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Επιτροπής και περιλαμβάνουν τέσσερα μέρη, εκ των οποίων το πρώτο, με τίτλο «επιτεύγματα πολιτικής» αφορά τις επιδόσεις. Τα υπόλοιπα τρία μέρη αφορούν τη διαχείριση των πόρων, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και τη διασφάλιση όσον αφορά τη διαχείριση.

10.29. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων περιλαμβάνει δήλωση αξιοπιστίας, στην οποία ο γενικός διευθυντής παρέχει διασφάλιση ότι, μεταξύ άλλων, «τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση παρέχουν πιστή εικόνα» και ότι «οι πόροι που χορηγήθηκαν για τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην έκθεση χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τον προορισμό τους και με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης»⁽³⁵⁾. Εάν θεωρηθεί αναγκαίο, μπορεί να διατυπωθεί επιφύλαξη στη δήλωση. Μολονότι στον δημοσιονομικό κανονισμό υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, στην πράξη η Επιτροπή περιορίζει τη δήλωση αξιοπιστίας της στα μέρη 2 έως 4 της έκθεσης, τα οποία πραγματεύονται κυρίως θέματα κανονικότητας και εσωτερικού ελέγχου (βλέπε επίσης πλαίσιο 10.4).

⁽³⁵⁾ Άρθρο 66, παράγραφος 9, στοιχεία α) και β), του δημοσιονομικού κανονισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 10.4 — Οι ευθύνες της Επιτροπής σχετικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

Δυνάμει της Συνθήκης, η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης⁽³⁶⁾. Ο δημοσιονομικός κανονισμός ορίζει ότι η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση περιλαμβάνει «τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας» (άρθρο 30) και ορίζει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα ως «την εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν ορισθεί και την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων». Σύμφωνα με την ερμηνεία του Συνεδρίου, την οποία εφαρμόζει συστηματικά, ο εν λόγω ορισμός συνεπάγεται την επαλήθευση της επίτευξης των στόχων πολιτικής της ΕΕ. Η Επιτροπή, αποκλείοντας τα επιτεύγματα πολιτικής από τις δηλώσεις των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, εφαρμόζει έναν στενότερο ορισμό της «χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης». Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει ευθύνη για τα επιτεύγματα πολιτικής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 10.4 — Οι ευθύνες της Επιτροπής όσον αφορά τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στην τελευταία της συγκεκριλαιωτική έκθεση. Κάθε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων περιλαμβάνει ενυπόγραφη δήλωση αξιοπιστίας, στην οποία ο γενικός διευθυντής ή ο προϊστάμενος υπηρεσίας παρέχει εγγυήσεις αξιοπιστίας για την πιστή απεικόνιση της πραγματικότητας στην έκθεση, καθώς και για τη νομιμότητα, την κανονικότητα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση όλων των δημοσιονομικών πράξεων που εκτελούνται υπ' ευθύνη του, καθώς επίσης και για τη μη παράλειψη σημαντικών πληροφοριών. Εάν κρίνεται απαραίτητο, η δήλωση περιλαμβάνει επιφυλάξεις που συνδέονται με συγκεκριμένους τομείς εσόδων και εξόδων. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι δηλώσεις αξιοπιστίας των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων εναρμονίζονται πλήρως με τη δημοσιονομική ευθύνη της για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, επιβεβαιώνει ότι οι δηλώσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται σε διαχειριστικά και χρηματοδοτικά ζητήματα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη διαφάνεια της εκ μέρους της διαχείρισης των οικονομικών της ΕΕ.

Με την έκδοση της συγκεκριλαιωτικής έκθεσης, η Επιτροπή αναλαμβάνει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ζήτημα αυτό είναι διαφορετικό από τις δράσεις που έχει αναλάβει η Επιτροπή και από τη σαφή της δέσμευση, όπως αναφέρεται στην πρόσφατη συγκεκριλαιωτική έκθεση, για περαιτέρω ενίσχυση της υποβολής στοιχείων εκ μέρους της σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής, τόσο στις ίδιες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όσο και στην έκθεση αξιολόγησης που απαιτείται από τη Συνθήκη. Τα εν λόγω επιτεύγματα πολιτικής είναι το αποτέλεσμα συλλογικής δράσης και ευθύνης που αναλαμβάνονται από κοινού, αφενός, με τους συννομοθέτες οι οποίοι συμβάλλουν στον σχεδιασμό των προγραμμάτων και τα εγκρίνουν και, αφετέρου, με τα κράτη μέλη που διαδραματίζουν συχνά σημαντικό ρόλο στην υλοποίησή τους. Επιπλέον, οι συνολικές επιδόσεις των προγραμμάτων επηρεάζονται από πολλούς άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, οι οποίοι είναι εκτός του ελέγχου των γενικών διευθυντών.

Η Επιτροπή σκοπεύει να συνεχίσει να εφαρμόζει την τρέχουσα πρακτική όσον αφορά την υποβολή στοιχείων μέσω της συγκεκριλαιωτικής έκθεσης και της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318, η οποία συνάδει πλήρως με τις νομοθετικές διατάξεις.

⁽³⁶⁾ Άρθρο 317 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.30. Σύμφωνα με την εν λόγω πρακτική, ο γενικός διευθυντής δεν οφείλει να παρέχει διασφάλιση σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής που αναφέρονται στο πρώτο μέρος της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων. Κατά συνέπεια, η δήλωση αξιοπιστίας καλύπτει μόνο τις περιορισμένες πτυχές των επιδόσεων που περιλαμβάνονται σε άλλα μέρη της έκθεσης. Καμία από τις 17 ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν σε όλες τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2013 δεν αφορούσε ζητήματα επιδόσεων⁽³⁷⁾. Κατά την επανεξέταση εκ μέρους του Συνεδρίου δείγματος που αποτελείτο από το πρώτο μέρος ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, την οποία πραγματοποίησε στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 έως 2013, διαπιστώθηκε ότι μόνο δύο επιφυλάξεις περιλάμβαναν ορισμένα περιορισμένα στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις⁽³⁸⁾.

10.31. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι στις δηλώσεις δραστηριοτήτων, ήτοι όταν επιδιώκεται η εξεύρεση πόρων, δίδεται η δέουσα σημασία στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ, ενώ, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, ήτοι όταν περιγράφονται όσα επιτεύχθηκαν με τους εν λόγω πόρους, η σημασία που δίδεται είναι πολύ μικρότερη. Από τις 12 ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τις οποίες κάλυψε η επανεξέταση του Συνεδρίου για τα οικονομικά έτη 2010 — 2013, μόνο τρεις [οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO για το 2010 και το 2011 και, σε πιο περιορισμένη έκταση, η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013 της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Καταναλωτών (ΓΔ SANCO)] περιέχουν συγκεκριμένη αναφορά στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ. Από την άποψη αυτή, οι δηλώσεις δραστηριοτήτων παρέχουν πληρέστερη εικόνα από τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

Σχεδιασμός και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε τρεις επιλεγείσες ΓΔ

10.32. Το Συνέδριο εξέτασε τις δηλώσεις δραστηριοτήτων για το 2013, τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (πρώτο μέρος)⁽³⁹⁾ της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (ΓΔ EMPL), της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Καταναλωτών (ΓΔ SANCO) και του Γραφείου Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στο Λουξεμβούργο (OIL). Ειδικότερα, το Συνέδριο αξιολόγησε κατά πόσον οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων παρέχουν χρήσιμα στοιχεία σχετικά με την ετήσια συμβολή των εν λόγω ΓΔ στα επιτεύγματα πολιτικής. Η ανάλυση βασίστηκε στις απαιτήσεις που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και τις οδηγίες που εκδίδει η Γενική Γραμματεία της Επιτροπής και η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού (ΓΔ BUDG) σχετικά με τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

10.30. Βλέπε την απάντηση στο πλαίσιο 10.4.

⁽³⁷⁾ Βλέπε σημείο 1.31 και πίνακα 1.3 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2013.

⁽³⁸⁾ Αμφότερες οι επιφυλάξεις διατυπώθηκαν από τη ΓΔ REGIO, μία το 2011 και μία το 2010.

⁽³⁹⁾ Βλέπε σημείο 10.29.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι στόχοι των ΓΔ δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης

10.33. Σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής για τα σχέδια διαχείρισης του 2013, οι ΓΔ όφειλαν να καθορίζουν γενικούς στόχους συνοδευόμενους από δείκτες αντικτύπου (μακροπρόθεσμα) και ειδικούς στόχους με δείκτες αποτελεσμάτων (μεσοβραχυπρόθεσμα). Στο πρώτο μέρος των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους, οι γενικοί διευθυντές όφειλαν να αναφέρουν τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και να προσδιορίζουν κατά πόσον αυτά απέφεραν τον προσδοκώμενο αντίκτυπο.

10.34. Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου, διαπιστώθηκε, όπως και στις παρατηρήσεις που είχε διατυπώσει το Συνέδριο τα προηγούμενα έτη για άλλες ΓΔ, ότι πολλοί στόχοι (γενικοί και ειδικοί) της ΓΔ EMPL και της ΓΔ SANCO που περιλαμβάνονταν στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων είχαν ληφθεί απευθείας από έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικά έγγραφα, με συνέπεια το επίπεδό τους να είναι υπερβολικά υψηλό και να μην έχουν χρησιμότητα ως μέσα διαχείρισης (βλέπε πλαίσιο 10.5).

10.34. Οι στόχοι, όπως καθορίζονται για τη νέα περίοδο, καθιστούν δυνατή την ολοκληρωμένη παρουσίαση του λόγου ύπαρξης, των βασικών προτεραιοτήτων και των επιχειρησιακών μέσων των ΓΔ (δημοσιονομικές, νομοθετικές ευθύνες και ευθύνες πολιτικής).

Οι πάγιες οδηγίες για τα σχέδια διαχείρισης προϋποθέτουν την εναρμόνιση των γενικών στόχων με τους πολιτικούς στόχους της Επιτροπής μέσω της περαιτέρω επεξεργασίας τους στα σχέδια διαχείρισης. Το σκεπτικό της προσέγγισης αυτής βασίζεται στην ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρακολουθούν την υλοποίηση των πολιτικών στόχων και των βασικών προτεραιοτήτων πολιτικής της Επιτροπής. Όπου είναι εφικτό, ορίζονται επίσης ειδικοί στόχοι με δείκτες αποτελεσμάτων και υλοποιήσεων, οι οποίοι συμβάλλουν με τη σειρά τους στην επίτευξη των πολιτικών στόχων και των βασικών προτεραιοτήτων πολιτικής της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 10.5 — Παραδείγματα «συγκεκριμένων στόχων» οι οποίοι δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης

ΓΔ SANCO: Όσον αφορά τον ειδικό στόχο «Η προαγωγή της καλής υγείας σε μια γηράσκουσα Ευρώπη», η επιρροή της ΓΔ SANCO δεν είναι μετρήσιμη.

ΓΔ EMPL: Η εν λόγω ΓΔ έχει ως ειδικό στόχο την «προαγωγή της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας (συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού των καθεστώτων κοινωνικής ασφάλισης) των εργαζόμενων στην Ευρώπη, προκειμένου να υπερνικηθούν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία και να δημιουργηθεί μια πραγματική αγορά εργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο». Είναι δύσκολο να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη συμβολή της ΓΔ EMPL στην επίτευξη του εν λόγω στόχου.

10.35. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, οι στόχοι των ΓΔ πρέπει να είναι «SMART» (συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, συναφείς και χρονικά προσδιορισμένοι — Specific, Measurable, Achievable, Relevant and Timed)⁽⁴⁰⁾. Εντούτοις, 11 από τους 15 στόχους που εξετάστηκαν⁽⁴¹⁾ δεν πληρούν όλα τα κριτήρια SMART. Μολονότι οι εξετασθέντες στόχοι ήταν συναφείς με τον τομέα πολιτικής στον οποίο δραστηριοποιούνται οι ΓΔ, έχουν τεθεί στόχοι σε τόσο υψηλό επίπεδο ώστε δεν είναι σαφές με ποιον τρόπο θα μπορέσουν να επιτευχθούν. Σε πολλές περιπτώσεις, οι δείκτες που συνοδεύουν τον στόχο δεν μετρούν ολοκληρωμένα όλες τις πτυχές του ανάλογου επιπέδου. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της ΓΔ EMPL κατέληξε σε παρόμοιο συμπέρασμα τον Δεκέμβριο του 2013 αναφέροντας ότι οι στόχοι δεν προσδιορίζονταν πάντοτε με σαφήνεια.

10.36. Ως οριζόντια υπηρεσία της Επιτροπής, το OIL δεν είναι γενική διεύθυνση, η οποία να εφαρμόζει πολιτικές ή να υλοποιεί δαπάνες. Το OIL παρέχει εσωτερική υποστήριξη για τις άλλες ΓΔ και οι βασικοί στόχοι του είναι διοικητικής φύσεως. Κατά συνέπεια, κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων του στα σχέδια διαχείρισης και κατά την αναφορά σχετικά με αυτές στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, το OIL προφανώς δεν παρουσιάζει γενικούς στόχους και δείκτες αντικτύπου, αλλά περιλαμβάνει μόνο ειδικούς στόχους με δείκτες αποτελεσμάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 10.5 — Παραδείγματα «συγκεκριμένων στόχων» οι οποίοι δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης

Η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των δραστηριοτήτων της ΓΔ SANCO και του ειδικού στόχου «Η προαγωγή της καλής υγείας σε μια γηράσκουσα Ευρώπη» είναι πράγματι σύνθετη, ενίοτε έμμεση και ποσοτικά μη προσδιορίσιμη. Η Επιτροπή καταρτίζει επί του παρόντος πλαίσιο παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου με τη χρήση δεικτών όπως η ποιότητα ζωής, η βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας και η καινοτομία και, σε τελευταίο στάδιο, η επίτευξη του στόχου σχετικά με τον αριθμό ετών υγιούς ζωής έως το 2020.

Η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης θα εξετάσει το ενδεχόμενο βελτίωσης της παρουσίας του γενικού σκεπτικού παρέμβασης για τα επόμενα σχέδια διαχείρισης, ούτως ώστε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην πληθώρα των δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην εκπλήρωση του εν λόγω στόχου.

10.35. Η Επιτροπή λαμβάνει πάντοτε υπόψη τα κριτήρια SMART κατά τη διατύπωση στόχων. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια SMART, οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα σχέδια διαχείρισης πρέπει να αναλύονται στο σύνολό τους. Η Επιτροπή τονίζει ότι τα στοιχεία που υποβάλλονται σχετικά με τις επιδόσεις πρέπει να επικεντρώνονται στις πραγματικές ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών και να χαρακτηρίζονται από επαρκή βαθμό ευελιξίας ώστε να ανταποκρίνονται τη διαφορετική φύση των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής.

⁽⁴⁰⁾ Δημοσιονομικός κανονισμός, άρθρο 38, παράγραφος 3, στοιχείο ε).

⁽⁴¹⁾ Πέντε για κάθε ΓΔ, ήτοι ΓΔ EMPL, ΓΔ SANCO και OIL.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες σχετικά με τους δείκτες παρακολούθησης των επιδόσεων

10.37. Η επιλογή δεικτών πρέπει να βασίζεται σε χαρακτηριστικά όπως η συνάφεια, ο μετρήσιμος χαρακτήρας και η διαθεσιμότητα έγκαιρων και αξιόπιστων στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Στο μέτρο του δυνατού, οι δείκτες πρέπει να πληρούν τα κριτήρια «RACER»⁽⁴²⁾. Δείκτες που μετρούν επακόλουθα τα οποία οι ΓΔ ελάχιστα μπορούν να επηρεάσουν πρέπει να συνοδεύονται από άλλους δείκτες οι οποίοι να μετρούν άμεσα τις δραστηριότητες των ΓΔ.

10.38. Οι δύο ΓΔ και το ΟΙΛ διαθέτουν τουλάχιστον έναν δείκτη επιδόσεων ανά στόχο, προκειμένου να διευκολύνονται στην παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα επιτεύγματα. Με την εξέταση 15 δεικτών (πέντε για κάθε υπηρεσία) διαπιστώθηκε ότι μόνο δύο από τους δείκτες πληρούσαν επαρκώς τα κριτήρια RACER⁽⁴³⁾. Επιπλέον, το Συνέδριο εντόπισε ορισμένες αδυναμίες (βλέπε πλαίσιο 10.6).

Πλαίσιο 10.6 — Παραδείγματα προβλημάτων με τους δείκτες

α) Δείκτες που βρίσκονταν πέραν της δυνατότητας επιρροής της ΓΔ

ΓΔ SANCO: «Ποσοστό εμβολιασμού κατά της γρίπης στους πολίτες της ΕΕ ηλικίας 65 ετών και άνω»: μολονότι ο δείκτης αυτός τέθηκε από το Συμβούλιο, η υλοποίησή του αποτελεί εξ ολοκλήρου ευθύνη των κρατών μελών. Επομένως, η επίτευξη του στόχου αυτού δεν εξαρτάται από την επιρροή της ΓΔ SANCO.

β) Δείκτες από τους οποίους έλειπαν συναφείς πληροφορίες

ΓΔ EMPL: Ο ειδικός στόχος «Αύξηση της πρόσβασης στην απασχόληση και συμμετοχής στην αγορά εργασίας» μετράται με δύο δείκτες αποτελεσμάτων, πρώτον, «Αριθμός πολιτών που επωφελούνται από στήριξη του ΕΚΤ με τη μορφή κατάρτισης, απασχόλησης ή καθοδήγησης» και, δεύτερον, «Συμβολή του ΕΚΤ ως ποσοστό (%) των κονδυλίων που διατέθηκαν σε ενεργούς πολιτικές για την αγορά εργασίας στην ΕΕ». Οι δείκτες μετρούν τη συμβολή του ΕΚΤ και την κατανομή κονδυλίων από τον προϋπολογισμό του, ωστόσο κανένας εκ των δύο δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό του στόχου, ήτοι την αύξηση της πρόσβασης στην απασχόληση.

10.38. Η Επιτροπή επανεξέτασε εκτενώς τους δείκτες της για την περίοδο 2014-2020 και φρονεί ότι οι δείκτες που παρουσιάστηκαν παρέχουν εν γένει χρήσιμες πληροφορίες όσον αφορά τόσο την καταγραφόμενη πρόοδο προς την επίτευξη των συνολικών στόχων πολιτικής της Επιτροπής όσο και την παρακολούθηση των επιδόσεων.

Πλαίσιο 10.6 — Παραδείγματα προβλημάτων με τους δείκτες

α) Ο εμβολιασμός κατά της εποχικής γρίπης αποτελεί ειδικό μέτρο δημόσιας υγείας, το οποίο εμπίπτει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η ΓΔ SANCO γνωρίζει ότι δεν έχει καμία άμεση επιρροή στην πρόοδο του εν λόγω δείκτη.

Ωστόσο, το Συμβούλιο όρισε ως στόχο την κάλυψη του εμβολιασμού σε επίπεδο ΕΕ, η παρακολούθηση του οποίου είναι δυνατή μόνο από την Επιτροπή. Ως εκ τούτου, η ΓΔ SANCO συνεχίζει να παρακολουθεί εθνικά μέτρα που αποσκοπούν στην εκπλήρωση στόχων και με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στην επίτευξη των καθορισμένων στόχων.

β) Η Επιτροπή θεωρεί χρήσιμους τους εν λόγω δείκτες, αλλά αναγνωρίζει ότι θα μπορούσαν να είναι πιο συγκεκριμένοι και το ζήτημα αυτό εξετάστηκε για την περίοδο 2014-2020.

⁽⁴²⁾ «Relevant, accepted, credible, easy and robust» (κατάλληλοι, αποδεκτοί, έγκυροι, εφικτοί και αδιαμφισβήτητοι), κατά το πρότυπο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με τους στόχους και τους δείκτες επιδόσεων (ΠΕΕ 5).

⁽⁴³⁾ Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της ΓΔ EMPL κατέληξε σε παρόμοιο συμπέρασμα τον Δεκέμβριο του 2013 αναφέροντας ότι οι δείκτες δεν πληρούσαν πάντοτε τα κριτήρια RACER.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

γ) Δείκτες με αμφισβητούμενη αξιοπιστία

ΓΔ SANCO: «Ποσοστό του πληθυσμού που ανησυχεί για ανεπιθύμητο συμβάν κατά την παροχή ιατρικής περίθαλψης»: προκειμένου να συλλεχθούν δεδομένα, ο δείκτης βασίζεται σε έρευνες μεταξύ των πολιτών (ευρωβαρόμετρα). Η πρώτη τέτοιου είδους έρευνα πραγματοποιήθηκε το 2009 και κατέστη η έρευνα αναφοράς. Η επόμενη έρευνα έχει προγραμματισθεί να διεξαχθεί το 2014. Ο δείκτης μετρά την αντίληψη που έχουν οι πολίτες επί του θέματος. Μπορεί να πρόκειται για πολύ χρήσιμες ενδείξεις, ωστόσο η έρευνα πρέπει να συμπληρωθεί και με μία αμεσότερη μορφή ανατροφοδότησης (π.χ. με τον πραγματικό αριθμό ανεπιθύμητων συμβάντων). Δεδομένης της υποκειμενικής φύσεώς του, ο δείκτης αυτός μπορεί να μην αναφέρει με αξιόπιστο τρόπο κατά πόσον βελτιώθηκε ή όχι η ασφάλεια των ασθενών.

δ) Δείκτες που παρουσιάζονταν ως δείκτες αποτελεσμάτων, αλλά οι οποίοι ήταν προσανατολισμένοι στις υλοποιήσεις

OIL: Ορισμένοι δείκτες, μολονότι ορίστηκαν ως δείκτες αποτελεσμάτων, στην πραγματικότητα αποτελούν δείκτες υλοποιήσεων. Στο σχέδιο διαχείρισης για το 2013 περιλαμβάνονται ως δείκτες αποτελεσμάτων: «μέσος ημερήσιος αριθμός γευμάτων που πωλήθηκαν», «αριθμός χρηστών του γυμναστηρίου» ή «αριθμός των πραγματοποιηθεισών ανακοινώσεων με περιβαλλοντικό χαρακτήρα». Εντούτοις, αυτοί δεν είναι δείκτες αποτελεσμάτων. Αφορούν τον αριθμό των προϊόντων/υπηρεσιών που παραστέθηκαν (υλοποιήσεις) και όχι τις άμεσες επιδράσεις των δράσεων/δραστηριοτήτων στον πληθυσμό-στόχο.

ε) Δείκτες από τους οποίους λείπουν βασικές πληροφορίες για τον στόχο

ΓΔ EMPL: Όσον αφορά τον δείκτη αποτελεσμάτων «Αριθμός των διαχειριστικών αρχών (ΔΑ) και των ενδιάμεσων φορέων (ΕΦ) που συμμετέχουν σε δίκτυα μάθησης», στόχος είναι η συμμετοχή μίας ΔΑ ή ενός ΕΦ από κάθε κράτος μέλος σε τουλάχιστον ένα σχετικό διεθνικό δίκτυο μάθησης. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων δεν περιλαμβάνονται ποσοστά συμμετοχής για κάθε κράτος μέλος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

γ) Η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου δεν έχει σχεδιαστεί ώστε να χρησιμεύει ως αυτοτελής δείκτης. Αναλύεται από κοινού με μια σειρά άλλων δεικτών, όπως ο διαρθρωμένος δείκτης σχετικά με την εφαρμογή της αντίστοιχης σύστασης του Συμβουλίου στα κράτη μέλη, σε συνδυασμό με έναν αντιπροσωπευτικό δείκτη αποτελεσμάτων βάσει του οποίου διερευνάται ο αντίκτυπος των μέτρων που λαμβάνονται στην αντίληψη των πολιτών όσον αφορά την πιθανότητα εκδήλωσης συμβάντων σχετικών με την ασφάλεια των ασθενών.

δ) Το OIL υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την επίτευξη κάθε ειδικού στόχου που ανατίθεται στο γραφείο, κυρίως μέσω ποιοτικών στοιχείων που παρουσιάζονται με τη μορφή κειμένου.

Για την ακριβή αποτύπωση των πραγματικών επιτευγμάτων και την ταυτόχρονη σύνδεσή τους με τις υποκείμενες διαδικασίες και τους δεσμευμένους πόρους, οι δείκτες υλοποιήσεων αποδεικνύονται στην πλειονότητα των περιπτώσεων εξαιρετικά χρήσιμοι και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο συμφωνήθηκαν από το διοικητικό συμβούλιο του OIL. Για λόγους σαφήνειας, συγκρισιμότητας σε βάθος χρόνου και διαθεσιμότητας των δεδομένων, οι δείκτες που επιλέγονται για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων δεν μπορούν να περιορίζονται αποκλειστικά και μόνο στους δείκτες αντίκτυπου ή αποτελεσμάτων.

Εν προκειμένω, οι δείκτες που επισημαίνονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, παρότι επιδέχονται βελτιώσεις, συμπληρώνονται εν γένει από δείκτες που προσανατολίζονται προς τα αποτελέσματα (ισοσκελισμένα βιβλία για τις υπηρεσίες τροφοδοσίας, ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα που αποδεικνύεται από το εκτεταμένο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)).

ε) Μολονότι η Επιτροπή θεωρεί ότι ο δείκτης που παρουσιάζεται είναι ιδιαίτερης χρησιμότητας και σημασίας, συμφωνεί ωστόσο ότι ήταν πολύ δύσκολο να συγκεντρωθούν οι πληροφορίες σχετικά με την επίτευξη του στόχου για τον συγκεκριμένο δείκτη, λαμβανομένης υπόψη της συνεργασίας των 28 κρατών μελών και των εκατοντάδων διαχειριστικών αρχών και ενδιάμεσων φορέων. Η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη βελτίωση των επιδόσεών της στο μέλλον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ ΓΔ

10.39. Σύμφωνα με τις οδηγίες για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, αναμένεται από τις ΓΔ που δραστηριοποιούνται σε συναφείς τομείς πολιτικής ή διαχειρίζονται παρόμοια προγράμματα να συνεργάζονται κατά την κατάρτιση του σχεδίου της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων. Η έλλειψη συνεργασίας μπορεί να οδηγήσει σε ασυνέπειες μεταξύ των ΓΔ κατά την υποβολή εκθέσεων (βλέπε πλαίσιο 10.7).

Πλαίσιο 10.7 — Παραδείγματα ανεπαρκούς συντονισμού μεταξύ ΓΔ

ΓΔ EMPL και ΓΔ SANCO: η ΓΔ SANCO χρησιμοποιεί τον δείκτη «Αριθμός ετών υγιούς ζωής κατά τη γέννηση» ως δείκτη αντικτύπου στο πλαίσιο του γενικού στόχου «Προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας». Μολονότι ο δείκτης μετρά τα ίδια στοιχεία όπως και ο δείκτης αντικτύπου της ΓΔ EMPL «Προσδόκιμο ζωής χωρίς επιβαρύνσεις από ασθένειες», οι δύο δείκτες έχουν διαφορετικούς στόχους και ορόσημα, χωρίς ωστόσο κάποιον προφανή λόγο για την ασυνέπεια αυτή.

10.39. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι κατά την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων ο συντονισμός και η στενή συνεργασία μεταξύ των ΓΔ σε συναφείς τομείς πολιτικής είναι πάντοτε απαραίτητη προϋπόθεση.

Πλαίσιο 10.7 — Παραδείγματα ανεπαρκούς συντονισμού μεταξύ ΓΔ

Ο δείκτης του αριθμού ετών υγιούς ζωής είναι ένας ευρωπαϊκός βασικός δείκτης υγείας (European Core Health Indicator, ECHI) και, ως εκ τούτου, χρησιμοποιείται σε διάφορα πλαίσια. Προς αποφυγή αποκλίσεων, η υποκείμενη μεθοδολογία τελεί υπό τον αυστηρό συντονισμό μεταξύ της ΓΔ SANCO, της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και της Eurostat (ESTAT). Μεταξύ των ΓΔ SANCO και Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης υπήρχε ανέκαθεν καλή συνεργασία στον πεδίο των δεικτών υγείας, π.χ. μέσω της ευρωπαϊκής έρευνας υγείας με συνεντεύξεις (EHIS), στο πλαίσιο της οποίας οι δύο ΓΔ πραγματοποιούν συνεδριάσεις συντονισμού όσον αφορά τα στοιχεία που πρέπει να συγκεντρώνονται.

Ωστόσο, είναι πιθανό να απαιτείται ο καθορισμός ειδικών ανά ΓΔ στόχων για την κάλυψη ορισμένων ειδικών πτυχών των εργασιών μιας συγκεκριμένης ΓΔ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ 3 — ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.40. Το παρόν μέρος του κεφαλαίου περιλαμβάνει δύο τμήματα: το πρώτο παρουσιάζει ορισμένα από τα βασικά διδάγματα που αντλήθηκαν από τις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου το 2013 και το δεύτερο παρακολουθεί τον βαθμό υλοποίησης των συστάσεων οκτώ ειδικών εκθέσεων του Συνεδρίου της περιόδου 2007-2010.

Ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου το 2013

10.41. Στις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου εξετάζεται εάν οι αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (σημείο 10.1) εφαρμόζονται σχετικά με τις δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Συνέδριο, κατά την επιλογή των θεμάτων επί των οποίων θα καταρτίσει ειδικές εκθέσεις (συγκεκριμένοι τομείς του προϋπολογισμού ή συγκεκριμένα θέματα διαχείρισης), επιδιώκει να εξασφαλίσει τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο, βάσει ενός συνόλου κριτηρίων, όπως το επίπεδο των σχετικών εσόδων ή δαπανών (σημαντικότητα), οι κίνδυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ο βαθμός ενδιαφέροντος των εμπλεκομένων. Το 2013 το Συνέδριο εξέδωσε⁽⁴⁴⁾ 19 ειδικές εκθέσεις, οι οποίες απαριθμούνται στο **παράρτημα 10.1**.

10.42. Κάθε ειδική έκθεση συμβάλλει, αυτή καθαυτήν, σημαντικά στη λογοδοσία των ελεγχόμενων σχετικά με τη διαχείριση που ασκούν στα κονδύλια της ΕΕ και τους επικουρεί στην πραγματοποίηση βελτιώσεων στο μέλλον. Οι εν λόγω ειδικές εκθέσεις καλύπτουν συνολικά όλο το φάσμα του κύκλου ζωής της διαχείρισης, από τη σύλληψη έως την αξιολόγηση. Σε ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών, το Συνέδριο πραγματεύθηκε περιορισμένο αριθμό θεμάτων, τα οποία θεωρήθηκαν ιδιαίτερης συνάφειας, από το σύνολο των ειδικών εκθέσεων των εν λόγω ετών. Στην ετήσια έκθεσή τους για το 2011 τα θέματα αυτά ήταν η ανάλυση των αναγκών, ο σχεδιασμός και η προστιθέμενη αξία της ΕΕ· στην ετήσια έκθεση για το 2012 ήταν οι στόχοι και οι δείκτες, στοιχεία όσον αφορά τις επιδόσεις, καθώς και η βιωσιμότητα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων.

10.43. Στην παρούσα ετήσια έκθεσή του, το Συνέδριο επέλεξε να υπογραμμίσει δύο ζητήματα που πραγματεύθηκε στις ειδικές εκθέσεις του για το 2013, τα οποία είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Επιτροπή και τον νομοθέτη όσον αφορά την επίτευξη του μέγιστου αντικτύπου από τα προγράμματα δαπανών νέας γενιάς: η προστιθέμενη αξία της ΕΕ και η στενά συνδεδεμένη με αυτήν έννοια του φαινομένου της μη αποδοτικής δαπάνης.

Προστιθέμενη αξία της ΕΕ

10.44. Η προστιθέμενη αξία της ΕΕ αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για τη διασφάλιση των βέλτιστων δυνατών επιδόσεων από περιορισμένα κονδύλια της ΕΕ (βλέπε επίσης σημείο 10.21). Από τις 19 ειδικές εκθέσεις που εγκρίθηκαν το 2013, επτά αφορούσαν ζητήματα της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ και/ή του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης.

⁽⁴⁴⁾ «Εξέδωσε» σημαίνει «ενέκρινε προς δημοσίευση».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.45. Ως προστιθέμενη αξία της ΕΕ νοείται «η αξία που προκύπτει από παρέμβαση της ΕΕ, πέραν της αξίας που θα είχε επιτευχθεί αποκλειστικά από τη δράση κράτους μέλους ή ομάδας κρατών μελών»⁽⁴⁵⁾. Η εξασφάλιση ύπαρξης προστιθέμενης αξίας της ΕΕ είναι θεμελιώδης για την επίτευξη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης⁽⁴⁶⁾.

10.46. Στο πλαίσιο των ελέγχων του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι συχνά ήταν δύσκολο να προσδιορισθεί η πραγματική προστιθέμενη αξία της ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, όπου δαπανώνται τα περισσότερα κονδύλια του προϋπολογισμού. Ελλοχεύει ο κίνδυνος να χρησιμοποιηθεί η χρηματοδότηση της ΕΕ ως υποκατάστατο των εθνικών κονδυλίων, αποδεδειγμένα κατ' αυτόν τον τρόπο εθνικούς πόρους οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν αλλού. Η επιλογή αυτή είναι ενδεχομένως ελκυστική για τα κράτη μέλη των οποίων οι εθνικοί προϋπολογισμοί βρίσκονται υπό πίεση.

10.47. Ένα παράδειγμα των ανωτέρω περιλαμβάνεται στην ειδική έκθεση του Συνεδρίου για το πρόγραμμα LIFE, το οποίο προαναφέρθηκε στο σημείο 10.5. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η χρήση εθνικών επιχορηγήσεων και ο ανταγωνισμός για τη χρηματοδότηση έργων σε εθνικό επίπεδο, και όχι σε επίπεδο ΕΕ, είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ στο εν λόγω πρόγραμμα⁽⁴⁷⁾.

10.48. Ένα άλλο παράδειγμα βρίσκεται στην ειδική έκθεση του Συνεδρίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, στην οποία το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ένα τρίτο της χρηματοδότησης από την εν λόγω πηγή αποζημίωσε εργαζομένους που είχαν υποστεί μαζικές απολύσεις χωρίς να υπάρχει προστιθέμενη αξία της ΕΕ. Αυτό ήταν το ποσοστό χρηματοδότησης για μέτρα στήριξης του εισοδήματος των εργαζομένων τα οποία θα είχαν χρηματοδοτηθεί από τα κράτη μέλη ούτως ή άλλως. Ωστόσο, στην έκθεση επισημάνθηκε ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το εν λόγω ταμείο χρησιμοποιήθηκε για τη συγχρηματοδότηση υπηρεσιών που συνήθως δεν υπάρχουν στα κράτη μέλη, όπως η κατάρτιση απολυμένων εργαζομένων, τότε δημιουργήθηκε όντως προστιθέμενη αξία της ΕΕ⁽⁴⁸⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.45. Η Επιτροπή υπογραμμίζει το γεγονός ότι η έννοια της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πολλά διαφορετικά πλαίσια, όπως σε ακαδημαϊκές συζητήσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, στον ορισμό των στόχων και/ή των κριτηρίων για την επιλογή έργων σε ειδικά προγράμματα της ΕΕ, στις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και στην αξιολόγηση των υφιστάμενων προγραμμάτων. Ωστόσο, θεωρεί ότι η προστιθέμενη αξία ενός πολιτικού έργου δεν περιορίζεται απλά στην αναφορά ποσοτικών στοιχείων.

Η Επιτροπή επισημαίνει ακόμη ότι η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης προβλέπεται στο άρθρο 30 του δημοσιονομικού κανονισμού και ότι η εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης πρέπει να μετράται βάσει των εν λόγω αρχών.

10.46. Η Επιτροπή παραπέμπει στις απαντήσεις της στα σημεία 10.48 και 10.52, στις οποίες εκτιμά ότι τα μέτρα που ελήφθησαν προσέδωσαν πράγματι προστιθέμενη αξία της ΕΕ.

Η Επιτροπή αξιολόγησε την προστιθέμενη αξία της ΕΕ στο πλαίσιο των προτάσεων που υπέβαλε σχετικά με τα νέα προγράμματα δαπανών. Στις περιπτώσεις στις οποίες οι συννομοθέτες συμμερίστηκαν την άποψη αυτή, ενέκριναν τα προγράμματα δαπανών που προτάθηκαν. Η Επιτροπή θα διαχειρίζεται τα προγράμματα αυτά και θα υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ, η οποία αποτελεί μία από τις πτυχές που εξετάζονται στο πλαίσιο των εκ των υστέρων αξιολογήσεων. Οι αξιολογήσεις αυτές δημοσιοποιούνται και οι πληροφορίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ περιλαμβάνονται επίσης στην έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318.

10.47. Βλέπε απάντηση στο σημείο 10.5.

10.48. Η Επιτροπή εφιστά την προσοχή στα συμπεράσματα της έκθεσης ενδιάμεσης αξιολόγησης σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ. Η εν λόγω έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το ΕΤΠ έχει αποφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία και ότι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες συνήγαγαν ότι χωρίς τη στήριξη του ΕΤΠ θα είχαν επιτευχθεί ελάχιστα αποτελέσματα.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η στήριξη που παρέχει το ΕΤΠ πρέπει να λογίζεται ως χρηματοδότηση μιας «δέσμης» αλληλένδετων μέτρων, τα οποία συμβάλλουν στο σύνολό τους στην επιτυχία των χρηματοδοτούμενων ενεργειών. Πράγματι, το ΕΤΠ παρέχει στήριξη στους εργαζομένους με διάφορες μορφές συνδρομής, όπως τα επιδόματα, ώστε να έχουν οι εργαζόμενοι επαρκές εισόδημα κατά τη διάρκεια των μέτρων ενεργοποίησης και, ως εκ τούτου, να είναι σε θέση να επωφελούνται από τις διάφορες υποστηριζόμενες δράσεις, όπως η κατάρτιση.

⁽⁴⁵⁾ Για πληρέστερο ορισμό της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ, βλέπε 10.2 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011.

⁽⁴⁶⁾ Γνώμη αριθ. 7/2011 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σημείο 9 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁴⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 15/2013, σημεία 4, 20 έως 21 και 63 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁴⁸⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 7/2013 με τίτλο «Προσέφερε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στην επανένταξη απολυθέντων εργαζομένων», σημεία 77 και 78 (<http://eca.europa.eu>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης

10.49. Μια έννοια που συνδέεται με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ, την οποία επηρεάζει αρνητικά είναι το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης: όταν η έννοια αναφέρεται σε σχέση με επιχορηγήσεις της ΕΕ, σημαίνει τον βαθμό στον οποίο ένας δικαιούχος θα είχε υλοποιήσει το έργο ακόμη και χωρίς τη στήριξη της ΕΕ. Κατά συνέπεια, η ύπαρξη του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης μειώνει ή και αποκλείει την προστιθέμενη αξία της ΕΕ.

10.50. Το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης δεν είναι εκ φύσεως εύκολο να εντοπισθεί. Εντούτοις, όταν δεν υπάρχει άρτια ανάλυση αναγκών, τότε αυτό συχνά υποδεικνύει τον κίνδυνο εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, στο πλαίσιο των ελέγχων του Συνεδρίου εντοπίστηκαν έργα τα οποία είχαν εγκριθεί, ή ακόμη και ολοκληρωθεί, προτού εγκριθεί η χρηματοδότηση της ΕΕ· αυτό σημαίνει την ύπαρξη του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης.

10.51. Επί παραδείγματι, το Συνέδριο, στον έλεγχό του για τη στήριξη της ΕΕ προς τη βιομηχανία τροφίμων, συμπέρανε ότι η πιθανότητα ύπαρξης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης είναι υψηλή, ως συνέπεια του γεγονότος ότι τα κράτη μέλη δεν διοχετεύουν συστηματικά τη χρηματοδότηση σε έργα για τα οποία υπάρχει αποδεδειγμένη ανάγκη δημόσιας στήριξης⁽⁴⁹⁾. Επίσης, στον τομέα της γεωργίας, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο κίνδυνος εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης ήταν υψηλός στα μέτρα που χρησιμοποίησαν τα κράτη μέλη για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας, εφόσον μόνον ένα κράτος μέλος ζητούσε από τους δικαιούχους να αποδείξουν την ανάγκη της επιχορήγησης· μάλιστα σε μία περίπτωση η στήριξη της ΕΕ χορηγήθηκε αφού το έργο είχε ήδη ολοκληρωθεί⁽⁵⁰⁾.

10.51. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο ότι απαιτούνται βελτιώσεις για την καλύτερη στόχευση της στήριξης σε επίπεδο κρατών μελών.

Όταν η στήριξη για επενδύσεις είναι σωστά στοχευμένη (με τη χρήση, μεταξύ άλλων, κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, και με διαφοροποίηση των ποσοστών ενίσχυσης) και βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες ελλείψεις/ανάγκες, ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος εμφάνισης των φαινομένων μη αποδοτικής δαπάνης και μετατόπισης. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 θεσπίστηκε η στόχευση της στήριξης για επενδύσεις [άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1974/2006], ακριβώς με σκοπό τον περιορισμό των φαινομένων μη αποδοτικής δαπάνης και μετατόπισης που προέκυπταν από προγενέστερες αξιολογήσεις.

Στο νομοθετικό πλαίσιο για τη νέα περίοδο προγραμματισμού προβλέπεται η απαίτηση να λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένες ανάγκες που συνδέονται με συγκεκριμένες συνθήκες σε περιφερειακό ή υποπεριφερειακό επίπεδο και να αντιμετωπίζονται έμπρακτα μέσω επαρκώς σχεδιασμένων συνδυασμών μέτρων ή θεματικών υποπρογραμμάτων.

Επιπλέον, δυνάμει του νέου νομοθετικού πλαισίου απαιτείται να καθοριστούν κατάλληλοι στόχοι για κάθε τομέα εστίασης των προτεραιοτήτων της Ένωσης βάσει κοινών δεικτών αποτελεσμάτων και να στηριχθούν τα επιλεγμένα μέτρα σχετικά με τις προτεραιότητες της Ένωσης σε ένα βάσιμο σκεπτικό παρέμβασης υποστηριζόμενο από εκ των προτέρων αξιολόγηση.

⁽⁴⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 1/2013 με τίτλο «Υπήρξε η στήριξη της ΕΕ προς τη βιομηχανία τροφίμων αποτελεσματική και αποδοτική όσον αφορά την αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων;», σημείο 86 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁵⁰⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 6/2013 με τίτλο «Πέτυχαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή τη βέλτιστη σχέση κόστους/οφέλους με τα μέτρα για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας;», σημεία 54-57 και 93 (<http://eca.europa.eu>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.52. Κι άλλα παραδείγματα φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο της εξέτασης του προγράμματος Marco Polo από το Συνέδριο, το οποίο είχε σχεδιασθεί με σκοπό τη μεταστροφή τμήματος της οδικής κυκλοφορίας προς άλλους τρόπους μεταφοράς. Μολονότι υπήρχαν αποδεικτικά στοιχεία ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ ωφέλησε τα έργα ως προς την ημερομηνία έναρξης υλοποίησής τους, την κλίμακα της παρεχόμενης υπηρεσίας ή την επίτευξη απόδοσης των επενδύσεων συντομότερα, στο πλαίσιο του ελέγχου διαπιστώθηκαν επίσης σοβαρές ενδείξεις υπέρβισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης: επί παραδείγματι, 13 από τους 16 δικαιούχους που ελέγχθηκαν επιβεβαίωσαν ότι θα είχαν δρομολογήσει και υλοποιήσει το έργο και χωρίς την επιδότηση της ΕΕ⁽⁵¹⁾. Ομοίως, το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν έχει αποδείξει επαρκώς ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται από τη Χρηματοδοτική Διευκόλυνση Καταμερισμού του Κινδύνου (χρηματοδοτικό μέσο το οποίο έχει σχεδιαστεί για τη βελτίωση της πρόσβασης σε δανειακή χρηματοδότηση για τον σκοπό της έρευνας) οδηγεί σε επενδύσεις οι οποίες υπερβαίνουν σε ύψος αυτές που οι δικαιούχοι θα πραγματοποιούσαν χωρίς τη χρηματοδότηση αυτή⁽⁵²⁾.

Παρακολούθηση συστάσεων που είχαν διατυπωθεί σε ειδικές εκθέσεις

10.53. Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, η παρακολούθηση των εκθέσεων ελέγχου αποτελεί το τελικό στάδιο του κύκλου του ελέγχου επιδόσεων, ο οποίος αποτελείται από τα στάδια του σχεδιασμού, της εκτέλεσης και της παρακολούθησης⁽⁵³⁾. Η παρακολούθηση των εκθέσεων του Συνεδρίου που αφορούν ελέγχους επιδόσεων αποτελεί αναγκαίο στοιχείο του κύκλου της λογοδοσίας και ενθαρρύνει την αποτελεσματική υλοποίηση των συστάσεων των εκθέσεων από την Επιτροπή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.52. Για τους λόγους που αναφέρει το Συνέδριο (δηλαδή έναρξη των έργων νωρίτερα, αύξηση της κλίμακας των υπηρεσιών και συντομότερη απόδοση των επενδύσεων), η Επιτροπή εκτιμά ότι το πρόγραμμα Marco Polo προσδίδει σαφώς προστιθέμενη αξία της ΕΕ όσον αφορά τα έργα που ελέγχθηκαν.

Επιπλέον, είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ποσοτικά το φαινόμενο της μη αποδοτικής δαπάνης, διότι ενδέχεται να υφίστανται πολλοί άλλοι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, π.χ. το ζήτημα της βιωσιμότητας (ερώτημα σχετικά με το κατά πόσον τα έργα θα ήταν βιώσιμα χωρίς την επιδότηση), ο παράγοντας πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος (μεγαλύτερα έργα που συνεπάγονται πολύ υψηλότερο ποσοστό αλλαγής του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών), η αύξηση της αξιοπιστίας και της προβολής των δικαιούχων (σήμανση έργων ΕΕ) ή τα οφέλη που απορρέουν από τη συνεργασία μεταξύ των εταιρών (μεταφορά τεχνογνωσίας, βέλτιστες πρακτικές).

Όσον αφορά τη Χρηματοδοτική Διευκόλυνση Καταμερισμού του Κινδύνου (RSFF), η Επιτροπή εκτιμά ότι το εν λόγω μέσο έχει αποδείξει την αξία του, ιδίως σε δύσκολες οικονομικές περιόδους. Η προστιθέμενη αξία της RSFF καταδείχθηκε επίσης στην ενδιάμεση αξιολόγηση του μέσου, στην οποία αναφέρεται ότι:

«η Χρηματοδοτική Διευκόλυνση Καταμερισμού του Κινδύνου βοήθησε πολλές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις υψηλής έντασης έρευνας να διατηρήσουν τις οικείες δραστηριότητες ΕΑΚ σε μια περίοδο έντονων οικονομικών πιέσεων, παρείχε συνδρομή σε ορισμένες από τις πλέον καινοτόμους εταιρείες στην Ευρώπη ώστε να προβούν σε αναδιάρθρωση της οικονομικής τους θέσης σε μια συγκυρία κατά την οποία οι τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μείωναν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για επενδύσεις υψηλού κινδύνου» (ενδιάμεση αξιολόγηση της Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης Καταμερισμού του Κινδύνου του Αυγούστου 2010, σελίδα 18).

Επιπλέον, στη δεύτερη ενδιάμεση αξιολόγηση (Ιούνιος 2013) αναφέρεται ότι η βασική οικονομική αξία της εν λόγω χρηματοδοτικής διευκόλυνσης συνίσταται στον αντικυκλικό χαρακτήρα της, χάρη στον οποίο παρέχεται στους αναδόχους έργων μακροπρόθεσμη χρηματοπιστωτική σταθερότητα για την άσκηση δραστηριοτήτων ΕΑΚ, ακόμη και σε περιόδους κρίσης.

⁽⁵¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 3/2013 με τίτλο «Συνέβαλαν αποτελεσματικά τα προγράμματα Marco Polo στη μεταστροφή τμήματος της οδικής κυκλοφορίας προς άλλους τρόπους μεταφοράς;», σημεία 32 και 33 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁵²⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 2/2013 με τίτλο «Είναι αποδοτική η εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογή του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα;», σημείο 104 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁵³⁾ Διεθνή πρότυπα ελέγχου των ανώτατων οργάνων ελέγχου, IS-SAI 3000 και 3100.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.54. Το Συνέδριο εξέτασε τη συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή σε δείγμα 59 συστάσεων ελέγχου, οι οποίες προέρχονται από οκτώ ειδικές εκθέσεις της περιόδου 2007-2010. Από τις 56 συστάσεις σχετικά με τις οποίες ήταν δυνατή η επιβεβαίωση⁽⁵⁴⁾, το Συνέδριο συμπέρανε ότι η Επιτροπή υλοποίησε το 79 % των συστάσεων, είτε πλήρως είτε ως επί το πλείστον. Ένα επιπλέον 12 % των συστάσεων υλοποιήθηκε μερικώς, ενώ το 9 % των συστάσεων απορρίφθηκε αρχικώς και κατά συνέπεια δεν υλοποιήθηκε⁽⁵⁵⁾.

10.55. Κατά την παρακολούθηση του προηγούμενου έτους, το Συνέδριο συνέστησε στην Επιτροπή να τελειοποιήσει το εργαλείο ΤΠ της για την παρακολούθηση της κατάστασης των συστάσεων ελέγχου και των αιτημάτων που διατυπώνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής. Το εργαλείο ΤΠ θα καταστήσει δυνατή την ακριβέστερη καταγραφή της κατάστασης των συστάσεων που έχουν υλοποιηθεί μόνο μερικώς. Συνεπεία της σύστασης του Συνεδρίου, η Επιτροπή πρότεινε βελτιώσεις, με τις οποίες θα ήταν δυνατή η καταγραφή των συστάσεων που είχαν υλοποιηθεί μερικώς στο εργαλείο ΤΠ αργότερα κατά τη διάρκεια του 2014.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα

10.56. Κατά τη δαπάνη των κονδυλίων της ΕΕ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η εστίαση ήταν στην απορρόφηση των κονδυλίων (την ανάγκη να δαπανηθούν οι πόροι), καθώς και στη συμμόρφωση, παρά στις καλές επιδόσεις. Πλέον ισχύουν νέες ρυθμίσεις για την περίοδο 2014-2020 και το Συνέδριο θα παρακολουθήσει τον αντίκτυπό τους σε μελλοντικούς ελέγχους επιδόσεων. Μολονότι οι νέες ρυθμίσεις είναι ευπρόσδεκτες και η καθιέρωση αποθεματικού επίδοσης ενδεχομένως να ενθαρρύνει την αύξηση της εστίασης στα αποτελέσματα, εντούτοις είναι πιθανό ο αντίκτυπος να είναι οριακός, δεδομένου ότι δεν υφίστανται ακόμη πραγματικά οικονομικά κίνητρα ή κυρώσεις στο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με τη χρηματοδότηση της ΕΕ (σημεία 10.3 έως 10.16).

10.55. Η Επιτροπή εξέτασε τη δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης των εφαρμογών RAD, ώστε να βελτιωθούν οι πληροφορίες που παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης. Ζητήθηκε από τον πάροχο του συστήματος εντός της Επιτροπής να εισαγάγει μια πρόσθετη κατάσταση για τις «μερικώς υλοποιηθείσες» συστάσεις.

10.56. Η δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικών με τις επιδόσεις από τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης, καθώς και οι απαιτήσεις αξιολόγησης (υποχρέωση διενέργειας τουλάχιστον μίας εκτίμησης επιπτώσεων για κάθε προτεραιότητα), θα προαγάγουν τη συζήτηση σχετικά με την πολιτική, καθώς και την πραγματική λογοδοσία.

Επιπλέον, όπως προβλέπεται στο ρυθμιστικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 [άρθρο 22 παράγραφοι 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013], η Επιτροπή θα είναι σε θέση να επιβάλλει κυρώσεις στα κράτη μέλη σε σοβαρές περιπτώσεις πλημμελούς επίτευξης αποτελεσμάτων, κατόπιν επανεξέτασης των επιδόσεων [άρθρο 22 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και κατά το κλείσιμο (άρθρο 22 παράγραφος 7).

⁽⁵⁴⁾ Η συνέχεια που δόθηκε σε τρεις από τις επιλεγείσες συστάσεις δεν κατέστη δυνατό να εξακριβωθεί, δεδομένου ότι τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία ήταν διαθέσιμα μόνο σε επίπεδο κρατών μελών, στοιχείο που υπερέβαινε την εμβέλεια της εν λόγω εξέτασης.

⁽⁵⁵⁾ Οι πέντε συστάσεις που απορρίφθηκαν αφορούσαν όλες την ειδική έκθεση αριθ. 7/2010, σχετικά με τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών και ειδικότερα λεπτομερείς πτυχές της σχετικής διαδικασίας. Εντούτοις, για δύο από τις πέντε εν λόγω συστάσεις η Επιτροπή δρομολόγησε ορισμένα διορθωτικά μέτρα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του οριζόντιου κανονισμού για την κοινή γεωργική πολιτική, ο οποίος θα αφορά την περίοδο 2014-2020.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.57. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η έλλειψη εστίασης στις επιδόσεις καταδεικνύει ένα περισσότερο θεμελιώδες πρόβλημα. Η αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης βασίζεται στην εμπιστοσύνη: ότι τα κράτη μέλη —τα οποία χρηματοδοτούν εν μέρει τα έργα— διαχειρίζονται τα κονδύλια της ΕΕ με την ίδια προσοχή που διαχειρίζονται τους δικούς τους πόρους. Βάσει του ελεγκτικού έργου του, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η επιλογή έργων επικεντρώθηκε, πρώτον, στην ανάγκη δαπάνης των διαθέσιμων πόρων της ΕΕ («αν δεν το χρησιμοποιήσεις, θα χαθεί»), δεύτερον, στην ανάγκη συμμόρφωσης με τους κανόνες και μόλις, τρίτον, και σε περιορισμένο βαθμό, στις αναμενόμενες επιδόσεις τους. Η συμμόρφωση και οι επιδόσεις πρέπει να έχουν την ίδια βαρύτητα, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου. Αυτή η εγγενής σύγκρουση μεταξύ της επιθυμίας εστίασης στα αποτελέσματα και των πολιτικών επιταγών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη αποτελεί θεμελιώδες μειονέκτημα του σχεδιασμού μεγάλου τμήματος του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.57. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα κριτήρια επιδόσεων ενσωματώνονται στη διαδικασία επιλογής κάθε έργου που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί.

Μέσω της εφαρμογής σταθμισμένων κριτηρίων επιλογής, τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζουν τα έργα που θα μπορούσαν να συμβάλουν με τον βέλτιστο τρόπο στην επίτευξη αποτελεσμάτων.

Η Επιτροπή θα ήθελε να υπογραμμίσει ότι, επιπλέον της ενωσιακής χρηματοδότησης, πρέπει πάντοτε να υπάρχει και εθνική συγχρηματοδότηση (είτε από τον δημόσιο είτε από τον ιδιωτικό τομέα). Κατά συνέπεια, η «εμπιστοσύνη ότι τα κράτη μέλη, τα οποία χρηματοδοτούν εν μέρει τα έργα, διαχειρίζονται τα κονδύλια της ΕΕ με την ίδια προσοχή που διαχειρίζονται τους δικούς τους πόρους» είναι δικαιολογημένη, καθώς οποιαδήποτε «κακή» δαπάνη της συνεισφοράς της Ένωσης θα έχει αυτομάτως αντίκτυπο και δευτερογενείς επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο δαπανάται η εθνική συνεισφορά. Τα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης καθορίζονται από τον ΚΚΔ (άρθρο 120), αλλά τα εν λόγω ποσοστά μπορεί να διαφοροποιούνται (άρθρο 121). Ενώ σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες η εθνική συγχρηματοδότηση μπορεί να περιορίζεται στο 15 %, το αντίστοιχο ποσοστό σε περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 50 %. Ως εκ τούτου, στις περιπτώσεις αυτές ο κίνδυνος που απειλεί την εθνική συνεισφορά είναι υψηλός στην περίπτωση που η διαχείριση του προγράμματος δεν γίνεται με προσοχή και εστιάζει περισσότερο στις δαπάνες παρά στην επίτευξη αποτελεσμάτων. Επιπλέον, οι εκ των προτέρων όροι πρέπει να διασφαλίζουν ότι έχουν διαμορφωθεί οι κατάλληλες συνθήκες πλαισίου για την πραγματοποίηση των δαπανών. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν διαπιστωθεί εστίαση στις δαπάνες (γεγονός το οποίο επηρεάζει και την εθνική συνεισφορά), τα κράτη μέλη υποχρεούνται, βάσει των εκ των προτέρων όρων, να διαθέτουν πλαίσιο στρατηγικής πολιτικής που να συνάδει με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί σε επίπεδο ΕΕ, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος και επομένως η επίτευξη αποτελεσμάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.58. Η υποβολή εκθέσεων προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις επιδόσεις πραγματοποιείται σε ένα πλαίσιο το οποίο έχει εξελιχθεί κατά τη διάρκεια πολλών ετών και δεν είναι προσαρμοσμένο στην νοσηρότητα εστίασης στις επιδόσεις, την οποία η Επιτροπή επιζητεί να καθιερώσει. Βάσει της νομοθεσίας, η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις της, ήτοι τις τρεις βασικές εκθέσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Εντούτοις, μόνο η έκθεση αξιολόγησης επικεντρώνεται στις επιδόσεις. Η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση, καθώς και η συγκεκριμένη έκθεση, περιλάμβανε είτε καθόλου είτε ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η πρακτική της Επιτροπής να επικεντρώνει την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις στην έκθεση αξιολόγησης είναι εύλογη, δεδομένου ότι οι άλλες δύο εκθέσεις έχουν διαφορετικούς σκοπούς (σημεία 10.18 έως 10.20).

10.59. Επιπλέον, το Συνέδριο εντόπισε παραδείγματα που καταδεικνύουν κενά στην κάλυψη των πληροφοριών: στις εκθέσεις δεν αναφέρεται η προστιθέμενη αξία της ΕΕ. Το Συνέδριο συμπεραίνει ότι η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση δεν αναφέρεται κατά χρήσιμο τρόπο σε καμία από τις εν λόγω τρεις εκθέσεις (σημεία 10.18 έως 10.22).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.58. Η υποβολή εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αναπτύσσεται παράλληλα με τη νοσηρότητα των επιδόσεων που επιχειρεί να καθιερώσει η Επιτροπή, στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Όπως προαναφέρθηκε, με την έγκριση του ΠΔΠ 2014-2020 θεσπίστηκε το πλαίσιο για την υποβολή εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, με αυξημένη εστίαση στις επιδόσεις των προγραμμάτων. Όπως επισημαίνεται στη συγκεκριμένη έκθεση, η Επιτροπή έχει ήδη λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση της υποβολής στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, ενισχύοντας το πλαίσιο επιδόσεων των προγραμμάτων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2020 και ενσωματώνοντας το πλαίσιο αυτό στον στρατηγικό σχεδιασμό, προγραμματισμό και υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τα επιτεύγματα εκ μέρους της Επιτροπής. Θα χρειαστεί χρόνος έως ότου αρχίσουν οι εν λόγω αλλαγές να αποφέρουν αποτελέσματα. Όσον αφορά τις εκθέσεις στις οποίες αναφέρεται το Συνέδριο, οι τρεις εκθέσεις καλύπτουν διάφορες πτυχές σχετικές με τις επιδόσεις, οι οποίες είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους και αφορούν τα λεπτομερή στοιχεία εφαρμογής της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης, τη συγκεκριμένη παρουσίαση των επιτευγμάτων της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση και τις συνολικές επιδόσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ. Πρέπει να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ αυτών των διαφορετικών, πλην όμως συνδεδεμένων μεταξύ τους, πτυχών. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η τρέχουσα πρακτική υποβολής εκθέσεων είναι συνετή, ότι οι τρεις εκθέσεις εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς και ότι η υποβολή στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων πραγματοποιείται καλύτερα στο πλαίσιο της έκθεσης αξιολόγησης.

10.59. Η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν υπάρχουν κενά στην κάλυψη των πληροφοριών. Όπως επισημαίνει στην απάντησή της στο σημείο 10.46, η Επιτροπή αξιολόγησε την προστιθέμενη αξία της ΕΕ στο πλαίσιο των προτάσεων που υπέβαλε σχετικά με τα νέα προγράμματα δαπανών. Η Επιτροπή συμπεριλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ ως μέρος των στοιχείων που υποβάλλονται για τις αξιολογήσεις οι οποίες διενεργούνται στο πλαίσιο της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την ερμηνεία του Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης συνεπάγεται την υποβολή στοιχείων σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ. Επιπροσθέτως, δεν υφίσταται απαίτηση ούτε έχει προβλεφθεί στον σχεδιασμό οποιασδήποτε εκ των τριών εκθέσεων η κάλυψη και των τριών στοιχείων βάσει των οποίων παρέχεται πλήρης απολογισμός όλων των σκοπών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι εν λόγω εκθέσεις εξυπηρετούν η καθεμία έναν συγκεκριμένο σκοπό (βλέπε την απάντηση στο σημείο 10.58).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.60. Σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκθέσεις αξιολόγησης, η τέταρτη έκθεση είναι βελτιωμένη στον βαθμό που προσπαθεί να συνδέσει τα κύρια χρηματοδοτικά προγράμματα, τα οποία παρουσιάζονται ανά τομέα του ΠΔΠ, με τις διαθέσιμες πληροφορίες για τις επιδόσεις σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, για πολλούς σημαντικούς τομείς, οι πληροφορίες και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση αξιολόγησης δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ακόμη σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό τους για τη διαδικασία απαλλαγής. Το Συνέδριο σημειώνει ότι η Επιτροπή αναμένει ότι θα χρειαστούν ακόμη ορισμένα έτη προτού το νέο πλαίσιο επιδόσεων είναι σε θέση να παρέχει ουσιαστικές πληροφορίες για τις επιδόσεις όσον αφορά τα ετήσια επιτεύγματα πολιτικής. Το Συνέδριο θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την πρόοδο στον εν λόγω τομέα (σημεία 10.23-10.26).

10.61. Οι γενικοί διευθυντές λογοδοτούν στην Επιτροπή, μέσω των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους, σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τις δραστηριότητες της ΓΔ και τα επιτεύγματα πολιτικής. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων περιλαμβάνει δήλωση αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, βεβαιώνουν ότι οι πόροι που χορηγήθηκαν για τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην έκθεση χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο σκοπό τους, καθώς και με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Εντούτοις, στην πράξη η διασφάλιση που παρέχεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αποκλείει συγκεκριμένα τα ζητήματα επιδόσεων. Η διασφάλιση και οι ενδεχόμενες συναφείς επιφυλάξεις περιορίζονται σε ζητήματα κανονικότητας και εσωτερικού ελέγχου (βλέπε σημεία 10.28 έως 10.30 και πλαίσιο 10.4).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.60. Η Επιτροπή εκτιμά ότι, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης που ίσχυαν για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013, η τελευταία έκθεση αξιολόγησης συμβάλλει σημαντικά στο έργο της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής για το υπό εξέταση έτος. Από πολλές απόψεις, η δομή και το περιεχόμενο της έκθεσης του τρέχοντος έτους αντικατοπτρίζουν την καθοδήγηση που παρείχε η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή. Για παράδειγμα, στην έκθεση διαχωρίζονται οι πληροφορίες για την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων από τις πληροφορίες για τις επιχειρησιακές πτυχές των επιδόσεων, όπως η δράση της Επιτροπής για την υλοποίηση και τη διαχείριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Γίνεται δε διάκριση μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ. Στην έκθεση καταβάλλεται επίσης κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να παρέχονται τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις όσον αφορά τον τρόπο συμβολής των χρηματοδοτικών προγραμμάτων στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Πρέπει, ωστόσο, να υπενθυμιστεί ότι, παρά το γεγονός ότι το 2013 ήταν το τελευταίο έτος της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, είναι ακόμη πολύ νωρίς για την πλήρη εκτίμηση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των προγραμμάτων, δεδομένου ότι οι τελικές και εκ των υστέρων αξιολογήσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων έχουν προγραμματιστεί για την επόμενη τετραετία (2014-2017). Επιπλέον, ούτε οι ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων που ίσχυαν για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 εστίαζαν στην υποβολή στοιχείων σχετικών με τις επιδόσεις των προγραμμάτων. Οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 θα αρχίσουν να καθίστανται διαθέσιμες σταδιακά σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση που καθορίζονται στις νομοθετικές πράξεις οι οποίες εκδόθηκαν από τους συννομοθέτες και θα παρατίθενται στην έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318.

10.61. Όπως επισημαίνει στην απάντησή της στο πλαίσιο 10.4, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εφαρμόζει την ίδια πρακτική όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων, η οποία συνάδει με τις νομοθετικές διατάξεις. Όπως αναφέρεται στη συγκεκριμένη έκθεση, η δήλωση αξιοπιστίας επικεντρώνεται σε διαχειριστικά και χρηματοδοτικά ζητήματα, εναρμονιζόμενη πλήρως με τη δημοσιονομική ευθύνη της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Με την έκδοση της συγκεκριμένης έκθεσης, η Επιτροπή αναλαμβάνει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ζήτημα αυτό είναι διαφορετικό από τη σαφή δέσμευση της Επιτροπής για περαιτέρω ενίσχυση της υποβολής στοιχείων εκ μέρους της όσον αφορά τα επιτεύγματα πολιτικής, τόσο στις ίδιες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όσο και στην έκθεση αξιολόγησης που απαιτείται από τη Συνθήκη. Τα εν λόγω επιτεύγματα πολιτικής είναι το αποτέλεσμα συλλογικής δράσης και ευθύνης που αναλαμβάνονται από κοινού με τους συννομοθέτες και τα κράτη μέλη που διαδραματίζουν συχνά σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση των προγραμμάτων. Επιπλέον, οι συνολικές επιδόσεις των προγραμμάτων επηρεάζονται από πολλούς άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, οι οποίοι είναι εκτός του ελέγχου των γενικών διευθυντών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.62. Στο πλαίσιο της εξέτασης της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων αυτού του έτους καταδείχθηκε ότι, όπως και τα προηγούμενα έτη, οι στόχοι των ΓΔ δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης· ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στην επιλογή των δεικτών, το οποίο σημαίνει ότι η καταλληλότητά τους για την παρακολούθηση των επιδόσεων είναι περιορισμένη· και ότι οι ΓΔ δεν συνεργάζονται επαρκώς όσον αφορά τη διατύπωση των στόχων και των δεικτών τους (βλέπε σημεία 10.32 έως 10.39).

10.63. Οι έλεγχοι επιδόσεων του Συνεδρίου εξακολουθούν να πληρούν τον διπλό στόχο της λογοδοσίας και της βελτίωσης. Οι εκθέσεις του Συνεδρίου για το 2013 ανέφεραν, μεταξύ πολλών άλλων θεμάτων, περιπτώσεις στις οποίες η προστιθέμενη αξία της ΕΕ, η οποία είναι θεμελιώδους σημασίας για την επίτευξη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, είτε δεν διασφαλιζόταν είτε μειωνόταν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού ήταν η ύπαρξη του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης το οποίο διαπιστώθηκε σε περιπτώσεις στις οποίες οι δικαιούχοι θα είχαν συνεχίσει τη δραστηριότητά τους ακόμη και χωρίς τη χρηματοδότηση της ΕΕ (σημεία 10.40 έως 10.53).

Συστάσεις

10.64. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 10.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011, το Συνέδριο διατύπωσε εννέα συστάσεις. Εξ αυτών δύο ήταν άνευ αντικειμένου, δεδομένου ότι ήταν υπερβολικά νωρίς για το Συνέδριο να αξιολογήσει την πρόοδο. Η Επιτροπή υλοποίησε μερικώς επτά συστάσεις.

10.65. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2013, το Συνέδριο συνιστά τα εξής:

- **Σύσταση 1:** η Επιτροπή πρέπει να εκμεταλλευθεί την επόμενη ευκαιρία επανεξέτασης του δημοσιονομικού πλαισίου προκειμένου να εξορθολογίσει το πλαίσιο υποβολής των εκθέσεων της σχετικά με τις επιδόσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.62. Όπως επισημαίνεται στη συγκεκριαιωτική έκθεση του 2013, η δομή των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων για το 2013 υποβλήθηκε σε εκτενή επανεξέταση. Καταβλήθηκαν μείζονες προσπάθειες για τη βελτίωση των δεικτών επιδόσεων και της υποβολής στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, καθώς και της υποβολής στοιχείων αναφορικά με την οικονομία και την αποδοτικότητα στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, κατά την αναθεώρηση των οδηγιών καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι οι εκθέσεις θα περιλαμβάνουν μόνο συναφή στοιχεία, καθώς και για να βελτιωθεί η σαφήνεια και η συνέπεια μεταξύ των ΓΔ. Πέραν τούτου, θα διασφαλιστεί η αυστηρότερη εναρμόνιση των σχεδίων διαχείρισης με τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όσον αφορά την υποβολή στοιχείων σχετικά με τους στόχους και τους δείκτες.

10.63. Η Επιτροπή παραπέμπει στις απαντήσεις της στα σημεία 10.48 και 10.52, στις οποίες εκτιμά ότι τα μέτρα που ελήφθησαν προσέδωσαν πράγματι προστιθέμενη αξία της ΕΕ. Επιπροσθέτως, όπως επισημαίνει στην απάντησή της στο σημείο 10.45, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τις προταθείσες από το Συνέδριο αρχές στις οποίες πρέπει να βασίζεται η έννοια της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ, όπως αναφέρονται στην ετήσια έκθεσή του για το 2011.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να αναπροσαρμόσει τον δημοσιονομικό κανονισμό, ούτως ώστε να εναρμονίζεται με την τρέχουσα πρακτική της όσον αφορά την υποβολή στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Βάσει της τρέχουσας πρακτικής, οι τρεις εκθέσεις που αναφέρει το Συνέδριο στο σημείο 10.18 εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς και είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους. Η συγκεκριαιωτική έκθεση επικεντρώνεται στα επιτεύγματα της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση, η έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318 εστιάζει στα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από τα προγράμματα δαπανών, ενώ η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με τις δημοσιονομικές πιυχές και τη δημοσιονομική διαχείριση. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η εν λόγω πρακτική υποβολής εκθέσεων, στο πλαίσιο της οποίας όλες αυτές οι εκθέσεις επιτελούν συγκεκριμένο ρόλο και σκοπό, συνάδει με τις νομοθετικές και λειτουργικές διατάξεις σε διάφορα επίπεδα (η ΣΛΕΕ, ο δημοσιονομικός κανονισμός και οι εσωτερικές πάγιες οδηγίες της Επιτροπής).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι η έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή η οποία συγκεντρώνει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», προκειμένου ο αναγνώστης να έχει σαφή γενική εικόνα των επιτευγμάτων που πραγματοποιήθηκαν.
- **Σύσταση 3:** η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω το σύστημα διαχείρισης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις, προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στα επιτεύγματα πολιτικής στις ετήσιες δηλώσεις αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Η Επιτροπή θα καταβάλει εστιασμένες προσπάθειες ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι στην έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318 περιλαμβάνεται συνοπτική παρουσίαση των πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται όσον αφορά τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», με σκοπό την παροχή σαφούς εικόνας ως προς τα επιτεύγματα που έχουν πραγματοποιηθεί. Η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσον θα ήταν κατάλληλος τυχόν αναπροσαρμογές στη δομή της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 318 με βάση την εξέλιξη αυτής της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων κατά τα προσεχή έτη, λαμβάνοντας επίσης δεόντως υπόψη την ύπαρξη άλλων πιο ολοκληρωμένων διαδικασιών υποβολής στοιχείων σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», όπως, για παράδειγμα, μέσω του ευρωπαϊκού εξαμήνου.

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται την εν λόγω σύσταση.

Η Επιτροπή δεσμεύεται να μεριμνά για τη χρηστή και υψηλής ποιότητας διαχείριση και υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΕΕ, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη όλες τις προτάσεις για την περαιτέρω εξέλιξή του. Όπως επισημαίνεται στη συγκεκριμένη έκθεση, η Επιτροπή έχει ήδη λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση της υποβολής στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, ενισχύοντας το πλαίσιο επιδόσεων των προγραμμάτων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2020 και ενσωματώνοντας το πλαίσιο αυτό στον στρατηγικό σχεδιασμό, προγραμματισμό και υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τα επιτεύγματα εκ μέρους της Επιτροπής.

Εντούτοις, κρίνεται αναγκαία η διάκριση μεταξύ της άμεσης ευθύνης των γενικών διευθυντών, αφενός, για τη διαχείριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και, αφετέρου, για τα επιτεύγματα πολιτικής, όπως ο αντίκτυπος των χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Τα εν λόγω επιτεύγματα αποτελούν επίσης ευθύνη των συννομοθετών, οι οποίοι συμβάλλουν στον σχεδιασμό των προγραμμάτων και τα εγκρίνουν, καθώς και ευθύνη των κρατών μελών, τα οποία διαδραματίζουν συχνά σημαντικό ρόλο στην υλοποίησή τους. Επιπλέον, οι συνολικές επιδόσεις των προγραμμάτων επηρεάζονται από πολλούς άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, οι οποίοι είναι εκτός του ελέγχου των γενικών διευθυντών.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι το πεδίο εφαρμογής της δήλωσης αξιοπιστίας που υποβάλλει ο γενικός διευθυντής πρέπει να συνεχίσει να επικεντρώνεται σε διαχειριστικά και χρηματοδοτικά ζητήματα, εναρμονιζόμενο πλήρως με τη δημοσιονομική ευθύνη της Επιτροπής και με τις απαιτήσεις ελέγχου για την εκτέλεση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Με την έκδοση της συγκεκριμένης έκθεσης, η Επιτροπή αναλαμβάνει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10.1

Ειδικές εκθέσεις που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο το 2013

- αριθ. 1/2013 «Υπήρξε η στήριξη της ΕΕ προς τη βιομηχανία τροφίμων αποτελεσματική και αποδοτική όσον αφορά την αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων;»
- αριθ. 2/2013 «Είναι αποδοτική η εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογή του έβδομου προγράμματος-πλασίου για την έρευνα;»
- αριθ. 3/2013 «Συνέβαλαν αποτελεσματικά τα προγράμματα Marco Polo στη μεταστροφή τμήματος της οδικής κυκλοφορίας προς άλλους τρόπους μεταφοράς;»
- αριθ. 4/2013 «Η συνεργασία της ΕΕ με την Αίγυπτο στον τομέα της διακυβέρνησης»
- αριθ. 5/2013 «Αξιοποιούνται ορθά τα κονδύλια που διατίθενται για τα οδικά δίκτυα στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ;»
- αριθ. 6/2013 «Πέτυχαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή τη βέλτιστη σχέση κόστους/οφέλους με τα μέτρα για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας;»
- αριθ. 7/2013 «Προσέφερε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στην επανένταξη απολυθόντων εργαζομένων;»
- αριθ. 8/2013 «Στήριξη για τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης»
- αριθ. 9/2013 «Στήριξη της ΕΕ για τη διακυβέρνηση στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό»
- αριθ. 10/2013 «Κοινή γεωργική πολιτική: Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ορθά η ειδική στήριξη που χορηγείται βάσει του άρθρου 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου;»
- αριθ. 11/2013 «Εξασφαλίζοντας σωστά στοιχεία για το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ): μια περισσότερο συστηματοποιημένη και ορθότερα εστιασμένη προσέγγιση θα καθιστούσε αποτελεσματικότερη την επαλήθευση της Επιτροπής»
- αριθ. 12/2013 «Μπορούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταδείξουν ότι τα κονδύλια της ΕΕ που διατίθενται για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δαπανώνται ορθά;»
- αριθ. 13/2013 «Αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ στην Κεντρική Ασία»
- αριθ. 14/2013 «Άμεση χρηματοδοτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Παλαιστινιακή Αρχή»
- αριθ. 15/2013 «Υπήρξε αποτελεσματική η συνιστώσα “Περιβάλλον” του προγράμματος LIFE;»
- αριθ. 16/2013 «Απολογισμός του “ενιαίου ελέγχου” (single audit) και της χρησιμοποίησης από την Επιτροπή των εργασιών των εθνικών ελεγκτικών αρχών στον τομέα της συνοχής»
- αριθ. 17/2013 «Χρηματοδότηση της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας»
- αριθ. 18/2013 «Η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων των ελέγχων των κρατών μελών όσον αφορά τις γεωργικές δαπάνες»
- αριθ. 19/2013 «Έκθεση του 2012 σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στις ειδικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου πλέον (*)	Ανεπαρκή αποδοκαστικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 1: Η Επιτροπή πρέπει, κατά τον σχεδιασμό νέων προγραμμάτων δαπανών, να επιδιώκει να επικεντρώνει τις δραστηριότητές της στα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο που επιθυμεί να επιτύχει. Εάν η μέτρηση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου δεν είναι ευχερής, η Επιτροπή πρέπει να ορίζει δείκτες και στόχους-ορόσημα, βασισμένους σε στόχους «SMART», με τους οποίους θα αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητές της αποσκοπούν στην επίτευξη των επιδιώξεών της.			X			Σε όλα τα προγράμματα δαπανών δυνάμει του νέου ΠΔΠ περιλαμβάνεται ανανεωμένο πλαίσιο επιδόσεων, το οποίο περιέχει στόχους, δείκτες και ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων που καθιστούν δυνατή τη μέτρηση των επιδόσεων και την υποβολή σχετικών εκθέσεων. Παράλληλα, η Επιτροπή έχει διαμορφώσει κατάλληλα τα εργαλεία της εσωτερικής της διαχείρισης, δηλαδή τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων, ούτως ώστε να προβλέπεται η υποβολή περισσότερων στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων.	
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υποβαλλόμενων στοιχείων και την εξασφάλιση της έγκαιρης διαβίβασής τους. Συνεκκριμένα, πρέπει να αντλήσει διδάγματα από τις ενέργειες που γίνονται στο πλαίσιο των ταμείων του κοινού στρατηγικού πλαισίου για την παροχή κινήτρων στα κράτη μέλη, ώστε να διαβιβάζουν υψηλής ποιότητας στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις.			X			Είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι οι συννομιζόμετες συμμετείχαν ενεργά στον καθορισμό των στόχων των προγραμμάτων και των δεικτών των επιδόσεων.	

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 3: Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού (2014-2020), η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει με ποιον τρόπο εξασφαλίζει την προστιθέμενη αξία της ΕΕ και να παρουσιάσει σχετικά στοιχεία.					X		Όπως αναφέρει στην απάντησή της στο σημείο 10.46, η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ κατά τον σχεδιασμό των νέων προγραμμάτων δαπανών. Θα υποβάλει στοιχεία σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ, η οποία αποτελεί μία από τις πιτυχές που θα εξετάζονται στο πλαίσιο των εκ των υστέρων αξιολογήσεων. Οι αξιολογήσεις αυτές δημοσιοποιούνται και οι πληροφορίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ΕΕ συνοψίζονται επίσης στην έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 318.
2010	Σύσταση 1: Στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων των ΓΔ, πρέπει να δίδεται περισσότερη προσοχή στον τομέα των επιδόσεων, ιδίως με την ανάλυση των διαφορών μεταξύ των προβλεπόμενων στον σχεδιασμό επιμέρους στόχων και επιτευγμάτων, καθώς και με την κατάρτιση εκδόσεων σχετικά με την οικονομία και την αποδοτικότητα των χρηματοδοτήσεων της ΕΕ (βλέπε σημείο 8.53). Σύσταση 2: Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πρέπει να καθορίζουν κατάλληλους ενδιάμεσους στόχους-ορόσημα για τους πολυετείς επιμέρους στόχους, ούτως ώστε η πρόοδος να μπορεί να αξιολογείται επαρκώς (βλέπε σημείο 8.54). Σύσταση 3: Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους βάσει της επιμερισμένης διαχείρισης, να καθορίσουν με κοινή συμφωνία συνεχείς δείκτες επιδόσεων και να διασφαλίζουν την αξιοπιστία των πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τους προβλεπόμενους στον σχεδιασμό επιμέρους στόχους και τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα (βλέπε σημείο 8.56).			X				Βλέπε την απάντηση στη σύσταση 1 για το έτος 2011.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Σύσταση 4: Κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στον καθορισμό στόχων SMART, καθώς και στον προσδιορισμό και την άμβλυνση των κινδύνων που μπορεί να προκύψουν κατά την υλοποίηση (βλέπε σημείο 8.57).							Βλέπε την απάντηση στη σύσταση 1 για το έτος 2011.
	Σύσταση 5: Η υποχρέωση λογοδοσίας των υπευθύνων διαχείρισης πρέπει, επίσης, να νοείται ότι περιλαμβάνει την αναφορά των στοιχείων σχετικά με τα αποτελέσματα που να καθιστούν δυνατή την αντιστοίχια μεταξύ των αναμενόμενων επιτευγμάτων στο σχέδιο διαχείρισης και των επιτευγμάτων που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (βλέπε σημείο 8.58).			X				Βλέπε την απάντηση στη σύσταση 3 της παρούσας έκθεσης για το έτος 2013.
	Σύσταση 6: Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, πρέπει, όπου ενδείκνυται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου, τα οποία να παράγουν πλήρη και ακριβή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα (βλέπε σημείο 8.58).			X				

Οι εν λόγω συστάσεις αφορούν τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, συνεπώς η αξιολόγηση της προόδου της Επιτροπής παρουσιάζει δυσχέρειες.

(*) Οι εν λόγω συστάσεις αφορούν τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, συνεπώς η αξιολόγηση της προόδου της Επιτροπής παρουσιάζει δυσχέρειες.

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΓΔΟΟ,
ΕΝΑΤΟ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)**

(2014/C 398/02)

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο και δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	1-10
Ειδικά χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης	2-10
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	6-10
Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του όγδου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ	11-15
Δημοσιονομική εκτέλεση	11-14
Ετήσια έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση του όγδου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ	15
Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου σχετικά με τα ΕΤΑ	16-44
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο και δέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-X
Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	16-44
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	16-19
Αξιοπιστία των λογαριασμών	20
Κανονικότητα των πράξεων	21-31
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου	32-44
Συμπέρασμα και συστάσεις	45-51
Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013	45-47
Συστάσεις	48-51
Παράρτημα 1 — Αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	
Παράρτημα 2 — Αποτελέσματα της εξέτασης των επιλεγέντων συστημάτων για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης και την αναπτυξιακή βοήθεια στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ	
Παράρτημα 3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στην παρούσα ετήσια έκθεση παρουσιάζεται η εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2013 παρουσιάζονται στον **πίνακα 1**.

Πίνακας 1 — Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές για το 2013
Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	8ο ΕΤΑ	Επιχειρησιακές δαπάνες	Έργα
			20
		Διοικητικές δαπάνες	Δημοσιονομική στήριξη
			0
			0
			20
	9ο ΕΤΑ	Επιχειρησιακές δαπάνες	Έργα
			256
		Διοικητικές δαπάνες	Δημοσιονομική στήριξη
			1
			2
			259
	10ο ΕΤΑ	Επιχειρησιακές δαπάνες	Έργα
			1 961
		Διοικητικές δαπάνες	Δημοσιονομική στήριξη
			717
			94
			2 772

Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (έργα)	2 237
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (δημοσιονομική στήριξη)	718
Σύνολο διοικητικών δαπανών	96
Σύνολο πληρωμών	3 051
– προπληρωμές	- 1 753
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών	1 314
Ελεγχθείς πληθυσμός	2 612
Σύνολο επιμέρους αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽¹⁾	3 350
Σύνολο συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽¹⁾	3 923

⁽¹⁾ Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν αποφάσεις χρηματοδότησης. Οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν επιμέρους συμβάσεις.

Πηγή: λογαριασμοί του όγδοου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης

2. Τα ΕΤΑ αποτελούν το κύριο μέσο που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή ενισχύσεων στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η συμφωνία εταιρικής σχέσης, η οποία υπεγράφη στην Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 με εικοσαετή διάρκεια ισχύος («συμφωνία Κοτονού»), συνιστά το τρέχον πλαίσιο των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ. Κύριος στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.

3. Τα ΕΤΑ χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη και διέπονται από δικούς τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, ενώ η διαχείρισή τους ασκείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της επενδυτικής διευκόλυνσης, η οποία δεν καλύπτεται από τη δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου ούτε τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

4. Η διαχείριση των ΕΤΑ ασκείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας (EuropeAid) της Επιτροπής, η οποία διαχειρίζεται επίσης μεγάλο φάσμα δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

5. Οι παρεμβάσεις των ΕΤΑ υλοποιούνται μέσω έργων και δημοσιονομικής στήριξης ⁽⁵⁾, η δε διαχείρισή τους ασκείται με τρεις κυρίως τρόπους. Το 2013 το 42 % των πληρωμών πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης, το 32 % στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης και το 26 % στο πλαίσιο της από κοινού διαχείρισης ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρα 118, 125 και 134 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 78 της 19.3.2008, σ. 1), καθώς και τη γνώμη του Συνεδρίου αριθ. 9/2007 σχετικά με την πρόταση του κανονισμού αυτού (ΕΕ C 23 της 28.1.2008, σ. 3).

⁽²⁾ Τριμερής συμφωνία που συνήφθη το 2012 μεταξύ της ΕΤΕπ, της Επιτροπής και του Συνεδρίου [άρθρο 134 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008] καθορίζει τους κανόνες που διέπουν τον έλεγχο των εν λόγω πράξεων από το Συνέδριο.

⁽³⁾ Η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ΓΔ ECHO) διαχειρίζεται το 1,7 % των δαπανών των ΕΤΑ.

⁽⁴⁾ Βλέπε κεφάλαιο 7 «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση» της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το έτος 2013.

⁽⁵⁾ Η δημοσιονομική στήριξη συνίσταται στη μεταβίβαση κεφαλαίων από την Επιτροπή στο εθνικό δημόσιο ταμείο της χώρας-εταίρου, με σκοπό την παροχή πρόσθετων δημοσιονομικών πόρων για την υποστήριξη της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής.

⁽⁶⁾ Στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης, η βοήθεια υλοποιείται άμεσα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής (κεντρικές υπηρεσίες ή αντιπροσωπείες) ή έμμεσα από εθνικούς φορείς (π.χ. αναπτυξιακός οργανισμός ενός κράτους μέλους της ΕΕ). Στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης, η υλοποίηση ανατίθεται σε τρίτη χώρα. Στο πλαίσιο της από κοινού διαχείρισης, η υλοποίηση ανατίθεται σε διεθνή οργανισμό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

6. Οι δαπάνες που καλύπτει η εν λόγω έκθεση εκτελούνται με πολλούς τρόπους παροχής βοήθειας, σε 79 χώρες. Οι κανόνες και οι διαδικασίες συχνά χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους δημόσιους διαγωνισμούς και τη σύναψη συμβάσεων. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, ο εγγενής κίνδυνος είναι υψηλός.

7. Όσον αφορά δύο τομείς —τη δημοσιονομική στήριξη⁽⁷⁾ και τις συνεισφορές της ΕΕ σε έργα πολλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς⁽⁸⁾, όπως τα Ηνωμένα Έθνη—, η φύση των μέσων και οι όροι πληρωμής περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο οι πράξεις ενέχουν κίνδυνο σφάλματος.

8. Η δημοσιονομική στήριξη συνεισφέρει στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε προϋπολογισμό του κράτους ο οποίος προορίζεται για συγκεκριμένη πολιτική ή στόχο. Το Συνέδριο εξετάζει κατά πόσον η Επιτροπή, αφενός, τήρησε τους ειδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται για την πραγματοποίηση πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης στην οικεία χώρα-εταίρο και, αφετέρου, επαλήθευσε ότι τηρήθηκαν οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη προόδου στη δημοσιονομική διαχείριση του δημόσιου τομέα).

9. Ωστόσο, η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας όταν αποφασίζει κατά πόσον τηρήθηκαν οι εν λόγω γενικοί όροι. Ο έλεγχος κανονικότητας του Συνεδρίου δεν είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του σταδίου της καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο. Τα μεταβιβαζόμενα κεφάλαια συγχωνεύονται στη συνέχεια με τους δημοσιονομικούς πόρους της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση που ασκεί η εν λόγω χώρα δεν εμφανίζονται ως σφάλματα στον έλεγχο κανονικότητας του Συνεδρίου.

⁽⁷⁾ Οι ακαθάριστες πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τα ΕΤΑ το 2013 ανήλθαν σε 718 εκατομμύρια ευρώ.

⁽⁸⁾ Οι ακαθάριστες πληρωμές από τα ΕΤΑ το 2013 σε έργα πολλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς ανήλθαν σε 458 εκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10. Οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν προορίζονται για συγκεκριμένα στοιχεία επιλέξιμων δαπανών. Στο πλαίσιο του αποκαλούμενου «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης», η Επιτροπή υποθέτει ότι οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι κανονικές, εφόσον το συνολικό ποσό περιλαμβάνει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες ώστε να καλυφθεί η συνεισφορά της ΕΕ. Σε περίπτωση που και άλλοι χορηγοί βοήθειας υιοθετούν τον ίδιο τρόπο προσέγγισης και εφαρμόζουν τα ίδια κριτήρια επιλεξιμότητας για τη συνεισφορά τους, υπάρχει κίνδυνος η συνολική δαπάνη να μην πληροί τον συνδυασμό προϋποθέσεων που επιβάλλει τόσο η Επιτροπή όσο και οι άλλοι χορηγοί βοήθειας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα εσωτερικού ελέγχου τα οποία έχει θέσει σε εφαρμογή, σε συνδυασμό με τα μέτρα των διεθνών οργανισμών, περιορίζουν αυτόν τον θεωρητικό κίνδυνο σε πραγματικά αποδεκτό επίπεδο. Εξ όσων γνωρίζει η Επιτροπή, δεν υπάρχουν ειδικά προβλήματα σε σχέση με τον «τεκμαρτό τρόπο προσέγγισης» (που αναπτύχθηκε για να μπορέσει η Επιτροπή να συμμετάσχει σε δράσεις πολλών χορηγών, περιλαμβανομένων των καταπιστευματικών ταμείων). Η προσέγγιση αυτή εγγυάται ότι πληρούνται οι νομικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ (διασφαλίζοντας ότι τα ποσά που συνεισφέρουν άλλοι χορηγοί είναι επαρκή για τη χρηματοδοτική κάλυψη ενδεχόμενων δραστηριοτήτων οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες βάσει των κανόνων της ΕΕ), δαπανώντας τα κεφάλαια της ΕΕ με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο (μέσω του συντονισμού των χορηγών), σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η Επιτροπή περιορίζει αυτόν τον κίνδυνο, αξιολογώντας τις διαδικασίες τήρησης λογιστικής, λογιστικού ελέγχου, εσωτερικού ελέγχου, σύναψης συμβάσεων, εκ των υστέρων δημοσίευσης πληροφοριών και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εταίρων διεθνών οργανισμών πριν από κάθε κοινή δραστηριότητα, με την επιτόπια παρουσία του προσωπικού της (και τη συμμετοχή σε ομάδες καθοδήγησης) και την αυστηρή εφαρμογή υποχρεώσεων χρηματοοικονομικής αναφοράς που επιβάλλονται στον διεθνή οργανισμό. Επιπλέον, κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων εξωτερικών δράσεων, γίνεται τακτική επανεξέταση των συστημάτων με την πραγματοποίηση αποστολών επαλήθευσης από εξωτερικούς ελεγκτές.

Οι έλεγχοι που έχει διενεργήσει η Επιτροπή δεν έχουν μέχρι σήμερα επιβεβαιώσει «ειδικούς κινδύνους» αυτής της φύσης, ούτε η Επιτροπή γνωρίζει άλλον χορηγό με «τα ίδια κριτήρια επιλεξιμότητας».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΟΓΔΟΟΥ, ΕΝΑΤΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΤΑ**Δημοσιονομική εκτέλεση**

11. Οι συμφωνίες ΕΤΑ συνάπτονται συνήθως για πενταετή περίπου περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων, ωστόσο πληρωμές μπορούν να πραγματοποιούνται για μεγαλύτερο διάστημα. Το 2013 πραγματοποιήθηκαν πληρωμές από το όγδοο, το ένατο και το δέκατο ΕΤΑ. Το όγδοο ΕΤΑ (1995-2000) ανέρχεται σε 12 840 εκατομμύρια ευρώ και το ένατο ΕΤΑ (2000-2007) σε 13 800 εκατομμύρια ευρώ.

12. Το δέκατο ΕΤΑ (2008-2013) ανέρχεται συνολικά σε 22 682 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 21 967 εκατομμύρια ευρώ διατίθενται για τις χώρες ΑΚΕ και 285 εκατομμύρια ευρώ για τις ΥΧΕ. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνουν 1 500 εκατομμύρια ευρώ και 30 εκατομμύρια ευρώ για την επενδυτική διευκόλυνση, την οποία διαχειρίζεται η ΕΤΕπ, για τις χώρες ΑΚΕ και τις ΥΧΕ αντίστοιχα. Τέλος, προβλέπονται 430 εκατομμύρια ευρώ για τις δαπάνες που συνεπάγονται για την Επιτροπή ο προγραμματισμός και η εκτέλεση του ΕΤΑ.

13. Το 2013 το σύνολο των συνεισφορών από τα κράτη μέλη ανήλθε σε 3 200 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 2 950 εκατομμύρια ευρώ για δράσεις που διαχειρίστηκε η Επιτροπή.

14. Ο **πίνακας 2** παρουσιάζει τη χρήση, κατά το 2013 και σωρευτικά, των πόρων των ΕΤΑ. Δεδομένου ότι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2013 δεν θα πραγματοποιούνται πλέον αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του δέκατου ΕΤΑ⁽⁹⁾, η Επιτροπή κατόρθωσε να επιτύχει αποτελέσματα υψηλότερα από τα προβλεπόμενα όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων: οι συνολικές και οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων υπερέβησαν κατά 29 % και 31 % αντίστοιχα την αρχική πρόβλεψη. Κατά συνέπεια, οι πληρωμές υπερέβησαν κατά 7 % την αρχική πρόβλεψη και οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων αυξήθηκαν κατά 8 % σε σύγκριση με το 2012.

⁽⁹⁾ Άρθρο 1, παράγραφος 5, της εσωτερικής συμφωνίας μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με τη χρηματοδότηση των ενισχύσεων της Κοινότητας στο πλαίσιο του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου για την περίοδο 2008-2013 βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ, καθώς και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις του τέταρτου μέρους της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 247 της 9.9.2006, σ. 32).

Πίνακας 2 — Χρησιμοποίηση των πόρων των ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

	Κατάσταση στο τέλος του 2012		Εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος 2013 (καθαρά ποσά) ⁽⁶⁾					Κατάσταση στο τέλος του 2013				
	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης (%)	8ο ΕΤΑ (%)	9ο ΕΤΑ (%)	10ο ΕΤΑ	Συνολικό ποσό	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης (%)	
A — ΠΟΡΟΙ ⁽¹⁾	48 920		- 104	- 336	548	108	10 481	16 114	22 433	49 028		
B - ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ												
1. Συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽⁴⁾	43 991	89,9 %	- 98	- 72	4 093	3 923	10 478	16 084	21 351	47 914	97,7 %	
2. Επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽⁵⁾	38 059	77,8 %	- 11	- 96	3 457	3 350	10 437	15 408	15 565	41 410	84,5 %	
3. Πληρωμές	32 417	66,3 %	18	230	2 715	2 963	10 363	14 795	10 222	35 380	72,2 %	
Γ — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (B1-B3)	11 574	23,7 %					115	1 289	11 129	12 534	25,6 %	
Δ — Διαθέσιμο υπόλοιπο (A-B1)	4 929	10,1 %					3	30	1 082	1 114	2,3 %	

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται οι αρχικές χορηγήσεις του 8ου, 9ου και 10ου ΕΤΑ, η συγχρηματοδότηση, οι τόκοι, διάφοροι πόροι και μεταφορές από προηγούμενα ΕΤΑ.⁽²⁾ Ως ποσοστό των πόρων.⁽³⁾ Τα αρνητικά ποσά αντιστοιχούν σε αποδεδειγμένες.⁽⁴⁾ Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν αποφάσεις χρηματοδότησης.⁽⁵⁾ Οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν επιμέρους συμβάσεις.⁽⁶⁾ Καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων μετά τις αποδεδειγμένες. Καθαρές πληρωμές μετά τις ανακτήσεις.

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των εκδόσεων των ΕΤΑ σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση και των οικονομικών καταστάσεων των ΕΤΑ της 31ης Δεκεμβρίου 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ετήσια έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση του όγδοου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ

15. Ο δημοσιονομικός κανονισμός που εφαρμόζεται στο δέκατο ΕΤΑ επιβάλλει στην Επιτροπή να καταρτίζει ετησίως έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση των ΕΤΑ ⁽¹⁰⁾. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, η έκθεση αυτή παρουσιάζει με ακρίβεια τις σχετικές δημοσιονομικές πληροφορίες.

⁽¹⁰⁾ Άρθρα 118, 124 και 156 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II — ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΤΑ

Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο και δέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

I — Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και του άρθρου 141 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο δέκατο ΕΤΑ και ισχύει και για τα προηγούμενα, το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο:

- α) των ετήσιων λογαριασμών του όγδοου, ένατου και δέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και τον πίνακα απαιτήσεων των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης, καθώς και την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, εγκριθέντων από την Επιτροπή στις 17 Ιουλίου 2014· και
- β) της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί εντός του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, όσον αφορά το μέρος των πόρων των ΕΤΑ για τη δημοσιονομική διαχείριση του οποίου είναι υπεύθυνη η Επιτροπή ⁽¹¹⁾.

Ευθύνη της διοίκησης

II — Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που εφαρμόζονται στο όγδοο, ένατο και δέκατο ΕΤΑ, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών των ΕΤΑ, βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα ⁽¹²⁾, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και την παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΕΤΑ (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

Ευθύνη του ελεγκτή

III — Ευθύνη του Συνεδρίου είναι, βάσει του ελέγχου που αυτό διενεργεί, να παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Το Συνέδριο διενήργησε τον έλεγχό του σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν ότι το Συνέδριο σχεδιάζει και διενεργεί τον έλεγχο προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ετήσιους λογαριασμούς των ΕΤΑ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

IV — Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζεται το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου τα οποία εφαρμόζονται προς εξασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών, του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων, καθώς και της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

V — Το Συνέδριο φρονεί ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώθηκαν είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνώμων του.

⁽¹¹⁾ Δυνάμει των άρθρων 2, 3, 4, του άρθρου 125, παράγραφος 4, και του άρθρου 134 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο δέκατο ΕΤΑ, η παρούσα δήλωση αξιοπιστίας δεν καλύπτει το τμήμα των πόρων των ΕΤΑ που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ και για το οποίο ευθύνεται η ίδια.

⁽¹²⁾ Οι λογιστικοί κανόνες και μέθοδοι που εγκρίνει ο υπόλογος του ΕΤΑ απορρέουν από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για τον Δημόσιο Τομέα (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) που εκδίδει η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών ή, ελλείψει αυτών, από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (International Financial Reporting Standards, IFRS) που εκδίδει το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

VI — Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι ετήσιοι λογαριασμοί του όγδοου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης την 31η Δεκεμβρίου 2013, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ και τα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

VII — Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Αναλήψεις υποχρεώσεων

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των αναλήψεων υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

VIII — Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Πληρωμές

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

IX — Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εσοπτείας και ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις δαπανών του όγδοου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ είναι 3,4 %.

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

X — Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, λόγω της σοβαρότητας των ζητημάτων που περιγράφονται στο ανωτέρω σημείο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί», οι εν λόγω πληρωμές για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

4 Σεπτεμβρίου 2014

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

European Court of Auditors

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας*Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου*

16. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1** του κεφαλαίου 1 της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2013. Όσον αφορά τον έλεγχο των ΕΤΑ, επισημαίνονται ειδικότερα τα ακόλουθα σημεία.

17. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών των ΕΤΑ αφορούν τις οικονομικές καταστάσεις⁽¹³⁾ και την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση του όγδοου, ένατου και δέκατου ΕΤΑ⁽¹⁴⁾ που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ⁽¹⁵⁾ και περιήλθαν στο Συνέδριο, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, στις 17 Ιουλίου 2014. Ο έλεγχος συνίστατο σε δοκιμασίες με αντικείμενο ποσά και δημοσιοποιούμενα στοιχεία, καθώς και στην αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που εφαρμόστηκαν, των σημαντικών εκτιμήσεων της διοίκησης και της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων λογαριασμών.

18. Ο έλεγχος της κανονικότητας των πράξεων συνίστατο στα εξής:

- α) Εξέταση όλων των συνεισφορών των κρατών μελών και δείγματος άλλων ειδών πράξεων που αφορούν τα έσοδα.
- β) Εξέταση δείγματος 30 αναλήψεων υποχρεώσεων⁽¹⁶⁾.
- γ) Εξέταση δείγματος 165 πράξεων⁽¹⁷⁾. Το δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των ΕΤΑ. Περιλάμβανε 93 πληρωμές οι οποίες είχαν εγκριθεί από 10 αντιπροσωπείες της ΕΕ⁽¹⁸⁾ και 72 πληρωμές οι οποίες είχαν εγκριθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής⁽¹⁹⁾.

⁽¹³⁾ Βλέπε άρθρο 122 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008: οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικού αποτελέσματος, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και τον πίνακα απαιτήσεων των ΕΤΑ.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε άρθρο 123 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008: οι εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν πίνακες που αναφέρουν το ύψος των πιστώσεων, των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε άρθρο 125 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008.

⁽¹⁶⁾ Συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις και οι αντίστοιχες νομικές δεσμεύσεις (συμφωνίες χρηματοδότησης) κατόπιν έγκρισης απόφασης χρηματοδότησης από την Επιτροπή.

⁽¹⁷⁾ Όπως ορίζεται στο σημείο 7, του **παράρτηματος 1.1**, της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2013.

⁽¹⁸⁾ Αφρικανική Ένωση, Καμερούν, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Ακτή Ελεφαντοστού, Κένυα, Λεσόθο, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Ρουάντα και Ζιμπάμπουε.

⁽¹⁹⁾ EuropeAid: 34 πληρωμές για έργα και 35 πληρωμές στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης. ΓΔ ECHO: τρεις πληρωμές για έργα στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- δ) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκαν σφάλματα, έγινε ανάλυση των σχετικών συστημάτων ελέγχου προκειμένου να προσδιοριστούν οι συγκεκριμένες αδυναμίες των συστημάτων.
- ε) Αξιολόγηση των συστημάτων ελέγχου που εξετάστηκαν στη EuropeAid και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας καλύφθηκαν:
- i) οι προληπτικοί έλεγχοι από υπαλλήλους της Επιτροπής, εξωτερικούς ελεγκτές ή επόπτες πριν από την πραγματοποίηση των πληρωμών,
 - ii) η παρακολούθηση και εποπτεία, ιδίως όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στους εξωτερικούς ελέγχους, στις αποστολές επαλήθευσης, στις επισκέψεις παρακολούθησης, καθώς και στις μελέτες της EuropeAid του 2012 και του 2013 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος,
 - iii) ο εσωτερικός έλεγχος.
- στ) Εξέταση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων που κατάρτισε ο Γενικός Διευθυντής της EuropeAid.
- ζ) Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων του Συνεδρίου.

19. Όπως αναφέρεται στο σημείο 4, η EuropeAid υλοποιεί τα περισσότερα μέσα εξωτερικής βοήθειας τα οποία χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό και τα ΕΤΑ. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου τόσο σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου όσο και σχετικά με την αξιοπιστία της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων και της δήλωσης του γενικού διευθυντή για το 2013 αφορούν το σύνολο των τομέων ευθύνης της EuropeAid.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

20. Οι τόκοι που προκύπτουν από προχρηματοδοτήσεις σε δικαιούχους οι οποίες υπερβαίνουν τις 250 000 ευρώ καταχωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος ως έσοδα (5,7 εκατομμύρια ευρώ). Για τα ποσά προχρηματοδοτήσεων που υπερβαίνουν τις 750 000 ευρώ, η Επιτροπή πρέπει να ανακτά τους τόκους σε ετήσια βάση⁽²⁰⁾. Το Συνέδριο διαπίστωσε ορισμένες βελτιώσεις σε σύγκριση με το 2012, δεδομένου ότι ο αριθμός και η αξία των ανακτήσεων αυξήθηκαν⁽²¹⁾. Ωστόσο, οι δευτερεύοντες διατάκτες εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται συστηματικά με τον εν λόγω κανόνα, ενώ το ποσό των εσόδων που προέρχεται από τόκους και δημοσιοποιείται στους λογαριασμούς βασίζεται εν μέρει σε εκτιμήσεις. Επιπλέον, οι τόκοι που προκύπτουν από τις πληρωμές προχρηματοδοτήσεων μεταξύ 250 000 και 750 000 ευρώ εξακολουθούν να μην καταχωρίζονται ως έσοδα στις οικονομικές καταστάσεις, διότι η Επιτροπή δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει την ανάπτυξη του συστήματος CRIS.

⁽²⁰⁾ Άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008.

⁽²¹⁾ Το 2013 πραγματοποιήθηκαν 24 ανακτήσεις, συνολικού ύψους 4,7 εκατομμυρίων ευρώ, έναντι 13 ανακτήσεων το 2012, συνολικού ύψους 1,3 εκατομμυρίων ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κανονικότητα των πράξεων

Έσοδα

21. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου επί των πράξεων που αφορούν τα έσοδα δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα.

Αναλήψεις υποχρεώσεων

22. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου επί των αναλήψεων υποχρεώσεων δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα.

Πληρωμές

23. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις πληρωμών συνοψίζονται στο **παράρτημα 1**. Από τις 165 πράξεις πληρωμών τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 45 (27 %) περιείχαν σφάλματα. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, βάσει των 32 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικώς, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,4 % ⁽²²⁾ ⁽²³⁾.

Έργα

24. Από τις 130 πράξεις πληρωμών του δείγματος τις οποίες το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο, 42 (32 %) περιείχαν σφάλματα, εκ των οποίων 30 (71 %) ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς. Από τις 30 πράξεις πληρωμών που περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, 17 ήταν τελικές πράξεις, εντεταλμένες κατόπιν της διενέργειας όλων των προληπτικών ελέγχων.

23. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τα δύο σφάλματα στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που έχουν σημαντική επίπτωση στο εκτιμηθέν ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 26 στοιχείο β).

⁽²²⁾ Το Συνέδριο υπολογίζει το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 1,4 % και 5,4 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

⁽²³⁾ Όσον αφορά τα δύο σφάλματα που αμφισβήτησε η Επιτροπή, στη μία περίπτωση οι λεπτομερέστερες τεχνικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού δεν δικαιολογούνταν από την προβλεπόμενη χρήση των οχημάτων και απέκλειαν εκ των πραγμάτων ορισμένους δυνητικούς προσφέροντες, γεγονός που παρεμποδίζει την ανταγωνιστική υποβολή προσφορών. Στην άλλη περίπτωση, δεν υπήρχε έγκυρη αιτιολόγηση όσον αφορά τη διαίρεση της δημοπράτησης σε τρεις τοπικούς ανοικτούς διαγωνισμούς, αντί της διοργάνωσης ενός διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού. Τα σφάλματα αυτά υποδεικνύουν αδυναμίες στους ελέγχους που διενέργησαν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ, οι οποίες είχαν εγκρίνει εκ των προτέρων τις εν λόγω διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

25. Όπως και για το 2012 ⁽²⁴⁾, σφάλματα εμφανίζονταν συχνότερα σε πράξεις που αφορούσαν προϋπολογιζόμενες δαπάνες, επιχορηγήσεις και συμφωνίες συνεισφοράς μεταξύ της Επιτροπής και διεθνών οργανισμών, παρά σε άλλες μορφές στήριξης. Από τις 72 πράξεις αυτού του είδους που υποβλήθηκαν σε έλεγχο, 32 (44 %) περιείχαν σφάλματα.

26. Τα κύρια είδη των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο σε πράξεις πληρωμών σχετικές με έργα αφορούσαν τα εξής:

- α) απουσία δικαιολογητικών προς αιτιολόγηση της πραγματικής υπόστασης επιλέξιμων δραστηριοτήτων (12 πράξεις),
- β) μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τους κανόνες σύναψης συμβάσεων (οκτώ πράξεις) ⁽²⁵⁾
- γ) μη επιλέξιμες δαπάνες, όπως δαπάνες που αφορούσαν δραστηριότητες που δεν καλύπτονταν από τη σύμβαση (πέντε πράξεις), μη επιλέξιμο ΦΠΑ (τρεις πράξεις), δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου υλοποίησης (δύο πράξεις) ή μη συμμόρφωση με τον κανόνα καταγωγής (μία πράξη),

26.

- β) Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με ένα ποσοτικός προσδιορισμό σφάλμα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τεχνικές προδιαγραφές όπως ορίστηκαν από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με την ευρεία διακριτική ευχέρειά της —αρχή την οποία αναγνωρίζει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης—, δεν ήταν δυσανάλογες και δεν στρέβλωσαν τον ανταγωνισμό. Η συγκεκριμένη αρχή παρέχει ασφάλεια δικαίου στις αναθέτουσες αρχές, χωρίς την οποία κάθε μελλοντική διαδικασία σύναψης συμβάσεων θα μπορούσε να διακυβευθεί.

Για το άλλο σφάλμα που συνδέεται με προκήρυξη διαγωνισμού, η Επιτροπή θεωρεί ότι συνιστά πολύ αυστηρή ερμηνεία των κανόνων.

⁽²⁴⁾ Σημείο 26 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012.

⁽²⁵⁾ Όσον αφορά τα δύο σφάλματα που αμφισβήτησε η Επιτροπή, στη μία περίπτωση οι λεπτομερέστερες τεχνικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού δεν δικαιολογούνταν από την προβλεπόμενη χρήση των οχημάτων και απέκλειαν εκ των πραγμάτων ορισμένους δυνητικούς προσφέροντες, γεγονός που παρεμποδίζει την ανταγωνιστική υποβολή προσφορών. Στην άλλη περίπτωση, δεν υπήρχε έγκυρη αιτιολόγηση όσον αφορά τη διαίρεση της δημοπράτησης σε τρεις τοπικούς ανοικτούς διαγωνισμούς, αντί της διοργάνωσης ενός διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού. Τα σφάλματα αυτά υποδεικνύουν αδυναμίες στους ελέγχους που διενέργησαν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ, οι οποίες είχαν εγκρίνει εκ των προτέρων τις εν λόγω διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

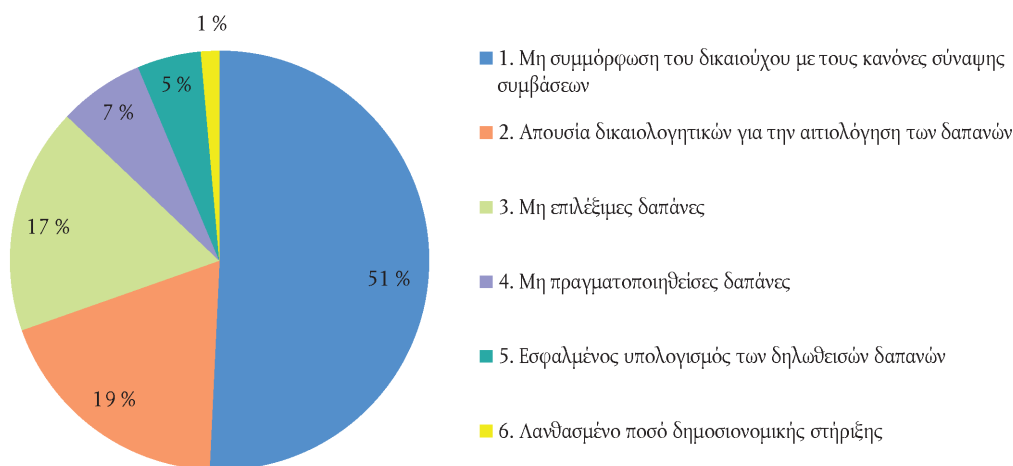
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- δ) δαπάνες που δεν είχαν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους (επτά πράξεις),
- ε) εσφαλμένο υπολογισμό των δηλωθεισών δαπανών (πέντε πράξεις).

27. Η συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος παρουσιάζεται συνοπτικά στο **γράφημα 1**. Τα σφάλματα που αφορούν τη μη συμμόρφωση εκ μέρους των δικαιούχων με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και την απουσία δικαιολογητικών αντιστοιχούν στο 70 % του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γράφημα 1 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος



Πλαίσιο 1 — Παραδείγματα προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων σε πράξεις σχετικές με έργα

Απουσία δικαιολογητικών προς αιτιολόγηση των δαπανών

Το Συνέδριο εξέτασε την τελική εκκαθάριση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Υποστήριξη των δραστηριοτήτων οικοδόμησης της ειρήνης και μετάβασης», το οποίο υλοποιείται από διεθνή οργανισμό στην υποσαχάρια Αφρική. Το Συνέδριο έλεγξε 25 στοιχεία δαπανών. Για τέσσερα στοιχεία, τα οποία αφορούσαν τις αποδοχές του προσωπικού και έξοδα ταξιδιού ύψους 18 200 ευρώ, δεν παρασχέθηκαν στο Συνέδριο τα βασικά δικαιολογητικά προς αιτιολόγηση των δαπανών (π.χ. σύμβαση εργασίας, εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας, αποδεικτικό πληρωμής για τις αποδοχές του προσωπικού, τιμολόγια, κάρτες επιβίβασης, αποδεικτικά πληρωμής για έξοδα ταξιδιού).

Πλαίσιο 1 — Παραδείγματα ποσοτικών προσδιορισμών σφαλμάτων σε πράξεις σχετικές με έργα

Μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Το Συνέδριο εξέτασε την τελική εκκαθάριση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Βοήθεια για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις» στην Αφρική και διαπίστωσε σφάλμα όσον αφορά την προμήθεια εξοπλισμού ΤΠ για κέντρο πληροφόρησης επιχειρήσεων ύψους 23 398 ευρώ. Σύμφωνα με την προκήρυξη του διαγωνισμού, το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ήταν η χαμηλότερη τιμή. Η έκθεση αξιολόγησης δεν αντανάκλασε ορθά τις οικονομικές προσφορές των προσφερόντων. Ως εκ τούτου, η σύμβαση δεν ανατέθηκε στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή.

Το σφάλμα δεν είχε εντοπιστεί από τον ελεγκτή που διενήργησε δημοσιονομικό έλεγχο του εν λόγω προγράμματος βάσει της σύμβασης-πλαισίου με την Επιτροπή.

Μη επιλέξιμες δαπάνες και δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο

Το Συνέδριο εξέτασε την τελική εκκαθάριση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του «Προγράμματος βασικών γεωργικών προϊόντων για το σύνολο των χωρών ΑΚΕ», το οποίο υλοποιήθηκε από διεθνή οργανισμό. Οι δαπάνες που δήλωσε εταίρος υλοποίησης, ύψους 254 000 USD, περιλάμβαναν 17 675 USD για γενικά έξοδα, τα οποία δεν προβλέπονται από τη σύμβαση και, συνεπώς, ήταν μη επιλέξιμα.

Επιπλέον, υπάρχει διαφορά ύψους 3 862 USD μεταξύ του ποσού που καταβλήθηκε από τον διεθνή οργανισμό στον εταίρο υλοποίησης ως προπληρωμή και των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν.

Το σφάλμα υποδηλώνει αδυναμία στους ελέγχους που διενεργήθηκαν από τον διεθνή οργανισμό σχετικά με την τήρηση των συμβατικών διατάξεων και τη χρήση των προπληρωμών.

Μη επιλέξιμες δαπάνες και δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο

Η Επιτροπή υπενθύμισε στον οργανισμό τους ισχύοντες κανόνες και υποχρεώσεις. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να υπολογίσει εκ νέου το ποσό της συνεισφοράς της ΕΕ. Στο μέλλον, θα πραγματοποιούνται αποστολές επαλήθευσης για τα προγράμματα που διαχειρίζεται ο εν λόγω οργανισμός.

28. Τα μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα αφορούσαν ανεπάρκειες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που ακολουθήθηκαν (έξι πράξεις), ανεπαρκή δικαιολογητικά προς αιτιολόγηση της ορθότητας του καταβληθέντος ποσού (τρεις πράξεις) και ανεπαρκείς πληροφορίες ώστε να μπορέσει το Συνέδριο να προσδιορίσει ποσοτικώς το σφάλμα σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών (τρεις πράξεις).

Δημοσιονομική στήριξη

29. Από τις 35 πράξεις δημοσιονομικής στήριξης που υποβλήθηκαν σε δοκιμασία, τρεις (9 %) περιείχαν σφάλματα, εκ των οποίων δύο (67 %) ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς.

30. Τα προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο σε πράξεις δημοσιονομικής στήριξης συνίσταντο στην εσφαλμένη εφαρμογή της μεθόδου βαθμολόγησης, η οποία χρησιμοποιείτο προκειμένου να προσδιοριστεί εάν οι αποδέκτες πληρούσαν τους όρους ώστε να λάβουν κυμαινόμενη δόση βάσει επιδόσεων (μία πράξη), καθώς και στη χρήση λανθασμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας για τη μετατροπή μιας εκταμίευσης δημοσιονομικής στήριξης σε τοπικό νόμισμα (μία πράξη).

29. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο αριθμός των σφαλμάτων που σχετίζονται με τη δημοσιονομική στήριξη μειώθηκε κατά 82 % από το 2011 έως το 2013.

31. Επίσης, το Συνέδριο εντόπισε ένα μη προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα. Η Επιτροπή δεν απαιτούσε από τον αποδέκτη να αποδείξει ότι χρησιμοποιήθηκε η ορθή συναλλαγματική ισοτιμία για τη μετατροπή της εκταμίευσης σε τοπικό νόμισμα.

Πλαίσιο 2 — Παράδειγμα προσδιορίσιμου ποσοτικώς σφάλματος σε πράξη δημοσιονομικής στήριξης

Εσφαλμένη εφαρμογή της μεθόδου βαθμολόγησης για κυμαινόμενη δόση βάσει επιδόσεων

Το Συνέδριο εξέτασε μια κυμαινόμενη δόση βάσει επιδόσεων, ύψους 4 181 250 ευρώ, στο πλαίσιο του «Προγράμματος στήριξης του σχεδίου εδαφικής ανάπτυξης» στη Μαγιότ. Βάσει της συμφωνίας χρηματοδότησης, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τη δημοσιονομική αξιοπιστία χωριστά για κάθε επιλεγέν κεφάλαιο του προϋπολογισμού. Αντ' αυτού, η Επιτροπή προέβη σε συνολική αξιολόγηση, βάσει του συνολικού ποσού των κεφαλαίων του προϋπολογισμού, γεγονός που σημαίνει ότι οι θετικές και αρνητικές διακυμάνσεις για μεμονωμένα κεφάλαια του προϋπολογισμού αντισταθμίζονταν αμοιβαίως όταν αθροίζονταν. Η μη συμμόρφωση με τη μέθοδο βαθμολόγησης που προβλέπεται στη συμφωνία χρηματοδότησης είχε ως αποτέλεσμα την καταβολή 222 861 ευρώ (5,33 %) καθ' υπέρβαση του κανονικού ποσού.

Πλαίσιο 2 — Παράδειγμα ποσοτικώς προσδιορίσιμου σφάλματος σε πράξη δημοσιονομικής στήριξης

Εσφαλμένη εφαρμογή της μεθόδου βαθμολόγησης για κυμαινόμενη δόση βάσει επιδόσεων

Η Επιτροπή διόρθωσε το σφάλμα για την επόμενη εκταμίευση και κατάρτισε εντολή ανάκλησης.

Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων ελέγχου

32. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων της EuropeAid από το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 2**.

Προληπτικοί έλεγχοι

33. Δεδομένου του περιβάλλοντος υψηλού κινδύνου (βλέπε σημείο 6), η EuropeAid βασίζεται ως επί το πλείστον σε προληπτικούς ελέγχους (από υπαλλήλους της Επιτροπής, εξωτερικούς επόπτες ή εξωτερικούς ελεγκτές, πριν από την πραγματοποίηση πληρωμών σχετικά με έργα), προκειμένου να αποφεύγονται ή να εντοπίζονται και να διορθώνονται παράτυπες πληρωμές. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων που εντόπισε το Συνέδριο, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που εμφανίζονταν σε τελικές αιτήσεις απόδοσης δαπανών οι οποίες είχαν υποβληθεί σε εξωτερικούς ελέγχους και σε επαληθεύσεις δαπανών, καταδεικνύει αδυναμίες των εν λόγω προληπτικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

34. Τον Μάιο του 2013 η EuropeAid ενέκρινε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου της⁽²⁶⁾. Το σχέδιο δράσης καλύπτει ορισμένες συστάσεις που διατύπωσε το Συνέδριο σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις του, καθώς και τα ζητήματα που εντοπίστηκαν στις μελέτες της EuropeAid του 2012 και του 2013 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος. Περιλαμβάνει δράσεις για την αύξηση της ευαισθητοποίησης, την κατάρτιση και την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τα κύρια είδη σφαλμάτων και τον τρόπο αποφυγής τους. Επίσης, το σχέδιο καθορίζει δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας των εξωτερικών ελέγχων⁽²⁷⁾, οι οποίοι αποτελούν βασική συνιστώσα των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της EuropeAid, καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς όσον αφορά τον έλεγχο της κανονικότητας (βλέπε σημείο 39).

Παρακολούθηση και εποπτεία

35. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις του Συνεδρίου⁽²⁸⁾, υπάρχουν ανεπάρκειες στο σύστημα πληροφοριών διαχείρισης της EuropeAid, το οποίο αφορά τα αποτελέσματα των εξωτερικών ελέγχων, των επαληθεύσεων δαπανών και των επισκέψεων παρακολούθησης, καθώς και τη συνέχεια που δίδεται σχετικά. Λόγω των ανωτέρω, είναι δύσκολο για τον γενικό διευθυντή να καθιστά τους προϊστάμενους μονάδας ή τους επικεφαλής των αντιπροσωπειών της ΕΕ υπεύθυνους για την έγκαιρη παρακολούθηση και διόρθωση των αδυναμιών του συστήματος και των εντοπιζόμενων σφαλμάτων. Η EuropeAid αναπτύσσει νέες λειτουργίες στο πλαίσιο της ενότητας ελέγχου του συστήματος πληροφοριών CRIS, ώστε να βελτιωθεί η παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις εκθέσεις ελέγχου.

36. Επίσης, η EuropeAid αναπτύσσει επί του παρόντος εργαλείο με σκοπό να βοηθήσει τις αντιπροσωπείες της ΕΕ να ελέγχουν αποτελεσματικότερα τα χαρτοφυλάκια των έργων και να πραγματοποιούν κατά προτεραιότητα επισκέψεις στα έργα εκείνα που χρήζουν ιδιαίτερας παρακολούθησης βάσει των εκτιμήσεων κινδύνου.

⁽²⁶⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid για το 2013, σ. 188-190 και 195-196.

⁽²⁷⁾ Τα υποδείγματα συμβάσεων έχουν αναθεωρηθεί κατά τρόπο ώστε η Επιτροπή να μπορεί να επηρεάζει την επιλογή των εξωτερικών ελεγκτών. Πρέπει να σχεδιάζονται κλίμακες ποιότητας ούτως ώστε να αξιολογείται η αξιοπιστία των εκθέσεων ελέγχου και να παρέχεται καθοδήγηση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Πρέπει να καθίσταται υποχρεωτική η μεθοδολογία σχεδιασμού του ελέγχου βάσει κινδύνου.

⁽²⁸⁾ Σημείο 42 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2010, σημείο 43 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011 και σημείο 35 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μελέτη του 2013 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος

37. Η EuropeAid εκπόνησε τη δεύτερη μελέτη της για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, προκειμένου να μετρήσει το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλων των ελέγχων διαχείρισης οι οποίοι είχαν ως στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων. Η μελέτη συνίστατο στην εξέταση αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων σχετικών με συμβάσεις που περατώθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου 2012 και Αυγούστου 2013, προκειμένου να εκτιμηθεί το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος στον πληθυσμό των συμβάσεων που είχαν περατωθεί.

38. Τα αποτελέσματα της μελέτης του 2013 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων⁽²⁹⁾. Η μελέτη εκτιμά ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος ήταν 3,35 %, ήτοι άνω του ορίου σημαντικότητας του 2 % που είχε θέσει η Επιτροπή. Τα κύρια είδη σφάλματος που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο της μελέτης είναι τα εξής:

- α) έλλειψη ικανοποιητικής τεκμηρίωσης που να αποδεικνύει την επιλεξιμότητα και να παρέχεται από τους δικαιούχους οργανισμούς (51,63 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- β) σφάλματα κατ' εκτίμηση, διότι δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ώστε να ελεγχθεί η κανονικότητα των πράξεων (17,82 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- γ) μη τήρηση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων (12,45 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- δ) ποσά που δεν ανακτήθηκαν και δεν διορθώθηκαν (8,71 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- ε) άλλα είδη σφάλματος (9,39 %).

39. Οι πράξεις που εκτελούνται από διεθνείς οργανισμούς αντιστοιχούν στο ένα πέμπτο του συνόλου των πράξεων του δείγματος, αλλά αντιστοιχούν στο 29,1 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος.

40. Όπως επεσήμανε το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2012⁽³⁰⁾, ο σχεδιασμός της μεθοδολογίας που αφορά το εναπομένον ποσοστό σφάλματος είναι γενικά ορθός. Για τη δεύτερη αυτή μελέτη, πραγματοποιήθηκαν βελτιώσεις όσον αφορά τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος για επιμέρους πράξεις και την επεξεργασία των πράξεων για τις οποίες δεν υπήρχαν άμεσα διαθέσιμες πληροφορίες.

⁽²⁹⁾ Σελίδες 140-142.

⁽³⁰⁾ Σημείο 39.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

41. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αναφέρει⁽³¹⁾ ότι η μεθοδολογία που αφορά το εναπομένον ποσοστό σφάλματος «οδηγεί σε ακριβή εκτίμηση του όγκου των σφαλμάτων που δεν εντοπίζονται από το συνολικό σύστημα ελέγχου» και ότι «το αποτέλεσμα της συνολικής εκτίμησης των σφαλμάτων εκφράστηκε στη συνέχεια ως πραγματικό επίπεδο σφάλματος, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %». Πρόκειται για μη απολύτως ακριβή παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος:

- α) Η μεθοδολογία που αφορά το εναπομένον ποσοστό σφάλματος αντικατοπτρίζει έγκυρους συλλογισμούς ως προς τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, ιδίως όσον αφορά τον βαθμό εμπιστοσύνης που δίδεται σε προηγούμενες εκδόσεις ελέγχου ή εκδόσεις επαλήθευσης και την έκταση των δοκιμασιών επαλήθευσης που έχουν πραγματοποιηθεί. Αυτό συνεπάγεται περιορισμό της εμβέλειας, γεγονός που πρέπει να δημοσιοποιείται προκειμένου να καθίσταται δυνατή η ορθή κατανόηση των αποτελεσμάτων της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος.
- β) Βάσει της μελέτης του 2013 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι πράγματι 3,35 %, αλλά το επίπεδο εμπιστοσύνης 95 % σημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ κατώτατου και ανώτατου ορίου σφάλματος, τα οποία ωστόσο δεν δημοσιοποιούνται.

Εσωτερικός έλεγχος

42. Το Συνέδριο, στην έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2011⁽³²⁾, ανέφερε ότι η αναδιοργάνωση της Επιτροπής, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2011, είχε σημαντικό αντίκτυπο στη δραστηριότητα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου (Internal Audit Capability, IAC)⁽³³⁾. Η Επιτροπή, στην απάντησή της στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011, δεσμεύθηκε να αξιολογήσει την ικανότητα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου και να εξετάσει τη δυνατότητα ενίσχυσής του, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο⁽³⁴⁾. Κάτι τέτοιο δεν έγινε και δεν υπήρξε σημαντική βελτίωση στη λειτουργία του IAC το 2013.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

41.

- α) Για την προώθηση μιας αποτελεσματικής και οικονομικά αποδοτικής μελέτης, η μεθοδολογία του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος (residual error rate, RER) προβλέπει να λαμβάνονται υπόψη προηγούμενες εργασίες ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των εξής: δημοσιονομικών και τεχνικών ελέγχων, της δήλωσης αξιοπιστίας, επαληθεύσεων, αξιολογήσεων και εκθέσεων τεχνικών εσποπών.

Αυτή η πτυχή της μεθοδολογίας RER βασίζεται στην παραδοχή ότι οι διαδικασίες RER δεν θα οδηγήσουν σε οφέλη πέραν αυτών που παρέχει μια ολοκληρωμένη, επιμελής προηγούμενη ελεγκτική εργασία. Η προηγούμενη ελεγκτική εργασία θα διενεργείται συνήθως με μεγαλύτερη ένταση και υψηλότερο κόστος από τις διαδικασίες RER.

- β) Η γνωστοποίηση των ανώτατων και κατώτατων ορίων σφάλματος στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2013 δεν προβλέπεται ρητά στις οδηγίες των κεντρικών υπηρεσιών της Επιτροπής.

42. Η Επιτροπή ξεκίνησε ορισμένες δράσεις για τη βελτίωση της ικανότητας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου (Internal Audit Capability, IAC).

⁽³¹⁾ Σελίδα 141.

⁽³²⁾ Σημείο 50 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011.

⁽³³⁾ Το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου (IAC) είναι μονάδα των γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής. Επικεφαλής της τίθεται προϊστάμενος μονάδας, ο οποίος λογοδοτεί απευθείας στον γενικό διευθυντή. Καθήκον της εν λόγω μονάδας είναι να παρέχει ανεξάρτητη διασφάλιση ως προς την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας της γενικής διεύθυνσης.

⁽³⁴⁾ Απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 59, στοιχείο ε), της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων

43. Ο γενικός διευθυντής, στη δήλωση αξιοπιστίας του, διατυπώνει επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων, δεδομένου ότι το ποσό που θεωρείται ότι διατρέχει κίνδυνο (228,55 εκατομμύρια ευρώ) αντιστοιχεί σε περισσότερο από το 2 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τη EuropeAid το 2013. Ωστόσο, ο γενικός διευθυντής δηλώνει, επίσης, ότι οι ισχύουσες διαδικασίες ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Το Συνέδριο φρονεί ότι δεν πρόκειται για λογικό συμπέρασμα, διότι τα συστήματα ελέγχου δεν είναι αποτελεσματικά όταν δεν επιτυγχάνουν την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των ουσιωδών σφαλμάτων.

44. Η επιφύλαξη αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα του συνόλου των δαπανών που διαχειρίζεται η EuropeAid. Μια επιφύλαξη είναι σκόπιμη όταν οι αδυναμίες ελέγχου συνδέονται με συγκεκριμένους τομείς εσόδων ή δαπανών⁽³⁵⁾, αλλά όχι όταν επηρεάζουν τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου στο σύνολό του και οι δημοσιονομικές επιπτώσεις υπερβαίνουν το όριο σημαντικότητας για το σύνολο του προϋπολογισμού υπό την ευθύνη του γενικού διευθυντή. Ωστόσο, οι πάγιες οδηγίες της Επιτροπής για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2013 δεν αναφέρονται σαφώς σε μια τέτοια κατάσταση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το οικονομικό έτος 2013**

45. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί των ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ την 31η Δεκεμβρίου 2013, των αποτελεσμάτων των πράξεων τους και των ταμειακών ροών τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού των ΕΤΑ και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος.

46. Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2013:

- α) τα έσοδα των ΕΤΑ δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα,
- β) οι υποχρεώσεις που ανελήφθησαν στο πλαίσιο των ΕΤΑ δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα και
- γ) οι πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημεία 23 έως 31).

⁽³⁵⁾ Βλέπε άρθρο 66, παράγραφο 9, του κανονισμού (ΕΕ, Ευατόμ) αριθ. 966/2012 του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1) και άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008.

43. Δεδομένου του περιβάλλοντος υψηλού κινδύνου στο οποίο δραστηριοποιείται η ΓΔ DEVCO, καθώς και του γεγονότος ότι το εναπομένον σφάλμα δεν είναι συνέπεια του σχεδιασμού του συστήματος ελέγχου, αλλά των αδυναμιών εφαρμογής του, εξακολουθεί να είναι λογικό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες παρέχουν τα απαραίτητα εχέγγυα σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

47. Τα εξετασθέντα συστήματα της EuropeAid αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά (βλέπε σημεία 19 και 32 έως 38) ⁽³⁶⁾. Ωστόσο, τον Μάιο του 2013 η EuropeAid ενέκρινε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κύριων αδυναμιών που εντοπίστηκαν.

Συστάσεις

48. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκδόσεις του παρουσιάζεται στο **παράρτημα 3**. Στις ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2010 και 2011 το Συνέδριο διατύπωσε 14 συστάσεις. Η EuropeAid υλοποίησε τρεις εξ αυτών πλήρως, τέσσερις ως επί το πλείστον, πέντε μερικώς, ενώ δύο δεν έχουν υλοποιηθεί.

49. Όσον αφορά τις συστάσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί, η EuropeAid δεν έχει καταστήσει υποχρεωτικές τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ανάλυση κινδύνου κατά την κατάρτιση των ετήσιων σχεδίων ελέγχου και δεν έχει αξιολογήσει την ικανότητα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του.

50. Όσον αφορά τις συστάσεις που υλοποιήθηκαν μόνο μερικώς, η EuropeAid βρίσκεται στο στάδιο λήψης μέτρων:

- α) Η EuropeAid συμμετείχε σε ομάδα εργασίας, της οποίας επικεφαλής ήταν η ΓΔ Προϋπολογισμού, με σκοπό την επανεξέταση της βέλτιστης σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας της συνολικής αρχιτεκτονικής ελέγχου της. Για πρώτη φορά στην ετήσια έκδοση δραστηριοτήτων της για το 2013, η EuropeAid παρείχε στοιχεία σχετικά με το εκτιμώμενο κόστος και όφελος των ελέγχων. Μολονότι αυτό καταδεικνύει ότι η EuropeAid έδωσε τη δέουσα προσοχή στην ανάγκη παρακολούθησης της αποδοτικότητας των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της, το Συνέδριο διαπίστωσε ορισμένες αδυναμίες όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό του οφέλους, οι οποίες επηρεάζουν την αξιοπιστία του λόγου κόστους/οφέλους.
- β) Η EuropeAid αναπτύσσει εργαλεία και κατευθυντήριες οδηγίες για τις αντιπροσωπείες της ΕΕ, προκειμένου να ιεραρχούνται καλύτερα οι επισκέψεις παρακολούθησής τους σε έργα και να πραγματοποιείται καλύτερη αξιολόγηση της ποιότητας των εκδόσεων ελέγχου.
- γ) Η EuropeAid αναπτύσσει νέες λειτουργίες στο πλαίσιο της ενότητας ελέγχου του συστήματος πληροφοριών CRIS, ώστε να βελτιωθεί η παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις εκδόσεις ελέγχου (βλέπε σημείο 35).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

47. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι, ενώ ο σχεδιασμός του συστήματος ελέγχου είναι σε μεγάλο βαθμό συνεπής και ορθός, εξακολουθεί να πρέπει να βελτιωθεί η εφαρμογή των μηχανισμών ελέγχου. Το σχέδιο δράσης κινείται ήδη προς αυτή την κατεύθυνση.

49. Η Επιτροπή ξεκίνησε ορισμένες δράσεις για τη βελτίωση της ικανότητας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου (Internal Audit Capability, IAC).

50.

- α) Έχουν προταθεί οδηγίες σχετικά με πιθανές προσεγγίσεις για τον υπολογισμό ή την εκτίμηση των οφελών και του κόστους των συνηθέστερων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου στην Επιτροπή, σε συνδυασμό με τα σχετικά πρότυπα εσωτερικού ελέγχου.

Κάθε ΓΔ αναμένεται να εφαρμόσει τις προσεγγίσεις για την εκτίμηση των οφελών και του κόστους των σχετικών στρατηγικών εσωτερικού ελέγχου της για τις αντίστοιχες δαπάνες –συμπεριλαμβανομένης της βέλτιστης δυνατής εκτίμησής της τόσο των ποσοτικών προσδιορισμών όσο και των μη ποσοτικών προσδιορισμών οφελών των ελέγχων.

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης έκθεσης, η ΓΔ Προϋπολογισμού θα συνεχίσει να επεξεργάζεται περαιτέρω οδηγίες, εντοπίζοντας περιορισμένο αριθμό δεικτών της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας οι οποίοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής, και να ορίζει επακριβέστερα τη μεθοδολογία που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό τους.

⁽³⁶⁾ Το συμπέρασμα περί των συστημάτων περιορίζεται στα συστήματα που επελέγησαν προς εξέταση, όπως ορίζεται στο σημείο 18, στοιχείο ε), περί εμβέλειας του ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

51. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2013, το Συνέδριο συνιστά στη EuropeAid τα εξής:

- **Σύσταση 1:** να εξασφαλίζει ότι όλοι οι δευτερεύοντες διατάκτες ανακτούν τους τόκους που προκύπτουν από προχρηματοδοτήσεις οι οποίες υπερβαίνουν τις 750 000 ευρώ ετησίως.
- **Σύσταση 2:** να ολοκληρώσει, έως το τέλος του 2014, την ανάπτυξη του συστήματος CRIS, ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η αναγνώριση ως χρηματοοικονομικών εσόδων των τόκων που προκύπτουν από προχρηματοδοτήσεις ύψους 250 000 έως 750 000 ευρώ.
- **Σύσταση 3:** να αναθεωρήσει τον ποσοτικό προσδιορισμό του οφέλους των ελέγχων που πραγματοποιεί.
- **Σύσταση 4:** να αναφέρει στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του συστήματος ελέγχου.
- **Σύσταση 5:** να δημοσιοποιεί στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της την εμβέλεια της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, καθώς και το εκτιμώμενο κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

51.

Η Επιτροπή κάνει δεκτή τη συγκεκριμένη σύσταση. Οι δράσεις που έχει αναλάβει η Επιτροπή έχουν ήδη αποδώσει θετικά αποτελέσματα. Η Επιτροπή θα εντείνει αυτές τις δράσεις το 2014.

Η Επιτροπή κάνει δεκτή τη συγκεκριμένη σύσταση. Λόγω της εφαρμογής του νέου δημοσιονομικού κανονισμού και της κυκλοφορίας του σχετικού συστήματος ABAC, δεν ήταν δυνατή η εφαρμογή αυτής της λειτουργίας όπως είχε προγραμματιστεί. Η διαδικασία προβλέπεται πλέον να ολοκληρωθεί το τελευταίο τρίμηνο του 2014.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και θα συνεχίσει να βελτιώνει τον ποσοτικό προσδιορισμό των οφελών των ελέγχων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των κεντρικών υπηρεσιών της.

Η Επιτροπή κάνει δεκτή τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη συγκεκριμένη σύσταση και θα συζητήσει περαιτέρω με το Ελεγκτικό Συνέδριο τον τρόπο εφαρμογής της. Ο ορισμός του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος και ο υπολογισμός ποσού σε κίνδυνο θα εξακολουθήσουν να βασίζονται στο πιθανότερο ποσοστό σφάλματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

	2013			2012	2011	2010
	Έργα	Δημοσιονομική στήριξη	Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ						
Σύνολο πράξεων	130	35	165	167	163	165
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ⁽¹⁾ ⁽²⁾						
Ποσοστό (αριθμός) πράξεων οι οποίες βάσει των σχετικών δοκιμασιών διαπιστώθηκε ότι:						
δεν περιέχουν σφάλματα	68 % (88)	91 % (32)	73 % (120)	74 %	67 %	73 %
περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	32 % (42)	9 % (3)	27 % (45)	26 %	33 %	27 %
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα						
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος						
Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα	29 % (12)	33 % (1)	29 % (13)	32 %	46 %	49 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα	71 % (30)	67 % (2)	71 % (32)	68 %	54 %	51 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ						
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος	3,4 %			3,0 %	5,1 %	3,4 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	5,4 %					
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	1,4 %					

- ⁽¹⁾ Προς διευκρίνιση της κατανόησης τομέων με διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου εντός της αυτής ομάδας πολιτικής, το δείγμα διαιρέθηκε σε επιμέρους τμήματα. Τα αποτελέσματα των δοκιμασιών αντικατοπτρίζουν το μερίδιο που αναλογεί σε κάθε επιμέρους τμήμα εντός της ομάδας πολιτικής.
- ⁽²⁾ Οι αριθμοί εντός παρενθέσεως αντιστοιχούν στον πραγματικό αριθμό πράξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Αξιολόγηση των εξετασθέντων συστημάτων

Σύστημα	Προληπτικοί έλεγχοι	Παρακολούθηση και εποπτεία	Εσωτερικός έλεγχος	Συνολική αξιολόγηση
EuropeAid	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικό	Μερικώς αποτελεσματικά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου	Ανεπαρκής αποδεικτικά στοιχεία
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς			
2011	Σύσταση 1: Η EuropeAid πρέπει να βελτιώσει τη διαχείριση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, καθορίζοντας σαφή κριτήρια επιλογής και τεκμηριώνοντας καλύτερα τη διαδικασία αξιολόγησης [ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο α)].		x				
	Σύσταση 2: Η EuropeAid πρέπει να καθιερώσει τεκμηριωμένο σχεδιασμό βάσει ανάλυσης κινδύνων και συστηματική παρακολούθηση των επισκέψεων επαλήθευσης, καθώς και των επτόπων επισκέψεων παρακολούθησης [ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο β)].			x			Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες να βελτιώσει τον προγραμματισμό των επισκέψεων έργου, βάσει των κινδύνων που συνδέονται με τα έργα. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εργάζονται για την ανάπτυξη ενός εργαλείου διαχείρισης χαρτοφυλακίου προκειμένου να βοηθήσουν τις αντιπροσωπείες να ελέγχουν καλύτερα το χαρτοφυλάκιο έργων τους και να δίνουν προτεραιότητα σε επισκέψεις για έργα που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη από παρακολούθηση. Δεδομένων των τρεχόντων περιορισμών όσον αφορά τους πόρους —που κατά πάσα πιθανότητα θα ενταθούν στο μέλλον—, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας. Πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη πιθανοί περιορισμοί όσον αφορά την ασφάλεια· σε ορισμένες από τις αποδέκτριες χώρες οι επιτόποι έλεγχοι μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο το εντεταλμένο προσωπικό ή μπορεί να είναι πολύ δύσκολο να διεξαχθούν. Στην απάντησή της στην αρχική σύσταση, η Επιτροπή ανέφερε ότι θα «εξετάσει τη δυνατότητα να καταστήσει υποχρεωτική τη μεθοδολογία ανάλυσης κινδύνου για τον προγραμματισμό των ελέγχων της EuropeAid την περίοδο μετά το 2013». Ως εκ τούτου, η εσωτερική εξέταση απέδωσε θετικά αποτελέσματα και η ανάλυση κινδύνου θα καταστεί υποχρεωτική στα σχέδια ελέγχου από το 2015 και μετά.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 3: Η EuropeAid πρέπει να καταστήσει υποχρεωτικές τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ανάλυση κινδύνου κατά την κατάρτιση των ετήσιων σχεδίων ελέγχου από τις αντιπροσωπείες και τις κεντρικές υπηρεσίες της [ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο γ)].				x			
	Σύσταση 4: Η EuropeAid πρέπει να επανεξετάσει τον σχεδιασμό των βασικών δεικτών επιδόσεων, ώστε να καταστούν σαφείς και εύκολοι στην ερμηνεία τους [ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο δ)].		x					
	Σύσταση 5: Η EuropeAid πρέπει να αξιολογήσει την ικανότητα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του [ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο ε)].				x			Η Επιτροπή ξεκίνησε ορισμένες δράσεις για τη βελτίωση της ικανότητας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου (Internal Audit Capability, IAC).
2010	Σύσταση 1: Το EuropeAid πρέπει να αναπτύξει έναν βασικό δείκτη για την εκτιμώμενη δημοσιονομική επίπτωση των ενσπομένων ασφαλισμάτων μετά τη διενέργεια του συνόλου των προληπτικών και κατασταλτικών ελέγχων [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 62, στοιχείο α)].	x						
	Σύσταση 2: Το EuropeAid πρέπει να αξιολογήσει τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των διαφόρων ελέγχων, ιδίως δε των συστημάτων κατασταλτικών ελέγχων πράξεων [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 62, στοιχείο γ ² β)].			x				Από τότε που η EuropeAid, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, αξιολόγησε τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των ελέγχων της βάσει των οδηγιών που παρέσχαν οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής, η EuropeAid θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει εφαρμοστεί.
	Σύσταση 3: Το EuropeAid πρέπει να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της παρακολούθησης των έργων, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων, βάσει πολυετών σχεδίων παρακολούθησης και αξιολόγησης [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 62, στοιχείο γ)].			x				

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Σύσταση 4: Το EuropeAid πρέπει να επανεξετάσει την αξιοπιστία των πιστοποιητικών που εκδίδονται από εξωτερικούς επόπτες ή κατόπιν ελέγχων και επαληθεύσεων δαπανών [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 63, στοιχείο α)].			x			Αν και η εν λόγω σύσταση έγινε δεκτή από την Επιτροπή, περαιτέρω εξέταση της οδήγησε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν ο ρόλος της Επιτροπής να παρέχει επαληθεύσεις αξιοπιστίας αυτού του είδους. Στο σχέδιο δράσης για τη διόρθωση των αδυναμιών όσον αφορά την εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνονται μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των εξωτερικών ελέγχων και των ελέγχων δαπανών. Τα υποδείγματα συμβάσεων έχουν αναθεωρηθεί κατά τρόπο ώστε η Επιτροπή να μπορεί να επιθεωρεί την επιλογή των εξωτερικών ελεγκτών. Οι αδυναμίες των εκθέσεων επαληθεύσης έχουν ήδη αναλυθεί και δίκτυα ποιότητας προγραμματίζεται να αναπτυχθούν έως τα τέλη του 2014 προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της αξιοπιστίας τους και να παρασχεθούν οδηγίες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.	
	Σύσταση 5: Το EuropeAid πρέπει να καθιερώσει συστήματα πληροφοριών διαχείρισης τα οποία να επιτρέπουν στον Γενικό Διευθυντή και στους επικεφαλής των αντιπροσωπειών να παρακολουθούν καλύτερα τη συνέχεια που δίδεται στα αποτελέσματα των επιτόπιων επισκέψεων, των εξωτερικών ελέγχων και των επαληθεύσεων δαπανών [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 63, στοιχείο β)].			x			Όπως επισημαίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο στο σημείο 50, οι εργασίες συνεχίζονται.	
	Σύσταση 6: Το EuropeAid πρέπει να συνδέσει μεταξύ τους τα συστήματα πληροφοριών CRIS Audit και CRIS Recovery Orders [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 63, στοιχείο γ)].	x						
	Σύσταση 7: Το EuropeAid πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλει προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα στοιχεία καταχωρίζονται με ακρίβη και εξαντλητικό τρόπο και σε εύθετο χρόνο στο σύστημα πληροφοριών CRIS [ετήσια έκθεση για το 2010, σημείο 63, στοιχείο δ)].		x					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2010	Σύσταση 8: Το EuroreAid πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι αντιπροσωπείες εφαρμόζουν με συνέπεια τον νέο μορφότυπο και τη νέα παρουσίαση που καθιερώθηκαν για τις ετήσιες εκδόσεις των αντιπροσωπειών σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις στα συστήματα διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στις δικαιούχους χώρες, ώστε να παρέχονται συστηματοποιημένες και τυποποιημένες αποδείξεις της πρόόδου που συντελείται όσον αφορά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών [ετήσια έκδοση για το 2010, σημείο 64, στοιχείο α)].		x					
	Σύσταση 9: Το EuroreAid πρέπει να προάγει, μέσω του πολιτικού διαλόγου, τον καθορισμό σαφών πλασίων αξιο-λόγησης των προγραμμάτων μεταρρύθμισης των δημόσιων οικονομικών στις δικαιούχους χώρες [ετήσια έκδοση για το 2010, σημείο 64, στοιχείο β)].	x						

